

Uradni list Republike Slovenije

Internet: <http://www.uradni-list.si>

e-pošta: info@uradni-list.si

Št. **110** Ljubljana, četrtek **26. 10. 2006** Cena **1650 SIT** · 6,88 EUR ISSN **1318-0576** Leto **XVI**

DRŽAVNI ZBOR

4664. Zakon o izvršbi in zavarovanju (uradno prečiščeno besedilo) (ZIZ-UPB3)

Na podlagi 153. člena Poslovnika državnega zbora je Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 29. septembra 2006 potrdil uradno prečiščeno besedilo Zakona o izvršbi in zavarovanju, ki obsega:

- Zakon o izvršbi in zavarovanju – ZIZ (Uradni list RS, št. 51/98 z dne 17. 7. 1998),
- Zakon o računskem sodišču – ZRacS-1 (Uradni list RS, št. 11/01 z dne 16. 2. 2001),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvršbi in zavarovanju – ZIZ-A (Uradni list RS, št. 75/02 z dne 22. 8. 2002),
- Stvarnopravni zakonik – SPZ (Uradni list RS, št. 87/02 z dne 17. 10. 2002),
- Zakon o spremembah Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvršbi in zavarovanju – ZIZ-B (Uradni list RS, št. 16/04 z dne 20. 2. 2004),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvršbi in zavarovanju – ZIZ-C (Uradni list RS, št. 17/06 z dne 17. 2. 2006) in
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvršbi in zavarovanju – ZIZ-D (Uradni list RS, št. 69/06 z dne 3. 7. 2006).

Št. 712-01/96-2/55
Ljubljana, dne 29. septembra 2006
EPA 952-IV

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
France Cukjati, dr. med., l.r.

ZAKON O IZVRŠBI IN ZAVAROVANJU uradno prečiščeno besedilo (ZIZ-UPB3)

Prvi del TEMELJNE DOLOČBE

1. člen (Vsebina zakona)

Ta zakon določa pravila postopka, po katerem sodišča opravljajo prisilno izvršitev terjatev na podlagi izvršilnih na-

slovov in verodostojnih listin, pravila za zavarovanje terjatev ter ureja službo izvršitelja.

Določbe tega zakona se uporabljajo za sodno izvršbo in zavarovanje, urejeno z drugim zakonom, glede vseh vprašanj, ki s takim zakonom niso urejena, za izvršbo in zavarovanje na ladji in letalu pa samo, če poseben zakon tako določa.

2. člen

(Začetek postopka)

Postopek izvršbe in postopek zavarovanja se uvede na predlog upnika.

Če zakon tako določa, se postopek uvede tudi po uradni dolžnosti.

3. člen

(Obseg izvršbe in zavarovanja)

Izvršba za poplačilo denarne terjatve in zavarovanje take terjatve se dovoli in opravi v obsegu, ki je potreben za njeno poplačilo oziroma zavarovanje.

4. člen

(Dolžnost posredovanja podatkov)

Državni organi, organizacije z javnimi pooblastili ter druge pravne osebe in samostojni podjetniki posamezniki (v nadaljnjem besedilu: podjetnik) so dolžni ne glede na določbe predpisov, ki urejajo varstvo osebnih in drugih podatkov ali zbirk podatkov na zahtevo sodišča brezplačno posredovati podatke, ki se nanašajo na dolžnika, na njegovo premoženje in nepremično premoženje, denarna sredstva pri organizacijah za plačilni promet ter druge podatke, pomembne za uspešno izvedbo izvršilnega postopka.

Osebe iz prejšnjega odstavka so dolžne podatke o naslovu prebivališča in zaposlitvi dolžnika brezplačno posredovati tudi na zahtevo izvršitelja.

5. člen

(Stvarna pristojnost sodišča)

Za dovolitev izvršbe in zavarovanja je stvarno pristojno okrajno sodišče, če zakon ne določa drugače.

6. člen

(Sestava sodišča)

Izvršilni postopek na prvi stopnji vodi in izdaja odločbe sodnik. Strokovni sodelavci in sodni referenti lahko vodijo izvršilni postopek in izdajajo sklepe o dovolitvi izvršbe za izterjavo denarnih terjatev, sklepe o dovolitvi izvršbe na podlagi verodostojnih listin ter sklepe in odredbe o predujmihi, varščinah in stroških postopka ter o sodnih taksah.

Posamezna dejanja izven naroka lahko opravlja tudi strokovni sodelavec in sodni referent.

O pritožbah odloča višje sodišče v senatu treh sodnikov.

7. člen

(Izvršitelji)

Neposredna dejanja izvršbe in zavarovanja opravljajo izvršitelji, če ni s tem zakonom določeno drugače.

Izvršitelji se skladno s tem zakonom imenujejo za opravljanje službe izvršitelja za območje okrajnega sodišča.

Izvršitelj sme v posamezni izvršilni zadevi opravljati dejanja iz prvega odstavka tega člena na celotnem območju Republike Slovenije.

Izvršitelji lahko opravljajo tudi druga dejanja, če tako določa zakon, ali če na podlagi zakona tako odredi sodišče, drug državni organ, notar ali druga oseba z javnimi pooblastili.

Sodišče lahko glede na naravo zadeve, okoliščine opravljanja izvršbe ali iz drugih utemeljenih razlogov odloči, da bo opravilo določena neposredna dejanja izvršbe in zavarovanja po sodnih izvršiteljih.

8. člen

(Odločbe)

Odločbe v postopku izvršbe in zavarovanja izdaja sodišče v obliki sklepa ali odredbe.

Z odredbo sodišče odloča o vprašanih postopka.

9. člen

(Pravna sredstva)

Zoper sklep, izdan na prvi stopnji, je dovoljena pritožba, razen če zakon določa drugače.

Pravno sredstvo dolžnika zoper sklep o izvršbi, s katerim je predlogu ugodeno, je ugovor.

Pritožbo in ugovor je treba vložiti v osmih dneh od vročitve sklepa sodišča prve stopnje, če ni v zakonu drugače določeno.

Zoper sklep, izdan o ugovoru, je dovoljena pritožba.

Pritožba in ugovor ne zadrži postopka, če ni v zakonu drugače določeno.

Odločba o pritožbi je pravnomočna.

Zoper odredbo ni pravnega sredstva.

10. člen

(Revizija in obnova postopka)

Zoper pravnomočno odločbo, izdano v postopku izvršbe in zavarovanja, ni dovoljena revizija.

Obnova postopka ni dovoljena, razen če zakon določa drugače.

11. člen

(Hitrost in vrstni red postopanja)

V postopku izvršbe in zavarovanja mora sodišče postopati hitro.

Sodišče mora jemati zadeve v delo po vrsti, kot jih je prejelo, razen če narava terjatve ali posebne okoliščine zahtevajo drugačen postopek.

12. člen

(Vrstni red poplačila več upnikov)

Več upnikov, ki uveljavljajo svoje denarne terjatve proti istemu dolžniku in na istem predmetu izvršbe, se poplača po tistem vrstnem redu, po katerem so pridobili pravico do poplačila iz tega predmeta, razen v primerih, v katerih ta zakon določa drugače.

13. člen

(Izvršitev tujih odločb in tujih javnih listin)

Izvršitev odločbe tujega sodišča, tujega upravnega in drugega organa ter izvršitev javne listine tujega upravnega in drugega organa se sme dovoliti in opraviti v Republiki Sloveniji, če odločba ali javna listina izpolnjuje z zakonom, ratificirano in objavljeno mednarodno pogodbo ali s pravnim aktom Evropske unije, ki se v Republiki Sloveniji uporablja neposredno, predpisane pogoje za priznanje.

Če zakon, ratificirana in objavljena mednarodna pogodba ali pravni akt Evropske unije, ki se v Republiki Sloveniji uporablja neposredno, predpisuje, da se odločba tujega sodišča, tujega upravnega in drugega organa ter javna listina tujega upravnega in drugega organa izvrši brez dovolitve, se izvršitev odločbe tujega sodišča, tujega upravnega in drugega organa ter izvršitev javne listine tujega upravnega in drugega organa sme opraviti v Republiki Sloveniji, če odločba ali javna listina izpolnjuje z zakonom, ratificirano in objavljeno mednarodno pogodbo ali s pravnim aktom Evropske unije, ki se v Republiki Sloveniji uporablja neposredno, predpisane pogoje.

14. člen

(Izvršba na premoženje tuje države)

V Republiki Sloveniji je mogoče dovoliti izvršbo ali zavarovanje na premoženje tuje države samo s poprejšnjim soglasjem ministra, pristojnega za zunanje zadeve, razen če je tuja država izrecno privolila v izvršbo.

15. člen

(Uporaba določb zakona o pravnem postopku)

V postopku izvršbe in zavarovanja se smiselno uporabljajo določbe zakona o pravnem postopku, če ni v tem ali v kakšnem drugem zakonu drugače določeno.

16. člen

(Pomen posameznih izrazov)

Posamezni izrazi, uporabljeni v tem zakonu, imajo tale pomen:

1. izraz »terjatev« označuje pravico do denarnega zneska ali do neke druge dajatve, storitve, dopustitve ali opustitve;

2. izraz »upnik« kot skupno poimenovanje za upnico in upnika označuje osebo, na zahtevo katere se vodi postopek izvršbe oziroma zavarovanja;

3. izraz »dolžnik« kot skupno poimenovanje za dolžnico in dolžnika označuje osebo, proti kateri se uveljavlja ali zavaruje terjatev;

4. izraz »stranka« označuje upnika in dolžnika;

5. izraz »udeleženec« označuje osebo, ki v postopku izvršbe ali zavarovanja uveljavlja kakšno svojo pravico ali pravno korist, pa ni stranka v postopku;

6. izraz »sklep o izvršbi« označuje sklep, s katerim je v celoti ali delno ugodeno predlogu za izvršbo, ter sklep, s katerim je predlog za izvršbo zavrnjen;

7. izraz »izvršitelj« kot skupno poimenovanje za izvršiteljico in izvršitelja označuje osebo, ki neposredno opravlja posamezna dejanja izvršbe ali zavarovanja;

8. izraz »kmet« označuje osebo, ki ji je kmetijska proizvodnja pretežen vir prihodkov;

9. izraz »organizacija za plačilni promet« označuje Banko Slovenije, banke in hranilnice ter druge organizacije, ki so v skladu z zakonom pooblašene za opravljanje storitev plačilnega prometa, ali za opravljanje storitev sprejemanja depozitov;

10. izraz »neposredna dejanja izvršbe in zavarovanja« označuje vsa v zakonu navedena dejanja, s katerimi izvršitelji zagotavljajo izvršitev ali zavarovanje upnikove terjatve in dejanja, ki so potrebna za njihovo pripravo in izvedbo.

**Drugi del
IZVRŠBA****Prvi razdelek
SKUPNE DOLOČBE****Prvo poglavje
Uvodne določbe****17. člen**

(Izvršilni naslov)

Sodišče dovoli izvršbo na podlagi izvršilnega naslova. Izvršilni naslovi so:

1. izvršljiva sodna odločba in sodna poravnava;
2. izvršljiv notarski zapis;
3. druga izvršljiva odločba ali listina, za katero zakon, ratificirana in objavljena mednarodna pogodba ali pravni akt Evropske unije, ki se v Republiki Sloveniji uporablja neposredno, določa, da je izvršilni naslov.

Določbe tega zakona o poravnavi se uporabljajo tudi za notarski zapis, če zakon ne določa drugače.

18. člen

(Odločba in poravnava)

S sodno odločbo so po tem zakonu mišljeni sodba oziroma arbitražna odločba, sklep ter plačilni oziroma drug nalog sodišča ali arbitraže, s sodno poravnavo pa poravnava, sklenjena pred sodiščem ali arbitražo.

19. člen

(Izvršljivost odločbe)

Sodna odločba je izvršljiva, če je postala pravnomočna in če je pretekel rok za prostovoljno izpolnitev dolžnikove obveznosti.

Rok za prostovoljno izpolnitev obveznosti začne teči naslednji dan od dneva, ko je bila dolžniku odločba vročena.

Na podlagi odločbe, ki je v nekem delu postala izvršljiva, je mogoče dovoliti izvršbo samo glede tega dela.

Izvršbo dovoli sodišče tudi na podlagi sodne odločbe, ki še ni postala pravnomočna, če zakon določa, da pritožba ne zadrži njene izvršitve.

20. člen

(Izvršljivost poravnave)

Sodna poravnava je izvršljiva, če je terjatev iz poravnave zapadla.

Zapadlost terjatve se dokazuje z zapisnikom o poravnavi, javno listino ali po zakonu overjeno listino.

Če zapadlosti, na način iz prejšnjega odstavka, ni mogoče dokazati, se dokazuje s pravnomočno odločbo, izdano v pravnem postopku, s katero se ugotavlja, da je terjatev zapadla.

20.a člen

(Izvršljivost notarskega zapisa)

Notarski zapis je izvršljiv, če je dolžnik v njem soglašal z njegovo neposredno izvršljivostjo in če je terjatev, ki izhaja iz notarskega zapisa, zapadla.

Zapadlost terjatve se dokazuje z notarskim zapisom, javno listino ali po zakonu overjeno listino.

Če zapadlost terjatve ni odvisna od poteka roka, temveč od drugega dejstva, ki je navedeno v notarskem zapisu, notar stranke opozori, da za dokaz zapadlosti terjatve zadostuje upnikova pisna izjava dolžniku, da je terjatev zapadla, z navedbo dneva zapadlosti in dokazilom o vročitvi pisne izjave o zapadlosti terjatve dolžniku. Notar stranke opozori, da

lahko, namesto dokazila o vročitvi pisne izjave o zapadlosti terjatve dolžniku, upnik pooblasti notarja, da zapadlost sporoči dolžniku.

Notar mora, kadar ga upnik pooblasti, da zapadlost iz prejšnjega odstavka sporoči dolžniku, zapadlost sporočiti nemudoma in o tem sestaviti zapisnik, ki pri odpoklicu terjatve zadostuje za zaznambo tega dejstva v zemljiški knjigi.

Pisna izjava upnika oziroma sporočilo notarja iz tretjega odstavka tega člena se vroča priporočeno po pošti.

21. člen

(Primernost izvršilnega naslova za izvršbo)

Izvršilni naslov je primeren za izvršbo, če so v njem navedeni upnik in dolžnik ter predmet, vrsta, obseg in čas izpolnitve obveznosti.

Če je izvršilni naslov odločba, v kateri ni določen rok za prostovoljno izpolnitev obveznosti, ga določi sodišče v sklepu o izvršbi.

22. člen

(Plačilo zamudnih obresti)

Če se po nastanku izvršilnega naslova spremeni višina zamudnih obresti, odloči sodišče na predlog upnika ali dolžnika o obveznosti plačila zamudnih obresti po spremenjeni obrestni meri.

23. člen

(Verodostojna listina)

Izvršba za izterjavo denarne terjatve se dovoli tudi na podlagi verodostojne listine.

Verodostojna listina je v smislu tega zakona faktura, menica in ček s protestom in povratnim računom, kadar je to potrebno za nastanek terjatve, javna listina, izpisek iz poslovnih knjig, overjen s strani odgovorne osebe, po zakonu overjena zasebna listina in listina, ki ima po posebnih predpisih naravo javne listine. Za fakturo se šteje tudi obračun obresti.

Kadar iz verodostojne listine ni razvidna zapadlost terjatve, dovoli sodišče izvršbo, če je upnik predložil pisno izjavo, da je terjatev zapadla, in navedel dan zapadlosti.

24. člen

(Prehod terjatve ali obveznosti)

Izvršbo dovoli sodišče tudi na predlog nekoga, ki v izvršilnem naslovu ni označen kot upnik, če z javno ali s po zakonu overjeno listino dokaže, da je bila terjatev prenesena ali je na drug način prešla nanj. Kadar to ni mogoče, se prenos terjatve dokazuje s pravnomočno odločbo, izdano v pravnem postopku.

Prvi odstavek tega člena se smiselno uporablja tudi glede izvršbe proti nekemu, ki v izvršilnem naslovu ni označen kot dolžnik.

Če pride do spremembe upnika po vložitvi predloga za izvršbo, lahko pod pogoji iz prvega odstavka tega člena nov upnik vstopi v izvršbo namesto prvotnega upnika. Nov upnik mora izvršbo prevzeti v tistem stanju, v katerem je, ko vstopi vanjo.

Če pride do spremembe dolžnika po vložitvi predloga za izvršbo, se pod pogoji iz prvega odstavka tega člena izvršba nadaljuje zoper novega dolžnika, ki jo mora prevzeti v tistem stanju, v katerem je, ko vstopi vanjo.

Sodišče dolžniku iz prejšnjega odstavka vroči sklep o izvršbi.

25. člen

(Izvršba proti družbeniku)

Sodišče lahko na upnikov predlog dovoli izvršbo na podlagi izvršilnega naslova, izdanega proti družbi z neomejeno odgovornostjo ali komanditni družbi, neposredno proti

družbeniku, ki je osebno odgovoren, če upnik z izpiskom iz sodnega registra dokaže njegov status družbenika.

Določba prejšnjega odstavka se smiselno uporablja tudi v drugih primerih, ko upnik z javno ali po zakonu overjeno listino dokaže, da je dolžnik kot družbenik, ustanovitelj ali član po zakonu neposredno osebno odgovoren za obveznosti družbe ali druge pravne osebe.

26. člen

(Pogojna in vzajemna obveznost)

Izvršbo, ki je odvisna od poprejšnje izpolnitve kakšne upnikove obveznosti ali od nastopa kakšnega pogoja, dovoli sodišče, če upnik z javno ali s po zakonu overjeno listino dokaže, da je obveznost izpolnil, oziroma da je pogoj nastopil.

Če upnik tega ne more dokazati na način, ki je določen v prvem odstavku tega člena, se izpolnitev obveznosti oziroma nastop pogoja dokazuje s pravnomočno odločbo, izdano v pravnem postopku.

Če je dolžnik po izvršilnem naslovu dolžan izpolniti obveznost pod pogojem, da upnik hkrati izpolni obveznost proti njemu, dovoli sodišče izvršbo, če upnik priloži dokaz, da je zagotovil izpolnitev svoje obveznosti.

Šteje se, da je upnik zagotovil izpolnitev svoje obveznosti v smislu tretjega odstavka tega člena, če je predmet obveznosti položil pri sodišču ali v ta namen ravnal na drug primeren način.

Upnik, ki trdi, da je svojo obveznost že izpolnil, mora to dokazati na način iz prvega in drugega odstavka tega člena.

27. člen

(Alternativna obveznost po dolžnikovi izbiri)

Če ima dolžnik po izvršilnem naslovu pravico izbirati med več predmeti svoje obveznosti, mora upnik v predlogu za izvršbo označiti predmet, s katerim naj bo obveznost izpolnjena.

Dolžnik ima pravico izbire, vse dokler upnik ni vsaj delno prejel predmeta, ki ga je v predlogu za izvršbo zahteval.

28. člen

(Fakultativna pravica dolžnika)

Dolžnik, ki je po izvršilnem naslovu dolžan izpolniti neko obveznost s pravico, da je njene izpolnitve prost, če izpolni drugo obveznost, določeno v izvršilnem naslovu, lahko drugo obveznost izpolni vse dotlej, dokler upnik ni vsaj deloma prejel izpolnitve obveznosti.

29. člen

(Vloge in naroki)

V izvršilnem postopku postopa sodišče na podlagi vlog in drugih pisanj.

Sodišče opravi narok, kadar zakon tako določa, ali kadar je po njegovem mnenju to smotno.

Namesto zapisnika se lahko o naroku napravi uradni zaznamek.

Sodišče zasliši stranko ali udeleženca v postopku izven naroka, če tako določa zakon ali če se mu zdi potrebno za razjasnitev posameznih vprašanj ali za izjavo o kakšnem predlogu stranke.

Če ena ali nobena od strank ali udeleženec ne pride na narok ali če na vabilo sodišča ne pride k zaslišanju, to ni ovira za nadaljnje postopanje sodišča.

30. člen

(Sredstva izvršbe)

Kot sredstva izvršbe za poplačilo denarne terjatve sme sodišče dovoliti samo: prodajo premičnin, prodajo nepremičnin, prenos denarne terjatve, vnovčenje drugih premoženjskih oziroma materialnih pravic in nematerializiranih vrednostnih

papirjev, prodajo deleža družbenika in prenos sredstev, ki so pri organizacijah, pooblaščenih za plačilni promet.

31. člen

(Seznam dolžnikovega premoženja)

Če upnik verjetno izkaže, da s predlaganimi sredstvi izvršbe ne bo mogel biti v celoti poplačan, je na predlog upnika ali po oceni sodišča dolžnik dolžan kadarkoli med izvršilnim postopkom predložiti seznam svojega premoženja z dokazili o lastninski in drugih stvarnih pravicah na tem premoženju in za svoje terjatve navesti dokazna sredstva.

Seznam iz prejšnjega odstavka mora vsebovati tudi:

a) odplačna razpolaganja, s katerimi je dolžnik v zadnjem letu z dejanjem ali opustitvijo razpolagal s svojim premoženjem v korist tretjih oseb;

b) odplačna razpolaganja, s katerimi je dolžnik v zadnjih treh letih z dejanjem ali opustitvijo razpolagal s svojim premoženjem v korist zakonca ali izvenzakonskega partnerja, krvnega sorodnika v ravni vrsti ali stranski vrsti do četrtega kolena ali sorodnika v svaštvu do četrtega kolena;

c) neodplačna razpolaganja, razen običajnih priložnostnih daril, nagradnih daril in daril iz hvaležnosti, če so sorazmerna premoženjskim možnostim dolžnika, storjena v zadnjih treh letih.

O obveznosti dolžnika po prvem odstavku odloči sodišče z odredbo.

Če dolžnik ne predloži seznama premoženja v roku, ki ga določi sodišče, razpiše sodišče narok, na katerem zasliši dolžnika o dejstvih iz prvega odstavka. Sodišče opozori dolžnika na posledice krive izpovedbe.

Če dolžnik ne pride na narok, na katerega je bil v redu vabljen ali če na naroku oziroma v seznamu iz prvega odstavka tega člena ne navede popolnih in resničnih podatkov o svojem premoženju, ga sodišče kaznuje z denarno kaznijo po 33. členu.

Ne glede na določbo petega odstavka tega člena, lahko sodišče ponovno odredi, da je dolžnik dolžan predložiti seznam svojega premoženja, in če dolžnik tega ne stori, ravna sodišče po četrtem in petem odstavku tega člena.

Dolžniku, ki je že predložil ali na sodišču podal izjavo o svojem premoženju, lahko sodišče naloži, da ponovno predloži ali poda izjavo o svojem premoženju, če je upnik izkazal za verjetno, da je dolžnik pridobil novo premoženje.

32. člen

(Predmet izvršbe)

Predmet izvršbe za poplačilo denarne terjatve je lahko vsaka dolžnikova stvar ali premoženjska oziroma materialna pravica, kolikor ni z zakonom izvzeta iz izvršbe oziroma, če ni izvršba na njej z zakonom omejena.

Predmet izvršbe ne morejo biti:

1. stvari, ki niso v prometu;
2. rudno bogastvo in druga naravna bogastva;
3. objekti, naprave in druge stvari, ki so državi ali samoupravnim lokalni skupnosti nujno potrebne za opravljanje njenih nalog ter premične in nepremične stvari, namenjene za obrambo države;
4. objekti, naprave in druge stvari, ki so dolžniku nujno potrebne za opravljanje javne službe;
5. druge stvari in pravice, za katere tako določa zakon.

33. člen

(Denarna kazen)

Sodišče lahko izreče denarno kazen dolžniku:

- če v nasprotju z odločitvijo sodišča skriva, poškoduje ali uničuje svoje premoženje;
- če v nasprotju z odločitvijo sodišča opravlja dejanja, ki lahko upniku povzročijo nenadomestljivo ali težko nadomestljivo škodo;

– če izvršitelja ovira pri opravljanju posameznih dejanj izvršbe ali zavarovanja;
– če ravna v nasprotju s sklepom o zavarovanju;
– če ne dovoli ali ovira ogled nepremičnine ali njeno cenitev.

V primerih iz prejšnjega odstavka lahko sodišče izreče denarno kazen fizični osebi do 1.000.000 tolarjev, pravni osebi in podjetniku pa do 10.000.000 tolarjev.

Sodišče izreče denarno kazen s sklepom. V sklepu določi rok, v katerem mora dolжник kazen plačati. Rok za plačilo kazni ne sme biti krajši od 15 dni in ne daljši od treh mesecev.

Če dolжник, ki je fizična oseba ali podjetnik ne plača izrečene kazni v roku, ki ga določi sodišče, se kazen izterja po uradni dolžnosti, če to ni možno, pa izvrši tako, da se za vsakih začetih 10.000 tolarjev denarne kazni določi en dan zavora, pri čemer zavora za fizično osebo ne sme biti daljši od 30 dni, za podjetnika pa ne daljši kot 100 dni. Kazen zavora se izvrši po določbah zakona, ki ureja izvrševanje zaporne kazni.

O spremembi denarne kazni po prejšnjem odstavku odloči sodišče s posebnim sklepom.

Če dolжник, ki je pravna oseba, ne plača denarne kazni v roku, ki ga določi sodišče, izterja sodišče denarno kazen, povečano za 50%, po uradni dolžnosti. Sklep o tako določeni denarni kazni je izvršilni naslov.

Če ta zakon ne določa drugače, se določbe tega člena uporabljajo tudi v drugih primerih, ko sodišče dolžniku izreče denarno kazen.

34. člen

(Več sredstev in predmetov izvršbe)

Sodišče dovoli izvršbo za poplačilo denarne terjatve s tistim sredstvom in na tistih predmetih, ki so navedeni v predlogu za izvršbo.

Na dolžnikov predlog sodišče omeji dovoljeno izvršbo tako, da se ta opravi samo na nekatera sredstva oziroma na nekatere predmete, če zadoščajo za poplačilo terjatve. Če izvršba s posameznim izvršilnim sredstvom ali posameznim predmetom ni uspešna, sodišče omejeno izvršbo nadaljuje z naslednjimi izvršilnimi sredstvi oziroma na naslednje predmete.

Sodišče lahko do konca izvršilnega postopka na predlog upnika dovoli poleg že dovoljenih sredstev oziroma predmetov, izvršbo še z drugimi sredstvi in na drugih predmetih oziroma namesto že dovoljenih sredstev in predmetov z drugimi sredstvi oziroma drugimi predmeti.

Sodišče lahko določi na predlog dolžnika za izvršbo drugo sredstvo namesto tistega, ki ga je predlagal upnik, če zadošča za poplačilo terjatve. Zoper sklep o zavrnitvi predloga ni pritožbe.

35. člen

(Pristojnost)

Sodišče, ki je pristojno za odločitev o predlogu za izvršbo, je pristojno tudi za odločanje o vseh drugih vprašanih v izvršbi, če zakon ne določa drugače.

Če je upnik predlagal za izvršbo več sredstev ali več predmetov, je krajevno pristojno za odločitev o predlogu tisto sodišče, ki je krajevno pristojno za odločanje po prvo navedenem sredstvu izvršbe.

Če je v primeru iz prejšnjega odstavka med predlaganimi izvršilnimi sredstvi izvršba na nepremičnine, je izključno krajevno pristojno sodišče, ki je pristojno za odločanje o tem izvršilnem sredstvu.

36. člen

(Vrnitev v prejšnje stanje)

Vrnitev v prejšnje stanje je v izvršilnem postopku dovoljena samo, če je zamujen rok za pritožbo ali ugovor.

37. člen

(Smrt stranke)

O preinitvi izvršilnega postopka, ki je nastala zaradi smrti stranke ali njenega zakonitega zastopnika, obvesti sodišče njene dediče, če so mu znani, in če ve za njihovo prebivališče, ter nasprotno stranko.

Če sodišču dediči niso znani, ali če ne ve za njihovo prebivališča, jim sodišče nemudoma postavi začasnega skrbnika.

38. člen

(Izvršilni stroški)

Izvršilne stroške plača najprej upnik.

Upnik mora plačati predajem za stroške izvršilnih dejanj na način, v višini in v roku, ki ga določi sodišče. Če upnik v določenem roku ne plača predajma, sodišče ustavi izvršbo.

Za neposredna dejanja izvršbe in zavarovanja mora upnik na zahtevo izvršitelja plačati varščino po določbah 38.a člena tega zakona.

Če se postopek uvede po uradni dolžnosti, se predajem oziroma varščina ne plača, potrebni stroški pa se vnaprej izplačajo v breme proračuna sodišča, ki je dovolilo izvršbo.

Dolжник mora upniku na njegovo zahtevo povrniti stroške, ki so bili potrebni za izvršbo, vključno s stroški poizvedb o dolžnikovem premoženju, oziroma povrniti stroške postopka po uradni dolžnosti.

Upnik mora dolžniku oziroma tretjemu na njegovo zahtevo povrniti izvršilne stroške, ki mu jih je neutemeljeno povzročil.

Če zakon ne določa drugače, se mora povrnitev izvršilnih stroškov zahtevati takoj, ko nastanejo in je znana njihova višina, najkasneje pa v tridesetih dneh po končanem ali ustavljenem izvršilnem postopku oziroma zaključitvi zadnjega izvršilnega dejanja, po katerem se izvršba ni nadaljevala, sicer se stroški ne priznajo.

Sodišče mora o stroških odločiti v osmih dneh od prejema zahteve. Pri odmeri stroškov, ki bo zadnja v izvršbi, sodišče na zahtevo stranke upošteva tudi stroške, ki bodo nastali z izterjavo izvršilnih stroškov, ter dovoli izvršbo in odredi zavarovanje za njihovo izterjavo. Če so zahtevani kasneje, se ti stroški ne priznajo.

38.a člen

(Varščina za plačilo dela in stroškov izvršitelja)

Za zavarovanje plačila za delo in za povračilo stroškov lahko izvršitelj od upnika zahteva plačilo varščine v roku in v višini, določeni v tarifi iz 292. člena tega zakona.

Izvršitelj mora poziv na plačilo varščine upniku vročiti osebno in z opozorilom na posledice, če varščina ne bo pravočasno plačana, in če ne bo izvršitelju in sodišču predloženo dokazilo o plačilu ter z obvestilom o pravici zahtevati, da o varščini odloči sodišče. Izvod poziva na plačilo varščine izvršitelj vroči sodišču.

Če upnik ne soglaša z načinom plačila, rokom ali višino varščine, lahko v osmih dneh od prejema poziva izvršitelja vloži pri izvršitelju zahtevo, da o tem odloči sodišče. Izvršitelj zahtevo takoj posreduje sodišču, ki mora o njej odločiti v osmih dneh od prejema.

Upnik mora izvršitelju in sodišču predložiti dokazilo o plačilu varščine.

Če upnik ne plača varščine na način in v roku, ki ga določi izvršitelj oziroma sodišče ali ne predloži dokazila o plačilu, izvršitelj o tem obvesti sodišče, ki ustavi izvršbo.

Sodišče, ki je ustavilo izvršbo, lahko na podlagi pritožbe spremeni ali razveljavi sklep iz prejšnjega odstavka, če je pritožbi priloženo dokazilo o plačilu varščine. O svoji odločitvi obvesti izvršitelja.

Izvršitelj mora začeti z opravo neposrednega dejanja izvršbe takoj, najkasneje pa v tridesetih dneh po prejemu dokazila o plačilu varščine.

38.b člen

(Hramba in izplačilo varščine)

Znesek varščine se nakaže in hrani na računu prehodnih sodnih pologov in evidentira ločeno po izvršiteljih.

Varščina se lahko uporabi le za plačilo za delo izvršitelja in za povračilo stroškov za neposredna dejanja izvršbe in zavarovanja po določbah 38.c člena tega zakona.

38.c člen

(Obračun plačila za delo in stroškov izvršitelja)

Po opravi neposrednih dejanj izvršbe in zavarovanja mora izvršitelj upniku osebno vročiti obračun plačila za delo in stroškov, z obvestilom o pravici in pravnih posledicah iz drugega odstavka tega člena. Izvod obračuna izvršitelj vroči sodišču.

Če upnik ne soglaša z obračunom, lahko v osmih dneh od prejema obračuna pri izvršitelju vloži zahtevo, da o obračunu odloči sodišče. Izvršitelj zahtevo takoj posreduje sodišču, ki mora o njej odločiti v osmih dneh od prejema. Če upnik ne vloži zahteve, da o obračunu odloči sodišče, velja obračun za dokončnega. Dokončni obračun je izvršilni naslov.

Na podlagi dokončnega obračuna oziroma sklepa sodišča se izvršitelj poplača iz izterjanega denarnega zneska. O poplačilu obvesti sodišče, ki odredi, da se varščina takoj vrne upniku.

Če se izvršitelj ne more poplačati iz izterjanega denarnega zneska, lahko predlaga sodišču, naj odredi plačilo za njegovo delo in povračilo stroškov v celoti ali deloma iz vplačane varščine. Sodišče je dolžno izdati pisno odredbo za izplačilo iz varščine in znesek izplačati izvršitelju najkasneje v osmih dneh od prejema izvršiteljevega predloga s priloženim poročilom in dokončnim obračunom oziroma sklepom sodišča.

Znesek varščine, ki presega višino, potrebno za plačilo izvršitelja, se v roku iz prejšnjega odstavka vrne upniku. Če ni bilo varščine ali če ta ne zadošča za popolno plačilo, izvršitelj pozove upnika, naj mu v osmih dneh plača znesek, ki ga dolguje po dokončnem obračunu oziroma sklepu sodišča. Po preteku tega roka lahko izvršitelj dolgovani znesek prisilno izterja.

39. člen

(Varščina)

Če zakon določa, da je treba položiti varščino, se varščina nakaže na račun sodišča, sodišču pa se predloži dokazilo o plačilu.

Sodišče določi višino varščine glede na vrednost uveljavljene terjatve in ob upoštevanju osebnih in premoženjskih razmer tistega, ki jo je dolžan položiti.

Drugo poglavje

Predlog za izvršbo

40. člen

(Vsebina predloga)

V predlogu za izvršbo morajo biti navedeni: upnik in dolжник ter dolžnikove identifikacijske številke, če upnik z njimi razpolaga (npr. EMŠO, davčna številka), izvršilni naslov ali verodostojna listina, dolžnikova obveznost, sredstvo in predmet izvršbe ter drugi podatki, ki so potrebni, da se izvršba lahko opravi.

Če zahteva upnik izvršbo na premoženje, mu jih v predlogu za izvršbo ni treba natančneje označiti.

Če upnik na podlagi verodostojne listine predlaga izvršbo na dolžnikova sredstva pri organizacijah za plačilni promet, na nematerializirane vrednostne papirje oziroma na plačo, v predlogu za izvršbo ni dolžan navesti podatkov o organizaciji za plačilni promet, pri kateri ima dolжник denarna

sredstva in številke računa, podatkov o nematerializiranih vrednostnih papirjih, katerih imetnik je dolжник, oziroma dolžnikovo zaposlitev. V tem primeru sodišče po pravnomočnosti sklepa o izvršbi po uradni dolžnosti opravi poizvedbe o teh podatkih.

Upravljevec podatkov ali zbirk podatkov je dolžan upniku, ki izkaže pravni interes, na njegovo zahtevo, ne glede na določbe predpisov, ki urejajo varstvo osebnih podatkov ali zbirk podatkov, in ne glede na državljanstvo oziroma državo, ki ji upnik pripada, posredovati osebne podatke, ki se nanašajo na dolžnika ali na osebo iz drugega odstavka 31. člena tega zakona, in sicer rojstne podatke, matično in davčno številko, naslov prebivališča, zaposlitev, podatke o terjativah, deležih, delnicah in drugih vrednostnih papirjih, premičnem in nepremičnem premoženju, številke računov, na katerih ima denarna sredstva pri organizacijah za plačilni promet ter druge podatke, ki so potrebni za sestavo predloga za izvršbo in za opravo izvršbe.

Upnik izkaže pravni interes z listino, ki je izvršilni naslov, na podlagi katerega je mogoče po tem zakonu predlagati izvršbo.

Če predlogu za izvršbo ni priloženo dokazilo o plačilu sodne takse za predlog in za sklep, ki mora biti plačana po predpisih o sodnih taksah, in niso podani pogoji za oprostitev plačila sodnih taks, ravna sodišče s takim predlogom kot z nepopolno vlogo. Če dokazilo ni predloženo v naknadnem roku, se šteje, da je upnik predlog za izvršbo umaknil.

41. člen

(Vsebina predloga za izvršbo na podlagi verodostojne listine)

Predlog za izvršbo na podlagi verodostojne listine (23. člen) mora vsebovati tudi zahtevo, naj sodišče naloži dolžniku, da v osmih dneh, v meničnih in čekovnih sporih pa v treh dneh po vročitvi sklepa, plača terjatev skupaj z odmerjenimi stroški.

Verodostojno listino, na podlagi katere zahteva izvršbo, mora upnik priložiti predlogu.

Če sta stranki glede terjatve, zaradi katere upnik zahteva izvršbo na podlagi verodostojne listine, sklenili dogovor o krajevni pristojnosti, lahko upnik v predlogu za izvršbo predlaga, naj se v primeru dolžnikovega ugovora postopek nadaljuje pred sodiščem, pristojnim po tem dogovoru. V tem primeru mora upnik predlogu za izvršbo priložiti tudi listino o sporazumu o pristojnosti.

42. člen

(Potrdilo o izvršljivosti)

Če je predlog za izvršbo vložen pri sodišču, ki o terjatvi ni odločalo na prvi stopnji, mu je treba priložiti izvršilni naslov v izvorniku ali overjenem prepisu, na katerem je potrdilo o izvršljivosti.

Potrdilo o izvršljivosti da sodišče oziroma organ, ki je odločal o terjatvi na prvi stopnji.

Neutemeljeno potrdilo o izvršljivosti iz drugega odstavka tega člena razveljavi na predlog ali po uradni dolžnosti s sklepom sodišče oziroma organ, ki ga je izdal.

42.a člen

(Potrdilo o izvršljivosti oziroma verodostojnosti na podlagi pravnega akta Evropske unije, ki se v Republiki Sloveniji uporablja neposredno)

Potrdilo o izvršljivosti odločbe oziroma javne listine na podlagi določb pravnega akta Evropske unije, ki se v Republiki Sloveniji uporablja neposredno, izda na zahtevo stranke organ, ki je odločal o terjatvi na prvi stopnji oziroma je sestavil javno listino.

Potrdilo o verodostojnosti tuje odločbe oziroma tuje javne listine na podlagi določb pravnega akta Evropske uni-

je, ki se v Republiki Sloveniji uporablja neposredno, izda na zahtevo stranke minister, pristojen za pravosodje.

Minister, pristojen za pravosodje, s podzakonskim predpisom predpiše postopek za izdajo potrdila iz prejšnjega odstavka.

42.b člen

(Priznanje in izvršitev tuje odločbe oziroma tuje javne listine)

Če je za izvršitev tuje odločbe oziroma tuje javne listine v Republiki Sloveniji po določbah zakona, ratificirane in objavljene mednarodne pogodbe ali pravnega akta Evropske unije, ki se v Republiki Sloveniji uporablja neposredno, treba izvesti postopek priznanja in izvršitve tuje odločbe oziroma tuje javne listine, je za izvedbo postopka pristojno okrožno sodišče, na območju katerega ima dolжник stalno ali začasno prebivališče.

42.c člen

(Popravek in razveljavitev potrdila o izvršljivosti oziroma verodostojnosti)

Za popravo potrdila iz prvega in drugega odstavka 42.a člena tega zakona je pristojen organ, ki je po prvem oziroma drugem odstavku 42.a člena tega zakona potrdilo izdal.

Za razveljavitev potrdila iz prvega in drugega odstavka 42.a člena tega zakona je pristojno sodišče, ki vodi izvršilni postopek.

Če izvršilni postopek še ni uveden, je za razveljavitev iz prejšnjega odstavka pristojno okrajno sodišče, na območju katerega ima dolжник stalno ali začasno prebivališče.

Pristojni organ na zahtevo stranke popravi ali razveljavi potrdilo s sklepom.

43. člen

(Umik in omejitev predloga)

Upnik lahko med postopkom brez dolžnikove privolitve v celoti ali delno umakne predlog za izvršbo.

V primeru umika sodišče ustavi postopek.

Upnik lahko po umiku predloga vloži nov predlog za izvršbo.

44. člen

(Sklep o izvršbi)

V sklepu o izvršbi, s katerim sodišče dovoli izvršbo, morajo biti navedeni: upnik in dolжник, izvršilni naslov oziroma verodostojna listina, dolžnikova obveznost, sredstvo in predmet izvršbe ter drugi podatki, ki so potrebni, da se izvršba lahko opravi.

V sklepu o izvršbi na podlagi verodostojne listine naloži sodišče dolžniku, da v osmih dneh, v meničnih in čekovnih sporih pa v treh dneh po vročitvi sklepa, plača terjatev skupaj z odmerjenimi stroški ter dovoli izvršbo za poplačilo teh terjatev.

V sklepu iz drugega odstavka tega člena sodišče dolžnika pouči o pravici do vložitve ugovora zoper ta sklep, o obveznosti obrazložitve ugovora in o pravnih posledicah neobrazloženega ugovora.

Sklep o izvršbi, s katerim sodišče predlog za izvršbo popolnoma ali delno zavrne, mora biti obrazložen.

44.a člen

(Določitev izvršitelja)

V sklepu, s katerim dovoli izvršbo, pri kateri je potrebno opraviti neposredna dejanja izvršbe, sodišče določi tudi izvršitelja.

Če izvršitelj ni določen s sklepom o izvršbi, ga sodišče določi s posebnim sklepom.

Sodišče je dolžno določiti tistega izvršitelja, ki ga je predlagal upnik v predlogu za izvršbo. Če upnik ni predlagal

izvršitelja, ga določi sodišče po določbah tega zakona o dodeljevanju zadev izvršiteljem.

Sodišče ne sme za izvršitelja določiti osebe, ki po drugem ali tretjem odstavku 288. člena tega zakona ne sme opravljati dejanj izvršbe in zavarovanja.

Zoper sklep o določitvi izvršitelja ni pritožbe, stranke pa lahko v osmih dneh od prejema sklepa iz razlogov po prejšnjem odstavku zahtevajo izločitev izvršitelja.

O izločitvi izvršitelja mora sodnik, ki vodi postopek, odločiti v treh dneh. Zoper sklep, s katerim se zahteva zavrne, je dovoljena pritožba.

Razlogi za določitev drugega izvršitelja morajo biti zaznamovani v evidenci sodišča o imenovanju izvršiteljev.

45. člen

(Vročitev sklepa o izvršbi)

Sklep o izvršbi, s katerim dovoli izvršbo, vroči sodišče upniku in dolžniku, sklep o izvršbi, s katerim zavrne predlog za izvršbo, pa samo upniku. Sklep o izvršbi, s katerim je določen izvršitelj, oziroma sklep o določitvi izvršitelja vroči sodišče izvršitelju, skupaj s priloženim prepisom vseh listin, ki so potrebne za opravo izvršbe.

Sklep o izvršbi za izterjavo denarne terjatve, izdan na podlagi izvršilnega naslova, vroči sodišče tudi dolžnikovemu dolžniku, klirinško depotni družbi in sodišču, ki mora opraviti zaznambo sklepa v javni knjigi, sklep o izvršbi na denarna sredstva dolžnika pa tudi organizaciji za plačilni promet, pri kateri so ta sredstva.

Sklep o izvršbi na podlagi verodostojne listine vroči sodišče izvršitelju in osebam oziroma organom iz prejšnjega odstavka šele, ko postane pravomočen.

Sklep o izvršbi na premične stvari in sklep o določitvi izvršitelja vroči dolžniku izvršitelj ob prvem izvršilnem dejanju, če ni v tem zakonu drugače določeno.

Tretje poglavje

Opravljanje izvršbe

46. člen

(Izvršba na podlagi nepravnomočnega sklepa)

Izvršba se začne opravljati pred pravnomočnostjo sklepa o izvršbi, če zakon za posamezna izvršilna dejanja ne določa drugače.

Upnik ne more biti poplačan pred pravnomočnostjo sklepa o izvršbi.

Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se upnik poplača pred pravnomočnostjo sklepa o izvršbi, če gre za izvršbo na podlagi izvršilnega naslova, izdanega v postopku v gospodarskih sporih, s katero se posega na denarna sredstva, ki jih ima dolжник pri organizacijah za plačilni promet.

47. člen

(Meje izvršbe)

Izvršba se opravi v mejah, določenih v sklepu o izvršbi.

48. člen

(Čas izvršbe)

Izvršilna dejanja se opravljajo ob delavnikih, in to podnevi.

Če bi bilo nevarno odlašati, se izvršilna dejanja opravljajo tudi druge dneve in ponoči.

49. člen

(Ravnanje izvršitelja)

Izvršitelj je dolžan opravljati neposredna dejanja izvršbe ne glede na zatrjevanje ovire dejanske ali pravne narave, razen če sodišče odredi drugače.

Pri izvršilnih dejanjih v dolžnikovem stanovanju, pri katerih ni navzoč dolжник, njegov zakoniti zastopnik, pooblaščenec ali odrasel član njegovega gospodinjstva, morata biti navzoča dva polnoletna občana.

Kadar je treba opraviti izvršilno dejanje v zaklenjenem prostoru, pa dolжник ni navzoč ali prostora noče odpreti, ga na podlagi odredbe sodišča nasilno odpre izvršitelj v navzočnosti dveh polnoletnih občanov.

Minister, pristojen za pravosodje, s podzakonskim predpisom natančneje predpiše ravnanje izvršitelja pri opravljanju izvršbe.

50. člen

(Izvršba v prostoru pravne osebe)

Kadar se opravlja izvršba v prostoru pravne osebe, zahteva izvršitelj pred pričetkom izvršilnih dejanj od zakonitega zastopnika te pravne osebe, da takoj določi osebo, ki bo navzoča pri dejanjih.

Če zakonitega zastopnika ni v prostorih pravne osebe ali če ne določi osebe, ki bo navzoča, opravi izvršitelj dejanja v navzočnosti dveh polnoletnih občanov.

51. člen

(Pomoč policije)

Izvršitelj lahko glede na okoliščine primera zaprosi za prisotnost in pomoč policije pri opravi posameznih izvršilnih dejanj, če naleti na upiranje ali ogrožanje ali če to utemeljeno pričakuje.

Stroški policije so izvršilni stroški.

52. člen

(Nepravilnosti pri opravljanju izvršbe)

Stranka ali udeleženec v postopku lahko z vlogo zahteva od sodišča, naj odpravi nepravilnost, ki jo je izvršitelj ali druga oseba, ki sodeluje v postopku, storila pri opravljanju izvršbe.

Sodišče odloči o tej zahtevi s sklepom, samo če je vložnik to zahteval.

O nepravilnostih, ki jih stori izvršitelj pri opravljanju izvršbe, je sodišče dolžno obvestiti ministra, pristojnega za pravosodje, zbornico izvršiteljev in predsednika okrajnega in okrožnega sodišča, na območju katerega ima izvršitelj sedež.

Četrto poglavje

Ugovor dolžnika zoper sklep o izvršbi

53. člen

(Ugovor kot edino dolžnikovo pravno sredstvo)

Sklep o izvršbi, s katerim je predlogu za izvršbo ugodeno, lahko dolжник izpodbija z ugovorom, razen če izpodbija samo odločitev o stroških.

Ugovor mora biti obrazložen. V ugovoru mora dolжник navesti dejstva, s katerim ga utemeljuje in predložiti dokaze, sicer se ugovor šteje kot neutemeljen.

Za neobrazložen ugovor ne velja določba 57. člena tega zakona.

54. člen

(Pristojnost)

O ugovoru odloča sodišče, ki je izdalo sklep o izvršbi, če zakon ne določa drugače.

55. člen

(Razlogi za ugovor)

Ugovor zoper sklep o izvršbi je mogoče vložiti iz razlogov, ki preprečujejo izvršbo, zlasti pa:

1. če sodišče, ki je izdalo sklep o izvršbi, zanj ni bilo pristojno;

2. če listina, na podlagi katere je bila dovoljena izvršba, ni izvršilni naslov ali verodostojna listina;

3. če odločba, na podlagi katere je bil izdan sklep o izvršbi, še ni izvršljiva;

4. če je odločba, na podlagi katere je bil izdan sklep o izvršbi, razveljavljena, odpravljena ali spremenjena;

5. če je poravnava, na podlagi katere je bil izdan sklep o izvršbi, razveljavljena ali izrečena za nično;

6. če še ni pretekel rok za izpolnitev terjatve ali če še ni nastopil pogoj, ki je bil določen v poravnavi;

7. če je izvršba dovoljena na stvari, denarno terjatev ali na druge pravice, ki so izvzete iz izvršbe, oziroma na katerih je možnost izvršbe omejena;

8. če je terjatev prenehala na podlagi dejstva, ki je nastopilo po izvršljivosti odločbe ali pred tem, toda v času, ko dolжник tega ni mogel uveljavljati v postopku, iz katerega izvira izvršilni naslov, oziroma če je terjatev prenehala na podlagi dejstva, ki je nastopilo po sklenitvi poravnave;

9. če je upnik odložil izpolnitev obveznosti za čas, ki še ni potekel;

10. če je pretekel rok, v katerem je po zakonu mogoče predlagati izvršbo;

11. če je nastopilo zastaranje terjatve, o kateri je bilo odločeno v izvršilnem naslovu;

12. če terjatev ni prešla na upnika oziroma če obveznost ni prešla na dolžnika.

Pri odločanju o ugovoru sodišče pazi po uradni dolžnosti na razloge iz 1. do 4. točke, pri razlogu iz 7. točke pa, če je izvršba dovoljena na predmetih, ki niso v prometu.

56. člen

(Ugovor po izteku roka)

Ugovor, ki temelji na dejstvu, ki se nanaša na samo terjatev, in je nastopilo po izvršljivosti odločbe oziroma po sklenitvi poravnave, lahko dolжник vložiti tudi po pravnomočnosti sklepa o izvršbi, vse do konca izvršilnega postopka, če ga brez svoje krivde ni mogel uveljavljati v ugovoru zoper sklep o izvršbi.

Dolжник je dolžan v takem ugovoru navesti vse razloge, ki jih lahko uveljavi v času vložitve. Sodišče zavrže kasnejši ugovor, če temelji na razlogih, ki bi jih dolжник lahko uveljavil v prejšnjem ugovoru.

56.a člen

(Ugovor novega dolžnika)

Dolжник iz četrtega odstavka 24. člena tega zakona lahko izpodbija sklep o izvršbi z ugovorom iz razloga po 12. točki prvega odstavka 55. člena tega zakona.

57. člen

(Odgovor na ugovor)

Izvod pravočasnega, popolnega in dovoljenega ugovora vroči sodišče upniku, in ga opozori na pravne posledice iz prvega odstavka 58. člena tega zakona.

Rok za odgovor na ugovor je osem dni.

58. člen

(Sklep o ugovoru)

Če upnik v roku ne odgovori na ugovor, sodišče odloči o ugovoru. Pri tem šteje, da so dolžnikove navedbe v ugovoru resnične.

Če upnik v odgovoru na ugovor ugovoru nasprotuje, sodišče glede na okoliščine primera razpiše narok za obravnavo ugovora ali pa izda sklep brez naroka.

S sklepom, ki ga izda o ugovoru, sodišče ugovoru ugodi ali ga zavrne ali pa zavrže kot prepozne, nepopolnega ali nedovoljenega.

Če sodišče ugotovi, da ugovor ni pristojen, se izreče za krajevno nepristojno in odstopi zadevo krajevno pristojnemu sodišču, ki odloči tudi o drugih ugovorih zoper sklep o izvršbi.

Če sodišče ali drug organ s pravnomočno odločbo ugotovi, da izvršba, ki še ni končana, ni dopustna (59. in 60. člen), sodišče izvršbo ustavi in sklep o izvršbi razveljavi.

59. člen

(Pravda ali drug postopek za nedopustnost izvršbe)

Če je sodišče o ugovoru odločalo na podlagi dejstev, ki so bila med strankama sporna, in se ta dejstva nanašajo na samo terjatev, lahko dolжник v tridesetih dneh od pravnomočnosti sklepa o ugovoru začne pravdo ali drug postopek za ugotovitev nedopustnosti izvršbe.

Vložitev tožbe po prejšnjem odstavku ne zadrži izvršbe, niti izpolnitve dolžnikove obveznosti, če s tem zakonom ni drugače določeno.

60. člen

(Obraščanje nedopustnosti)

Postopek iz prejšnjega člena mora sodišče izvesti kot prednostno zadevo brez odlašanja.

V postopku iz prejšnjega člena mora dolжник istočasno uveljavljati vse ugovore zaradi nedopustnosti izvršbe, ki jih je mogoče uveljavljati po tem zakonu in istočasno navesti vsa dejstva in predlagati vse dokaze, s katerimi jih utemeljuje, sicer to pravico izgubi.

Nova dejstva in nove dokaze upošteva sodišče samo, če jih dolжник navaja oziroma predlaga v pripravljalni vlogi, vloženi v roku, ki mu ga je dalo sodišče zaradi odgovora na upnikove navedbe v odgovoru na tožbo.

61. člen

(Ugovor zoper sklep na podlagi verodostojne listine)

Za ugovor zoper sklep o izvršbi na podlagi verodostojne listine veljajo določbe 53. in 54. člena tega zakona, s tem, da znaša v meničnih in čekovnih sporih rok za ugovor tri dni.

Če se z ugovorom iz prejšnjega odstavka izpodbija sklep o izvršbi v delu, s katerim je dolžniku naloženo, da poravnava terjatev, se šteje, da je ugovor v tem delu obrazložen, če dolжник navede dejstva, s katerimi ga utemeljuje in predlaga dokaze, s katerimi se ugotavljajo dejstva, ki jih navaja v ugovoru.

Ugovor iz prvega odstavka 56. člena tega zakona lahko dolжник vložiti tudi zoper sklep o izvršbi na podlagi verodostojne listine, s katerim je dovoljena izvršba, če temelji ugovor na dejstvu, ki se nanaša na samo terjatev, dejstvo pa je nastopilo po izdaji sklepa o izvršbi.

V postopkih zoper dolžnike – menične zavezance na podlagi menice, je dopustno uveljavljati le ugovore po meničnem pravu.

62. člen

(Postopek pri ugovoru zoper sklep o izvršbi na podlagi verodostojne listine)

Če dolжник v ugovoru zoper sklep o izvršbi na podlagi verodostojne listine, ne izjavi, v katerem delu izpodbija sklep, se šteje, da ga izpodbija v celoti.

Če dolжник sklep o izvršbi izpodbija v celoti ali samo v delu, v katerem mu je bilo naloženo, naj terjatev plača, sodišče razveljavi sklep o izvršbi v delu, v katerem je dovolilo izvršbo in določilo izvršitelja, in opravljena izvršilna dejanja. Sodišč nato nadaljuje postopek kot pri ugovoru zoper plačilni nalog, če za to ni pristojno, pa se izreče za nepristojno in zadevo odstopi pristojnemu sodišču. Pri tem upošteva sporazum o krajevni pristojnosti, če ga je upnik uveljavljal in priložil predlogu za izvršbo oziroma če ga je dolжник uvelja-

vjal v ugovoru zoper sklep o izvršbi in mu ga priložil. Predlog za izvršbo na podlagi verodostojne listine, ki je bil podlaga za izdajo razveljavičenega sklepa o izvršbi, se obravnava kot tožba v pravnem postopku.

Če dolжник izpodbija sklep o izvršbi samo v delu, v katerem je sodišče dovolilo izvršbo, se postopek nadaljuje kot postopek o ugovoru zoper sklep o izvršbi na podlagi izvršilnega naslova.

Če sodišče ugovoru iz tretjega odstavka ugotovi, je del sklepa o izvršbi, s katerim je dolžniku naloženo, naj poravnava terjatev, izvršilni naslov, na podlagi katerega lahko upnik ponovno zahteva izvršbo.

Sodišče ne ravna po prejšnjih odstavkih tega člena, če ugovor ni obrazložen oziroma je prepozen, nepopoln ali nedovoljen. V teh primerih sodišče ugovor v skladu z zakonom s sklepom zavrne ali zavrže.

Če izpodbija dolжник sklep o izvršbi po prejšnjem odstavku samo zaradi krajevne nepristojnosti sodišča, se sodišče, če spozna, da ni krajevno pristojno, izreče za krajevno nepristojno in po pravnomočnosti sklepa odstopi zadevo pristojnemu sodišču, da izvede postopek izvršbe.

63. člen

(Obnova postopka)

Dolжник lahko proti tistemu delu sklepa o izvršbi, s katerim mu je bilo naloženo, naj poravnava terjatev, zahteva obnovo postopka po določbah zakona o pravnem postopku.

Če sodišče, pri katerem je vložena predlog iz prejšnjega odstavka tega člena, ni pristojno za odločanje o predlogu za obnovo postopka, pošlje zadevo pristojnemu sodišču.

Peto poglavje

Ugovor tretjega

64. člen

(Pogoji in rok za ugovor)

Kdor verjetno izkaže, da ima na predmetu izvršbe pravico, ki preprečuje izvršbo, lahko vložiti ugovor zoper sklep o izvršbi in v njem zahteva, naj sodišče izvršbo na ta predmet izreče za nedopustno.

Ugovor se lahko vložiti do konca izvršilnega postopka.

Izvod pravočasnega, popolnega in dovoljenega ugovora vroči sodišče upniku, in ga opozori na pravne posledice iz prvega odstavka 65. člena tega zakona.

Rok za odgovor na ugovor je osem dni.

Če ugovor ni obrazložen ali če pravica ni verjetno izkazana se šteje, da je ugovor neutemeljen.

65. člen

(Sklep o ugovoru)

Če upnik v roku ne odgovori na ugovor, ali če izjavi, da ugovoru ne nasprotuje, sodišče glede na okoliščine primera v celoti ali delno razveljavi sklep o izvršbi in ustavi izvršbo.

Če upnik v danem roku izjavi, da ugovoru nasprotuje, sodišče ugovor zavrne.

Vložnik ugovora lahko v roku trideset dni od pravnomočnosti sklepa iz prejšnjega odstavka začne pravdo za ugotovitev, da izvršba na ta predmet ni dopustna.

Dolжник, ki izpodbija pravico tretji osebi, je lahko zajet s tožbo iz tretjega odstavka tega člena za ugotovitev te pravice.

Če sodišče s pravnomočno odločbo ugotovi, da izvršba, ki še ni končana oziroma je bila odložena (73. člen), na določen predmet ni dopustna, sodišče glede tega predmeta ustavi izvršbo in razveljavi sklep o izvršbi.

V postopku, ki ga začne vložnik po tretjem odstavku tega člena, se smiselno uporabljajo določbe drugega odstavka 59. in 60. člena.

66. člen

(Kdaj se ne more zahtevati, da se izvršba izreče za nedopustno)

Oseba, katere solastninski delež na premični stvari, ki je predmet izvršbe, ne presega polovice njene vrednosti, ne more zahtevati, da se izvršba glede njenega deleža izreče za nedopustno. Iz zneska, dobljenega s prodajo stvari, pa ima pravico zahtevati izplačilo svojega deleža sorazmerno ceni, doseženi s prodajo, vendar najmanj sorazmerno ocenjeni vrednosti, in sicer pred vsemi upniki in pred povrnitvijo stroškov izvršilnega postopka.

Oseba iz prejšnjega odstavka tega člena lahko predlaga cenitev po tretjem odstavku 89. člena tega zakona. Pri tem ne trpi stroškov cinitve v primeru, če je bila s cinitvijo ugotovljena cena višja od seštevka vrednosti predmeta po že opravljeni cinitvi in stroškov nove cinitve.

Oseba iz prvega odstavka tega člena ima pravico zahtevati, da se ji odstopi stvar, ki je predmet izvršbe, če položi znesek, ki ustreza vrednosti dolžnikovega deleža na tej stvari.

Če osebi iz prvega odstavka tega člena kdo izpodbija delež na stvari, ki je predmet izvršbe, lahko s tožbo zoper upnika zahteva ugotovitev obstoja svojega deleža.

Šesto poglavje Nasprotna izvršba

67. člen

(Razlogi za nasprotno izvršbo)

Ko je izvršba že opravljena, lahko predlaga dolжник pri sodišču nasprotno izvršbo in zahteva, naj mu upnik vrne tisto, kar je z izvršbo dobil:

1. če je med izvršilnim postopkom poravnal upnikovo terjatev;

2. če je bil izvršilni naslov pravnomočno odpravljen, spremenjen, razveljavljen ali izrečen za neveljavnega;

3. če je bil sklep o izvršbi pravnomočno v celoti ali delno razveljavljen ali spremenjen;

4. če je sodišče izreklo za nedopustno izvršbo, ki je že bila opravljena;

5. če je upnik prejel več kot znaša njegova terjatev, ali če pri izvršbi na plačo in druge denarne prejeme niso bile upoštevane določbe o omejitvi izvršbe.

Predlog za nasprotno izvršbo lahko vloži dolжник v treh mesecih od dneva, ko je zvedel za razlog zanj, najkasneje pa v enem letu od dneva, ko je bil končan izvršilni postopek.

Pred iztekom tega roka dolжник ne more uveljavljati svoje terjatve v pravnem postopku.

68. člen

(Postopek s predlogom za nasprotno izvršbo)

Predlog za nasprotno izvršbo vroči sodišče upniku in zahteva od njega, naj se v osmih dneh od vročitve o njem izjavi, in ga opozori na pravne posledice iz drugega odstavka tega člena.

Če se upnik v predpisanem roku ne izjavi ali če izjavi, da predlogu ne nasprotuje, izda sodišče sklep, s katerim predlogu za nasprotno izvršbo ugodí.

Če upnik v predpisanem roku izjavi, da nasprotuje predlogu, odloči sodišče o njem po opravljenem naroku.

S sklepom, s katerim ugodí predlogu, naloži sodišče upniku, da mora v petnajstih dneh vrniti dolžniku tisto, kar je z izvršbo dobil.

Proti pravnomočnemu sklepu, s katerim sodišče predlogu za nasprotno izvršbo ugodí ali ga zavrne, je dovoljen

predlog za obnovo postopka po določbah zakona o pravnem postopku.

69. člen

(Sklep o nasprotni izvršbi)

Na podlagi pravnomočnega in izvršljivega sklepa, s katerim je ugodilo predlogu za nasprotno izvršbo, dovoli sodišče na dolžnikov predlog s sklepom nasprotno izvršbo.

Glede nadaljnega postopka se smiselno uporabljajo določbe, ki se nanašajo na izvršbo.

70. člen

(Če nasprotna izvršba ni mogoča)

Sodišče ne ugodí predlogu za nasprotno izvršbo, če je zahtevana vrnitev predmeta, glede katerega so nastale take stvarne ali pravne spremembe, da vrnitev ni več mogoča.

V tem primeru lahko dolжник uveljavlja svojo pravico v pravnem postopku, še preden izteče rok iz drugega odstavka 67. člena tega zakona.

Sedmo poglavje Odlog in ustavitev izvršbe

1. Odlog izvršbe

71. člen

(Na predlog dolžnika)

Sodišče lahko na dolžnikov predlog popolnoma ali deloma odloži izvršbo, če dolжник izkaže za verjetno, da bi s takojšnjo izvršbo pretrpel nenadomestljivo ali težko nadomestljivo škodo in da je ta škoda večja od tiste, ki zaradi odloga lahko nastane upniku, v naslednjih primerih:

1. če je zoper odločbo, na podlagi katere je bila dovoljena izvršba, vložil izredno pravno sredstvo;

2. če je vložen predlog za vrnitev v prejšnje stanje v postopku, v katerem je bila izdana odločba, ki je bila podlaga za dovolitev izvršbe;

3. če je vložena tožba za razveljavitev arbitražne odločbe, na podlagi katere je bila dovoljena izvršba;

4. če je vložena tožba za razveljavitev poravnave, na podlagi katere je bila dovoljena izvršba;

5. če je dolжник zoper sklep o izvršbi vložil ugovor;

6. če je dolжник vložil predlog za razveljavitev potrčila o izvršljivosti;

7. če je izvršba odvisna od sočasne izpolnitve kakšne upnikove obveznosti, dolжник pa je odrekel izpolnitev svoje obveznosti zaradi tega, ker upnik svoje ni izpolnil in tudi ni pokazal pripravljenosti, da jo sočasno izpolni;

8. če je dolжник ali udeleženec v postopku zahteval odpravo nepravilnosti, ki so bile storjene pri opravljanju izvršbe;

9. če je dolжник začel pravdo ali drug postopek zaradi nedopustnosti izvršbe (59. in 60. člen).

Sodišče sme na predlog dolžnika odložiti izvršbo tudi v drugih primerih, ko so za to podani posebno upravičeni razlogi, vendar najdlje za tri mesece in le enkrat.

Sodišče postavi na upnikov predlog za odlog izvršbe pogoj, da dolжник zagotovi varščino, razen če bi s tem bilo ogroženo njegovo preživljanje ali preživljanje njegovih družinskih članov. Če dolжник ne zagotovi varščine v roku, ki ga določi sodišče in ki ne sme biti daljši od 15 dni, se šteje, da je predlog za odlog umaknil.

72. člen

(Na predlog upnika)

Na predlog upnika sodišče popolnoma ali deloma odloži izvršbo, če se izvršba še ni začela.

Če se je izvršba že začela, dolžnik pa se je v roku, ki mu ga je določilo sodišče, izjavil proti odlogu, sodišče zavrne predlog za odlog.

Če zakon določa, da je treba izvršbo zahtevati v določenem roku, lahko upnik predlaga odlog v tem roku.

73. člen

(Na predlog tretjega)

Na predlog tretjega, ki je zahteval, naj se izvršba na določen predmet izreče za nedopustno, odloži sodišče izvršbo glede tega predmeta, če tretji obstoj svoje pravice na predlaganem predmetu izvršbe izkaže s pravnomočno sodno odločbo ali kakšno drugo javno listino, z zasebno listino, ki ima naravo javne listine, ali če obstoj svoje pravice opira na dejstva, ki so splošno znana.

Če tretji obstoja svoje pravice na predlaganem predmetu izvršbe ne izkaže na način iz prejšnjega odstavka, sodišče na predlog tretjega odloži izvršbo glede tega predmeta, če tretji izkaže za verjetno, da bi s takojšnjo izvršbo pretrpel nenadomestljivo ali težko nadomestljivo škodo.

Sodišče na upnikov predlog postavi za odlog izvršbe pogoj, da tisti, ki zahteva odlog, položi varščino, razen, če bi s tem bilo ogroženo njegovo preživljanje ali preživljanje njegovih družinskih članov.

74. člen

(Čas, za katerega se izvršba odlaga)

Če je izvršba odložena zato, ker je dolžnik ali tretji vložil kakšno pravno sredstvo (71. in 73. člen, 11. člen zakona o državnem tožilstvu), traja odlog do konca postopka o pravnem sredstvu.

Če sodišče odloži izvršbo na dolžnikov predlog iz kakšnega drugega razloga, določi čas odloga glede na okoliščine primera.

Če je predlagal odlog izvršbe upnik, jo sodišče odloži za toliko časa, za kolikor je upnik predlagal.

Če je upnik predlagal odlog izvršbe v primeru, v katerem je treba izvršbo zahtevati v določenem roku, sodišče ne sme odložiti izvršbe za daljši čas.

75. člen

(Nadaljevanje odložene izvršbe)

Odložena izvršba se po uradni dolžnosti nadaljuje, ko preteče čas, za katerega je bila odložena.

Na upnikov predlog lahko sodišče nadaljuje izvršbo tudi pred iztekom roka, za katerega je bila odložena, če upnik izkaže za verjetno, da so prenehali razlogi za odlog, ali če položi varščino.

2. Ustavitev izvršbe

76. člen

Poleg drugih primerov, ki so določeni v tem zakonu, sodišče ustavi izvršbo po uradni dolžnosti, tudi če je izvršilni naslov pravnomočno odpravljen, spremenjen, razveljavljen ali izrečen za neveljavnega, oziroma če je razveljavljeno potrjeno o izvršljivosti.

Kadar sodišče ustavi izvršbo, s tem razveljavi, če zakon ne določa drugače, tudi opravljena izvršilna dejanja, kolikor s tem niso prizadete pridobljene pravice drugih oseb.

Drugi razdelek

IZVRŠBA ZA IZTERJAVO DENARNE TERJATVE

Osmo poglavje

Izvršba na premočnine

1. Krajevna pristojnost

77. člen

(Če je v predlogu navedeno, kje so stvari)

Za odločitev o predlogu za izvršbo na premočnine je krajevno pristojno sodišče, na območju katerega so stvari.

78. člen

(Če v predlogu ni navedeno, kje so stvari)

Upnik lahko predlaga, naj sodišče izda sklep o izvršbi na premočnine, ne da bi navedel, kje so stvari.

Za odločitev o tem predlogu je krajevno pristojno sodišče, na območju katerega ima dolžnik stalno ali začasno prebivališče oziroma sedež.

2. Oprostitve in omejitve izvršbe

79. člen

(Predmeti, izvezeti iz izvršbe)

Predmet izvršbe niso:

1. obleka, obutev, perilo in drugi predmeti za osebno rabo ter posteljnina, posoda, pohištvo, štedilnik, hladilnik, pralni stroj in druge za gospodinjstvo potrebne stvari, kolikor je vse to nujno potrebno dolžniku in članom njegovega gospodinjstva;

2. hrana in kurjava, potrebni dolžniku in članom njegovega gospodinjstva za šest mesecev;

3. delovna in plemenska živina, kmetijski stroji in druge delovne priprave, ki so dolžniku kmetu nujni za kmetijsko dejavnost, ter seme za uporabo na njegovem gospodarstvu in krma za živino za štiri mesece;

4. predmeti, ki so dolžniku, ki opravlja javno službo ali znanstveno, umetniško ali drugo delo kot poklic, nujno potrebni za opravljanje njegovega dela;

5. gotovina dolžnika, ki ima stalne mesečne prejemke, do mesečnega zneska, ki je po zakonu izvezet iz izvršbe, v sorazmerju s časom do naslednjih prejemkov;

6. redi, medalje, vojne spomenice in druga odličja in priznanja, poročni prstan, osebna pisma, rokopisi in drugi osebni dolžnikovi spisi ter slike oziroma fotografije družinskih članov;

7. pripomočki, ki so bili dani invalidu ali drugi osebi s telesnimi hibanji na podlagi predpisa, ali si jih je sam nabavil, in so nujni za opravljanje njegovih življenjskih funkcij.

Če se stranki ne moreta sporazumeti, kateri predmeti so glede na določbo prvega odstavka tega člena izvezeti iz izvršbe, ali če se to sicer pokaže za potrebno, odloči o tem sodišče.

Predmeti iz 1. do 4. točke prvega odstavka tega člena niso izvezeti iz izvršbe, če se vodi izvršba zaradi poplačila terjatve iz naslova posojila, s katerim je bil predmet kupljen, oziroma posojila, danega za razvoj dejavnosti, za katero je bil predmet kupljen, ter v primeru, kadar se vodi izvršba zaradi poplačila terjatve, ki je bila zavarovana s pogodbeno zastavno pravico na tem predmetu.

Poštna pošiljka ali poštno denarno nakazilo, naslovljeno na dolžnika, ne more biti predmet izvršbe, dokler mu ni vročeno.

80. člen

(Omejitev izvršbe proti pravnim osebam in podjetniku)

Izvršbe proti pravni osebi, ki opravlja gospodarsko dejavnost in proti podjetniku, ni mogoče dovoliti na stroje, orodje in druge delovne priprave, kolikor so te stvari nujno potrebne dolžniku za opravljanje njegove dejavnosti, ter na surovine, polizdelke, namenjene za predelavo, in pogonsko gorivo, kolikor ne presegajo količine, potrebne za enotedensko povprečno proizvodnjo.

Predmeti iz prvega odstavka tega člena niso izvzeti iz izvršbe, če se vodi izvršba zaradi poplačila terjatve iz naslova posojila, s katerim je bil predmet kupljen, oziroma posojila, danega za razvoj dejavnosti, za katero je bil predmet kupljen, ter v primeru, kadar se vodi izvršba zaradi poplačila terjatve, ki je bila zavarovana s pogodbeno zastavno pravico na tem predmetu.

Proti pravni osebi, ki ni zajeta v prvem odstavku tega člena, sme sodišče dovoliti izvršbo samo na tiste stvari, ki ji niso potrebne za opravljanje njene dejavnosti oziroma nalog.

Če se stranki ne moreta sporazumeti, kateri predmeti so glede na določbo prvega in tretjega odstavka tega člena izvzeti iz izvršbe, ali če se to sicer pokaže za potrebno, odloči o tem sodišče.

3. Izvršilna dejanja

81. člen

Izvršba na premočnine se opravi z rubežem in cenitvijo stvari, s prodajo stvari in s poplačilom upnika iz zneska, dolženega s prodajo.

V predlogu za izvršbo lahko upnik zahteva le rubež in cenitev, vendar mora v tem primeru v treh mesecih od rubeža in cenitve predlagati prodajo stvari, sicer sodišče ustavi izvršbo.

Rubež ter prepoved odtujitve se vpiše v uradni register zarubljenih premočnin in zastavnih pravic, če se ta vodi. Vpis opravi na zahtevo izvršitelja, na podlagi sklepa o izvršbi in rubežnega zapisnika, organ, ki vodi register.

Organ, pristojen za vodenje registra iz prejšnjega odstavka, po uradni dolžnosti pošlje podatke o rubežu in prepovedi odtujitve organom, ki vodijo uradne evidence, v katerih je premočina vpisana, da jih vpišejo v te evidence in v listine, s katerimi se dokazuje lastništvo premočnine. Dolжник je dolžan predložiti listine za vpis v treh dneh po prejemu zahteve od organa, ki vodi takšno uradno evidenco, sicer organ obvesti izvršitelja, ki dolžniku odvzame listino in registrske označbe za premočnino ter jih izroči temu organu.

V uradni register zarubljenih premočnin in zastavnih pravic se poleg identifikacije premočnine, rubeža in prepovedi odtujitve vpišejo podatki o izvršilni zadevi, poteku postopka ter o dolžniku in upniku (osebno ime, prebivališče, rojstni datum in enotno matično številko fizične osebe ali firmo, sedež, matično in davčno številko pravne osebe). Organ, pristojen za vodenje tega registra, lahko pridobiva te podatke tudi iz obstoječih uradnih zbirk, ki jih v Republiki Sloveniji vodijo za to pooblaščen organi in organizacije. Podatki iz registra so javni.

Vlada Republike Slovenije z uredbo določi vrste premočnin, za katere se vzpostavi register iz tretjega odstavka tega člena, vrsto enoličnega identifikacijskega znaka za premočnine, postopek in vsebino vpisov v uradne evidence in listine, način vodenja, povezovanja in iskanja podatkov po registru ter tarifo za vpise v register.

4. Rubež in cenitev stvari

82. člen

(Obvestilo o rubežu)

Preden začne izvršitelj z rubežem, vroči dolžniku sklep o izvršbi oziroma sklep o določitvi izvršitelja, če mu ta še ni

bil vročen, in zahteva od njega, naj plača znesek, za katerega je dovoljena izvršba, skupaj z obrestmi in stroški.

Če dolžniku ni mogoče vročiti sklepa o izvršbi ali sklepa o določitvi izvršitelja ob rubežu, mu ga izvršitelj vroči pozneje.

O času in kraju rubeža obvesti izvršitelj upnika in ga opozori, da bo rubež opravljen tudi, če se ga upnik ne bo udeležil.

Rubež se opravi, če tudi dolжник oziroma upnik ni navzoč.

O rubežu obvesti izvršitelj dolžnika oziroma upnika, ki pri njem ni bil navzoč.

83. člen

(Predmet rubeža)

Zarubiti se smejo stvari, ki jih ima v posesti dolжник, kot tudi njegove stvari, ki jih ima v posesti upnik.

Dolžnikove stvari, ki jih ima v posesti kdo tretji, se smejo zarubiti samo s privolitvijo le-tega.

Če tretji ne privoli v rubež, prenese sodišče na predlog upnika na upnika dolžnikovo pravico do izročitve stvari (153. člen).

84. člen

(Obseg rubeža)

Zarubi se toliko stvari, kolikor je potrebno za poplačilo upnikove terjatve in izvršilnih stroškov.

Predvsem se zarubijo stvari, glede katerih ni pripomb o obstoju kakšne pravice, ki bi preprečevala izvršbo, in stvari, ki se dajo najlažje vnovčiti. Pri tem je treba upoštevati tudi izjave navzočih strank in drugih oseb.

Sodišče lahko pozneje na predlog dolžnika dovoli izvršbo na drug predmet, kot je bil na predlog upnika zarubljen, če obstoji precejšnje nesorazmerje med vrednostjo tega predmeta in višino terjatve.

Če sodišče v sklepu o izvršbi na predlog upnika določi, da se rubež gotovine opravi večkrat, opravi izvršitelj več rubežev.

85. člen

(Hramba zarubljenih stvari)

Način hrambe zarubljenih stvari se določi s podzakonskim predpisom iz 49. člena tega zakona.

Na zarubljenih stvareh je treba vidno označiti, da so zarubljene.

Nevarnost uničenja ali poškodovanja stvari, ki ne ostanejo v hrambi pri dolžniku, zadene upnika, razen če je uničenje ali poškodba posledica višje sile.

86. člen

(Prepoved razpolaganja z zarubljenimi stvarmi)

Dolžniku je prepovedano razpolagati z zarubljenimi stvarmi.

V sklepu o izvršbi zapiše sodišče to prepoved in opozori dolžnika na kazenskopravne posledice, če bi dolжник ravnal proti prepovedi.

87. člen

(Pridobitev zastavne pravice)

Upnik pridobi zastavno pravico na zarubljenih stvareh z rubežem, v primerih iz tretjega odstavka 81. člena tega zakona pa z vpisom rubeža v register.

Če so bile stvari zarubljene za več upnikov, se vrstni red zastavne pravice, pridobljene z rubežem določa po dnevu, ko je bil opravljen rubež, vrstni red zastavne pravice, pridobljene z zaznambo v rubežnem zapisniku (91. člen) ali vpisom v register (tretji odstavek 81. člena) pa po dnevu, ko je bila opravljena zaznamba oziroma vpis.

Če so bile stvari sočasno zarubljene oziroma vpisane v register za več upnikov, se določa vrstni red zastavne pravice po dnevu, ko je sodišče prejelo predlog za izvršbo ali zavarovanje, če je prejelo predloge istega dne, pa imajo njihove zastavne pravice isti vrstni red.

Če je bil predlog za izvršbo poslan po pošti v priporočeni pošiljki, se šteje dan oddaje na pošto za dan izročitve sodišču.

88. člen

(Neuspešen poskus rubeža)

Če se pri rubežu ne najdejo stvari, ki so lahko predmet izvršbe, oziroma zarubljene stvari ne zadoščajo za poplačilo upnikove terjatve, lahko upnik v roku treh mesecev od dneva prvega rubeža izvršitelju neomejenokrat predlaga, da opravi ponovni rubež.

Če upnik v tem roku ne predlaga ponovnega rubeža ali če rubež, predlagan do poteka tega roka, ni uspešen, sodišče ustavi izvršbo.

89. člen

(Cenitev)

Hkrati z rubežem stvari se opravi tudi njihova cenitev razen, če te zaradi posebne vrednosti zarubljene stvari ni mogoče opraviti hkrati z rubežem.

Cenitev opravi izvršitelj, ki opravlja rubež.

Na zahtevo in na stroške stranke opravi cenitev sodni cenilec, ki ga izbere stranka. V primeru, da je opravljenih več cenitev sodnih cenilcev glede istega predmeta in se stranki ne moreta sporazumeti o njegovi vrednosti, se za prodajo vzame povprečje tistih dveh vrednosti, ki jih izbereta stranki, razen, če sodišče ne določi drugače.

Zoper sklep iz prejšnjega odstavka ni pritožbe.

90. člen

(Rubežni in cenilni zapisnik)

O rubežu in cenitvi se napravi zapisnik.

V zapisniku je treba med drugim posebej navesti posamezne zarubljene stvari z njihovo ocenjeno vrednostjo in zapisati izjave strank in udeležencev v postopku, kot tudi izjave tretjih oseb o obstoju pravic, ki preprečujejo izvršbo ter kdo prevzame zarubljene stvari, kdaj jih prevzame oziroma kje se zarubljene stvari hranijo.

91. člen

(Zaznamba namesto rubeža)

Če dovoli sodišče po rubežu izvršbo na zarubljene stvari za poplačilo kakšne druge terjatve istega upnika ali poplačilo terjatve kakšnega drugega upnika, izvršitelj ne opravi novega rubeža in nove cenitve teh stvari, temveč zaznamuje v nadaljevanju zapisnika le podatke iz poznejšega sklepa o izvršbi.

Če je prejšnji rubež opravil upravni organ, napravi upravni organ na zahtevo izvršitelja v svojem zapisniku o rubežu zaznemek o dodatnem rubežu.

O rubežu iz prejšnjih odstavkov se obvesti dolžnika.

5. Prodaja stvari

92. člen

(Čas prodaje)

Prodaja zarubljenih stvari se sme opraviti šele po pravnomočnosti sklepa o izvršbi, razen če dolжник privoli, da se stvari prodajo prej, če gre za stvari, ki se hitro kvarijo, ali če je nevarnost, da bi cena zarubljenih stvari občutno padla.

Med dnevom rubeža in dnevom prodaje mora preteči najmanj petnajst dni.

Prodaja sme biti opravljena tudi pred iztekom omenjenega roka, če je podan kakšen razlog iz prvega odstavka tega člena.

93. člen

(Način prodaje)

Stvari se prodajo na javni dražbi ali z neposredno pogodbo med kupcem in izvršiteljem, oziroma prek osebe, ki opravlja komisijske posle.

Način prodaje stvari določi izvršitelj, ki pri tem pazi, da se doseže najugodnejše vnovčenje.

Prodaja na dražbi se opravi, če gre za stvari večje vrednosti in je mogoče pričakovati, da bodo prodane po ceni, večji od ocenjene vrednosti.

Vrednostni papirji, ki kotirajo na borzi, se prodajo na borzi preko pooblaščenega udeleženca trga vrednostnih papirjev, ki ga določi izvršitelj.

Upniku in dolžniku sporoči izvršitelj kraj, dan in uro prodaje.

Minister, pristojen za pravosodje s podzakonskim predpisom predpiše način opravljanja javne dražbe.

94. člen

(Prodajna cena)

Na prvi dražbi oziroma v roku, ki ga je izvršitelj določil za prodajo z neposredno pogodbo, zarubljenih stvari ni dovoljeno prodati pod ocenjeno vrednostjo.

Če na prvi dražbi ni dosežena cena, enaka ocenjeni vrednosti, določi izvršitelj na predlog stranke novo dražbo, na kateri se smejo stvari prodati pod ocenjeno vrednostjo, vendar ne pod tretjino te vrednosti.

Določba drugega odstavka tega člena se smiselno uporablja tudi, kadar zarubljenih stvari ni bilo mogoče prodati z neposredno pogodbo za ocenjeno vrednost v roku, ki ga je določil izvršitelj.

Drugo dražbo ali ponovno prodajo pod roko lahko predlaga stranka v tridesetih dneh od prve dražbe oziroma od izteka roka, ki ga je izvršitelj določil za prvo prodajo.

95. člen

(Ustavititev izvršbe)

Če nobena stranka ne predlaga v predpisanem roku druge dražbe oziroma ponovne prodaje z neposredno pogodbo, ali če stvari ni bilo mogoče prodati niti na drugi dražbi oziroma z neposredno pogodbo v novem roku, sodišče ustavi izvršbo.

V sklepu o ustavitvi izvršbe sodišče navede, da ima dolжник pravico prevzeti zarubljene stvari. O prevzemu stvari se sestavi zapisnik, v katerem se ugotovi, v kakšnem stanju so stvari, ki se prevzamejo.

96. člen

(Obveznosti in pravice kupca in izvršitelja)

Kupec mora položiti kupnino in prevzeti stvari takoj po koncu dražbe oziroma ob prodaji z neposredno pogodbo, v primeru iz 200.a člena tega zakona pa mora dati tudi izjavo, ali je z upnikom povezana oseba po določbi 200.b člena tega zakona.

Izvršitelj je dolžan kupcu izdati dokument, iz katerega morajo biti razvidni podatki o opravljeni prodaji, za premočnine, za katere se vodi register iz tretjega odstavka 81. člena tega zakona, pa tudi podatki iz tega registra. Izvršitelj na podlagi tega dokumenta zahteva od pristojnega organa, ki vodi register, da opravi izbris vseh bremen in prepovedi na prodani premočnini, ter vpis novega lastnika, če se lastninska pravica vpisuje v register.

Vsebinsko dokumenta iz prejšnjega odstavka določi minister, pristojen za pravosodje s podzakonskim aktom.

Izjavo iz prvega odstavka tega člena izvršitelj osebno vroči dolžniku in upniku, ki ji lahko nasprotujeta v osmih dneh od dneva prejema. Izjava o nasprotovanju se pošlje sodišču in v vrednost izvršitelju.

Če kupec ne da izjave iz prvega odstavka tega člena, izvršitelj proda stvari naslednjemu najboljšemu ponudniku, ki je dal izjavo iz prvega odstavka tega člena.

Izvršitelj lahko izroči stvari kupcu, čeprav ni položil kupnine, če v to na svojo nevarnost privoli upnik v mejah zneska, ki bi mu šel iz dosežene kupnine. Če kupec ne položi kupnine, pa upnik ne privoli v izročitev stvari, lahko izvršitelj proda stvari naslednjemu najboljšemu ponudniku.

Kupec pridobi stvar prosto vseh bremen in postane lastnik stvari tudi v primeru, ko dolжник ni bil njen lastnik.

Kupec nima pravic iz jamčevanja za napake stvari.

6. Poplačilo upnika

97. člen

(Če je en sam upnik)

Če je treba iz kupnine poplačati enega samega upnika, se iz zneska, dobljenega s prodajo stvari, oziroma iz odvzete gotovine, poravnajo po vrsti: stroški izvršilnega postopka, stroški, določeni v izvršilnem naslovu, obresti do dneva vnovčenja stvari in glavna terjatev.

O delitvi kupnine in poplačilu upnika odloči izvršitelj. Če je treba odločati o resničnosti izjave iz prvega odstavka 96. člena tega zakona, odloči o delitvi kupnine in poplačilu upnika sodišče s sklepom.

Izvršitelj mora v osmih dneh po odvzemu gotovine oziroma v osmih dneh po preteku roka iz četrtega odstavka 96. člena tega zakona upniku in dolžniku osebno vročiti obračun terjatve z obvestilom o delitvi kupnine ter obvestilom o pravici in pravnih posledicah iz petega odstavka tega člena.

Če upnik in dolжник ne soglašata z obračunom terjatve, lahko v osmih dneh od dneva prejema obračuna terjatve pri izvršitelju vložita zahtevo, da o obračunu terjatve odloči sodišče. Izvršitelj zahtevo takoj posreduje sodišču, ki mora o njej odločiti v 30 dneh od prejema. Če nobena od strank ne vложи zahteve, da o obračunu terjatve odloči sodišče, velja obračun terjatve z obvestilom o delitvi kupnine za dokončnega.

Na podlagi dokončnega obračuna terjatve, z obvestilom o delitvi kupnine oziroma pravnomočnega sklepa sodišča, je izvršitelj dolžan v osmih dneh od dokončnosti obračuna terjatve z obvestilom o delitvi kupnine oziroma od prejema pravnomočnega sklepa sodišča opraviti poplačilo upnika, presežek kupnine pa, če za to ni ovir, izročiti dolžniku; sicer pa se denar za dolžnika položi pri sodišču.

98. člen

(Če je več upnikov)

Več upnikov se poplača iz kupnine po vrstnem redu, kot so pridobili zastavno pravico, razen če zakon določa, da imajo določene terjatve pri poplačilu prednost.

Upniki istega vrstnega reda, ki jih iz kupnine ni mogoče popolnoma poplačati, se poplačajo v sorazmerju s svojimi terjatvami.

Stroški izvršilnega postopka, stroški, določeni v izvršilnem naslovu, ter obresti imajo isti vrstni red kot glavna terjatev.

O delitvi kupnine in poplačilu upnikov odloči izvršitelj. Če je treba odločati o resničnosti izjave iz prvega odstavka 96. člena tega zakona, odloči o delitvi kupnine in poplačilu upnikov sodišče s sklepom.

Izvršitelj mora v osmih dneh po odvzemu gotovine oziroma v osmih dneh po preteku roka iz četrtega odstavka 96. člena tega zakona upnikom in dolžniku osebno vročiti obračun terjatve z obvestilom o delitvi kupnine ter obvestilom o pravici in pravnih posledicah iz osmega odstavka tega člena.

Ko izvršitelj izda obračun terjatve, upošteva samo tiste terjatve, glede katerih je postal sklep o izvršbi pravnomočen do dneva izdaje obračuna terjatve.

Če upniki in dolжник ne soglašajo z obračunom terjatve in obvestilom o delitvi kupnine lahko v osmih dneh od dneva

prejema obračuna terjatve pri izvršitelju vložijo zahtevo, da o obračunu terjatve in delitvi kupnine odloči sodišče. Izvršitelj zahtevo takoj posreduje sodišču, ki mora o njej odločiti v 30 dneh od prejema. Če nobena od strank ne vложи zahteve, da o obračunu terjatve in delitvi kupnine odloči sodišče, velja obračun terjatve z obvestilom o delitvi kupnine za dokončnega.

Na podlagi dokončnega obračuna terjatve z obvestilom o delitvi kupnine oziroma pravnomočnega sklepa sodišča opravi poplačilo upnikov, presežek kupnine pa, če za to ni ovir, izročiti dolžniku; sicer pa se denar za dolžnika položi pri sodišču.

99. člen

(Uporaba določb o izvršbi na nepremičnine)

Za izvršbo na premične stvari se smiselno uporabljajo tudi določbe tega zakona o izvršbi na nepremičnine, ki se nanašajo na vprašanje, kdo ne more biti kupec (187. člen), na oprostitev položitve kupnine (drugi odstavek 191. člena), razen določbe, da o predlogu upnika odloči sodišče s sklepom, na poplačilo upnika, ki je kupec, in povezane osebe (200. a in 200. b člen), s tem, da se vrednost premičnine ugotavlja po 89. členu tega zakona, na izpodbijanje terjatev, napotitev na pravdo in sklep o poplačilu (201., 202. in 208. člen), razen v primeru, če je en sam upnik (97. člen).

Če je za zastavljene premičnine vzpostavljen register iz tretjega odstavka 81. člena tega zakona, se smiselno uporabljajo tudi določbe, ki se nanašajo na poplačilo zastavnega upnika (172. člen), prenehanje zastavne pravice (173. člen), kateri zastavni upniki se poplačajo (2. točka 196. člena), poplačilo nezapadle terjatve, poplačilo nezapadle terjatve občasnih prejemkov in poplačilo pogojne terjatve (203., 204. in 205. člen).

Če za zastavljene premičnine ni vzpostavljen register iz tretjega odstavka 81. člena tega zakona, zastavni upnik pa pri glasi terjatev v roku iz četrtega odstavka 98. člena tega zakona, se smiselno uporabljajo določbe, ki se nanašajo na poplačilo nezapadle terjatve, poplačilo nezapadle terjatve občasnih prejemkov in poplačilo pogojne terjatve (203., 204. in 205. člen).

Deveto poglavje

Izvršba na denarno terjatev dolžnika

1. Krajevna pristojnost

100. člen

Za odločitev o predlogu za izvršbo na denarno terjatev je krajevno pristojno sodišče, na območju katerega ima dolжник stalno prebivališče; če dolжник nima stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji, pa sodišče, na območju katerega ima začasno prebivališče.

Če dolжник nima niti začasnega prebivališča v Republiki Sloveniji, je krajevno pristojno sodišče, na območju katerega ima stalno prebivališče njegov dolжник; če dolžnikov dolжник nima stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji, pa sodišče, na območju katerega ima ta začasno prebivališče.

Določbe prvega in drugega odstavka tega člena, ki se nanašajo na stalno in začasno prebivališče, se smiselno uporabljajo tudi za sedež pravne osebe.

2. Prejemki, ki so izvzeti iz izvršbe, in omejitve izvršbe

101. člen

(Prejemki, ki so izvzeti iz izvršbe)

Iz izvršbe so izvzeti:

1. prejemki iz naslova zakonite preživnine in odškodnine za izgubljeno preživnino zaradi smrti tistega, ki jo je dajal;

2. prejemki iz naslova odškodnine zaradi telesne poškodbe po predpisih o invalidskem zavarovanju;

3. prejemki iz naslova denarne socialne pomoči po zakonu, ki ureja socialno varstvo;

4. prejemki iz naslova starševskega dodatka, otroškega dodatka, dodatka za nego otroka in pomoči za opremo novorojenca;

5. prejemki iz naslova štipendije in pomoči učencem in študentom;

6. prejemki vojaških obveznikov v času izvrševanja vojaške dolžnosti, državljanov v času opravljanja nadomestne civilne službe oziroma usposabljanja za zaščito in reševanje ter oseb v času usposabljanja za delo v rezervni sestavi policije;

7. prejemki iz naslova redov, medalj, vojnih spomenic ter drugih odličij in priznanj;

8. nadomestilo za invalidnost po zakonu, ki ureja družbeno varstvo duševno in telesno prizadetih oseb;

9. dodatek za pomoč in postrežbo;

10. dohodki od občasnega dela invalidov, ki so vključeni v institucionalno varstvo po zakonu, ki ureja socialno varstvo, in jih pridobivajo izven kriterijev redne zaposlitve.

102. člen

(Omejitve izvršbe)

Na plačo, pokojnino, nadomestilo plače, odškodnino iz naslova izgube ali zmanjšanja delovne sposobnosti, prejemke iz naslovačasne brezposelnosti ter plačila za delo obsojencev v kazenskih zavodih, je mogoče seči:

1. za denarne terjatve, razen za terjatve, navedene v 2. točki tega odstavka, do dveh tretjin prejemkov, na katere se seže z izvršbo, vendar tako, da dolžniku ostane najmanj znesek v višini minimalne plače, zmanjšane za plačilo davkov in obveznih prispevkov za socialno varnost, če dolžnik preživlja druge osebe, pa najmanj znesek v višini dohodka, določenega za dolžnika in njegove družinske člane oziroma osebe, ki jih je dolžan po zakonu preživljati po merilih, ki jih določa zakon, ki ureja socialno varstvo, za dodelitev denarne socialne pomoči;

2. za terjatve iz naslova zakonite preživnine in odškodnine za izgubljeno preživnino zaradi smrti tistega, ki jo je dajal, do dveh tretjin prejemkov, na katere se seže z izvršbo, vendar tako, da dolžniku ostane najmanj znesek v višini dveh tretjin minimalne plače, zmanjšane za plačilo davkov in obveznih prispevkov za socialno varnost, če dolžnik preživlja druge osebe, pa najmanj znesek v višini dohodka, določenega za dolžnika in njegove družinske člane oziroma osebe, ki jih je dolžan po zakonu preživljati po merilih, ki jih določa zakon, ki ureja socialno varstvo za dodelitev denarne socialne pomoči.

Na prejemke vojnih in mirovnih vojaških invalidov iz naslova invalidnine, ortopedskega dodatka in invalidskega dodatka je mogoče seči z izvršbo samo za terjatve iz naslova zakonite preživnine in odškodnine za izgubljeno preživnino zaradi smrti tistega, ki jo je dajal, in sicer do polovice teh prejemkov.

Na prejemke iz pogodbe o dosmrtnem preživljanju in dosmrtni renti ter na prejemke iz pogodbe o življenjskem zavarovanju je mogoče seči z izvršbo le toliko, kolikor presegajo stalno najvišjo socialno dajatev po zakonu, ki ureja socialno varstvene dajatve.

103. člen

(Davki in prispevki, izvzeti iz izvršbe)

Predmet izvršbe niso terjatve države in samoupravnih lokalnih skupnosti za plačilo davkov in drugih obveznih dajatev ter terjatve javnih zavodov in skladov za plačilo iz naslova obveznih prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje in za zdravstveno zavarovanje.

3. Izvršilna dejanja

104. člen

(Način izvršbe)

Izvršba na denarno terjatev se opravlja z rubežem in prenosom, če ni v zakonu za posamezne primere drugače določeno.

V predlogu za izvršbo lahko upnik zahteva, naj sodišče dovoli samo rubež denarne terjatve; vendar mora v tem primeru v treh mesecih od dneva, ko mu je vročen sklep o rubežu, oziroma od dneva, ko mu je vročeno obvestilo o izjavi dolžnikovega dolžnika (tretji odstavek 111. člena), predlagati prenos terjatve.

Če upnik v tem roku ne predlaga prenosa, sodišče ustavi izvršbo.

105. člen

(Obseg izvršbe)

Rubež in prenos denarne terjatve se sme dovoliti in opraviti samo za znesek, ki je potreben za poplačilo upnikove terjatve, razen če gre za nedeljivo terjatev (116. člen).

Če zahteva več upnikov izvršbo na isto terjatev, ki je deljiva, dovoli sodišče rubež in prenos za ustrezen znesek posebej v dobro vsakega upnika.

106. člen

(Občasne dajatve)

Če naloži sodišče s sklepom o izvršbi dolžniku plačevanje občnih dajatev, ki zapadejo v določenih časovnih presledkih v enem letu od dneva vložitve predloga (denarna renta zaradi zmanjšanja življenjske aktivnosti, zaradi zmanjšanja oziroma izgube delovne zmožnosti, ali zaradi smrti tistega, ki je preživnino dajal, preživnina idr.) plačuje dolžnikov dolžnik te dajatve brez ponovne zahteve po njihovi zapadlosti.

V primeru iz prvega odstavka tega člena se vrstni red poravnave vseh bodočih dajatev računa po času, ko je dolžnikov dolžnik prejel sklep o izvršbi.

Dolžnikov dolžnik vodi posebno evidenco o sklepih o izvršbi za poravnavo bodočih občnih dajatev.

4. Rubež terjatve

107. člen

(Učinek)

S sklepom, s katerim dovoli rubež denarne terjatve (sklep o rubežu), prepove sodišče dolžnikovemu dolžniku poravnati terjatev dolžniku, dolžniku pa prepove terjatev izterjati, in sicer tudi iz zastave, ki je bila dana v njeno zavarovanje, ali kako drugače z njo razpolagati.

Rubež je opravljen z dnem, ko je sklep o rubežu vročen dolžnikovemu dolžniku.

Z rubežem dolžnikove terjatve, ki ga je sodišče opravilo na upnikov predlog, pridobi upnik na njej zastavno pravico.

Dolžnikov dolžnik nima pravice pritožbe zoper sklep o rubežu.

108. člen

(Rubež terjatve iz vrednostnega papirja)

Rubež terjatve iz vrednostnega papirja, ki se prenaša z indosamentom, ter terjatve, za uveljavitev katere je sicer potreben ta papir, se opravi tako, da izvršitelj odvzame dolžniku vrednostni papir ali tisti njegov del, na podlagi katerega je mogoče uveljaviti terjatev, in ga izroči sodišču.

Pravna dejanja, ki so potrebna za ohranitev ali izvrševanje pravic iz zarubljenega vrednostnega papirja, opravlja dolžnik. Za čas oprave teh dejanj mu izvršitelj vrne zarubljeni vrednostni papir in o tem izda potrdilo.

109. člen

(Zastavna pravica na obrestih)

Zastavna pravica, pridobljena na terjatvi, ki se obrestuje, velja tudi za obresti, ki zapadejo v plačilo po rubežu.

110. člen

(Vrstni red)

Vrstni red zastavnih pravic več upnikov se določa po dnevu oprave rubeža.

Če je več upnikov pridobilo zastavno pravico na isti dan, imajo zastavne pravice isti vrstni red.

Če se v primeru iz prejšnjega odstavka terjatve ne morejo popolnoma poravnati, se poravnajo sorazmerno.

111. člen

(Izjava dolžnikovega dolžnika)

Sodišče zahteva na upnikov predlog od dolžnikovega dolžnika, naj se v roku, ki mu ga določi, izjavi o tem, ali pripoznava zarubljeno terjatev in sicer kolikšen znesek, ter ali je njegova obveznost, da poravna to terjatev, pogojena z izpolnitvijo kakšne druge obveznosti.

Predlog za izjavo dolžnikovega dolžnika lahko upnik združi s predlogom za izvršbo, ali pa predlaga to v posebni vlogi najkasneje do prenosa terjatve.

Izjavo dolžnikovega dolžnika pošlje sodišče nemudoma upniku.

112. člen

(Odgovornost dolžnikovega dolžnika)

Dolžnikov dolžnik odgovarja upniku za škodo, ki mu jo povzroči s tem, da se ni izjavil ali da se ni izjavil po resnici in popolnoma.

Sodišče opozori dolžnikovega dolžnika na obveznost pravilne in popolne izjave in na posledice ravnanja v nasprotju s to obveznostjo.

113. člen

(Rubež terjatve, zavarovane z zastavno pravico, ki je vpisana v zemljiški knjigi)

Rubež terjatve, zavarovane z zastavno pravico, ki je vpisana v zemljiški knjigi se opravi z vpisom rubeža v zemljiško knjigo.

Vpis opravi sodišče po uradni dolžnosti; pri tem navede, da je rubež, na podlagi katerega je upnik pridobil na terjatvi zastavno pravico, dovolilo za poplačilo njegove terjatve.

Če je več upnikov, je za vrstni red njihovih terjatev določen čas vpisa.

5. Prenos terjatve

a) Splošne določbe

114. člen

(Vrsta prenosa)

Glede na upnikov predlog prenese sodišče nanj zarubljeno terjatev v izterjavo ali namesto plačila.

115. člen

(Sklep o prenosu)

Sklep o prenosu terjatve sme sodišče izdati šele, ko postane sklep o rubežu pravnomočen.

Če je upnik predlagal, naj se dolžnikov dolžnik izjavi o terjatvi, na katero predlaga izvršbo, izda sodišče sklep o predlogu za prenos po izteku osmih dni od dneva, ko je bilo upniku vročeno obvestilo o izjavi dolžnikovega dolžnika, če pa se dolžnik o terjatvi ni izjavil, pa po poteku roka, v katerem bi se moral izjaviti.

116. člen

(Posebni pogoji za prenos nedeljive terjatve)

Terjatev iz vrednostnega papirja, ki se prenaša z indosamentom ali je za njeno uveljavitev treba predložiti ta papir, ali pa se iz kakšnega drugega vzroka ne more deliti glede prenosa ali uveljavitve, je mogoče prenesti samo s celotnim zneskom. Če ta presega upnikovo terjatev, jo sodišče prenese šele, ko upnik položi varščino, da bo presežek izročil sodišču.

Terjatev, ki je delno izvzeta iz izvršbe ali je že zastavljena oziroma zarubljena za koga drugega, prenese sodišče šele, ko upnik položi varščino, da bo sodišču izročil izvzeti del.

Če je več upnikov predlagalo prenos ob različnih dnevih, prenese sodišče terjatev na upnika, ki je to prvi predlagal; če je več upnikov predlagalo prenos istega dne, pa na tistega upnika, čigar terjatev je največja.

117. člen

(Kdaj je prenos opravljen)

Prenos terjatve je opravljen, ko vroči sodišče dolžnikovemu dolžniku sklep o prenosu.

Prenos terjatve iz vrednostnega papirja, ki se prenaša z indosamentom, ali je za njeno uveljavitev sicer potreben papir, je opravljen tedaj, ko zapiše sodišče nanj izjavo o prenosu in ga izroči upniku.

118. člen

(Obveznosti dolžnika in upnika)

Dolžnik mora dati v roku, ki ga določi sodišče, na zahtevo upnika, na katerega je preneslo terjatev, pojasnila, ki so upniku potrebna za izterjavo te terjatve, in mu izročiti listine, ki se nanjo nanašajo.

Če dolžnik to zahteva, mora upnik, na katerega je sodišče preneslo del terjatve, položiti v roku, ki ga določi sodišče, varščino, da bo po uveljavitvi terjatve vrnil listine, ki se nanjo nanašajo.

Na upnikov predlog dovoli sodišče proti dolžniku, ki ni izročil listin, izvršbo za izročitev teh listin.

Izročitev listin, ki so pri kom drugem, lahko upnik zahteva s tožbo, če bi imel to pravico dolžnik.

Na listini, ki jo izroči upniku, sodišče zaznamuje, da je nanj prenesena terjatev, na katero je dovolilo izvršbo.

Če ravna dolžnik v nasprotju s prvim odstavkom tega člena, se kaznuje po 33. členu tega zakona.

119. člen

(Položitev terjatve pri sodišču)

Če uveljavljajo glede prenesene terjatve poleg upnika kakšno pravico še drugi, lahko položijo dolžnikov dolžnik v korist vseh teh pri sodišču celoten znesek, ali samo zapadli znesek terjatve.

Upnik, na katerega je bila prenesena terjatev, glede katere uveljavljajo še drugi kakšno pravico, lahko preko sodišča zahteva od dolžnikovega dolžnika, naj položi preneseno terjatev pri tem sodišču.

b) Prenos v izterjavo

120. člen

(Pravice upnika)

S prenosom terjatve v izterjavo dobi upnik pravico zahtevati od dolžnikovega dolžnika izplačilo zneska, ki je naveden v sklepu o prenosu, če je ta znesek zapadel, ter storiti vse, kar je potrebno za ohranitev in uveljavitev prenesene terjatve in uveljavljati pravice v zvezi z zastavo, ki je bila dana v njeno zavarovanje.

S prenosom terjatve v izterjavo upnik ne pridobi pravice, da bi v breme dolžnika sklenil poravnavo, da bi dolžnikovemu

dolžniku odpustil dolg, ali da bi s preneseno terjatvijo sicer razpolagal, niti pravice, da bi z dolžnikovim dolžnikom sklenil pogodbo, naj o terjatvi, če je ta sporna, odloči arbitraža.

Proti upniku, na katerega je prenesena terjatev v izterjavo, lahko dolžnikov dolžnik uveljavlja samo tiste ugovore, ki bi jih lahko uveljavljal proti dolžniku.

Če dolžnik odstopi preneseno terjatev po prenosu, to nima pravnega učinka na pravice, ki jih je s prenosom pridobil upnik.

121. člen

(Prenos v izterjavo terjatve, vpisane v zemljiški knjigi)

Prenos v izterjavo terjatve, ki je vpisana v zemljiški knjigi, se uradno zaznamuje.

122. člen

(Če je obveznost dolžnikovega dolžnika pogojena z izročitvijo stvari)

Če je obveznost dolžnikovega dolžnika, da poravna terjatev, odvisna od obveznosti dolžnika, da mu izroči določeno stvar, ki je v dolžnikovi posesti, in je ta obveznost ugotovljena s pravnomočno sodbo, izda sodišče na predlog upnika, na katerega je bila terjatev prenesena v izterjavo, sklep, da mora dolžnik izročiti to stvar sodišču, ki jo bo izročilo dolžnikovemu dolžniku.

Proti dolžniku, ki v določenem roku ne izroči stvari, dovoli sodišče na upnikov predlog izvršbo za izročitev stvari.

Če ravna dolžnik v nasprotju s prvim odstavkom tega člena, se kaznuje po 33. členu tega zakona.

123. člen

(Obvestilo o tožbi za izterjavo prenesene terjatve)

Upnik, ki vloži tožbo za izterjavo prenesene terjatve, mora o tem nemudoma obvestiti dolžnika; sicer mu odgovarja za škodo, ki mu jo s tem povzroči.

124. člen

(Zamuda pri izterjavi prenesene terjatve)

Upnik, ki ne skrbi za izterjavo prenesene terjatve, kot bi moral, odgovarja za škodo, ki jo s tem povzroči dolžniku oziroma drugemu upniku, za čigar terjatev je sodišče zarubilo dolžnikovo terjatev.

V tem primeru lahko sodišče na predlog drugega upnika razveljavi sklep o prenosu terjatve na nevestnega upnika in prenese terjatev na drugega upnika.

125. člen

(Poplačilo upnika)

Upnik, na katerega je sodišče preneslo terjatev v izterjavo, je poplačan toliko, kolikor je terjatev izterjal.

126. člen

(Izterjava zneska, ki presega upnikovo terjatev)

Upnik, ki je od prenesene terjatve izterjal več, kot znaša njegova terjatev, mora presežek položiti pri sodišču.

Sodišče izroči ta presežek drugim zastavnim upnikom, ki imajo do njega pravico, oziroma dolžniku.

Upniku, ki je položil presežek izterjanega zneska, vrne sodišče položeno varščino.

c) Prenos namesto plačila

127. člen

S prenosom namesto plačila preide zarubljena terjatev do prenesenega zneska na upnika z učinkom odplačnega odstopa terjatve.

Če je prenesena terjatev zavarovana z zastavno pravico, ki je vpisana v zemljiški knjigi, prenese sodišče po uradni dolžnosti tudi zastavno pravico na upnika.

Upnik, na katerega je bila prenesena terjatev namesto plačila, je s samim prenosom poplačan toliko, kolikor ta terjatev znaša.

Tretji odstavek tega člena ne posega v pravila o dolžnikovi odgovornosti za resničnost in izterljivost prenesene terjatve.

6. Posebne določbe o izvršbi na plačo in druge stalne denarne prejemke

128. člen

(Uporaba določb tega poglavja)

Za izvršbo na plačo se uporabljajo določbe tega poglavja, če ni v drugih določbah tega zakona drugače določeno.

Določbe tega zakona, ki urejajo izvršbo na plačo, se smiselno uporabljajo tudi za izvršbo na pokojnino, nadomestilo plače, prejemke iz naslova začasne brezposelnosti in druge stalne denarne prejemke, če zakon ne določa drugače.

129. člen

(Sklep o izvršbi)

S sklepom o izvršbi na plačo zarubi sodišče določen del plače in naloži delodajalcu, da mora po pravnomočnosti tega sklepa plačati oziroma plačevati upniku denarni znesek oziroma denarne zneske, za katere je dovolilo izvršbo.

130. člen

(Povečanje plače)

Sklep o izvršbi se nanaša tudi na povečanje plače, do katere je prišlo po vročitvi sklepa.

131. člen

(Če ima več oseb pravico do preživnine)

Če ima pravico do zakonite preživnine oziroma pravico do rente za izgubljeno preživnino zaradi smrti tistega, ki jo je dajal, proti istemu dolžniku več upnikov, skupen znesek njihovih terjatev pa presega del plače, ki je lahko predmet izvršbe, sodišče dovoli izvršbo v korist vsakega od upnikov v sorazmerju z višino njegove terjatve.

Če je potem, ko se je začela izvršba na plačo oziroma na druge stalne denarne prejemke, vložen nov predlog za izvršbo za terjatev iz prvega odstavka tega člena, sodišče v smislu prvega odstavka tega člena spremeni prej izdani sklep o izvršbi in določi zneske, ki se bodo v prihodnje izplačevali posameznim upnikom.

V primeru iz drugega odstavka tega člena se sklep o izvršbi vroči tudi prejšnjim upnikom, ki se lahko zoper njega pritožijo.

132. člen

(Kraj plačila)

Terjatev, za katero ni predpisano brezgotovinsko plačilo, izterja upnik neposredno pri delodajalcu, ki dolžniku izplačuje plačo.

Upnik ima pravico zahtevati, da se mu odtegnjeni znesek na stroške dolžnika izplača po pošti na navedeni naslov po odbitku poštnih stroškov.

133. člen

(Prenehanje delovnega razmerja)

Če dolžniku preneha delovno razmerje, učinkuje sklep o izvršbi tudi proti delodajalcu, s katerim sklene dolžnik novo delovno razmerje, in sicer od dneva, ko je novemu delodajalcu vročen sklep o izvršbi.

Delodajalec, pri katerem dolžnik ni več v delovnem razmerju, mora nemudoma s priporočeno pošiljko poslati sklep o izvršbi novemu delodajalcu in o tem obvestiti sodišče.

Če delodajalec, pri katerem dolжник ni več v delovnem razmerju, ne ve za novega delodajalca, mora o tem nemudoma obvestiti sodišče. Sodišče o tem obvesti upnika in ga pozove, naj v določenem roku sporoči sodišču, kdo je dolжникov novi delodajalec. Če upnik tega ne stori v roku, sodišče ustavi izvršbo.

134. člen

(Odgovornost za opuščeno odtegnitev
in izplačilo zapadlih zneskov)

Upnik lahko predlaga, naj sodišče v izvršilnem postopku s sklepom naloži delodajalcu, naj mu poravnava vse zneske, ki jih ni odtegnil in izplačal po sklepu o izvršbi.

Predlog iz prvega odstavka tega člena lahko upnik vložil do konca izvršilnega postopka.

Sklep, s katerim sodišče upnikovemu predlogu ugotovi, ima učinek sklepa o izvršbi.

Delodajalec, ki ni ravnal po sklepu o izvršbi ali po drugem in tretjem odstavku 133. člena tega zakona, je odgovoren tudi za škodo, ki jo zaradi tega utrpeli upnik.

135. člen

(Izplačilna prepoved z dolžnikovo privolitvijo)

Prepoved izplačila plače dolžniku, ki jo je odobril sam dolжник, (upravna izplačilna prepoved), ima pravni učinek sklepa o izvršbi na dolžnikovo plačo.

Ne glede na prvi odstavek tega člena upravna izplačilna prepoved ne vpliva na izvršbo na plačo za poplačilo terjatve iz naslova zakonite preživnine, odškodnine za škodo, nastalo zaradi zmanjšanja življenjske aktivnosti ali zmanjšanja oziroma izgube delovne zmožnosti, ter odškodnine za izgubljeno preživnino zaradi smrti tistega, ki jo je dajal.

7. Izvršba na dolžnikova denarna sredstva pri organizacijah za plačilni promet

a) Skupne določbe

136. člen

(Uporaba določb tega poglavja)

Za izvršbo na denarna sredstva, ki jih ima dolжник pri organizaciji za plačilni promet, se uporabljajo določbe o izvršbi na denarno terjatev, če zakon ne določa drugače.

137. člen

(Omejitev izvršbe)

Na denarna sredstva, ki jih ima dolжник pri organizaciji za plačilni promet iz naslova prejemkov, ki so izvzeti iz izvršbe (101. člen), oziroma je izvršba nanje omejena (102. člen) ni mogoče seči z izvršbo, kolikor gre za prejeme, nakazane za tekoči mesec, oziroma je mogoče seči le z upoštevanjem omejitev za tekoči mesec.

138. člen

(Sklep o izvršbi)

S sklepom o izvršbi na denarna sredstva, ki jih ima dolжник pri organizaciji za plačilni promet, naloži sodišče organizaciji za plačilni promet naj blokira dolžnikova sredstva v višini obveznosti iz sklepa o izvršbi in po pravnomočnosti sklepa ta znesek izplača upniku.

Ko postane sklep o izvršbi pravnomočen, sodišče o tem obvesti organizacijo za plačilni promet. O opravljenem poplačilu upnika organizacija za plačilni promet takoj obvesti sodišče.

Sklep iz prvega odstavka tega člena ima učinek rubeža in prenosa v izterjavo.

139. člen

(Izvršba na sredstva v tuji valuti)

Če ima dolжник pri organizaciji za plačilni promet sredstva v tuji valuti, preračuna organizacija za plačilni promet tujo valuto v tolarje po svojem nakupnem tečaju na dan plačila.

Če se terjatev iz izvršilnega naslova glasi na tujo valuto, sodišče na upnikov predlog dovoli izvršbo za poplačilo te terjatve v tuji valuti z dolžnikovih sredstev v tuji valuti.

Terjatev v tuji valuti izplača organizacija za plačilni promet na način, ki ga določajo devizni predpisi.

140. člen

(Podatki o računu)

Upnik mora v predlogu za izvršbo navesti organizacijo za plačilni promet, pri kateri so njegova in dolžnikova denarna sredstva, številko dolžnikovega in številko svojega računa, če mora biti plačilo izvršeno preko njega.

Če upnik izkaže za verjetno, da ni mogel ugotoviti podatkov o dolžnikovem računu, navede organizacijo za plačilni promet, pri kateri naj sodišče opravi poizvedbe o dolžnikovem računu, hranilni vlogi, depozitu ali drugih denarnih sredstvih.

Organizacija za plačilni promet mora sodišču in upniku nemudoma sporočiti zahtevane podatke, razen če ta zakon določa drugače. O zahtevi sodišča oziroma upnika organizacija za plačilni promet ne sme obvestiti dolžnika.

141. člen

(Vrstni red poplačila terjatev)

Organizacija za plačilni promet poravnava terjatve po vrstnem redu, kot je prejela sklepe o izvršbi. Če takrat, ko prejme sklep o izvršbi, na dolžnikovem računu ni sredstev, ali če dolжник zaradi vezave s sredstvi na računu ne more razpolagati, obdrži organizacija za plačilni promet sklep v evidenci in opravi na njegovi podlagi poplačilo, ko sredstva prispejo na račun oziroma ko dolжник dobi pravico z njimi razpolagati.

Če v enem letu po prejemu sklepa o izvršbi na dolžnikovem računu ni nobenega priliva sredstev oziroma sredstev v vezavi, organizacija za plačilni promet vrne sklep o izvršbi sodišču, ki izvršbo ustavi.

Organizacija za plačilni promet vodi posebno evidenco o vrstnem redu, po katerem je prejela sklepe o izvršbi. Upniku izda na njegovo zahtevo potrdilo, na katerem mestu je njegova terjatev.

Organizacija za plačilni promet ne sme izvršiti dolžnikovega naloga, preden ni plačana terjatev po sklepu o izvršbi, razen če zakon določa drugače.

Če je izvršba odložena na predlog dolžnika, je treba izločiti ustrezen znesek sredstev za ohranitev vrstnega reda pri poplačilu terjatev.

142. člen

(Izvršba na hranilno vlogo)

Za izvršbo na hranilno vlogo se uporabljajo določbe 108., 116. in 117. člena tega zakona.

Ne glede na določbo prejšnjega odstavka lahko sodišče zarubi terjatev na hranilni vlogi, ne da bi bila pred tem dolžniku odvzeta hranilna knjižica.

V primeru iz prejšnjega odstavka se za izvršbo uporabljajo pravila, ki veljajo za izvršbo na denarna sredstva na dolžnikovem računu (138., 139. in 140. člen).

143. člen

(Občasne dajatve)

Če naloži sodišče s sklepom o izvršbi dolžniku plačevanje občnih dajatev, ki zapadejo v določenih časovnih

presledkih, plačuje organizacija za plačilni promet te dajatve brez ponovne zahteve po njihovi zapadlosti.

V primeru iz prejšnjega odstavka se vrstni red poravnave vseh bodočih dajatev računa po času, ko je organizacija za plačilni promet prejela sklep o izvršbi.

Organizacija za plačilni promet vodi posebno evidenco o sklepih o izvršbi za poravnavo bodočih občasnih dajatev.

144. člen

(Vrstni red poravnave terjatev s posameznih računov)

Terjatev se poplača predvsem iz sredstev na dolžnikovem računu, preko katerega v skladu s predpisi opravlja plačilni promet.

Če na dolžnikovem računu iz prejšnjega odstavka ni sredstev, prenese organizacija za plačilni promet na ta račun ustrezen znesek sredstev z drugih dolžnikovih računov ali iz sredstev iz naslova pogodb o vezavi sredstev, kolikor niso zarubljena ali po zakonu izvzeta iz izvršbe.

Dolžnik lahko določi vrstni red računov, iz katerih se bodo poplačale terjatve iz sklepov o izvršbi.

145. člen

(Izvršba na več dolžnikovih računov)

Če upnik navede ali če sodišče na upnikov predlog ugotovi, da ima dolžnik več računov pri različnih organizacijah za plačilni promet, in je izvršba dovoljena na vsa denarna sredstva, sodišče pošlje sklep o izvršbi vsem organizacijam za plačilni promet, ki morajo dolžnikova denarna sredstva zarubiti do višine obveznosti iz sklepa o izvršbi ter jih takoj prenesti na račun dolžnika pri organizaciji za plačilni promet, ki je v sklepu o izvršbi prva navedena (primarna organizacija za plačilni promet). Organizacije za plačilni promet pri tem ravnajo smiselno po določbah prejšnjih členov tega poglavja.

Primarna organizacija za plačilni promet po izvršenem prenosu sredstev iz drugih organizacij za plačilni promet ohrani rubež denarnih sredstev do višine obveznosti iz sklepa o izvršbi in o tem obvešča upnika in sodišče. Ko zarubljena sredstva zadoščajo za poplačilo v sklepu navedene obveznosti, primarna organizacija za plačilni promet o tem takoj obvesti upnika, sodišče in ostale organizacije za plačilni promet, da prenehajo z rubeži in prenosi.

146. člen

(Izvršba proti solidarnemu dolžniku)

Proti dvema ali več dolžnikom, ki po izvršilnem naslovu solidarno odgovarjajo za isto terjatev, izda sodišče en sam sklep o izvršbi.

Upnik lahko v predlogu za izvršbo določi vrstni red, po katerem naj se terjatev izterja od posameznih dolžnikov. Če tega ne stori, se terjatev izterja od dolžnikov po vrstnem redu, kot so navedeni v predlogu za izvršbo.

Če imajo solidarni dolžniki račune pri različnih organizacijah za plačilni promet, vroči sodišče sklep o izvršbi tisti organizaciji, pri kateri ima račun dolžnik, ki ga je upnik v predlogu za izvršbo določil kot prvega solidarnega dolžnika, oziroma ki je v predlogu naveden na prvem mestu.

Če v primeru iz prejšnjega odstavka dolžnik nima sredstev na računu, pošlje organizacija za plačilni promet na upnikovo zahtevo sklep o izvršbi tisti organizaciji, pri kateri ima račun naslednji dolžnik.

147. člen

(Odgovornost organizacije za plačilni promet)

Glede odgovornosti organizacije za plačilni promet za opuščen rubež, prenos in izplačilo zapadlih zneskov se smiselno uporabljajo določbe prvega, drugega in tretjega odstavka 134. člena tega zakona.

Organizacija za plačilni promet je odgovorna tudi za škodo, ki je nastala upniku, ker ni ravnala po sklepu o izvršbi oziroma je kršila določbe tega zakona o posredovanju podatkov (tretji odstavek 140. člena), vrstnem redu, obsegu in načinu poplačila obveznosti iz sklepa o izvršbi.

Organizacija za plačilni promet je na zahtevo sodišča dolžna posredovati vsa pojasnila in listine, iz katerih je razvidno, ali in kako je izvršila sklep o izvršbi, ter ali in kako je upoštevala z zakonom določen vrstni red poplačila terjatev.

b) Izvršba na denarna sredstva v gospodarskih zadevah

148. člen

(Gospodarske zadeve)

Določbe tega pododdelka (148. do 151. člen) se uporabljajo za izvršbo na podlagi izvršilnega naslova, izdanega v postopku v gospodarskih sporih in za izvršbo na podlagi verodostojne listine, če bi v primeru ugovora veljala pravila postopka v gospodarskih sporih.

V predlogu mora upnik navesti podatke, iz katerih izhaja, da gre za tako izvršbo, v nasprotnem se izvršba opravi po določbah 136. do 147. člena tega zakona.

149. člen

(Izvršba na sredstva države, samoupravnih lokalnih skupnosti in javnih zavodov)

Predmet izvršbe niso denarna sredstva, ki jih ima na računu država, samoupravna lokalna skupnost ali javni zavod, kolikor so jim nujno potrebna za opravljanje njihovih temeljnih nalog oziroma dejavnosti.

Predmet izvršbe tudi niso denarna sredstva na računu samoupravne lokalne skupnosti, ki jih ji je zagotovila država za opravljanje posameznih zadev iz državne pristojnosti, ki so z zakonom prenesene na samoupravno lokalno skupnost.

Preden izda sklep o izvršbi, sodišče po potrebi zasliši stranki o okoliščinah, od katerih je odvisna uporaba prvega in drugega odstavka tega člena.

150. člen

(Prenos pred pravnomočnostjo sklepa o izvršbi)

Organizacija za plačilni promet prenese sredstva z dolžnikovega na upnikov račun še pred pravnomočnostjo sklepa o izvršbi, razen če je bil ta sklep izdan na podlagi verodostojne listine.

Če je s sklepom o izvršbi določeno, da se izvrši prenos sredstev v gotovini, lahko organizacija za plačilni promet opravi gotovinsko plačilo po pravnomočnosti sklepa o izvršbi.

151. člen

(Izvršba na več dolžnikovih računov)

Pri izvršbi na več dolžnikovih računov, razen pri izvršbi na podlagi verodostojne listine, primarna organizacija za plačilni promet, po izvršenem prenosu sredstev iz drugih organizacij za plačilni promet takoj nakaže na upnikov račun denarna sredstva do višine obveznosti iz sklepa o izvršbi, pri ostalih dejanjih in pri izvršbi na podlagi verodostojne listine pa ravna po določbi 145. člena tega zakona.

Deseto poglavje

Izvršba na terjatev, da se izroči ali dobavijo premičnine ali da se izroči nepremičnina

1. Splošne določbe

152. člen

(Krajevna pristojnost)

Za odločitev o predlogu za izvršbo na dolžnikovo terjatev, da se mu izroči določena premičnina ali nepremičnina

ali dobavi določena količina premičnin, je krajevno pristojno sodišče, na območju katerega so stvari.

153. člen

(Način izvršbe)

Izvršba na dolžnikovo terjatev iz 152. člena tega zakona se opravi z rubežem te terjatve, z njenim prenosom na upnika in s prodajo stvari.

154. člen

(Učinek prenosa)

Prenos zarubljene dolžnikove terjatve ima učinek prenosa dolžnikove denarne terjatve v izterjavo.

155. člen

(Če dolžnikova terjatev še ni zapadla; tožba proti dolžnikovemu dolžniku)

Če dolžnikova terjatev še ni zapadla, sodišče odloči, da morajo biti stvari izročene po zapadlosti.

Od dolžnikovega dolžnika, ki ni voljan izročiti stvari, lahko upnik po pravnomočnosti sklepa o prenosu terjatve s tožbo zahteva izročitev, če zanjo še nima izvršilnega naslova.

156. člen

(Uporaba določb o izvršbi na denarno terjatev)

Določbe o izvršbi na denarno terjatev se smiselno uporabljajo tudi pri izvršbi na terjatev, da se izročijo ali dobavijo premičnine ali da se izroči nepremičnina, če ni v tem poglavju določeno kaj drugega.

2. Premičnine

157. člen

(Izročitev premičnin v hrambo)

S sklepom, s katerim dovoli prenos dolžnikove terjatve, naloži sodišče dolžnikovemu dolžniku, da mora premičnine, na katere se nanaša terjatev, izročiti izvršitelju v hrambo.

Glede hrambe stvari se smiselno uporabljajo določbe 85. člena tega zakona.

158. člen

(Prodaja stvari in poplačilo upnika)

Za prodajo premičnin, ki so bile izročene izvršitelju, ter za poplačilo upnika veljajo določbe tega zakona o izvršbi na premične stvari.

3. Nepremičnina

159. člen

(Izročitev upniku)

S sklepom, s katerim dovoli prenos dolžnikove terjatve, naloži sodišče dolžnikovemu dolžniku, da mora nepremičnino, na katero se nanaša terjatev, izročiti upniku.

Upnik mora nepremičnino upravljati v imenu in na račun dolžnika kot dober gospodar in dati sodišču na njegovo zahtevo obračun o upravljanju.

160. člen

(Prodaja)

Upnik lahko v roku, ki ne sme biti daljši od 30 dni, odkar mu je bila nepremičnina izročena, sodišču predlaga njeno prodajo.

Če upnik prodaje ne predlaga pravočasno, sodišče ustavi izvršbo.

161. člen

(Uporaba določb o izvršbi na nepremičnine)

Za prodajo nepremičnine in poplačilo upnika veljajo določbe tega zakona o izvršbi na nepremičnine.

Enajsto poglavje

Izvršba na druge premoženjske oziroma materialne pravice

162. člen

(Krajevna pristojnost)

Za odločitev o predlogu za izvršbo na patent, užitek ali kakšno podobno dolžnikovo pravico, in za samo izvršbo je krajevno pristojno sodišče, na območju katerega ima dolžnik stalno prebivališče; če dolžnik nima stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji, pa sodišče, na območju katerega ima dolžnik začasno prebivališče.

Določba prvega odstavka tega člena, ki se nanaša na stalno prebivališče, se smiselno uporablja tudi za sedež pravne osebe.

163. člen

(Način izvršbe)

Izvršba na pravico iz 162. člena tega zakona se opravi z rubežem te pravice in z vnovčenjem po določbah tega zakona o izvršbi na premičnine.

Rubež je opravljen z dnem, ko je sklep o izvršbi vročen dolžniku.

S sklepom o izvršbi, s katerim dovoli rubež, sodišče prepove dolžniku razpolagati s to pravico.

Z rubežom pravice pridobi upnik na njej zastavno pravico.

Enajsto a) poglavje

Izvršba na nematerializirane vrednostne papirje

163.a člen

(Krajevna pristojnost)

Za odločitev o predlogu za izvršbo na vrednostne papirje, ki se vodijo v centralnem registru nematerializiranih vrednostnih papirjev, je krajevno pristojno sodišče, določeno v skladu s 100. členom tega zakona.

163.b člen

(Vpis sklepa o izvršbi)

Sodišče vroči sklep o izvršbi, s katerim je dovolilo izvršbo oziroma zavarovanje na nematerializirane vrednostne papirje, tudi klirinško depotni družbi.

Klirinško depotna družba na podlagi sklepa iz prejšnjega odstavka pri nematerializiranih vrednostnih papirjih, na katere se nanaša sklep, vpiše sklep o izvršbi z vpisom naslednjih podatkov:

1. sodišče, ki je sklep izdalo;
2. opravišna številka sklepa;
3. datum izdaje sklepa.

Z vrednostnimi papirji iz prejšnjega odstavka imetnik ne more več razpolagati.

Prepoved razpolaganja iz prejšnjega odstavka vpiše klirinško depotna družba hkrati z vpisom sklepa o izvršbi. Glede učinka vpisa prepovedi razpolaganja iz prejšnjega stavka se smiselno uporabljajo določbe zakona o nematerializiranih vrednostnih papirjih o učinkih prepovedi razpolaganja.

163.c člen

(Izvršba za izterjavo denarne terjatve)

Kadar teče izvršba za izterjavo oziroma zavarovanje upnikove denarne terjatve, pridobi upnik z vpisom sklepa o izvršbi zastavno pravico na vrednostnih papirjih, ki so predmet izvršbe.

Zastavno pravico iz prejšnjega odstavka vpiše klirinško depotna družba hkrati z vpisom sklepa o izvršbi.

V primeru iz prvega odstavka tega člena prenese klirinško depotna družba nematerializirane vrednostne papirje

na račun kupca na podlagi sklepa, s katerim sodišče odredi prenos. Ta sklep nadomešča izročitev nematerializiranih vrednostnih papirjev kupcu.

Za prodajo nematerializiranih vrednostnih papirjev se smiselno uporablja določba četrtega odstavka 93. člena tega zakona.

Kadar je sodišče s sklepom o prodaji pooblastilo pooblaščenega udeleženca, da opravi prodajo vrednostnih papirjev, ki so predmet izvršbe na organiziranem trgu vrednostnih papirjev, se za prenos prodanih vrednostnih papirjev na račun kupca smiselno uporabljajo določbe zakona o nematerializiranih vrednostnih papirjih o izbrisu zastavne pravice pri prodaji zastavljenega nematerializiranega vrednostnega papirja.

163. č člen

(Izvršba za izročitev vrednostnih papirjev)

Kadar teče izvršba za izročitev vrednostnih papirjev upniku, prenese klirinško depotna družba nematerializirane vrednostne papirje iz dolžnikovega računa na račun upnika na podlagi obvestila sodišča o pravnomočnosti sklepa o izvršbi.

Dvanajsto poglavje

Izvršba na delež družbenika

164. člen

(Krajevna pristojnost)

Za odločitev o predlogu za izvršbo na delež družbenika v družbi in za samo izvršbo je krajevno pristojno sodišče, na območju katerega je sedež družbe.

165. člen

(Način izvršbe)

Izvršba na delež družbenika se opravi z zaznambo sklepa o izvršbi, prodajo deleža in poplačilom upnika iz zneska, dobljenega s prodajo.

S sklepom o izvršbi sodišče prepove družbeniku razpolagati z njegovim deležem.

Sodišče vroči sklep o izvršbi družbi in ga zaznamuje v sodnem registru. S to zaznambo pridobi upnik zastavno pravico na deležu družbenika z učinki tudi proti tistemu, ki pozneje pridobi ta delež.

Za prodajo deleža se smiselno uporabljajo določbe tega zakona o izvršbi na nepremičnine.

Trinajsto poglavje

Izvršba na nepremičnine

1. Splošne določbe

166. člen

(Krajevna pristojnost)

Za odločitev o predlogu za izvršbo na nepremičnino in za samo izvršbo je krajevno pristojno sodišče, na območju katerega je nepremičnina, če ta zakon glede izvršbe na nepremičnine ne določa drugače.

Če ležijo nepremičnine na območju različnih sodišč, je krajevno pristojno za dovolitev izvršbe in za samo izvršbo tisto sodišče, na območju katerega je nepremičnina, ki je kot predmet izvršbe v predlogu za izvršbo navedena na prvem mestu.

167. člen

(Izvršilna dejanja)

Izvršba na nepremičnino se opravi z zaznambo sklepa o izvršbi v zemljiški knjigi, z ugotovitvijo vrednosti nepre-

mičnine, s prodajo nepremičnine in s poplačilom upnikov iz zneska, dobljenega s prodajo.

168. člen

(Dokaz o dolžnikovi lastnini)

V predlogu za izvršbo na nepremičnino mora biti nepremičnina, ki je vpisana v zemljiški knjigi, označena tako, da sodišče po uradni dolžnosti lahko preizkusi lastništvo nepremičnine.

Za nepremičnine, ki niso vpisane v zemljiški knjigi, se uporablja določba 211. člena tega zakona.

Če je lastninska pravica na nepremičnini iz prvega odstavka tega člena vpisana v zemljiški knjigi na nekoga drugega, mora upnik priložiti listino, ki je primerna za vpis dolžnikove lastninske pravice.

V primeru iz tretjega odstavka tega člena opravi sodišče vpis po uradni dolžnosti.

Upnik, ki nima niti listine, primerne za vpis dolžnikove lastninske pravice, lahko s tožbo zahteva vpis te pravice na dolžnika.

Izvršilni postopek se nadaljuje po pravnomočnosti sklepa o vpisu.

169. člen

(Predlog dolžnika, naj sodišče dovoli izvršbo na druga sredstva ali na drugo nepremičnino)

Dolžnik lahko v osmih dneh od vročitve sklepa o izvršbi predlaga, naj sodišče dovoli drugo sredstvo izvršbe, ali naj opravi izvršbo na drugi nepremičnini.

Sodišče vroči predlog upniku, ki se lahko o njem izjavi v osmih dneh od vročitve.

Ko se upnik izjavi ali ko izteče rok za izjavo, izda sodišče sklep o predlogu. Zoper ta sklep ni pritožbe.

Sodišče ugotovi predlogu, če dolžnik izkaže za verjetno, da bo terjatev poplačana z drugim izvršilnim sredstvom ali s prodajo druge nepremičnine.

Če predlaga dolžnik kot drugo izvršilno sredstvo izvršbo na plačo, pokojnino, invalidnino ali na druge stalne denarne prejemke, ugotovi sodišče predlogu, samo če dolžnik izkaže za verjetno, da bo terjatev poravnana v enem letu od izdaje sklepa o dolžnikovem predlogu.

Če dovoli sodišče za izvršbo drugo sredstvo, ostane zaznamba sklepa o izvršbi na nepremičnino v veljavi, dokler upnikova terjatev ni poplačana.

170. člen

(Zaznamba izvršbe)

Sodišče zaznamuje sklep o izvršbi na nepremičnino v zemljiški knjigi.

S to zaznambo pridobi upnik zastavno pravico na nepremičnini z učinki tudi proti tistemu, ki pozneje pridobi lastninsko pravico na tej nepremičnini.

Upnik, ki je predlagal izvršbo, pa ni že prej pridobil zastavne pravice oziroma zemljiškega dolga, pridobi z zaznambo sklepa o izvršbi pravico dobiti poplačilo iz nepremičnine pred nekom, ki pridobi pozneje na njej zastavno pravico oziroma zemljiški dolg.

171. člen

(Pristop k izvršbi)

Po zaznambi sklepa o izvršbi sodišče ne more za poravnavo kakšne druge terjatve istega ali drugega upnika opraviti posebnega postopka izvršbe na isto nepremičnino.

Upnik, za čigar terjatev je sodišče pozneje izdalo sklep o izvršbi na isto nepremičnino, pristopi k že začeti izvršbi.

K začetni izvršbi je mogoče pristopiti do pravnomočnosti sklepa o domiku nepremičnine kupcu.

O pristopu k izvršbi obvesti sodišče upnika, v čigar korist je bila prej vpisana zaznamba.

172. člen

(Poplačilo zastavnega upnika in upnika zemljiškega dolga)

Pri izvršbi na nepremičnino dobi poplačilo tudi zastavni upnik oziroma upnik zemljiškega dolga, ki ni predlagal izvršbe.

173. člen

(Prenehanje zastavne pravice in zemljiškega dolga)

Na nepremičnini vknjižena zastavna pravica oziroma zemljiški dolg ugasne z dnem, ko postane sklep o izročitvi nepremičnine kupcu pravomočen (192. člen), čeprav zastavni upniki oziroma upniki zemljiškega dolga niso popolnoma poplačani.

Kupec nepremičnine in zastavni upnik oziroma upnik zemljiškega dolga se lahko sporazumeta, da ostane zastavna pravica oziroma zemljiški dolg na nepremičnini tudi po pravomočnosti sklepa o izročitvi nepremičnine, kupec pa prevzame toliko dolžnikovega dolga proti temu upniku, kolikor bi mu ga pripadlo v izvršilnem postopku.

V primeru iz drugega odstavka se kupnina zmanjša za prevzeti dolg.

174. člen

(Služnosti, stavbne pravice in stvarna bremena)

Stvarne služnosti na nepremičnini z njeno prodajo ne ugasnejo.

S prodajo nepremičnine tudi ne ugasnejo osebne služnosti, stvarna bremena in stavbne pravice, ki so bile vpisane v zemljiški knjigi pred pravicami zastavnih upnikov oziroma upnika, na čigar predlog je sodišče dovolilo izvršbo ter upniki zemljiškega dolga.

Druge osebne služnosti, stvarna bremena in stavbne pravice s prodajo nepremičnine ugasnejo, razen če se imetniki teh pravic s kupcem kako drugače dogovorijo.

175. člen

(Najemno in zakupno razmerje)

Najemno ali zakupno razmerje ne preneha s prodajo stvari, ki je predmet najema ali zakupa.

Kupec stopi v pravice in obveznosti najemodajalca oziroma zakupodajalca.

Če je najemnino ali zakupno razmerje nastalo po pridobitvi upnikove zastavne pravice oziroma zemljiškega dolga na nepremičnini, lahko kupec ne glede na zakonske in pogodbenne roke odpove pogodbo o najemu ali zakupu z odpovednim rokom enega meseca.

176. člen

(Ogled nepremičnine)

Sodišče tistemu, ki se zanima za nakup nepremičnine, na njegovo zahtevo in stroške dovoli, da si jo ogleda.

Čas in način ogleda ter morebitno navzočnost izvršitelja določi sodišče v odredbi o prodaji nepremičnine.

2. Nepremičnine, izvzete iz izvršbe

177. člen

Predmet izvršbe ne morejo biti kmetijska zemljišča in gospodarska poslopja kmeta, kolikor jih potrebuje za lastno preživljanje in za preživljanje članov svoje ožje družine ter drugih oseb, ki jih je po zakonu dolžan preživljati.

Prvi odstavek tega člena se ne nanaša na izvršbo za uveljavitev denarnih terjatev, zavarovanih s pogodbeno zastavno pravico na nepremičninah (hipoteko) oziroma za poplačilo zemljiškega dolga.

3. Ugotovitev vrednosti nepremičnine

178. člen

(Način ugotovitve vrednosti)

Vrednost nepremičnine lahko ugotovi sodišče še pred pravomočnostjo sklepa o izvršbi.

Vrednost nepremičnine ugotovi sodišče na podlagi cennitve sodnih cenilcev po tržni ceni na dan cennitve.

Pri ugotavljanju vrednosti se upošteva morebitno zmanjšanje vrednosti zaradi tega, ker ostanejo na njej tudi po prodaji določene pravice.

Na predlog, ki mora biti vložen najpozneje osem dni pred prodajnim narokom, sodišče na prodajnem naroku z odredbo ponovno ugotovi vrednost nepremičnine, če stranka s predložitvijo mnenja sodnega cenilca o tržni vrednosti nepremičnine verjetno izkaže, da se je vrednost nepremičnine od prejšnje ugotovitve vrednosti do dneva prodaje precej spremenila.

Če se pri cennitvi pokaže, da je s prodajo nepremičnine po delih ali po skupinah delov možno doseči višjo ceno ali hitrejše poplačilo, se za določitev načina in pogojev prodaje upošteva najugodnejša tako ugotovljena vrednost.

179. člen

(Sklep o ugotovitvi vrednosti)

Vrednost nepremičnine ugotovi sodišče s sklepom.

Zoper ta sklep se lahko pritoži poleg dolžnika tudi vsak, ki ima pravico biti poplačan iz zneska, dobljenega s prodajo.

180. člen

(Ustavitev izvršbe po predlogu)

Vsak, ki ima pravico biti poplačan iz zneska, dobljenega s prodajo nepremičnine, pa je po vrstnem redu pred upnikom, ki je predlagal izvršbo, lahko predlaga, naj sodišče ustavi izvršbo, če ugotovljena vrednost nepremičnine niti delno ne krije terjatve upnika, ki je predlagal izvršbo.

Ustavitev izvršbe lahko predlaga v osmih dneh od vročitve odredbe o prodaji.

Sodišče presodi glede na okoliščine primera, ali je glede na verjetno višino delnega poplačila upnika, ki je predlagal izvršbo, prodaja smotrna.

4. Prodaja nepremičnine

181. člen

(Odredba o prodaji)

Po izdaji sklepa o ugotovitvi vrednosti nepremičnine izda sodišče odredbo o prodaji nepremičnine; v njej določi način in pogoje za prodajo ter čas in kraj prodaje, če naj bo nepremičnina prodana na dražbi.

Prodaja nepremičnine se opravi po pravomočnosti sklepa o izvršbi in po pravomočnosti sklepa o ugotovitvi vrednosti nepremičnine.

V odredbi o prodaji se posebej opozori na možnost, da se vrednost nepremičnine dokončno ugotovi na prodajnem naroku (četrti odstavek 178. člena).

Odredbo o prodaji razglasi sodišče na sodni deski in na svoji spletni strani, lahko pa tudi na drug krajevno običajen način.

Sodišče lahko upniku dovoli, da objavi odredbo o prodaji nepremičnine v sredstvih javnega obveščanja. Stroški objave bremenijo upnika.

Od razglasitve odredbe o prodaji na sodni deski do dneva prodaje mora preteči najmanj trideset dni.

Odredbo o prodaji vroči sodišče strankam, zastavnim upnikom, drugim udeležencem postopka, osebam, ki imajo vknjiženo predkupno oziroma odkupno pravico, in pristojnemu upravnemu organu. Osebam, ki imajo vknjiženo predkupno oziroma odkupno pravico, in zastavnim upnikom se

vroča na naslovu, ki je vpisan v zemljiški knjigi, ne glede na kraj njihovega dejanskega bivanja, razen če so ga posebej sporočili sodišču.

182. člen

(Predkupna in odkupna pravica)

Kdor ima zakonito ali vknjiženo pogodbeno predkupno oziroma odkupno pravico na nepremičnini, ki je predmet izvršbe, ima prednost pred najugodnejšim ponudnikom, če takoj po končani dražbi izjavi, da kupuje nepremičnino pod enakimi pogoji.

Če je bila nepremičnina prodana z neposredno pogodbo, povabi sodišče predkupnega oziroma odkupnega upravičenca, naj izjavi na zapisnik pri sodišču, ali želi izkoristiti svojo pravico.

Če predkupni oziroma odkupni upravičenec izkoristi svojo pravico, ima najboljši ponudnik ali kupec pri neposredni pogodbi pravico takoj po končani dražbi ali po prejemu obvestila, da je predkupni upravičenec izjavil, da želi izkoristiti svojo pravico, ponuditi višjo ceno.

183. člen

(Način prodaje)

Nepremičnina se proda na javni dražbi.

Narok za prodajo nepremičnine se opravi v sodnem poslopju, če sodišče ne odloči drugače.

Stranke in zastavni upniki oziroma upniki zemljiškega dolga se lahko ves čas izvršilnega postopka do izdaje odredbe o prodaji sporazumejo, naj se nepremičnina v določenem roku proda z neposredno pogodbo.

Sporazum, da naj se nepremičnina proda z neposredno pogodbo, mora biti sklenjen v pisni obliki.

Sporazum o prodaji z neposredno pogodbo se pošlje pristojnemu davčnemu organu.

Pogodba o neposredni prodaji ima učinek od dneva, ko postane sklep o domiku (190. člen) pravnomočen.

184. člen

(Pogoji za prodajo)

Pogoji za prodajo morajo poleg drugih podatkov navajati:

1. natančnejši opis nepremičnine s pritisklinami;
2. služnosti stavbne pravice in stvarna bremena, ki jih mora kupec prevzeti;
3. vrednost nepremičnine, ki jo je s sklepom ugotovilo sodišče;
4. ceno, za katero se sme nepremičnina prodati;
5. rok, v katerem mora kupec položiti kupnino;
6. način prodaje;
7. znesek varščine.

Rok, v katerem mora kupec položiti kupnino v hrambo na račun sodnih pologov, ne sme biti daljši od šestih mesecev od dneva prodaje, ne glede na to, ali plačuje kupnino naenkrat ali v obrokih.

185. člen

(Položitev varščine)

Javne dražbe se smejo udeležiti le tisti, ki prej položijo varščino.

Če se sklene neposredna pogodba, položi kupec varščino tistemu, s katerim jo je sklenil, in to neposredno pred sklenitvijo pogodbe.

Varščine so oproščeni upnik, na čigar predlog je sodišče dovolilo izvršbo in zastavni upnik oziroma upnik zemljiškega dolga, če njihove terjatve dosegajo varščino in če se da glede na njihov vrstni red in ugotovljeno vrednost nepremičnine varščina poravnati iz kupnine.

Varščina znaša desetino ugotovljene vrednosti nepremičnine.

Ponudniki, katerih ponudbe niso bile sprejete, dobijo varščino na njihov transakcijski račun nakazano nazaj v 15 dneh po koncu javne dražbe.

186. člen

(Če je pri prodaji navzoč en sam ponudnik)

Narok za prodajo nepremičnine se opravi, tudi če je navzoč en sam ponudnik.

V primeru iz prvega odstavka tega člena lahko sodišče na predlog stranke ali zastavnega upnika oziroma upnika zemljiškega dolga glede na okoliščine primera preloži prodajni narok.

187. člen

(Kdo ne more biti kupec)

Ne na dražbi ne pri neposredni pogodbi ne more biti kupec dolжник, sodnik, izvršitelj ali kdo drug, ki uradno sodeluje pri prodaji. Kupec tudi ne more biti nekdo, ki po zakonu ne more pridobiti nepremičnine, ki je predmet izvršbe.

188. člen

(Prodajna cena)

Na prvem prodajnem naroku nepremičnina ne sme biti prodana pod ugotovljeno vrednostjo.

Če nepremičnine na prvem naroku ni bilo mogoče prodati, razpiše sodišče drugi narok, na katerem se sme nepremičnina prodati pod ugotovljeno vrednostjo, vendar ne za manj kot za polovico te vrednosti.

Od prvega do drugega naroka mora preteči najmanj trideset dni.

Z izjavo, ki jo dajo na zapisnik pri sodišču, pred katerim teče izvršilni postopek, ali pri kakšnem drugem sodišču, se stranki in zastavni upniki oziroma upniki zemljiškega dolga lahko sporazumejo, da sme biti nepremičnina prodana na dražbi tudi za ceno, nižjo od ugotovljene vrednosti, oziroma nižjo od polovice te vrednosti.

Drugi in četrti odstavek tega člena se smiselno uporabljata tudi v primeru prodaje z neposredno pogodbo.

189. člen

(Prodajni narok in domik)

Ko sodišče ugotovi, da so izpolnjeni pogoji za narok, razglasi, da se začne dražba.

Dražba se konča deset minut neposredno potem, ko je dana najugodnejša ponudba.

Ko je dražba končana, sodišče ugotovi, kateri ponudnik je ponudil najvišjo ceno, in razglasi, da je temu ponudniku domaknjena nepremičnina.

Ponudnik iz prejšnjega odstavka mora v primeru iz 200.a člena tega zakona dati izjavo, ali je z upnikom povezana oseba po določbi 200.b člena tega zakona.

Izjavo iz prejšnjega odstavka sodišče osebno vroči dolžniku in upniku, ki ji lahko nasprotujeta v osmih dneh od dneva prejema.

O domiku nepremičnine izda sodišče sklep, ki ga razglasi na sodni deski in vroči vsem, katerim je vročilo odredbo o prodaji, ter vsem udeležencem dražbe.

Če je za sklenitev prodajne pogodbe potrebna odobritev po zakonu, sodišče po končani dražbi ugotovi, kateri ponudnik je ponudil najvišjo ceno in ga napoti, da v določenem roku vloži ustrezno vlogo za pridobitev odobritve. Po ponudnikovi pridobitvi odobritve sodišče nadaljuje postopek in takoj izda sklep o domiku.

Če je odobritev odklonjena oziroma vloga ni bila vložena v roku, sodišče na predlog upnika in glede na okoliščine prodaje lahko napoti na pridobitev odobritve drugega oziroma naslednje najboljše kupce, ki v to privolijo, ali pa prodajo s sklepom razveljavi.

Če ponudnik iz tretjega odstavka tega člena ne da izjave iz četrtega odstavka tega člena, lahko sodišče na predlog upnika in glede na okoliščine prodaje domakne nepremičnino drugemu oziroma naslednjemu najboljšemu kupcu, ki v to privoli in da izjavo iz četrtega odstavka tega člena, ali pa prodajo s sklepom razveljavi.

190. člen

(Domik pri prodaji z neposredno pogodbo)

Sodišče izda sklep, s katerim domakne nepremičnino, prodano z neposredno pogodbo, ko ugotovi, da so izpolnjeni pogoji za veljavnost prodaje.

Sklep o domiku razglasi na sodni deski in ga vroči vsem, katerim je vročilo odredbo o prodaji, ter kupcu.

Pri domiku pri prodaji z neposredno pogodbo se smiselno uporabljajo določbe četrtega, petega in devetega odstavka 189. člena tega zakona.

191. člen

(Položitev kupnine)

Kupec mora položiti kupnino v roku, ki je določen v odredbi o prodaji.

Kupec, ki je edini upnik, je lahko oproščen položitve kupnine do višine zneska, ki bi mu pripadal po sklepu o poplačilu. Sodišče o predlogu upnika odloči s posebnim sklepom.

Če kupec v določenem roku ne položi kupnine, sodišče prodajo s sklepom razveljavi in določi novo prodajo.

Iz položene varščine se poravnajo stroški za novo prodajo in nadomesti razlika med ceno, doseženo pri prejšnji in pri novi prodaji.

192. člen

(Izročitev nepremičnine kupcu)

Po pravnomočnosti sklepa o domiku in po položitvi kupnine izda sodišče sklep, da se nepremičnina izroči kupcu in po pravnomočnosti sklepa v zemljiški knjigi vpiše nanj lastninska pravica na nepremičnini ter izbrišejo tiste pravice in bremena, za katere je to določeno s sklepom o domiku.

V sklepu sodišče tudi odloči, kdaj se je dolжник dolžan izseliti iz družinske stanovanjske hiše ali stanovanja. Sklep je izvršilni naslov za izpraznitev in izročitev nepremičnine.

Sklep o izročitvi nepremičnine kupcu vroči sodišče vsem, katerim je vročilo odredbo o prodaji.

Nepremičnino izroči sodišče kupcu še pred pravnomočnostjo sklepa o izročitvi.

193. člen

(Varstvo kupčevih pravic)

Razveljavitev ali sprememba sklepa o izvršbi po pravnomočnosti sklepa o izročitvi nepremičnine kupcu nima vpliva na pravice, ki jih je kupec pridobil po 192. členu tega zakona.

194. člen

(Ustavitev izvršbe)

Če nepremičnine ni bilo mogoče prodati niti na drugem naroku, dovoli sodišče novo prodajo samo na upnikov predlog.

Če upnik ne predlaga nove prodaje v šestih mesecih od drugega naroka, ali če nepremičnine ni bilo mogoče prodati na tretjem naroku niti za polovico ugotovljene vrednosti, sodišče ustavi izvršbo.

Sodišče ustavi izvršbo s prodajo z neposredno pogodbo, če nepremičnine ni bilo mogoče prodati v roku, za katerega sta se sporazumeli stranki in zastavni upniki (četrti odstavek 183. člena).

V primeru iz drugega in tretjega odstavka tega člena upnik obdrži zastavno pravico na nepremičnini za zavarova-

nje svoje terjatve in sodišče ne razveljavi zaznambe sklepa o izvršbi v zemljiški knjigi.

5. Poplačilo upnikov

195. člen

(Kdaj se poplačajo)

Sodišče poplača upnike po pravnomočnosti sklepa o izročitvi nepremičnine kupcu.

196. člen

(Kateri upniki se poplačajo)

Iz kupnine se poplačajo:

1. upniki, na predlog katerih je sodišče dovolilo izvršbo;
2. upniki zemljiškega dolga oziroma zastavni upniki, tudi če niso priglasili svojih terjatev;
3. osebe, ki imajo pravico do nadomestila za osebne služnosti, stavbne pravice in stvarna bremena;
4. država in samoupravne lokalne skupnosti za davščine;
5. osebe, ki imajo terjatve, navedene v 3. točki prvega odstavka 197. člena tega zakona.

197. člen

(Prednost pri poplačilu)

Iz zneska, dobljenega s prodajo, se poplačajo najprej, in sicer po temle vrstnem redu:

1. stroški izvršilnega postopka;
2. davek na dodano vrednost oziroma davek na promet nepremičnine, ki se po predpisih obračuna od prodaje nepremičnine, in za zadnje leto zapadle davščine, ki obremenjujejo prodano nepremičnino;
3. terjatve iz naslova zakonite preživnine, terjatve iz naslova odškodnine za škodo, nastalo zaradi zmanjšanja življenjske aktivnosti ali zmanjšanja oziroma izgube delovne zmožnosti in terjatve iz naslova odškodnine za izgubljeno preživnino zaradi smrti tistega, ki jo je dajal, terjatve delavcev iz delovnega razmerja z dolžnikom, ter terjatve prispevkov za socialno zavarovanje, zapadlih za zadnje leto, in sicer ne glede na to, ali so te terjatve zavarovane z zastavno pravico na prodani nepremičnini ali ne.

Terjatve iz 2. in 3. točke prvega odstavka tega člena, razen davka na dodano vrednost oziroma davka na promet nepremičnine, se poplačajo, če so bile priglase najkasneje na razdelitvenem naroku in če so dokazane z izvršilnim naslovom.

Čas, določen v 2. in 3. točki prvega odstavka tega člena, se šteje do dneva, ko je bil izdan sklep o izročitvi nepremičnine kupcu.

198. člen

(Vrstni red drugih terjatev)

Po poplačilu terjatev iz 197. člena tega zakona se poplačajo terjatve, ki so zavarovane z zastavno pravico, terjatve upnikov, na katerih predlog je sodišče dovolilo izvršbo, zemljiški dolg, ter nadomestila za osebne služnosti, stavbne pravice in stvarna bremena, ki s prodajo ugasnejo.

Upniki iz prvega odstavka tega člena se poplačajo po vrsti, kot so pridobili zemljiški dolg oziroma zastavno pravico, oziroma po vrstnem redu, kot so bile osebne služnosti, stavbne pravice in stvarna bremena vpisana v zemljiški knjigi.

Stroški in obresti za zadnja tri leta pred vložitvijo predloga za izvršbo, določeni v izvršilnem naslovu, imajo isti vrstni red kot glavna terjatev.

Po poplačilu terjatev iz prvega odstavka tega člena se poplačajo terjatve iz 2. in 3. točke prvega odstavka 197. člena tega zakona za čas, za katerega se ne poplačajo po omejenih določbah.

199. člen

(Nadomestila za osebne služnosti, stavbne pravice in stvarna bremena)

Če se o nadomestilu za osebne služnosti, stavbne pravice ali stvarna bremena, ki s prodajo ugasnejo, upravičenci in upniki, ki so po vrstnem redu za poplačilo za njimi, ne morejo sporazumeti, ga določi sodišče, ki pri tem upošteva zlasti čas, kolikor bi služnost, stavbna pravica oziroma breme še trajale, njihovo vrednost ter starost upravičencev.

Kupec in upravičenec do osebne služnosti, stavbne pravice ali stvarnega bremena se lahko sporazumeta, da kupec prevzame služnost, stavbno pravico oziroma stvarno breme, nadomestilo, določeno po prejšnjem odstavku, pa se odbije od kupnine.

200. člen

(Sorazmerno poplačilo terjatev)

Terjatve, ki imajo isti vrstni red, se poplačajo v sorazmerju z njihovo višino, če s prodajo dobljeni znesek ne zadošča za njihovo popolno poplačilo.

200.a člen

(Poplačilo upnika, ki je kupec nepremičnine)

Če je upnik ali z njim povezana oseba kupila nepremičnino za ceno, ki je nižja od njene ugotovljene vrednosti po 178. členu tega zakona, in pridobljena kupnina ne bi zadostovala za popolno poplačilo tega upnika, se pri poplačilu tega upnika, ne glede na dejansko višino kupnine, šteje, da je upnik poplačan do višine ugotovljene vrednosti nepremičnine.

200.b člen

(Povezane osebe)

Povezane osebe so lahko povezane fizične osebe ali povezane pravne osebe. Povezane so, če imajo takšno lastnost v trenutku domika nepremičnine oziroma po koncu dražbe premoženjske ali druge premoženjske pravice z neposredno pogodbo.

Za povezane fizične osebe se štejejo sorodniki v krvnem sorodstvu v ravni vrsti do kateregakoli kolena, v stranski vrsti do četrtega kolena, skrbnik in varovanec, posvojitelj in posvojenec, zakonca, osebi, ki živita v dalj časa trajajoči življenjski skupnosti, ki ima po zakonu, ki ureja zakonsko zvezo, enake pravne posledice kot sklenitev zakonske zveze, osebi, ki živita v registrirani istospolni partnerski skupnosti, ter osebe v svaštvu do drugega kolena povezane osebe.

Odvisne in gospodujoče pravne osebe so povezane pravne osebe. Odvisna pravna oseba je pravna oseba, nad katero lahko druga pravna oseba (gospodujoča pravna oseba) neposredno ali posredno izvršuje na članstvu temelječ obvladujoč vpliv. Gospodujoča pravna oseba je pravna oseba, ki ima takšno udeležbo v drugem podjetju, da bi lahko izvrševala na članstvu temelječ vpliv tako, da bi lahko odločilno, neposredno ali posredno vplivala na oblikovanje volje odvisne pravne osebe.

Za gospodujočo pravno osebo velja tudi fizična oseba, če lahko odločilno vpliva na oblikovanje volje odvisne pravne osebe. Prav tako za gospodujočo pravno osebo velja tudi več fizičnih oseb skupaj, če te fizične osebe veljajo za povezane fizične osebe po drugem odstavku tega člena.

Povezane pravne osebe so tudi pogodbeniki pogodbe o obvladovanju in pogodbe o prenosu dobička ter glavna in vključena družba. Dokaz o nasprotnem ni mogoč.

Za pravno osebo v večinski posesti se domneva, da je odvisna od osebe, ki je na njej udeležena z večino.

Pravna oseba v večinski posesti je tista, na kateri ima oseba z večinsko udeležbo večino kapitalskih deležev ali večino glasovalnih pravic.

Kateri del deležev pripada osebi, udeleženi z večino, se pri kapitalskih družbah določi v razmerju med skupnim zneskom osebi pripadajočega osnovnega kapitala (osnovne glavnice) k osnovnemu kapitalu. Lastni deleži se pri kapitalskih družbah odštejejo od osnovnega kapitala. Z lastnimi deleži kapitala so izenačeni deleži, ki pripadajo komu drugemu za račun pravne osebe.

Kateri del glasovalnih pravic pripada osebi, udeleženi z večino, se določi po razmerju števila glasovalnih pravic, ki jih lahko izvršuje iz njej pripadajočih deležev k skupnemu številu vseh glasovalnih pravic. Od skupnega števila glasovalnih pravic se odštejejo glasovalne pravice iz lastnih deležev. Z lastnimi deleži pravnih oseb so izenačeni deleži, ki pripadajo komu drugemu za račun pravne osebe.

Kot deleži, ki pripadajo osebi z večinskim deležem, veljajo tudi deleži, ki pripadajo od nje odvisni pravni osebi ali drugemu za račun te pravne osebe ali od nje odvisni pravni osebi.

Kot povezani veljata tudi oseba, zaposlena za nedoločen ali določen čas, in njen delodajalec, razen če je delodajalec oseba javnega prava.

201. člen

(Izpodbijanje terjatev)

Upnik ali kdo drug, ki ima pravico biti poplačan iz kupnine, lahko izpodbija terjatev drugega upnika, njeno višino in vrstni red, po katerem ima ta pravico do poplačila, kolikor to vpliva na njegovo poplačilo.

Pravico iz prejšnjega odstavka ima tudi dolжник, če terjatve, njene višine ali vrstnega reda brez svoje krivde ni mogel izpodbijati z drugimi pravnimi sredstvi med izvršilnim postopkom.

Terjatev je mogoče izpodbijati najkasneje na razdelitvenem naroku.

202. člen

(Napotitev na pravdo)

Tistega, ki izpodbija terjatev, sodišče napoti, naj v določenem roku začne pravdo, če je odločitev odvisna od spornih dejstev; sicer pa samo odloči o spornem dejstvu pri izpodbijanju.

Sodišče odloži sklep o poplačilu tistih, katerih terjatve so sporne, dokler ni končana pravda.

Znesek, ki se nanaša na sporno terjatev, ostane v hrambi pri sodišču.

Če se pravda ne začne v določenem roku, ravna sodišče, kot da terjatev ni sporna.

Določba četrtega odstavka tega člena ne posega v pravico tistega, ki izpodbija terjatev, da tudi po koncu postopka začne pravdo zoper tistega, čigar terjatev izpodbija.

6. Posebne določbe o načinu poplačila nekaterih terjatev

203. člen

(Nezapadla terjatev)

Zemljiški dolg oziroma terjatev zastavnega upnika, ki še ni zapadla do dneva izdaje sklepa o poplačilu, se poplača tako, da se upošteva obrest v višini bančne eskontne stopnje v kraju izpolnitve zavarovane terjatve od dneva izdaje sklepa o poplačilu do dneva zapadlosti terjatve.

204. člen

(Nezapadla terjatev občasnih prejemkov)

Če so terjatve občasnih prejemkov iz naslova zakonite preživnine, odškodnine za škodo, nastalo zaradi zmanjšanja življenjske aktivnosti ali zmanjšanja oziroma izgube delovne

zmožnosti, in odškodnine za izgubljen preživnino zaradi smrti tistega, ki jo je dajal, zavarovane z zastavno pravico, zapadejo pa po izdaji sklepa o poplačilu, se poravnajo na izrecno zahtevo upnika.

Te terjatve se obračunavajo smiselno na način, kot se obračunava nadomestilo za osebno služnost, stavbno pravico ali stvarno breme.

205. člen

(Pogojna terjatev)

Znesek, potreben za poplačilo terjatve, ki je zavarovana z zastavno pravico, vendar je odvisna od pogoja, se izloči in izroči v hrambo sodišču ter izplača, ko nastopi odložni pogoj, oziroma ko je gotovo, da razvezni pogoj ne bo nastopil.

Če odložni pogoj ne nastopi, oziroma če nastopi razvezni pogoj, se iz izločenega zneska poplačajo upniki, katerih terjatve niso bile popolnoma poplačane ali sploh niso bile poplačane; če takih upnikov ni ali če z njihovim poplačilom ni izčrpan ves znesek, pa se ta znesek oziroma ostanek izroči dolžniku.

206. člen

(Predznamba zastavne pravice in zaznamba spora)

Če je v zemljiški knjigi vpisana predznamba zemljiškega dolga oziroma zastavne pravice in tisti, v čigar korist je vpisana, dokaže, da je v teku postopek za njeno opravičilo, oziroma da še ni pretekel rok za ta postopek, se zemljiški dolg oziroma terjatev, na katero se predznamba nanaša, poravna na enak način kot terjatev z odložnim pogojem.

Terjatev, za katero je v zemljiški knjigi vpisana zaznamba spora za izbris zastavne pravice ali zaznamba kakšnega drugega spora oziroma zemljiški dolg, za katerega je v zemljiški knjigi vpisana zaznamba spora za njegov izbris ali kakšnega drugega spora, se poravna na enak način kot terjatev z razveznim pogojem.

7. Razdelitveni narok, sklep o poplačilu in izbris pravic in bremen

207. člen

(Razdelitveni narok)

Po pravnomočnosti sklepa o izročitvi nepremičnine kupcu določi sodišče narok za razdelitev zneska, dobljenega s prodajo.

Na narok povabi sodišče poleg strank tudi tiste, ki imajo po stanju spisov in po podatkih iz zemljiške knjige pravico do poplačila iz tega zneska.

V vabilu opozori sodišče te osebe, da bodo terjatve upnikov, ki ne pridejo na narok, vzete po stanju, kot izhaja iz zemljiške knjige in spisov, in da lahko samo še na razdelitvenem naroku izpodbijajo obstoj drugih terjatev, njihovo višino in vrstni red, po katerem imajo pravico do poplačila.

Na naroku se razpravlja o poplačilu upnikov in drugih oseb, ki uveljavljajo poplačilne zahtevke ter o resničnosti izjave iz četrtega odstavka 189. člena tega zakona.

208. člen

(Sklep o poplačilu)

O poplačilu upnikov in drugih oseb, ki uveljavljajo pravico do poplačila ter o resničnosti izjave iz četrtega odstavka 189. člena tega zakona, odloči sodišče s sklepom po opravljenem naroku. Pri tem upošteva stanje, kot izhaja iz spisov in iz zemljiške knjige, ter stanje, ki ga je ugotovilo na naroku.

Terjatve upnikov se obračunajo po stanju na dan razdelitvenega naroka.

V sklepu iz prvega odstavka tega člena upošteva sodišče samo tiste terjatve, glede katerih je sklep o izvršbi postal pravnomočen najkasneje na dan razdelitvenega naroka.

Terjatve, glede katerih sklep o izvršbi ni postal pravnomočen najkasneje na dan razdelitvenega naroka, se poplačajo po pravnomočnosti sklepa o izvršbi iz morebitnega preostanka kupnine, ostanek pa se vrne dolžniku.

Pritožba zoper sklep o poplačilu zadrži njegovo izvršitev, če bi sklep, s katerim bi bilo pritožbi ugodeno, lahko vplival na poplačilo.

Če sodišču po stanju iz spisov in podatkih iz zemljiške knjige oziroma iz drugih okoliščin ni znano, kdo je upnik zemljiškega dolga, sodišče znesek, ki upniku pripada po sklepu iz prvega odstavka tega člena, hrani zanj na računu sodnih pologov.

209. člen

(Izbris pravic in bremen)

Sodišče s sklepom o domiku tudi odloči, katere v zemljiški knjigi vpisane pravice in bremen se izbrišejo ob izročitvi nepremičnine kupcu (173., 174. in drugi odstavek 199. člena).

8. Dolžnikova pravica na prodanem stanovanju

210. člen

Dolžnik, ki kot lastnik stanuje v prodani družinski stanovanjski hiši ali prodanem stanovanju, ima pravico stanovati v tej hiši oziroma stanovanju kot najemnik še tri leta od dneva prodaje dalje.

Predlog, da obdrži pravico do najema stanovanja, mora dolžnik vložiti v 60 dneh od prejema sklepa o izvršbi, če je dražbeni narok pred potekom tega roka, pa najkasneje do dražbenega naroka, sicer to pravico izgubi.

Dolžnik, ki obdrži pravico stanovati na prodani družinski stanovanjski hiši ali stanovanju, je od dneva izdaje sklepa o izročitvi nepremičnine dalje dolžan plačevati najemnino za profitno stanovanje. Če se kupec in dolžnik o višini najemnine ne sporazumeta, jo določi sodišče v nepravdnem postopku.

Določbe prejšnjih odstavkov tega člena ne veljajo, kadar sta družinska stanovanjska hiša ali stanovanje prodana v izvršilnem postopku zaradi poplačila terjatve iz naslova posojila, vzetega za izgradnjo oziroma nakup družinske stanovanjske hiše ali stanovanja, ali zaradi izterjave zemljiškega dolga oziroma terjatve, ki je bila zavarovana s pogodbeno zastavno pravico (hipoteko) na tej hiši oziroma stanovanju, ali zaradi izvršitve terjatve za izključitev etažnega lastnika s prodajo posameznega dela zgradbe v etažni lastnini.

9. Uporaba določb tega poglavja, če nepremičnina ni vpisana v zemljiško knjigo

211. člen

Če je bila zemljiška knjiga, v katero je bila vpisana nepremičnina, uničena, ali če nepremičnina ni vpisana v zemljiško knjigo, mora upnik v predlogu za izvršbo navesti, kje je nepremičnina, njeno ime, meje in površino, oziroma druge podatke, potrebne za njeno identifikacijo.

V takem primeru opravi izvršitelj po odredbi sodišča rubež nepremičnine, za katero je predlagana izvršba. Na rubež povabi upnika in dolžnika.

Zapisnik o rubežu ima pomen zaznambe izvršbe in mora biti razglašen na sodni deski in objavljen v Uradnem listu Republike Slovenije.

10. Izvršba na stavbno pravico

211.a člen

Določbe tega poglavja se smiselno uporabljajo tudi za izvršbo na stavbno pravico.

Štirinajsto poglavje
Sodni penali

212. člen

O upnikovi zahtevi, naj se dolžniku nedenarne obveznosti, ki izhaja iz izvršilnega naslova, naloži plačilo sodnih penalov, odloči sodišče v izvršilnem postopku.

Na podlagi pravnomočnega sklepa o plačilu sodnih penalov izda sodišče na predlog upnika sklep o izvršbi.

Plačilo sodnih penalov lahko zahteva upnik vse dotlej, dokler ne predlaga izvršitve sodne odločbe iz prvega odstavka tega člena.

Od dneva vložitve predloga za izvršbo upnik ni več upravičen do sodnih penalov.

Tretji razdelek

IZVRŠBA ZA UVELJAVITEV NEDENARNE TERJATVE

Petnajsto poglavje
Izročitev in dobava premičnin

1. Krajevna pristojnost

213. člen

Za odločitev o predlogu za izvršbo za izročitev ene ali več določenih stvari, ali določene količine nadomestnih stvari, in za samo izvršbo je krajevno pristojno sodišče, na območju katerega so stvari.

2. Izročitev določenih stvari

214. člen

(Če so stvari pri dolžniku ali pri kom drugem)

Izvršba za izročitev ene ali več določenih stvari, ki so pri dolžniku, se opravi tako, da izvršitelj te stvari vzame dolžniku in jih proti potrdilu izroči upniku.

Po prvem odstavku tega člena se opravi izvršba tudi, kadar so stvari pri kom drugem, ki jih je voljan izročiti izvršitelju.

Če drugi ni voljan izročiti stvari, lahko upnik predlaga sodišču, naj prenese nanj dolžnikovo terjatev proti drugemu za izročitev stvari.

Za postopek s predlogom iz tretjega odstavka tega člena se smiselno uporabljajo določbe tega zakona o izvršbi na terjatev, da se izročijo ali dobavijo premičnine (152. do 156. člen).

215. člen

(Če stvari niso bile najdene ne pri dolžniku ne pri kom drugem)

Če stvari niso bile najdene ne pri dolžniku ne pri kom drugem, sodišče na upnikov predlog oceni njihovo vrednost in s sklepom odloči, da mora dolžnik v določenem roku izplačati to vrednost upniku.

Upnik lahko na podlagi tega sklepa predlaga proti dolžniku izvršbo.

Upnik lahko vloži predlog po prvem odstavku tega člena v osmih dneh od dneva, ko je bil obveščen, da stvari niso bile najdene.

Če upnik v predpisanem roku ne predlaga, naj mu dolžnik izplača vrednost stvari, sodišče ustavi izvršbo.

3. Dobava nadomestnih stvari

216. člen

(Če so stvari pri dolžniku ali pri kom drugem)

Če se izvršilni naslov glasi na dobavo določene količine nadomestnih stvari, ki so pri dolžniku ali pri kom dru-

gem, se izvršba opravi tako, kot je predpisano za izročitev določenih stvari.

217. člen

(Če stvari niso bile najdene ne pri dolžniku ne pri kom drugem)

Če stvari niso bile najdene ne pri dolžniku ne pri kom drugem, lahko upnik predlaga, naj se izvršba opravi tako, da ga sodišče pooblasti, da sme v določenem roku na dolžnikove stroške te stvari kupiti kje drugje.

Sodišče izda na upnikov predlog sklep, s katerim odloči, naj dolžnik položi pri sodišču znesek, ki je potreben za nakup stvari.

Upnik lahko na podlagi tega sklepa predlaga proti dolžniku izvršbo.

Upnik lahko vloži predlog po prvem odstavku tega člena v osmih dneh od dneva, ko mu je sodišče sporočilo, da izvršbe ni moglo opraviti.

Če upnik v roku iz prejšnjega odstavka tega člena ne predlaga nakupa stvari drugje, sodišče ustavi izvršbo, razen če je upnik v roku iz tretjega odstavka 215. člena predlagal, naj mu dolžnik plača vrednost stvari, ki bi mu jih bil moral dobaviti.

218. člen

(Če stvari ni bilo mogoče kupiti niti drugje)

Če upnik v roku, ki mu ga je določilo sodišče, stvari ni mogel kupiti drugje, ali če je izkazal za verjetno, da stvari niti drugje ni mogoče kupiti, oceni sodišče na njegov predlog njihovo vrednost in s sklepom odloči, da mora dolžnik v določenem roku plačati to vrednost upniku.

Upnik lahko na podlagi tega sklepa predlaga proti dolžniku izvršbo.

Upnik lahko predlog, naj mu dolžnik plača vrednost stvari, vloži v osmih dneh od dneva, ko izteče rok za nakup stvari drugje, oziroma v roku, ki mu ga določi sodišče v primeru, ko je izkazal za verjetno, da stvari tudi drugje ni mogoče kupiti.

Če upnik predloga ne vloži v tem roku, sodišče ustavi izvršbo.

4. Pravica do odškodnine

219. člen

Z določbami o nakupu nadomestnih stvari drugje in o plačilu vrednosti določenih ali nadomestnih stvari ni prizadeta upnikova pravica, da v pravdi zahteva od dolžnika povrnitev škode, ki mu jo je povzročil s tem, da mu stvari ni izročil oziroma dobavil.

Šestnajsto poglavje

Izpraznitev in izročitev nepremičnin

220. člen

(Krajevna pristojnost)

Za odločitev o predlogu za izvršbo za izpraznitev in izročitev nepremičnine in za samo izvršbo je krajevno pristojno sodišče, na območju katerega je nepremičnina.

221. člen

(Način izvršbe)

Izvršba za izpraznitev in izročitev nepremičnine se opravi tako, da izvršitelj izroči nepremičnino v posest upniku, potem ko iz nje odstrani osebe in stvari.

Izpraznitev in izročitev nepremičnine je dopustna po preteku osmih dni od dneva, ko je bil dolžniku vročen sklep o izvršbi.

222. člen

(Odstranitev premočnin)

Premičnine, ki jih je treba odstraniti, se izročijo dolžniku, če ta ni navzoč, pa odraslemu članu njegovega gospodinjstva ali njegovemu pooblaščenču.

Če pri izvršilnih dejanjih ni nikogar, kateremu se smejo stvari izročiti, ali če jih ti nočejo sprejeti, se stvari izročijo na dolžnikove stroške v hrambo komu drugemu.

O izročitvi v hrambo in o stroških hrambe obvesti izvršitelj dolžnika in mu da primeren rok, v katerem lahko zahteva izročitev stvari, potem ko povrne stroške za hrambo.

Sodišče opozori dolžnika, da bodo po izteku roka iz prejšnjega odstavka tega člena stvari prodane, iz izkupička pa bodo poravnani stroški za njihovo hrambo in prodajo.

223. člen

(Prodaja premočnih stvari)

Sodišče dovoli po uradni dolžnosti prodajo stvari na dolžnikove stroške, če ta v danem roku ne zahteva njihove izročitve in ne povrne stroškov hrambe.

Del s prodajo doseženega izkupička, ki ostane po poravnavi stroškov hrambe in prodaje stvari, izvršitelj položi pri sodišču.

Za prodajo stvari se uporabljajo določbe tega zakona o izvršbi na premočninah.

Sedemnajsto poglavje

Obveznost kaj storiti, dopustiti ali opustiti

224. člen

(Krajevna pristojnost)

Če mora dolžnik po izvršilnem naslovu nekaj storiti, dopustiti, da kdo drug kaj stori, ali se česa vzdržati, je za odločitev o predlogu za izvršbo in za samo izvršbo krajevno pristojno sodišče, na območju katerega mora dolžnik izpolniti obveznost iz izvršilnega naslova.

224.a člen

(Sodelovanje izvršitelja)

Izvršba za dejanja iz tega poglavja se lahko opravi s sodelovanjem izvršitelja na način, ki ga določi sodišče.

225. člen

(Dejanje, ki ga lahko opravi tudi kdo drug)

Na podlagi izvršilnega naslova, po katerem mora dolžnik storiti nekaj, kar lahko stori tudi nekdo drug, se izvršba opravi tako, da sodišče pooblasti upnika, da na dolžnikove stroške zaupa to nekomu drugemu, ali da to stori sam.

Upnik lahko v predlogu za izvršbo predlaga, naj sodišče s sklepom naloži dolžniku, da založi znesek za stroške, ki bodo nastali s tem, da bo nekdo drug ali sam upnik opravil to dejanje.

Dokončen sklep o višini stroškov iz drugega odstavka tega člena izda sodišče na upnikov oziroma dolžnikov predlog.

Upnik lahko predlaga izvršbo na podlagi sklepa, ki ga izda sodišče po drugem odstavku tega člena, še pred njegovo pravnomočnostjo, na podlagi sklepa, ki ga izda sodišče po tretjem odstavku tega člena, pa šele po njegovi pravnomočnosti.

226. člen

(Dejanje, ki ga more opraviti le dolžnik)

Če mora dolžnik po izvršilnem naslovu nekaj storiti, kar ne more namesto njega storiti nihče drug, mu določi sodišče s sklepom o izvršbi primeren rok za izpolnitev obveznosti.

S sklepom o izvršbi izreče sodišče tudi denarno kazen za primer, če dolžnik v določenem roku ne bo izpolnil

obveznosti. Fizični osebi izreče sodišče denarno kazen največ do 1.000.000 tolarjev, pravni osebi in podjetniku pa do 50.000.000 tolarjev.

Če dolžnik ne izpolni obveznosti, opravi sodišče po uradni dolžnosti izvršbo na podlagi sklepa o izrečen denarni kazni. Hkrati izda sodišče nov sklep, s katerim določi dolžniku nov rok za izpolnitev obveznosti in izreče novo denarno kazen, višjo kot v prejšnjem sklepu, za primer, če dolžnik niti v novem roku ne bo izpolnil obveznosti.

Zoper dolžnika, ki kljub drugi izrečen kazni ne izpolni svoje obveznosti, postopa sodišče še naprej tako, kot je določeno v drugem in tretjem odstavku tega člena, vse dokler seštevek denarnih kazni iz posameznih sklepov ne doseže desetkratnega zneska iz drugega odstavka tega člena.

Sodišče pri odmerjanju denarne kazni v predpisanih mejah upošteva pomen dejanja, ki bi ga moral opraviti dolžnik, ter druge okoliščine primera.

227. člen

(Dopustitev in opustitev)

Sodišče opravi izvršbo tako, kot je določeno v prvem do tretjem in v petem odstavku 226. člena tega zakona, tudi tedaj, kadar ravna dolžnik v nasprotju s tem, da mora nekaj dopustiti ali opustiti.

Sodišče na upnikov predlog s sklepom odloči, da mora dolžnik položiti varščino za škodo, za katero upnik izkaže, da jo bo verjetno utrpel, če bo dolžnik še naprej ravnal v nasprotju s svojo obveznostjo.

Čas trajanja varščine določi sodišče glede na okoliščine primera.

Na podlagi sklepa o položitvi varščine se opravi na upnikov predlog izvršba.

228. člen

(Vzpostavitev prejšnjega stanja)

Če je zaradi dolžnikovega ravnanja v nasprotju z obveznostjo iz izvršilnega naslova nastala sprememba, ki ni v skladu z upnikovo pravico, sodišče upnika na njegov predlog pooblasti, da sam, če je treba, pa tudi s pomočjo izvršitelja, na dolžnikove stroške in nevarnost vzpostavi prejšnje stanje.

Glede založitve zneska, potrebnega za vzpostavitev prejšnjega stanja, in glede dokončne višine teh stroškov, se uporabljajo določbe drugega do četrtega odstavka 225. člena tega zakona.

229. člen

(Ponovno motenje posesti)

Če je na podlagi izvršilnega naslova, izdanega v postopku zaradi motenja posesti, dolžnik prostovoljno izpolnil svojo obveznost, oziroma je bila proti njemu opravljena izvršba, potem pa je ponovno motil posest na način, ki se v bistvu ni razlikoval od prejšnjega motenja, izda sodišče na upnikov predlog na podlagi istega izvršilnega naslova nov sklep o izvršbi, s katerim naloži vrnitev stvari v posest, oziroma sklep o izvršbi, s katerim izreče kazen za neizvršitev dejanja, ki ga more opraviti le dolžnik.

Predlog za izvršbo po prvem odstavku tega člena lahko poda upnik v tridesetih dneh od dneva, ko je zvedel za ponovno motenje posesti, najkasneje pa v enem letu od ponovljenega motenja.

Osemnajsto poglavje

Vrnitev delavca na delo

230. člen

(Krajevna pristojnost)

Za odločitev o predlogu za izvršbo in za samo izvršbo na podlagi izvršilnega naslova, po katerem je delodajalec

dolžan vrniti delavca na delo ali mu znova zaupati delo oziroma delovne naloge, ki jih je prej opravljal, je krajevno pristojno sodišče, na območju katerega ima delodajalec prebivališče oziroma sedež.

231. člen

(Rok za vložitev predloga za izvršbo)

Predlog za izvršbo lahko vloži delavec v šestih mesecih od dneva, ko je pridobil pravico to predlagati.

232. člen

(Način izvršbe)

Izvršba se opravi po 226. členu tega zakona.

233. člen

(Nadomestilo plače pri vrnitvi delavca na delo)

Delavec, ki je predlagal vrnitev na delo, lahko predlaga, naj sodišče s sklepom odloči, da mu mora delodajalec izplačati na račun plače mesečne zneske, zapadle od pravnomočnosti odločbe pa dotlej, dokler ne bo vrnjen na delo.

Predlog za nadomestilo plače lahko delavec združi s predlogom za izvršbo ali ga vloži najpozneje do konca izvršilnega postopka.

Sklep, s katerim sodišče ugotovi predlogu za nadomestilo plače, ima učinek sklepa o izvršbi.

Delodajalec lahko predlaga, naj sodišče ta sklep razveljavi, če so se pozneje spremenile okoliščine, na podlagi katerih je bil izdan.

Nadomestilo mesečne plače odmeri sodišče v znesku, ki bi ga delavec dobil, če bi bil na delu.

Z določbami tega člena ni prizadeta delavčeva pravica, da lahko svojo terjatev za nadomestilo plače uveljavlja v postopku pred pristojnim sodiščem.

Če sodišče delno ugotovi zahtevku za izplačilo nadomestila plače, napoti delavca, da uveljavlja ostanek v postopku pred pristojnim sodiščem.

Devetnajsto poglavje

Razdelitev stvari

234. člen

(Krajevna pristojnost)

Za odločitev o predlogu za izvršbo za razdelitev stvari ali skupnega premoženja in za samo izvršbo je krajevno pristojno sodišče, na območju katerega je stvar oziroma premoženje.

235. člen

(Fizična razdelitev)

Fizično razdelitev dovoli sodišče, če je taka razdelitev določena v izvršilnem naslovu.

Posamezna dejanja fizične razdelitve opravi izvršitelj.

Izvršitelj povabi udeležence, naj bodo navzoči pri delitvi.

236. člen

(Razdelitev s prodajo)

Če je treba na podlagi izvršilnega naslova stvar zaradi razdelitve prodati, se prodaja opravi po določbah tega zakona o izvršbi na premoženju oziroma nepremičnine, razen če se stranke o posameznih vprašanjih sporazumejo drugače.

237. člen

(Stroški postopka)

Stroške izvršbe po določbah tega poglavja plačajo vsi lastniki v sorazmerju z vrednostjo svojih deležev na skupni stvari.

Lastnik, ki je povzročil posebne stroške, jih mora povrniti tistim, ki so jih imeli.

Dvajseto poglavje

Izjava volje

238. člen

Dolžnost podati zemljiškoknjižno ali kakšno drugo izjavo volje, navedeno v odločbi, ki je izvršilni naslov, velja za izpolnjeno s pravnomočnostjo te odločbe.

Dolžnost podati izjavo volje, navedeno v poravnavi (20. člen), se šteje za izpolnjeno z dnevom njene zapolnosti.

Kadar je izpolnitev dolžnosti izjaviti voljo odvisna od izpolnitve kakšne upnikove obveznosti, se šteje, da je dolžnik podal izjavo takrat, ko je upnik izpolnil svojo obveznost.

Dvajseto a) poglavje

Izvršba v zadevah glede varstva in vzgoje otrok ter glede osebnih stikov z otroki

238.a člen

(Krajevna pristojnost)

Za odločitev o predlogu za izvršbo sodne odločbe o vzgoji in varstvu otroka in za samo izvršbo je krajevno pristojno sodišče, na območju katerega ima stalno ali začasno prebivališče oseba, kateri je otrok zaupan v vzgojo in varstvo ali sodišče, na območju katerega ima stalno ali začasno prebivališče oseba, proti kateri je predlog za izvršbo vložen.

Za neposredno izvršitev (238.e člen) je krajevno pristojno tudi sodišče, na območju katerega je otrok.

238.b člen

(Izvršilni predlog in sklep)

Sodna odločba o vzgoji in varstvu otroka se izvrši tudi v primeru, če se ne glasi na izpolnitev obveznosti.

V primeru iz prejšnjega odstavka sodišče v sklepu o izvršbi izreče, da je oseba, pri kateri je otrok, dolžna izročiti otroka. Sodišče ob tem določi rok, v katerem je otroka treba izročiti, ali pa, da je treba otroka izročiti takoj.

Sodišče ni vezano na predlagano izvršilno sredstvo.

Sodišče lahko, če je to nujno za zagotovitev varstva koristi otroka, spremeni izvršilno sredstvo, določeno v sklepu o izvršbi.

238.c člen

(Učinkovanje sklepa)

S sklepom o izvršbi se obveznost izročitve otroka naloži osebi, na katero se nanaša izvršilni naslov, osebi, od katere volje je odvisna izročitev otroka, ter osebi, pri kateri je otrok v času izdaje tega sklepa.

V sklepu o izvršbi sodišče izreče, da dolžnost izročitve otroka učinkuje tudi proti vsaki drugi osebi, pri kateri je otrok v času oprave izvršbe.

238.č člen

(Izvršilna sredstva)

Sodišče ob upoštevanju vseh okoliščin primera in tako, da bo zagotovljeno varstvo koristi otroka, odloči, da se izvršba sodne odločbe o vzgoji in varstvu otroka opravi z izrekanjem denarnih kazni zoper osebo, na katero se nanaša sklep o izvršbi, ali z odvzemom otroka in njegovo izročitvijo osebi, kateri je otrok zaupan v vzgojo in varstvo.

238.d člen
(Posredna izročitev)

Praviloma se izvršba opravi tako, kot je določeno v prvem, drugem, tretjem in petem odstavku 226. člena tega zakona.

238.e člen
(Neposredna izročitev)

Če izvršba na način, določen v prejšnjem členu ni uspešna, v posebej utemeljenih primerih pa takoj, lahko sodišče odloči, da se izvršba opravi tako, da se otroka odvzame osebi, pri kateri je otrok v času opravljanja izvršbe, ter ga izroči osebi, kateri je otrok zaupan v vzgojo in varstvo.

Izvršbo opravi izvršitelj ob navzočnosti strokovno usposobljenega delavca, ki ga določi sodišče.

Izvršitelj lahko glede na okoliščine primera zahteva pomoč policije pri opravi izvršbe.

O času in kraju oprave izvršbe z odvzemom otroka se obvesti osebo, kateri je otrok zaupan v vzgojo in varstvo ter se ji omogoči prisotnost pri izvršbi.

Če je s sklepom o izvršbi določeno, da je otroka treba izročiti takoj, se sklep o izvršbi zavezanec vroči ob opravi prvega izvršilnega dejanja. Če tedaj zavezanec ni prisoten, se mu sklep o izvršbi vroči naknadno.

Odsotnost osebe, kateri je treba odvzeti otroka, ni ovira za opravo izvršbe.

Če je otrok v času oprave izvršbe pri osebi, ki v sklepu o izvršbi ni navedena, se ji ob opravi izvršbe vroči sklep o izvršbi ter zapisnik o opravljeni izvršbi.

238.f člen
(Izvršitev odločbe o osebnih stikih)

Sodna odločba glede pravice do osebnih stikov z otrokom se izvrši po določbah prvega, drugega, tretjega in petega odstavka 226. člena tega zakona.

V izjemnih in posebej utemeljenih primerih, ko je to nujno za zagotovitev varstva koristi otroka, izvršba na način, določen v prejšnjem odstavku pa ni bila uspešna, sodišče dovoli opravo izvršbe tako, kot je določeno v 238.e členu tega zakona.

V postopku se smiselno uporabljajo določbe 238.a, 238.b in 238.c člena tega zakona.

Če ob opravi izvršbe po drugem odstavku tega člena oseba, ki jo določi sodišče po drugem odstavku 238.e člena tega zakona, ugotovi, da otrok nasprotuje stikom s staršem, ki je upravičen do stikov in če oceni, da izvršba z odvzemom in izročitvijo otroka ne bi bila v skladu z varstvom interesov otroka, lahko izvršitelj odstopi od oprave izvršilnega dejanja in o razlogih za to obvesti sodišče, ki opravlja izvršbo.

Če to sodišče ugotovi, da otrok nasprotuje stikom s staršem, ki je upravičen do stikov in če oceni, da izvršba ne bi bila v skladu z varstvom interesov otroka, lahko na predlog osebe, ki jo je določilo sodišče po drugem odstavku 238.e člena tega zakona, centra za socialno delo ali osebe, proti kateri se opravlja izvršba, izvršbo odloži za čas največ treh mesecev.

Sodišče na predlog centra za socialno delo ali osebe, proti kateri se opravlja izvršba, izvršbo odloži tudi v primeru, če je pred pristojnim organom sprožen postopek za spremembo odločbe o osebnih stikih in če ugotovi, da bi oprava izvršbe bila v nasprotju z varstvom koristi otroka.

238.g člen
(Izvršitev odločbe o prepovedi stikov)

Odločba sodišča o prepovedi stikov z otrokom se izvrši po določbah 227. člena tega zakona.

Tretji del
ZAVAROVANJE

239. člen
(Uporaba določb o izvršbi)

Določbe tega zakona o izvršbi se smiselno uporabljajo tudi za zavarovanje, če ni v tem delu zakona drugače določeno.

239.a člen
(Sklep o zavarovanju in določitev izvršitelja)

Sklep o zavarovanju s predhodno odredbo in začasno odredbo mora biti obrazložen.

Izvršitelja določi sodišče, ki vodi postopek zavarovanja.

240. člen
(Sredstva zavarovanja)

Kot sredstva zavarovanja se smejo dovoliti samo zastavna pravica na nepremičnini, zastavna pravica na premičnini, predhodne odredbe in začasne odredbe.

Zavarovanje se lahko ustanovi tudi na podlagi sporazuma strank.

241. člen
(Nedopustnost zavarovanja)

Ni dovoljeno zavarovanje na stvarih in pravicah, ki po tem ali drugem zakonu ne morejo biti predmet izvršbe.

Enaindvajseto poglavje
Zastavna pravica na nepremičnini

242. člen
(Krajevna pristojnost)

Za odločitev o predlogu za zavarovanje denarne terjatve z zastavno pravico na nepremičnini in za samo zavarovanje je pristojno sodišče, ki vodi zemljiško knjigo, v kateri je treba opraviti vpis.

243. člen
(Pogoji za zastavno pravico)

Upnik ima na podlagi izvršilnega naslova, ki se glasi na denarno terjatev, pravico zahtevati njeno zavarovanje z zastavno pravico na dolžnikovi nepremičnini.

244. člen
(Način pridobitve zastavne pravice na nepremičnini)

Na nepremičnini, ki je vpisana v zemljiški knjigi, se pridobi zastavna pravica z vknjižbo.

Pri vknjižbi zastavne pravice je treba v zemljiški knjigi zaznamovati izvršljivost terjatve, za katero je dovoljena zastavna pravica.

Če je upnik že po pogodbi pridobil zastavno pravico za terjatev na isti nepremičnini, še preden je terjatev postala izvršljiva, ali je bila zastavna pravica vknjižena, sodišče na upnikov predlog dovoli, da se v zemljiški knjigi zaznamuje izvršljivost terjatve.

Za ustanovitev zastavne pravice na nepremičnini, ki ni vpisana v zemljiško knjigo, se uporabljajo določbe 211. člena tega zakona.

245. člen
(Učinek vknjižbe in zaznambe)

Vknjižba zastavne pravice in zaznamba izvršljivosti terjatve imata za posledico, da se lahko opravi izvršba na to nepremičnino tudi proti tistemu, ki jo je pridobil pozneje.

Dvaindvajseto poglavje
Zastavna pravica na premočninah

246. člen

(Krajevna pristojnost)

Za odločitev o predlogu za zavarovanje denarne terjatve z zastavno pravico na premočninah in za samo zavarovanje je pristojno sodišče, na območju katerega so stvari.

247. člen

(Pogoji za zastavno pravico)

Upnik ima na podlagi izvršilnega naslova, ki se glasi na denarno terjatev, pravico zahtevati njeno zavarovanje z zastavno pravico na dolžnikovi premočnini.

248. člen

(Način pridobitve zastavne pravice na premočninah)

Na premočnini se pridobi zastavna pravica z rubežem, v primerih, ko se vodi register iz tretjega odstavka 81. člena tega zakona, pa z vpisom rubeža v tem registru.

Glede hrambe zarubljenih stvari se smiselno uporabljajo določbe 85. člena tega zakona.

Triindvajseto poglavje

Zastavna pravica na podlagi sporazuma strank

– glej tudi drugi odstavek
274. člena SPZ

249. člen

(Pristojnost)

Za zavarovanje denarne terjatve z zastavno pravico na podlagi sporazuma strank v neposredno izvršljivem notarskem zapisu je pristojen notar.

250. člen

(Pogoji za zavarovanje)

Neposredno izvršljiv notarski zapis o ustanovitvi zastavne pravice na premočnini mora vsebovati označbo zastavnega upnika in dolžnika zavarovane terjatve ter zastavitelja, če ta ni hkrati dolžnik zavarovane terjatve, pravni temelj, zemljiškoknjižno označbo premočnine, na kateri se ustanavlja hipoteka, višino in zapadlost zavarovane terjatve oziroma podatke, na podlagi katerih se lahko višina in zapadlost ustrezno določita ter izjavo zastavitelja, da soglaša z vknjižbo hipoteke na svoji premočnini in da se zaradi poplačila zapadle terjatve opravi izvršba na zastavljeno premočnino, v roku enega meseca po prodaji pa tudi izvršba zaradi izpraznitve in izročitve premočnine.

Neposredno izvršljiv notarski zapis o ustanovitvi zastavne pravice na premočnini, terjatvi, drugi premoženjski oziroma materialni pravici ali deležu družbenika mora vsebovati označbo zastavnega upnika in dolžnika zavarovane terjatve ter zastavitelja, če ta hkrati ni dolžnik zavarovane terjatve (osebno ime, prebivališče, rojstni datum in enotno matično številko fizične osebe ali firmo, sedež, matično in davčno številko pravne osebe), pravni temelj, predpisani enolični identifikacijski znak za premočnino oziroma opis terjatve, druge premoženjske oziroma materialne pravice ali deleža družbenika, višino in zapadlost zavarovane terjatve oziroma podatke, na podlagi katerih se lahko višina in zapadlost ustrezno določita ter soglasje, da se zastavitelj strinja z ustanovitvijo zastavne pravice na predmetu zavarovanja in s poplačilom zavarovane terjatve po njeni zapadlosti iz zastavljene stvari.

Zavarujeta se lahko tudi bodoča in pogojna terjatev.

251. člen

(Odrejanje in izvajanje zavarovanja)

Na podlagi notarskega zapisa iz prejšnjega člena, v katerem je predmet zastave nepremičnina, sodišče, ki vodi zemljiško knjigo, s sklepom dovoli vknjižbo in zaznambo neposredne izvršljivosti, ki učinkuje tudi proti vsakemu kasnejšemu pridobitelju lastninske pravice na zastavljeni premočnini. Vknjižbo in zaznambo mora predlagati notar takoj po sestavi notarske listine.

Sklenitev notarskega zapisa iz prejšnjega člena, v katerem je predmet zastave premočnina, ima učinek rubeža premočnine. V primerih, ko so predmet zastave premočnine, za katere se vodi register iz tretjega odstavka 81. člena tega zakona, mora notar za nastanek zastavne pravice na podlagi notarskega zapisa zahtevati od pristojnega organa vpis zastavne pravice v registru zarubljenih stvari.

Na podlagi notarskega zapisa iz prejšnjega člena, v katerem je predmet zastave druga terjatev, premoženjska oziroma materialna pravica ali delež družbenika, se zastavna pravica ustanovi na način, ki velja za prenos terjatve, pravice ali deleža, če ni za določeno pravico predpisano kaj drugega.

Zarubljene stvari se hranijo po sporazumu strank pri strankah, izvršitelju ali tretji osebi.

Za dejanja zavarovanja, ki jih opravi notar, se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja nastanek in prenos zastavne pravice.

252. člen

(črtan)

253. člen

(Izvršba za uveljavitev zastavne pravice na podlagi sporazuma strank)

Če dolžnik ob zapadlosti ne izpolni zavarovane obveznosti, sodišče zaradi njenega poplačila na predlog upnika s sklepom dovoli in opravi izvršbo na zastavljeno stvar ali pravico.

Izvršilni naslov za izdajo sklepa o izvršbi iz prejšnjega odstavka je notarski zapis iz 250. člena tega zakona.

Zaznamba sklepa o izvršbi na nepremičnino (prvi odstavek 170. člena) ima pravni učinek od dneva vknjižbe zastavne pravice na premočnini v postopku zavarovanja.

V postopku izvršbe, ki poteka na podlagi notarskega zapisa iz 250. člena tega zakona, se ne ponovi rubež premočnih stvari, terjatve ali druge premoženjske pravice oziroma drugo dejanje, ki ima za namen pridobitev zastavne pravice na predmetu zastave. Opravljena dejanja imajo pravni učinek od dneva pridobitve zastavne pravice po sporazumu strank.

254. člen

(Uporaba določb tega poglavja, če nepremičnina ni vpisana v zemljiški knjigi)

Če nepremičnina oziroma posamezen del stavbe ni vpisan v zemljiški knjigi, morajo biti v notarskem zapisu iz 250. člena tega zakona navedeni podatki o legi premočnine oziroma posameznega dela stavbe, meji in površini, oziroma drugi podatki, potrebni za njegovo identifikacijo.

Notarskemu zapisu mora biti priložena listina, ki bi bila primerna za vknjižbo lastninske pravice.

Sklenitev notarskega zapisa iz 250. člena tega zakona ima pomen vknjižbe zastavne pravice.

Notarski zapis z navedbo osebnega imena oziroma firme in prebivališča oziroma sedeža zastavitelja ter s podatki iz prvega odstavka tega člena notar objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, na listini iz drugega odstavka tega člena pa zaznamuje, da je nepremičnina zastavljena na podlagi sporazuma strank. Listina se izroči v hrambo notarju.

255. člen
(črtan)

Štiriindvajseto poglavje
Predhodne odredbe

256. člen
(Krajevna pristojnost)

Za odločitev o predlogu za zavarovanje s predhodno odredbo in za samo zavarovanje je krajevno pristojno sodišče, ki bi bilo pristojno za izvršbo na predmet, na katerega je predlagano zavarovanje.

257. člen
(Pogoji za predhodno odredbo)

Sodišče izda predhodno odredbo na podlagi odločbe domačega sodišča ali drugega organa, ki se glasi na denarno terjatev, in ki še ni izvršljiva, če izkaže upnik za verjetno nevarnost, da bo sicer uveljavitev terjatve onemogočena ali precej otežena.

Prvi odstavek tega člena se uporablja tudi za poravnavo, sklenjeno pred domačim sodiščem ali upravnim organom, iz katere terjatev še ni zapadla, ali pred notarjem v obliki notarskega zapisa, ki je izvršilni naslov.

258. člen
(Domnevana nevarnost)

Šteje se, da je podana nevarnost v smislu 257. člena tega zakona, če se predlog za zavarovanje s predhodno odredbo opira na katero od naslednjih odločb:

1. na plačilni nalog in na sklep o izvršbi, izdan na podlagi menice ali čeka, proti kateremu je bil pravočasno vložen ugovor;

2. na sodbo, izdano v kazenskem postopku, s katero je bilo ugodeno premoženjskopравnemu zahtevku oškodovanca, proti njej pa je vložen predlog za obnovu kazenskega postopka;

3. na odločbo, na podlagi katere bi bilo treba izvršbo opraviti v tujini, razen če naj bi se izvršba opravila v državi članici Evropske unije;

4. na sodbo na podlagi pripoznave, zoper katero je vložena pritožba;

5. na poravnavo, sklenjeno pred sodiščem ali upravnim organom, ki se izpodbija tako, kot določa zakon;

6. na notarski zapis, ki je izvršilni naslov, o denarni terjatvi, ki še ni zapadla.

V primerih iz 4. in 5. točke prvega odstavka tega člena lahko sodišče na dolžnikov predlog določi za zavarovanje s predhodno odredbo pogoje, da upnik položi varščino za škodo, ki jo utegne zaradi predhodne odredbe utrpeti dolžnik.

259. člen
(Zavarovanje še ne zapadlih občasnih dajatev)

Zavarovanje s predhodno odredbo za še ne zapadle zneske zakonite preživnine, odškodnine za izgubljeno preživnino zaradi smrti tistega, ki jo je dajal in odškodnine za škodo zaradi zmanjšanja življenjske aktivnosti ali zmanjšanja oziroma izgube delovne zmožnosti dovoli sodišče samo za zneske, ki bodo zapadli v enem letu.

V primerih iz prvega odstavka tega člena se domneva, da je podana nevarnost, če je bilo treba zoper dolžnika že zahtevati izvršbo za izterjavo zapadlega zneska, ali če je bila taka izvršba predlagana.

260. člen
(Vrste predhodnih odredb)

Sodišče odredi naslednje predhodne odredbe:

1. rubež premičnin in vpis rubeža v register iz tretjega odstavka 81. člena tega zakona, če se ta vodi;

2. rubež denarne terjatve ali terjatve, da se izročijo stvari;

3. rubež drugih premoženjskih oziroma materialnih pravic;

4. prepoved organizaciji za plačilni promet, da ne sme dolžniku ali komu drugemu po njegovem nalogu izplačati z njegovega računa denarnega zneska, za katerega je odredilo predhodno odredbo;

5. vpis zastavne pravice v sodnem registru na deležu družbenika v družbi oziroma v centralnem registru nematerializiranih vrednostnih papirjev na nematerializiranem vrednostnem papirju;

6. predznambo zastavne pravice na dolžnikovi nepremičnini ali na pravici, vknjiženi na nepremičnini.

Sodišče lahko na upnikov predlog glede na okoliščine primera odredi dve ali več predhodnih odredb, če je to potrebno.

261. člen
(Prepoved izplačila dolžnikovih denarnih sredstev)

Zneska dolžnikovih denarnih sredstev na računu pri pooblaščenici organizaciji za plačilni promet, ki ga je sodišče prepovedalo izplačati, ni mogoče prenesti s tega računa, dokler traja prepoved, razen za poravnavo zavarovane terjatve.

262. člen
(Prodaja zarubljenih stvari in prenos dolžnikove terjatve)

Sodišče dovoli prodajo zarubljenih premičnih stvari, če se hitro kvarijo ali če je nevarnost, da bi njihova cena občutno padla.

Prodaja zarubljenih stvari se opravi po določbah tega zakona o izvršbi na premičnine.

Če je sodišče s predhodno odredbo zarubilo terjatev, lahko na upnikov ali dolžnikov predlog dovoli, da se prepovedana terjatev prenese na upnika v izterjavo, kadar je nevarnost, da se sicer zaradi zamude pri uveljavitvi ne bo mogla izterjati ali da bo izgubljena pravica do regresa proti komu drugemu.

Znesek, ki se dobi s prodajo stvari ali z izterjavo terjatve, hrani sodišče, dokler predhodna odredba ne preneha ali dokler upnik ne predlaga izvršbe, vendar največ trideset dni od dneva, ko postane terjatev izvršljiva.

263. člen
(Sklep o predhodni odredbi)

V sklepu, s katerim sodišče izda predhodno odredbo, morajo biti med drugim navedeni znesek zavarovane terjatve z obrestmi in stroški ter odrejeno zavarovanje in čas, za katerega jo sodišče dovoljuje.

Predhodna odredba sme trajati največ še osem dni po nastopu pogojev za izvršbo.

Če čas iz prvega odstavka tega člena poteče, preden postane odločba, na podlagi katere je bila izdana predhodna odredba, izvršljiva, ga sodišče na upnikov predlog podaljša, pod pogojem da se niso spremenile okoliščine, v katerih je bila izdana.

264. člen
(Prenehanje predhodne odredbe)

Sodišče na dolžnikov predlog ustavi postopek s predhodno odredbo in razveljavi opravljena dejanja:

1. če dolžnik položi pri sodišču zavarovano terjatev z obrestmi in stroški;

2. če dolžnik izkaže za verjetno, da je bila terjatev takrat, ko je bil izdan sklep o predhodni odredbi, že plačana ali dovolj zavarovana;

3. če je pravnomočno ugotovljeno, da terjatev ni nastala ali da je prenehala.

Sodišče ustavi postopek in razveljavi opravljena dejanja, če v petnajstih dneh od dneva, ko izteče čas, za katerega je bila izdana predhodna odredba, niso izpolnjeni pogoji za izvršbo.

V primerih iz 2. in 3. točke prvega odstavka in iz drugega odstavka tega člena mora upnik povrniti dolžniku stroške, ki mu jih je povzročil s tem, da je bila dovoljena in izvršena predhodna odredba.

V teh primerih ima dolžnik pravico od upnika zahtevati tudi povrnitev prizadejane škode.

265. člen

(Ustavitev v primeru, če upnik ne zahteva izvršbe)

Če so pogoji za izvršbo izpolnjeni preden poteče čas, za katerega je sodišče izdalo predhodno odredbo, sodišče na dolžnikov predlog ustavi postopek in razveljavi opravljena dejanja, če upnik ne predlaga izvršbe v petnajstih dneh, odkar so nastopili ti pogoji.

Petindvajseto poglavje Začasne odredbe

1. Splošne določbe

266. člen

(Krajevna pristojnost)

V primeru, ko ni uveden pravdni ali kakšen drug sodni postopek, je za odločitev o predlogu za zavarovanje z začasno odredbo in za samo zavarovanje krajevno pristojno sodišče, ki bi bilo pristojno za odločitev o predlogu za izvršbo.

Če je uveden pravdni ali kakšen drug sodni postopek, je za to odločitev pristojno sodišče, pred katerim teče postopek.

Sodišče, ki bi bilo pristojno za odločitev o predlogu za izvršbo na podlagi izvršilnega naslova, izdanega v upravnem postopku, je pristojno tudi za odločitev o predlogu za začasno odredbo po koncu tega postopka.

267. člen

(Kdaj je mogoče izdati začasno odredbo)

Začasno odredbo je mogoče izdati pred uvedbo sodnega postopka, med postopkom, kot tudi po koncu postopka, vse dokler ni opravljena izvršba.

268. člen

(Učinek sklepa o začasni odredbi)

Kadar je sklep o začasni odredbi izdan v pravdnem ali kakšnem drugem postopku, ima učinek sklepa o izvršbi.

269. člen

(Nedopustnost začasne odredbe)

Začasna odredba ni dopustna, če so dani pogoji za predhodno odredbo, s katero se da doseči enak namen (257. člen).

2. Začasne odredbe za zavarovanje denarne terjatve

270. člen

(Pogoji za začasno odredbo)

Sodišče izda začasno odredbo v zavarovanje denarne terjatve, če izkaže upnik za verjetno, da terjatev obstoji ali da mu bo terjatev zoper dolžnika nastala.

Upnik mora verjetno izkazati tudi nevarnost, da je zaradi dolžnikovega odtujevanja, skrivanja ali kakšnega drugačnega razpolaganja s premoženjem uveljavitev terjatve onemogočena ali precej otežena.

Upnik ni dolžan dokazovati nevarnosti, če izkaže za verjetno, da bi dolžnik s predlagano odredbo pretrpel le neznatno škodo.

Šteje se, da je nevarnost podana, če naj bi bila terjatev uveljavljena v tujini, razen, če naj bi se terjatev uveljavljala v državi članici Evropske unije.

271. člen

(Vrste začnih odredb)

Sodišče sme za zavarovanje denarne terjatve izdati vsako začasno odredbo, s katero je mogoče doseči namen zavarovanja, zlasti pa:

1. prepoved, da dolžnik ne sme razpolagati s premičninami, in hrambo teh stvari;

2. prepoved, da dolžnik ne sme odtujiti ali obremeniti svoje nepremičnine ali stvarnih pravic, ki so v njegovo korist vknjižene na nepremičnini, z zaznambo te prepovedi v zemljiški knjigi;

3. prepoved dolžnikovemu dolžniku, da dolžniku ne sme izplačati terjatve ali mu izročiti stvari, ter prepoved dolžniku, da ne sme sprejeti stvari, izterjati terjatve ali razpolagati z njimi;

4. nalog organizaciji za plačilni promet, da mora dolžniku ali komu drugemu po dolžnikovem nalogu odreči izplačilo denarnega zneska, za katerega je izdalo začasno odredbo, z dolžnikovega računa.

Z začasno odredbo se ne pridobi zastavna pravica na predmetu zavarovanja.

3. Začasne odredbe za zavarovanje nedenarne terjatve

272. člen

(Pogoji za začasno odredbo)

Sodišče izda začasno odredbo v zavarovanje nedenarne terjatve, če izkaže upnik za verjetno, da terjatev obstoji ali da mu bo terjatev zoper dolžnika nastala.

Upnik mora verjetno izkazati tudi eno izmed naslednjih predpostavk:

– nevarnost, da bo uveljavitev terjatve onemogočena ali precej otežena;

– da je odredba potrebna, da se prepreči uporaba sile ali nastanek težko nadomestljive škode;

– da dolžnik z izdajo začasne odredbe, če bi se tekom postopka izkazala za neutemeljeno, ne bi utrpel hujših neugodnih posledic od tistih, ki bi brez izdaje začasne odredbe nastale upniku.

Tretji in četrti odstavek 270. člena tega zakona se uporabljata tudi glede začasne odredbe v zavarovanje nedenarne terjatve.

273. člen

(Vrste začnih odredb)

Sodišče sme za zavarovanje nedenarne terjatve izdati vsako odredbo, s katero je mogoče doseči namen zavarovanja, zlasti pa:

1. prepoved odtujitve in obremenitve premičnin, na katere meri terjatev, ter hrambo teh stvari;

2. prepoved odtujitve in obremenitve nepremičnine, na katero meri terjatev z zaznambo prepovedi v zemljiški knjigi;

3. prepoved dolžniku, da ne sme storiti ničesar, kar bi lahko povzročilo škodo upniku, ter prepoved, da ne sme nič spremeniti na stvareh, na katere meri terjatev;

4. prepoved dolžnikovemu dolžniku, da ne sme izročiti dolžniku stvari, na katere meri terjatev;

5. plačevanje nadomestila plače delavcu, dokler traja spor o nezakonnosti odločbe o prenehanju delovnega razmerja, če je to potrebno za preživljanje delavca in oseb, ki jih je ta po zakonu dolžan preživljati.

V primeru iz 3. točke prvega odstavka tega člena določi sodišče s sklepom o začasni odredbi tudi denarno kazen za primer kršitve prepovedi v skladu z drugim odstavkom 226. člena tega zakona. V primeru kršitve prepovedi se smiselno uporablja določba tretjega odstavka 226. člena tega zakona.

4. Skupne določbe

274. člen

(Varščina namesto začasne odredbe)

Upnik lahko v predlogu za začasno odredbo ali pozneje izjavi, da se je namesto z začasno odredbo pripravljen zadovoljiti s tem, da dolжник položi določen znesek kot varščino.

Sodišče lahko dovoli položitev varščine namesto začasne odredbe tudi na predlog dolžnika.

Če dolжник položi varščino, ustavi sodišče postopek in razveljavi že opravljena dejanja.

275. člen

(Varščina kot pogoj za začasno odredbo)

Sodišče izda na upnikov predlog začasno odredbo tudi, kadar upnik ni izkazal verjetnega obstoja terjatve in nevarnosti, če upnik založi v danem roku znesek, ki ga sodišče določi kot varščino za škodo, ki bi jo dolжник utegnil utrpjeti zaradi izdaje in izvršitve začasne odredbe.

Sodišče lahko na dolžnikov predlog glede na okoliščine primera določi kot pogoj za izdajo začasne odredbe, da upnik položi varščino, tudi če je upnik izkazal verjeten obstoj terjatve in nevarnosti.

276. člen

(Več začasnih odredb)

Sodišče lahko na upnikov predlog glede na okoliščine primera izda tudi več začasnih odredb, če je to potrebno.

277. člen

(Čas, za katerega se izdaja začasna odredba)

V sklepu, s katerim izda začasno odredbo, sodišče odloči, koliko časa naj odredba traja.

Če izda začasno odredbo pred vložitvijo tožbe oziroma pred začetkom kakšnega drugega postopka ali če izda začasno odredbo v zavarovanje terjatve, ki še ni nastala, določi sodišče upniku, kakšno tožbo mora vložiti oziroma kakšen drug postopek mora začeti, da odredbo opraviči. Sodišče določi upniku tudi rok, v katerem je to dolžan opravičiti.

Sodišče lahko na upnikov predlog začasno odredbo podaljša.

Predlog iz tretjega odstavka tega člena sme upnik vložiti le do izteka časa, za katerega je bila odredba izdana.

278. člen

(Prenehanje začasne odredbe)

Če upnik v določenem roku ne vloži tožbe, oziroma ne začne kakšnega drugega postopka za opravičilo začasne odredbe, ali če je čas, za katerega je bila začasna odredba izdana, potekel, sodišče ustavi postopek in razveljavi opravljena dejanja.

Sodišče ustavi postopek in razveljavi opravljena dejanja tudi na predlog dolžnika, če so se okoliščine, zaradi katerih je bila izdana začasna odredba, pozneje spremenile, tako da odredba ni več potrebna.

Sodišče ustavi postopek in razveljavi opravljena dejanja tudi v primerih iz prvega odstavka 264. člena tega zakona.

279. člen

(Povrnitev škode dolžniku)

Dolжник ima pravico od upnika zahtevati povračilo škode, ki mu je bila prizadejana z začasno odredbo, ki je bila neutemeljena, ali je upnik ni opravičil.

Četrty del IZVRŠITELJI

Šestindvajseto poglavje Imenovanje in razrešitev izvršiteljev

280. člen

(Služba izvršitelja)

Služba izvršitelja je javna služba, katere delovno področje in pooblastila ureja zakon.

Službo izvršitelja opravljajo izvršitelji, imenovani po tem zakonu, kot samostojno zasebno dejavnost.

Izvršitelji so samozaposleni, v razmerju do svojih delavcev so zasebni delodajalci.

Pravice in dolžnosti izvršitelja ureja zakon.

Izvršitelj ima sedež v kraju, kjer je sedež okrajnega sodišča, za katero je imenovan.

281. člen

(Pogoji za imenovanje za izvršitelja)

Za izvršitelja je lahko imenovan, kdor izpolnjuje naslednje pogoje:

1. da je državljan Republike Slovenije;
2. da je poslovno sposoben in ima splošno zdravstveno zmožnost;
3. da ima v Republiki Sloveniji pridobljen strokovni naslov univerzitetni diplomirani pravnik ali v Republiki Sloveniji nostrificirano v tujini pridobljeno diplomu pravne fakultete;
4. da ima najmanj dve leti delovnih izkušenj;
5. da je opravil izpit za izvršitelja po programu, ki ga predpiše minister, pristojen za pravosodje;
6. da aktivno obvlada slovenski jezik;
7. da je vreden javnega zaupanja za opravljanje dejanj izvršbe in zavarovanja kot javnega pooblastila;
8. da ima opremo in prostore, ki so potrebni in primerni za opravljanje dejanj izvršbe in zavarovanja.

Pogoj iz 6. točke prejšnjega odstavka se dokazuje s spričevali o končanem šolanju v Republiki Sloveniji, s potrdilom o aktivnem znanju slovenskega jezika ali na drug ustrezen način.

Šteje se, da ni vreden javnega zaupanja za opravljanje dejanj izvršbe in zavarovanja, kdor je bil obsojen za kaznivo dejanje, zaradi katerega je moralno nevreden za opravljanje dejanj izvršbe in zavarovanja in kdor ravna tako, da je mogoče na podlagi njegovega ravnanja utemeljeno sklepati, da ne bo pošteno in vestno opravljal nalog izvršitelja.

Če je zoper osebo, ki je vložila prošnjo za imenovanje za izvršitelja v teku kazenski postopek zaradi kaznivega dejanja, ki je lahko ovira za imenovanje za izvršitelja, se odločitev o imenovanju odloži do pravnomočnosti odločbe, izdane v kazenskem postopku.

Minimalne tehnične in druge pogoje, ki se nanašajo na opremo in prostore iz 8. točke prvega odstavka tega člena in njihovo ugotavljanje predpiše minister, pristojen za pravosodje.

282. člen

(Nezdružljivost opravljanja dejanj izvršbe in zavarovanja)

Z opravljanjem dejanj izvršbe in zavarovanja ni združljivo opravljanje državne funkcije ali poslovske in nadzorne funkcije v gospodarskih družbah ali organizacijah, pooblaščenih za izvajanje javnih pooblastil, plačane službe, pridobitne dejavnosti, detektivskega poklica, notariata in odvetništva.

Izvršitelju ni dovoljeno opravljanje poslov, ki so nezdružljivi z ugledom in neoporečnostjo, ki ju zahteva opravljanje službe izvršitelja ali zaradi katerih bi bilo lahko okrnjeno zaupanje v izvršiteljevo opravljanje nalog po zakonu.

283. člen

(Imenovanje izvršitelja)

Izvršitelja imenuje minister, pristojen za pravosodje.

Minister, pristojen za pravosodje, imenuje izvršitelja, če ugotovi, da je to potrebno za redno opravljanje dejanj izvršbe in zavarovanja.

Razpis za imenovanje izvršiteljev objavi ministrstvo, pristojno za pravosodje, v Uradnem listu Republike Slovenije.

Pred razpisom za imenovanje izvršiteljev pridobi minister, pristojen za pravosodje, mnenje predsednika okrajnega sodišča o gibanju in stanju zadev izvršbe in zavarovanja na okrajnem sodišču, za katerega naj bi bil izvršitelj imenovan.

Razpisni rok ne sme biti krajši od petnajst dni. Prijavi na razpis morajo kandidati priložiti življenjepis in dokazila o izpolnjevanju pogojev za imenovanje za izvršitelja.

Izbiro med kandidati, ki izpolnjujejo pogoje za imenovanje, opravi minister, pristojen za pravosodje, pri čemer upošteva predvsem delovne izkušnje, delovno dobo, oceno o vrednosti javnega zaupanja in povezanost bivanja izvršitelja s krajem, kjer je sedež okrajnega sodišča, za območje katerega bo imenovan, mnenje predsednika tega sodišča in mnenje zbornice izvršiteljev.

Zoper odločbo o imenovanju za izvršitelja ni pritožbe, dovoljen pa je upravni spor.

Vložena tožba zadrži izvršitev odločbe o imenovanju izvršitelja. Tožba se rešuje prednostno in hitro.

284. člen

(Nastop službe izvršitelja)

Izvršitelj nastopi službo po pravomočnosti odločbe o imenovanju za izvršitelja z dnem, ko pred ministrom, pristojnim za pravosodje, izreče in podpiše naslednjo prisego: »Prisegam, da bom spoštoval pravni red Republike Slovenije in službo izvršitelja opravljal vestno, pošteno in nepristransko.«

Če izvršitelj ne priseže v roku oziroma na dan, ki ga določi minister, pristojen za pravosodje, odločba o imenovanju preneha veljati, razen če minister, pristojen za pravosodje, na predlog izvršitelja iz opravičenih razlogov določi nov rok oziroma dan za prisego.

Nastop službe izvršitelja objavi minister, pristojen za pravosodje, v Uradnem listu Republike Slovenije.

285. člen

(Zavarovanje za odgovornost)

Pred prisego mora izvršitelj skleniti zavarovalno pogodbo za morebitno škodo, za katero je odgovoren po tem zakonu.

Najnižjo zavarovalno vsoto, za katero mora izvršitelj skleniti zavarovalno pogodbo, določi minister, pristojen za pravosodje, s podzakonskim aktom.

286. člen

(Identifikacijski znaki izvršitelja)

Izvršitelj pri opravljanju dejanj izvršbe in zavarovanja uporablja in se izkazuje z naslednjimi identifikacijskimi znaki:

- izkaznico izvršitelja in priponko,
- pečatom izvršitelja, ki vsebuje grb Republike Slovenije, oznako izvršitelja, osebno ime izvršitelja in kraj, kjer ima sedež,
- oznako na poslovnih prostorih izvršitelja.

Preden priseže, izvršitelj pridobi identifikacijske znake iz prejšnjega odstavka in deponira pri ministrstvu, pristojnem za pravosodje, svoj podpis. Pravico uporabljati identifikacijske znake izvršitelj pridobi, ko nastopi službo izvršitelja.

Natančnejšo obliko in vsebino identifikacijskih znakov izvršitelja določi minister, pristojen za pravosodje, s podzakonskim aktom.

287. člen

(Razrešitev izvršitelja)

Izvršitelj se razreši:

1. če se ugotovi, da več ne izpolnjuje pogojev za imenovanje za izvršitelja;
2. če da pisno izjavo ministru, pristojnemu za pravosodje, in zbornici izvršiteljev, da ne želi opravljati nalog izvršitelja;
3. če sprejme državno funkcijo, poslovodsko ali nadzorstveno funkcijo v gospodarski družbi ali javnem zavodu, plačano službo ali začne opravljati pridobitno dejavnost, detektivski poklic ali postane notar ali odvetnik;
4. če mu je izrečen disciplinski ukrep odvzema pravice opravljati dejanja izvršbe in zavarovanja;
5. ko dopolni starost 70 let;
6. če je obsojen za naklepno kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti, na kazen zapora šest mesecev ali na hujšo kazen;
7. če mu je izrečen varnostni ukrep prepovedi opravljanja službe izvršitelja;
8. če opravlja posle, ki po svoji naravi niso združljivi z opravljanjem dejanj izvršbe in zavarovanja ter ugledom in neoporečnostjo službe izvršitelja;
9. če ne dosega meril za ugotavljanje učinkovitosti dela izvršitelja ali če iz ocene dela izvršitelja izhaja, da ne opravlja vestno službe izvršitelja;
10. če ne opravi rednega preizkusa znanja po določbah tega zakona in podzakonskega akta.

Posamezni razrešitveni razlogi iz prejšnjega odstavka nastopijo:

- razlog iz 1. točke z izvršljivostjo odločbe, s katero se ugotovi, da izvršitelj več ne izpolnjuje pogojev za imenovanje za izvršitelja;
- razlog iz 2. točke trideseti dan od dneva, ko minister, pristojen za pravosodje, prejme pisno izjavo izvršitelja;
- razlog iz 3. točke z dnem, ko izvršitelj nastopi funkcijo, plačano službo ali začne opravljati pridobitno dejavnost, detektivski poklic ali začne opravljati odvetniško dejavnost ali je imenovan za notarja;
- razlog iz 4. točke s pravomočnostjo odločbe o izrečenem disciplinskem ukrepu;
- razloga iz 6. in 7. točke s pravomočnostjo sodbe;
- razlogi iz 8., 9. in 10. točke s pravomočnostjo odločbe ministra, pristojnega za pravosodje, o ugotovitvi razrešitvenega razloga.

O nastopu razrešitvenega razloga iz 1. in 3. točke prvega odstavka tega člena obvesti zbornica izvršiteljev ministrstvo, pristojno za pravosodje, takoj, ko zanj izve, o nastopu razrešitvenega razloga iz 4., 6. in 7. točke pa ga obvesti sodišče oziroma disciplinska komisija, ki je sodbo oziroma odločbo izdala.

Odločbo o razrešitvi izvršitelja izda minister, pristojen za pravosodje. Zoper odločbo ni pritožbe, dovoljen pa je upravni spor.

Po izdaji odločbe o razrešitvi izvršitelja določi predsednik zbornice izvršiteljev drugega izvršitelja oziroma izvršitelje kot prevzemnike, ki prevzamejo posle razrešenega izvršitelja, upoštevajoč njihovo obremenjenost in sedež, ki mora biti v kraju, za katerega je bil razrešeni izvršitelj imenovan, če pa to ni mogoče, v kraju, ki je temu najbližje.

287.a člen

(Izobraževanje izvršiteljev)

Izvršitelji so se dolžni redno strokovno izobraževati in vsako četrto leto po imenovanju opraviti preizkus znanja izvršitelja po programu, pod pogoji in na način, ki ga predpiše minister, pristojen za pravosodje.

Sedemindvajseto poglavje Poslovanje izvršiteljev

288. člen

(Opravljanje službe izvršitelja)

Pri opravljanju neposrednih dejanj izvršbe in zavarovanja mora izvršitelj delati učinkovito in ravnati s skrbnostjo dobrega strokovnjaka.

Izvršitelj ne sme opravljati dejanj izvršbe in zavarovanja v zadevah, iz katerih neposredno ali posredno izhajajo pravice in obveznosti zanj, za njegovega zakonca ali osebo, s katero živi v izvenzakonski skupnosti, za osebe, s katerimi je v sorodstvu v ravni vrsti do kateregakoli kolena, v stranski vrsti ali po svaštvu do četrtega kolena ali za osebe, katerim je posvojitelj, posvojenec, rejnik ali skrbnik, ali v zadevah, v katerih je zakoniti zastopnik, pooblaščenec ali pooblastitelj stranke ali udeleženca, ali za pravne osebe, pri katerih je član, ustanovitelj ali družbenik, ali član njenih organov, ali če so podane druge okoliščine, ki vzbujajo dvom o njegovi nepristranskosti.

Izločitveni razlog je podan tudi v primeru, če okoliščine iz prejšnjega odstavka obstajajo v razmerju do izvršiteljevega namestnika ali pomočnika.

Če je določen za izvršitelja v zadevi iz drugega ali tretjega odstavka tega člena, mora takoj predlagati svojo izločitve. O izločitvi odloča sodišče po določbah 44.a člena tega zakona.

Izvršiteljevo dejanje, opravljeno v nasprotju z drugim in tretjim odstavkom tega člena, nima pravnih učinkov.

Za prodajo premičnih stvari lahko izvršitelj na svoje stroške in odgovornost pooblasti komisijarja.

Izvršitelj mora po opravljenih neposrednih dejanjih izvršbe in zavarovanja sodišču in upniku posredovati pisno poročilo o svojem delu.

Oglaševanje izvršiteljske dejavnosti je prepovedano.

289. člen

(Odgovornost za škodo)

Izvršitelj je odgovoren za vso škodo, ki nastane pri opravljanju dejanj izvršbe in zavarovanja zaradi njegovega ravnanja ali opustitve dolžnosti, ki jih ima po zakonu, podzakonskih aktih in odredbah sodišča.

290. člen

(Dodeljevanje zadev izvršiteljem)

Za izvršitelja določi sodišče tistega, ki ima sedež v kraju, kjer je sedež sodišča.

Sodišče lahko določi za izvršitelja tudi tistega, ki ima sedež na območju drugega okrajnega sodišča, če to terjajo razlogi ekonomičnosti in učinkovitosti izvršbe ali zavarovanja, ali če je izvršitelj izločen, ali če se določi drug izvršitelj, ali če je upnik predlagal določitev izvršitelja, ki nima sedeža v kraju, kjer je sedež sodišča.

Če je za območje okrajnega sodišča imenovanih več izvršiteljev, se jim zadeve, z izjemo tistih, v katerih so imenovani na predlog upnika, dodeljujejo po vrsti, in sicer po pravilih, ki veljajo za dodeljevanje zadev sodnikom, z vpisom v evidenco dodeljevanja zadev izvršiteljem.

Sodišče lahko namesto določenega izvršitelja na njegov predlog iz opravičenih razlogov določi drugega izvršitelja.

Nadzor nad dodeljevanjem zadev izvršiteljem opravlja predsednik okrajnega sodišča in ministrstvo, pristojno za pravosodje, s pregledom evidence dodeljevanja zadev izvršiteljem.

291. člen

(Vrstni red oprave dejanj izvršbe in zavarovanja in evidenca)

Izvršitelj mora opravljati dejanja izvršbe in zavarovanja v vrstnem redu, kot je prejel sklepe o določitvi za izvršitelja.

Ne glede na določbo prejšnjega odstavka lahko izvršitelj opravo dejanja izvršbe in zavarovanja združi v zadevah zoper istega dolžnika.

O izvršilnih zadevah, ki jih prejme v izvršitev, je izvršitelj dolžan voditi evidenco.

Evidenca obsega naslednje podatke:

- sodišče, ki vodi postopek izvršbe ali zavarovanja;
- pravilno številko izvršilne zadeve oziroma zadeve zavarovanja;
- podatke o upniku in dolžniku kot so navedeni v sodnem spisu;
- datum sklepa o določitvi za izvršitelja in datum prejema tega sklepa;
- izvršilno sredstvo in predmet izvršbe oziroma sredstvo in predmet zavarovanja;
- znesek zahtevane in vplačane varščine in datum plačila;
- dejanja izvršbe in zavarovanja, ki jih je opravil, datum in obseg oprave teh dejanj;
- višino izterjanega denarnega zneska;
- znesek dokončnega obračuna plačila za delo in povračila stroškov.

292. člen

(Plačilo za opravljanje dejanj izvršbe in zavarovanja)

Izvršitelj je upravičen do plačila za svoje delo in do povračila stroškov v zvezi z opravljenim delom po tarifi, ki jo predpiše minister, pristojen za pravosodje, po predhodnem mnenju zbornice izvršiteljev.

V primeru suspenza ali razrešitve je izvršitelj dolžan brez odlašanja zbornici izvršiteljev predložiti obračun vplačanih varščin, ki je podlaga za prenos poslovanja na prevzemnika.

293. člen

(Stroški izvršitelja)

Stroški izvršitelja so izvršilni stroški.

Osemindvajseto poglavje

Namestnik in pomočnik izvršitelja ter nadomeščanje izvršiteljev

294. člen

(Namestnik izvršitelja)

Oseba, ki izpolnjuje pogoje iz 1. do 7. točke prvega odstavka 281. člena tega zakona, je lahko imenovana za namestnika izvršitelja.

Izvršitelj ima lahko samo enega namestnika.

Namestnik izvršitelja sme namesto izvršitelja, pri katerem je zaposlen, opravljati vse posle izvršitelja. Vse listine, ki jih pri opravi dejanj izvršbe in zavarovanja izda, mora podpisati s svojim imenom in dostavkom »namestnik izvršitelja«.

Dejanja namestnika izvršitelja, opravljena po prejšnjem odstavku, se štejejo za uradno poslovanje izvršitelja, pri katerem je namestnik izvršitelja zaposlen. Izvršitelj odgovarja za delo namestnika, za morebitno škodo pa odgovarjata solidarno.

Pri opravi dejanj izvršbe in zavarovanja uporablja namestnik pečat in žig izvršitelja, ki ga nadomešča, pri čemer ima enake pravice in obveznosti ter enaka pooblastila ter se ravna po enakih pravilih kot izvršitelj.

Pri opravi dejanj izvršbe mora imeti namestnik izkaznico in priponko s svojim imenom in dostavkom »namestnik izvršitelja«, za katero veljajo enaka pravila kot za izkaznico in priponko izvršitelja, na kateri mora biti označeno ime in sedež izvršitelja, pri katerem je namestnik.

Za namestnika izvršitelja veljajo smiselno vse določbe tega zakona o nastopu službe, o opravljanju službe, o stro-

kovnem izobraževanju, o disciplinski odgovornosti izvršitelja in disciplinskem postopku, o nezdružljivosti opravljanja dejanj izvršbe in zavarovanja, o nadzoru nad poslovanjem izvršitelja in o razrešitvi izvršitelja.

294.a člen

(Imenovanje namestnika izvršitelja)

Namestnika izvršitelja imenuje na predlog izvršitelja in po predhodnem mnenju zbornice izvršiteljev minister, pristojen za pravosodje. Zoper odločbo ni pritožbe, dovoljen pa je upravni spor.

Oseba, ki je imenovana za namestnika izvršitelja sme začeti opravljati to službo z dnem, ko pred ministrom, pristojnim za pravosodje, izreče in podpiše naslednjo prisego: »Prisegam, da bom spoštoval pravni red Republike Slovenije in bom službo namestnika izvršitelja opravljal vestno, pošteno in nepristransko.«

294.b člen

(Pomočnik izvršitelja)

Za pomoč pri opravljanju posameznih dejanj izvršbe in zavarovanja lahko izvršitelj zaposli največ pet oseb, s soglasjem ministra, pristojnega za pravosodje pa največ deset oseb (v nadaljevanju: pomočnik izvršitelja).

Pomočnik mora imeti pri svojem delu potrdilo o vpisu v evidenco iz 295. člena tega zakona.

Pomočniki izvršitelja delujejo v imenu in za račun izvršitelja.

Izvršitelj je odgovoren za morebitno škodo, ki jo pri opravljanju posameznih dejanj povzročijo njegovi pomočniki.

294.c člen

(Nadomeščanje izvršitelja)

Ko je izvršitelj na dopustu ali če je iz zdravstvenih ali drugih razlogov dlje časa zadržan, ga nadomešča njegov namestnik.

Če izvršitelj nima namestnika, ga mora nadomeščati drug izvršitelj (začasni namestnik).

Začasnega namestnika z njegovim soglasjem določi izvršitelj in o tem obvesti ministrstvo, pristojno za pravosodje, zbornico izvršiteljev in okrajno sodišče, kjer ima sedež. Če izvršitelj ne določi začasnega namestnika pred začetkom odsotnosti ali če tega ne more storiti, in v primeru, če je izvršitelj suspendiran, ga določi predsednik zbornice izvršiteljev.

Devetindvajseto poglavje

Evidence

295. člen

(Evidence izvršiteljev in namestnikov izvršiteljev)

Ministrstvo, pristojno za pravosodje, vodi evidenco izvršiteljev in namestnikov izvršiteljev.

V evidenci iz prejšnjega odstavka se vodijo naslednji podatki:

- osebno ime, rojstni datum, EMŠO, davčna številka in sedež izvršitelja ter osebno ime, rojstni datum, EMŠO in davčna številka njegovega namestnika;
- datum imenovanja in datum nastopa službe izvršitelja oziroma namestnika ter datum razrešitve;
- za območje katerega okrajnega sodišča je imenovan;
- disciplinski ukrepi, ki so bili izrečeni izvršitelju oziroma namestniku;
- število pomočnikov izvršitelja, njihovo osebno ime, rojstni datum in datum sklenitve in prenehanja pogodbe o zaposlitvi;
- drugi podatki, za katere zakon oziroma na podlagi zakona izdan predpis določa, da se vodijo v evidenci izvršiteljev in namestnikov.

Izvršitelji so dolžni v osmih dneh sporočiti vsako spremembo podatkov, o katerih se vodi evidenca.

Trideseto poglavje

Zbornica izvršiteljev

296. člen

(Zbornica izvršiteljev)

Izvršitelji z območja Republike Slovenije se obvezno združujejo v Zbornico izvršiteljev (v nadaljevanju: zbornica).

Sedež zbornice je v Ljubljani.

Zbornica je pravna oseba.

Najvišji organ zbornice je skupščina zbornice. Skupščina zbornice sprejema statut, pravila obnašanja izvršiteljev in druge splošne akte zbornice. S statutom se podrobneje določi organizacija organov zbornice in njihove pristojnosti.

K statutu daje soglasje Vlada Republike Slovenije, k drugim splošnim aktom zbornice pa minister, pristojen za pravosodje.

Nadzor nad delom zbornice opravlja minister, pristojen za pravosodje, s pregledom poslovanja zbornice, njenega izvršnega odbora, predsednika in pregledom spisov ter arhiva.

V okviru nadzora po določbah tega člena lahko minister, pristojen za pravosodje, odredi tudi vse druge ukrepe, za katere ima pooblastilo v zakonu, odredi odpravo pomanjkljivosti in določi rok za izvršitev ukrepov.

Enaintrideseto poglavje

Nadzor nad opravljanjem službe izvršiteljev in disciplinska odgovornost izvršiteljev

297. člen

(Nadzor nad opravljanjem službe izvršitelja)

Nadzor nad zakonitostjo opravljanja službe izvršitelja in delom zbornice izvaja minister, pristojen za pravosodje, po uradni dolžnosti ali na predlog predsednika okrajnega, okrožnega ali višjega sodišča, predsednika zbornice, državnega tožilca, državnega pravobranilca in osebe, ki izkaže pravni interes.

V okviru pooblastila iz prejšnjega odstavka lahko minister, pristojen za pravosodje:

- odredi in po pooblaščenih delavcih ministrstva opravi pregled poslovanja izvršitelja ali začasnega namestnika s pregledom njegovih poslovnih listin, evidenc, spisov in stvari v hrambi;
- zahteva od izvršitelja vse potrebne podatke o njegovem poslovanju in zaposlenih osebah;
- pridobiva od pristojnih organov in organizacij podatke o poslovanju izvršitelja, od bank, hranilnic in pristojne davčne uprave pa podatke o njegovem finančnem poslovanju;
- uvede disciplinski postopek zoper izvršitelja ali začasnega namestnika.

297.a člen

(Nadzor nad opravljanjem službe izvršitelja v dodeljenih zadevah)

Nadzor nad zakonitostjo opravljanja službe izvršitelja v zvezi z zadevami, ki jih je sodišče s sklepom dodelilo izvršitelju, opravljata predsednik okrajnega in okrožnega sodišča, na območju katerega ima izvršitelj sedež.

Predsednik okrajnega in okrožnega sodišča opravljata nadzor po uradni dolžnosti ali na predlog ministra, pristojnega za pravosodje.

V okviru pristojnosti iz prejšnjega odstavka lahko predsednik sodišča:

- odredi pregled poslovanja izvršitelja ali začasnega namestnika v zadevah iz prvega odstavka tega člena;
- predlaga ministru, pristojnemu za pravosodje, odredi-tev pregleda celotnega poslovanja izvršitelja ali začasnega namestnika;
- predlaga uvedbo disciplinskega postopka zoper izvršitelja ali začasnega namestnika.

V okviru nadzora po določbah tega zakona lahko predsednik sodišča odredi odpravo pomanjkljivosti in določi rok za izvršitev ukrepov.

297.b člen

(Neposredni nadzor nad poslovanjem izvršitelja)

Neposredni nadzor nad poslovanjem izvršitelja oziroma začasnega namestnika opravlja zbornica.

Nadzor opravlja po uradni dolžnosti ali na predlog ministra, pristojnega za pravosodje, ali predsednika okrajnega, okrožnega ali višjega sodišča, na območju katerega ima izvršitelj sedež, najmanj pa enkrat letno.

V okviru pooblastila iz prejšnjega odstavka sme zbornica pregledovati spise, vpisnike ali druge evidence pri izvršitelju, poslovanje s stvarmi v hrambi in poslovanje z varščinami in obračuni plačila za delo in stroškov izvršitelja ter mu naložiti, kar je treba, da poslovanje uskladi s predpisi.

O opravljenem nadzoru zbornica pošlje poročilo ministru, pristojnemu za pravosodje.

297.c člen

(Poročanje o poslovanju izvršitelja)

Izvršitelj mora enkrat letno poročati predsedniku okrajnega sodišča, na območju katerega ima sedež, ministru, pristojnemu za pravosodje in zbornici o svojem poslovanju za preteklo leto.

Navodila o načinu poročanja izda minister, pristojen za pravosodje.

Zaradi zagotavljanja večje preglednosti poslovanja izvršiteljev se podatki iz letnih poročil izvršiteljev o skupnem številu zadev v delu, skupnem številu rešenih zadev, skupnem številu na koncu leta nerešenih zadev in letni pregled v postopku sodne izvršbe izterjanih denarnih sredstev za vsakega posameznega izvršitelja posebej enkrat letno objavijo na spletnih straneh ministrstva, pristojnega za pravosodje, in so javno dostopni do objave podatkov za naslednje leto.

297.č člen

(Učinkovitost in ocena dela izvršitelja)

Merila za ugotavljanje učinkovitosti dela izvršitelja izda minister, pristojen za pravosodje, po predhodnem mnenju zbornice.

Na podlagi letnih poročil izvršiteljev, ugotovitev nadzora in izpolnjevanja meril iz prejšnjega odstavka minister, pristojen za pravosodje, vsako četrto leto izdela oceno izvršiteljevega dela.

Ocena se vroči izvršitelju, predsedniku okrajnega, okrožnega in višjega sodišča, na območju katerega ima izvršitelj sedež in zbornici. Izvršitelj lahko predloži svoje pripombe in pojasnila k oceni.

298. člen

(Disciplinska odgovornost izvršiteljev)

Izvršitelj je disciplinsko odgovoren, če pri opravljanju službe izvršitelja krši določbe tega zakona oziroma drugih predpisov, ali če s katerimkoli svojim ravnanjem krni ugled službe izvršitelja.

Disciplinske kršitve so hujše disciplinske kršitve in kršitve ugleda izvršiteljev.

Dejanja, ki pomenijo kršitev ugleda izvršiteljev, določa statut zbornice.

298.a člen

(Uvedba postopka)

Uvedbo disciplinskega postopka lahko predlaga zbornica, predsednik okrajnega sodišča, predsednik okrožnega sodišča, predsednik višjega sodišča in stranke v izvršilnem postopku, v katerem je izvršitelj opravljal dejanja izvršbe ali zavarovanja.

Minister, pristojen za pravosodje, uvede disciplinski postopek na predlog oseb iz prejšnjega odstavka ali po uradni dolžnosti.

298.b člen

(Disciplinski ukrepi)

V disciplinskem postopku zoper izvršitelja se lahko izrečejo naslednji disciplinski ukrepi:

1. pisni opomin;
2. javni opomin;
3. denarna kazen;
4. odvzem pravice opravljanja dejanja izvršbe in zavarovanja.

Denarna kazen se sme izreči v znesku, ki ni manjši od 1000 točk in ne večji od 10.000 točk po tarifi za plačilo dela izvršiteljev.

Če se kot disciplinski ukrep izreče denarna kazen, se določi tudi rok plačila, ki ne sme biti krajši od 15 dni in ne daljši od 3 mesecev od pravnomočnosti sklepa o izreku kazni.

Odvzem pravice opravljanja dejanj izvršbe in zavarovanja se sme izreči samo za hujše kršitve dolžnosti pri opravljanju dejanj izvršbe in zavarovanja, zaradi katerih izvršitelj ni vreden javnega zaupanja za opravljanje dejanj izvršbe oziroma zavarovanja.

Odvzem pravice opravljanja dejanja izvršbe in zavarovanja se lahko izreče za dobo od enega do deset let ali trajno.

Izvršitev disciplinskega ukrepa odvzema pravice opravljanja dejanja izvršbe in zavarovanja, izrečenega za dobo do dveh let, se lahko odloži za dobo do treh let s pogojem, da izvršitelj v tej dobi ne stori nove disciplinske kršitve dolžnosti pri opravljanju dela izvršitelja.

Če je uveden disciplinski postopek zaradi kršitev, zaradi katerih se sme izreči ukrep odvzema pravice opravljanja službe izvršitelja, lahko disciplinski organ izvršitelju izreče začasno prepoved opravljanja službo izvršitelja (suspens). Začasna prepoved lahko traja do konca disciplinskega postopka.

298.c člen

(Odmera sankcije)

Pri izrekanju disciplinskih ukrepov se upoštevajo vse okoliščine, ki vplivajo na vrsto ukrepa in višino kazni, zlasti pa teža kršitve in njene posledice, povzročena škoda, stopnja odgovornosti, prejšnje delo in vedenje izvršitelja in morebitni prej izrečeni disciplinski ukrepi.

Pri izrekanju disciplinskega ukrepa denarne kazni se upošteva tudi premoženjsko stanje izvršitelja.

298.č člen

(Hujše disciplinske kršitve)

Dejanja izvršitelja, ki pomenijo hujše disciplinske kršitve, so:

1. če izvršitelj brez opravičenih razlogov odkloni opravo dejanj izvršbe ali zavarovanja;
2. če izvršitelj krši pravilo vrstnega reda izvršilnih zadev;
3. če izvršitelj pri opravi dejanj izvršbe oziroma zavarovanja ne upošteva osebnega dostojanstva strank in udeležencev postopka;
4. če se izvršitelj pri opravi dejanj izvršbe ali zavarovanja nedostojno in neprimerno obnaša in ne ravna vestno, pošteno in skrbno po določbah zakona in po pravilih podzakonskih aktov ali če oglašuje svojo dejavnost;

5. če izvršitelj z dolžnikovim premoženjem ne ravna v skladu z določili zakona in po pravilih podzakonskih aktov;

6. če izvršitelj ne začne z opravo izvršilnih dejanj takoj oziroma najkasneje v tridesetih dneh po prejemu dokazila o plačilu varščine, ali če takoj po opravljenih dejanjih izvršbe in zavarovanja ne sestavi poročila in obračuna;

7. če izvršitelj zahteva višjo varščino, zaračuna višje plačilo za svoje delo ali večje stroške, kot mu dejansko pripadajo po tarifi;

8. če izvršitelj neupravičeno zavlačuje opravo dejanj izvršbe ali zavarovanja;

9. če izvršitelj ne predlaga izločitve, ko so za to podani zakonski razlogi;

10. če izvršitelj ne izpolnjuje obveznosti strokovnega izobraževanja;

11. če izvršitelj v roku ne predloži podatkov za evidence, ki jih vodi ministrstvo, pristojno za pravosodje, ali če ne vodi evidence zadev, ki jih prejme v izvršitev;

12. če izvršitelj ne posreduje zahtevanih podatkov ali ne predloži zahtevanih listin ali ne predloži letnega poročila ali odkloni sodelovanje pri nadzoru opravljanja službe izvršitelja ali ne izvrši ukrepov, ki so bili pri nadzoru odrejeni po določbah tega zakona.

298.d člen

(Disciplinski postopek)

V disciplinskem postopku mora izvršitelj, zoper katerega teče postopek, imeti možnost, da se izjavi glede kršitev, zaradi katerih se postopek vodi.

V disciplinskem postopku na prvi stopnji odloča minister, pristojen za pravosodje.

Zoper odločbo ministra, pristojnega za pravosodje, lahko izvršitelj v roku 15 dni od njene vročitve vložiti pritožbo, o kateri odloča disciplinska komisija pri zbornici.

Disciplinsko komisijo sestavljata dva sodnika višjega sodišča z območja, ki je pristojno za območje okrajnega sodišča, za katero je izvršitelj imenovan in predstavnik zbornice. Sodnika višjega sodišča, člana disciplinske komisije, se določita z letnim razporedom dela višjega sodišča, predstavnika zbornice pa izvoli skupščina zbornice za dobo dveh let. Predsednik disciplinske komisije je sodnik.

O pritožbi odloča disciplinska komisija brez ustne obravnave.

Podrobnejše določbe o izvedbi disciplinskega postopka predpiše minister, pristojen za pravosodje.

298.e člen

(Zastaranje)

Pregon disciplinskih kršitev zastara v enem letu od dneva kršitve.

Če je disciplinska kršitev obenem tudi kaznivo dejanje, zastara pregon v enakem roku, kot ga določa zakon za zastaranje preгона za kaznivo dejanje.

Izvršitev disciplinskega ukrepa zastara v enem letu od dneva pravnomočnosti odločbe, s katero je bil ukrep izrečen.

Zastaranje preгона pretrga vsako dejanje v disciplinskem postopku zoper izvršitelja.

Zastaranje izvršitve disciplinskega ukrepa pretrga vsako dejanje, s katerim se pretrga zastaranje po določbah kazenskega zakona.

Pregon kršitve in izvršitev ukrepa zastarata v vsakem primeru, ko preteče dvakrat toliko časa, kolikor je določeno za zastaranje preгона kršitve oziroma za zastaranje izvršitve disciplinskega ukrepa.

298.f člen

(Smiselna uporaba zakona)

V postopku ugotavljanja disciplinske odgovornosti se o vprašanih, ki niso urejena s tem zakonom in predpisom iz šestega odstavka 298.d člena tega zakona, smiselno

uporabljajo določbe skrajšanega postopka iz zakona o kazenskem postopku, razen določb, ki se nanašajo na oškodovanca, napoved pritožbe, zahtevo za varstvo zakonitosti in izredno omilitev kazni.

Dvaintrideseto poglavje

Sodni izvršitelji

298.g člen

Za sodne izvršitelje ne veljajo določbe četrtega dela tega zakona. Zanje veljajo določbe predpisov, ki urejajo sodno osebje.

Triintrideseto poglavje

Kazenska določba

298.h člen

Z globo najmanj 2.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba, če opravlja storitve iz prvega odstavka 7. člena tega zakona.

Z globo najmanj 100.000 tolarjev se kaznuje za prekršek fizična oseba oziroma odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, ki opravlja storitve iz prvega odstavka 7. člena tega zakona v nasprotju z določbami četrtega dela tega zakona.

Štiriintrideseto poglavje

Nadzor nad izvrševanjem zakona

298.i člen

Izvajanje določbe prvega odstavka 7. člena tega zakona nadzira ministrstvo, pristojno za pravosodje.

Zakon o izvršbi in zavarovanju – ZIZ (Uradni list RS, št. 51/98) vsebuje naslednje prehodne in končno določbo:

Peti del

PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA

299. člen

Do imenovanja 50 izvršiteljev, od tega najmanj 7 s sedežem na območju Okrožnega sodišča v Celju, najmanj 5 na območju Okrožnega sodišča v Kopru, najmanj 5 na območju Okrožnega sodišča v Kranju, najmanj 12 na območju Okrožnega sodišča v Ljubljani, najmanj 8 na območju Okrožnega sodišča v Mariboru, najmanj 3 na območju Okrožnega sodišča v Murski Soboti, najmanj 2 na območju Okrožnega sodišča v Novi Gorici, najmanj 3 na območju Okrožnega sodišča v Novem mestu, najmanj 2 na območju Okrožnega sodišča v Krškem, najmanj 2 na območju Okrožnega sodišča na Ptuj in najmanj 1 na območju Okrožnega sodišča v Slovenj Gradcu opravljajo dejanja izvršbe in zavarovanja sodni izvršitelji, ki so zaposleni na sodiščih.

Datum iz prejšnjega odstavka tega člena ugotovi minister, pristojen za pravosodje z aktom, ki se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

300. člen

Določbe tega zakona o opravi dejanj izvršbe in zavarovanja po izvršiteljih se pričnejo uporabljati naslednji dan po objavi akta iz drugega odstavka prejšnjega člena, razen določb četrtega dela zakona o imenovanju, razrešitvi in disciplinski odgovornosti izvršiteljev ter o organizaciji in pripravi izvršiteljev na delo.

Z dnem uveljavitve tega zakona se v Republiki Sloveniji preneha uporabljati zakon o izvršilnem postopku (Uradni list SFRJ, št. 20/78, 6/92, 74/87, 57/89, 20/90 in 27/90), razen določb o opravi izvršbe in zavarovanja po uradnih osebah oziroma delavcih pri sodišču, ki neposredno opravljajo posamezna dejanja izvršbe ali zavarovanja.

301. člen

Podzakonski akti, določeni s tem zakonom, morajo biti izdani v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona.

302. člen

Ta zakon začne veljati devetdeseti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvršbi in zavarovanju – ZIZ-A (Uradni list RS, št. 75/02) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

116. člen – upoštevana sprememba iz ZIZ-B

Izvršitelji, imenovani do uveljavitve tega zakona, opravijo zapisico po 284. členu zakona najkasneje v treh mesecih od uveljavitve tega zakona.

Izvršitelji, imenovani do uveljavitve tega zakona, ki ne izpolnjujejo pogoja iz 3. točke prvega odstavka 281. člena zakona, so dolžni opraviti dodatni izpit po programu, pod pogoji in na način, ki ga predpiše minister, pristojen za pravosodje, v roku enega leta od uveljavitve tega podzakonskega predpisa oziroma v istem roku predlagati imenovanje namestnika, ter dokazila predložiti zbornici in ministru, pristojnemu za pravosodje.

Izvršitelje, ki ne zaprisežejo v roku iz prvega odstavka tega člena in izvršitelje, ki v roku iz prejšnjega odstavka ne izpolnijo navedenega pogoja, minister, pristojen za pravosodje, razreši ter hkrati imenuje prevzemnike njihovih zadev.

117. člen

Za izvršitelje, imenovane do uveljavitve tega zakona, začne teči rok iz 287.a člena zakona z dnem oprave dodatnega izpita iz 116. člena tega zakona, v primeru imenovanja namestnika pa z dnem uveljavitve tega zakona.

118. člen

Minister, pristojen za pravosodje, uskladi podzakonske predpise, izdane na podlagi zakona, z določbami tega zakona v tridesetih dneh po njegovi uveljavitvi.

Minister, pristojen za pravosodje izda v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona podzakonske predpise iz 96., 287.a, 297.c in 297.č člena zakona in drugega odstavka 116. člena tega zakona.

119. člen

Izvršitelji so dolžni sredstva predjemov v zadevah, v katerih še niso začeli opravljati neposredna dejanja izvršbe in zavarovanja z ustreznimi evidencami, prenesti na račune prehodnih sodnih pologov v tridesetih dneh po uveljavitvi tega zakona.

Za izplačilo stroškov in nagrade izvršiteljev iz teh sredstev se uporabljajo določbe tega zakona.

Kršitev določbe prvega odstavka tega člena predstavlja dejanje, ki pomeni hujšo disciplinsko kršitev.

120. člen

S predlogom za vpis nepremičnine v zemljiško knjigo mora dolжник predlagati tudi vpis zastavne pravice, ustanovljene na tej nepremičnini na podlagi sporazuma strank po določbah zakona, ki urejajo ustanovitev zastavne pravice

na nepremičnini, ki ni vpisana v zemljiško knjigo, in vseh drugih bremen. Če tega ne stori, iz listine, ki je podlaga za vpis, pa izhaja, da je na nepremičnini ustanovljena zastavna pravica, sodišče po uradni dolžnosti opravi vpis zastavne pravice.

Določba prejšnjega odstavka velja tudi za zastavne pravice, ustanovljene po predpisih, ki so veljali pred uveljavitvijo tega zakona.

121. člen

Sklepe o izvršbi in zavarovanju, ki se glasijo na sredstva dolžnika na računih pri Agenciji Republike Slovenije za plačilni promet, izvršijo po zaprtju teh računov organizacije za plačilni promet na sredstva, ki jih ima dolжник pri njih. Organizacije za plačilni promet v teh primerih opravijo izvršbo po predpisih, ki veljajo v času opravljanja izvršbe.

Po odprtju transakcijskih računov opravi organizacija za plačilni promet izvršbo na denarna sredstva, ki jih ima dolжник pri njej, tudi če se sklepi o izvršbi in zavarovanju glasijo na sredstva dolžnika na že zaprtih računih pri tej organizaciji za plačilni promet.

122. člen

Postopki, v katerih je bil predlog za izvršbo oziroma zavarovanje vložen pred uveljavitvijo tega zakona, se nadaljujejo in dokončajo po določbah tega zakona.

Ne glede na prejšnji odstavek, se v navedenih postopkih uporabljajo naslednje določbe zakona, ki so veljale pred uveljavitvijo tega zakona:

– 33. člen, če je bilo ravnanje iz prvega odstavka navedenega člena storjeno pred uveljavitvijo tega zakona,

– 38. člen o plačilu predjuma za stroške izvršitelja v postopkih, v katerih je pred uveljavitvijo tega zakona že odločeno o predjumu, oziroma o plačilu za delo in stroških izvršitelja v postopkih, v katerih je izvršitelj pred uveljavitvijo tega zakona že predložil pisno poročilo o opravi dejanj s specifikacijo stroškov,

– drugi odstavek 54. člena o pristojnosti, tretji odstavek 58. člena o sklepu o ugovoru, prvi odstavek 61. člena ter peti odstavek 62. člena o ravnanju z ugovorom v postopkih, v katerih je sodišče, ki je izdalo sklep o izvršbi pred uveljavitvijo tega zakona, ugovor že poslalo višjemu sodišču, da o njem odloči kot o pritožbi,

– 59., 60., 61., 64., 65. in 66. člen v postopkih, v katerih je bil pred uveljavitvijo tega zakona že vložen ugovor,

– 71. in 73. člen v postopkih, v katerih je bil pred uveljavitvijo tega zakona že vložen predlog za odlog izvršbe,

– 249., 250., 251., 252., 254. in 255. člen v postopkih, v katerih je bil predlog za zavarovanje že vložen pred uveljavitvijo tega zakona.

123. člen

Določbe 254. člena zakona prenehajo veljati za posamezne dele stavb hkrati s prenehanjem veljavnosti zakona o posebnih pogojih za vpis lastninske pravice na posameznih delih stavbe v zemljiško knjigo (Uradni list RS, št. 89/99, 43/01 – odločba US, 97/01 in 32/02 – odločba US).

124. člen

Z dnem, ko začne veljati ta zakon, se za izvršbo in zavarovanje na nematerializirane vrednostne papirje v sodnem postopku prenehajo uporabljati določbe 60., 62., 63. in 85. člena Zakona o nematerializiranih vrednostnih papirjih (Uradni list RS, št. 23/99).

Z dnem, ko začne veljati ta zakon, preneha veljati v postopkih, v katerih sodišča opravljajo prisilno izvršitev terjatev, določba 3. točke četrtega odstavka 29. člena Zakona o plačilnem prometu (Uradni list RS, št. 30/02) za pridobitev podatkov o transakcijskih računih imetnikov transakcijskih računov, ki so druge fizične osebe, glede dokazovanja pravnega interesa.

125. člen

47. in 50. člen tega zakona ter drugi odstavek 96. in prvi odstavek 248. člena zakona se začnejo uporabljati ob uveljavitvi podzakonskih aktov iz šestega odstavka 81. in tretjega odstavka 96. člena zakona.

Izvršitelji oziroma notarji morajo zahtevati vpise vseh še veljavnih rubežev oziroma zavarovanj, opravljenih pred uveljavitvijo podzakonskih aktov iz šestega odstavka 81. in tretjega odstavka 96. člena zakona, v uradni register zarubljenih premičnin in zastavnih pravic v treh mesecih po njegovi vzpostavitvi. V zahtevi morajo navesti tudi predpisani enolični identifikacijski znak za premičnino. Šteje se, da v tem roku opravljeni vpis učinkuje od dneva, ko je bil opravljen rubež oziroma zavarovanje.

126. člen

Določbe tega zakona, ki se nanašajo na stavbno pravico in zemljiški dolg se pričnejo uporabljati z dnem, ko se prične uporabljati zakon, ki ureja stvarnopravna razmerja.

127. člen

Ta zakon začne veljati trideseti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembi Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvršbi in zavarovanju – ZIZ-B (Uradni list RS, št. 16/04) vsebuje naslednjo končno določbo:

2. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvršbi in zavarovanju – ZIZ-C (Uradni list RS, št. 17/06) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

40. člen

Postopki, v katerih je bil predlog za izvršbo oziroma zavarovanje vložen pred uveljavitvijo tega zakona, se nadaljujejo in dokončajo po določbah tega zakona.

41. člen

Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati 86.a člen Zakona o notariatu (Uradni list RS, št. 4/06 – uradno prečiščeno besedilo).

42. člen

Določba tretjega odstavka 40. člena zakona se v delu, ki se nanaša na podatke o nematerializiranih vrednostnih papirjih, katerih imetnik je dolжник, ne uporablja, dokler minister, pristojen za pravosodje, s sklepom ne ugotovi, da so za to izpolnjeni tehnični pogoji. Sklep se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

43. člen

Minister, pristojen za pravosodje, izda podzakonski predpis iz tretjega odstavka 42.a člena zakona v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.

44. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvršbi in zavarovanju – ZIZ-D (Uradni list RS, št. 69/06) vsebuje naslednje prehodne in končno določbo:

5. člen

Izjavi iz prvega odstavka 96. člena in četrtega odstavka 189. člena zakona, ki je bila vročena dolžniku in upniku pred uveljavitvijo tega zakona, lahko dolжник in upnik nasprotujeta v roku iz petega odstavka 189. člena Zakona o izvršbi in zavarovanju (Uradni list RS, št. 44/06 – uradno prečiščeno besedilo).

6. člen

Postopki, v katerih sodišča odločajo o delitvi kupnine in poplačilu upnika ali upnikov, ki so se začeli pred uveljavitvijo tega zakona, se nadaljujejo in dokončajo po določbah tega zakona.

7. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

4665. Zakon o izvrševanju kazenskih sankcij (uradno prečiščeno besedilo) (ZIKS-1-UPB1)

Na podlagi 153. člena Poslovnika državnega zbora je Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 29. septembra 2006 potrdil uradno prečiščeno besedilo Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij, ki obsega:

- Zakon o izvrševanju kazenskih sankcij – ZIKS-1 (Uradni list RS, št. 22/00 z dne 10. 3. 2000),
- Zakon o državni upravi – ZDU-1 (Uradni list RS, št. 52/02 z dne 14. 6. 2002),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o državnem tožilstvu – ZDT-B (Uradni list RS, št. 110/02 z dne 18. 12. 2002),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnih uslužbencih ZJU-B (Uradni list RS, št. 113/05 z dne 16. 12. 2005),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij – ZIKS-1B (Uradni list RS, št. 70/06 z dne 6. 7. 2006).

Št. 713-03/92-5/69

Ljubljana, dne 29. septembra 2006
EPA 950-IV

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
France Cukjati, dr. med., l.r.

ZAKON
O IZVRŠEVANJU KAZENSKIH SANKCIJ
uradno prečiščeno besedilo
(ZIKS-1-UPB1)

SKUPNE DOLOČBE

1. člen

(1) Po tem zakonu se izvršujejo kazenske sankcije ter drugi ukrepi, ki jih je izreklo sodišče v kazenskem postopku.

(2) Po določbah tega zakona se izvršujejo tudi kazni, varstveni in vzgojni ukrepi, izrečeni v postopku o prekršku ali v kakšnem drugem postopku, če ni z zakonom drugače določeno.

2. člen

(1) Kazenska sankcija se izvrši, ko postane odločba, s katero je sankcija izrečena, pravnomočna in ko za njeno izvršitev ni zakonite ovire.

(2) Samo izjemoma, kadar to zakon posebej določa, se sme začeti posamezna sankcija izvrševati, še preden postane odločba, s katero je izrečena, pravnomočna.

3. člen

(1) Če sodišče ali sodnik za prekrške, ki sta izdala odločbo na prvi stopnji, nista sama pristojna za njeno izvršitev, morata poslati overjen prepis odločbe s potrdilom o izvršljivosti pristojnemu sodišču oziroma sodniku za prekrške v osmih dneh od dneva, ko postane odločba izvršljiva, oziroma v osmih dneh od dneva, ko jo prejmeta od sodišča višje stopnje oziroma od organa za postopek o prekrških, ki odloča na drugi stopnji.

(2) Izvršitev kazenske sankcije se sme odložiti samo v primerih in ob pogojih, ki jih določa zakon.

4. člen

Med izvrševanjem kazenskih sankcij so obsojencu zagotovljene vse pravice državljanov Republike Slovenije, razen tistih, ki so mu izrecno odvzete ali omejene z zakonom.

5. člen

Tisti, proti kateremu se izvrši kazenska sankcija, ne plača stroškov za njeno izvršitev, razen če z zakonom ni drugače določeno.

6. člen

(1) Državni organi, javni zavodi, gospodarske javne službe, organi lokalnih skupnosti in druge organizacije ali osebe, ki opravljajo na svojem delovnem področju dejavnosti, pomembne tudi za izvrševanje posameznih kazenskih sankcij, morajo sodelovati z organi, ki so pristojni za izvrševanje teh sankcij.

(2) Organi, ki so pristojni za izvrševanje kazenskih sankcij, sodelujejo z drugimi organizacijami, ki se ukvarjajo s tem področjem.

7. člen

Upravne takse za vloge, uradna dejanja in odločbe v zvezi z izvrševanjem tega zakona določa zakon, ki ureja upravne takse.

8. člen

(1) Odločbe, izdane na podlagi tega zakona, se izdajajo v skladu z zakonom, ki ureja splošni upravni postopek. O dovoljenih pritožbah zoper odločbe, ki jih izda na prvi stopnji Uprava Republike Slovenije za izvrševanje kazenskih sankcij (v nadaljnjem besedilu: uprava), odloča ministrstvo, pristojno za pravosodje.

(2) Organi, pristojni za odločanje o zadevah po določbah 12., 22., 52., 56., 73., 81., 98., 108. in 116. člena tega zakona, odločajo v skrajšanem postopku brez zaslišanja strank.

(3) Upravni postopek lahko vodi in odloča o upravnih zadevah iz 236. člena tega zakona delavec, ki ima najmanj srednjo strokovno izobrazbo.

9. člen

Republika Slovenija zagotavlja iz proračuna sredstva za:

- izvrševanje kazenskih sankcij,
- financiranje znanstvenoraziskovalne dejavnosti na področju penologije.

10. člen

Posamezni izrazi iz tega zakona imajo naslednji pomen:

Tretma je vsako strokovno utemeljeno prizadevanje, da se zaprti osebi pomaga olajšati ali odstraniti telesne, duševne ali socialne težave.

Mučenje je vsako dejanje, s katerim uslužbenec javne službe ali druga oseba po ukazu ali pristanku uradne osebe z namenom, da bi dobila od te ali od tretje osebe obvestila ali priznanje, da osebo kaznuje za dejanje, ki ga je storila ali ga je osumljena, zaradi zastraševanja ali kaznovanja tretje osebe ali zaradi kakšnega koli drugega razloga, ki temelji na diskriminaciji katerekoli vrste osebi, zoper katero se izvršuje kazenska sankcija, hote povzroča hude telesne ali duševne bolečine ali trpljenje. Ta pojem ne zajema bolečine ali trpljenja, ki je neizogibna in nehotena posledica izvrševanja zakonite sankcije.

Ožji družinski člani so zakonec oziroma oseba, s katero oseba, zoper katero se izvršuje kazenska sankcija, živi v zunajzakonski skupnosti, krvni sorodnik v ravni vrsti, posvojitelj, posvojenec, brat in sestra.

PRVI DEL

IZVRŠEVANJE KAZENSKIH SANKCIJ

I. IZVRŠEVANJE KAZNI

I. P O G L A V J E
KAZNI, IZREČENE V KAZENSKEM POSTOPKU

1. oddelek

Kazen zavora

11. člen

Kazni zavora in mladoletniškega zavora, kazni zavora, izrečene v postopku o prekršku, ter kazni zavora, izrečene po drugih predpisih, se izvršujejo v zavodih za prestajanje kazni zavora (v nadaljnjem besedilu: zavod).

12. člen

(1) Direktor uprave lahko dovoli obsojencem, ki so bili obsojeni za kazniva dejanja, storjena iz malomarnosti, na kazen zavora do šestih mesecev, če so osebno urejeni in so redno zaposleni ali se izobražujejo ter so prvič na prestajanju kazni zavora, da med prestajanjem kazni zavora še naprej delajo na svojem delovnem mestu, bivajo doma, razen ob prostih dneh, praviloma na koncu tedna, ko morajo biti v zavodu.

(2) Direktor uprave dovoli prestajanje kazni zavora iz prejšnjega odstavka na prošnjo obsojenca ali na predlog zavoda, ko obsojenec kazen zavora nastopi v zavodu.

(3) Če se ugotovi, da obsojenec kakorkoli zlorablja način prestajanja kazni zavora iz prvega odstavka tega člena, direktor uprave nemudoma odloči, da obsojenec prestaja kazen v zavodu.

(4) Zoper odločbo iz drugega in tretjega odstavka tega člena je dovoljena pritožba.

13. člen

(1) Izvrševanje dela v korist humanitarnih organizacij ali lokalne skupnosti, s katerim sodišče nadomesti kazen zavora do treh mesecev, pripravi, vodi in nadzoruje uprava v sodelovanju s centrom za socialno delo (v nadaljnjem besedilu: pristojni center), pristojnim po predpisih o socialnem varstvu.

(2) Pristojni center obvesti sodišče, če obsojeni ne izpolnjuje nalog, ki izvirajo iz opravljanja dela v korist humanitarnih organizacij ali lokalne skupnosti.

14. člen

(1) Izvrševanje kazni zavora in mladoletniškega zavora mora biti organizirano tako, da omogoča usposabljanje ob-

sojenca in mladoletnika za življenje na prostosti, da bo živel v skladu z veljavnimi pravnimi in moralnimi normami.

(2) Obsojenca je treba vzpodbujati in mu omogočiti, da aktivno sodeluje v procesu tretmaja.

(3) Obsojenca je treba seznaniti s tretmajem med izvrševanjem kazenskih sankcij. Opozoriti ga je treba, v kolikšni meri utegnejo posamezne oblike posegati v njegove osebnostne pravice.

(4) Obsojenec ima pravico zavrniti postopke iz prejšnjega odstavka, če ima upravičene razloge, ki jih mora izrecno navesti. Obsojenca, ki odkloni postopke iz prejšnjega odstavka, je treba opozoriti na morebitne posledice zavrnitve teh postopkov.

15. člen

(1) Obsojencu, ki je zmožen za delo in želi delati, je treba omogočiti delo v skladu z možnostmi zavoda. Za obsojenca, ki ni sposoben za redno delo, mora zavod v okviru možnosti zagotoviti delovno terapijo.

(2) Delo obsojenca mora omogočiti ohranjanje, pridobivanje in povečanje njegovih strokovnih sposobnosti, da bi se po prestani kazni lažje vključil v življenje na prostosti.

(3) Delo za obsojenca mora biti organizirano v okviru možnosti zavoda po sodobnih tehnoloških in drugih postopkih, v kakršnih se enaka ali podobna dela opravljajo zunaj zavoda.

16. člen

(1) Obsojencu je treba v skladu z možnostmi zavoda in njegovimi sposobnostmi in interesi omogočiti, da med prestajanjem kazni pridobi znanje, zlasti pa da dokonča osnovnošolsko obveznost in si pridobi poklic.

(2) Obsojencu je treba v zavodu v okviru možnosti ustvarjati pogoje za kulturno-prosvetno dejavnost, telesno vzgojo, spremljanje dogajanj doma in v svetu ter za druge aktivnosti, ki so koristne za njegovo telesno in duševno zdravje.

(3) Obsojencu se lahko za dosežene rezultate v procesu tretmaja, uspehih pri delu in izobraževanju dajejo ugodnosti, določene s tem zakonom in drugimi predpisi.

17. člen

Minister, pristojen za pravosodje, podrobneje uredi izvrševanje kazni zapora.

1. Sprejem obsojencev

Poziv obsojencem na prestajanje kazni

18. člen

(1) Obsojenca, ki je na prostosti, pozove na prestajanje kazni zapora okrožno sodišče, na območju katerega ima obsojenec stalno oziroma začasno prebivališče, takoj, najpozneje pa v osmih dneh po prejemu izvršljive odločbe.

(2) Obsojenca, ki je brez stalnega oziroma začasnega prebivališča v Republiki Sloveniji, pozove na prestajanje kazni zapora okrožno sodišče, na območju katerega je sodišče izdalo sodbo na prvi stopnji.

(3) Obsojenca, ki je v priporu, pošlje na prestajanje kazni zapora okrožno sodišče, na območju katerega prestaja pripor.

(4) Obsojenca, ki je že na prestajanju kazni, pa je bil ponovno obsojen, razporedi na prestajanje kazni okrožno sodišče iz prvega oziroma drugega odstavka tega člena.

(5) Sodišče, ki je izdalo sodbo na prvi stopnji, ukrene vse potrebno, da se najde obsojenec, ki je neznanega prebivališča.

(6) Pri odločitvi o tem, v kateri zavod pošlje obsojenca, sodišče upošteva spol, starost, vrsto in višino izrečene kazni, ter pri zaščitenih osebah po zakonu, ki ureja zaščito priči, tudi ukrepe v programu zaščite.

19. člen

(1) Obsojencu, ki je v hišnem priporu, pošlje okrožno sodišče, na območju katerega prestaja hišni pripor, nalog, da takoj, najpozneje pa v 24. urah od prejema naloga, nastopi kazni zapora v določenem zavodu.

(2) Glede izvršitve kazni zapora obsojencu, ki je v hišnem priporu, se smiselno uporabljajo tudi določbe od drugega do petega odstavka 20. člena tega zakona.

20. člen

(1) V pozivu za nastop kazni zapora se določi dan, ko mora obsojenec nastopiti kazni, in zavod, v katerem mora nastopiti kazni. Dan nastopa kazni v zavodu mora biti določen tako, da ostane obsojencu od prejema poziva do nastopa kazni najmanj osem dni, vendar ne več kot en mesec.

(2) Če obsojenec določenega dne ne nastopi kazni, obvesti zavod o tem sodišče, ki ga je pozvalo na prestajanje kazni. Če sodišče ugotovi, da je bil poziv za nastop kazni obsojencu pravilno vročen ali če iz okoliščin izhaja, da se obsojenec izmika vročitvi poziva, odredi privedbo.

(3) Ne glede na določbe prvega odstavka tega člena, lahko sodišče odredi privedbo obsojenca, če posebne okoliščine kažejo na nevarnost, da bo pobegnil.

(4) Če privedba ne uspe, če obsojenec sodišču ni sporočil spremembe svojega naslova oziroma prebivališča ali če ni mogoče ugotoviti, kje se obsojenec nahaja, odredi sodišče tiralico.

(5) Začetek prestajanja kazni se šteje od dneva zglasitve, v primerih iz prejšnjega odstavka pa od dneva, ko je obsojenec priveden v zavod.

(6) Določbe tega člena o privedbi ne veljajo za obsojenca, ki se jim poziv za prestajanje kazni dostavlja v tujino.

21. člen

(1) Zavod, v katerem je obsojenec nastopil kazni, obvesti z njegovim pisnim soglasjem o nastopu kazni pristojni center na območju, na katerem ima obsojenec prebivališče.

(2) O nastopu kazni obsojenca, ki je tuji državljan ali oseba brez državljanstva, je treba obvestiti konzularne organe njegove države oziroma uradno organizacijo, ki po pravilih mednarodnega prava varuje njegove koristi.

22. člen

(1) Obsojenec ima pravico do brezplačne vozovnice, če so mu za nastop kazni potrebna medkrajevna prevozna sredstva.

(2) Stroške privedbe na prestajanje kazni plača obsojenec. Obsojenec plača stroške tudi v primeru, če je na prestajanje kazni priveden z bega. Odločbo o plačilu stroškov privedbe izda upravnik zavoda.

(3) Zoper odločbo iz prejšnjega odstavka je dovoljena pritožba.

23. člen

(1) Zahtevo za oddajo v zavod pred pravnomočnostjo sodbe da obdolženec, ki je v priporu, pisno ali ustno na zapisnik pri sodišču, ki je izreklo sodbo.

(2) Obdolženec, ki se odda v zavod po določbi prejšnjega odstavka, je glede pravic in dolžnosti, določenih v tem zakonu in na njegovi podlagi izdanih predpisih, izenačen z drugimi obsojenci. Ugodnosti se lahko omejijo, če to narekujejo razlogi, zaradi katerih je odrejen pripor. Pred odločitvijo o zahtevi ga mora sodišče o tem poučiti. Pouk se vnese v zapisnik.

(3) Če sodišče ugotovi zahtevo obdolženca, pošlje odločbo in en izvod sodbe prve stopnje sodišču, pristojnemu za izvršitev.

24. člen

(1) Obsojencu, ki je na prostosti, se sme na njegovo prošnjo ali z njegovo privolitvijo na prošnjo ožjih družinskih

članov, rejnika in skrbnika ali na predlog pristojnega centra odložiti izvršitev kazni zapora:

1. če zaradi hujše bolezni ni zmožen nastopiti kazni;
2. če v njegovi ožji družini kdo umre ali je huje bolan in je nujno potrebna obsojenčeva pomoč;
3. če mu je potrebna odložitev, da bi lahko opravil ali dokončal neodložljiva poljska ali sezonska dela ali dela, ki jih je povzročila naravna nesreča ali kakšna druga nesreča, pa v svoji družini nima za delo drugih sposobnih članov;
4. če mora opraviti določeno delo, ki ga je začel, in bi nastala občutnejša škoda, če ga ne bi opravil;
5. če mu je potrebna odložitev, da konča šolo ali opravi izpit, za katerega se je pripravil;
6. če mu je potrebna odložitev, da poskrbi za varstvo in vzgojo otrok, o čemer da mnenje pristojni center, na območju katerega prebivajo obsojenčevi otroci;
7. če so skupaj z njim obsojeni njegov zakonec ali drugi člani skupnega gospodinjstva ali že prestajajo kazen in bi bilo ogroženo preživljanje starih, bolnih ali mladoletnih družinskih članov, če bi vsi obsojeni hkrati prestajali kazen zapora;
8. če ima obsojenka otroka, ki še ni star eno leto, ali če je obsojenka noseča in do poroda ni ostalo več kot pet mesecev, ali če ima otroka, ki še ni star dve leti, in zahtevajo posebni zdravstveni, socialni ali drugi razlogi, da sama skrbi zanj.

(2) Izvršitev kazni se v primeru iz 1. točke prejšnjega odstavka lahko odloži, dokler traja bolezen, v primerih iz 2., 3., 4. in 6. točke skupaj največ za tri mesece, v primerih iz 5. in 7. točke največ za šest mesecev, v primerih iz 8. točke pa, dokler otrok ne dopolni enega leta oziroma dveh let starosti. V primeru iz 1. točke prejšnjega odstavka je obsojenec dolžan vsak mesec predložiti sodišču zdravniško potrdilo o nezmožnosti za prestajanje kazni.

(3) Izvršitev kazni iz razloga po 1. točki prvega odstavka tega člena se lahko odloži tudi po uradni dolžnosti.

25. člen

(1) Prošnjo za odložitev izvršitve kazni zapora je treba vložiti v treh dneh po prejemu poziva za nastop kazni. Če nastane razlog za odložitev pozneje, lahko vloži obsojenec prošnjo tudi po tem roku, vendar pred dnevom, ko bi se moral zgledati na prestajanje kazni.

(2) Prošnji je treba priložiti tudi dokaze o razlogih za odložitev.

(3) O prošnji za odložitev izvršitve kazni odloča predsednik okrožnega sodišča ali sodnik, ki ga on pooblasti. Odločbo je treba izdati v osmih dneh od prejema prošnje. Preden izda odločbo, lahko sodišče s potrebnimi preverjanji ugotovi dejstva, ki jih prosilec navaja v prošnji. Do izdaje odločbe o prošnji se začetek prestajanja kazni odloži.

(4) Če sodišče ugotovi, da odložitev izvršitve kazni, pošlje en izvod odločbe zavodu, v katerem bi moral obsojenec nastopiti prestajanje kazni.

(5) Če je prošnja vložena pred vročitvijo poziva, po izteku roka iz prvega odstavka tega člena ali če prošnji niso priložena dokazila, da je razlog za odložitev nastal pozneje, sodišče prošnjo s sklepom zavrže.

26. člen

(1) Zoper odločbo, izdano na podlagi tretjega in petega odstavka prejšnjega člena, je dovoljena pritožba na predsednika višjega sodišča v treh dneh od vročitve odločbe. Pritožba zadrži izvršitev kazni, razen pritožbe zoper odločbo, s katero je bila prošnja za odložitev kazni zavrnjena, ker je bila vložena ponovno iz istih odložitvenih razlogov, oziroma zavrnjena, ker je bila vložena po preteku predpisanega roka.

(2) Če ima obsojenec pooblaščenca, vroči sodišče odločbe in druga pisanja pooblaščenca.

(3) Predsednik višjega sodišča je dolžan izdati odločbo o pritožbi v treh dneh od dneva prejema pritožbe.

(4) Če je bila pritožba iz prvega odstavka tega člena zavrnjena oziroma zavrnjena, mora obsojenec nastopiti kazen zapora prvi delovni dan po vročitvi odločbe.

27. člen

(1) Kadar zahteva pristojni državni tožilec na podlagi pooblastila, ki mu ga daje zakon, odložitev izvršitve kazni zapora, lahko pristojno sodišče odloči, da obsojenca ne kliče na prestajanje kazni; če ga je že poklicalo, pa še ni pretekel rok, v katerem bi se moral zgledati v zavodu, lahko izda predsednik pristojnega sodišča odločbo o odložitvi izvršitve kazni. Zoper to odločbo ni pritožbe.

(2) Odložitev izvršitve kazni iz prejšnjega odstavka traja v takem primeru toliko časa, dokler ne sporoči državni tožilec pristojnemu sodišču, da lahko začne z izvrševanjem kazni oziroma dokler ni izdana nova sodna odločba.

28. člen

(1) Pristojno sodišče mora po uradni dolžnosti paziti na to, ali ni nastopilo zastaranje izvršitve kazni. Če ugotovi, da se izrečena kazen ne sme več izvršiti zaradi zastaranja, izda sodnik, ki vodi zadeve izvrševanja kazni zapora, sklep, s katerim ugotovi zastaranje izvršitve kazni. Če zavod meni, da je določenemu obsojencu izvršitev kazni zastarala, mora to sporočiti pristojnemu sodišču.

(2) Sklep iz prejšnjega odstavka se vroči pristojnemu državnemu tožilstvu in zavodu, v katerem bi moral obsojenec prestajati kazen zapora.

(3) Če se ugotovi, da se izrečena kazen ne more izvršiti zaradi smrti obsojenca, izda sodnik iz prvega odstavka tega člena o tem sklep.

(4) Če nastane dvom o dovoljenosti izvršbe, pošlje sodnik, ki vodi zadeve izvrševanja kazni zapora, vse spise sodišču, ki je sodilo na prvi stopnji.

Sprejem obsojenca v zavod

29. člen

(1) Ko obsojenec nastopi kazen v zavodu, je treba ugotoviti njegovo istovetnost, ga fotografirati in mu odvzeti prstne odtise ter opraviti zdravniški pregled.

(2) Ob sprejemu v zavod je treba obsojenca seznaniti s hišnim redom, z omejitvami pravic oziroma dolžnostmi, ki jih ima med prestajanjem kazni, z načinom uveljavljanja njegovih pravic in z disciplinskimi kaznimi, ki se lahko izrečejo zoper njega, ter z ugodnostmi, ki jih je lahko deležen.

(3) Zavod mora nameniti posebno pozornost obsojencem v sprejemnem obdobju. V sprejemnem obdobju se opravljajo vse aktivnosti in postopki, ki so potrebni za ustrezno vključitev obsojencev v življenje v zavodu, ter sestavi okvirni program individualnega tretmaja.

(4) Pri zaščitenih osebah po zakonu, ki ureja zaščito priči, mora zavod ob sprejemu obsojenca in sestavi okvirnega programa individualnega tretmaja upoštevati odločitve komisije, pristojne za zaščito ogroženih oseb, in sodelovati z enoto, pristojno za zaščito ogroženih oseb.

30. člen

(1) Za obsojenca se ob prihodu na prestajanje kazni lahko določi poseben režim, ki traja največ trideset dni. V sprejemnem obdobju se spoznava njegova osebnost, zdravstveno stanje, delovne in učne sposobnosti in druge lastnosti, pomembne za tretma obsojenca ter za njegovo pravilno razvrstitev. Ob zaključku sprejemnega obdobja se z obsojencem sklene pisni dogovor o tretmaju.

(2) Za preučitev osebnosti po prejšnjem odstavku se posamezni obsojenci z njihovo privolitvijo lahko pošljejo v specializirane organizacije, kjer lahko ostanejo največ tri mesece.

Zbirke podatkov o obsojencih in varstvo osebni podatkov

31. člen

Zaradi uresničevanja zakonitega in strokovnega izvrševanja kazenskih sankcij zavod zbira, obdeluje, shranjuje in vodi zbirko podatkov o obsojencih na prestajanju kazni zapora (v nadaljnjem besedilu: upravljalec zbirke podatkov).

32. člen

Zbirka podatkov iz prejšnjega člena obsega:

- podatke o identiteti obsojenca in o njegovem osebni stanju;
- podatke o ožjih družinskih članih obsojenca;
- podatke o sodni odločbi, ki jo je treba izvršiti oziroma ki se izvršuje;
- podatke o obsojencu, ki se zbirajo med prestajanjem kazni zapora.

33. člen

Podatki o identiteti obsojenca in o njegovih osebnih stanih obsegajo:

- ime in priimek obsojenca,
- enotno matično številko,
- rojstne podatke,
- podatke o državljanstvu,
- podatke o prebivališču,
- podatke o splošnem zdravstvenem stanju ob sprejemu v zavod in morebitni invalidnosti.

34. člen

Podatki o ožjih družinskih članih obsojenca obsegajo:

- podatke, ki se nanašajo na družinsko razmerje,
- število družinskih članov,
- spol in starost družinskih članov,
- podatki o preskrbljenosti družinskih članov.

35. člen

Podatki o sodni odločbi, ki jo je treba izvršiti, obsegajo:

- naslov sodišča, ki je sodbo izreklo, pravilno številko in datum sodbe,

- vrsto kaznivega dejanja,
- vrsto in višino kazni,
- datum nastopa kazni in iztek kazni,
- morebitne prejšnje kazni,
- pravno podlago za odpust s prestajanja kazni zapora.

36. člen

Podatki o obsojencu, ki se zbirajo med izvrševanjem kazni zapora in se uporabljajo za program individualnega tretmaja, obsegajo:

- podatke o osebnosti in vedenju obsojenca med prestajanjem kazni zapora,
- podatke o ukrepih in sklenjenih dogovorih z obsojencem na področju tretmaja ter socialnega učenja za življenje na prostosti po prestani kazni zapora,
- podatke o doseženih rezultatih tretmaja med izvrševanjem kazni zapora,
- podatke o ukrepih in doseženih rezultatih na področju pomoči obsojencu po prestani kazni,
- podatke, ki se nanašajo na družinski status (samski, poročen, vdovec, dalj časa trajajoča življenjska skupnost),
- podatke, ki se nanašajo na stanovanjske in bivalne pogoje,
- podatke o izobrazbi in pridobljenih znanjih,
- podatke o dosedanjih zaposlitvah,
- podatke o socialnem in ekonomskem stanju, o plači pred nastopom kazni zapora, drugih prejemkih, lastništvu nepremičnin in obveznosti preživljanja.

37. člen

(1) Upravljalec zbirke podatkov oziroma oseba, ki jo upravljalec pooblasti, zbira podatke za zbirke podatkov o obsojencih iz členov od 32. do 36. tega zakona neposredno od obsojenca, na katerega se nanašajo, od njegovih ožjih družinskih članov, rejnika in skrbnika pa le tedaj, če obsojenec pisno privoli.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se podatki o obsojencu, kadar je to mogoče, zbirajo pri pravosodnih in drugih državnih organih, javnih zavodih, pristojnih centrih ter organih lokalne samouprave.

38. člen

(1) Osebnosti podatki iz zbirke podatkov o obsojencih se shranjujejo in uporabljajo, dokler je obsojenec na prestajanje kazni zapora. Po prestani kazni ali odpustu obsojenca s prestajanja kazni zapora se podatki arhivirajo in se hranijo trajno.

(2) Dostop do podatkov iz prejšnjega odstavka je dopusten le upravljalcu zbirke podatkov oziroma osebi, ki jo upravljalec pooblasti, osebam, ki so pooblaščen za nadzor nad delom zavodov, in osebi, na katero se podatki nanašajo.

(3) Ugotovitve, ki se zbirajo med izvrševanjem kazni zapora, niso dostopne osebi, na katero se nanašajo, če bi seznanitev s temi ugotovitvami lahko negativno vplivala na delo z njo.

(4) Podatki iz prvega in tretjega odstavka tega člena so po zakonski rehabilitaciji dostopni le osebi, na katero se ti podatki nanašajo.

39. člen

(1) Osebnosti podatke iz zbirke podatkov o obsojencih lahko uporabljajo pooblaščen delavci uprave in ministrstva, pristojnega za pravosodje, za izvrševanje z zakonom določenih nalog. Delavci uprave so dolžni varovati kot uradno tajnost podatke o obsojencih, za katere zvedo pri opravljanju uradnih dolžnosti.

(2) Upravljalec zbirke podatkov obsojencev posreduje drugim uporabnikom podatke iz te zbirke, če so za njihovo uporabo pooblaščen z zakonom ali na podlagi pisne privolitve ali zahteve posameznika, na katerega se podatki nanašajo.

40. člen

(1) Uprava vodi centralno evidenco o osebah na prestajanje kazni zapora.

(2) Podatke za centralno evidenco iz prejšnjega odstavka posredujejo upravi upravljanci zbirke podatkov in drugi organi v skladu z zakonom.

(3) Centralna evidenca razvija oseb iz prvega odstavka tega člena vsebuje podatke iz členov od 32. do 36. tega zakona.

41. člen

Minister, pristojen za pravosodje, podrobneje predpiše način zbiranja podatkov in vodenja zbirke podatkov po tem zakonu, kakor tudi postopek za ugotavljanje negativnega vpliva podatkov, ki v smislu tretjega odstavka 38. člena tega zakona niso dostopni osebi, na katero se nanašajo.

2. Položaj obsojencev*Prostori in prehrana*

42. člen

(1) Prostori, v katerih prebivajo obsojenci, morajo ustrezati zdravstvenim, higienskim in tretmajskim zahtevam.

(2) Obsojenca se praviloma razporedi v samsko sobo. Skupne spalnice obsojencev imajo največ osem postelj.

(3) Obsojencu je skladno z možnostmi zavoda ter na njegovo željo mogoče dodeliti samsko sobo.

(4) Obsojenca, ki je zaščiten oseba po zakonu, ki ureja zaščito prič, se razporedi ob upoštevanju odločitev komisije, pristojne za zaščito ogroženih oseb, in v sodelovanju z enoto, pristojno za zaščito ogroženih oseb.

43. člen

Obsojencu je treba omogočiti, da prebiva vsak dan najmanj dve uri na prostem.

44. člen

Obsojenec dobiva hrano, ki zadošča za ohranitev njegovega zdravja in popolne telesne sposobnosti.

Delo obsojencev

45. člen

Obsojencu, ki med prestajanjem kazni zapora dela polni delovni čas in med delom neopravičeno ne izostaja z delovnega mesta več, kot je razlog za prenehanje delovnega razmerja po splošnih predpisih, oziroma ki pri delu dosega glede na svoje sposobnosti primeren uspeh, je treba zagotoviti vse pravice iz dela po splošnih predpisih, če ni z zakonom drugače določeno.

46. člen

(1) Preden se obsojenca razporedi na delo v zavodu ali zunaj njega, ga mora zavod poslati na zdravniški pregled.

(2) Zdravniški pregled iz prejšnjega odstavka se lahko opusti, če je bil obsojenec pred nastopom kazni v delovnem razmerju in če od prekinitve delovnega razmerja ni preteklo več kot šest mesecev.

(3) Na specialni zdravniški pregled, s katerim se ugotavlja zdravstveno in psihofizično stanje, mora zavod obsojenca poslati, preden je razporejen na delo z večjo nevarnostjo poškodb ali zdravstvenih okvar.

(4) Med opravljanjem dela iz prejšnjega odstavka je treba obsojenca pošiljati tudi na obdobje zdravstvenih pregledov, pri katerih se ugotavlja, ali še izpolnjuje posebne zdravstvene in psihofizične pogoje za delo z večjo nevarnostjo poškodb ali zdravstvenih okvar.

(5) Zdravstveni pregledi iz tega člena se opravljajo po splošnih predpisih.

47. člen

Stroške za zdravstvene storitve iz prejšnjega člena plača zavod oziroma sklenitelj pogodbe o delu.

48. člen

Obsojenec se razporedi na delo v skladu z njegovimi duševnimi in telesnimi sposobnostmi in možnostmi zavoda. V okviru možnosti zavoda se pri razporeditvi na delo upoštevajo tudi želje obsojenca.

49. člen

Obsojencu, ki se šola ali se izobražuje po verificiranih programih za pridobitev stopnje izobrazbe in obenem dela, lahko upravnik zavoda skrajša delovni čas in prizna druge pravice iz študija ob delu.

50. člen

Obsojenca, ki je s storitvijo kaznivega dejanja zlorabil svoj poklic, dejavnost ali dolžnost ali mu je izrečen varnostni ukrep prepovedi opravljanja poklica, ni mogoče razporediti na tako delo v zavodu ali zunaj njega.

51. člen

Izven rednega delovnega časa je dovoljeno obsojenca zaposliti največ dve uri na dan z deli, ki so potrebna, da se ohrani čistoča in red za normalno življenje v zavodu.

52. člen

(1) Obsojenec praviloma dela v gospodarskih dejavnostih zavoda in na delih, potrebnih za normalno poslovanje zavoda.

(2) Obsojenec lahko dela tudi zunaj zavoda pri pravnih ali fizičnih osebah.

(3) Obsojencu se lahko omogoča delo iz prejšnjega odstavka praviloma v zadnjih šestih mesecih prestajanja kazni zapora, izjemoma pa že na začetku ali med prestajanjem kazni zapora, če je to v skladu s programom tretmaja.

53. člen

O delu obsojenca zunaj zavoda sklene zavod z delodajalcem pogodbo, v kateri se podrobneje določijo pogoji dela in medsebojne pravice in obveznosti.

54. člen

(1) Osnova za izračun plačila za delo obsojencev je 25 odstotkov osnove za obračun plače zaposlenih v državnih organih.

(2) Količnike za določitev osnovnih plačil ter kriterije in merila za ocenjevanje uspešnosti in rezultatov dela predpiše minister, pristojen za pravosodje, v soglasju z ministrom, pristojnim za delo. Pri oblikovanju kriterijev in meril se upošteva kakovost in količina opravljenega dela, obsojenčev prispevek k zmanjšanju stroškov proizvodnje, zahtevnost in težavnost dela ter delovne pogoje.

(3) Obsojencu se za doseženi nadpovprečni oziroma podpovprečni uspeh pri delu v skladu z merili in kriteriji iz tega člena plačilo za delo ustrezno poveča oziroma zmanjša.

55. člen

(1) Obsojenec, ki začasno ni zmožen za delo, nima pravice do nadomestila med začasno nezmožnostjo za delo.

(2) Med letnim počitkom dobiva obsojenec nadomestilo enako povprečnemu plačilu, ki ga je dobival za delo v rednem delovnem času v zadnjih šestih mesecih oziroma v času, ko je delal, če je delal manj kot šest mesecev.

56. člen

(1) Obsojenec, ki je med prestajanjem kazni zapora delal nad šest mesecev, v številki tudi delo med priporom in odsotnost z dela zaradi bolezni ali poškodbe pri delu, ima pravico do nepretrganega dopusta najmanj 18 in največ 30 delovnih dni v koledarskem letu. Če obsojenec v koledarskem letu ne izpolni pogoja iz tega odstavka, ima pravico do letnega dopusta sorazmerno času, prebitem na delu.

(2) Če obsojenec med trajanjem letnega dopusta zboli, se mu ta čas ne šteje v letni dopust.

(3) Upravnik zavoda lahko obsojencu dovoli, da izrabi letni dopust v dveh ali več delih, pri čemer mora en del počitka trajati brez presledka najmanj dvanajst delovnih dni.

(4) Če obsojenec preživlja svoj letni dopust v zavodu, ga preživi v posebnih prostorih zavoda. Režim v posebnih prostorih oziroma med letnim dopustom mora biti organiziran tako, da omogoča sprostitev, razvedrilo, rekreacijo in počitek.

(5) Minister, pristojen za pravosodje, predpiše kriterije za letni dopust nad 18 dni.

57. člen

(1) Zavod, v katerem obsojenec prestaja kazen, mora 20 odstotkov plačila za delo, ki ga prejme obsojenec, hraniti kot njegov obvezni prihranek.

(2) V programu tretmaja se lahko določi manjši del plačila za delo, ki ga je treba hraniti kot njegov obvezni prihranek.

(3) Upravnik zavoda lahko dovoli obsojencu, da določen znesek iz obveznega prihranka troši že med prestajanjem kazni zapora, če to ni v nasprotju s programom tretmaja.

(4) Zoper odločbo, izdano na podlagi tega člena, je dovoljena pritožba.

Zdravstveno varstvo in zdravstveno zavarovanje

58. člen

(1) Obsojenci na prestajanju kazni zapora, mladoletniškega zapora in mladoletniki na prestajanju vzgojnega ukrepa oddaje v prevzgojni dom, ki so obvezno zavarovani po splošnih predpisih o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, imajo pravico do zdravstvenih storitev po teh predpisih, razen pravic do proste izbire zdravnika, zdravnika-specialista in zdravstvenega zavoda, zdravstvenega varstva v zvezi z dajanjem tkiv in organov za presaditev drugim osebam, zdravljenja in nege na domu, zdravljenja v tujini, zdraviliškega zdravljenja, pogrebne in posmrtnine ter povračila potnih stroškov v zvezi z uveljavljanjem zdravstvenih storitev.

(2) Družinski člani zavarovane osebe iz prejšnjega odstavka niso zavarovane osebe.

59. člen

(1) Vsak zavod mora imeti pogoje za zagotavljanje osnovne zdravstvene in zobozdravstvene dejavnosti.

(2) Šteje se, da so pogoji iz prejšnjega odstavka izpolnjeni, če imajo zavodske ambulate koncesijo za opravljanje javne službe v osnovni zdravstveni dejavnosti.

(3) Osnovno zdravstveno dejavnost iz prejšnjega odstavka opravlja zdravnik zdravstvenega zavoda ali zdravnik, ki se ukvarja z zasebno zdravstveno dejavnostjo, in medicinske sestre ter drugi zdravstveni delavci.

(4) Izvajanje zdravstvene dejavnosti iz prejšnjega odstavka ureja zavod z zdravstvenim zavodom oziroma zasebnimi zdravniki s pogodbo, medtem ko so zdravstveni delavci in zdravstveni sodelavci v delovnem razmerju v zavodu.

(5) Zdravstvena dejavnost za obsojence se lahko opravlja tudi v ustreznih zdravstvenih ustanovah zunaj zavoda.

(6) O napotitvi obsojenca na zdravstveni pregled ali zdravljenje iz prejšnjega odstavka odloča zdravnik, ki opravlja v zavodu zdravstveno dejavnost, o čemer je dolžan obvestiti upravnika zavoda.

(7) Če obsojenec zahteva zdravniško pomoč oziroma zdravljenje, ki po oceni zdravnika, ki opravlja v zavodu zdravstveno dejavnost, ni potrebno, se mu to omogoči na njegove stroške. Ti stroški se mu povrnejo, če se pri specialističnih in drugih pregledih ugotovi, da je bilo zdravljenje potrebno.

60. člen

(1) Vsak zavod mora imeti bolniško sobo, v kateri bivajo in se zdravijo obsojenci. Bolniška soba mora biti opremljena skladno s splošnimi predpisi.

(2) Obsojenci iz vseh zavodov v Republiki Sloveniji, ki jih zaradi begosumnosti ali iz drugih upravičenih razlogov ni mogoče zdraviti v splošnih zdravstvenih zavodih ali v bolniški sobi posameznega zavoda, se lahko zdravijo v posebnih bolnišničnih prostorih enega izmed zavodov ali v ustrezno varovanem oddelku zdravstvenega zavoda.

(3) O napotitvi na zdravljenje obsojenca iz prejšnjega odstavka odloča zdravnik, ki v zavodu opravlja zdravstveno dejavnost, po predhodnem soglasju zdravnika, ki v zavodu iz prejšnjega odstavka opravlja zdravstveno dejavnost.

61. člen

(1) Izbrana lekarna na območju, kjer je zavod, ima v zavodu priročno zalogo zdravil za potrebe zdravljenja obsojencev.

(2) Priročna lekarna posluje v skladu s splošnimi predpisi o lekarniški dejavnosti.

62. člen

(1) Obsojenkam, ki so noseče ali ki so rodile med prestajanjem kazni zapora, je zagotovljena ustrezna zdravniška

nega in pogoji za nego otroka. Otrok sme ostati pri materi na njeno zahtevo do dopolnjenega prvega leta starosti, potem pa se odda v sporazumu z materjo otrokovemu očetu ali sorodnikom. Če to ni mogoče ali ni v otrokovo korist, stori pristojni center potrebne ukrepe za varstvo in vzgojo otroka v skladu z določbami zakona, ki ureja zakonsko zvezo in družinska razmerja.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka sme otrok ostati pri materi do dopolnjenega drugega leta starosti, če bo mati v tem času prestala kazen ali če to zahtevajo posebni zdravstveni, socialni ali drugi razlogi. O tem odloči direktor uprave.

(3) Zoper odločbo je dovoljena pritožba.

63. člen

(1) Za obsojence, za katere se utemeljeno sumi, da so pod vplivom prepovedane droge, in za osebe, ki so vključene v program obravnave ali zdravljenja odvisnosti, se lahko opravi preizkus prisotnosti psihotropnih substanc na telesu ali v telesnih tekočinah.

(2) Obsojencem je potrebno omogočiti zaupno testiranje na okuženost s HIV in virusi hepatitisa obenem s svetovanjem pred testiranjem in po njem.

Pokojninsko in invalidsko zavarovanje

64. člen

Pokojninsko in invalidsko zavarovanje obsojencev med prestajanjem kazni zapora se izvaja po splošnih predpisih, če s tem zakonom ni drugače določeno.

65. člen

(1) Obsojence, ki so obsojeni na kazen nad 30 dni zapora in med prestajanjem te kazni delajo s polnim delovnim časom ter pri tem dosegajo vsaj povprečni delovni uspeh, je zavod dolžan pokojninsko zavarovati po zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

(2) Obsojenci, ki se jim čas, prebit v priporu, šteje v kazen zapora in so v času pripora delali skladno s prejšnjim odstavkom, so za čas pripora pokojninsko zavarovani, če so bili plačani prispevki.

(3) Šteje se, da je obsojenec med prestajanjem kazni zapora ali med trajanjem pripora delal:

- ko je opravljal delo pri proizvodni dejavnosti v zavodu,
- ko je opravljal delo pri delodajalcu zunaj zavoda,
- ko je bil redno zaposlen pri delih, potrebnih za normalno poslovanje zavoda.

66. člen

(1) Obsojenci so na prestajanju kazni zapora zavarovani za invalidnost in telesno okvaro, ki sta posledica poklicne bolezni ali nesreče pri delu, pri poklicnem izobraževanju ali pri opravljanju dovoljenih dejavnosti.

(2) Dovoljene dejavnosti v zavodu so tiste, ki se izvajajo po programu tretmaja obsojencev (športne, kulturne, prosvetne in podobne dejavnosti).

(3) Obsojenci so med prestajanjem kazni zavarovani tudi za primer invalidnosti, ki je posledica nesreče izven dela, nastale zaradi višje sile.

(4) Kaj se šteje za nesrečo pri delu ali poklicno bolezen, se ugotavlja po splošnih predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

67. člen

(1) Pravice iz invalidskega zavarovanja po tem zakonu so:

- pravica do invalidske pokojnine in pravica do poklicne rehabilitacije in zaposlitve z ustreznimi denarnimi nadomestili – za primer zmanjšane ali izgubljene delovne zmožnosti (invalidnost);

– pravica do denarnega nadomestila – za primer telesne okvare;

– pravica do družinske pokojnine – za primer smrti zavarovanega obsojenca.

(2) Če obsojenec meni, da ga zavod neopravičeno ni prijavil v pokojninsko in invalidsko zavarovanje, lahko vloži pritožbo na ministrstvo, pristojno za pravosodje.

68. člen

Poklicna rehabilitacija se izvaja v okviru možnosti v zavodih, z dovoljenjem direktorja uprave pa tudi v specializiranih zavodih za rehabilitacijo.

69. člen

Zavod zavaruje pri zavarovalni organizaciji obsojenca med prestajanjem kazni zapora za primer smrti ali trajne izgube splošne delovne zmožnosti.

Dopisovanje, sprejemanje obiskov in pošilk

70. člen

(1) Obsojenec sprejema pisanja od državnih organov, organov lokalnih skupnosti, nosilcev javnih pooblastil in organizacij ter se obrača nanje z vlogami za varstvo svojih pravic in pravnih koristi preko zavoda v zaprtih kuvertah.

(2) Obsojeni tuji državljani se smejo obračati tudi na konzularne organe svoje države ali države, ki varuje njihove koristi. Osebe brez državljanstva in begunci se smejo obračati na uradno organizacijo, ki po pravilih mednarodnega prava varuje njihove koristi.

71. člen

(1) Obsojencu je treba omogočiti neomejeno dopisovanje z ožjimi družinskimi člani. Z drugimi osebami si lahko obsojenec dopisuje, če je to v skladu z njegovim programom tretmaja. O tem odloči upravnik na njegovo prošnjo.

(2) Obsojenec prejema in pošilja pisemske pošiljke preko zavoda v zaprtih kuvertah.

(3) Obsojencu je treba zagotoviti tajnost pisem in drugih občil.

72. člen

(1) Nadzor pisemskih pošilk je dopusten le v primeru, kadar gre za utemeljen sum vnašanja predmetov, ki jih obsojenec ne sme posedovati. Pregled se opravi tako, da obsojenec odpre pisemsko pošiljko v navzočnosti pooblaščenega delavca zavoda, pri čemer delavec zavoda ne sme prebirati vsebine pisma.

(2) Nadzor pošilk iz prejšnjega odstavka odredi upravnik zavoda.

(3) Minister, pristojen za pravosodje, s pravilnikom podrobneje uredi nadzor pisemskih pošilk iz prvega odstavka tega člena in določi, katerih predmetov obsojenec ne sme imeti pri sebi.

73. člen

(1) Obsojencu je treba omogočiti, da ga najmanj dvakrat tedensko lahko obiščejo ožji družinski člani, rejnik in skrbnik. Z dovoljenjem upravnika zavoda ga smejo obiskati tudi druge osebe. Obiska ni mogoče omejiti na manj kot eno uro.

(2) Obsojencu je treba omogočiti, da ga na njegovo zahtevo obišče pooblaščenec, ki ga zastopa v njegovih zadevah, oziroma svetovalec, če mu je bil določen.

(3) Če je obsojenec tuj državljan, oseba brez državljanstva ali begunec, ima konzularni predstavnik njegove države ali države, ki varuje njegove koristi, oziroma predstavnik uradne organizacije, ki varuje koristi beguncev, pravico, da ga obiskuje. Ta pravica se sme odreči konzularnemu predstavniku samo, če se taka pravica odreja slovenskim konzularnim predstavnikom v državi, ki ji pripada obsojenec.

74. člen

(1) Obiski obsojenca se praviloma opravijo v posebnih, primerno opremljenih prostorih in so nadzorovani ali brez nadzorstva, o čemer odloča upravnik.

(2) Obisk se lahko prekine le v primeru, če obsojenec ali njegov obiskovalec motita druge ali če je ogrožena varnost oseb ali zavoda.

(3) Zoper prekinitev iz prejšnjega odstavka je dovoljena pritožba, ki ne zadrži izvršitve.

75. člen

(1) Obsojencu je treba omogočiti telefonske pogovore z ožjimi družinskimi člani, pooblaščenecem, konzularnim predstavnikom oziroma predstavnikom uradne organizacije, ki varuje koristi beguncev.

(2) Upravnik lahko obsojencu prepove telefonske pogovore, če to narekujejo varnostni razlogi za ohranitev reda in discipline v zavodu.

(3) Stroške telefonskih pogovorov nosi obsojenec.

76. člen

(1) Obsojenec lahko sprejema pošiljke s hrano, perilom, osebnimi predmeti in časopisi oziroma knjigami.

(2) Obsojenec lahko prejema tudi denar.

(3) Nadzor sprejetih pošilk opravljajo delavci uprave.

77. člen

(1) Za aktivno prizadevanje v procesu tretmaja, za prizadevanje in uspehe pri delu ter za spoštovanje hišnega reda zavoda lahko upravnik podeli obsojencu naslednje ugodnosti:

- podaljšan ali nenadzorovan obisk;
- nenadzorovan obisk zunaj zavoda;
- izhod iz zavoda s spremstvom pooblaščenega uradne osebe;

- prost izhod iz zavoda, razen v okolje, kjer je storil kaznivo dejanje;

- prost izhod iz zavoda;
- delna ali popolna izraba letnega počitka zunaj zavoda;

- do sedem dni brezplačnega letnega počitka na leto.

(2) Prost izhod iz zavoda se sme obsojencu dodeliti do štirikrat na mesec in sme trajati do 48 ur. V času prostega izhoda obsojenec ne sme zapustiti ozemlja Republike Slovenije. Izjemoma lahko odhod iz države dovoli minister, pristojen za pravosodje.

(3) Pri odločanju o dodelitvi posamezne vrste ugodnosti je treba poleg kriterijev iz prvega odstavka tega člena upoštevati osebnost obsojenca, nevarnost pobega, vrsto in način storitve kaznivega dejanja ali kršitve javnega reda in miru, kakor tudi druge okoliščine, ki kažejo na možnost zlorabe dodeljenih ugodnosti; upoštevati je treba tudi odziv okolja, kjer je bilo kaznivo dejanje storjeno, zlasti oškodovancev.

(4) Če je obsojenec od dodelitve ugodnosti do njihove izrabe storil hujši disciplinski prekršek, za katerega se sme izreči disciplinska kazen oddaje v samico, ali se ni držal sprejetih dogovorov na področju tretmaja, se mu lahko ugodnost odvzame ali nadomesti z drugo vrsto ugodnosti.

(5) Stroške izhoda iz zavoda s spremstvom pooblaščenega uradne osebe plača obsojenec; v primeru, da obsojenec brez svoje krivde nima sredstev, plača te stroške zavod.

(6) O ugodnostih iz tega člena odloča upravnik po predhodnem mnenju strokovnih delavcev.

78. člen

(1) Obsojencu, ki je nastopil kazen pred pravnomočnostjo sodbe, ni mogoče dodeliti zunajzavodskih ugodnosti, dokler sodba ni pravnomočna.

(2) Obsojenec, ki mu je izrečena kazen izгона tujca iz države, praviloma ne more pridobiti zunajzavodskih ugodnosti.

Premeščanje obsojencev in prekinitev prestajanja kazni

79. člen

(1) Obsojenec se lahko premesti iz enega v drug zavod ali oddelek zavoda v Republiki Sloveniji, če je to potrebno za izvajanje programa tretmaja ali delovnega programa zavoda oziroma, če to narekujejo razlogi varnosti ali interesi ohranitve reda in discipline v zavodu ali če to zaradi zagotavljanja varnosti obsojenca predlaga enota, pristojna za zaščito ogroženih oseb, po zakonu, ki ureja zaščito prič.

(2) Če je podan utemeljen sum, da je storil kaznivo dejanje, se lahko obsojenec začasno premesti iz enega v drug zavod ali oddelek zavoda, če je to potrebno zaradi racionalnejše izvedbe postopka.

80. člen

(1) Obsojenca, ki prestaja kazen zapora v zavodu ali njegovem oddelku s strožjim režimom, se med prestajanjem kazni zapora lahko premesti v zavod ali njegov oddelek s svobodnejšim režimom, če se oceni, da ne bo zlorabil takega režima.

(2) Obsojenca, ki zlorabi svobodnejši režim zavoda ali njegovega oddelka ali za katerega narekujejo premestitev drugi utemeljeni razlogi, se premesti v zavod ali njegov oddelek s strožjim režimom.

81. člen

(1) Postopek za premestitev se začne na predlog upravnika zavoda ali enote, pristojne za zaščito ogroženih oseb po zakonu, ki ureja zaščito prič, ali na prošnjo obsojenca oziroma njegovih ožjih družinskih članov, rejnika in skrbnika.

(2) O premestitvi obsojenca v okviru istega zavoda odloča upravnik zavoda potem, ko dobi mnenje vodje oddelka, o premestitvi iz enega zavoda v drugega pa direktor uprave, ko dobi mnenje zavoda, v katerem obsojenec prestaja kazen zapora, in mnenje zavoda, v katerega naj bi bil obsojenec premeščen.

(3) Če je obsojenec premeščen na lastno prošnjo ali prošnjo njegovih ožjih družinskih članov, plača stroške premestitve sam, sicer pa zavod, iz katerega je premeščen.

(4) Zoper odločbo o premestitvi je dovoljena pritožba. Pritožba zoper odločbo iz 79. člena tega zakona ne zadrži njene izvršitve.

(5) Prošnja za premestitev iz istih razlogov se lahko ponovi po preteku šestih mesecev od dneva, ko je bilo odločeno o prejšnji prošnji.

82. člen

(1) Direktor uprave lahko po uradni dolžnosti ali na prošnjo obsojenca, njegovih ožjih družinskih članov, rejnika in skrbnika dovoli prekinitev prestajanja kazni. Pri preinitvi prestajanja kazni se smiselno upoštevajo enaki razlogi kot za odložitev izvršitve kazni (prvi odstavek 24. člena tega zakona). Prekinitev sme trajati največ tri mesece; če je bila prekinitev dovoljena zaradi zdravljenja obsojenca, lahko traja prekinitev, dokler je potrebno zdravljenje. Prekinitev po uradni dolžnosti sme izjemoma trajati tudi več kot tri mesece. Čas preinitve se ne všteje v prestajanje kazni.

(2) Če se med trajanjem preinitve kazni ugotovi, da so prenehali razlogi, iz katerih je bila prekinitev dovoljena, pokliče direktor uprave obsojenca takoj na prestajanje kazni ne glede na rok, do katerega mu je bila prekinitev dovoljena.

(3) Zoper odločbo iz tega člena je dovoljena pritožba, ki ne zadrži njene izvršitve.

(4) Prošnja za preinitve prestajanja kazni iz istih razlogov se lahko ponovi po preteku šestih mesecev od dneva, ko je bilo odločeno o prejšnji prošnji.

Uveljavljanje in varstvo pravic obsojencev

83. člen

(1) Obsojenec, ki meni, da je bil podvržen mučenju ali drugim krutim oblikam nečloveškega ali ponižujočega ravnanja, lahko s predlogom zahteva sodno varstvo.

(2) Predlog iz prejšnjega odstavka je zavod dolžan poslati tudi pristojnemu državnemu tožilcu.

84. člen

Če je bila obsojencu zaradi ravnanja iz prvega odstavka prejšnjega člena povzročena škoda, lahko zahteva odškodnino v skladu z zakonom neposredno tudi od tistega, ki mu je povzročil škodo.

85. člen

(1) Če gre za druge kršitve pravic ali za druge nepravilnosti, za katere ni zagotovljeno sodno varstvo, ima obsojenec pravico pritožiti se direktorju uprave.

(2) Če obsojenec ne dobi odgovora na svojo pritožbo v 30 dneh od njene vložitve ali če ni zadovoljen z direktorjevo odločitvijo, ima pravico vložiti vlogo na ministrstvo, pristojno za pravosodje.

(3) Obsojenec ima pravico pritožiti se zaradi kršitve svojih pravic in zaradi nepravilnosti iz prvega odstavka tudi drugim organom, ki opravljajo nadzorstvo v zavodu.

Red in disciplina

a) Disciplinske kazni

86. člen

(1) Obsojenec se mora na prestajanju kazni zapora ravnati po hišnem redu, pravilih o delovni disciplini in odredbah uradnih oseb.

(2) Za ohranitev reda in discipline so dovoljene samo tiste omejitve, ki so potrebne za varnost in skupno življenje v zavodu.

87. člen

(1) Obsojenec se lahko disciplinsko kaznuje za disciplinske prestopke. Disciplinski prestopki so hujši in lažji.

(2) Hujši disciplinski prestopki so:

- neizpolnitev ukaza uradne osebe, ki bi povzročila hujše motnje v delovanju zavoda;
- fizični napad na soobsojenca ali delavca zavoda;
- izdelovanje ali vnašanje predmetov, primernih za napad, pobeg ali za storitev kaznivega dejanja;
- pobeg s prestajanja kazni zapora;
- zloraba dodeljenih ugodnosti;
- vnašanje ali izdelava alkoholnih pijač in narkotikov, njihovo uživanje ali njihovo razpečevanje;
- naklepna kršitev predpisov o varstvu pri delu, varstvu pred požarom, eksplozijo ali drugimi naravnimi nesrečami;
- povzročitev večje materialne škode, če je povzročena namenoma ali iz hude malomarnosti;
- ukvarjanje s prekupčevanjem;
- posojanje denarja in medsebojno zadolževanje za oderuške obresti;
- ponavljanje lažjih disciplinskih kršitev;
- prisiljevanje, izvajanje psihičnih in fizičnih oblik pritiska nad drugimi obsojenci in napeljevanje k temu.

(3) Lažje disciplinske prestopke določi s pravilnikom minister, pristojen za pravosodje.

88. člen

(1) Disciplinske kazni, ki se smejo izreči obsojencu za hujše disciplinske prestopke, so:

1. razporeditev na drugo delo do treh mesecev, če je kršitev storjena v zvezi z delom;

2. omejitev podeljevanja ugodnosti iz 77. člena tega zakona do treh mesecev, če je obsojenec zlorabil dodeljene ugodnosti;

3. oddaja v samico do enaindvajset dni s pravico do dela;

4. oddaja v samico do štirinajst dni brez pravice do dela.

(2) Za lažje disciplinske prestopke se obsojencu lahko izreče javni opomin.

89. člen

(1) Če stori obsojenec v zavodu dejanje, ki ima vse znake kaznivega dejanja, za katerega je predpisana denarna kazen ali kazen zapora do enega leta, se kaznuje z disciplinsko kaznijo oddaje v samico do 30 dni.

(2) Če obstaja utemeljen sum, da je obsojenec med prestajanjem kazni zapora storil v zavodu kaznivo dejanje, za katerega je predpisana hujša kazen od enega leta zapora, lahko upravnik zavoda odloči, da se tak obsojenec začasno, najdlje do sodne odločbe, loči od drugih obsojencev. Če pristojno sodišče zahteva ločitev obsojenca zaradi interesov preiskave, je upravnik zavoda to dolžan storiti.

(3) Zoper odločbo iz prejšnjih odstavkov je dovoljena pritožba. Pritožba zoper odločbo iz prejšnjega odstavka ne zadrži njene izvršitve.

90. člen

(1) Disciplinske kazni za hujše disciplinske prestopke izreka disciplinska komisija zavoda, ki jo imenuje direktor uprave na predlog upravnika zavoda, javni opomin pa upravnik zavoda oziroma vodja oddelka zavoda.

(2) Disciplinska kazen oziroma javni opomin se ne sme izreči oziroma izvršiti, če je od storitve disciplinskega prestopka preteklo več kot šest mesecev.

(3) Pri izrekanju disciplinskih kazni za hujše disciplinske prestopke sme disciplinska komisija odložiti izvršitev izrečene disciplinske kazni za čas do šestih mesecev. Disciplinska komisija odloži izvršitev disciplinske kazni, če oceni, da je mogoče pričakovati, da bo pri obsojencu tudi brez izvršitve disciplinske kazni dosežen namen kaznovanja.

(4) Če obsojenec v času, za katerega je bila odložena izvršitev disciplinske kazni, znova stori hujši disciplinski prestopok, se mu izreče za oba prestopka ena sama disciplinska kazen.

(5) Policijska postaja, ki v skladu z zakonom pridrži obsojenca v času koriščenja zunajzavodskih ugodnosti, ga po končanem postopku pripelje v najbližji zavod.

91. člen

(1) Disciplinska kazen oddaje v samico se ne sme izreči, če bi bilo z njeno izvršitvijo ogroženo obsojenčevo zdravje.

(2) Obsojenec, ki mu je izrečena disciplinska kazen oddaje v samico, ima pravico do dvehurnega sprehoda na prostem dnevno.

92. člen

(1) Disciplinski postopek se začne na obrazložen predlog vodje tiste notranje organizacijske enote, v kateri je bil prestopok storjen. Predlog mora biti vročen obsojencu in disciplinski komisiji najmanj 24 ur pred začetkom disciplinske obravnave.

(2) Obsojenec mora biti prisoten na disciplinski obravnavi.

(3) Obsojenec ima pravico, da ga v disciplinskem postopku zagovarja pooblaščenec, ki je lahko navzoč na disciplinski obravnavi. Pooblaščenec ne more biti iz vrst obsojencev.

(4) O izrečeni disciplinski kazni se izda pisna odločba, ki se jo vroči obsojencu.

93. člen

(1) Zoper odločbo o izrečeni disciplinski kazni je dovoljena pritožba. Pritožba zadrži izvršitev disciplinske kazni, razen javnega opomina in omejitve podeljevanja ugodnosti.

(2) Zoper odločbo o izrečeni disciplinski kazni se sme obsojenec pritožiti v treh dneh. O pritožbi odloči v treh dneh minister, pristojen za pravosodje, ki odločbo potrdi, spremeni ali odpravi.

94. člen

Upravnik zavoda lahko ustavi izvrševanje disciplinske kazni oddaje v samico pred iztekom izrečene disciplinske kazni, če oceni, da je disciplinska kazen dosegla svoj namen.

95. člen

(1) Predmeti ali denar, ki so nastali, bili uporabljeni, namenjeni ali pridobljeni v zvezi z disciplinskimi prestopki iz drugega odstavka 87. člena tega zakona, se lahko obsojencu vzamejo. O odvzemu odloči upravnik zavoda. Z odločbo o odvzemu upravnik tudi odloči, ali naj se odvzeti predmeti vrnejo lastniku, uničijo ali pa shranijo in vrnejo obsojencu po odpustu iz zavoda.

(2) Odvzeti denar se uporabi za pomoč obsojencu po odpustu s prestajanja kazni.

(3) Zoper tako odločbo je dovoljena pritožba.

96. člen

Če obsojenec povzroči namenoma ali iz hude malomarnosti zavodu škodo, jo mora poravnati. Obstoje škoda, okoliščine, v katerih je škoda nastala, koliko znaša in kdo jo je povzročil, ugotavlja komisija, ki določi tudi rok za njeno povrnitev. Komisijo imenuje upravnik zavoda. Če obsojenec ne povrne škode, sproži zavod postopek za plačilo odškodnine pred pristojnim sodiščem.

97. člen

Obsojencu, ki sta mu izrečena kazen zapora in kazen prepovedi vožnje motornega vozila oziroma varnostni ali varstveni ukrep odvzema vozniškega dovoljenja, med prestajanjem kazni zapora ni dovoljeno voziti tiste vrste oziroma kategorije motornega vozila, za katero mu je sodišče izreklo prepoved vožnje ali odvzem vozniškega dovoljenja.

b) Drugi ukrepi

98. člen

(1) Zoper obsojenca, ki ogroža življenje ali zdravje drugih, se sme odrediti, da prestaja kazen ločeno od drugih obsojencev. Le izjemoma sme tak obsojenec pod nadzorstvom delati skupaj z drugimi obsojenci.

(2) Zoper obsojenca, ki v tolikšni meri ovira delo in življenje v zavodu, da so redni disciplinski ukrepi zoper njega neuspešni, se sme odrediti osamitev v prostih urah.

(3) Ukrepe iz prejšnjih odstavkov odreja direktor uprave na predlog upravnika, ko dobi mnenje zdravnika.

(4) Izvrševanje ukrepov osamitve iz prvega in drugega odstavka tega člena spremlja uprava, pri čemer mora vsakih šest mesecev oceniti, če so še podani razlogi za osamitev.

(5) Izvrševanje teh ukrepov preneha, če so odpadli razlogi, iz katerih so bili odredeni, ali prekine, če se z zdravniškim izvidom ugotovi, da telesno in duševno stanje obsojenca ne dovoljuje nadaljnje osamitve.

(6) Zoper odločbo je dovoljena pritožba, ki ne zadrži njene izvršitve.

Usposabljanje obsojencev za normalno življenje na prostosti

99. člen

(1) Zavodi morajo usposabljati obsojence za normalno življenje na prostosti.

(2) Usposabljanje obsojenca za normalno življenje na prostosti poteka po programu individualnega, skupinskega in skupnostnega tretmaja na podlagi pisnega dogovora med obsojencem in zavodom.

(3) Za usposabljanje obsojenca za normalno življenje na prostosti skrbijo strokovni delavci zavoda, ki so dolžni v programu tretmaja obsojencev uporabljati sodobne metode dela in spoznanja posameznih strok.

100. člen

(1) Pri izdelavi in izvajanju programa individualnega tretmaja sodelujejo pristojni centri, zavod, pristojen za zaposlovanje, upravni organi za stanovanjske zadeve ter javni zavodi s področja zdravstva in izobraževanja, razen v primerih, ko obsojenec to odkloni.

(2) Poleg organov in služb iz prejšnjega odstavka lahko pomoč obsojencu organizirajo tudi društva, dobrodelne organizacije, organizacije za samopomoč in druge organizacije civilne družbe.

(3) Vsi udeleženci v procesu usposabljanja obsojenca za normalno življenje na prostosti morajo delovati usklajeno.

(4) Pri izdelavi in izvajanju programa individualnega tretmaja za obsojenca, ki je zaščiten oseba po zakonu, ki ureja zaščito priči, zavod sodeluje z enoto, pristojno za zaščito ogroženih oseb, ter v soglasju z njo tudi z drugimi organi iz prvega in drugega odstavka tega člena.

101. člen

(1) Zavod predlaga pristojnemu centru, da obsojencu določi svetovalca, če je to potrebno za izvedbo programa individualnega tretmaja in če so za to podani objektivni pogoji.

(2) Svetovalci opravljajo svoje delo pod vodstvom pristojnega centra ob sodelovanju delavcev uprave.

102. člen

(1) Zavodi morajo skrbeti za izobraževanje in poklicno usposabljanje obsojencev.

(2) Izobraževanje obsojencev v zavodu se izvaja v skladu s predpisi s področja vzgoje in izobraževanja. Izobraževanje se lahko organizira v zavodu ali tudi zunaj njega v sodelovanju z vzgojno-izobraževalnimi organizacijami in izobraževalnimi zavodi.

(3) Pri izbiri izobraževalnega programa in obsojenčevega poklica je treba upoštevati njegove zmožnosti in nagnjenja, možnosti zavoda in druge okoliščine.

(4) Izobraževalni program lahko obsojenci izpolnijo v krajšem času, kot to določa predmetnik in predpisi o trajanju šolanja, vendar je treba zagotoviti tako raven znanja, kot jo zahteva izobraževalni program rednega šolanja.

(5) Posameznim obsojencem se lahko na njihove stroške v skladu z njihovim programom individualnega tretmaja omogoči izobraževanje tudi na drugih vzgojno-izobraževalnih organizacijah.

103. člen

(1) Zavod, pristojen za zaposlovanje, poda med prestajanjem kazni na podlagi ocene delovne sposobnosti posebnih kategorij obsojencev mnenje o poklicnem usposabljanju telesno, duševno ali socialno prizadetih oseb.

(2) Poklicno usposabljanje za obsojence iz prejšnjega odstavka se lahko tudi med prestajanjem kazni zapora izvaja izven zavoda.

104. člen

(1) Obsojencu, ki je dokončal šolo ali pridobil poklic v zavodu, se izda spričevalo, iz katerega ne sme biti razvidno, da ga je pridobil v zavodu.

(2) Opravljanje določenega dela v zavodu se šteje v delovne izkušnje na določenem področju dela.

3. Odpust obsojencev

Pogojni odpust

105. člen

(1) O pogojnem odpustu obsojencev odloča komisija za pogojni odpust (v nadaljnjem besedilu: komisija), v primerih, ki jih določa zakon, pa tudi upravnik zavoda.

(2) Predsednika, njegovega namestnika in člane komisije ter njihove namestnike imenuje minister, pristojen za pravosodje, izmed vrhovnih sodnikov, vrhovnih državnih tožilcev in delavcev ministrstva, pristojnega za pravosodje.

(3) Komisija odloča v sestavi treh članov.

(4) Komisijo skliče predsednik oziroma njegov namestnik, ki mora paziti, da so v komisiji zastopani predstavniki vseh organov iz drugega odstavka tega člena.

(5) Strokovno delo za komisijo opravlja ministrstvo, pristojno za pravosodje.

106. člen

(1) Komisija odloča o pogojnem odpustu na prošnjo obsojenca ali njegovih ožjih družinskih članov, rejnika in skrbnika ali na predlog upravnika zavoda.

(2) V prošnji za pogojni odpust mora biti navedeno, v katerem kraju namerava obsojenec prebivati v času, ko je na pogojnem odpustu.

(3) Prošnja za pogojni odpust se vloži pri zavodu ali neposredno pri komisiji.

(4) Pogojno odpuščen obsojenec se mora po prihodu v kraj iz drugega odstavka tega člena v osmih dneh prijaviti pristojni upravni enoti, ki ji mora v enakem roku sporočiti tudi vsako spremembo kraja prebivanja.

107. člen

(1) Komisija odloča na seji z večino glasov. Komisija izda o odločitvi pisno odločbo.

(2) Odločba iz prejšnjega odstavka, s katero je bila zavržena vloga ali predlog za pogojni odpust, mora biti obrazložena.

(3) Zoper odločbo komisije ni dovoljena pritožba.

108. člen

(1) Upravnik zavoda ima pravico potem, ko dobi mnenje strokovnih delavcev, predčasno odpustiti obsojenca, ki se ustrezno obnaša, si prizadeva pri delu in se aktivno udeležuje drugih koristnih dejavnosti ter je preстал tri četrtine kazni, vendar največ en mesec pred iztekom kazni.

(2) Zoper to odločbo ni dovoljena pritožba.

Odpust obsojencev in pomoč po prestani kazni

109. člen

(1) Obsojenec se odpusti iz zavoda tisti dan, ko mu izteče kazen.

(2) Če je zadnji dan prestajanja kazni nedelja, državni praznik ali dela prost dan, se obsojenec odpusti zadnji delovni dan pred tem dnom.

(3) Obsojenec, ki je odpuščen iz zavoda, ima pravico do brezplačne vozovnice do svojega prejšnjega prebivališča ali do kraja v državi, ki si ga izbere za novo stalno prebivališče; če je obsojenec tujec, ki nima prebivališča v državi, pa do mejnega prehoda. Stroške za vozovnico plača zavod, iz katerega je obsojenec odpuščen.

(4) Obsojencu, ki ob odpustu s prestajanja kazni brez svoje krivde nima sredstev, nudi zavod nujno potrebno obleko in obutev ter enkratno denarno pomoč, ki jo za denarni dodatek določajo predpisi na področju socialnega varstva.

110. člen

(1) Če je obsojenec ob odpustu s prestajanja kazni tako bolan, da zaradi tega ne more na pot, ga zavod odda v oskrbo najbližjemu ustreznemu zdravstvenemu zavodu.

(2) Stroški zdravljenja iz prvega odstavka se plačujejo po splošnih predpisih o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju.

(3) Če gre v primeru iz prvega odstavka tega člena za tujca, plača stroške zdravljenja Republika Slovenija na podlagi splošnih predpisov o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju.

111. člen

Pristojni centri in drugi subjekti iz prvega odstavka 100. člena tega zakona morajo v sodelovanju z zavodom najmanj tri mesece pred odpustom s prestajanja kazni pripraviti program potrebnih ukrepov za pomoč obsojencu in mu vsak na svojem področju nuditi pomoč pri njegovi vključitvi v družbo po prestani kazni.

2. oddelek Mladolletniški zapor

112. člen

Določbe o izvrševanju kazni zapora se smiselno uporabljajo tudi za izvrševanje kazni mladolletniškega zapora, če ni z zakonom drugače določeno.

113. člen

(1) Kazen mladolletniškega zapora prestajajo starejši mladolletniki v posebnem zavodu za prestajanje kazni mladolletniškega zapora (v nadaljnjem besedilu: zavod za mladolletnike), v katerem lahko ostanejo do dopolnjenega triindvajsetega leta. Če dotlej ne prestanejo kazni, se premestijo v zavod, v katerem prestajajo kazen polnoletni obsojenci. Izjemoma lahko ostane v zavodu za mladolletnike tudi obsojenec, ki je že star triindvajset let, vendar samo, če je to potrebno, da dokonča šolo ali strokovno usposobitev. O premestitvi odloči direktor uprave.

(2) Zoper to odločbo je dovoljena pritožba.

114. člen

(1) Delo za obsojenega mladolletnika se izbere tako, da je primerno njegovim zmožnostim, da ustreza njegovim sposobnostim in interesom za posamezno vrsto dela in da je v skladu z možnostmi zavoda za mladolletnike.

(2) Delovni čas obsojenega mladolletnika se določi tako, da mu je omogočeno šolanje in strokovno usposabljanje in da ima dovolj časa za telesno vzgojo in razvedrilo.

115. člen

(1) Zavod za mladolletnike namenja posebno pozornost pedagoški, psihosocialni in specialno-terapevtski obravnavi mladolletnika, organizira pouk za dokončanje osnovne šole in pridobitev poklica ter skrbi za športno udejstvovanje in druge aktivnosti mladolletnikov.

(2) Pri izbiri pouka za mladolletnika upošteva zavod za mladolletnike njegove osebnostne lastnosti ter sposobnosti in interese za določen poklic ter možnosti za organiziranje izobraževanja.

(3) Mladolletniku, ki obiskuje pouk v osnovni ali srednji šoli in opravlja druge šolske obveznosti, se čas, predviden za delo, temu ustrezno skrajša.

(4) Obsojeni mladolletniki uživajo pri delu posebno varstvo v skladu s splošnimi predpisi o delovnih razmerjih.

116. člen

Upravnik zavoda lahko dovoli mladolletniku, ki je discipliniran in prizadeven pri delu ali učenju, da obiskuje starše in druge ožje sorodnike ter druge osebe, če je to določeno z individualnim programom tretmaja.

117. člen

Obsojenemu mladolletniku je treba omogočiti, da je najmanj tri ure dnevno na prostem, praviloma v prostem času.

118. člen

(1) Zoper obsojenega mladolletnika ni dovoljena osamitev.

(2) Obsojenemu mladolletniku se sme za hujše disciplinske prestopke samo izjemoma izreči disciplinska kazen oddaje v samico s pravico do dela ali brez nje, vendar največ do sedem dni.

(3) Upravnik zavoda mora o vsaki izrečeni disciplinski kazni oddaje v samico takoj obvestiti direktorja uprave.

3. oddelek Denarna kazen

119. člen

Če obsojenec ne plača denarne kazni v določenem času, se kazen izterja prisilno.

120. člen

(1) Glede pristojnosti in postopka za izterjavo denarnih kazni se uporablja zakon, ki ureja izvršbo denarnih terjatev, oziroma zakon, ki ureja prisilno izterjavo davkov, če je tako določeno z zakonom.

(2) Stroške prisilne izterjave plača obsojenec.

(3) Pri prisilni izterjavi denarne kazni se najprej poplača denarna kazen, potem pa stroški prisilne izterjave.

121. člen

Pri sočasni prisilni izterjavi denarne kazni in stroškov kazenskega postopka se najprej poplača denarna kazen, nato stroški kazenskega postopka in nazadnje stroški prisilne izterjave.

122. člen

Plačane oziroma izterjane denarne kazni so prihodek Republike Slovenije.

123. člen

Če se zaradi prisilne izterjave denarne kazni obsojenčevo premoženje toliko zmanjša, da iz njega ni mogoče poravnati odškodninskega zahtevka oškodovanca, se poravna ta zahtevek do višine izterjave denarne kazni iz sredstev plačane denarne kazni. Glede roka, v katerem ima oškodovanec pravico zahtevati poravnavo odškodninskega zahtevka, se uporabljata določbi drugega in tretjega odstavka 97. člena kazenskega zakonika (Uradni list RS, št. 63/94, 70/94 – popravek in 23/99).

4. oddelek Prepoved vožnje motornega vozila

124. člen

(1) Kazen prepovedi vožnje motornega vozila se izvrši z dnevno pravnomočnosti sodbe, s katero je kazen izrečena.

(2) Kazen prepovedi vožnje motornega vozila se za potrebe izvrševanja te kazni vpiše v evidenco izdanih voznih dovoljenj. Podatke vpisujejo sodišča, pri katerih ti nastanejo. Vpišejo se:

– podatki o sodbi (številka in datum sodbe, organ, ki je sodbo izdal, datum pravnomočnosti sodbe, podatki o kate-

gorijah voznškega dovoljenja za katere je izrečena kazen prepovedi vožnje motornega vozila),

– podatki o času trajanja izrečene kazni, računajoč od dneva pravnomočnosti sodbe in

– podatki o preteku časa iz prejšnje alineje.

(3) Dostop do podatkov iz evidence iz prejšnjega odstavka in pravico do njihove uporabe imajo le tisti, ki so po zakonu upravičeni do pridobivanja podatkov iz kazenske evidence (105. člen Kazenskega zakonika).

(4) Vpis iz drugega odstavka tega člena se opravi z elektronsko obdelavo podatkov.

(5) Sodišče seznani obsojenca z dnem vpisa iz drugega odstavka tega člena.

(6) Minister, pristojen za vodenje evidence izdanih voznških dovoljenj, lahko podrobneje predpiše način izvršitve kazni prepovedi vožnje motornega vozila.

125. člen

(1) Za izvršitev kazni prepovedi vožnje motornega vozila osebi, ki ima tuje voznško dovoljenje, se smiselno uporabljajo določbe 124. člena tega zakona.

(2) Za osebo, ki ima tuje voznško dovoljenje in v Republiki Sloveniji nima stalnega oziroma začasnega prebivališča, se v evidenco izdanih voznških dovoljenj, poleg podatkov iz drugega odstavka 124. člena tega zakona, vpiše ime in priimek osebe, datum in kraj rojstva ter stalno oziroma začasno prebivališče osebe.

126. člen

Če je sodišče izreklo kazen prepovedi vožnje motornega vozila ob pogojni obsodbi, mora pristojna policijska postaja obvestiti sodišče, ki je izreklo to kazen, če pogojno obsojeni ne spoštuje prepovedi vožnje motornega vozila.

5. oddelek

Izgon tujca iz države

127. člen

(1) Tujec, ki mu je izrečena kazen izгона tujca iz države, se v skladu z zakonom po pravnomočnosti sodbe oziroma po odpustu iz zavoda prisilno odstrani iz države.

(2) Tujca policija v skladu z določbo prejšnjega odstavka privede do državne meje in ga napoti čez mejo.

(3) Tujcu, ki ga ni mogoče takoj odstraniti, odredi policija v skladu z zakonom kraj, kjer mora prebivati, dokler ne zapusti Republike Slovenije.

II. P O G L A V J E

KAZNI, IZREČENE V POSTOPKU O PREKRŠKU

1. oddelek

Kazen zavora

128. člen

Določbe o izvrševanju kazni zavora se smiselno uporabljajo tudi za osebe, ki prestajajo kazen zavora, izrečeno v postopku o prekršku (v nadaljnjem besedilu: oseba, kaznovana za prekršek), če ni z zakonom drugače določeno.

129. člen

Če se izvrši odločba o prekršku takoj, ne glede na vloženo pritožbo, odredi izvršitev kazni zavora, ki je bila izrečena za prekršek, sodnik za prekrške, ki je izdal odločbo o prekršku.

130. člen

(1) Izvršitev kazni zavora, izrečene v postopku o prekršku, se odloži iz razlogov prvega odstavka 24. člena tega zakona, in sicer v primeru iz 1. točke, dokler traja bolezen,

v primerih iz 2. do 7. točke do enega meseca, v primerih iz 8. točke pa dotlej, dokler otrok ne dopolni enega leta oziroma dveh let starosti.

(2) Prošnjo za odložitev kazni zavora je treba vložiti v treh dneh od prejema poziva za nastop kazni pri sodniku za prekrške, pristojnem za izvršitev kazni. K prošnji je treba priložiti dokaze o razlogih za odložitev.

(3) Odločbo o odložitvi nastopa kazni zavora izda v treh dneh od prejema prošnje sodnik za prekrške, ki je pristojen za izvršitev kazni. Do izdaje odločbe o prošnji se začetek prestajanja kazni odloži.

(4) Zoper odločbo iz prejšnjega odstavka je dovoljena pritožba v treh dneh po prejemu odločbe na Republiški senat za prekrške, ki odloči o pritožbi v treh dneh po njenem prejemu. Pritožba zadrži izvršitev kazni, razen pritožbe zoper odločbo, s katero je bila prošnja za odložitev kazni zavrnjena, ker je bila vložena ponovno iz istih odložitvenih razlogov, oziroma zavrnjena, ker je bila vložena po preteku predpisanega roka.

(5) Če je bila pritožba iz prejšnjega odstavka zavrnjena ali zavrnjena, mora oseba, ki je kaznovana za prekršek, nastopiti kazen zavora prvi delovni dan po vročitvi odločbe.

131. člen

(1) Zavod zbira, obdeluje, shranjuje in vodi zbirko podatkov o osebah, kaznovanih za prekršek, na prestajanju kazni zavora.

(2) Zbirka podatkov iz prejšnjega odstavka obsega:

- podatke o identiteti osebe, kaznovane za prekršek,
- podatke o odločbi, ki jo je treba izvršiti,
- podatke o osebi, kaznovani za prekršek, ki se zbira med prestajanjem kazni zavora.

(3) Za zbirke podatkov iz prejšnjega odstavka se smiselno uporabljajo določbe tega zakona, ki urejajo zbirke podatkov o obsojencih na prestajanju kazni zavora.

132. člen

(1) Prestajanje kazni zavora, izrečene v postopku o prekršku, se sme prekiniti največ do deset dni. Pri prekinitvi prestajanja kazni se smiselno upoštevajo razlogi za odložitev izvršitve kazni iz prvega odstavka 24. člena tega zakona.

(2) Če je osebi, kaznovani za prekršek, prekinitve prestajanja kazni dovoljena zaradi zdravljenja, lahko prekinitve traja, dokler je potrebno zdravljenje zunaj zavoda.

(3) O prekinitvi kazni odloči direktor uprave. Zoper odločbo je dovoljena pritožba.

(4) Čas prekinitve se ne všteje v prestajanje kazni.

133. člen

(1) Kdor je, medtem ko služi vojaški rok ali civilno službo oziroma ko je na služenju v rezervnem sestavu oboroženih sil, kaznovan na kazen zavora, izrečeno v postopku o prekršku, ki ga je storil, preden je nastopil vojaški rok ali civilno službo oziroma odšel v rezervni sestav oboroženih sil, se mu po uradni dolžnosti odloži začetek izvrševanja kazni, dokler ne odsluži vojaškega roka ali civilne službe oziroma dokler ni odpuščen iz služenja v rezervnem sestavu oboroženih sil.

(2) Če je osebi iz prejšnjega odstavka izrečena v postopku o prekršku denarna kazen za prekršek, ki ga je storila, preden je vstopila v oborožene sile, se ta ne spremeni v zapor in se ne izvrši, dokler služi vojaški rok ali civilno službo oziroma je na služenju v rezervnem sestavu oboroženih sil.

134. člen

Oseba, kaznovana za prekršek, sme med prestajanjem kazni uporabljati svojo posteljnino, obleko, obutev in perilo ter na svoje stroške dobivati hrano v zavod.

135. člen

Oseba, kaznovana za prekršek, se odpusti s prestajanja kazni zapora tisti dan in uro, ko ji izteče kazen.

136. člen

(1) Oseba, kaznovana za prekršek, ki je prestala polovico oziroma tretjino kazni zapora, se lahko predčasno odpusti s prestajanja kazni zapora, če je iz narave prekrška in iz njenega obnašanja med prestajanjem kazni zapora mogoče utemeljeno pričakovati, da ne bo ponovila prekrška.

(2) Določba prvega odstavka se ne uporablja, če je bila osebi izrečena kazen zapora do petnajst dni ali če je bila denarna kazen spremenjena v zapor.

(3) O predčasnem odpustu odloča upravnik zavoda.

2. oddelek Denarna kazen

137. člen

Za izvršitev denarne kazni, izrečene v postopku o prekršku posamezniku ali odgovorni osebi pravne osebe, in za izvršitev denarne kazni, izrečene po drugih predpisih, se smiselno uporabljajo določbe 120. do 123. člena zakona.

3. oddelek Kazenske točke in prenehanje veljavnosti voznškega dovoljenja

138. člen

Kazen kazenske točke v cestnem prometu se izvrši z vpisom v evidenco, predpisano z zakonom, ki ureja prekrške.

139. člen

Za izvršitev stranske kazni prenehanja veljavnosti voznškega dovoljenja se smiselno uporabljajo določbe 124. člena tega zakona.

III. P O G L A V J E KAZNI, IZREČENE PRAVNIM OSEBAM

1. oddelek Denarna kazen

140. člen

Za izvršitev denarne kazni, izrečene za kaznivo dejanje ali prekršek pravni osebi, se smiselno uporabljajo določbe tega zakona o izvršitvi denarne kazni, izrečene fizični osebi v kazenskem postopku.

2. oddelek Odvzem premoženja

141. člen

(1) Sodišče, ki je izreklo kazen odvzema premoženja, začne po uradni dolžnosti postopek za njeno izvršitev. Glede pristojnosti in postopka se uporablja zakon, ki ureja izvršilni postopek.

(2) Lastninsko pravico na odvetem premoženju pridobi Republika Slovenija.

(3) Če pravna oseba, ki ji je sodišče izreklo kazen odvzema premoženja, preneha, se postopek za izvršitev kazni izvede proti pravni osebi, ki je prevzela premoženje, in sicer do višine vrednosti prevzetega premoženja.

(4) Sredstva za izplačilo odškodnine oškodovancu, ki je naknadno ugotovljena s pravnomočno sodno odločbo, se zagotavljajo v proračunu Republike Slovenije.

3. oddelek Prenehanje pravne osebe

142. člen

(1) Za izvršitev kazni prenehanja pravne osebe se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja prenehanje pravne osebe.

(2) Postopek za prenehanje pravne osebe začne sodišče po uradni dolžnosti.

II. IZVRŠEVANJE DRUGIH KAZENSKIH SANKCIJ

1. oddelek Opozorilna sankcija

Pogojna obsodba z varstvenim nadzorstvom

143. člen

(1) Sodišče, ki je izreklo obsojencu pogojno obsodbo z varstvenim nadzorstvom, pošlje sodbo z razpoložljivimi podatki o obsojenčevi osebnosti takoj po pravnomočnosti pristojnemu centru.

(2) Pristojni center v 30 dneh po prejemu sodbe predlaga sodišču svetovalca, ki bo izvrševal varstveno nadzorstvo.

(3) Pristojni center predlaga svetovalca izmed strokovnih delavcev centra ali drugih oseb, ki so primerne za opravljanje dolžnosti svetovalca in s predlogom soglašajo.

(4) Minister, pristojen za pravosodje, v soglasju z ministrom, pristojnim za socialne zadeve, podrobneje uredi pogoje, ki jih morajo izpolnjevati svetovalci, in druga vprašanja v zvezi z delom svetovalcev.

144. člen

(1) Svetovalec sklene s sodelovanjem pristojnega centra z obsojencem pisni dogovor, ki mora vsebovati vsebinsko in časovno izpolnjevanje navodil, ki jih je odredilo sodišče. V dogovoru se opredeli vsebina izvajanja pomoči, skrbstva, nadzora ali varstva.

(2) Med izvajanjem varstvenega nadzorstva in dogovora iz prejšnjega odstavka mora svetovalec z obsojencem vzdrževati ustrezne osebne stike.

(3) Pri medsebojnih stikih svetovalec ugotavlja, ali se dogovor v praksi uresničuje, ter hkrati opozarja obsojenca na morebitna odstopanja od dogovorjene vsebine varstvenega nadzorstva.

145. člen

(1) Svetovalec med izvrševanjem varstvenega nadzorstva pomaga obsojencu reševati osebne, družinske in druge težave, zlasti pa tiste, ki nastajajo v zvezi z izpolnjevanjem navodil, ki jih je odredilo sodišče.

(2) Če ima obsojenec težave v zvezi z zaposlitvijo, nastanitvijo, zdravljenjem ali izobraževanjem, se svetovalec razen s pristojnim centrom poveže še z ustreznimi organi, podjetji in drugimi organizacijami, ki obsojencu lahko nudijo potrebno pomoč.

146. člen

(1) Svetovalec med izvrševanjem varstvenega nadzorstva nadzira izvajanje izrečenih navodil tako, da pri ustreznih organih ali drugih osebah, kjer se posebna navodila neposredno izvajajo, ugotavlja, če se izrečeno navodilo izvaja.

(2) Svetovalec nemudoma obvesti sodišče, ki je izreklo pogojno obsodbo z varstvenim nadzorstvom, če ugotovi, da obsojenec med preizkusno dobo ne izpolnjuje navodil ali se neopravičeno izogiba stikom s svetovalcem.

(3) Svetovalec najmanj vsakih šest mesecev poroča sodišču iz prejšnjega odstavka o poteku izvrševanja varstvene nadzorstva. V poročilu lahko glede na uspešnost izvajanja posebnega navodila predlaga spremembo ali odpravo navodil oziroma ustavitev nadzorstva.

2. oddelek

Varnostni in varstveni ukrepi

1. Varnostni ukrepi, izrečeni v kazenskem postopku

147. člen

Za izvrševanje varnostnih ukrepov, ki so povezani z odvzemom prostosti, veljajo smiselno določbe tega zakona o izvrševanju kazni zapora.

148. člen

Ministrstvo, pristojno za zdravstvo, določi zdravstvene zavode, v katerih se lahko izvršujejo varnostni ukrepi obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zdravstvenem zavodu, obveznega psihiatričnega zdravljenja na prostosti in obveznega zdravljenja alkoholikov in narkomanov.

149. člen

Sredstva za izvrševanje varnostnih ukrepov iz prejšnjega člena se zagotavljajo v proračunu Republike Slovenije.

150. člen

Minister, pristojen za zdravstvo, izda v soglasju z ministrom, pristojnim za pravosodje, podrobnejše predpise o izvrševanju varnostnih ukrepov iz 148. člena tega zakona.

Obvezno psihiatrično zdravljenje in varstvo v zdravstvenem zavodu

151. člen

(1) Varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zdravstvenem zavodu se izvršuje v zdravstvenem zavodu, v katerem so zagotovljeni pogoji za psihiatrično zdravljenje in varstvo.

(2) Sodišče, ki je izreklo varnostni ukrep, odloči o tem, v kateri zdravstveni zavod naj se odda tisti, zoper katerega je bil izrečen ta varnostni ukrep, potem ko dobi mnenje posvetovalne komisije.

(3) Posvetovalno komisijo iz prejšnjega odstavka ustanovi in njene člane imenuje minister, pristojen za pravosodje, v soglasju z ministrom, pristojnim za zdravstvo.

152. člen

(1) Oseba, ki ji je izrečen varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zdravstvenem zavodu, ki je v priporu ali je nastopila kazen zapora pred pravnomočnostjo sodbe, se na njeno zahtevo lahko napoti v ustrezen zdravstveni zavod, še preden je sodba ali sklep pravnomočen.

(2) O tem odloči sodišče, ki je izreklo varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zdravstvenem zavodu.

153. člen

Pri osebah, proti katerim se izvršuje varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zdravstvenem zavodu, so dovoljene samo tiste omejitve gibanja in stika z zunanjim okoljem, ki so nujne za njihovo varstvo in zdravljenje in za varnost okolice.

154. člen

(1) Zdravstveni zavod, v katerem se izvršuje varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zdravstvenem zavodu, mora, takoj ko meni, da zdravljenje

in varstvo v zdravstvenem zavodu nista več potrebna, to sporočiti sodišču, ki je ta ukrep izreklo.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek mora zdravstveni zavod enkrat letno poročati sodišču, ki je izreklo ukrep, o njegovem izvrševanju in uspehih zdravljenja.

Obvezno psihiatrično zdravljenje na prostosti

155. člen

(1) Sodišče, ki je izreklo varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja na prostosti, napoti tistega, ki mu je izreklo ta ukrep, v zdravstveni zavod, v katerem naj se zdravi. O napotitvi obvesti tudi zdravstveni zavod.

(2) Zdravstveni zavod je dolžan obvestiti sodišče, če se obsojenec ni začel zdraviti, če je zdravljenje samovoljno opustil ali če je kljub zdravljenju tako nevaren za svojo okolico, da je potrebno njegovo zdravljenje in varstvo v zdravstvenem zavodu.

Obvezno zdravljenje alkoholikov in narkomanov

156. člen

(1) Varnostni ukrep obveznega zdravljenja alkoholikov in narkomanov, izrečen skupaj s kaznijo zapora, se izvršuje v zavodu, v katerem obsojenec prestaja kazen.

(2) Ob pogojih, ki jih določa predpis iz 150. člena tega zakona, se sme varnostni ukrep iz prejšnjega odstavka izvrševati v zdravstvenem zavodu ali kakšni drugi specializirani ustanovi.

157. člen

(1) Če je varnostni ukrep obveznega zdravljenja alkoholikov in narkomanov izrečen ob pogojni obsodbi, se izvršuje v zdravstvenem zavodu, ki se ukvarja z zdravljenjem alkoholikov in narkomanov, ali v kakšni drugi za ta namen specializirani ustanovi.

(2) Zdravstveni zavod določi sodišče, ki je izreklo ta ukrep ob pogojni obsodbi. O izreku tega varnostnega ukrepa obvesti sodišče zdravstveni zavod, ki ga je določilo za izvrševanje tega ukrepa.

(3) Če se pogojno obsojeni brez opravičenega razloga ne začne zdraviti ali zdravljenje samovoljno opusti, mora zdravstveni zavod o tem obvestiti sodišče, ki je izreklo ta ukrep.

(4) Zdravstveni zavod po končanem zdravljenju obvesti sodišče o uspehu zdravljenja.

Prepoved opravljanja poklica

158. člen

(1) Prepoved opravljanja poklica, samostojne dejavnosti ali dolžnosti izvršuje upravna enota, na območju katere ima tisti, ki mu je izrečen ta ukrep, stalno oziroma začasno prebivališče.

(2) Če se tisti, ki mu je izrečen varnostni ukrep prepovedi opravljanja poklica, samostojne dejavnosti ali dolžnosti, preseli na območje druge upravne enote, je treba o izreku varnostnega ukrepa obvestiti pristojni organ, ki nadaljuje izvrševanje tega varnostnega ukrepa.

159. člen

(1) Če je opravljanje poklica, samostojne dejavnosti ali dolžnosti vezano na dovoljenje pristojnega organa, se izvršuje ta ukrep tako, da ta organ obsojencu vzame dovoljenje in prepove izdati drugo, dokler traja ta varnostni ukrep.

(2) Če opravljanje poklica, samostojne dejavnosti ali dolžnosti ni vezano na posebno dovoljenje, izvršuje upravni organ za notranje zadeve ta ukrep tako, da ukrene vse potrebno, da se tistemu, ki mu je izrečen ta ukrep, onemogoči opravljanje poklica, samostojne dejavnosti ali dolžnosti, ki mu je prepovedana.

(3) Če je sodišče izreklo ta varnostni ukrep ob pogojni obsodbi, mora pristojna policijska postaja obvestiti sodišče, kadar pogojno obsojeni prekrši prepoved opravljanja poklica, samostojne dejavnosti ali dolžnosti.

Odvzem voznškega dovoljenja

160. člen

(1) Varnostni ukrep odvzema voznškega dovoljenja izvrši upravni organ za notranje zadeve, pristojen za izdajo voznških dovoljenj, na območju katerega ima tisti, ki mu je izrečen ta ukrep, stalno prebivališče. Če stalnega prebivališča ni mogoče ugotoviti, izvrši ukrep iz tega odstavka organ, pristojen po njegovem začasnem prebivališču.

(2) Če tisti, ki mu je izrečen ta ukrep, ima voznško dovoljenje, se mu le-to odvzame in uniči.

(3) Če tisti, ki mu je izrečen ta varnostni ukrep, nima voznškega dovoljenja, se ta ukrep izvrši tako, da se v evidenco upravnega organa, pristojnega za izdajanje voznških dovoljenj, vpiše prepoved izdaje voznškega dovoljenja za čas trajanja tega ukrepa. Za izvršitev tega ukrepa je pristojen upravni organ za notranje zadeve, na območju katerega ima tisti, zoper katerega je ta ukrep izrečen, stalno prebivališče.

(4) Izvajanje varnostnega ukrepa odvzema voznškega dovoljenja se začne od dneva odvzema, v primerih iz prejšnjega odstavka pa od dneva vpisa v evidenco. Za vodenje evidence o izvajanju varnostnega ukrepa in za prisilno izvršitev se smiselno uporabljajo določbe 124. člena tega zakona.

(5) Komur je izrečen varnostni ukrep odvzema voznškega dovoljenja, je na poziv upravnega organa za notranje zadeve, pristojnega za izdajo voznških dovoljenj, dolžan prinesiti voznško dovoljenje.

161. člen

Če je sodišče izreklo varnostni ukrep odvzema voznškega dovoljenja ob pogojni obsodbi, mora pristojna policijska postaja obvestiti sodišče, ki je izreklo ta ukrep, če pogojno obsojeni zlorablja ta ukrep.

Odvzem predmetov

162. člen

(1) Varnostni ukrep odvzema predmetov izvrši sodišče, ki je izreklo sodbo na prvi stopnji.

(2) Odvzeti predmeti se prodajo v skladu z zakonom, ki ureja izvršilni postopek, izročijo kriminalističnemu muzeju ali kakšnemu drugemu zavodu ali uničijo.

(3) Denar, ki se dobi s prodajo odvzetih predmetov, je prihodek Republike Slovenije.

2. Varstveni ukrepi, izrečeni v postopku o prekrških

163. člen

Določbe o izvrševanju varnostnih ukrepov se smiselno uporabljajo tudi za izvrševanje varstvenih ukrepov, izrečenih v postopku o prekršku, če ni s tem zakonom drugače določeno.

164. člen

Za izvršitev varstvenega ukrepa prepovedi vožnje motornega vozila, izrečenega v postopku o prekršku, se smiselno uporabljajo določbe 124. in 125. člena tega zakona.

165. člen

Za izvršitev varstvenega ukrepa odstranitve tujca iz države, ki je bil izrečen v postopku o prekršku, se smiselno uporabljajo določbe 127. člena tega zakona.

166. člen

(1) Za izvrševanje varstvenega ukrepa začasnega odvzema motornega vozila v cestnem prometu in kolesa s pomožnim motorjem se smiselno uporabljajo določbe tega zakona o izvrševanju varnostnega ukrepa odvzema voznškega dovoljenja.

(2) Odvzeta motorna vozila v cestnem prometu in kolesa s pomožnim motorjem v času trajanja varstvenega ukrepa hrani in čuva pristojna policijska postaja ali pristojna organizacija oziroma podjetnik posameznik, ki opravlja dejavnost skladiščenja.

3. Varnostni ukrepi, izrečeni pravnim osebam

Objava sodbe

167. člen

(1) Če je pravni osebi izrečen varnostni ukrep objave sodbe, pošlje sodišče, ki je odločilo na prvi stopnji, prepis sodbe v celoti ali izvlečku v objavo tisku, radiu ali televiziji ali več navedenim sredstvom javnega obveščanja hkrati.

(2) Stroški za izvršitev tega varnostnega ukrepa bremeni obsojeno pravno osebo.

Prepoved določene gospodarske dejavnosti

168. člen

Varnostni ukrep prepovedi določene gospodarske dejavnosti pravne osebe izvrši pristojno sodišče, ki vodi sodni register.

3. oddelek

Vzgojni ukrepi

169. člen

(1) Za izvršitev vzgojnih ukrepov skrbi center, pristojen po kraju bivanja; če mladoletni storilec kaznivega dejanja (v nadaljnjem besedilu: mladoletnik) nima stalnega prebivališča, pa tisti center, kjer je sedež sodišča, ki je izreklo ukrep.

(2) Sodišče ali sodnik za prekrške, ki je izrekel vzgojni ukrep, pošlje pravnomočno odločbo o vzgojnem ukrepu v izvršitev pristojnemu centru v osmih dneh po izvršljivosti odločbe.

(3) Če je mladoletnik zaščitena oseba po zakonu, ki ureja zaščito prič, pristojni center pri izvajanju vzgojnega ukrepa upošteva odločitve komisije, pristojne za zaščito ogroženih oseb, in sodeluje z enoto, pristojno za zaščito ogroženih oseb.

(4) Minister, pristojen za pravosodje, izda v soglasju z ministrom, pristojnim za socialne zadeve, podrobnejše predpise o izvrševanju vzgojnih ukrepov, razen vzgojnega ukrepa oddaje v prevzgojni dom.

170. člen

(1) Pristojni center mora začeti izvrševati vzgojni ukrep najpozneje v 30 dneh od prejema odločbe, s katero je izrečen.

(2) Če je izrečen zavodski ukrep oddaje v vzgojni zavod, določi pristojni center vzgojni zavod za usposabljanje otrok in mladoletnikov, v katerem se bo izvrševal vzgojni ukrep, in začetek izvrševanja ukrepa; o tem mora obvestiti najmanj osem dni pred začetkom izvrševanja ukrepa mladoletnika in vzgojni zavod, ki mu pošlje tudi odločbo, s katero je izrečen vzgojni ukrep, in podatke, ki so pomembni za izvrševanje tega ukrepa.

(3) Vzgojni zavod je dolžan sprejeti mladoletnika, ki ga napoti pristojni center.

171. člen

(1) Če se izvrševanje vzgojnega ukrepa ne more začeti ali nadaljevati, ker je mladoletnik pobegnil ali se skriva,

mora pristojni center oziroma vzgojni zavod o tem obvestiti sodišče oziroma sodnika za prekrške in pristojno policijsko postajo, da ga izsledi in pripelje v vzgojni zavod, iz katerega je mladoletnik pobegnil.

(2) Minister, pristojen za notranje zadeve, izda v soglasju z ministrom, pristojnim za socialne zadeve, navodilo za izvajanje določbe prejšnjega odstavka.

172. člen

(1) Organ, ki je izrekel vzgojni ukrep, lahko na prošnjo mladoletnika, njegovih ožjih družinskih članov, rejnika in skrbnika, na predlog centra ali po uradni dolžnosti odloži izvršitev zavodskega ukrepa:

1. če je mladoletnik huje bolan;

2. če v njegovi ožji družini kdo umre ali je huje bolan;

3. če mladoletnik končuje šolo ali je pred izpitom, na katerega se je pripravljaj;

4. če ima mladoletnica otroka, ki še ni star eno leto, ali če je noseča ali če ima otroka, ki še ni star dve leti in posebni zdravstveni, socialni in drugi razlogi zahtevajo, da sama skrbi zanj;

5. če je potrebno, da poskrbi za varstvo in vzgojo otrok, o čemer da mnenje center, na območju katerega prebivajo mladoletnikovi otroci.

(2) Prošnji za odložitev je potrebno priložiti tudi dokaze o vzrokih za odložitev.

(3) Začetek izvrševanja ukrepa se lahko odloži v primeru iz 1. točke prvega odstavka tega člena, dokler traja bolezen; v primerih iz 2. in 5. točke največ za tri mesece; v primeru iz 3. točke največ za šest mesecev; v primeru iz 4. točke pa, dokler otrok ne dopolni enega leta oziroma dveh let starosti.

(4) Zoper sklep o zavrnitvi prošnje za odložitev je dovoljena pritožba v treh dneh po vročitvi sklepa na predsednika višjega sodišča oziroma predsednika Republiškega senata za prekrške, ki je dolžan v treh dneh izdati odločbo.

(5) Pritožba odloži izvršitev odločbe.

173. člen

Sredstva za izvrševanje vzgojnih ukrepov zagotavlja Republika Slovenija.

174. člen

(1) Zavod, v katerem se izvršuje zavodski ukrep, odpusti mladoletnika takoj, ko dobi pravnomočno odločbo o pogojnem odpustu, spremembi, ustavitvi ali nadomestitvi zavodskega vzgojnega ukrepa oziroma ko preteče z zakonom določena najdaljša doba za izvrševanje tega ukrepa.

(2) Mladoletniku, ki je neposredno pred koncem šolanja oziroma pred izpitom in bi mu odpustitev onemogočila ali ga ovirala dokončati šolo oziroma opraviti izpit, lahko zavod, v katerem se izvršuje vzgojni ukrep, na njegovo prošnjo ali prošnjo njegovega zakonitega zastopnika in s privolitvijo pristojnega centra omogoči, da obiskuje šolo do konca šolskega leta oziroma da dela izpit.

(3) Glede odpusta in pomoči mladoletniku po odpustu iz zavoda, v katerem se izvršuje vzgojni ukrep, se smiselno uporabljajo določbe členov od 109. do 111. tega zakona. Pristojni center je še posebej dolžan vsakemu mladoletniku po odpustu iz zavoda, v katerem se izvršuje vzgojni ukrep, pomagati pri njegovem vključevanju v življenje in mu v ta namen po potrebi, na predlog tega zavoda pa obvezno, postaviti svetovalca.

175. člen

Za izvrševanje vzgojnih ukrepov, izrečenih mladoletniku v postopku o prekršku, se smiselno uporabljajo določbe tega zakona o izvrševanju vzgojnih ukrepov, izrečenih v kazenskem postopku.

Navodila in prepovedi

176. člen

(1) Izvrševanje navodil in prepovedi, ki jih sodišče izreče mladoletniku, pripravi, vodi in nadzira pristojni center.

(2) Navodila in prepovedi, ki jih ne izvajajo pristojni centri, se izvršujejo v organih in organizacijah, v katerih delovno področje sodi izvajanje take dejavnosti; le-ti morajo o uspehu izvrševanja navodil in prepovedi obveščati sodišče in pristojni center.

(3) Pristojni center obvesti sodišče, ki je mladoletniku izreklo kot vzgojni ukrep navodilo iz prvega odstavka tega člena, ko oceni, da je namen izvrševanja tega vzgojnega ukrepa dosežen.

177. člen

Za izvršitev prepovedi vožnje motornega vozila mladoletniku se smiselno uporabljajo določbe tega zakona o izvrševanju kazni prepovedi vožnje motornega vozila.

Nadzorstvo organa socialnega varstva

178. člen

(1) Ko prejme center odločbo sodišča, s katero je mladoletniku izrečen vzgojni ukrep nadzorstva organa socialnega varstva, določi mladoletniku svetovalca in o tem obvesti sodišče.

(2) Minister, pristojen za socialne zadeve, podrobneje uredi pogoje, ki jih morajo izpolnjevati svetovalci, in druga vprašanja v zvezi z delom svetovalcev.

179. člen

(1) Svetovalec mora nameniti posebno skrb vzgoji, varstvu in nadzorstvu mladoletnika. Pri tem se lahko obrača za strokovno pomoč na sodišče, pristojni center ter na druge strokovne organizacije.

(2) Svetovalec mora zlasti skrbeti, da bo mladoletnik izvrševal posebna navodila, če mu jih je naložilo sodišče.

180. člen

Mladoletnikovi starši, posvojitelj, rejnik ali skrbnik mora-jo omogočiti svetovalcu izvrševanje njegovih nalog.

181. člen

(1) Svetovalec mora imeti z mladoletnikom ustrezne stike. Starši, posvojitelj, rejnik ali skrbnik so dolžni obvestiti svetovalca o razmerah, okoliščinah in pogojih, ki negativno vplivajo na izvajanje tega ukrepa.

(2) Državni organi, organi lokalnih skupnosti, javni zavodi in druge organizacije so dolžne sodelovati s svetovalcem, če je to potrebno za izvrševanje njegovih nalog.

182. člen

(1) Pristojni center mora o uspehih izvrševanja tega vzgojnega ukrepa poročati sodišču v rokih, ki jih določi sodišče, najmanj pa vsakih šest mesecev.

(2) Pristojni center lahko sodišču za mladoletnike predlaga prenehanje tega vzgojnega ukrepa, če oceni, da je namen tega vzgojnega ukrepa dosežen.

Oddaja v vzgojni zavod

183. člen

(1) Vzgojni ukrep oddaje v vzgojni zavod se izvršuje v skladu s predpisi, ki urejajo usmerjanje mladostnikov s posebnimi potrebami.

(2) Minister, pristojen za šolstvo, določi vzgojne zavode, v katerih se izvaja vzgojni ukrep oddaje v vzgojni zavod za posamezne kategorije mladoletnikov.

Oddaja v prevzgojni dom

184. člen

(1) Vzgojni ukrep oddaje v prevzgojni dom se izvršuje v prevzgojnim domu za mladoletnike (v nadaljnjem besedilu: prevzgojni dom).

(2) Prevzgojni dom je notranja organizacijska enota uprave.

(3) Nadzorstvo nad izobraževanjem mladoletnikov v prevzgojnim domu opravlja ministrstvo, pristojno za šolstvo.

185. člen

Za prevzgojni dom se smiselno uporabljajo določbe tega zakona, ki urejajo organizacijo in delo zavodov.

186. člen

Ob sprejemu v prevzgojni dom se prouči mladoletnikova osebnost, ugotovi njegovo zdravstveno stanje, zmožnost usposabljanja, sposobnosti in interesi ter druge lastnosti, pomembne za vzgojo, prevzgojo in izobraževanje ter tretma mladoletnika.

187. člen

(1) Mladoletnikom, ki so zmožni za delo in želijo delati, se omogoči delo, ki ustreza potrebam njihovega izobraževanja ter pridobivanju in izpopolnjevanju delovnih navad.

(2) Za delo in nagrajevanje mladoletnikov in za gospodarsko dejavnost prevzgojnega doma se smiselno uporabljajo določbe tega zakona o delu obsojencev in o gospodarski dejavnosti zavoda, če ni z zakonom drugače določeno.

(3) Mladoletniki, ki se poklicno izobražujejo, dobivajo nagrado glede na učni uspeh in uspeh pri praktičnem delu; osnova za nagrado je 50 odstotkov vrednosti, določene z zakonom, ki ureja poklicno in strokovno izobraževanje.

188. člen

Mladoletniki, ki se primerno vedejo in imajo uspehe pri delu oziroma pri izobraževanju, lahko dobijo pohvale in nagrade ali druge ugodnosti, ki se določijo v hišnem redu prevzgojnega doma.

189. člen

(1) Mladoletniki v prevzgojnim domu, ki delajo, uživajo pravice in varstvo v skladu s splošnimi predpisi.

(2) Mladoletnike se lahko zaposli največ dve uri na dan pri delih, ki so potrebna za vzdrževanje reda in snage v prevzgojnim domu.

(3) Za mladoletnike v prevzgojnim domu se lahko organizira skupno letovanje zunaj doma. Letni počitek in skupno letovanje se štejeta v čas prestajanja vzgojnega ukrepa.

(4) Letni počitek in skupno letovanje se organizirata praviloma med šolskimi počitnicami.

190. člen

(1) Prevzgojni dom mora mladoletniku omogočiti, da pridobiva znanje, zlasti pa da dokonča osnovnošolsko obveznost in si pridobi poklic. Za to prevzgojni dom organizira osnovnošolsko in poklicno izobraževanje v skladu s predpisi o osnovni šoli in drugimi predpisi s področja vzgoje in izobraževanja.

(2) Iz spričevala ne sme biti razvidno, da se je mladoletnik izobraževal v prevzgojnim domu.

191. člen

(1) Za disciplinske prestopke se smejo izreči mladoletniku v prevzgojnim domu naslednje disciplinske kazni:

1. opomin;
2. prepoved izhoda do treh mesecev;

3. namestitev v posebnem prostoru v prostem času do sedem dni;

4. namestitev v posebnem prostoru brez pravice do dela do sedem dni.

(2) Disciplinska kazen prepovedi izhoda in namestitve v posebnem prostoru se sme mladoletniku izreči samo za hujše disciplinske prestopke, določene v drugem odstavku 87. členu tega zakona.

192. člen

Disciplinske kazni izreka disciplinska komisija, ki jo imenuje direktor uprave. Za disciplinski postopek se smiselno uporablja določba 92. člena tega zakona.

193. člen

(1) Mladoletnika, ki je nevaren, ker ogroža sebe ali druge, se lahko izloči iz skupine in namesti v poseben prostor. Ta ukrep traja, dokler obstaja razlog za namestitev, vendar največ 12 ur.

(2) Namestitev mladoletnika v poseben prostor odredi z odločbo upravnik prevzgojnega doma oziroma tisti, ki v njegovi odsotnosti odgovarja za delovanje prevzgojnega doma. O ukrepu je treba takoj obvestiti domskega zdravnika in direktorja uprave.

194. člen

Poseben prostor za izvršitev disciplinske kazni iz 191. člena tega zakona mora biti opremljen kot bivalni prostor, poseben prostor za izvršitev ukrepa iz prejšnjega člena tega zakona pa mora biti opremljen tako, da se preprečijo samopoškodbe in uničevanje opreme.

195. člen

(1) V prevzgojnim domu se organizira vzgojno delo po programu vzgojnega dela v skladu z ustreznimi določbami zakona, ki ureja izobraževanje in usposabljanje otrok in mladoletnikov z motnjami v telesnem in duševnem razvoju.

(2) Če se mladoletnik ni sposoben prilagajati delu in življenju po programu vzgojne skupine, v katero je bil napoten, se lahko premesti v posebno vzgojno skupino z intenzivnejšim postopkom.

(3) O premeditvi mladoletnika odloča upravnik na predlog vodje strokovne skupine.

196. člen

Posameznemu mladoletniku lahko prevzgojni dom omogoči izobraževanje in delo zunaj doma.

197. člen

Določbe 29. člena, 31. do 41. člena, 57. do 63. člena, 66. do 69. člena, 83. do 85. člena in 114. do 117. člena tega zakona veljajo tudi za mladoletnike.

198. člen

(1) Minister, pristojen za pravosodje, podrobneje uredi izvrševanje vzgojnega ukrepa oddaje v prevzgojni dom.

(2) Življenje in delo mladoletnikov v prevzgojnim domu določa hišni red, ki ga predpiše upravnik v soglasju z direktorjem uprave.

Oddaja v zavod za usposabljanje

199. člen

(1) Vzgojni ukrep oddaje v zavod za usposabljanje se izvršuje v zavodih za usposabljanje otrok in mladostnikov z motnjami v telesnem in duševnem razvoju.

(2) Sodišče v odločbi določi, v kateri zavod naj se odda mladoletnik, ki mu je izreklo ta ukrep. Pred tem mora sodišče dobiti mnenje posvetovalne komisije iz 151. člena tega zakona.

200. člen

Ministrstvo, pristojno za socialne zadeve, določi, v katerih zavodih za usposabljanje otrok in mladostnikov z motnjami v telesnem in duševnem razvoju se lahko izvršuje vzgojni ukrep iz prejšnjega člena.

DRUGI DEL

I. ORGANI ZA IZVRŠEVANJE KAZENSKIH SANKCIJ

1. oddelek
Uprava

201. člen

(1) V Republiki Sloveniji izvršuje kazenske sankcije Uprava Republike Slovenije za izvrševanje kazenskih sankcij kot organ v sestavi ministrstva, pristojnega za pravosodje.

(2) Kazni zapora in mladoletniškega zapora, kazni zapora, izrečene v postopku o prekršku, ter kazni zapora, izrečene po drugih predpisih, se izvršujejo v zavodih, ki so dislocirane notranje organizacijske enote uprave. Zavodi imajo lahko dislocirane oddelke.

202. člen

(1) Uprava v okviru delovnega področja, določenega z zakonom:

- skrbi za uveljavljanje pravic in obveznosti zaprtih oseb,
- skrbi za razvoj specifičnih, psiholoških, socialnih, pedagoških, socioloških ter drugih oblik in metod dela z zaprtimi osebami,
- skrbi za razvoj socialnega dela in postpenalne obravnave zaprtih oseb,
- skrbi za zdravstveno varstvo zaprtih oseb,
- skrbi za usklajeno izvajanje drugih kazenskih sankcij,
- skrbi za uniformo in drugo osebno opremo, oborožitve, tehnično in drugo opremo paznikov,
- skrbi za razvoj sistemov zavarovanja zaprtih oseb,
- predlaga izboljšanje sistema izvrševanja kazenskih sankcij,
- odloča na prvi stopnji v upravnem postopku, kadar je tako določeno z zakonom,
- zbira in obdeluje statistične in druge podatke o izvrševanju kazenskih sankcij,
- skrbi za varovanje sodnih zgradb,
- opravlja druge naloge, določene z zakonom.

(2) Pri opravljanju nalog iz prejšnjega odstavka sodeluje uprava z znanstvenimi organizacijami, strokovnimi društvi in drugimi zainteresiranimi organizacijami.

203. člen

(1) Uprava v izrednem ali vojnem stanju opravlja naloge s svojega delovnega področja tako, da z obrambnim načrtom določi svojo organiziranost, oblike in metode dela nastalim razmeram.

(2) Pooblaščenice uradne osebe uprave so v izrednem ali vojnem stanju razporejene na delovno dolžnost v upravi.

(3) Materialno tehnična sredstva, zemljišča in objekti uprave so v izrednem ali vojnem stanju v uporabi uprave.

204. člen

(1) Zavode ustanavlja in odpravlja Vlada Republike Slovenije z uredbo.

(2) Notranjo organizacijo in sistemizacijo delovnih mest v zavodih in njihovih oddelkih določi direktor uprave s pravilnikom.

205. člen

(1) Delo uprave vodi direktor.

(2) Direktorja uprave nadomešča namestnik.

(3) Delo zavoda vodi upravnik zavoda. Upravnik zavoda je višji upravni delavec in je za svoje delo in za delo zavoda odgovoren direktorju uprave.

206. člen

(1) Zavodi s strožjim režimom prestajanja kazni zapora so zaprti zavodi, zavodi s svobodnejšim režimom pa so polodprti in odprti ter se med seboj ločijo po stopnji zavarovanja in omejevanja svobode gibanja obsojencev. Podrobnejše kriterije določi minister, pristojen za pravosodje, s pravilnikom.

(2) Po stopnji zavarovanja in omejevanja svobode gibanja se lahko razlikujejo tudi oddelki znotraj zavoda.

(3) Za obsojence, ki so nevarni, ker ogrožajo druge, je mogoče organizirati posebej varovan oddelk v okviru zavoda. V ta oddelk razvršča nevarne obsojence upravnik zavoda s soglasjem direktorja uprave.

(4) V okviru posameznega zavoda je mogoče izvajati strožji in svobodnejši režim prestajanja kazni zapora.

207. člen

(1) V zavodih morajo biti med seboj ločeni obsojenci in osebe, kaznovane za prekršek, mladoletne osebe od polnoletnih, kakor tudi moški od žensk.

(2) Obsojenci se pošiljajo v zavode po navodilu o pošiljanju in razporejanju obsojencev, ki ga predpiše minister, pristojen za pravosodje.

(3) Pri napotitvi obsojencev, ki jim je bila izrečena kazen zapora do treh let (107. člen kazenskega zakonika), je treba upoštevati tudi, ali so osebnostno urejeni oziroma je mogoče utemeljeno pričakovati, da ne bodo zlorabili svobodnejšega režima prestajanja kazni.

(4) Določba prejšnjega odstavka velja tudi za napotitev obsojencev, ki jim je bila izrečena kazen do petih let zapora.

(5) Sodišče, ki je izreklo kazen na prvi stopnji, oceni, ali obsojenec iz tretjega in četrtega odstavka tega člena izpolnjuje pogoje za prestajanje kazni zapora v odprtem oziroma polodprtem zavodu ali oddelku.

208. člen

(1) Zavod ima hišni red, v katerem je v skladu s tem zakonom in na njegovi podlagi izdanimi predpisi natančneje določeno življenje in delo obsojencev v zavodu.

(2) Hišni red predpiše upravnik zavoda v soglasju z direktorjem uprave.

209. člen

(1) Uradni jezik v zavodih je slovenščina.

(2) V zavodih na območjih občin, v katerih živita avtohtoni italijanska in madžarska narodnostna skupnost, je uradni jezik tudi italijanščina oziroma madžarščina. Na teh območjih zavodi poslujejo, vodijo postopke, izdajajo upravne akte v slovenščini in v jeziku narodnostne skupnosti, če obsojenci uporabljajo italijanski oziroma madžarski jezik.

(3) Kadar je zavod na prvi stopnji vodil postopek tudi v italijanščini oziroma v madžarščini, mora biti tudi drugostopna odločba izdana v istem jeziku.

(4) Obsojenca, ki ne obvlada uradnega jezika, mora zavod seznaniti z gradivom in svojim delom v njegovem jeziku in mu omogočiti, da spremlja postopek po tolmaču.

210. člen

(1) Ta zakon in na njegovi podlagi izdani predpisi morajo biti dostopni obsojencem med prestajanjem kazni zapora.

(2) Obsojencem morajo biti na voljo tudi vsi mednarodni pravni akti, ki jih je ratificirala Republika Slovenija in se nanašajo na izvrševanje kazenskih sankcij in varstvo človekovih pravic.

211. člen

Zavodi so dolžni zagotoviti brezplačno pravno pomoč obsojencem za varstvo njihovih pravic, določenih v tem zakonu in v predpisih, izdanih na njegovi podlagi.

Nadzorstvo nad zavodi

212. člen

(1) Nadzorstvo glede zakonitega ravnanja z obsojenci opravljajo ministrstvo, pristojno za pravosodje, in predsednik okrožnega sodišča, na območju katerega je zavod oziroma njegov oddelek. Pooblaščenca uradna oseba ministrstva, pristojnega za pravosodje, oziroma predsednik okrožnega sodišča se seznani pri obsojencih o ravnanju z njimi ter izvajanju njihovih pravic, na njihovo željo tudi brez navzočnosti delavcev zavoda.

(2) Če ministrstvo, pristojno za pravosodje, oziroma predsednik okrožnega sodišča iz prejšnjega odstavka pri nadzorstvu ugotovijo, da so bile kršene pravice obsojencev, ukrepejo vse potrebno za zagotovitev pravic obsojencev.

(3) Nadzorstvo iz prvega odstavka tega člena je treba omogočiti tudi varuhu človekovih pravic v skladu z zakonom o varuhu človekovih pravic in po mednarodnih aktih pooblaščenim pristojnim organom za varstvo človekovih pravic in za preprečevanje mučenja, nečloveškega, poniževalnega postopka in kaznovanja.

(4) Nadzorstvo nad izobraževanjem obsojencev v zavodih opravlja ministrstvo, pristojno za šolstvo.

(5) Strokovni nadzor in upravni nadzor nad zdravstveno dejavnostjo zavoda se izvajata v skladu z zakonom, ki ureja zdravstveno dejavnost.

2. oddelek

Delavci zavodov

213. člen

Za delavce uprave se uporabljajo splošni in posebni predpisi, ki urejajo delovna razmerja, zdravstveno, pokojninsko in invalidsko zavarovanje delavcev, če s tem zakonom ni drugače določeno.

214. člen

(1) Delavci uprave so delavci s posebnimi dolžnostmi in posebnimi pooblastili (v nadaljnjem besedilu: pooblaščenice uradne osebe) in drugi delavci.

(2) Pooblaščenice uradne osebe so delavci, ki opravljajo naloge varovanja in nadzora (pazniki), direktor Uprave, upravniki zavodov in vodje dislociranih oddelkov zavodov.

(3) V pravilniku o sistemizaciji delovnih mestu se določi tista delovna mesta, na katerih delajo pooblaščenice uradne osebe.

215. člen

(1) Delavci uprave so dolžni varovati državno, uradno ali drugo skrivnost, s katero se seznani pri opravljanju nalog. Dolžnost varovanja državne, uradne ali druge skrivnosti traja tudi po prenehanju delovnega razmerja v upravi.

(2) Minister, pristojen za pravosodje, lahko med delovnim razmerjem, kakor tudi po prenehanju delovnega razmerja delavca uprave v utemeljenem primeru razreši dolžnosti varovanja državne, uradne ali druge skrivnosti.

216. člen

(1) Minister, pristojen za pravosodje, podeljuje na predlog posebne komisije zavodom, prevzgojnemu domu za mladoletnike, njihovim delavcem in zunanjim sodelavcem priznanja za izjemne uspehe širšega družbenega pomena, ki prispevajo k boljšemu izvrševanju kazenskih sankcij ter k razvoju in krepitvi humanizacije postopanja z zaprtimi osebami.

(2) Minister, pristojen za pravosodje, predpiše natančnejše pogoje za podeljevanje priznanj iz prejšnjega odstavka, sestavo komisije in postopek za podeljevanje priznanj.

217. člen

Delavci uprave morajo med stavko opravljati vsa dela in naloge, ki zagotavljajo varnost in nemoteno delovanje uprave, pazniki pa morajo tudi spremljati in varovati priprte osebe po odredbi sodišča.

218. člen

Delavec uprave, ki uveljavi pravico do pokojnine, ima pravico do povračila stroškov za selitev iz kraja, v katerem je služboval, v kraj, v katerem se želi nastaniti, če je bil v kraj službovanja premeščen ali razporejen zaradi nemotenega opravljanja nalog uprave.

Pooblaščenice uradne osebe

219. člen

Pooblaščenice uradne osebe so dolžne opravljati vse uradne naloge, tudi kadar je izvršitev nalog povezana z nevarnostjo za njihovo življenje.

220. člen

Pooblaščenice uradne osebe imajo posebno izkaznico, ki jo izda minister, pristojen za pravosodje, ki s pravilnikom predpiše tudi obrazec izkaznice.

221. člen

Pooblaščenice uradni osebi pripada za vsako začeto leto delovne dobe nad pet let v zavodu dodatek na stalnost v višini 0,5% osnovne plače.

222. člen

(1) Pooblaščenica uradna oseba, ki je uveljavila pravico do starostne ali invalidske pokojnine, ima pravico do odpravnine po splošnih predpisih.

(2) Ob smrti pooblaščenice uradne osebe se njeni družini izplača odpravnina v skladu s prejšnjim odstavkom.

223. člen

(1) Uprava ima zdravstveno komisijo, ki ocenjuje sposobnost pooblaščenih uradnih oseb za opravljanje dela.

(2) Zdravstveno komisijo imenuje direktor uprave in ima pet članov, od katerih so najmanj trije zdravniki.

(3) Pooblaščenica uradna oseba, za katero komisija iz prvega odstavka tega člena oceni, da ni sposobna za opravljanje svojega dela, je pa sposobna za drugo delo v upravi, se razporedi na drugo delo, ki ustreza stopnji njene strokovne usposobljenosti in zdravstvenemu stanju, oziroma se ji omogoči poklicna rehabilitacija, če je to potrebno.

(4) Po razporeditvi iz prejšnjega odstavka se zadeva odstopi v nadaljnji postopek pristojni enoti Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje zaradi priznanja pravic iz invalidskega zavarovanja.

(5) Če je zmanjšana delovna sposobnost posledica opravljanja nalog uprave, obdrži pooblaščenica uradna oseba osnovno plačo, ki bi jo prejela za prejšnje delo, če je to zanje ugodnejše.

(6) Če komisija iz prvega odstavka tega člena ugotovi, da pooblaščenica uradna oseba ni sposobna za opravljanje svojega ali drugega dela v upravi, pošlje zadevo v nadaljnji postopek pristojni enoti Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje zaradi priznanja pravic iz invalidskega zavarovanja.

224. člen

Uprava zavaruje pri zavarovalnici pooblaščenice uradne osebe za primer smrti ali trajne izgube splošne delovne zmožnosti.

225. člen

(1) Pooblaščen uradna oseba, ki pri opravljanju službene naloge ali v zvezi z opravljanjem take naloge izgubi življenje, se na stroške uprave pokoplje v kraju na območju Republike Slovenije, ki ga določijo njeni ožji sorodniki.

(2) V primeru iz prejšnjega odstavka imajo ožji sorodniki umrlega delavca pravico do enkratne denarne pomoči. Ta pomoč ne sme znašati manj kot znaša vsota plače in drugih osebnih prejemkov, ki jih je pooblaščen uradna oseba prejela v zadnjih šestih mesecih.

(3) O višini enkratne pomoči iz prejšnjega odstavka odloči direktor uprave.

(4) Denarna pomoč iz drugega odstavka tega člena se izplača poleg odpravnine.

226. člen

Pooblaščenim uradnim osebam pripada poleg pravic iz delovnega razmerja v skladu z zakonom, ki ureja ta vprašanja za delavce v državnih organih, dodatno še en dan letnega dopusta zaradi zahtevnosti dela.

227. člen

(1) Pooblaščen uradne osebe morajo opravljati delo v manj ugodnem delovnem času, kadar je to potrebno za izvajanje nalog zavoda.

(2) Delo v manj ugodnem delovnem času je:

- delo v neenakomernem delovnem času;
- delo v deljenem delovnem času;
- delo preko polnega delovnega časa;
- pripravljenost za delo na domu, v določenem kraju ali na delovnem mestu.

(3) Delo v neenakomernem delovnem času vključuje opravljanje delovne obveznosti v izmenah, ob sobotah, nedeljah, praznikih in drugih dela prostih dnevih ter nočno delo s prerazporeditvijo delovnega časa v okviru določene redne mesečne ali letne delovne obveznosti. Prerazporeditev določi direktor zavoda ali vodja dislociranega oddelka zavoda.

(4) Pripravljenost za delo se ne šteje v število ur delovne obveznosti. Če pooblaščen uradna oseba dela med pripravljenostjo za delo, se čas dejanskega dela šteje kot delo v podaljšanem delovnem času.

(5) Če opravljeno delo pooblaščen uradne osebe pre-sega predpisano mesečno ali tedensko delovno obveznost, se razlika šteje kot delo preko polnega delovnega časa.

227.a člen

(1) Delovna mesta, na katerih poteka delo v manj ugodnem delovnem času, se določijo v aktu o sistemizaciji delovnih mest.

(2) Druge oblike dela v posebnih razmerah se odredijo, če to zahtevajo varnostne razmere ali če se samo tako lahko opravijo določene naloge, ki jih ni mogoče odlagati ali morajo biti opravljene v določenem času.

(3) V izjemnih razmerah lahko direktor zavoda v soglasju z generalnim direktorjem uprave odredi odložitve ali prekinitev letnega dopusta pooblaščenih uradnih oseb.

(4) Delovna obveznost v posameznih izmenah lahko traja največ 12 ur. Če je organizirana 12-urna nočna izmena, je potrebno zagotoviti 24-urni počitek.

228. člen

(prenehal veljati)

229. člen

(1) Pooblaščen uradna oseba ne sme opravljati dela, ki bi jo oviralo pri opravljanju nalog uprave, ali dela, ki bi škodovalo ugledu uprave, oziroma dela, ki ni združljivo z naravo dejavnosti uprave.

(2) Dela, ki jih pooblaščen uradna oseba ne sme opravljati, določi direktor uprave.

(3) Za vrednotenje posebnih prepovedi in omejitev iz tega člena določi Vlada Republike Slovenije odstotek povečanja osnovne plače pooblaščenih uradnih oseb.

230. člen

Določbe tega poglavja, ki se nanašajo na pooblaščen uradne osebe, veljajo tudi za druge delavce, za katere je tako določeno v pravilniku o sistemizaciji.

Pazniki

231. člen

(1) Delovno razmerje paznika lahko sklene, kdor izpolnjuje poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, še naslednje posebne pogoje:

- da ima končan najmanj štiriletni program srednjega izobraževanja,
- da ni bil obsojen zaradi kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti,
- da ima ustrezne psihofizične sposobnosti za delo v zavodu.

(2) Psihofizične sposobnosti se določijo v pravilniku o sistemizaciji delovnih mest.

(3) Pred sklenitvijo delovnega razmerja mora paznik opraviti preizkus psihofizičnih sposobnosti za delo.

232. člen

(1) Paznik mora v šestih mesecih po sprejemu v delovno razmerje uspešno opraviti predpisano usposabljanje in zahtevan preizkus znanja. Program usposabljanja predpiše minister, pristojen za pravosodje.

(2) Če paznik ne opravi preizkusa iz prejšnjega odstavka, mu po preteku odpovednega roka preneha delovno razmerje.

(3) Po opravljenem izpitu iz prvega odstavka tega člena mora paznik pred direktorjem uprave dati prisego, ki se glasi:

»Slovesno prisegam, da bom pri izvajanju nalog varovanja in nadzora vestno, odgovorno, humano in zakonito izpolnjeval svoje naloge ter spoštoval človekove pravice in temeljne svoboščine.«

233. člen

(1) Paznik mora vsakih pet let pred posebno komisijo opraviti preizkus strokovnega znanja in psihofizičnih sposobnosti za delo.

(2) Paznika, ki preizkusa ne opravi, se razporedi po splošnih predpisih o razporeditvi na drugo delovno mesto.

(3) Način opravljanja preizkusa ter sestavo komisije iz prvega odstavka tega člena določi direktor uprave.

234. člen

(1) Pazniki so oboroženi in enotno uniformirani.

(2) Vozila, ki se uporabljajo za opravljanje nalog varovanja in nadzora, so posebno označena in opremljena.

(3) Minister, pristojen za pravosodje, s pravilnikom predpiše nošenje, hrambo in vzdrževanje orožja, vrsto, izgled in način nošenja uniforme ter uporabo, označitev in opremo vozil.

235. člen

(1) Pazniki skrbijo za varnost, zavarovanje, red in disciplino v zavodu, spremljajo obsojence zunaj zavoda in nadzirajo obsojence na zunanjih deloviščih.

(2) Pazniki lahko opravijo preizkus alkoholiziranosti ali prisotnosti prepovedane droge pri obsojencu, če so znaki, da je v zavodu ali ob prihodu v zavod pod vplivom alkohola ali prepovedane droge.

(3) Paznik mora zasledovati pobeglega obsojenca, dokler obstoja možnost prijetja.

(4) Pazniki lahko opravljajo tudi varovanje sodnih zgradb. Pri opravljanju teh nalog imajo pazniki pravice in dolžnosti v skladu z zakonom, ki ureja zasebno varovanje. Minister za pravosodje podrobneje predpiše organizacijo varovanja sodnih zgradb.

236. člen

(1) Paznik-vodja izmene, izjemoma paznik, sme obsojenca odstraniti iz skupnih bivalnih in drugih prostorov in ga odvesti v poseben prostor, če je podan utemeljen sum:

– da je storil kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti, ali če resno grozi, da bo storil tako kaznivo dejanje,

- da se pripravlja na beg ali upor,
- da kakorkoli ogroža sebe ali druge,
- da huje ovira druge pri delu, počitku ali razvedrilu.

(2) O odstranitvi je paznik-vodja izmene dolžan takoj obvestiti upravnika zavoda oziroma vodjo oddelka zavoda. V posebnem prostoru sme ostati obsojenec do odločitve upravnika ali vodje oddelka zavoda, vendar največ 12 ur.

237. člen

Določbe 235. in 236. člena tega zakona veljajo smiselno tudi za osebe, kaznovane v postopku za prekršek in po drugih predpisih ter za mladoletnike.

238. člen

(1) Za zagotovitev varnosti, reda in discipline smejo pazniki opraviti osebni pregled obsojenca, pregled bivalnih prostorov, pregled osebne prtljage obsojencev, identifikacijo oseb, ki prihajajo v zavod ali ovirajo delo paznikov, pregled obiskovalcev zavoda s tehničnimi sredstvi ter identifikacijo in odstranitev osebe, ki se brez dovoljenja nahaja v označenih prostorih zavodov, kjer je gibanje omejeno.

(2) Pazniki imajo pravico preprečiti vstop in izstop vozilu ali osebi s prtljago, če pregled zahtevajo na vidnem mestu objavljena pravila varovanja, oseba pa ne dovoli njihovega pregleda.

239. člen

(1) Pazniki imajo pravico uporabiti prisilna sredstva zoper obsojence, če drugače ne morejo preprečiti bega, napada, samopoškodbe ali večje materialne škode.

(2) Telesna sila se sme uporabiti tudi, če drugače ni mogoče zagotoviti izvršitve ukaza, ki je izdan v mejah pooblastil.

(3) Za prisilna sredstva iz prvega odstavka tega člena se štejejo:

- sredstva za vklepanje in vezanje;
- telesna sila;
- plinski razpršilec;
- gumijevka;
- opozorilni strel;
- strelno orožje z gumijastim in ostrim strelivom;
- službeni psi.

(4) Paznik sme uporabiti le tisto prisilno sredstvo, s katerim lahko z najmanjšimi škodljivimi posledicami za osebo, proti kateri ga uporabi, opravi uradno nalogo.

(5) O vsaki uporabi prisilnega sredstva zoper obsojenca je treba takoj obvestiti upravo.

240. člen

(1) Pri opravljanju uradnih nalog sme paznik uporabiti strelno orožje samo, če ne more drugače:

- zavarovati življenja ljudi;
- odvrniti od sebe neposrednega napada, s katerim je ogroženo njegovo življenje;
- odvrniti napada na objekt, ki ga varuje, če je pri tem ogroženo življenje ljudi v njem;
- odvrniti napada na osebo, ki jo varuje.

(2) Za preprečitev bega iz zaprtega oziroma posebej varovanega zavoda ali oddelka sme paznik zoper pobeglega obsojenca uporabiti strelno orožje z gumijastimi naboji.

(3) V primerih iz prejšnjih odstavkov sme paznik uporabiti strelno orožje šele, če ne more z drugimi sredstvi, ki jih določajo predpisi o opravljanju službe, zagotoviti izvršitve uradne naloge. Pred vsako uporabo strelnega orožja mora paznik, kadar okoliščine to dopuščajo, tistega, zoper katerega naj bi se uporabilo strelno orožje, opozoriti s klicem in opozorilnim strelom.

(4) Paznik, ki opravlja uradno nalogo pod neposrednim vodstvom predpostavljenega, sme uporabiti strelno orožje samo po njegovem ukazu. Uporabo strelnega orožja se sme ukazati le v primerih iz prvega in drugega odstavka tega člena.

241. člen

(1) Uprava zagotovi pravno pomoč pazniku, zoper katerega je uveden kazenski ali odškodninski postopek zaradi opravljanja uradnih nalog, ki jih je po oceni uprave opravil v skladu s predpisi.

(2) Oceno poda komisija, ki jo imenuje direktor uprave.

(3) Če je bil paznik obsojen zaradi kaznivega dejanja iz druge alineje prvega odstavka 231. člena tega zakona, mora sodišče pravnomočno sodbo poslati direktorju uprave.

242. člen

Minister, pristojen za pravosodje, podrobneje uredi izvrševanje nalog paznikov.

Vzgojna služba

243. člen

Naloge vzgojne službe opravljajo psihologi, pedagogi, sociologi, vzgojitelji, socialni delavci, inštruktorji in učitelji praktičnega pouka.

244. člen

(1) Delavci vzgojne službe skrbijo za takšno organizacijo življenja in dela v zavodu, ki pospešuje ustrezno vključitev obsojenca v normalno življenje na prostosti po prestani kazni.

(2) Delavci vzgojne službe pripravljajo program individualnega tretmaja obsojenca in skrbijo za njegovo realizacijo, organizirajo in vodijo skupinske oblike tretmaja obsojencev ter sodelujejo pri načrtovanju in izvajanju vseh ostalih ukrepov, s katerimi se poizkuša doseči boljšo psihosocialno prilagoditev obsojencev.

245. člen

Inštruktorji in učitelji praktičnega pouka so delavci v gospodarskih dejavnostih zavodov, ki skrbijo za poklicno in delovno usposabljanje obsojencev ter sodelujejo v izvajanju programov tretmaja.

II. GOSPODARSKA DEJAVNOST

246. člen

(1) Za zagotavljanje možnosti dela obsojencev v času prestajanja kazni zapora se v upravi organizirajo ustrezne gospodarske dejavnosti.

(2) Gospodarske dejavnosti uprave so sestavni del izvrševanja kazni zapora v Republiki Sloveniji.

(3) Gospodarske dejavnosti uprave se opravljajo v javnem interesu.

247. člen

(1) Gospodarske dejavnosti uprave se organizirajo:

- kot terapevtske in učne delavnice v tistih zavodih, kjer je to potrebno za izvajanje izobraževalnih in korektivnih dejavnosti obsojencev,

– kot režijski obrati v tistih zavodih, ki se zaradi zagotavljanja večjih možnosti dela obsojencev ukvarjajo tudi s proizvodnjo izdelkov in storitev za potrebe uprave in potrebe drugih organov.

(2) Za delovanje terapevtskih in učnih delavnic se smiselno uporabljajo predpisi s področja izobraževanja.

(3) Režijski obrati se ustanovijo v skladu z določbami zakona, ki ureja upravo, za njihovo delovanje pa se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja gospodarske javne službe.

248. člen

Kadar zaradi večjega obsega gospodarskih dejavnosti, posebnih značilnosti teh dejavnosti, povezovanja s poslovnimi partnerji, tehničnih, ekonomskih in drugih razlogov ni smotno ustanoviti režijskega obrata, se lahko ustanovi javni gospodarski zavod ali javno podjetje po določbah zakona, ki ureja gospodarske javne službe.

249. člen

V posameznem zavodu se lahko glede na velikost zavoda, posebne značilnosti zavodskih programov, velikost in posebnosti gospodarskih dejavnosti ter iz drugih razlogov organizirajo gospodarske dejavnosti v več organizacijskih oblikah.

250. člen

Ustanovitelj posameznih organizacijskih oblik gospodarskih dejavnosti uprave je Vlada Republike Slovenije, ki v ustanovnem aktu uredi vprašanja, ki izhajajo iz name-na ustanovitve posamezne organizacijske oblike, ter druga vprašanja v skladu z določbami zakona, ki ureja gospodarske javne službe.

TRETJI DEL

I. KAZENSKÉ DOLOČBE

251. člen

(1) Z globo od 300.000 tolarjev do 5.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba:

1. če opravlja določeno gospodarsko dejavnost, ki ji je prepovedana z varnostnim ali varstvenim ukrepom prepovedi določene gospodarske dejavnosti (168. člen tega zakona);

2. če omogoči drugemu opravljanje poklica, dejavnosti in dolžnosti, čeprav ve, da mu je bil s pravnomočno odločbo izrečen varnostni ukrep prepovedi opravljanja določenega poklica, določene samostojne dejavnosti ali kakšne dolžnosti (159. člen tega zakona).

(2) Z globo od 30.000 tolarjev do 300.000 tolarjev se kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe, če stori prekršek iz 1. točke prejšnjega odstavka.

252. člen

(1) Z globo od 30.000 tolarjev do 100.000 tolarjev se kaznuje za prekršek tisti, ki se izmika odvzemu voznškega dovoljenja (160. člen zakona).

(2) Z globo od 30.000 tolarjev do 100.000 tolarjev se kaznuje za prekršek tisti, ki med prestajanjem kazni zapora vozi tiste vrste oziroma kategorije motornega vozila, za katero mu je sodišče izreklo prepoved vožnje ali odvzem voznškega dovoljenja (97. člen tega zakona).

253. člen

Z globo od 50.000 tolarjev do 150.000 tolarjev se kaznuje za prekršek tisti, ki mu je izrečen varnostni ukrep

prepovedi opravljanja poklica, samostojne dejavnosti ali dolžnosti (158. člen tega zakona) ali varnostni ukrep prepovedi samostojnega opravljanja dejavnosti ali poklica, če to prepoved prekrši (163. člen tega zakona).

254. člen

Z globo 10.000 tolarjev se kaznuje pogojno odpuščeni obsojenec, če se v osmih dneh po prihodu v kraj, kjer namerava stalno prebivati, ne javi pristojni upravni enoti ali ne sporoči spremembe kraja prebivanja, dokler je na pogojnem odpustu (106. člen tega zakona).

255. člen

(1) Z globo od 100.000 tolarjev do 1.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek vzgojni zavod, ki ne sprejme mladotnika, ki mu je izrečen vzgojni ukrep oddaje v vzgojni zavod (170. člen tega zakona).

(2) Z globo od 10.000 tolarjev do 100.000 tolarjev se kaznuje odgovorna oseba vzgojnega zavoda, če stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

256. člen

Nadzor nad izvrševanjem 97. člena tega zakona izvaja policija, nad izvrševanjem četrtega odstavka 106. člena in 160. člena inšpektorat, pristojen za notranje zadeve, nad izvrševanjem 158., 159., 163. in 168. člena tega zakona inšpektorat, pristojen za delo, nadzor nad izvrševanjem 170. člena tega zakona pa inšpektorat, pristojen za šolstvo.

Zakon o izvrševanju kazenskih sankcij – ZIKS-1 (Uradni list RS, št. 22/00) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

II. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

257. člen

Za gospodarske enote se do sprejema ustanovnega akta, vendar najdalj eno leto po uveljavitvi tega zakona, uporabljajo predpisi, ki veljajo za gospodarske družbe.

258. člen

(1) Do sprejema predpisov, ki bodo urejali štetje zavarovalne dobe s povečanjem, se za pooblašene uradne osebe uporablja določba 112. člena zakona o izvrševanju kazenskih sankcij (Uradni list SRS, št. 17/78 in Uradni list RS, št. 12/92, 58/93, 71/94, 29/95, 10/98, 56/98 – odločba US in 26/99) v zvezi z 99. členom zakona o notranjih zadevah (Uradni list SRS, št. 28/80, 38/88, 27/89 in Uradni list RS, št. 8/90, 19/91, 4/92 in 58/93, 87/97 in 31/98 – odločba US) in zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 12/92, 5/94, 7/96 in 54/98).

(2) V enem letu od uveljavitve tega zakona se opravi revizija delovnih mest v upravi, na katerih se šteje zavarovalna doba s povečanjem.

259. člen

Do sprejema predpisa, ki bo urejal položaj javnih uslužbencev, se za pooblašene uradne osebe uporablja določba 112. člena zakona o izvrševanju kazenskih sankcij (Uradni list SRS, št. 17/78 in Uradni list RS, št. 12/92, 58/93, 71/94, 29/95, 10/98, 56/98 – odločba US in 26/99) v zvezi s 136. členom zakona o notranjih zadevah.

260. člen

(1) Do sprejema predpisa, ki bo urejal pogoje za upokojevanje pooblaščenih uradnih oseb, ima pooblašena ura-

dna oseba, ki ima najmanj 30 (moški) oziroma 25 (ženska) let pokojninske dobe, od tega najmanj 15 let s statusom pooblaščenega uradne osebe, in dopolni najmanj 45 (moški) oziroma 40 (ženska) let starosti, v roku šest mesecev po vložitvi zahteve pravico do upokojitve.

(2) Pokojnina se pooblaščenim uradni osebi iz prejšnjega odstavka odmeri v višini 65% pokojninske osnove. Za vsako leto pokojninske dobe nad 30 let (moški) oziroma 25 let (ženska) se pokojnina poveča za 2% pokojninske osnove, vendar največ do 85% pokojninske osnove.

(3) Pooblaščen uradna oseba, ki na dan uveljavitve tega zakona izpolnjuje pogoje iz prvega odstavka tega člena, ima v obdobju šestih mesecev po uveljavitvi tega zakona pravico do upokojitve.

261. člen

Vlada Republike Slovenije izda predpise o nazivih, pogojih za pridobitev nazivov in posebnih označb paznikov najpozneje v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

262. člen

Predpise na podlagi tega zakona morajo pristojni ministri izdati najkasneje v enem letu po uveljavitvi tega zakona.

263. člen

Do izdaje ustreznih predpisov, najdalj pa eno leto po uveljavitvi tega zakona, ostanejo v veljavi:

1. pravilnik o izvrševanju kazni zapora (Uradni list SRS, št. 3/79),
2. pravilnik o izvrševanju vzgojnega ukrepa oddaje v prevzgojni dom (Uradni list SRS, št. 3/79),
3. pravilnik o izvrševanju del in nalog pooblaščenih uradnih oseb kazenskih poboljševalnih zavodov (Uradni list SRS, št. 3/79, 2/83 in 23/87 in Uradni list RS, št. 10/91),
4. pravilnik o načinu in odmerjanju plačila za delo obsojencev in o nagradah za delo mladoletnikov v prevzgojnem domu (Uradni list SRS, št. 3/79),
5. navodilo o razporejanju in pošiljanju obsojencev na prestajanje kazni v zavode za prestajanje kazni zapora (Uradni list RS, št. 41/97),
6. navodilo o vodenju evidenc in zbiranju statističnih podatkov o osebah na prestajanju kazni zapora in mladoletnikih v prevzgojnem domu (Uradni list SRS, št. 3/79),
7. navodilo o ravnanju z mladoletnikom, ki se izmika izvršitvi vzgojnega ukrepa (Uradni list SRS, št. 12/79).

264. člen

Zavodi in prevzgojni dom za mladoletnike morajo hišne rede uskladiti z določbami tega zakona ter na podlagi zakona izdanih predpisov v šestih mesecih po izdaji pravilnika o izvrševanju kazni zapora oziroma pravilnika o izvrševanju vzgojnega ukrepa oddaje v prevzgojni dom.

265. člen

Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati pravilnik o posebnih skladih gospodarskih enot kazenskih poboljševalnih zavodov in njihovi uporabi (Uradni list SRS, št. 3/79 in 17/84).

266. člen

Z dnem, ko začne veljati ta zakon, preneha veljati zakon o izvrševanju kazenskih sankcij (Uradni list SRS, št. 17/78 in Uradni list RS, št. 12/92, 58/93, 71/94, 29/95, 10/98, 56/98 – odločba US in 26/99), razen določbe 21. člena, ki ostane v veljavi do izdaje ustreznega predpisa, in 145. člena ter členov od 145.a do 145.č.

267. člen

Ta zakon začne veljati trideseti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij – ZIKS-1B (Uradni list RS, št. 70/06) vsebuje naslednji prehodni in končno določbo:

PREHODNI IN KONČNA DOLOČBA

20. člen

Do vzpostavitve ustreznih elektronskih povezav opravi vpis po 124. členu zakona upravna enota v kraju sedeža sodišča, ki je izreklo kazen prepovedi vožnje motornega vozila. Sodišče mora overjen prepis sodbe s potrdilom o izvršljivosti najpozneje v osmih dneh po pravnomočnosti poslati pristojni upravni enoti.

21. člen

Z uveljavitvijo tega zakona se prenehajo uporabljati četrti, peti in šesti odstavek 234. člena Zakona o varnosti cestnega prometa (Uradni list RS, št. 25/06 – uradno prečiščeno besedilo).

22. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

4666. Zakon o medijih (uradno prečiščeno besedilo) (ZMed-UPB1)

Na podlagi 153. člena Poslovnika državnega zbora je Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 29. septembra 2006 potrdil uradno prečiščeno besedilo Zakona o medijih, ki obsega:

- Zakon o medijih – ZMed (Uradni list RS, št. 35/01 z dne 11. 5. 2001),
- odločbo Ustavnega sodišča Republike Slovenije o razveljavitvi 107. člena Zakona o medijih, št. U-I-181/01-12 (Uradni list RS, št. 113/03 z dne 20. 11. 2003),
- odločbo Ustavnega sodišča Republike Slovenije o delni razveljavitvi 82. člena Zakona o medijih, št. U-I-106/01-27 (Uradni list RS, št. 16/04 z dne 20. 2. 2004),
- odločbo Ustavnega sodišča Republike Slovenije o razveljavitvi šestega in sedmega odstavka 112. člena Zakona o medijih, št. U-I-207/01-20 (Uradni list RS, št. 123/04 z dne 18. 11. 2004),
- Zakon o Radioteleviziji Slovenija - ZRTVS-1 (Uradni list RS, št. 96/05 z dne 28. 10. 2005) in
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o medijih – Zmed-A (Uradni list RS, št. 60/06 z dne 9. 6. 2006).

Št. 010-01/99-8/45

Ljubljana, dne 29. septembra 2006
EPA 922-IV

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
France Cukjati, dr. med., l.r.

Z A K O N
O MEDIJIH
uradno prečiščeno besedilo
(ZMed-UPB1)

Prvo poglavje

SKUPNE DOLOČBE

1. oddelek

UVODNE DOLOČBE

Predmet zakona

1. člen

(1) Ta zakon določa pravice, obveznosti in odgovornosti pravnih in fizičnih oseb ter javni interes Republike Slovenije na področju medijev.

(2) S tem zakonom se v pravni red Republike Slovenije prenaša Direktiva Sveta z dne 3. oktobra 1989 o usklajevanju nekaterih zakonov in drugih predpisov držav članic o opravljanju dejavnosti razširjanja televizijskih programov 89/552/EGS (UL L št. 298 z dne 17. 10. 1989, str. 23), kot je bila nazadnje spremenjena z Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 97/36/ES z dne 30. junija 1997 o spremembi Direktive 89/552/EGS o usklajevanju nekaterih zakonov in drugih predpisov držav članic o opravljanju dejavnosti razširjanja televizijskih programov (UL L št. 202, z dne 30. 7. 1997, str. 60).

Mediji

2. člen

(1) Mediji po tem zakonu so časopisi in revije, radijski in televizijski programi, elektronske publikacije, teletekst ter druge oblike dnevnega ali periodičnega objavljjanja uredniško oblikovanih programskih vsebin s prenosom zapisa, glasu, zvoka ali slike, na način, ki je dostopen javnosti.

(2) Programske vsebine po tem zakonu so informacije vseh vrst (vesti, mnenja, obvestila, sporočila ter druge informacije) in avtorska dela, ki se razširjajo prek medijev z namenom obveščanja, zadovoljevanja kulturnih, izobraževalnih in drugih potreb javnosti ter množičnega komuniciranja.

(3) Mediji niso bilteni, katalogi ali drugi nosilci objavljjanja informacij, ki so namenjeni izključno oglaševanju, poslovnemu komuniciranju, izobraževalnemu procesu ali notranjemu delu gospodarskih družb, zavodov in ustanov, društev, političnih strank, cerkvenih in drugih organizacij, šolska glasila, Uradni list Republike Slovenije, uradna glasila lokalnih skupnosti in druge uradne objave, plakati, letaki, prospekti in transparenti, ter video strani brez žive slike (neplačana obvestila), razen če je s tem zakonom določeno drugače.

Dejavnost razširjanja programskih vsebin

3. člen

Dejavnost razširjanja programskih vsebin zajema dejavnost izdajanja časopisov, revij ali periodike, radijsko in televizijsko dejavnost, ter izdajanje elektronskih publikacij ne glede na tehnično obliko nosilca, na katerem so izdane.

Javni interes na področju medijev

4. člen

(1) Republika Slovenija podpira medije pri ustvarjanju in razširjanju programskih vsebin, ki so pomembne:

- za uresničevanje pravice državljanov oziroma državljanek Republike Slovenije, Slovencev po svetu, pripadnikov

oziroma pripadnic slovenskih narodnih manjšin v Italiji, Avstriji in Madžarski, italijanske in madžarske narodne skupnosti v Republiki Sloveniji ter romske skupnosti, ki živi v Sloveniji, do javnega obveščanja in do obveščenosti;

- za zagotavljanje pluralnosti in raznolikosti medijev;
- za ohranjanje slovenske nacionalne in kulturne identitete;

- za vzpodbujanje kulturne ustvarjalnosti na področju medijev;

- za kulturo javnega dialoga;
- za utrjevanje pravne in socialne države;
- za razvoj izobraževanja in znanosti.

(2) Republika Slovenija podpira razvoj tehnične infrastrukture na področju medijev.

(3) Republika Slovenija posebej podpira ustvarjanje in razširjanje programskih vsebin namenjenih slepim in gluhoonemim v njih prilagojenih tehnikah ter razvoj ustrezne tehnične infrastrukture.

(4) Za sofinanciranje uresničevanja javnega interesa na področju medijev iz prejšnjih odstavkov zagotavlja Republika Slovenija sredstva v državnem proračunu.

Financiranje programskih vsebin medijev

4.a člen

(1) Republika Slovenija za zagotavljanje pluralnosti in demokratičnosti medijev zaradi svobode izražanja v Republiki Sloveniji pri ministrstvu, pristojnem za kulturo (v nadaljnjem besedilu: pristojno ministrstvo) zagotavlja proračunska sredstva za medije z namenom izvajanja državne podpore pri uresničevanju javnega interesa v medijih.

(2) Republika Slovenija v okviru proračunskih sredstev za medije zagotavlja sredstva za:

- zagotavljanje pluralnosti in demokratičnosti splošno-informativnih tiskanih medijev;
- pluralnost in demokratičnost programskih vsebin radijskih in televizijskih programov ter elektronskih publikacij;
- razvijanje in sofinanciranje programskih vsebin radijskih in televizijskih programov s statusom lokalnega, regionalnega, študentskega oziroma nepridobitnega radijskega ali televizijskega programa.

(3) Za razvoj programskih vsebin radijskih in televizijskih programov s statusom lokalnega, regionalnega in študentskega oziroma nepridobitnega radijskega ali televizijskega programa se nameni vsota, ki ustreza vrednosti 3% zneska prispevka za programe RTV Slovenija, ki je bil zbran v preteklem letu. Sredstva, ki jih pridobi izdajatelj na razpisih pristojnega ministrstva na podlagi statusa posebnega pomena, lahko porabi samo za namene iz tretje alineje prejšnjega odstavka.

(4) Za uresničevanje ciljev iz drugega odstavka tega člena se iz proračunskih sredstev sofinancirajo programske vsebine medijev, pri čemer je pri radijskih in televizijskih medijih izvzeta Radiotelevizija Slovenija.

(5) Vlada Republike Slovenije z uredbo podrobneje določi način, postopek, pogoje in merila za izvedbo rednih javnih razpisov za sofinanciranje projektov iz proračunskih sredstev za medije, v skladu s tem zakonom in zakonom, ki ureja uresničevanje javnega interesa za kulturo.

(6) Izdajatelj, ki je dobil sredstva na javnem razpisu za sofinanciranje projektov iz proračunskih sredstev za medije in ni izpolnil pogojev, opredeljenih v razpisu, mora vrniti pridobljena sredstva.

(7) Člane strokovne komisije za presojo in ocenjevanje projektov sofinanciranja programskih vsebin za uresničevanje ciljev iz drugega odstavka tega člena v skladu z zakonom, ki ureja uresničevanje javnega interesa za kulturo, imenuje minister oziroma ministrica, pristojna za kulturo (v nadaljnjem besedilu: pristojni minister). Člani strokovne komisije ne morejo biti:

– funkcionarji, poslanci in delavci, zaposleni v državnih organih;

– člani vodstev političnih strank;

– delavci, ki so redno zaposleni pri izdajatelju medija ali v oglaševalski organizaciji;

– osebe, ki imajo kot zunanji sodelavci sklenjeno pogodbeno razmerje z izdajateljem medija ali z oglaševalsko organizacijo;

– osebe, ki imajo v lasti več kot 1 odstotek kapitala ali upravljaljskih oziroma glasovalnih pravic v premoženju izdajatelja medija ali v oglaševalski organizaciji.

(8) Pri obravnavanju projektov sofinanciranja programskih vsebin za uresničevanje ciljev iz drugega odstavka tega člena strokovna komisija upošteva pomen projekta za uresničevanje javnega interesa v medijih. Pri presoji meril, določenih v tem zakonu in podzakonskih aktih, strokovna komisija izhaja iz izsledkov rednih letnih raziskav stanja medijskega pluralizma v Republiki Sloveniji. Strokovna komisija enkrat letno pripravi poročilo o svojem delu, ki se predstavi javnosti.

(9) Pri obravnavanju sofinanciranja splošnoinformativnih tiskanih medijev strokovna komisija upošteva naslednja merila:

– zagotavljanje rednega in objektivnega ter uravnoteženega predstavljanja političnega delovanja in stališč raznih organizacij in posameznikov, zlasti politične pozicije in opozicije;

– kakovost, izvirnost, komunikativnost in aktualnost avtorske obravnave;

– povprečno število prodanih izvodov tiskanih medijev;

– povprečno število objavljenih izvirnih člankov v posamezni številki;

– obseg splošnoinformativnih, kulturnih, znanstveno-strokovnih, raziskovalnih in izobraževalnih programskih vsebin;

– pomen za uresničevanje pravice do javnega obveščanja in objektivne obveščenosti;

– zagotavljanje večjega zaposlovanja ali sklepanja pogodbenih razmerij zaposlovanja novinarjev oziroma programskih delavcev, ki medij ustvarjajo;

– pomen za posamezno regijo oziroma lokalno skupnost.

(10) Pri obravnavanju sofinanciranja programskih vsebin radijskih in televizijskih programov ter elektronskih publikacij strokovna komisija upošteva naslednja merila:

– zagotavljanje rednega in objektivnega ter uravnoteženega predstavljanja političnega delovanja in stališč raznih organizacij in posameznikov, zlasti politične pozicije in opozicije;

– kakovost, izvirnost, komunikativnost in aktualnost avtorske obravnave;

– pomen projekta za razvoj slovenske kulture in jezika;

– pomen izvedbe v projektu predlaganih programskih vsebin za raznolik razvoj slovenske medijske krajine;

– pomen za ohranjanje slovenske nacionalne in kulturne identitete;

– pomen za uresničevanje pravice do javnega obveščanja in objektivne obveščenosti;

– zagotavljanje večjega zaposlovanja ali sklepanja pogodbenih razmerij zaposlovanja novinarjev oziroma programskih delavcev, ki medij ustvarjajo.

(11) Pri obravnavanju sofinanciranja radijskih in televizijskih programov s statusom lokalnega, regionalnega, študentskega oziroma nepridobitnega radijskega ali televizijskega programa strokovna komisija upošteva naslednja merila:

– zagotavljanje rednega in objektivnega ter uravnoteženega predstavljanja političnega delovanja in stališč raznih organizacij in posameznikov, zlasti politične pozicije in opozicije;

– kakovost, izvirnost, komunikativnost in aktualnost avtorske obravnave;

– pomen projekta za razvoj posameznih regij, lokalnih skupnosti ali posebnih vsebin;

– pomen izvedbe v projektu predlaganih programskih vsebin za raznolik razvoj slovenske medijske krajine;

– pomen za uresničevanje pravice do javnega obveščanja in objektivne obveščenosti;

– nepridobitnost programa kot prednostno merilo;

– zagotavljanje večjega zaposlovanja ali sklepanja pogodbenih razmerij zaposlovanja novinarjev oziroma programskih delavcev, ki medij ustvarjajo;

– omogočanje uresničevanja pravice do javnega obveščanja in obveščenosti lokalnim in manjšinskim skupnostim in ali se razširja v manjšinskih jezikih;

– zagotavljanje upoštevanja načela kulturne raznolikosti, načela enakih možnosti spolov ter uveljavljanja strpnosti.

(12) Strokovnoupravne ter tehnično-administrativne naloge za strokovno komisijo za presajo in ocenjevanje projektov opravlja pristojno ministrstvo.

2. oddelek

SPLOŠNA NAČELA

Zaščita slovenskega jezika

5. člen

(1) Ime medija in njegovih rubrik oziroma oddaj mora biti v slovenskem jeziku, razen kadar gre za medije ali njegove rubrike oziroma oddaje, ki so slovenske licenčne različice tujega medija ali rubrik oziroma oddaj z blagovnimi ali storitvenimi znamkami tega medija.

(2) Da je ime medija ali rubrike oziroma oddaje skladno z določbami tega zakona, se šteje tudi, ko gre za ime v mrtvem jeziku, esperantu ali v enem od slovenskih pokrajinskih narečij.

(3) Mnenje o skladnosti imena iz prvega odstavka tega člena s slovenskim jezikom v spornem primeru na podlagi predpisa, ki določa merila o skladnosti imena s slovenskim jezikom, izda pristojni minister.

(4) Izdajatelj, ki je ustanovljen oziroma registriran v Republiki Sloveniji, mora razširjati programske vsebine v slovenskem jeziku, ali pa morajo biti na ustrezen način prevedene v slovenščino, razen kadar so v prvi vrsti namenjene bralcem, poslušalcem oziroma gledalcem iz druge jezikovne skupine.

(5) Izdajatelj lahko v tujem jeziku razširja programske vsebine, namenjene jezikovnemu izobraževanju.

(6) Razlog oziroma namen razširjanja programskih vsebin v tujem jeziku mora biti posebej opredeljen na vidnem mestu nosilca teh vsebin z razvidnimi grafičnimi, optičnimi ali akustičnimi znaki v slovenskem jeziku.

(7) Če so programske vsebine namenjene madžarski oziroma italijanski narodni skupnosti, jih lahko izdajatelj razširja v jeziku narodne skupnosti.

(8) Kadar se programske vsebine, zaradi aktualnosti, neposrednosti in avtentičnosti obveščanja javnosti, ali zaradi neizogibnih časovnih, tehničnih ali drugih nepričakovanih ovir, izjemoma razširjajo v tujem jeziku, se uporabi določba tretjega odstavka tega člena.

(9) Določba prvega odstavka tega člena smiselno velja tudi za nosilce informacij iz tretjega odstavka 2. člena tega zakona.

Svoboda izražanja

6. člen

Dejavnost medijev temelji na svobodi izražanja, nedotakljivosti in varstvu človekove osebnosti in dostojanstva, na svobodnem pretoku informacij in odprtosti medijev za različ-

na mnenja, prepričanja in za raznolike vsebine, na avtonomnosti urednikov, novinarjev in drugih avtorjev pri ustvarjanju programskih vsebin v skladu s programskimi zasnovami in profesionalnimi kodeksi, ter na osebni odgovornosti novinarjev oziroma drugih avtorjev prispevkov in urednikov za posledice njihovega dela.

Svoboda razširjanja programskih vsebin iz drugih držav

7. člen

Republika Slovenija zagotavlja svobodo razširjanja in sprejemanja programskih vsebin iz drugih držav na njeno območje in lahko v posameznih primerih omejuje to svobodo le v skladu z mednarodno pogodbo, ki obvezuje Republiko Slovenijo, in tem zakonom.

Prepoved spodbujanja k neenakopravnosti in nestrpnosti

8. člen

Prepovedano je z razširjanjem programskih vsebin spodbujati k narodni, rasni, verski, spolni ali drugi neenakopravnosti, k nasilju in vojni, ter izzivati narodno, rasno, versko, spolno ali drugo sovraštvo in nestrpnost.

3. oddelek

PRAVICE IN OBVEZNOSTI IZDAJATELJA

Izdajatelj medija

9. člen

(1) Izdajatelj medija (v nadaljnjem besedilu: izdajatelj) je pravna ali fizična oseba, ki izvaja dejavnost razširjanja programskih vsebin, v skladu s tem zakonom.

(2) Izdajatelj samostojno oblikuje programsko zasnovo medija in nosi temeljno odgovornost za njeno izvajanje.

(3) Dejavnost izdajatelja lahko obsega tudi ustvarjanje oziroma produkcijo programskih vsebin.

Posebni pogoji za ustanovitev in vpis izdajatelja v sodni register

10. člen

(1) Za izvajanje dejavnosti razširjanja programskih vsebin se lahko v Republiki Sloveniji ustanovi in vpiše v sodni register pravna ali fizična oseba iz prejšnjega člena, če poleg splošnih pogojev izpolnjuje tudi naslednje posebne pogoje:

– da ima sedež oziroma stalno prebivališče v Republiki Sloveniji;

– da je sedež uredništva v Republiki Sloveniji.

(2) Pogoji iz prejšnjega odstavka ne veljajo, če s tem pisno soglaša Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: pristojno ministrstvo).

(3) Pri izdaji soglasja iz prejšnjega odstavka pristojno ministrstvo upošteva pomen medija za razvoj na področju javnega obveščanja in slovenske kulture.

Jurisdikcija Republike Slovenije

11. člen

(1) Ne glede na določbe prejšnjega člena velja domneva, da je izdajatelj televizijskega programa pod jurisdikcijo Republike Slovenije, kadar ima v Sloveniji svoj sedež ali samo izdajatelj ali pa samo uredništvo, drugi od obeh pa je v državi, članici Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: EU), ali v tretji državi, pod pogojem, da programske vsebine s svojim delom razširjajo večinoma ljudje, zaposleni oziroma pogodbeno angažirani v Republiki Sloveniji.

(2) Kadar pomemben del programskih vsebin televizijskega programa s svojim delom razširjajo ljudje, zaposleni oziroma pogodbeno angažirani v Republiki Sloveniji, drug pomemben del pa ljudje, zaposleni oziroma pogodbeno angažirani v drugi državi, članici EU, velja domneva, da je izdajatelj tega programa pod jurisdikcijo Republike Slovenije, če ima v njej sedež vsaj njegov izdajatelj, ne glede na sedež uredništva.

(3) Kadar pomemben del programskih vsebin televizijskega programa s svojim delom razširjajo ljudje, zaposleni oziroma pogodbeno angažirani v tretjih državah, velja domneva, da je izdajatelj tega programa pod jurisdikcijo Republike Slovenije, če je program začel z razširjanjem programskih vsebin na podlagi slovenskega zakona, in če je ohranjena trdna poslovna vez med njim in slovenskim gospodarstvom.

(4) Če se za izdajatelja televizijskega programa ne morejo uporabiti določbe iz prejšnjih odstavkov tega člena, in če izdajatelj televizijskega programa ne sodi pod jurisdikcijo kake druge države, članice EU, ali podpisnice Evropske konvencije o čezmejni televiziji, se šteje, da je pod jurisdikcijo Republike Slovenije izdajatelj, ki:

– uporablja frekvenco, ki mu jo je dodelil pristojni organ v Republiki Sloveniji;

– ne uporablja frekvence iz prejšnje alinee, vendar pa uporablja satelitske zmogljivosti, ki pripadajo Republiki Sloveniji;

– ne uporablja niti frekvence niti satelitskih zmogljivosti iz prejšnjih dveh alinej, vendar pa uporablja satelitsko zemeljsko postajo, ki je nameščena v Republiki Sloveniji.

Razvid medijev

12. člen

(1) Izdajatelj mora pred začetkom izvajanja dejavnosti prijaviti medij pri pristojnem ministrstvu, zaradi vpisa v razvid.

(2) V predlogu za vpis v razvid je treba navesti:

– ime medija;

– ime ali firmo in sedež oziroma stalno prebivališče izdajatelja;

– odgovorno osebo izdajatelja, kadar je izdajatelj pravna oseba;

– vrst in časovni interval razširjanja medija;

– ime in priimek odgovornega urednika;

– sedež uredništva oziroma odgovornega urednika;

– način in predvideno območje razširjanja programskih vsebin;

– jezik razširjanja programskih vsebin;

– vire in način financiranja;

– podatke o osebah, ki imajo najmanj pet (5) odstotni lastniški ali upravljalški delež oziroma delež glasovalnih pravic v premoženju izdajatelja splošno-informativnega tiskanega dnevnika in tednika ter radijskega in televizijskega programa.

(3) Predlogu za vpis v razvid morajo biti priložena dokazila o izpolnjevanju posebnih pogojev iz 10. člena tega zakona, dokazilo o vpisu v sodni register, temeljni pravni akt izdajatelja, ki je v skladu s tem zakonom, ter programska zasnova, ki je v skladu s tem zakonom. Izdajatelj radijskega ali televizijskega programa mora pred začetkom oddajanja priložiti kopije pogodb, sklenjenih s kolektivnimi organizacijami za varstvo avtorske in sorodnih pravic na delih, ki se bodo radiodifuzno izvajala na njegovem programu.

(4) Izdajatelj ne more prijaviti medija, katerega ime bi bilo enako imenu medija, ki je že vpisan v razvid.

13. člen

(1) Pristojno ministrstvo mora medij vpisati v razvid, če so s strani predlagatelja izpolnjeni vsi predpisani pogoji iz tega zakona, in izdati odločbo o vpisu v razvid najpozneje

v petnajstih (15) dneh od prejema predloga za vpis, ali pa v istem roku zahtevati dopolnitev predloga.

(2) Če predlagatelj ne izpolnjuje pogojev za vpis v razvid, pristojno ministrstvo izda odločbo o zavrnitvi vpisa.

Vodenje razvida

14. člen

(1) Izdajatelj mora o spremembi podatkov iz drugega in tretjega odstavka 12. člena tega zakona in o prenehanju delovanja obvestiti pristojno ministrstvo v petnajstih (15) dneh od nastanka spremembe oziroma od prenehanja.

(2) Izdajatelj mora dati pristojnemu ministrstvu tudi druge podatke, kadar jih le-to zahteva zaradi izvajanja veljavnih predpisov s področja medijev.

(3) Izdajatelj radijskega ali televizijskega programa mora vsako leto do konca meseca marca poslati pisno poročilo o izvajanju dejavnosti in uresničevanju programske zasnove Agenciji za pošto in elektronske komunikacije Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: agencija).

(4) Izdajatelj tiskanega medija mora pošiljati obvezen izvod vsake izdaje Narodni univerzitetni knjižnici.

(5) Podatki iz razvida, razen podatkov o virih in načinu financiranja ter programskih zasnov radijskih in televizijskih programov, ki še niso začeli oddajati, so dostopni zainteresirani javnosti. Način vodenja razvida, ter postopek za vpis v razvid in za posredovanje podatkov iz njega, natančneje določi pristojni minister.

Izbris iz razvida

15. člen

(1) Pristojno ministrstvo izbriše medij iz razvida v naslednjih primerih:

– če izdajatelj v štiriindvajsetih (24) mesecih po vpisu v razvid ne pridobi dovoljenja za izvajanje dejavnosti iz 105. člena tega zakona, kadar je to dovoljenje potrebno po tem zakonu, ali če se mu to dovoljenje trajno prekliče, oziroma preneha veljati;

– če izdajatelj kljub pisnemu opozorilu nadaljuje s hudimi kršitvami zakona;

– če medij ne deluje več kot šest (6) mesecev, razen v primerih, ko izhaja v daljših časovnih intervalih;

– če izdajatelj ne izpolnjuje več pogojev za vpis v razvid.

(2) Pristojno ministrstvo lahko izbriše iz razvida radijski ali televizijski program le na podlagi odločitve ali predhodnega soglasja agencije.

(3) O izdaji odločbe o izbrisu radijskega ali televizijskega programa iz razvida pristojno ministrstvo v osmih (8) dneh obvesti agencijo.

Prepoved izvajanja dejavnosti

16. člen

(1) Izdajatelj ne sme razširjati programskih vsebin prek medija, ki ni vpisan v razvid pri pristojnem ministrstvu.

(2) Pristojni inšpektor lahko v primeru kršitev tega zakona izda odločbo o odpravi ugotovljenih pomanjkljivosti oziroma nepravilnosti in določi rok za njihovo odpravo.

(3) Pristojni inšpektor lahko izdajatelju, ki razširja programske vsebine prek medija, ne da bi bil vpisan v razvid, prepove opravljanje dejavnosti, ter mu zaseže delovne priprave, izdelke in material, ki se uporabljajo za opravljanje dejavnosti.

Programska zasnova

17. člen

(1) Namen izdajanja in temeljna vsebinska izhodišča za delovanje medija določi izdajatelj s programsko zasnovo.

Programska zasnova radijskega in televizijskega programa mora vsebovati tudi programsko shemo, ki določa:

– zvrsti programskih vsebin oziroma njihovo razvrstitev v posamezne sklope;

– predvidena kvantitativna razmerja med posameznimi vsebinskimi sklopi;

– predviden maksimalni obseg oglaševalskih vsebin;

– predviden obseg lastne produkcije in produkcije slovenskih avdiovizualnih del.

(2) Izdajatelj televizijskega programa s programsko zasnovo določi tudi izhodiščni delež del evropske avdiovizualne produkcije, evropskih avdiovizualnih del neodvisnih producentov, ter slovenskih avdiovizualnih del.

(3) Pred temeljno spremembo ali bistveno dopolnitvijo programske zasnove mora izdajatelj pridobiti mnenje uredništva.

(4) Za temeljno spremembo oziroma bistveno dopolnitev programske zasnove radijskega ali televizijskega programa mora izdajatelj pridobiti predhodno soglasje agencije in priložiti mnenje uredništva o nameravani spremembi oziroma dopolnitvi.

(5) Programska zasnova je sestavni del pogodbe o zaoplitvi med izdajateljem in urednikom ter med izdajateljem in novinarjem. Posebne pravice urednika in novinarja, ki nastanejo zaradi sprememb ali dopolnitev programske zasnove, se določijo s panožno kolektivno pogodbo.

(6) Določba drugega odstavka tega člena ne velja za izdajatelje televizijskih programov iz 77., 79. in 80. člena tega zakona, če je posamezen program namenjen lokalnemu občinstvu in ni vključen v nacionalno programsko mrežo.

(7) Določbe tega člena ne veljajo za televizijske programe, specializirane za TV prodajo ali za samooglaševanje iz 96. člena tega zakona.

4. oddelek

PRAVICE IN OBVEZNOSTI UREDNIŠTVA

Odgovorni urednik

18. člen

(1) Vsak medij mora imeti odgovornega urednika, ki ga imenuje in razrešuje izdajatelj v skladu s tem zakonom in svojim temeljnim pravnim aktom. Pred imenovanjem ali razrešitvijo odgovornega urednika mora izdajatelj pridobiti mnenje uredništva, če ni v temeljnem pravnem aktu določen močnejši vpliv uredništva.

(2) Odgovorni urednik odgovarja za uresničevanje programske zasnove ter opravlja druge naloge, določene s temeljnim pravnim aktom izdajatelja.

(3) Odgovorni urednik odgovarja za vsako objavljeno informacijo, če ta zakon ne določa drugače.

(4) Če ima medij več odgovornih urednikov, vsak od njih odgovarja za objave informacij v tistem programskem sklopu, za katerega je odgovoren.

(5) Imenovanje odgovornih urednikov radijskih in televizijskih programov Radiotelevizije Slovenija določa poseben zakon.

(6) Določba tretjega in četrtega odstavka tega člena ne velja za odgovornega urednika oziroma odgovorne urednike posebnega nacionalnega televizijskega programa, za tisti del programa, ki je namenjen neposrednim prenosom sej Državnega zbora Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Državni zbor) in njegovih delovnih teles.

19. člen

(1) Odgovorni urednik je lahko oseba, ki:

– ima izkaz o aktivnem znanju slovenskega jezika, če ni državljan Republike Slovenije;

– ima izkaz o aktivnem znanju italijanskega oziroma madžarskega jezika, v primeru ko gre za medij madžarske ali italijanske narodne skupnosti;

– je poslovno sposobna;

– ji ni izrečena prepoved opravljanja poklica, dejavnosti ali javnega nastopanja.

(2) Določbi prve in druge alineje prejšnjega odstavka ne veljata, če se programske vsebine razširjajo v tujem jeziku v skladu s prvim odstavkom 5. člena tega zakona.

(3) Odgovorni urednik ne more biti oseba, ki po ustavi ali zakonu uživa imuniteto.

Uredništvo

20. člen

(1) Uredništvo sestavljajo odgovorni urednik oziroma odgovorni uredniki, drugi uredniki in novinarji, v skladu s temeljnim pravnim aktom izdajatelja pa lahko tudi drugi avtorji prispevkov oziroma programski sodelavci. Pravna razmerja med izdajateljem in uredništvom ter osnovna medsebojna razmerja znotraj uredništva so določena s temeljnim pravnim aktom izdajatelja v skladu s tem zakonom, pri čemer ta akt določi stopnjo avtonomije uredništva pri urejanju razmerij znotraj uredništva. V primeru, da pri izdajatelju medija ni zaposlenih več urednikov ali novinarjev, lahko opravlja funkcijo uredništva odgovorni urednik sam.

(2) Uredništvo, uredniki, novinarji in avtorji drugih prispevkov so v okviru programske zasnove in v skladu s temeljnim pravnim aktom izdajatelja pri svojem delu neodvisni in samostojni.

Novinarji

21. člen

(1) Novinar po tem zakonu je oseba, ki se ukvarja z zbiranjem, obdelavo, oblikovanjem ali razvrščanjem informacij za objavo prek medijev in je zaposlena pri izdajatelju, ali pa samostojno kot poklic opravlja novinarsko dejavnost (samostojni novinar).

(2) Urednik, novinar ali avtor prispevka niso dolžni razkriti vira informacij, razen v primerih, ko to določa kazenska zakonodaja.

(3) Novinarju se ne sme odpovedati delovnega razmerja ali prekiniti sklenjene pogodbe z njim, zmanjšati plače, spremeniti statusa v uredništvu ali kako drugače poslabšati njegovega položaja zaradi izražanja mnenj in stališč, ki so v skladu s programsko zasnovo ter s profesionalnimi pravili, merili in standardi.

22. člen

(1) Status samostojnega novinarja se pridobi z vpisom v razvid samostojnih novinarjev pri pristojnem ministrstvu, po predhodnem mnenju registrirane strokovne organizacije novinarjev. O vpisu v razvid odloči pristojni minister.

(2) V razvid iz prejšnjega odstavka se vpiše, kdor izpolnjuje naslednje pogoje:

– da ima izkaz o aktivnem znanju slovenskega jezika, če ni državljan Republike Slovenije;

– da opravlja novinarsko dejavnost kot edini ali glavni poklic;

– da ima dokazila o objavah v medijih, ki so vpisani v razvid iz 12. člena tega zakona;

– da mu ni s pravnomočno sodno odločbo prepovedano opravljanje te dejavnosti.

(3) Pristojno ministrstvo izbriše iz razvida osebo, ki ne izpolnjuje več pogojev iz prejšnjega odstavka.

(4) Vlada Republike Slovenije na predlog pristojnega ministra z uredbo predpiše postopek in podrobnejša merila za pridobitev statusa samostojnega novinarja in za vodenje razvida samostojnih novinarjev kot javne knjige.

(5) Z uredbo iz prejšnjega odstavka se določi način in postopek občasnega preverjanja izpolnjevanja pogojev iz drugega odstavka tega člena, ki jih morajo za vpis v razvid izpolnjevati samostojni novinarji.

5. oddelek

OBVEZNE PROGRAMSKE VSEBINE

Impresum

23. člen

(1) Izdajatelj mora na vidnem mestu vsakega posameznega nosilca programskih vsebin (npr. izvod tiska, televizijska oddaja) zagotoviti objavo naslednjih podatkov:

– ime oziroma firmo in sedež oziroma stalno prebivališče izdajatelja;

– ime in priimek odgovornega urednika oziroma odgovornih urednikov ter imena in priimke urednikov posameznih programskih sklopov, kadar je to v skladu z notranjo organizacijo uredništva;

– ime oziroma firmo in sedež tiskarne ter datum natisa ali ponatisa in število tiskanih izvodov, kadar gre za tiskani medij;

– datum produkcije (mesec in leto), kadar gre za radijski in televizijski program.

(2) Določbe prejšnjega odstavka smiselno veljajo tudi za nosilce informacij iz tretjega odstavka 2. člena tega zakona.

(3) Določbe prvega odstavka tega člena se ne nanašajo na nosilce programskih vsebin, ki se v Republiki Sloveniji izdelujejo ali razmnožujejo za tujega naročnika in so namenjeni razširjanju zunaj območja države.

(4) Ime oziroma logotip radijskega in televizijskega programa se mora objavljati najmanj enkrat na vsako uro oddajanja.

Obvezno objavljanje drugih podatkov

24. člen

Izdajatelj mora na ustreznih mestih vsakega posameznega nosilca programskih vsebin zagotoviti dosledno objavo naslednjih podatkov:

– imena avtorjev objavljenih prispevkov, razen če posamezen avtor določi drugače;

– imena oziroma firme imetnikov materialnih avtorskih pravic glede objavljenih programskih vsebin, razen v tiskanih medijih in radijskih programih;

– ime pravne ali fizične osebe, ki hrani uporabljeni predmet kulturne dediščine ali arhivalijo oziroma ustrezno reprodukcijo;

– ime medija, po katerem je prevzet programski prispevek ali izsek iz programskega prispevka, razen če je z medsebojno pogodbo določeno drugače.

Objava nujnega sporočila

25. člen

Medij mora na zahtevo državnih organov ter javnih podjetij in javnih zavodov brez odlašanja brezplačno objaviti nujno sporočilo v zvezi z resno ogroženostjo življenja, zdravja ali premoženja ljudi, kulturne in naravne dediščine, ter varnosti države. Za resničnost in točnost sporočila odgovarja tisti, ki ga je posredoval mediju.

6. oddelek

PRAVICA DO POPRAVKA ALI ODGOVORA

Pravica do popravka objavljenega obvestila

26. člen

(1) Vsakdo ima pravico od odgovornega urednika zahtevati, da brezplačno objavi njegov popravek objavljenega obvestila, s katerim sta bila prizadeta njegova pravica ali interes.

(2) Objava popravka se lahko zahteva v tridesetih (30) dneh od objave obvestila oziroma od dneva, ko je zainteresirana oseba zvedela za objavo, če zanj iz objektivnih razlogov ni mogla zvedeti v okviru danega roka.

(3) Z izrazom obvestilo je mišljena vsaka objava vsebine, s katero sta lahko prizadeta pravica ali interes posameznika, organizacije ali organa, ne glede na to, ali je bila vsebina objavljena v obliki vesti, komentarja oziroma v kakršni koli drugi obliki.

(4) Z izrazom popravek ni mišljen samo popravek v ožjem smislu, to je zanikanje oziroma popravljanje zatrjevanih napačnih ali neresničnih navedb v objavljenem obvestilu, ampak tudi navajanje oziroma prikaz drugih ali nasprotnih dejstev in okoliščin, s katerimi prizadeti spodbija ali z namenom spodbijanja bistveno dopolnjuje navedbe v objavljenem besedilu.

27. člen

(1) Popravek se mora objaviti brez sprememb in dopolnitev. Dopustni so samo pravopisni popravki pod pogojem, da je o njih prizadeti obveščen in se z njimi strinja.

(2) Popravek mora biti objavljen:

- če medij izhaja mesečno ali v večjih časovnih presledkih in zahteva po objavi prispe vsaj 14 dni pred izidom, v prvi izdaji oziroma oddaji medija po prejemu popravka;
- v vseh drugih primerih najkasneje v drugi izdaji oziroma enakovredni oddaji medija po prejemu popravka;
- pri elektronskih publikacijah v roku 48 ur po prejemu popravka.

(3) Vsaka objava mora biti jasno označena kot popravek, lahko pa tudi z oznako »prikaz nasprotnih dejstev«. Objava mora vsebovati ime prizadetega in navedbo, na kateri članek oziroma oddajo se nanaša.

(4) Popravek mora biti objavljen v taki obliki in na takem mestu, da ima njegova objava enako vrednost kot članek ali prispevek, na katerega se nanaša. Če izhaja medij v več izdajah ali ima več programov, se mora popravek objaviti v tistih izdajah oziroma programih, v katerih je bil objavljen članek ali prispevek, na katerega se popravek ali prikaz nasprotnih dejstev nanaša. Kadar se popravek nanaša na dva ali več obvestil, ki so obravnavala isti dogodek oziroma isto osebo in so bila objavljena v različnih medijih istega izdajatelja, se popravek objavi v vseh teh medijih.

(5) Pri tiskanih medijih se šteje, da je popravek objavljen na enakovrednem mestu, če je popravek objavljen na isti strani znotraj iste rubrike in v enaki ter enako veliki pisavi kot članek, na katerega se nanaša. Če je bil izvirni članek objavljen na naslovnici časopisa zadostuje opozorilo na naslovnici, da je popravek objavljen znotraj tiskanega medija. Iz opozorila na naslovnici mora biti razvidno, da gre za popravek, opozorilo na naslovnici pa mora vsebovati najmanj predmet zanikanja oziroma prikaza nasprotnih dejstev, in če je bilo v izvirnem članku objavljeno ime prizadetega, tudi ime. Če je bila trditev, na katero se popravek nanaša, postavljena v naslovu, se šteje, da je izpolnjen pogoj objave na enakem mestu ali enakovrednem mestu, če zajema naslov popravka isti prostor kot naslov članka, na katerega se nanaša. V primeru, ko gre za objavo opozorila na naslovnici, pa mora opozorilo na naslovnici obsegati najmanj isti prostor, kot ga je obsegal naslov članka, na katerega se popravek nanaša.

(6) Objava v radijskih ali televizijskih programih in drugih v tehničnem pogledu enakih programih mora biti prebrana. Če se je izvirno obvestilo v teh programih ponavljalo, zadostuje enkratna objava popravka v tistem časovnem pasu, ki ima največjo poslušanost oziroma gledanost.

(7) Če je bil izvirni prispevek prikazan v sliki, mora biti tudi popravek objavljen s sliko.

(8) Odgovorni urednik medija mora prizadetega v roku 24 ur po prejemu popravka obvestiti, v kateri številki oziroma oddaji bo objavljen zahtevani popravek, oziroma, da zavrača objavo.

(9) V primeru, da odgovorni urednik zavrne objavo popravka, mora svojo odločitev pisno obrazložiti. V svoji obrazložitvi mora jasno in nedvoumno navesti, katere navedbe v popravku so razlog za zavrnitev objave.

28. člen

(1) Kdor zahteva objavo popravka ali prikaz nasprotnih dejstev, mora navesti obvestilo, na katero se popravek nanaša, in datum njegove objave. Navesti mora tudi naslov popravka. V primeru, da naslova popravka ne navede oziroma iz besedila popravka naslov ni razviden, ga določi odgovorni urednik skladno s tem zakonom.

(2) (črtan)

(3) V isti izdaji oziroma oddaji medija ne sme biti hkrati s popravkom objavljen komentar tega popravka ali odgovor nanj.

29. člen

(1) Odgovorni urednik mora hraniti zapise vseh objavljenih programskih vsebin najmanj petnajst (15) dni po njihovi objavi ter zainteresirani osebi na njene stroške izročiti ustrezno kopijo posameznega zapisa, in sicer najpozneje v treh (3) dneh od prejema pisne zahteve zainteresirane osebe.

(2) Kopija iz prejšnjega odstavka je lahko zainteresirani osebi izročena izključno v osebno rabo. Ne sme se razmnoževati in javno priobčevati brez soglasja izdajatelja, razen v okviru sodnega postopka.

30. člen

Objava popravka se lahko zahteva tudi, če je bilo obvestilo objavljeno prek medija, ki je prenehal delovati. Upravičenec lahko od tedanjega izdajatelja oziroma od njegovega pravnega naslednika zahteva, da na svoje stroške poskrbi za objavo popravka v določenem drugem mediju, ki je po obsegu in kvaliteti razširjanja programskih vsebin primerljiv s prvim.

31. člen

(1) Odgovorni urednik mora objaviti popravek, razen v naslednjih primerih:

- če se zahtevani popravek ne nanaša na obvestilo, na katero se sklicuje zainteresirana oseba;
- če zahtevani popravek v ničemer ne zanika navedb v obvestilu in se v njem tudi ne navaja oziroma prikazuje drugih ali nasprotnih dejstev in okoliščin, s katerimi bi prizadeti spodbijal ali z namenom spodbijanja bistveno dopolnjeval navedbe v objavljenem besedilu;
- če bi bila objava popravka v nasprotju z zakonom;
- če zahteve za objavo popravka s strani državnega organa oziroma pravne osebe ni podpisala pooblaščenca oseba ali oseba, ki bi bila s strani tega organa oziroma pravne osebe pooblaščenca za odnose z javnostmi;
- če je popravek napisan žaljivo;
- če je zahtevani popravek nesorazmerno daljši od obvestila, v katerem so navedbe, zaradi katerih se daje, oziroma od dela obvestila, na katerega se neposredno nanaša;
- če je bila zahteva za objavo popravka dana po preteku roka iz drugega odstavka 26. člena tega zakona;
- če je bila zahtevana objava popravka z isto vsebino, kot jo ima zahtevani popravek, o katerem teče spor pred

sodiščem zaradi zavrnitve ali neustreznosti načina njegove objave.

(2) Odgovorni urednik mora o zavrnitvi popravka odločiti znotraj roka iz osmega odstavka 27. člena tega zakona in v tem roku svojo odločitev o zavrnitvi objave oziroma popravka posredovati pisno po priporočeni pošti osebi, ki je zahtevala objavo popravka.

32. člen

Če zainteresirana oseba v roku osem (8) dni od objave obvestila pisno napove, da bo zahtevala objavo popravka, mora odgovorni urednik hraniti zapis obvestila, za katerega se zahteva popravek, dokler ni končan sodni postopek.

33. člen

(1) Če odgovorni urednik ne objavi popravka v roku in na način, določen s tem zakonom, ima tisti, ki zahteva objavo popravka, pravico vložiti tožbo zoper odgovornega urednika za objavo odgovora ali popravka pri sodišču, pristojnem za civilnopravne spore, na katerega območju je sedež oziroma stalno prebivališče izdajatelja medija, prek katerega je bilo objavljeno obvestilo, na katero se nanaša popravek.

(2) Tožba se lahko vloži najpozneje v tridesetih (30) dneh po preteku roka za objavo popravka, oziroma od dneva, ko je bil popravek objavljen na način, ki ni v skladu s tem zakonom.

34. člen

(1) Toženec mora odgovoriti na tožbo v roku 8 dni od prejema tožbe. Prvi narok za glavno obravnavo mora biti opravljen najkasneje v roku 45 dni po vložitvi tožbe na sodišču. Postopek pred sodiščem prve stopnje je prednosten. Sodba mora biti vročena strankam najkasneje v roku treh mesecev po vložitvi tožbe.

(2) Sodišče o uvedenem postopku iz prejšnjega odstavka tega člena v roku 48 ur po njegovi uvedbi obvesti inšpektorja, pristojnega za izvajanje nadzora po tem zakonu, v enakem roku pa ga za namen izvrševanja tega zakona obvesti tudi o vročeni in pravnomočni sodbi.

(3) V vabilu sodišče opozori tožnika, da se šteje, kot da bi umaknil tožbo, če ne pride na prvi narok, toženca pa, da je sodba lahko izdana tudi v njegovi odsotnosti.

35. člen

(1) Obravnava o tožbi za objavo popravka se omeji na obravnavanje in dokazovanje dejstev, od katerih je odvisna toženčeva dolžnost objave popravka.

(2) V sporih glede objave popravka sodišče zavrne tožbeni zahtevek, če ugotovi, da ni prizadeta pravica ali interes tožnika, ali če je podana kakšna druga okoliščina, zaradi katere popravka po zakonu ni treba objaviti.

36. člen

Z uvedbo kazenskega postopka zaradi dejanja, ki je bilo storjeno z objavo obvestila, na katero se nanaša popravek, se ne prekine postopka za objavo popravka.

37. člen

Če se po vložitvi tožbe pri sodišču zamenja odgovorni urednik medija, sme tožnik do konca glavne obravnave spremeniti tožbo in namesto prvotno toženega tožiti novega odgovornega urednika. Za tako spremembo tožbe ni potrebna privolitev prvotno toženega in ne privolitev novega odgovornega urednika.

38. člen

(1) Sodišče mora izdati sodbo najpozneje v treh dneh po končani glavni obravnavi.

(2) Overjen prepis sodbe vroči sodišče strankam najpozneje v treh dneh od dneva, ko je bila sodba izdana.

(3) Če sodišče ugotovi tožbenemu zahtevku, naloži s sodbo tožencu, da mora objaviti popravek v roku in na način, določen z zakonom.

(4) Odgovorni urednik mora pri objavi popravka navesti, da gre za objavo na podlagi sodbe in citirati njen izrek.

39. člen

(1) Zoper sodbo sodišča prve stopnje lahko stranki v treh (3) dneh od njene vročitve vložita pritožbo na višje sodišče.

(2) Pritožba se ne vroči nasprotni stranki v odgovor. Pravočasno in dovoljeno pritožbo pošlje sodišče prve stopnje z vsemi spisi sodišču druge stopnje v dveh dneh od dneva, ko je bila vložena.

(3) Sodišče druge stopnje mora odločiti o pritožbi v treh (3) dneh od dneva, ko prejme pritožbo in spise.

(4) Zoper sodbo sodišča druge stopnje je dovoljena revizija.

40. člen

Overjen prepis pravnomočne sodbe, s katero je sodišče naložilo objavo popravka, pošlje sodišče takoj tudi odgovornemu uredniku medija, prek katerega mora biti popravek objavljen.

41. člen

Če se po pravnomočni sodbi, s katero se nalaga objava popravka, zamenja odgovorni urednik medija, preide v sodbi ugotovljena dolžnost objave popravka na novega odgovornega urednika.

Pravica do odgovora na objavljeno informacijo

42. člen

(1) Pravica do odgovora je namenjena zagotavljanju javnega interesa po objektivni, vsestranski in pravočasni informiranosti kot enega od nujnih pogojev demokratičnega odločanja o javnih zadevah.

(2) Vsakdo ima pravico od odgovornega urednika zahtevati, da brezplačno objavi njegov odgovor na objavljeno informacijo, v katerem se z dokazljivimi navedbami zanikajo, bistveno popravljajo ali bistveno dopolnjujejo navedbe o dejstvih in podatkih v objavljeni informaciji.

43. člen

(1) Odgovor se mora objaviti brez sprememb in dopolnitev, razen pravopisnih popravkov.

(2) Odgovorni urednik ima pravico, da od avtorja pred objavo zahteva skrajšanje odgovora.

(3) Glede odgovora se smiselno uporabljajo določbe 31. člena tega zakona, s tem da lahko odgovorni urednik zavrne objavo vsebinsko enakih odgovorov, potem ko je enega že objavil.

(4) Odgovorni urednik lahko zavrne objavo odgovora tudi v primeru, če se v odgovoru navajajo neresnični ali nedokazljivi podatki ali trditve.

(5) Če so po mnenju odgovornega urednika neresnični ali nedokazljivi le nekateri podatki ali trditve, ne sme zavrniti objave, ne da bi prej pozval avtorja, naj take podatke in trditve iz odgovora izloči.

Skupni določbi

44. člen

(1) V postopku sodnega varstva se glede pravice do odgovora smiselno uporabljajo določbe tega oddelka glede postopka v zvezi s pravico do popravka.

(2) Če ni s tem zakonom drugače določeno, se v sodnih sporih v zvezi z objavo popravka ali odgovora smiselno uporabljajo določbe zakona o pravdnem postopku.

7. oddelek

INFORMACIJE ZA MEDIJE

Dostop do informacij za medije

45. člen

(1) Informacije za medije po tem zakonu so informacije, ki jih organ na lastno pobudo posreduje medijem, in informacije organa, ki jih organ posreduje mediju kot odgovor na vprašanje in so vezane na delovno področje organa. Informacije morajo biti resnične in celovite.

(2) Posredovanje informacij za medije lahko mediji zahtevajo od vseh organov, ki jih kot zavezanca določa zakon, ki ureja dostop do informacij javnega značaja.

(3) Organi za omogočanje posredovanja informacij za medije določijo odgovorno osebo zaradi izvajanja določb tega člena in javno objavijo njeno osebno ime, službeno telefonsko številko in naslov službene elektronske pošte. Organi posredujejo podatke o odgovorni osebi pristojnemu ministrstvu.

(4) Organ mora po prejemu vprašanja, če je vprašanje pisno in če bo organ odgovor zavrnil ali delno zavrnil, o tem pisno obvestiti medij do konca naslednjega delovnega dne od prejema vprašanja.

(5) Organ lahko mediju zavrne ali delno zavrne odgovor na vprašanje, če so zahtevane informacije izvzete iz prostega dostopa po zakonu, ki ureja dostop do informacij javnega značaja.

(6) Organi morajo medijem poslati odgovor na vprašanje najpozneje v sedmih delovnih dnevih od prejema vprašanja v pisni obliki.

(7) Pisno obvestilo iz četrtega oziroma odgovor iz šestega odstavka tega člena vsebuje ime medija, ki je vprašanje postavil, navedbo vprašanja ter odločitev o zavrnitvi ali delni zavrnitvi oziroma odgovor na vprašanje. Medij lahko zahteva dodatna pojasnila v roku treh dni od prejema odgovora. Organ mu jih mora posredovati nemudoma, vendar najkasneje v treh dnevih od dne prejema zahteve za dodatna pojasnila.

(8) Zavrnilni ali delno zavrnilni odgovor iz četrtega in petega odstavka tega člena se šteje kot zavrnilna odločba.

(9) Pritožba zoper zavrnilno odločbo iz prejšnjega odstavka je dovoljena le, če zavrnilni ali delno zavrnilni odgovor na vprašanje izhaja iz dokumenta, zadeve, dosjeja, registra, evidence ali drugega dokumentarnega gradiva.

(10) O pritožbi zoper odločbo iz osmega odstavka, ki mora biti v pisni obliki, odloča organ, pristojen za odločanje o pritožbi po določbah zakona, ki ureja dostop do informacij javnega značaja. Organ mora odločbo izdano na podlagi pritožbe izvršiti nemudoma, najpozneje pa v petih delovnih dnevih od vročitve odločbe.

(11) Če je bila informacija za medije v mediju objavljena v celoti in dobesedno, avtor programskega prispevka in odgovorni urednik nista odškodninsko in kazensko odgovorna za vsebinsko točno objavo javne informacije. Za resničnost in točnost take informacije je odgovoren organ, ki jo je dal.

(12) Za nadzor nad izvajanjem tega člena je pristojen organ, pooblaščen za odločanje o pritožbi po določbah zakona, ki ureja dostop do informacij javnega značaja.

8. oddelek

OGLAŠEVALSKE VSEBINE

Oglasi

46. člen

(1) Oglaševalske vsebine po tem zakonu so oglasi in druge vrste plačanih obvestil (v nadaljevanjem besedilu:

oglas), katerih objavo naroči pravna ali fizična oseba z namenom, da bi s tem pospeševala pravni promet proizvodov, storitev, nepremičnin, pravic ali obveznosti, pridobivala poslovne partnerje, ali si v javnosti ustvarjala ugled in dobro ime. Oglasi se objavljajo za plačilo ali drugo podobno nadomestilo ali z namenom samooglaševanja.

(2) Za oglase po tem zakonu ne štejejo naslednje programske vsebine:

- obveščanje izdajatelja v zvezi s programskimi vsebinami njegovega medija (npr. napovedi lastnih izdaj oziroma oddaj);

- stranski programski izdelki, ki neposredno izhajajo iz programskih vsebin tega medija;

- neodplačne objave v zvezi z izvajanjem javnih služb, kulturnih prireditev in dobrodelnih akcij ter akcij, ki so splošnega pomena za varnost prebivalcev Republike Slovenije;

- neodplačno predstavljanje umetniških del;

- neodplačno navajanje producentov, organizatorjev ali sponzorjev oziroma donatorjev umetniških del ter kulturno-umetniških prireditev in dobrodelnih akcij, v okviru medijske predstavitve teh del, prireditev oziroma akcij.

(3) Oglaševalske vsebine se morajo povsem jasno prepoznati in se posebej ločiti od drugih programskih vsebin medija.

(4) Neodplačno objavljeni oglasi morajo biti posebej označeni kot taki.

47. člen

(1) Prepovedano je prikrito oglaševanje, ki naj bi prebralo bralca, poslušalca oziroma gledalca, da v primeru objave posameznega oglasa ne gre za oglaševalske vsebine. Za prikrito oglaševanje odgovarjata naročnik objave in odgovorni urednik. V primeru prikritega oglaševanja velja domneva, da je bilo storjeno z namenom.

(2) Pri oglaševanju je prepovedano uporabljati tehnične postopke, ki bralcem, poslušalcem oziroma gledalcem ne omogočajo zavestnega zaznavanja oglaševanih vsebin.

(3) Z oglaševanjem se ne sme:

- prizadeti spoštovanja človekovega dostojanstva;
- vzpodbujati rasne, spolne ali narodnostne diskriminacije in verske ali politične nestrpnosti;

- vzpodbujati dejanja, ki škodujejo zdravju in varnosti ljudi ali zaščitni okolja ali kulturne dediščine;

- žaliti verskih ali političnih prepričanj;

- škoditi interesom uporabnikov.

(4) Oglaševanje alkoholnih pijač prek medijev in na nosilcih iz tretjega odstavka 2. člena tega zakona je prepovedano, razen če je z zakonom določeno drugače.

48. člen

Oglaševanje tobaknih izdelkov, zdravil in medicinskih pripomočkov ter zdravstvenih storitev urejajo posebni zakoni.

49. člen

(1) Oglasi, katerih pretežno ciljno občinstvo so otroci, ali v katerih nastopajo otroci, ne smejo vsebovati prizorov nasilja, pornografije in drugih vsebin, ki bi lahko škodovala njihovu zdravju ter duševnemu in telesnemu razvoju, ali kako drugače negativno vplivale na dovzetnost otrok.

(2) Oglaševanje ne sme moralno ali psihično prizadeti otrok. Zato se z oglasi ne sme:

- vzpodbujati otrok k nakupu proizvodov ali storitev z izkoriščanjem njihove neizkušenosti in lahkovernosti;

- vzpodbujati otrok, da bi prepričevali starše ali koga drugega v nakup proizvodov ali storitev;

- izkoriščati posebnega zaupanja otrok v starše, učitelje ali druge osebe;

- neupravičeno prikazovati otrok v nevarnih situacijah.

50. člen

(1) Za resničnost in točnost navedb oziroma podatkov v oglasu je odgovoren njegov naročnik, za skladnost oglasa s tem zakonom in s programsko zasnovu medija pa izdajatelj.

(2) Naročnik oglasa ne sme vplivati na programsko zasnovu in uredniško neodvisnost medija.

51. člen

(1) Oglasi se obvezno razširjajo v slovenščini oziroma v slovenskem prevodu, razen če se razširjajo v tujem jeziku v skladu s tem zakonom.

(2) Mediji italijanske oziroma madžarske narodne skupnosti lahko objavljajo oglase v jeziku narodne skupnosti.

Sponzoriranje

52. člen

(1) Sponzoriranje po tem zakonu je katerakoli oblika prispevanja k financiranju programskih vsebin s strani fizične ali pravne osebe, ki to stori z namenom promocije svojega imena ali firme, blagovne znamke, oziroma svoje podobe v javnosti.

(2) Sponzor televizijskih programov ne sme izvajati dejavnosti razširjanja programskih vsebin ali produkcije avdiovizualnih del.

53. člen

(1) Sponzor ne sme vplivati na sponzorirane vsebine in na njihovo razporejanje v programski shemi ter s tem omejevati uredniške neodvisnosti medija.

(2) Sponzorirane vsebine ne smejo vzpodbujati prodaje oziroma nakupa ali dajanja v najem izdelkov ali storitev sponzorja ali tretje osebe, še posebej ne s posebnim predstavljanjem teh izdelkov ali storitev.

54. člen

Sponzoriranje s strani tobačne industrije in veletrgovine ter izdelovalcev in veletrgovcev z zdravili in medicinskimi pripomočki oziroma izvajalcev zdravstvenih storitev se uredi s posebnim zakonom.

55. člen

(1) Poročila in aktualno-informativne programske vsebine ne smejo biti sponzorirane. Druge informativne programske vsebine v medijih se lahko sponzorirajo le v primerih, določenih z zakonom, ki ureja volilno kampanjo.

(2) Vsaka sponzorirana programska enota (npr. članek, oddaja in podobno) mora biti jasno označena kot takšna, z navedbo sponzorjevega imena ali njegovega znaka.

(3) Sponzorjevo ime ali njegov znak mora biti v televizijskih programih naveden na začetku in na koncu sponzorirane oddaje.

9. oddelek

ZAŠČITA PLURALNOSTI IN RAZNOVRSTNOSTI
MEDIJEV

Omejitve lastništva

56. člen

(1) Izdajatelj splošno-informativnega tiskanega dnevnika ter fizična in pravna oseba ali skupina povezanih oseb, ki ima v kapitalu oziroma premoženju tega izdajatelja več kot dvajset (20) odstotni lastniški delež ali več kot dvajset (20)

odstotkov upravljalških oziroma glasovalnih pravic, ne more biti tudi izdajatelj ali soustanovitelj izdajatelja radijskega oziroma televizijskega programa, niti ne more izvajati radijske in televizijske dejavnosti.

(2) Izdajatelj radijskega oziroma televizijskega programa ter fizična ali pravna oseba ali skupina povezanih oseb, ki ima v njegovem premoženju več kot dvajset (20) odstotni lastniški delež ali več kot dvajset (20) odstotkov upravljalških oziroma glasovalnih pravic, ne more biti tudi izdajatelj oziroma soustanovitelj izdajatelja splošno-informativnega tiskanega dnevnika.

(3) Izdajatelj, pravna ali fizična oseba, ali skupina povezanih oseb iz prvega in iz drugega odstavka tega člena ima lahko največ dvajset (20) odstotni lastniški delež ali dvajset (20) odstotni delež upravljalških oziroma glasovalnih pravic v premoženju drugega izdajatelja, razen v primerih, ko ta zakon določa drugače.

Povezane osebe

57. člen

(1) Povezane osebe po tem zakonu so osebe, ki so med seboj upravljalško, kapitalsko ali drugače povezane tako, da zaradi navedenih povezav skupno oblikujejo poslovno politiko oziroma poslujejo usklajeno z namenom doseganja skupnih ciljev, oziroma tako, da ima ena oseba možnost usmerjati drugo ali bistveno vplivati nanjo pri odločanju o financiranju in poslovanju oziroma odločanju o programski zasnovi medija.

(2) Za povezane osebe iz prejšnjega odstavka štejejo zlasti osebe, ki so med seboj povezane:

- po krvnem sorodstvu kot ožji družinski člani (starši, otroci, bratje in sestre, posvojitelji in posvojenci);
- z zakonsko zvezo ali izvenzakonsko skupnostjo;
- po svaštvu kot ožji družinski člani zakonca oziroma izvenzakonskega partnerja;

- tako, da je ena oseba oziroma osebe, ki štejejo za povezane po drugih točkah tega člena, skupaj, imetnik poslovnega deleža, delnic oziroma drugih pravic, na podlagi katerih je udeležena pri upravljanju druge osebe z najmanj dvajset (20) odstotki glasovalnih pravic;

- tako, da je pri obeh osebah ista oseba oziroma osebe, ki štejejo za povezane po drugih točkah tega člena, skupaj, imetnik poslovnega deleža, delnic oziroma drugih pravic, na podlagi katerih je udeležena pri upravljanju vsake od njiju z najmanj dvajset (20) odstotki glasovalnih pravic;

- tako, da tvorijo koncern po zakonu o gospodarskih družbah;

- kot člani uprave ali nadzornega sveta z družbo, v kateri opravljajo to funkcijo, in osebe, ki štejejo za povezane s člani uprave ali nadzornega sveta te družbe po drugih točkah tega člena.

Omejevanje koncentracije

58. člen

(1) Vsakdo, ki želi pridobiti več kot 20 odstotkov lastninskega ali upravljalškega deleža oziroma deleža glasovalnih pravic v premoženju izdajatelja radijskega oziroma televizijskega programa ali izdajatelja splošnoinformativnega tiskanega dnevnika, mora za veljavno sklenitev pravnega posla ali veljavno sprejetje sklepa skupščine ali drugega pristojnega organa družbe dobiti predhodno soglasje pristojnega ministrstva.

(2) Vsi pravni posli ali sklepi skupščine ali drugega pristojnega organa družbe, ki se sklenejo v nasprotju s prejšnjim odstavkom, so nični.

(3) Pristojno ministrstvo lahko izdajo soglasja zavrne tisti osebi iz prvega odstavka tega člena, ki bi s pridobitvijo lastninskega ali upravljalškega deleža oziroma deleža glasovalnih pravic:

– sama ali skupno po povezanih osebah imela prevladujoč položaj na oglaševalskem trgu;

– ustvarila prevladujoč položaj v medijskem prostoru, tako da bi sama ali skupno po povezanih osebah dosegla več kot 15 odstotkov pokritosti prebivalstva na območju Republike Slovenije z analognimi prizemeljskimi radijskimi programi glede na celotno pokritost prebivalstva tega območja z vsemi radijskimi programi, ki se razširjajo s prizemeljsko analogno radijsko tehniko, ki se razširjajo po radijskih frekvencah za analogno radiodifuzijo;

– ustvarila prevladujoč položaj v medijskem prostoru, tako da bi sama ali skupno po povezanih osebah dosegla več kot 30 odstotkov pokritosti prebivalstva na območju Republike Slovenije z analognimi prizemeljskimi televizijskimi programi glede na celotno pokritost prebivalstva tega območja z vsemi televizijskimi programi, ki se razširjajo s prizemeljsko analogno radijsko tehniko, ki se razširjajo po radijskih frekvencah za analogno radiodifuzijo;

– sama ali skupno po povezanih osebah imela prevladujoč položaj na trgu, tako da bi število izvodov njenih dnevnikov preseglo 40 odstotkov vseh prodanih izvodov splošnoinformativnih tiskanih dnevnikov v Republiki Sloveniji, ki izhajajo najmanj trikrat tedensko.

(4) V delež iz prvega odstavka tega člena se všttevajo deleži oziroma delnice z glasovalno pravico:

– obvladujočih in odvisnih podjetij osebe iz prvega odstavka tega člena;

– ki jih je pridobila tretja oseba v svojem imenu in za račun osebe iz prvega odstavka tega člena;

– ki jih je pridobila oseba iz prvega odstavka tega člena po povezanih osebah iz 57. člena tega zakona.

(5) Pred izdajo soglasja za pridobitev deleža iz prvega odstavka tega člena si pristojno ministrstvo pridobi podatke od Agencije za trg vrednostnih papirjev ter mnenje organa, pristojnega za varstvo konkurence.

(6) Pred izdajo soglasja za pridobitev več kot 20 odstotkov lastninskega ali upravljalškega deleža oziroma deleža glasovalnih pravic v premoženju izdajatelja radijskega oziroma televizijskega programa si pristojno ministrstvo od agencije priskrbi podatke o pokritosti prebivalstva z radijskimi in televizijskimi programi iz druge in tretje alineje tretjega odstavka tega člena.

(7) Za izdajo soglasja za pridobitev več kot 20 odstotkov lastninskega ali upravljalškega deleža oziroma deleža glasovalnih pravic v premoženju izdajatelja radijskega oziroma televizijskega programa ter po pridobitvi podatkov in mnenja iz petega in šestega odstavka tega člena si pristojno ministrstvo pridobi mnenje Sveta za radiodifuzijo.

(8) Agencija na podlagi predhodnega soglasja pristojnega ministrstva izda predpis, s katerim predpiše način ugotavljanja pokritosti območja iz druge in tretje alineje tretjega odstavka tega člena.

Nezdružljivost opravljanja radijske in televizijske dejavnosti

59. člen

(1) Posamezen izdajatelj lahko izvaja samo radijsko ali pa samo televizijsko dejavnost, razen če je z zakonom urejeno drugače.

(2) Določba prejšnjega odstavka ne velja, če izdajatelj pridobi ustrezno dovoljenje na podlagi 105. člena tega zakona.

Nezdružljivost opravljanja oglaševalske ter radijske in televizijske dejavnosti

60. člen

Oglaševalska organizacija, katere dejavnost je zbiranje, oblikovanje in posredovanje oglasov, ter fizična ali

pravna oseba, ali skupina povezanih oseb, ki ima v kapitalu oziroma premoženju te organizacije več kot deset (10) odstotni lastniški delež ali več kot deset (10) odstotkov upravljalških oziroma glasovalnih pravic, ne more biti izdajatelj ali ustanovitelj izdajatelja radijskega oziroma televizijskega programa, niti imeti več kot dvajset (20) odstotni delež v kapitalu ali dvajset (20) odstotni delež upravljalških oziroma glasovalnih pravic v premoženju izdajatelja radijskega ali televizijskega programa.

Nezdružljivost opravljanja telekomunikacijske ter radijske in televizijske dejavnosti

61. člen

(1) Operater, ki izvaja telekomunikacijske storitve, določene v 111. členu tega zakona ali v zakonu, ki ureja telekomunikacije, ne more biti tudi izdajatelj radijskega ali televizijskega programa in ne sme razširjati programskih ali oglaševalskih vsebin, razen kadar pridobi dovoljenje za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti iz 105. člena tega zakona.

(2) Operaterju se izda dovoljenje iz tretjega odstavka 105. člena tega zakona ob smiselnem upoštevanju meril iz drugega odstavka 104. člena tega zakona.

Varstvo konkurence

62. člen

Za izdajatelje medijev in operaterje veljajo predpisi o varstvu konkurence. V postopkih organa, pristojnega za varstvo konkurence, ki se nanašajo na koncentracije izdajateljev medijev in operaterjev, kot udeleženec v postopku sodeluje pristojno ministrstvo, pri tistih, ki se nanašajo na izdajatelje radijskih in televizijskih programov, pa tudi agencija.

Deleži tujih oseb

63. člen

Določbe tega oddelka veljajo tudi za tuje pravne in fizične osebe, ne glede na to, v kateri državi imajo svoj sedež oziroma stalno prebivališče, razen če je s tem zakonom določeno drugače.

10. oddelek

PREGLEDNOST NAD UPRAVLJANJEM MEDIJEV

Objava podatkov v Uradnem listu Republike Slovenije

64. člen

(1) Izdajatelj mora vsako leto najpozneje do konca februarja objaviti v Uradnem listu Republike Slovenije naslednje podatke: ime, priimek in stalno prebivališče fizične osebe oziroma firmo in sedež pravne osebe, ki ima v njegovem premoženju najmanj pet (5) odstotni delež kapitala ali najmanj pet (5) odstotni delež upravljalških oziroma glasovalnih pravic; imena članov uprave oziroma organa upravljanja in nadzornega organa izdajatelja.

(2) Spremembe podatkov iz prejšnjega odstavka mora izdajatelj sporočiti Uradnemu listu Republike Slovenije najpozneje v tridesetih (30) dneh od njihovega nastanka.

(3) Uradni list Republike Slovenije mora objaviti podatke iz prvega in drugega odstavka tega člena najpozneje v petnajstih (15) dneh od prejema naročila za objavo.

Drugo poglavje

**POSEBNE DOLOČBE O RADIJSKIH
IN TELEVIZIJSKIH PROGRAMIH**

1. oddelek

DEFINICIJE

Radijska in televizijska dejavnost

65. člen

Radijska in televizijska dejavnost po tem zakonu je izvirno razširjanje oziroma prenašanje ali oddajanje programskih vsebin prek kablov ali po zraku, vključno prek satelita, v kodirani ali dekodirani obliki, z namenom priobčevanja teh vsebin javnosti. V ta pojem so vključene tudi oblike medsebojnega posredovanja radijskih in televizijskih programskih vsebin med posameznimi izdajatelji z namenom, da bi bile priobčene javnosti.

Oddajni čas

66. člen

(1) Vse programske vsebine, ki jih posamezen radijski ali televizijski program razširja od 0. do 24. ure posameznega dneva, se vštevajo v dnevni oddajni čas, razen če ta zakon določa drugače.

(2) Letni oddajni čas po tem zakonu zajema vse programske vsebine, ki jih posamezen radijski ali televizijski program razširja v obdobju od 1. januarja do 31. decembra posameznega leta, razen programskih vsebin, ki so iz letnega oddajnega časa izvzete s tem zakonom.

Lastna produkcija

67. člen

(1) Za programske vsebine, nastale v lastni produkciji, štejejo informativne, kulturno-umetniške, izobraževalne, zabavne in kontaktne oddaje, komentirane glasbene, športne in druge oddaje ter druge izvirne programske vsebine, katerih producent je izdajatelj programa sam, ali pa so bile izdelane po njegovem naročilu in za njegov račun.

(2) Če je pri izdelavi programskih vsebin sodelovalo več izdajateljev z vložki, se v delež lastne produkcije vsakemu šteje sorazmeren delež vložka.

(3) V kvoto lastne produkcije se vštevajo tudi premiere in prve ponovitve slovenskih avdiovizualnih del, če ustrezajo tudi pogojem iz 69., 70., 71. in 72. člena tega zakona.

(4) V kvoto lastne produkcije radijskih programov se v skladu z določbami 86. člena tega zakona vštevata tudi predvajanje slovenske glasbe. Slovenska glasba po tem zakonu je glasba slovenskega izvora, in zajema pojem vokalne, vokalno-instrumentalne in instrumentalne glasbe.

(5) Oglasi, vključno z radijsko in TV-prodajo, ter neplačana obvestila (videostrani), ne štejejo za programske vsebine, nastale v lastni produkciji.

(6) Pristojno ministrstvo, na predlog Sveta za radiodifuzijo, s podzakonskim aktom določi podrobnejša merila za opredelitev vsebin iz tega člena.

Slovenska avdiovizualna dela

68. člen

(1) Slovenska avdiovizualna dela po tem zakonu so tista dela, ki so izvirno producirana v slovenskem jeziku ali dela, ki so namenjena madžarski in italijanski narodni skupnosti v njunem jeziku, ter dela slovenskega kulturnega izvora z drugih področij umetnosti.

(2) Avdiovizualna dela iz prejšnjega odstavka so le tista, ki so na kakršenkoli način izražena kot individualne intelektualne stvaritve s področja književnosti, znanosti in umetnosti.

(3) Republika Slovenija v skladu s 4. in 110. členom tega zakona podpira vzpostavitev in postopni razvoj slovenske avdiovizualne industrije in vzpodbuja ustvarjanje slovenskih avdiovizualnih del, kot so celovečerni TV filmi in drame, kulturno – umetniške in razvedrilne serije, nanizanke, dokumentarna, izobraževalna in druga avdiovizualna dela.

(4) Republika Slovenija vzpodbuja razvoj tehnične infrastrukture za avdiovizualno produkcijo.

(5) Vlada Republike Slovenije na predlog pristojnega ministra sprejme akt, s katerim določi natančnejša merila oziroma pogoje za določitev del iz tega člena.

Evropska avdiovizualna dela

69. člen

(1) Evropska avdiovizualna dela po tem zakonu so:

- dela, ki izvirajo iz držav, članic EU;
- dela, ki izvirajo iz tretjih evropskih držav, podpisnic Evropske konvencije o čezmejni televiziji Sveta Evrope, ter izpolnjujejo določila 70. člena tega zakona;
- dela, ki izvirajo iz tretjih evropskih držav in izpolnjujejo pogoje iz tretjega odstavka tega člena.

(2) Določbi druge in tretje alineje prejšnjega odstavka se nanašata le na države, v katerih avdiovizualna dela držav, članic EU, niso predmet diskriminatornih ukrepov.

(3) Dela iz tretje alineje prvega odstavka tega člena so tista, ki so bila v celoti ustvarjena v koprodukciji producentov, ustanovljenih in registriranih v državah, članicah EU, s producenti iz evropskih držav, s katerimi je Evropska unija sklenila sporazume na avdiovizualnem področju, če so ta dela pretežno ustvarili avtorji in delavci iz ene ali več evropskih držav.

70. člen

Evropska dela iz prve in druge alineje prvega odstavka prejšnjega člena so tista, ki so jih ustvarili pretežno avtorji in delavci s prebivališčem v državah iz teh alinej, pod enim od naslednjih pogojev:

- če so bili producenti teh del ustanovljeni oziroma registrirani v omenjenih državah;
- če je posamezno delo nastalo pod vodstvom in dejanskim nadzorom enega ali več producentov iz teh držav;
- če je bil prispevek koproducentov iz teh držav prevladujoč in koprodukcijskega razmerja ni obvladoval eden ali več producentov, ustanovljenih oziroma registriranih zunaj teh držav.

71. člen

Glede del, ki niso evropska dela iz 69. in 70. člena tega zakona, temveč so nastala v okviru bilateralnih koprodukcijskih pogodb, sklenjenih med državami, članicami EU, in tretjimi državami, velja domneva, da so to evropska dela, kadar večinski delež vseh produkcijskih stroškov krijejo koproducenti iz Evropske unije, in kadar produkcija ni nadzorovana s strani enega ali več producentov, ustanovljenih oziroma registriranih zunaj območja držav, članic EU.

72. člen

Glede del, ki niso evropska dela iz 69. in 70. člena tega zakona, temveč so nastala pretežno z delom avtorjev in delavcev s prebivališčem v eni ali več državah, članicah EU, velja domneva, da gre v takšnih primerih za evropska dela v premem sorazmerju s skupnim deležem koproducentov iz Evropske unije pri kritju vseh stroškov produkcije.

Avdiovizualna dela neodvisnih producentov**73. člen**

(1) Neodvisni producent avdiovizualnih del po tem zakonu (v nadaljnjem besedilu: neodvisni producent) je pravna ali fizična oseba, ki izpolnjuje naslednje štiri pogoje:

- da je registrirana za izvajanje dejavnosti produkcije avdiovizualnih del in ima sedež v Republiki Sloveniji ali v eni izmed držav, članic EU;
- da ni vključena v organizacijsko strukturo oziroma pravno osebnost izdajatelja televizijskega programa;
- da ima izdajatelj televizijskega programa največ petindvajset (25) odstotni delež kapitala ali upravljalskih oziroma glasovalnih pravic v njenem premoženju;
- da po naročilu posameznega izdajatelja televizijskega programa ustvari največ polovico svoje produkcije na leto.

(2) Neodvisni producent je tudi pravna ali fizična oseba, ki je registrirana za izvajanje dejavnosti produkcije avdiovizualnih del in ima sedež v eni izmed tretjih držav, če evropska dela tvorijo večinski delež njegove avdiovizualne produkcije v zadnjih treh letih in ob tem izpolnjuje pogoja iz druge in tretje alineje prejšnjega odstavka.

2. oddelek**POSEBNE PRAVICE IN OBVEZNOSTI****Pravica do kratkega poročanja****74. člen**

(1) Vsak izdajatelj radijskega ali televizijskega programa ima pod enakimi pogoji pravico do kratkega poročanja o vseh pomembnih prireditvah in drugih dogodkih, ki so dostopni javnosti, razen o verskem obredu.

(2) Za kratko poročanje po tem členu šteje predvajanje poročila, ki traja največ minuto in pol, in je predvajano v sklopu informativnega programa.

(3) Organizator pomembnega dogodka lahko v nadomestilo zahteva od izdajatelja le plačilo vstopnine, če je ta predvidena, in nadomestilo za morebitne dejanske stroške, ki nastanejo zaradi izvrševanja te organizatorjeve obveznosti.

(4) Pravica do kratkega poročanja se mora izvajati tako, da ne moti oziroma ne ovira poteka dogodka.

(5) Pravica do kratkega poročanja se lahko omeji ali izključi, če bi njeno izvrševanje hudo prizadelo čustva udeležencev dogodka ali ogrozilo javno varnost in red.

(6) Izdajatelj, ki je uveljavil pravico do kratkega poročanja, mora omogočiti izdajatelju, ki dogodka ni mogel posneti, enkratno uporabo svojega posnetka, ter lahko za to zahteva povrnitev premosorazmernega dela dejanskih stroškov in navedbo svojega imena oziroma firme ob objavi.

Pravica javnosti do spremljanja pomembnejših dogodkov**75. člen**

(1) Izdajatelj televizijskega programa ne sme na podlagi pridobljenih izključnih pravic prenašati posameznega dogodka, ki je pomemben za javnost v Republiki Sloveniji ali drugi državi – članici EU, ali podpisnici mednarodne pogodbe, ki zavezuje Republiko Slovenijo, na način, zaradi katerega bi bilo pomembnemu delu gledalcev na tem območju onemogočeno spremljanje tega dogodka.

(2) Za prenos po tem členu šteje neposreden prenos dogodka ali kasnejši prenos, v celoti ali delno, kadar je to potrebno iz objektivnih razlogov ali v interesu javnosti.

(3) V nasprotju s tem zakonom je, če dogodek iz prvega odstavka tega člena na podlagi pridobljenih izključnih pravic prenaša izdajatelj, katerega televizijski program lahko spremlja manj kot petinsedemdeset (75) odstotkov prebivalstva

Republike Slovenije, ali pa je za sprejemanje njegovega programa potrebno dodatno plačilo (plačljiva TV) poleg RTV prispevka in običajnega plačila za sprejem televizijskih programov prek kabla.

(4) Vlada na predlog agencije, sprejme seznam najpomembnejših dogodkov iz prvega odstavka tega člena ter v zvezi s tem izvaja druge ustrezne ukrepe v skladu z mednarodnimi pogodbami, ki obvezujejo Republiko Slovenijo.

(5) Vlada na predlog Sveta za radiodifuzijo sprejme akt, v katerem določi način in kriterije za oblikovanje seznama najpomembnejših dogodkov iz tega člena, ter postopek obveznih posvetovanj med zainteresiranimi stranmi.

3. oddelek**RADIJSKI IN TELEVIZIJSKI PROGRAMI POSEBNEGA POMENA****Radijski in televizijski programi Radiotelevizije Slovenija****76. člen**

(1) Javno službo produkcije in razširjanja nacionalnih radijskih in televizijskih programov, ki so v javnem in kulturnem interesu Republike Slovenije, vključno z radijskimi in televizijskimi programi italijanske in madžarske narodne skupnosti ter drugimi programi v skladu s posebnim zakonom, izvaja javni zavod Radiotelevizija Slovenija.

(2) Ustanoviteljske pravice v zvezi z delovanjem javnega zavoda Radiotelevizija Slovenija izvaja vlada prek pristojnega ministrstva, razen kolikor posebni zakon posamezne ustanoviteljske pravice in obveznosti določa Svetu RTV Slovenija ali Državnemu zboru.

Lokalni radijski in televizijski programi**77. člen**

(1) Lokalni radijski program je program, ki pokriva območje ene ali več lokalnih skupnosti oziroma pokriva območje, ki s prizemelskim radiodifuznim oddajanjem pokriva območja, na katerih živi največ 10 odstotkov prebivalstva Republike Slovenije in ima v oddajnem času med 6. in 20. uro dnevno najmanj 20 odstotkov lokalnih vsebin lastne produkcije.

(2) Lokalni televizijski program je program, ki pokriva območje ene ali več lokalnih skupnosti oziroma pokriva območje, ki s prizemelskim radiodifuznim oddajanjem pokriva območja, na katerih živi največ 10 odstotkov prebivalstva Republike Slovenije in ima v oddajnem času med 8. in 24. uro dnevno najmanj 20 odstotkov lokalnih vsebin lastne produkcije.

(3) Minimalni čas oddajanja lokalnega televizijskega programa znaša tri (3) ure dnevno in štiri (4) dni v tednu.

(4) Izjemoma lahko pridobi status lokalnega radijskega ali televizijskega programa tudi program, ki ne dosega predpisanega deleža lokalnih vsebin lastne produkcije iz tega člena, če se tak program razširja na demografsko ogroženem ali gospodarsko nerazvitem območju, in če na tem območju ni drugega lokalnega radijskega oziroma televizijskega programa, pod pogojem da izdajatelj izpolnjuje tudi pogoje iz drugega in tretjega odstavka 81. člena.

78. člen

(1) Izdajatelj iz tega člena lahko pridobi status lokalnega radijskega oziroma televizijskega programa, če izpolnjuje tudi naslednje posebne pogoje:

- da je v programu zagotovljeno objektivno in nepristransko obveščanje prebivalcev lokalne skupnosti ter uravnoteženo predstavljanje različnih mnenj in stališč o političnih, kulturnih, verskih, gospodarskih in drugih vprašanjih, pomembnih za njihovo življenje in delo;

– da je imenovan programski odbor, v katerem so zastopani interesi lokalne skupnosti s področja gospodarstva, kulture, izobraževanja in športa ter izdajatelja programa;

– da so programske vsebine pretežno lokalnega značaja in jih sooblikujejo prebivalci lokalne skupnosti;

– da razširjajo programske vsebine iz življenja in dela Slovencev v zamejstvu, pripadnikov italijanske in madžarske skupnosti ter Romov, če so vidne in slišne na območjih, kjer te skupnosti živijo;

– da je v primerjavi z ostalimi radijskimi oziroma televizijskimi programi, ki izpolnjujejo kriterije iz tega člena in oddajajo na istem območju, v dnevnem času tega programa zagotovljen večji delež programskih vsebin lokalnega značaja;

– da izdajatelj, ki zaprosi, da se njegovemu programu dodeli status posebnega pomena, v okviru svoje dejavnosti ne sme izdajati drugih programov. Če izdaja druge programe, morajo za pridobitev statusa izpolnjevati pogoje vsi programi;

– da za status posebnega pomena lokalnih radijskih in televizijskih programov lahko zaprosi izdajatelj, pri katerem imajo sklenjeno pogodbo o zaposlitvi za nedoločen čas s polnim delovnim časom vsaj trije delavci, za regionalne in nepridobitne radijske in televizijske programe pa izdajatelj, pri katerem ima sklenjeno pogodbo o zaposlitvi za nedoločen čas s polnim delovnim časom vsaj šest delavcev.

(2) Programski odbor iz druge alineje prejšnjega odstavka, ki ima najmanj tri (3) člane, spremlja uresničevanje programske zasnove, seznanja odgovornega urednika s svojimi stališči in predlogi, daje mnenje k programski zasnovi in opravlja druge naloge v skladu s tem zakonom in aktom o ustanovitvi programskega odbora. Akt o ustanovitvi programskega odbora ter njegove spremembe oziroma dopolnitve mora izdajatelj v petnajstih (15) dneh po sprejemu poslati v vednost agenciji.

(3) Odločbo o dodelitvi statusa lokalnega radijskega ali televizijskega programa izda agencija, po predhodnem mnenju pristojnega ministrstva.

(4) Agencija lahko v primeru, če lokalni radijski ali televizijski program ne izpolnjuje več predpisanih pogojev iz tega člena, status z odločbo odvzame in o tem obvesti pristojno ministrstvo.

Regionalni radijski in televizijski programi

79. člen

(1) Regionalni radijski ali televizijski program je program, ki je namenjen prebivalcem območja (pokrajine, mesta), na katerem živi več kot deset (10) in ne več kot petdeset (50) odstotkov prebivalcev Republike Slovenije in ki v oddajnem času med 6. in 20. uro obsega najmanj trideset (30) odstotkov regionalnih vsebin lastne produkcije za radijski program in v oddajnem času med 8. in 24. uro najmanj trideset (30) odstotkov za televizijski program.

(2) Regionalni program lahko ustvarja, praviloma pripravlja in oddaja en izdajatelj, ali pa se z namenom razširjanja takšnega programa organizacijsko in programsko povežejo izdajatelji lokalnih radijskih ali televizijskih programov.

(3) Minimalni čas oddajanja regionalnega televizijskega programa znaša pet (5) ur dnevno in se mora predvajati vsakodnevno.

(4) Glede izpolnjevanja pogojev za pridobitev statusa regionalnega radijskega ali televizijskega programa in za izvajanje njegove dejavnosti se smiselno uporabljajo določbe prejšnjega člena.

(5) Odločbo o dodelitvi statusa regionalnega radijskega ali televizijskega programa izda agencija, po predhodnem mnenju pristojnega ministrstva. Agencija lahko v primeru, če regionalni radijski ali televizijski program ne izpolnjuje več predpisanih pogojev, status z odločbo odvzame in o tem takoj obvesti pristojno ministrstvo.

Študentski radijski in televizijski programi

80. člen

(1) Študentska organizacija je lahko izdajatelj radijskega ali televizijskega programa, ali obeh teh programov, če programske vsebine ustvarjajo in razširjajo večinoma študentje in so pretežno namenjene študentski javnosti, in če uporablja presežek prihodkov nad odhodki samo za izvajanje dejavnosti, za katero je ustanovljena, v skladu z zakonom, ki ureja delovanje in dejavnost samoupravne skupnosti študentov Slovenije, in s svojim temeljnim pravnim aktom.

(2) Programske vsebine študentskega radijskega ali televizijskega programa so informacije vseh vrst in avtorska dela, katerih namen je obveščanje ter zadovoljevanje izobraževalnih, znanstvenih, strokovnih, umetniških, kulturnih in drugih potreb študentske in širše javnosti.

(3) Status študentskega radijskega ali televizijskega programa v skladu s tem zakonom z odločbo dodeljuje in odvzema agencija ter o tem obvešča pristojno ministrstvo.

Nepridobitni radijski in televizijski programi

81. člen

(1) Za nepridobitni program šteje radijski program, ki v dnevnem oddajnem času obsega najmanj trideset (30) odstotkov lastne produkcije informativnih, umetniških, izobraževalnih in kulturno-zabavnih vsebin, in televizijski program, ki v dnevnem oddajnem času obsega najmanj trideset (30) odstotkov vsebin iz tega odstavka.

(2) Presežek prihodkov nad odhodki oziroma dobiček od dejavnosti iz prejšnjega odstavka sme izdajatelj uporabiti samo za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti, v skladu s svojim temeljnim pravnim aktom.

(3) Plače zaposlenih ter nadomestila za plače članov organov upravljanja in nadzora pri izdajatelju ter druga nadomestila (potni stroški, dnevnice itd.) ne smejo presegati tarif, ki jih veljavni predpisi in kolektivna pogodba zaposlenih v kulturi določajo za javne zavode.

(4) Programi, ki s prizemelskim radiodifuznim oddajanjem ne dosežejo več kot 30 odstotkov prebivalstva RS, lahko dobijo nepridobiten status, če izpolnjujejo programske zahteve iz 77. člena ter dodatne zahteve iz drugega in tretjega odstavka tega člena.

(5) Programi, ki že imajo dodeljen status posebnega lokalnega ali regionalnega pomena, lahko dobijo nepridobiten status po uskladitvi z drugim in tretjim odstavkom tega člena.

(6) Izdajatelj, ki zaprosi, da se njegovemu programu dodeli status nepridobitnega programa, ne sme v okviru svoje dejavnosti izdajati pridobitnih programov.

(7) Odločbo o dodelitvi ali odvzemu statusa nepridobitnega radijskega ali televizijskega programa, po predhodnem mnenju Sveta za radiodifuzijo, izda pristojno ministrstvo.

Programi posebnega pomena

82. člen

(1) Republika Slovenija v skladu s 4. členom tega zakona podpira dejavnost radijskih in televizijskih programov iz 76., 77., 79., 80. in 81. člena tega zakona, ki so posebnega pomena za slovensko kulturo s sredstvi državnega proračuna.

(2) (razveljavljen)

(3) (prenehal veljati)

(4) (črtan)

(5) (črtan)

(6) Pristojno ministrstvo na predlog Sveta za radiodifuzijo sprejme podzakonski akt, v katerem se v skladu s tem zakonom podrobneje določijo postopek in pogoji za pridobitev oziroma odvzem statusa programov posebnega pomena.

4. oddelek

POVEZOVANJE TELEVIZIJSKIH IN RADIJSKIH
PROGRAMOV V MREŽE

Programske televizijske in radijske mreže

83. člen

(1) Izdajatelji televizijskih in radijskih programov, ki nimajo statusa programov posebnega pomena iz prejšnjega člena, se lahko programsko povezujejo v širše, regionalne ali nacionalne mreže, z regionalnim ali širšim pokrivanjem območja, pod naslednjimi pogoji:

– da vsak od povezanih izdajateljev oddaja na območju, za katerega mu je bilo izdano radijsko dovoljenje, najmanj dve (2) uri programa lastne produkcije dnevno;

– da skupna lastna produkcija povezanih izdajateljev, ki je izdelana v slovenskem jeziku, in v katero se ne všteva program iz prejšnje alineje, dnevno obsega najmanj petindvajset (25) odstotkov programskih vsebin, ki se oddajajo prek mreže;

– da vsak od povezanih izdajateljev pridobi predhodno soglasje agencije, če bi se zaradi povezovanja v mrežo bistveno spremenila njegova programska zasnova;

– da povezani izdajatelji oblikujejo skupno programsko zasnovo in pisni pravni akt o načinu njenega izvajanja, ter oba dokumenta pošljejo pristojnemu ministrstvu zaradi vpisa v razvid, v skladu z določbami 12. člena tega zakona;

– da povezani izdajatelji s posebnim aktom imenujejo odgovornega urednika skupnega programa, ki odgovarja za razširjanje programskih vsebin v skladu s tem zakonom, in akt o imenovanju pošljejo pristojnemu ministrstvu v petnajstih (15) dneh pred začetkom delovanja mreže.

(2) Nacionalna programska mreža po tem zakonu je televizijski ali radijski program iz tega člena, ki dosega več kot petdeset (50) odstotkov prebivalcev Republike Slovenije.

(3) Regionalna ali nacionalna mreža iz tega člena se glede programskih zahtev in omejitev iz 5. oddelka tega poglavja obravnava kot enoten televizijski ali radijski program, razen če določbe tega člena določajo drugače.

5. oddelek

PROGRAMSKE ZAHTEVE IN OMEJITVE

1. pododdelek

TEMELJNO

Zaščita otrok in mladoletnikov

84. člen

(1) Televizijski programi ne smejo predvajati pornografije in pretiranega nasilja, če bi lahko predvajanje resno škodovalo duševnemu, moralnemu ali telesnemu razvoju otrok in mladoletnikov.

(2) Predvajanje vsebin iz prejšnjega odstavka, ki utegne škodovati otrokom in mladoletnikom, je dopustno le pod pogojem, da je s tehničnimi sredstvi oziroma z zaščito omejeno tako, da otroci in mladoletniki do takšnih vsebin nimajo dostopa.

(3) Televizijski programi lahko predvajajo informativne in izobraževalne oddaje ter umetniška avdiovizualna dela, ki vključujejo prizore nasilja ali seksualnosti ob upoštevanju estetskih in etičnih meril, ki jih sami vnaprej določijo. Televizijski prizori, ki vključujejo nasilje ali seksualnost se lahko izjemoma predvajajo tudi v drugih oddajah, pod pogojem, da ne gre za vsebine, ki bi kršile estetska in etična merila iz prvega stavka. Pred začetkom predvajanja oddaj in del iz prvega

stavka oziroma prizorov iz drugega stavka tega odstavka mora biti objavljeno akustično in vizualno opozorilo, da niso primerne za otroke in mladoletnike do 15. leta starosti, med njihovim predvajanjem pa morajo biti označene z ustreznim vizualnim simbolom.

(4) Estetska in etična merila za prikazovanje oddaj, del in prizorov ter merila za objavo opozoril iz prejšnjega odstavka določijo izdajatelji televizijskih programov s svojimi internimi pravili (etičnimi kodeksi), ki morajo biti ves čas javno dostopna. Pravila morajo opredeliti tudi pritožbene možnosti za gledalce, ki imajo pripombe glede izvajanja meril iz prejšnjega odstavka. Izdajatelji televizijskih programov morajo kopijo internih pravil poslati pristojnemu ministrstvu in Svetu za radiodifuzijo v 15 dneh od njihovega sprejetja in jih v enakem roku obvestiti o vsaki njihovi spremembi.

(5) Izdajatelji televizijskih programov morajo vsako leto posredovati pristojnemu ministrstvu in Svetu za radiodifuzijo poročilo o izvajanju internih pravil iz prejšnjega odstavka, ki mora vsebovati tudi podatke o prejetih pritožbah gledalcev in njihovi obravnavi, najkasneje do konca februarja za preteklo leto.

(6) Pristojni minister s podzakonskim predpisom določi vizualni simbol ter akustično in vizualno opozorilo iz tretjega odstavka tega člena in način njegovega objavljanja ter predpiše načrt za njegovo promocijo.

(7) Ob upoštevanju prvega odstavka in meril iz tretjega in četrtega odstavka lahko televizijski programi predvajajo tudi programske vsebine, v katerih prevladujejo prizori nasilja ali seksualnosti, v terminu med 24. in 5. uro.

(8) Pornografske vsebine v tiskanih publikacijah ter na oglasnih površinah so lahko ponujene le tako, da jih otroci in mladoletniki ne morejo videti in kupiti. Dostop do pornografskih vsebin v elektronskih publikacijah mora biti s tehničnimi sredstvi oziroma z zaščito omejen tako, da otroci in mladoletniki do njih ne morejo dostopati.

(9) Izvajanje prvega, drugega, tretjega, četrtega, petega in sedmega odstavka ter podzakonskega predpisa iz šestega odstavka tega člena spremljata pristojno ministrstvo in Svet za radiodifuzijo. Letno poročilo Sveta za radiodifuzijo Državnemu zboru mora vsebovati tudi oceno izvajanja določb prvega do sedmega odstavka tega člena.

(10) Inšpekcijski nadzor nad spoštovanjem določb osmega odstavka tega člena v časopisih in revijah ter elektronskih publikacijah, ki so mediji v skladu s prvim odstavkom 2. člena zakona, izvaja inšpektorat pristojnega ministrstva, Tržni inšpektorat Republike Slovenije pa v tiskanih in elektronskih publikacijah, ki niso mediji v skladu s tretjim odstavkom 2. člena zakona.

2. pododdelek

PROGRAMSKI DELEŽI

Delež lastne produkcije

85. člen

(1) Delež lastne produkcije, mora obsegati najmanj dvajset (20) odstotkov dnevnega oddajnega časa vsakega televizijskega programa, od tega najmanj šestdeset (60) minut med 18. in 22. uro, razen če je s tem zakonom določeno drugače.

(2) Ponovitev radijske ali televizijske oddaje mora biti jasno označena. V delež iz prejšnjega odstavka se lahko všteva samo še prva ponovitev oddaje, razen ponovitev televizijskih pogovornih programov.

(3) Najmanj trideset (30) odstotkov dnevnega oddajnega časa vsakega radijskega programa morajo obsegati vsebine lastne produkcije, razen če je s tem zakonom določeno drugače.

Delež slovenske glasbe v radijskih in televizijskih programih**86. člen**

(1) Najmanj 20 odstotkov vse dnevno predvajane glasbe vsakega radijskega in televizijskega programa mora biti slovenska glasba oziroma glasbena produkcija slovenskih ustvarjalcev in poustvarjalcev.

(2) Delež vse dnevno predvajane glasbe iz prejšnjega odstavka znaša najmanj 40 odstotkov, ko gre za vsak posamezni program Radiotelevizije Slovenija. Delež vse dnevno predvajane glasbe znaša najmanj 25 odstotkov, ko gre za radijske in televizijske programe posebnega pomena.

(3) Določbe tega člena ne veljajo za radijske in televizijske programe, ki so namenjeni madžarski in italijanski narodni skupnosti.

Delež slovenskih avdiovizualnih del**87. člen**

(1) Izdajatelj vsakega televizijskega programa si mora prizadevati za to, da slovenska avdiovizualna dela obsegajo pomemben delež letnega oddajnega časa.

(2) Slovenska avdiovizualna dela morajo v vsakem televizijskem programu izdajatelja obsegati najmanj dva (2) odstotka letnega oddajnega časa. Izdajatelj mora vsako leto povečevati delež teh del v primerjavi z njegovim obsegom v letnem oddajnem času v prejšnjem letu, dokler ta delež ne obsega najmanj pet (5) odstotkov letnega oddajnega časa, če ni s tem zakonom določeno drugače.

(3) V letni oddajni čas iz tega člena niso vključeni oglasi in TV-prodaja.

88. člen

Delež programskih vsebin lastne produkcije iz 85. člena tega zakona, razen vsebin, določenih v tretjem odstavku 89. člena tega zakona, in delež slovenskih avdiovizualnih del iz prejšnjega člena, se všteta v delež evropskih avdiovizualnih del, če te vsebine ustrezajo pogojem, določenim v 69., 70., 71. in 72. členu tega zakona.

Delež evropskih avdiovizualnih del**89. člen**

(1) Izdajatelj televizijskega programa si mora prizadevati za to, da bodo evropska avdiovizualna dela obsegala večinski delež njegovega letnega oddajnega časa.

(2) Izdajatelj, ki ne dosega obsega deleža evropskih avdiovizualnih del iz prejšnjega odstavka, mora vsako leto povečevati delež teh del v primerjavi z njegovim obsegom v letnem oddajnem času v prejšnjem letu, pri čemer je minimalni izhodiščni delež dvajset (20) odstotkov letnega oddajnega časa, če ni s tem zakonom določeno drugače.

(3) V letni oddajni čas iz tega člena se ne všteva čas, namenjen poročilom, športnim dogodkom, igram, oglaševanju, teletekstu in TV-prodaji.

(4) Določbe tega člena ne veljajo za izdajatelje televizijskih programov iz 77. člena tega zakona oziroma za izdajatelje, katerih program je namenjen lokalnemu občinstvu in ni vključen v nacionalno programsko mrežo.

(5) Določba drugega odstavka tega člena ne velja za Radiotelevizijo Slovenija.

Delež evropskih avdiovizualnih del neodvisnih producentov**90. člen**

(1) Izdajatelj televizijskega programa si mora prizadevati za to, da bo delež evropskih avdiovizualnih del neodvisnih producentov v programih obsegal najmanj deset (10) odstotkov letnega oddajnega časa.

(2) Izdajatelj, ki ne dosega obsega deleža evropskih avdiovizualnih del neodvisnih producentov iz prejšnjega odstavka, mora vsako leto povečevati delež teh del v primerjavi z njegovim obsegom v letnem oddajnem času v prejšnjem letu, dokler ta delež ne obsega najmanj deset (10) odstotkov letnega oddajnega časa, če ni s tem zakonom določeno drugače.

(3) Vsaj polovica del iz tega člena mora biti izdelana v zadnjih petih (5) letih.

(4) V letni oddajni čas iz tega člena niso vključena poročila, športni dogodki, igre, oglaševanje, teletekst in TV-prodaja.

(5) Določba drugega odstavka tega člena ne velja za Radiotelevizijo Slovenija.

(6) Določbe tega člena ne veljajo za izdajatelje televizijskih programov iz 77. člena tega zakona oziroma za izdajatelje, katerih program je namenjen lokalnemu občinstvu in ni vključen v nacionalno programsko mrežo.

Letna poročila o doseženih deležih**91. člen**

(1) Izdajatelj televizijskega programa mora vsako leto do konca meseca februarja posredovati pristojnemu ministrstvu in agenciji razčlenjene podatke o doseženem deležu evropskih avdiovizualnih del v letnem oddajnem času za preteklo leto. Znotraj tega deleža morajo biti posebej prikazani podatki o deležih lastne produkcije, slovenskih avdiovizualnih del ter avdiovizualnih del neodvisnih producentov in podatki o deležu novih avdiovizualnih del iz tretjega odstavka prejšnjega člena.

(2) Izdajatelj, ki v letnem oddajnem času ne doseže večinskega deleža evropskih avdiovizualnih del iz 89. člena tega zakona in deleža avdiovizualnih del neodvisnih producentov iz 90. člena tega zakona, mora v roku iz prejšnjega odstavka pristojnemu ministrstvu in agenciji poročati o objektivnih razlogih, zaradi katerih ni mogel izpolniti svojih zakonskih obveznosti. Pristojno ministrstvo v soglasju z agencijo izda mnenje o utemeljenosti izdajateljevih razlogov in sproži druge ustrezne ukrepe.

(3) Določbe prvega in drugega odstavka tega člena ne veljajo za izdajatelje televizijskih programov iz 77. člena tega zakona oziroma za izdajatelje, katerih program je namenjen lokalnemu občinstvu in ni vključen v nacionalno programsko mrežo.

Posebne programske zahteve do Radiotelevizije Slovenija**92. člen**

(1) Evropska avdiovizualna dela morajo obsegati večinski delež v letnem oddajnem času televizijskih programov Radiotelevizije Slovenija.

(2) Slovenska avdiovizualna dela morajo na 1. in 2. televizijskem programu Radiotelevizije Slovenija skupaj obsegati najmanj 25 odstotkov letnega oddajnega časa, pri čemer morajo eno četrtino tega deleža ustvariti neodvisni producenti.

(3) Avdiovizualna dela neodvisnih producentov morajo obsegati najmanj deset odstotkov letnega oddajnega časa televizijskih programov Radiotelevizije Slovenija, k čemur se všteva tudi tisti delež slovenskih avdiovizualnih del iz prejšnjega odstavka, ki ga ustvarijo neodvisni producenti.

(4) V letni oddajni čas iz tega člena se ne všteta poročila, športni dogodki, igre, teletekst in TV prodaja.

(5) Določbe prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena ne veljajo za posebni nacionalni televizijski program, določbi drugega in tretjega odstavka tega člena ne veljajo za televizijske programe, ki so namenjeni italijanski in madžarski narodni skupnosti.

3. pododdelek

RADIJSKO IN TELEVIZIJSKO OGLAŠEVANJE

Omejitve oglaševanja

93. člen

(1) Oglasi na televizijskih programih morajo biti načeloma objavljeni v posebnih programskih sklopih oziroma blokih, tako da so optično in zvočno jasno ločeni od drugih programskih vsebin.

(2) Oglasi se prek televizijskega programa ne smejo predvajati:

– med trajanjem posameznih programskih enot oziroma oddaj, razen če so predvajani na takšen način, da ne trpi vsebinska celovitost oddaje, pri čemer se upoštevajo njena narava in dolžina ter v ta namen predvideni premori v njenem poteku;

– na način, s katerim bi bile kršene pravice imetnikov avtorske in sorodnih pravic.

(3) Pri oddajanju programske enote oziroma oddaje, ki je sestavljena iz medsebojno ločenih samostojnih delov (npr. športni dogodki), lahko televizijski program predvaja oglase le med koncem prejšnjega samostojnega dela in začetkom naslednjega oziroma med prekinitvami in odmori.

(4) Oglaševanje ni dovoljeno med televizijskim ali radijskim predvajanjem državne proslave in verskega obreda.

(5) Oddajanje avdiovizualnih del, kot so celovečerni filmi ter televizijski filmi in kulturno-umetniška avdiovizualna dela (razen serijskih filmov, nadaljevanj, nanizank in razvedrilnih oddaj), ki trajajo več kot 45 minut, se lahko prekine z oglasi le enkrat v okviru 45 minut. Dodatna prekinitev je dovoljena le v primeru, če je posamezno delo iz tega člena najmanj 20 minut daljše od dveh ali več 45 minutnih intervalov.

(6) Televizijske oddaje, ki niso zajete v tretjem, četrtem ali petem odstavku tega člena, se lahko prekinejo z oglaševanjem tako, da med dvema premoroma za oglaševanje preteče najmanj 20 minut.

(7) Radijske in televizijske informativne in dokumentarne oddaje, oddaje z versko vsebino in otroške oddaje, ki so krajše od 30 minut, se ne smejo prekinjati z oglasi. Če so daljše od 30 minut, veljajo za te oddaje določbe o časovnih intervalih prekinitev iz prejšnjega odstavka.

(8) Določbe petega odstavka tega člena ne veljajo za programe Radiotelevizije Slovenija ter za lokalne, regionalne, študentske in nepridobitne televizijske programe.

Omejitve oglaševanja za posebne radijske in televizijske programe

94. člen

(1) Radiotelevizija Slovenija ne sme prekinjati radijskih in televizijskih programskih enot, kot so na primer radijske igre in druge oblike režiranih radijskih oddaj, radiofonski esejji, celovečerni filmi ter televizijski filmi (razen serijskih filmov, nanizank in razvedrilnih oddaj), in oddaj, ki imajo kulturni, umetniški, znanstveni ali izobraževalni značaj, s predvajanjem oglaševalskih vsebin, in sicer ne glede na dolžino trajanja posamezne programske enote iz tega člena.

(2) Na tretjem programu Radia Slovenija ne smejo biti predvajane oglaševalske vsebine.

(3) Za lokalne, regionalne, študentske in nepridobitne televizijske in radijske programe se smiselno uporabljajo določbe prvega odstavka tega člena.

Druge oglaševalske vsebine

95. člen

(1) TV-prodaja po tem zakonu so oglaševalske vsebine, ki v zameno za plačilo ponujajo javnosti možnost neposrednega nakupa ali najema posameznih proizvodov, ne-

premičnin, opravljanje storitev, oziroma prenos pravic ali obveznosti.

(2) TV-prodaja mora spoštovati merila iz 49. člena tega zakona in ob tem ne sme ponujati mladoletnikom možnosti sklepanja pogodb za nakup ali najem blaga ali storitev.

(3) Določbe 47., 48., 50., 51. in 93. člena tega zakona veljajo tudi za TV-prodajo.

(4) Določbe tega zakona, ki urejajo TV-prodajo, se smiselno uporabljajo tudi za radijsko prodajo, za prodajna TV okna in za informativno propagandne oddaje, razen če je z zakonom določeno drugače.

(5) Prodajno TV okno je širši programski sklop TV-prodaje, ki brez prekinitve traja najmanj petnajst (15) minut, in ga oddaja izdajatelj na televizijskem programu, ki ni v celoti specializiran za TV-prodajo.

(6) Informativno oglaševanje je odplačno predvajanje radijskih programskih vsebin, ki prek obveščanja oziroma seznanjanja javnosti o splošno zanimivih temah posredno oglašujejo določeno podjetje, storitve ali izdelke. Za informativno oglaševanje v radijskih programih veljajo le določbe o omejitvah oglaševanja v dnevnem oddajnem času, ne pa tudi omejitve oglaševanja na uro.

(7) Informativno oglaševanje mora biti kot takšno posebej označeno z akustičnimi znaki.

(8) Izdajatelji radijskih in televizijskih programov ne smejo, kot pogodbeni partnerji naročnika oglaševalskih vsebin iz tega člena, delovati tudi kot njegovi zastopniki pri naročanju blaga in storitev.

Specializirani televizijski programi

96. člen

(1) Glede televizijskih programov, specializiranih za TV-prodajo ali za samooglaševanje, se smiselno uporabljajo določbe 1., 2., 3., 7., 8., 9. in 10. oddelka prvega poglavja tega zakona, določbe prvega in tretjega pododdelka 5. oddelka in določbe 7. in 8. oddelka drugega poglavja, ter določbe tretjega in petega poglavja tega zakona.

(2) V televizijskih programih, specializiranih za TV prodajo, skupni obseg oglasov in drugih oblik oglaševanja (z izjemo prodajnih TV – oken) ne sme presegati dvajset (20) odstotkov dnevnega oddajnega časa. Skupni obseg oglasov, v katerega niso vključena TV-prodaja in druga plačana obvestila, ne sme preseči petnajst (15) odstotkov dnevnega oddajnega časa.

(3) V televizijskih programih, specializiranih za samooglaševanje, skupni obseg TV-prodaje, oglasov in drugih oblik oglaševanja (z izjemo prodajnih TV – oken) ne sme presegati dvajset (20) odstotkov dnevnega oddajnega časa. Skupni obseg oglasov, v katerega niso vključena TV-prodaja in druga plačana obvestila, ne sme preseči petnajst (15) odstotkov dnevnega oddajnega časa. V okviru cele ure lahko ti programi predvajajo največ dvajset (20) odstotkov oglasov in TV-prodaje.

Omejitve obsega oglaševanja

97. člen

(1) Skupni obseg oglasov, TV-prodaje oziroma radijske prodaje in drugih plačanih obvestil v radijskem ali televizijskem programu ne sme presegati dvajset (20) odstotkov dnevnega oddajnega časa in ne dvajset (20) odstotkov v celi uri, razen kadar ta zakon določa drugače.

(2) Skupni obseg oglasov, v katerem niso vključena TV prodaja in druga plačana obvestila, v televizijskem programu ne sme presegati petnajst (15) odstotkov dnevnega oddajnega časa, razen kadar ta zakon določa drugače.

(3) Dnevni oddajni čas iz prejšnjih odstavkov ne vključuje prodajnih TV oken.

(4) Največje dovoljeno število prodajnih TV oken na dan je osem (8). Njihovo skupno trajanje ne sme presegati treh (3) ur na dan. Biti morajo jasno označena kot prodajna TV okna, z optičnimi in akustičnimi znaki.

(5) Omejitve iz tega člena se ne nanašajo na vsebine, določene v drugem odstavku 46. člena tega zakona.

(6) Določbe tega člena, razen določb prejšnjega odstavka, ne veljajo za programe Radiotelevizije Slovenije ter za lokalne, regionalne, študentske in nepridobitne radijske in televizijske programe.

Omejitve obsega oglaševanja za posebne radijske in televizijske programe

98. člen

(1) Skupni obseg oglasov in drugih plačanih obvestil, objavljenih prek programov Radiotelevizije Slovenija, ne sme presegati petnajst (15) odstotkov dnevnega oddajnega časa.

(2) Skupni obseg oglasov, objavljenih v programih Radiotelevizije Slovenija, ne sme presegati deset (10) odstotkov dnevnega oddajnega časa.

(3) Delež oglasov in drugih plačanih obvestil v programih Radiotelevizije Slovenija v okviru cele ure ne sme preseči dvanajst (12) minut, v času med 18. in 23. uro pa v okviru cele ure ne sme preseči devet (9) minut.

(4) (prenehal veljati)

(5) Obseg oglasov in drugih plačanih obvestil v lokalnih, regionalnih, študentskih in nepridobitnih radijskih in televizijskih programih ne sme presegati petdeset (50) odstotkov dnevnega oddajnega časa in ne dvanajst (12) minut na uro.

(6) Radijska in TV-prodaja v radijskih in televizijskih programih iz prejšnjega odstavka ni dovoljena.

(7) Plačana video obvestila v lokalnih, regionalnih, študentskih in nepridobitnih televizijskih programih ter v televizijskih programih, ki pokrivajo največ petdeset (50) odstotkov prebivalstva Republike Slovenije, in ki so vidni ali slišni izključno znotraj njenih meja, se ne všttevajo v delež oglasov po tem zakonu, če njihovo skupno trajanje dnevno ne presega dnevnega trajanja drugih oddaj, v katerega se ne všttevajo oglasi.

Posebna omejitev za novinarje in voditelje poročil

99. člen

(1) Novinarji in voditelji televizijskih poročil ne smejo nastopati v oglaševanju.

(2) Prepoved iz prejšnjega odstavka velja tudi za novinarje in voditelje poročil radijskih programov RTV Slovenija.

6. oddelek

SVET ZA RADIODIFUZIJO

Svet za radiodifuzijo

100. člen

(1) Svet za radiodifuzijo je neodvisno strokovno telo, ki:

- daje agenciji pobude za izvajanje strokovnega nadzorstva nad izvajanjem programskih zahtev in omejitev iz tega zakona;

- daje agenciji obrazložen predlog izbire ponudnikov na javnih razpisih za dodelitev radijskih frekvenc za opravljanje radiodifuzije;

- daje agenciji predhodno mnenje o izdaji, prenosu in razveljavitvi odločbe o dovoljenju za izvajanje radijske in televizijske dejavnosti;

- daje agenciji predhodno mnenje o dodelitvi oziroma odvzemu statusa lokalnega, regionalnega in študentskega radijskega ali televizijskega programa;

- daje pristojnemu ministrstvu predhodno mnenje o dodelitvi ali odvzemu statusa nepridobitnega radijskega ali televizijskega programa;

- daje pristojnemu ministrstvu predhodno mnenje o omejevanju koncentracije;

- ocenjuje stanje radijskih in televizijskih programov;
- predlaga pristojnemu ministru podrobnejša merila za opredelitev lokalnih in regionalnih vsebin, postopek in pogoje za pridobitev statusa programov posebnega pomena ter merila za vsebine lastne produkcije in druge vsebine radijskih in televizijskih programov iz tega zakona;

- daje soglasje k predpisu, s katerim se določita postopek izdaje, podaljšanja, prenosa, spremembe, preklica, razveljavitve in prenehanja odločbe o izdaji dovoljenja za radijsko in televizijsko dejavnost ter njena vsebina;

- predlaga način in merila za oblikovanje seznama dogodkov, pomembnih za javnost Republike Slovenije, in postopek obveznih posvetovanj med zainteresiranimi stranmi, ter oblikuje predlog agencije za vsebino tega seznama;

- daje soglasje agenciji k strategiji razvoja radijskih in televizijskih programov v Republiki Sloveniji;

- za Državni zbor pripravlja letna poročila oziroma ocene stanja na področju radiodifuzije in predloge za izboljšanje stanja;

- opravlja druge naloge v skladu s tem zakonom, aktom o ustanovitvi in zakonom, ki ureja elektronske komunikacije.

(2) Svet za radiodifuzijo sestavlja sedem članov, ki jih na podlagi javnega poziva imenuje Državni zbor. Na javni poziv se lahko javijo kandidati s področja prava, telekomunikacij in informatike, avdiovizualne kulture, ekonomije, novinarstva in komunikologije.

(3) Svet za radiodifuzijo ima predsednika, ki ga imenujejo člani sveta izmed sebe.

(4) Mandat predsednika in članov je pet (5) let. Po izteku mandata so lahko ponovno imenovani.

(5) Natančnejšo organizacijo in način delovanja Sveta za radiodifuzijo v skladu s tem zakonom določi državni zbor v aktu o ustanovitvi.

101. člen

Člani Sveta za radiodifuzijo ne morejo biti:

- funkcionarji, poslanci in delavci, zaposleni v državnih organih;

- člani vodstev političnih strank;

- delavci, ki so redno zaposleni pri izdajatelju radijskega ali televizijskega programa, ali v oglaševalski organizaciji;

- osebe, ki imajo kot zunanji sodelavci sklenjeno pogodbeno razmerje z izdajateljem radijskega ali televizijskega programa, ali z oglaševalsko organizacijo;

- osebe, ki imajo v lasti več kot en (1) odstotek kapitala ali upravljalskih oziroma glasovalnih pravic v premoženju izdajatelja radijskega ali televizijskega programa, ali v oglaševalski organizaciji.

102. člen

(1) Član sveta je lahko predčasno razrešen:

- če to sam zahteva;

- če je obsojen na kaznivo dejanje s kaznijo odvzema prostosti;

- zaradi trajne izgube delovne zmožnosti za opravljanje svoje funkcije;

- če ne izpolnjuje več pogojev za člana sveta;

- če ne ravna v skladu s zakonom;

- če se neopravičeno ne udeležuje sej sveta.

(2) Član sveta je predčasno razrešen, ko Državni zbor ugotovi nastop enega od razlogov iz prejšnjega odstavka in na tej podlagi odloči o predčasni razrešitvi. Pobudo za predčasno razrešitev na podlagi druge do vključno šeste alineje prejšnjega odstavka lahko da državnemu zboru agencija ali neposredno Svet za radiodifuzijo.

103. člen

(1) Sredstva za delo Sveta za radiodifuzijo zagotovi agencija. S sredstvi po nalogu Sveta za radiodifuzijo upravlja agencija.

(2) Člani sveta imajo pravico do povračila stroškov in do nagrade za svoje delo, v skladu z aktom o ustanovitvi.

(3) Tehnično, strokovno, finančno in administrativno podporo za delovanje Sveta za radiodifuzijo zagotovi in izvaja agencija.

7. oddelek

IZVAJANJE RADIJSKE IN TELEVIZIJSKE DEJAVNOSTI

Pogoji in merila za izbiro med zainteresiranimi ponudniki programov za pridobitev radijskih frekvenc za opravljanje analogne radiodifuzije

104. člen

(1) Postopek javnega razpisa vodi in opravi izbiro agencija na podlagi obrazloženega predloga Sveta za radiodifuzijo in v skladu z zakonom, ki ureja elektronske komunikacije.

(2) V postopku izbire med zainteresiranimi ponudniki se upošteva zlasti učinkovitost uporabe frekvenc ter naslednja merila glede izvajanja radijske oziroma televizijske dejavnosti:

- obseg lastne produkcije oziroma produkcije slovenskih avdiovizualnih del iz 68. člena tega zakona;
- politično nevtralnost programa;
- žanrsko in tematsko raznovrstnost programske ponudbe;
- stopnjo razvitosti radiodifuzije na določenem območju;
- doseženo stopnjo pokritosti razpisanega območja z istim programom;
- mnenje pristojnega organa lokalne skupnosti o utemeljenosti pokrivanja območja z novim programom;
- zagotovilo, da lokalna skupnost podpira lokalni oziroma regionalni radijski ali televizijski program;
- ekonomsko stanje prosilca, tehnično in kadrovske usposobljenost za oddajanje radijskega ali televizijskega programa;
- število potencialnih uporabnikov (poslušalcev ali gledalcev);
- dosedanje izkušnje ponudnika na področju radiodifuzije;
- trajanje (obseg) programa.

(3) Nacionalni radijski ali televizijski program ima pri izbiri prednost pred drugimi ponudniki na tistih območjih, ki jih ne pokriva, ali jih ne pokriva in dovolj kvalitetni tehnični ravni.

(4) Pri izbiri se prednostno upošteva poseben pomen radijskih in televizijskih programov iz 76., 77., 79., 80. in 81. člena tega zakona.

(5) Kadar gre za enake ali podobne programske ponudbe, ima pri izbiri izdajatelja programa, ki bi pokrival manjše območje (ene ali več lokalnih skupnosti oziroma regije), prednost ponudnik s sedežem na območju, kateremu je program namenjen.

(6) Agencija sme med izbiranjem zahtevati od ponudnikov pojasnila, vendar pri tem ne sme zahtevati, dovoliti ali ponuditi možnosti kakršne koli spremembe vsebine ponudbe.

Pogoji in merila za izbiro med zainteresiranimi ponudniki programov za pridobitev pravice razširjanja programov na razpisanem območju v digitalni radiodifuzni tehniki

104.a člen

(1) Postopek javnega razpisa za ponudnike programov vodi in opravi izbiro agencija ob smiselni uporabi zakona, ki ureja elektronske komunikacije, in na podlagi obrazloženega predloga Sveta za radiodifuzijo.

(2) Agencija v soglasju s Svetom za radiodifuzijo v razpisni dokumentaciji za javni razpis določi pogoje in merila za izbiro ponudnikov za razširjanje radijskih in televizijskih programov na razpisanem območju.

(3) V postopku izbire med zainteresiranimi ponudniki programa na javnem razpisu se upoštevajo zlasti:

- žanrska in tematska ustreznost programske ponudbe;
- obseg lastne produkcije;
- za televizijske programe količina produkcije slovenskih avdiovizualnih del iz 68. člena tega zakona;
- za radijske programe obseg slovenske glasbe iz 67. člena tega zakona;
- trajanje (obseg) programa;
- uravnoteženo poročanje v dnevnoinformativnih programih.

(4) Pri izbiri programa imajo prednost:

- programi, ki se na razpisanem območju že razširjajo po radijskih frekvencah za analogno radiodifuzijo;
- prostodostopni (nekodirani) programi.

(5) Agencija o ponudbah odloči z izdajo odločbe, s katero odloči o izbiri ponudnikov in izbranim ponudnikom podeli pravico razširjanja na razpisanem območju v digitalni radiodifuzni tehniki.

(6) Odločba iz prejšnjega odstavka vsebuje tudi:

- podatke o izbranih izdajateljih;
- podatke o vrsti dejavnosti (radijska ali televizijska);
- imena programov;
- območje pokrivanja.

Dovoljenje za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti

105. člen

(1) Dovoljenje za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti (v nadaljnjem besedilu: dovoljenje) izda agencija izdajatelju radijskega oziroma televizijskega programa po postopku in pod pogoji iz tega zakona.

(2) Vložnik vloge za pridobitev dovoljenja mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- registrirana radijska oziroma televizijska dejavnost;
- odločba pristojnega ministrstva o vpisu radijskega oziroma televizijskega programa v razvid medijev.

(3) Vloga za pridobitev dovoljenja mora vsebovati:

- podatke o vrsti dejavnosti (radijska ali televizijska);
- ime programa;
- programske zahteve, ki jih bo izdajatelj upošteval pri razširjanju programa.

(4) Agencija s svojim aktom predpiše, katere programske zahteve mora izdajatelj določiti v svoji vlogi in pogoje, pod katerimi jih lahko spreminja.

(5) Izdajatelj radijskega ali televizijskega programa, ki je dobil dovoljenje, lahko za razširjanje svojega radijskega ali televizijskega programa dobi pravico do uporabe radijskih frekvenc za razširjanje radijskih in televizijskih programov v analogni tehniki oziroma pravico do razširjanja radijskih in televizijskih programov na razpisanem območju v digitalni tehniki v skladu s tem zakonom in z zakonom, ki ureja elektronske komunikacije.

(6) Med trajanjem začasnega preklica dovoljenja imetnik dovoljenja nima pravice izvajati dejavnosti iz tega dovoljenja.

(7) Z razveljavitvijo dovoljenja prenehajo veljati vse odločbe, s katerimi je bila izdajatelju podeljena pravica do uporabe radijskih frekvenc za razširjanje radijskih in televizijskih programov v analogni tehniki oziroma pravica do razširjanja radijskih in televizijskih programov na razpisanem območju v digitalni tehniki.

106. člen

(1) Odločba o dovoljenju iz prejšnjega člena tega zakona ima naslednje obvezne sestavine:

- podatke o izdajatelju programa;
- podatke o vrsti dejavnosti, za katero je dovoljenje izdano (radijska ali televizijska);
- ime programa;
- programske zahteve, ki jih mora izdajatelj upoštevati pri razširjanju programa.

(2) Dovoljenje se izda za nedoločen čas.

(3) Agencija natančne podatke o izdaji, spremembi, prenosu, začasnem preklicu in razveljavitvi dovoljenja v osmih dneh sporoči pristojnemu ministrstvu.

(4) Postopek za izdajo, spremembo, prenos, začasen preklic ali razveljavev odločbe o dovoljenju ter podrobnejše določbe o vsebini dovoljenja v skladu s tem zakonom določi agencija.

(5) Imetnik odločbe o dovoljenju za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti lahko svoje pravice iz dovoljenja prenese na drugo pravno ali fizično osebo, ki izpolnjuje predpisane pogoje za pridobitev dovoljenja le ob pogoju, da ob tem ne poseže v programske zahteve iz dovoljenja.

(6) Dovoljenje preneha veljati na podlagi samega zakona:

- če je prenehal obstajati njegov imetnik;

- če je bil program, za katerega je bilo dovoljenje izdano, izbrisan iz razvida medijev pri pristojnem ministrstvu.

(7) V primerih iz prve in druge alinee prejšnjega odstavka izda agencija ugotovitveno odločbo.

Plačilo za razširjanje programskih vsebin

107. člen

(razveljavljen)

8. oddelek

NADZOR

Upravni in inšpekcijski nadzor nad izvajanjem zakona

108. člen

Upravni in inšpekcijski nadzor nad izvajanjem tega zakona izvaja ministrstvo, pristojno za kulturo.

Nadzor nad izvajanjem programskih zahtev in omejitev

109. člen

(1) Strokovno nadzorstvo nad izvajanjem določb tega zakona izvaja agencija.

(2) V okviru strokovnega nadzorstva agencija:

- nadzoruje izvajanje programskih zahtev in omejitev, ki po tem zakonu veljajo za radijske in televizijske programe (5. oddelek drugega poglavja);

- nadzoruje izvajanje zakonskih določb o radijskih in televizijskih programih posebnega pomena (3. oddelek drugega poglavja);

- nadzira izvajanje programskih zahtev, ki jih mora izdajatelj upoštevati pri razširjanju svojega programa (tretja in četrta alineja prvega odstavka 106. člena);

- predlaga pristojnemu ministrstvu strategijo razvoja radijskih in televizijskih programov v Republiki Sloveniji.

(3) Agencija:

- pisno opozori izdajatelja in odredi, da se kršitve, ki jih ugotovi, odpravijo v roku, ki ga določi in ne sme biti krajši od enega meseca in ne daljši od šestih mesecev, kadar ugotovi, da izdajatelj radijskega ali televizijskega programa krši določbe tega zakona ali podzakonskih aktov, sprejetih na njegovi podlagi, ali ratificirano mednarodno pogodbo, oziroma ne izpolnjuje programskih zahtev iz dovoljenja za izvajanje dejavnosti. Rok se lahko podaljša za največ tri mesece;

- začasno prekliče dovoljenje za izvajanje dejavnosti največ za tri mesece, če ugotovi, da po poteku roka iz prejšnje alineje ugotovljene kršitve niso bile odpravljene;

- razveljavi dovoljenje za izvajanje dejavnosti, če ugotovi, da izdajatelj kljub začasnemu preklicu iz prejšnje alineje svoje dejavnosti najpozneje v 30 dneh po začetku ponovnega oddajanja ne uskladi z zahtevami agencije.

(4) Zoper odločbo iz prejšnjega odstavka pritožba ni dovoljena. Možen je upravni spor.

(5) Če agencija pri opravljanju strokovnega nadzora ugotovi kršitev, je dolžna podati predlog za uvedbo postopka o prekršku v primeru suma storitve prekrška po tem zakonu.

(6) Če agencija ugotovi, da se razširja na območje Republike Slovenije iz tujine program v nasprotju s tem zakonom in z mednarodno pogodbo, ki obvezuje Republiko Slovenijo, o tem nemudoma obvesti pristojno ministrstvo.

(7) Agencija s splošnim aktom določi metodologijo strokovnega nadzorstva, s katero podrobneje določi način ugotavljanja izpolnjevanja programskih zahtev in omejitev iz 5. in 3. oddelka drugega poglavja ter tretje in četrte alineje prvega odstavka 106. člena tega zakona.

(8) Izdajatelji radijskih ali televizijskih programov morajo najmanj 30 dni hraniti posnetke vsakega posameznega dneva programa z vsemi objavljenimi programskimi in neprogramskimi vsebinami, kakor so bile zaporedno predvajane v 24 urah. V primeru tehnične okvare, ki je povzročila prekinitev snemanja, je izdajatelj o tem dolžan nemudoma obvestiti agencijo.

(9) Izdajatelji morajo za strokovno nadzorstvo kopije posnetkov iz prejšnjega odstavka izročiti agenciji najpozneje v osmih dneh od prejema njene pisne zahteve.

(10) Z aktom iz sedmega odstavka tega člena agencija določi tudi tehnične značilnosti in opremo posnetkov.

9. oddelek

FINANCIRANJE AVDIOVIZUALNE PRODUKCIJE NA PODROČJU MEDIJEV

Proračunska sredstva

110. člen

(1) Na podlagi tega zakona Republika Slovenija pri pristojnem ministrstvu zagotavlja proračunska sredstva za razvoj avdiovizualne produkcije na področju medijev.

(2) Republika Slovenija v okviru proračunskih sredstev za avdiovizualno produkcijo na področju medijev zagotavlja sredstva za slovenske avdiovizualne projekte, ki prispevajo k razvoju avdiovizualne produkcije na področju medijev in so namenjene televizijskem predvajanju.

(3) Vlada določi način, postopek, pogoje in merila za izvedbo rednega letnega javnega razpisa za sofinanciranje projektov iz proračunskih sredstev za avdiovizualno produkcijo na področju medijev, v skladu s tem zakonom in z zakonom, ki ureja uresničevanje javnega interesa za kulturo.

10. oddelek

UPRAVLJANJE S TEHNIČNO INFRASTRUKTURO

Operaterji

111. člen

(1) Operater po tem zakonu je fizična ali pravna oseba, ki prenaša in oddaja radiodifuzne programe po prizemelskih omrežjih, ali prek satelitov, prek kabelsko distribucijskih ali

kabelsko komunikacijskih sistemov, ali na kakšen drug način, in tako tehnično omogoča izdajateljem medijev razširjanje programskih vsebin do zainteresirane javnosti.

(2) Operater opravlja storitve na podlagi obvestila iz 5. člena Zakona o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 43/04 in 86/04) in vpisa operaterja v uradno evidenco skladno s petim odstavkom 5. člena Zakona o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 43/04 in 86/04).

(3) O prenehanju statusa operaterja oziroma izbrisu iz uradne evidence operaterjev agencija obvesti pristojno ministrstvo.

112. člen

(1) Operater mora pod enakopravnimi pogoji omogočiti razširjanje programov vseh izdajateljev, ki jim je izdano dovoljenje iz 105. člena tega zakona, če obstajajo tehnične možnosti za kvaliteten sprejem signala v glavni sprejemni postaji operaterja, in sicer najpozneje v roku devetdeset (90) dni od začetka oddajanja teh programov ter tako, da so dostopni vsem uporabnikom njegovih storitev.

(2) Operater mora v roku iz prejšnjega odstavka omogočiti neodplačno razširjanje radijskih in televizijskih programov iz 76., 77., 79., 80. in 81. člena tega zakona, če obstajajo tehnične možnosti za kvaliteten sprejem signala v glavni sprejemni postaji operaterja, in sicer tako, da so dostopni vsem uporabnikom njegovih storitev.

(3) V primeru iz prejšnjega odstavka mora izdajatelj operaterju omogočiti neodplačno razširjanje njegovega programa, razen obveznosti iz naslova kolektivnega varstva avtorske in sorodnih pravic.

(4) Operater ne sme omogočiti razširjanja radijskega ali televizijskega programa izdajatelju, ki spada pod jurisdikcijo Republike Slovenije, če program ni vpisan v razvid pri pristojnem ministrstvu.

(5) Poleg programov iz prvega in drugega odstavka tega člena, operater omogoča tudi razširjanje drugih programov, če tako odloči programski svet iz 114. člena tega zakona.

(6) (razveljavljen)

(7) (razveljavljen)

113. člen

(1) Operater mora prigrasiti pristojnemu ministrstvu ime in vrst vsakega programa, ki ga prenaša in oddaja prek svojega telekomunikacijskega sistema, ter ga obvestiti o vsaki spremembi teh podatkov, in sicer najpozneje v osmih (8) dneh po vključitvi ali izključitvi programa oziroma po nastali spremembi.

(2) Operater lahko prenaša in oddaja programe le na podlagi pisne pogodbe ali drugega dokumenta, iz katerega je razvidna urejenost avtorsko-pravnih razmerij z imetniki pravic do teh programov, če ni drugače določeno z mednarodno pogodbo, ki obvezuje Republiko Slovenijo, ali z zakonom.

(3) Kopijo vsake veljavne pogodbe ali drugega dokumenta iz prejšnjega odstavka pošlje operater pristojnemu ministrstvu najpozneje v petnajstih (15) dneh od njene sklenitve.

(4) Operater mora obvestiti pristojno ministrstvo o vsaki spremembi ali o prenehanju veljavnosti posamezne pogodbe ali drugega dokumenta iz tega člena v petnajstih (15) dneh od nastanka spremembe oziroma od prenehanja veljavnosti.

114. člen

(1) Operater oblikuje programski svet, ki v skladu z določbami tega zakona ter s tehničnimi zmožnostmi operaterja odloča, katere programe operater prenaša in oddaja v skladu s petim odstavkom 112. člena tega zakona. Mandat, sestavo in druge naloge programskega sveta podrobneje določi operater z notranjim pravnim aktom.

(2) V programski svet iz prejšnjega odstavka operater obvezno vključi člane, ki jih predlagajo lokalne skupnosti oziroma pokrajine, katerih območje pokriva z izvajanjem telekomunikacijskih storitev, in enako število predstavnikov različnih interesnih skupin s tega območja.

(3) Notranji akt iz prvega odstavka tega člena in akt o imenovanju programskega sveta ter spremembe teh aktov pošlje operater v vednost pristojnemu ministru najpozneje v desetih (10) dneh od njihovega nastanka.

(4) Če operater ne ravna v skladu z določbami tega zakona, lahko pristojno ministrstvo predlaga organu, pristojnemu za telekomunikacije, da operaterju odvzame dovoljenje iz drugega odstavka 111. člena tega zakona.

(5) Določbe tega člena se ne uporabljajo, kolikor je z zakonom, ki ureja javno radiotelevizijo, določeno drugače.

114.a člen

(1) Za operaterja prizemelskega digitalnega omrežja se ne uporabljajo določbe 112. člena tega zakona.

(2) Operater prizemelskega digitalnega omrežja na posameznem območju Republike Slovenije mora pod enakimi pogoji razširjati radijske in televizijske programe, ki imajo dovoljenje iz 104. a člena tega zakona za isto območje.

Tretje poglavje

KOMUNIKACIJE IN STORITVE

1. oddelek

RAČUNALNIŠKE MEDIJSKE KOMUNIKACIJE

Elektronske publikacije

115. člen

(1) Elektronske publikacije so mediji, s katerimi fizične ali pravne osebe razširjajo programske vsebine prek računalniških povezav tako, da so dostopne širši javnosti, ne glede na njihov obseg.

(2) Za elektronske publikacije, katerih izdajatelji so pravne osebe, se smiselno uporabljajo določbe od 1. do vključno 8. oddelka prvega poglavja in šesti odstavek 84. člena tega zakona.

(3) Za elektronske publikacije, katerih izdajatelji so fizične osebe, se smiselno uporabljajo določbe od 1. do vključno 8. oddelka prvega poglavja in šesti odstavek 84. člena tega zakona, razen določb 5., 10., 12., 13., 14., 15., 16., 17., 19., 20. in 25. člena tega zakona.

Prenos programskih vsebin drugih medijev prek računalniških povezav

116. člen

(1) Računalniške povezave po tem zakonu so tehnološke komunikacijske poti, po katerih se lahko prenašajo informacije, slike in zvoki do uporabnikov osebnih računalnikov.

(2) Prepovedano je razširjati programske vsebine drugih medijev prek računalniških povezav v nasprotju s tem zakonom.

Propagandne pobude za sklepanje pogodb prek računalniških povezav

117. člen

Izdajatelj medija mora pri razširjanju oglaševalskih vsebin prek računalniških povezav, katerega namen je neposredno sklepanje pogodbenih razmerij z uporabniki teh povezav,

vsako pobudo za sklenitev pogodbe jasno označiti kot takšno in potencialnega pogodbenega partnerja nedvoumno opozoriti na finančne posledice, ki zanj izhajajo iz morebitne sklenitve pogodbe.

2. oddelek

ZAŠČITENE STORITVE

Pogojno dostopne informacijske in avdiovizualne storitve

118. člen

(1) Prepovedano je izdelovanje, uvoz, distribucija, prodaja, dajanje v najem ali posedovanje naprav oziroma sredstev, ki omogočajo prost dostop do zaščitene storitve, ki so dostopne pogojno oziroma proti plačilu in se izvajajo na osnovi individualne zahteve (plačljiva TV, avdio in video na zahtevo, kodirani radijski in televizijski programi ter podobno), ne glede na tehnično izvedbo prenosa signalov, če je to storjeno v komercialne namene in brez avtorizacije izvajalca teh storitev.

(2) Prepovedana je instalacija, vzdrževanje ali zamenjava naprav oziroma sredstev iz prejšnjega odstavka, če je to storjeno v komercialne namene.

(3) Prepovedano je javno objavljane poslovnih komunikacij, ki promovirajo naprave iz prvega odstavka tega člena.

119. člen

(1) Izvajalcem zaščitene storitve iz prejšnjega člena je zagotovljeno sodno varstvo pravic.

(2) Upravičenec lahko zahteva zoper kršilca varstvo pravic in povrnitev škode po pravilih o povzročitvi škode.

Četrto poglavje

PREDSTAVNIKI TUJIH MEDIJEV IN TISKOVNIH AGENCIJ

Predstavniki tujih medijev in tiskovnih agencij v Republiki Sloveniji

120. člen

(1) Predstavniki tujih medijev v Republiki Sloveniji po tem zakonu so dopisništva in posamezni dopisniki tujih medijev in tiskovnih agencij.

(2) Dopisništvo ni pravna oseba. Za obveznosti, ki nastanejo s poslovanjem dopisništva, odgovarja izdajatelj medija oziroma tuja tiskovna agencija.

(3) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka se lahko dopisništvo v Republiki Sloveniji ustanovi in registrira kot podružnica tujega podjetja v skladu z zakonom o gospodarskih družbah, če je vpisano v register tujih dopisništev in dopisnikov iz 123. člena tega zakona.

121. člen

Tuja tiskovna agencija ali tuji medij po tem zakonu je pravna oseba, ki ima sedež v tujini, njena temeljna dejavnost pa je redno zbiranje in posredovanje oziroma razširjanje informativnih programskih vsebin.

122. člen

Tuji dopisniki po tem zakonu so novinarji, fotoreporterji ter radijski, televizijski in filmski snemalci, ki so, ne glede na njihovo državljanstvo, redno zaposleni pri tujem izdajatelju medija ali pri tuji tiskovni agenciji, ali pa imajo s tem izdajateljem oziroma agencijo sklenjeno pogodbo in nameravajo v Republiki Sloveniji svojo dejavnost izvajati najmanj tri (3) mesece.

Register tujih dopisništev in dopisnikov

123. člen

(1) Z vpisom v register tujih dopisništev in dopisnikov (v nadaljnjem besedilu: register) tuje dopisništvo ali dopisnik pridobi akreditacijo v Republiki Sloveniji.

(2) Predlog za vpis v register vložijo uprava tujega medija ali tuje tiskovne agencije pri pristojnem ministrstvu.

(3) Na predlog tuje tiskovne agencije ali tujega medija se lahko v register kot njihov dopisnik vpiše tudi oseba, ki izvaja svojo dejavnost v kaki drugi državi, če jo občasno izvaja tudi v Republiki Sloveniji.

(4) V predlogu za vpis dopisništva v register morajo biti navedeni naslednji podatki:

- firma in sedež tuje tiskovne agencije oziroma izdajatelja medija, ki ustanavlja dopisništvo;

- ime medija;

- podatki o registraciji tuje tiskovne agencije ali tujega medija v matični državi;

- sedež dopisništva v Republiki Sloveniji;

- ime in priimek vodje dopisništva.

(5) Vodja dopisništva je lahko oseba, ki je akreditirana v Republiki Sloveniji kot tuji dopisnik.

(6) V predlogu za vpis tujega dopisnika v register morajo biti navedeni naslednji podatki:

- ime in priimek dopisnika;

- datum, kraj in država rojstva;

- državljanstvo;

- država, kraj in datum izdaje ter številka potnega lista oziroma številka osebne izkaznice, če je tuji dopisnik državljan Republike Slovenije;

- kraj in naslov stalnega bivališča v tujini, kadar gre za tujega dopisnika, ki občasno biva v Republiki Sloveniji.

(7) Predlogu iz prejšnjega odstavka je treba priložiti:

- dokazilo, da ima tuji dopisnik v Republiki Sloveniji zagotovljeno nastanitev;

- kratak življenjepis tujega dopisnika;

- dve fotografiji tujega dopisnika;

- dokazilo, da je zaposlen pri tuji tiskovni agenciji oziroma pri izdajatelju tujega medija, ali ustrezno pogodbo, ki jo je za izvajanje dejavnosti sklenil s tujo tiskovno agencijo ali izdajateljem tujega medija.

(8) Za vpis v register lahko izjemoma zaprosi tudi tuji dopisnik, ki ni zaposlen pri tuji tiskovni agenciji ali izdajatelju tujega medija in nima sklenjene ustrezne pogodbe za izvajanje dejavnosti, pod naslednjimi tremi pogoji:

- če vložijo predlog za vpis v register v skladu s šestim odstavkom tega člena, s prilogami iz prve, druge in tretje alineje prejšnjega odstavka;

- če vlogi priloži dokazilo, da dejansko sodeluje s tujo agencijo ali tujim medijem;

- če predloži mednarodno novinarsko izkaznico.

(9) Register se vodi kot javna knjiga. V registru se za tuja dopisništva vodijo podatki iz prve, druge, tretje, četrte in pete alineje četrtega odstavka tega člena, za tuje dopisnike pa podatki iz prve, druge in tretje alineje šestega odstavka tega člena, ter podatek o tuji tiskovni agenciji ali o izdajatelju tujega medija, za katerega je tuji dopisnik akreditiran.

Odločba o akreditaciji

124. člen

(1) Odločbo o akreditaciji tujega dopisništva in odločbo o akreditaciji tujega dopisnika v Republiki Sloveniji izda pristojno ministrstvo.

(2) Tuje dopisništvo ali dopisnik pridobi pravico izvajanja dejavnosti obveščanja v Republiki Sloveniji z dnem, ko postane odločba iz prejšnjega odstavka dokončna.

(3) Odločba o akreditaciji tujega dopisnika velja tudi kot osebno delovno dovoljenje, razen če je tuji dopisnik državljan Republike Slovenije.

(4) Odločba o akreditaciji se izda tujemu dopisništvu ali dopisniku z veljavnostjo do enega leta in se lahko podaljša, če je predlog za podaljšanje v skladu s tem zakonom vložen pred potekom njene veljavnosti.

Izkaznica o akreditaciji

125. člen

(1) Pristojno ministrstvo izda predlagatelju z dnem dokončnosti odločbe iz prejšnjega člena izkaznico o akreditaciji, ki velja do poteka veljavnosti te odločbe.

(2) Če imetnik izgubi izkaznico o akreditaciji, mu pristojno ministrstvo po objavi preklica izgubljene izkaznice v Uradnem listu Republike Slovenije izda novo izkaznico.

(3) Vsebino in obliko izkaznice o akreditaciji določi pristojno ministrstvo.

Sporočanje sprememb podatkov iz registra

126. člen

(1) Vsako spremembo podatkov, ki so vpisani v register, mora vodja tujega dopisništva oziroma tuji dopisnik sporočiti pristojnemu ministrstvu najpozneje v petnajstih (15) dneh po njenem nastanku.

(2) Spremembe iz prejšnjega odstavka se vpišejo v register.

Izbris iz registra

127. člen

(1) Pristojno ministrstvo s sklepom izbriše tuje dopisništvo iz registra v naslednjih primerih:

– po poteku veljavnosti odločbe o akreditaciji tujega dopisništva v Republiki Sloveniji, če ni bila medtem vložena vloga za podaljšanje akreditacije;

– če to zahteva uprava tuje tiskovne agencije ali izdajatelja tujega medija;

– če tuja tiskovna agencija ali izdajatelj tujega medija preneha obstajati.

(2) Pristojno ministrstvo izbriše tujega dopisnika iz registra v naslednjih primerih:

– po poteku veljavnosti odločbe o akreditaciji tujega dopisnika v Republiki Sloveniji, če ni bila medtem vložena vloga za podaljšanje akreditacije;

– če to zahteva tuji dopisnik sam;

– če to zahteva uprava tuje tiskovne agencije ali izdajatelja tujega medija;

– če tuji dopisnik ne izvaja svoje dejavnosti;

– če mu je izrečena odpoved prebivanja v Republiki Sloveniji;

– če mu je izrečena stranska kazen izгона tujca iz države;

– če mu je izrečen varstveni ukrep odstranitve tujca iz države.

Pomoč pristojnega ministrstva

128. člen

Pristojno ministrstvo skrbi, da je tujim dopisnikom omogočen dostop do javnih informacij v skladu s tem zakonom, in jim pri njihovem delu nudi potrebno pomoč.

Peto poglavje

KAZENSKÉ DOLOČBE

129. člen

(1) Z globo od 250.000 do 20.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek izdajatelj pravna oseba ali izdajatelj samostojni podjetnik posameznik:

– če se po njegovem mediju z oglasi prizadene spoštovanje človekovega dostojanstva; spodbujajo rasno, spolno ali narodnostno razlikovanje in verske ali politične nestrpnosti; spodbujajo dejanja, ki škodujejo zdravju in varnosti ljudi ali zaščitni okolja ali kulturne dediščine; žalijo verska ali politična prepričanja; škodi interesom uporabnikov (tretji odstavek 47. člena);

– če razširja oglase, katerih pretežno ciljno občinstvo so otroci ali v katerih nastopajo otroci in vsebujejo prizore nasilja, pornografije ali drugih vsebin, ki bi lahko škodovala njihovemu zdravju ter duševnemu in telesnemu razvoju, ali kako drugače negativno vplivale na dovzetnost otrok (prvi odstavek 49. člena);

– če razširja oglase, s katerimi se neposredno spodbujajo otroci k nakupu izdelkov ali storitev z izkoriščanjem njihove neizkušenosti in lahkovernosti ali s katerimi se neposredno spodbujajo otroci, da bi prepričevali starše ali koga drugega v nakup izdelkov ali storitev ali s katerimi se neposredno spodbuja izkoriščanje posebnega zaupanja otrok v starše, učitelje ali druge osebe ali s katerimi se neupravičeno prikazujejo otroci v nevarnih okoliščinah (drugi odstavek 49. člena);

– če prek televizijskega programa predvaja prizore pornografije in pretiranega nasilja, ki bi lahko resno škodovalo duševnemu, moralnemu ali telesnemu razvoju otrok in mladoletnikov (prvi odstavek 84. člena);

– če predvaja vsebine iz prvega odstavka 84. člena tega zakona, ki utegnejo škodovati otrokom in mladoletnikom in niso omejene s tehničnimi sredstvi oziroma z zaščito tako, da otroci in mladoletniki do takšnih vsebin nimajo dostopa (drugi odstavek 84. člena);

– če predvaja televizijske prizore, ki vključujejo nasilje ali seksualnost, in le-ti niso del informativnih, izobraževalnih in umetniških ter drugih oddaj, ter ne gre za vsebine, ki bi kršile estetska in etična merila iz tretjega odstavka 84. člena tega zakona, ne da bi pred njihovim predvajanjem objavil akustično in vizualno opozorilo, da oddaje niso primerne za otroke in mladoletnike do 15. leta starosti, ali če te oddaje ves čas njihovega predvajanja niso označene s predpisanim vizualnim simbolom (tretji odstavek 84. člena);

– če predvaja programske vsebine, v katerih prevladujejo prizori nasilja ali seksualnosti, izven termina med 24. in 5. uro (sedmi odstavek 84. člena).

(2) Z enako globo se kaznuje za prekršek Radiotelevizija Slovenije, če predvaja oglaševalske vsebine na način, ki je v nasprotju s prvim odstavkom 94. člena tega zakona ali če oglaševalske vsebine predvaja na tretjem programu Radia Slovenija (drugi odstavek 94. člena).

(3) Z enako globo se kaznuje izdajatelj tiskane ali elektronske publikacije – pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ponuja pornografske vsebine v tiskanih publikacijah oziroma na oglasnih površinah tako, da jih lahko otroci in mladoletniki vidijo in kupijo, v elektronskih publikacijah pa pornografske vsebine niso omejene s tehničnimi sredstvi oziroma z zaščito tako, da otroci in mladoletniki do njih ne morejo dostopati (osmi odstavek 84. člena).

(4) Z globo 80.000 tolarjev se kaznuje za prekršek izdajatelj elektronske ali tiskane publikacije – fizična oseba, ali druga fizična oseba, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(5) Z globo 100.000 tolarjev se kaznuje za prekršek odgovorna oseba izdajatelja pravne osebe ali odgovorna oseba izdajatelja samostojnega podjetnika posameznika ali odgovorna oseba izdajatelja državnega organa ali samoupravne lokalne skupnosti, če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena, in odgovorna oseba Radiotelevizije Slovenija, če stori prekršek iz drugega odstavka tega člena.

(6) Z globo 80.000 tolarjev se kaznuje za prekršek izdajatelj fizična oseba, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

130. člen

(1) Z globo od 250.000 do 15.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik:

- če oglaševalske vsebine v njegovem programu niso povsem jasno prepoznavne in posebej ločene od drugih programskih vsebin medija (tretji odstavek 46. člena) ali če neodplačno objavljeni oglasi niso posebej označeni kot taki (četrti odstavek 46. člena);

- če prikrito oglašuje (prvi odstavek 47. člena) ali če uporablja tehnične postopke, ki bralcem, poslušalcem oziroma gledalcem ne omogočajo zavestnega zaznavanja oglaševanih vsebin (drugi odstavek 47. člena);

- če oglašuje alkoholne pijače po medijih ali na nosilcih iz tretjega odstavka 2. člena tega zakona, razen če zakon ne določa drugače (četrti odstavek 47. člena);

- če kot naročnik oglasa vpliva na programsko zasnovo in uredniško neodvisnost medija (drugi odstavek 50. člena);

- če po radijskem ali televizijskem programu predvaja oglaševanje v nasprotju s 93. členom tega zakona;

- če pri razširjanju oglaševalskih vsebin po računalniških povezavah, katerega namen je neposredno sklepanje pogodbenih razmerij z uporabniki teh povezav, jasno ne označi vsake pobude za sklenitev pogodbe ali če potencialnega pogodbenega partnerja nedvoumno ne opozori na finančne posledice, ki zanj izhajajo iz morebitne sklenitve pogodbe (117. člen);

- če kot sponzor televizijskih programov razširja programske vsebine ali ustvarja avdiovizualna dela (drugi odstavek 52. člena);

- če kot sponzor vpliva na sponzorirane vsebine in njihovo razporejanje v programski shemi ter s tem omejuje uredniško neodvisnost medija (prvi odstavek 53. člena);

- če razširja sponzorirane vsebine, ki spodbujajo prodajo oziroma nakup ali dajanje v najem izdelkov ali storitev sponzorja ali tretje osebe, še posebej s posebnim predstavljanjem teh izdelkov ali storitev (drugi odstavek 53. člena);

- če v nasprotju z zakonom razširja sponzorirana poročila, aktualne ali druge informativne programske vsebine (prvi odstavek 55. člena);

- če jasno ne označi vsake sponzorirane programske enote z navedbo sponzorjevega imena ali njegovega znaka (drugi odstavek 55. člena).

(2) Z globo 100.000 tolarjev se kaznuje za prekršek odgovorna oseba izdajatelja pravne osebe ali izdajatelja samostojnega podjetnika posameznika ali izdajatelja državnega organa ali samoupravne lokalne skupnosti, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo 80.000 tolarjev se kaznuje za prekršek izdajatelj posameznik, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

131. člen

(1) Z globo od 250.000 do 20.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek izdajatelj pravna oseba ali izdajatelj samostojni podjetnik posameznik:

- če skupni obseg oglasov, TV-prodaje oziroma radijske prodaje in drugih plačanih obvestil v radijskem ali televizijskem programu v nasprotju s tem zakonom presega 20 odstotkov dnevnega oddajnega časa ali 20 odstotkov v celi uri (prvi odstavek 97. člena) ali če skupni obseg oglasov, v katerem niso vključene TV-prodaje in druga plačana obvestila v nasprotju s tem zakonom v televizijskem programu presega 15 odstotkov dnevnega oddajnega časa (drugi odstavek 97. člena);

- če skupno trajanje prodajnih TV-oken v dnevnem oddajnem času njegovega programa presega tri ure na dan ali če je število prodajnih TV-oken na dan večje od osem ali če niso jasno označena z vidnimi in zvočnimi znaki (četrti odstavek 97. člena).

(2) Z enako globo se kaznuje za prekršek Radiotelevizija Slovenija, če na svojem programu predvaja oglase in druga plačana obvestila v skupnem obsegu, ki presega 15 odstotkov dnevnega oddajnega časa, ali če na svojem programu predvaja oglase v skupnem obsegu, ki presega deset odstotkov dnevnega oddajnega časa, ali če delež oglasov in drugih plačanih obvestil na njenem programu v celi uri preseže dvanajst minut, v času med 18. in 23. uro pa devet minut na uro (prvi, drugi in tretji odstavek 98. člena).

(3) Z enako globo se kaznuje za prekršek izdajatelj lokalnega, regionalnega, študentskega ali nepridobitnega radijskega ali televizijskega programa, če obseg oglasov in drugih plačanih obvestil na njegovem programu presega 15 odstotkov dnevnega oddajnega časa ali dvanajst minut na uro ali če na svojem programu predvaja radijsko ali TV-prodajo (peti in šesti odstavek 98. člena).

(4) Z globo 100.000 tolarjev se kaznuje za prekršek odgovorna oseba izdajatelja pravne osebe ali odgovorna oseba izdajatelja samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(5) Z globo 100.000 tolarjev se kaznuje za prekršek odgovorna oseba Radiotelevizije Slovenija, ki stori prekršek iz drugega odstavka tega člena.

(6) Z globo 100.000 tolarjev se kaznuje za prekršek odgovorna oseba lokalnega, regionalnega, študentskega ali nepridobitnega radijskega ali televizijskega programa, ki stori prekršek iz tretjega odstavka tega člena.

(7) Z globo 80.000 tolarjev se kaznuje za prekršek fizična oseba, ki stori prekršek iz tega člena.

132. člen

(1) Z globo od 200.000 do 15.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek izdajatelj pravna oseba ali izdajatelj samostojni podjetnik posameznik:

- če ne razširja programskih vsebin v slovenskem jeziku v skladu z zakonom ali če jih v nasprotju z zakonom razširja brez ustreznega prevoda v slovenščino (prvi odstavek 5. člena) ali če ne razširja v skladu s tem zakonom oglasov v slovenščini oziroma v slovenskem prevodu (prvi odstavek 51. člena);

- če brez vpisa v razvid pri pristojnem ministrstvu izdaja programske vsebine (prvi odstavek 16. člena);

- če izdaja radijski ali televizijski program brez dovoljenja za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti (prvi odstavek 105. člena) ali med trajanjem njegovega preklica (šesti odstavek 105. člena);

- če na zahtevo državnih organov ter javnih podjetij in javnih zavodov brez odlašanja brezplačno ne objavi nujnega sporočila v zvezi z resno ogroženostjo življenja, zdravja ali premoženja ljudi, kulturne in naravne dediščine ali varnosti države (25. člen);

- če vsako leto najpozneje do konca februarja Uradnemu listu Republike Slovenije ne sporoči predpisanih podatkov za fizično ali pravno osebo, ki ima v njegovem premoženju najmanj petodstotni delež kapitala ali najmanj petodstotni delež upravljaljskih oziroma glasovalnih pravic ali imen članov uprave oziroma organa upravljanja in/ali nadzornega organa izdajatelja (prvi odstavek 64. člena) ali če v 30 dneh od njihovega nastanka ne sporoči spremembe teh podatkov (drugi odstavek 64. člena);

- če v nasprotju s tem zakonom razširja programske vsebine drugih medijev po računalniških povezavah (drugi odstavek 116. člena).

(2) Z globo 80.000 tolarjev se kaznuje za prekršek odgovorna oseba izdajatelja pravne osebe ali odgovorna oseba izdajatelja samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo 50.000 tolarjev se kaznuje za prekršek fizična oseba, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

133. člen

(1) Z globo od 2.000.000 do 15.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik:

– če kot izdajatelj, ki je uveljavil pravico do kratkega poročanja, ne omogoči izdajatelju, ki dogodka ni mogel posneti, enkratne uporabe svojega posnetka (šesti odstavek 74. člena);

– če kot operater ne razširja v skladu z zakonom programov vseh izdajateljev, ki jim je izdano dovoljenje iz 105. člena tega zakona, če obstajajo tehnične možnosti za kakovosten sprejem signala v glavni sprejemni postaji operaterja (prvi odstavek 112. člena) ali če ne razširja v skladu z zakonom radijskih ali televizijskih programov iz 76., 77., 79., 80. in 81. člena tega zakona, če obstajajo tehnične možnosti za kakovosten sprejem signala v glavni sprejemni postaji operaterja (drugi odstavek 112. člena);

– če kot operater omogoči izdajatelju, ki spada pod jurisdikcijo Republike Slovenije, razširjanje radijskega ali televizijskega programa, če program ni vpisan v razvid pri pristojnem ministrstvu (četrti odstavek 112. člena);

– če kot operater ne oblikuje programskega sveta (prvi odstavek 114. člena) ali če v programski svet ne imenuje članov v skladu s tem zakonom (drugi odstavek 114. člena);

– če kot operater razširja radijski ali televizijski program, za katerega njegov izdajatelj nima dovoljenja za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti (prvi odstavek 105. člena) ali mu je bilo dovoljenje začasno preklicano (šesti odstavek 105. člena);

– če kot operater prizemeljskega digitalnega omrežja razširja radijski ali televizijski program, ki nima dovoljenja iz 104.a člena tega zakona za območje, ki ga pokriva operater prizemeljskega digitalnega omrežja s svojim signalom.

(2) Z globo 150.000 tolarjev se kaznuje za prekršek odgovorna oseba pravne osebe ali samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo 90.000 tolarjev se kaznuje za prekršek fizična oseba, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

134. člen

(1) Z globo od 2.000.000 do 15.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek izdajatelj televizijskega programa pravna oseba ali izdajatelj televizijskega programa samostojni podjetnik posameznik, če ne zvišuje deleža slovenskih avdiovizualnih del v letnem oddajnem času v skladu z drugim odstavkom 87. člena tega zakona.

(2) Z globo 150.000 tolarjev se kaznuje za prekršek odgovorna oseba pravne osebe ali samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prejšnjega člena.

(3) Z globo 90.000 tolarjev se kaznuje za prekršek izdajatelj televizijskega programa fizična oseba, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

135. člen

(1) Z globo od 2.000.000 do 15.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek javni zavod Radiotelevizija Slovenija:

– če evropska avdiovizualna dela nimajo večinskega deleža v letnem oddajnem času televizijskih programov Radiotelevizije Slovenija (prvi odstavek 92. člena);

– če slovenska avdiovizualna dela na 1. in 2. televizijskem programu Radiotelevizije Slovenija skupaj ne zajemajo najmanj petindvajset odstotkov letnega oddajnega časa (drugi odstavek 92. člena);

– če avdiovizualna dela neodvisnih producentov ne zajemajo najmanj deset odstotkov letnega oddajnega časa televizijskih programov Radiotelevizije Slovenija (tretji odstavek 92. člena).

(2) Z globo 150.000 tolarjev se kaznuje za prekršek odgovorna oseba javnega zavoda Radiotelevizija Slovenija, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

136. člen

(1) Z globo od 200.000 do 15.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek izdajatelj televizijskega programa pravna oseba ali izdajatelj televizijskega programa samostojni podjetnik posameznik:

– če v skladu s tem zakonom postopno ne povečuje obsega deleža evropskih avdiovizualnih del v letnem oddajnem času glede na prejšnje leto (drugi odstavek 89. člena) ali če vsako leto do konca meseca februarja pristojnemu ministrstvu in agenciji ne pošlje razčlenjenih podatkov o doseženem deležu evropskih avdiovizualnih del v letnem oddajnem času za preteklo leto, tako kot je določeno v zakonu (prvi odstavek 91. člena);

– če v skladu z zakonom vsako leto ne poveča deleža avdiovizualnih del neodvisnih producentov v programih (drugi odstavek 90. člena).

(2) Z globo 80.000 tolarjev se kaznuje za prekršek odgovorna oseba izdajatelja televizijskega programa pravne osebe ali izdajatelja televizijskega programa samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo 50.000 tolarjev se kaznuje za prekršek izdajatelj televizijskega programa fizična oseba, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

137. člen

(1) Z globo od 2.000.000 do 15.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik:

– če kot izdajatelj radijskega programa v nasprotju s tem zakonom opravlja tudi televizijsko dejavnost ali če kot izdajatelj televizijskega programa opravlja tudi radijsko dejavnost (59. člen);

– če kot operater, ki izvaja telekomunikacijske storitve, izdaja radijski ali televizijski program brez dovoljenja za opravljanje televizijske ali radijske dejavnosti (61. člen).

(2) Z globo 150.000 tolarjev se kaznuje za prekršek odgovorna oseba pravne osebe ali samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo 90.000 tolarjev se kaznuje za prekršek fizična oseba, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

138. člen

Z globo od 90.000 do 300.000 tolarjev se kaznuje za prekršek novinar ali voditelj poročil iz 99. člena tega zakona, ki sodeluje pri oglaševanju (prvi odstavek 99. člena).

139. člen

(1) Z globo od 150.000 do 10.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek izdajatelj radijskega in televizijskega programa pravna oseba ali izdajatelj radijskega in televizijskega programa samostojni podjetnik posameznik, če v dnevnem oddajnem času ne predvaja deleža slovenske glasbe v skladu s 86. členom zakona.

(2) Z globo 70.000 tolarjev se kaznuje za prekršek odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo 30.000 tolarjev se kaznuje za prekršek izdajatelj radijskega in televizijskega programa fizična oseba, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

140. člen

(1) Z globo od 1.500.000 do 25.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek izdajatelj splošnoinformativnega tiskanega dnevnika ali druga pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ima v kapitalu oziroma premoženju tega izdajatelja več kot dvajsetodstotni lastniški delež ali več kot dvajset odstotkov upravljalških oziroma glasovalnih pravic, če je ob tem tudi izdajatelj ali soustanovitelj izdaja-

telja radijskega ali televizijskega programa ali pa opravlja radijsko ali televizijsko dejavnost (prvi odstavek 56. člena) ali če ima ob tem več kot dvajsetodstotni lastniški delež ali več kot dvajsetodstotni delež upravljaljskih oziroma glasovalnih pravic v premoženju drugega izdajatelja splošninformativnega tiskanega dnevnika ali v premoženju izdajatelja radijskega oziroma televizijskega programa (tretji odstavek 56. člena).

(2) Z globo 150.000 tolarjev se kaznuje za prekršek odgovorna oseba izdajatelja splošninformativnega dnevnika ali druge pravne osebe ali samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo 80.000 tolarjev se kaznuje za prekršek fizična oseba, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

141. člen

(1) Z globo od 1.500.000 do 25.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek izdajatelj radijskega ali televizijskega programa ali druga pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ima v premoženju tega izdajatelja več kot dvajsetodstotni lastniški delež ali več kot dvajset odstotkov upravljaljskih oziroma glasovalnih pravic, tudi če je izdajatelj ali soustanovitelj izdajatelja splošninformativnega tiskanega dnevnika (drugi odstavek 56. člena) ali če ima ob tem več kot dvajsetodstotni lastniški delež ali več kot dvajsetodstotni delež upravljaljskih oziroma glasovalnih pravic v premoženju drugega izdajatelja splošninformativnega tiskanega dnevnika ali v premoženju izdajatelja radijskega oziroma televizijskega programa (tretji odstavek 56. člena).

(2) Z globo 150.000 tolarjev se kaznuje za prekršek odgovorna oseba pravne osebe izdajatelja radijskega ali televizijskega programa ali odgovorna oseba druge pravne osebe ali samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo 80.000 se kaznuje za prekršek fizična oseba, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

142. člen

(1) Z globo od 1.500.000 do 25.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek oglaševalska organizacija ali druga pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ima v premoženju oglaševalske organizacije več kot desetodstotni lastniški delež ali več kot deset odstotkov upravljaljskih oziroma glasovalnih pravic, tudi če je izdajatelj ali soustanovitelj izdajatelja radijskega ali televizijskega programa, ali če ima več kot dvajsetodstotni lastniški delež ali več kot dvajsetodstotni delež upravljaljskih oziroma glasovalnih pravic v premoženju izdajatelja radijskega ali televizijskega programa (prvi odstavek 60. člena).

(2) Z globo 150.000 tolarjev se kaznuje za prekršek odgovorna oseba oglaševalske organizacije ali druge pravne osebe ali samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo 80.000 tolarjev se kaznuje za prekršek fizična oseba, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

143. člen

(1) Z globo od 1.000.000 do 10.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek izdajatelj televizijskega programa pravna oseba ali izdajatelj televizijskega programa samostojni podjetnik posameznik:

– če na podlagi pridobljenih izključnih pravic prenaša posamezni dogodek, ki je pomemben za javnost v Republiki Sloveniji ali drugi državi članici EU, tako da bi bilo pomembnemu delu gledalcev na tem območju onemogočeno spremljanje tega dogodka (prvi odstavek 75. člena);

– če dogodek iz prvega odstavka 75. člena tega zakona na podlagi pridobljenih izključnih pravic prenaša izdajatelj, katerega televizijski program lahko spremlja manj kot petinšestdeset odstotkov prebivalstva Republike Slovenije, ali pa je za sprejemanje takega programa potrebno dodatno pla-

čilo (plačljiva TV) poleg RTV-prispevka in običajnega plačila za sprejem televizijskih programov po kablu (tretji odstavek 75. člena);

– če kot organizator pomembnih prireditev in drugih dogodkov, dostopnih javnosti, izdajatelju radijskega ali televizijskega programa ne omogoči, da uveljavi pravico do kratkega poročanja (prvi odstavek 74. člena).

(2) Z globo 150.000 tolarjev se kaznuje za prekršek odgovorna oseba pravne osebe ali samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo 70.000 tolarjev se kaznuje za prekršek izdajatelj televizijskega programa fizična oseba, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

144. člen

(1) Z globo 600.000 do 1.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek operater pravna oseba ali operater samostojni podjetnik posameznik:

– če ne prijavi pristojnemu ministrstvu imena in zvrsti vsakega programa, ki ga prenaša in oddaja po svojem telekomunikacijskem sistemu, ali ga ne obvesti o vsaki spremembi teh podatkov v osmih dneh po vključitvi ali izključitvi programa oziroma po nastali spremembi (prvi odstavek 113. člena);

– če ne pošlje pristojnemu ministrstvu v petnajstih dneh od sklenitve kopije vsake veljavne pogodbe ali drugega dokumenta, iz katerega je razvidna urejenost avtorskopравnih razmerij z imetniki pravic do programov, ki jih prenaša in oddaja (drugi in tretji odstavek 113. člena), ali če ne obvesti pristojnega ministrstva o vsaki spremembi ali prenehanju veljavnosti posamezne pogodbe oziroma dokumenta iz 113. člena v določenem roku (četrti odstavek 113. člena);

– če ne pošlje pristojnemu ministru v vednost notranjega pravnega akta ali akta o imenovanju programskega sveta (tretji odstavek 114. člena).

(2) Z globo 150.000 tolarjev se kaznuje za prekršek odgovorna oseba operaterja pravne osebe ali operaterja samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo 80.000 tolarjev se kaznuje za prekršek operater fizična oseba, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

145. člen

(1) Z globo od 500.000 do 2.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek izdajatelj pravna oseba ali izdajatelj samostojni podjetnik posameznik:

– če v 15 dneh od nastanka spremembe oziroma od prenehanja ne prijavi spremembe podatkov iz drugega in tretjega odstavka 12. člena tega zakona ali prenehanja delovanja (prvi odstavek 14. člena);

– če pristojnemu ministrstvu ne da podatkov, kadar jih zahteva zaradi izvajanja veljavnih predpisov o medijih (drugi odstavek 14. člena);

– če kot imetnik dovoljenja za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti agenciji na njeno zahtevo ne pošlje v enem mesecu podatkov iz tretje alineje tretjega odstavka 105. člena tega zakona;

– če Narodni univerzitetni knjižnici ne pošlje obveznega izvoda vsake izdaje tiskanega medija (četrti odstavek 14. člena);

– če za temeljno spremembo oziroma bistveno dopolnitev programske zasnove radijskega ali televizijskega programa ne pridobi predhodnega mnenja agencije (tretji odstavek 17. člena);

– če pri razširjanju programskih vsebin na vidnem mestu vsakega posameznega nosilca teh vsebin ne objavi predpisanih podatkov iz 23. člena ali drugih obveznih podatkov iz 24. člena tega zakona;

– če kot izdajatelj radijskega ali televizijskega programa jasno ne označi ponovitve oddaje (drugi odstavek 85. člena);

– če kot izdajatelj televizijskega programa v roku šestih mesecev od uveljavitve tega zakona ne sprejme in javno objavi pravil (etičnega kodeksa) s katerim določi kriterije ter pogoje za prikazovanje informativnih, izobraževalnih in umetniških ter podobnih oddaj, ki vključujejo prizore nasilja ali seksualnosti ali ne sprejme in javno objavi notranje pritožbene poti, ki jih lahko uporabijo gledalci, ki imajo pripombe glede izvajanja teh pravil (četrti odstavek 84. člena);

– če izdajatelj televizijskega programa vsako leto najkasneje do konca februarja za preteklo leto pristojnemu ministrstvu in Svetu za radiodifuzijo ne posreduje poročila o izvajanju pravil iz četrtega odstavka 84. člena tega zakona, ki mora vsebovati tudi podatke o prejetih pritožbah gledalcev in njihovi obravnavi (peti odstavek 84. člena);

– če kot izdajatelj radijskega ali televizijskega programa agenciji nemudoma pisno ne sporoči tehnične okvare, ki je povzročila prekinitev snemanja (osmi odstavek 109. člena);

– če kot izdajatelj radijskega ali televizijskega programa agenciji v roku 8 dni ne izroči kopij zapisov vseh objavljenih programskih in drugih vsebin po posameznih dnevih, kot so bile predvajane od 0 do 24 ure (deveti odstavek 109. člena).

(2) Z globo 120.000 tolarjev se kaznuje za prekršek odgovorna oseba izdajatelja pravne osebe ali izdajatelja samostojnega podjetnika posameznika ali v izdajatelju samoupravnih lokalni skupnosti, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo 60.000 se kaznuje za prekršek izdajatelj fizična oseba, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

146. člen

(1) Z globo od 500.000 do 5.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek študentska organizacija izdajatelj radijskega ali televizijskega programa, če presežek prihodkov nad odhodki od dejavnosti uporablja v nasprotju z določbo prvega odstavka 80. člena tega zakona.

(2) Z enako globo se za prekršek kaznuje izdajatelj nepridobitnega radijskega ali televizijskega programa – pravna oseba ali izdajatelj lokalnega radijskega ali televizijskega programa iz četrtega odstavka 77. člena tega zakona – pravna oseba, ki presežek prihodkov nad odhodki oziroma dobiček od dejavnosti iz prvega odstavka 81. člena tega zakona uporablja v nasprotju s tem zakonom (drugi odstavek 81. člena) oziroma če plače zaposlenih ter nadomestila za plače članov organov upravljanja in nadzora pri izdajatelju ter druga nadomestila presegajo tarife, ki jih veljavni predpisi in kolektivna pogodba zaposlenih v kulturi določajo za javne zavode (tretji odstavek 81. člena).

(3) Z globo 120.000 tolarjev se kaznuje za prekršek odgovorna oseba študentske organizacije izdajatelja radijskega ali televizijskega programa, ki stori prekršek iz prvega ali drugega odstavka tega člena.

(4) Z globo 60.000 tolarjev se kaznuje za prekršek izdajatelj nepridobitnega radijskega ali televizijskega programa – fizična oseba, ki stori prekršek iz prvega ali drugega odstavka tega člena.

147. člen

(1) Z globo od 500.000 do 5.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek organ iz drugega odstavka 45. člena tega zakona, če mediju na zahtevo za dostop do informacije za medije ne da pisnega odgovora, ali bo na zahtevo odgovoril ali bo odgovor zavrnil, najpozneje do konca naslednjega delovnega dne od prejema zahteve ali če mediju ne da resničnih in celovitih informacij v dogovorjenem roku oziroma najpozneje v sedmih dneh po prejemu zahteve, pa

bi na podlagi tega zakona to moral storiti (šesti odstavek 45. člena), ali če mediju nemudoma ne pošlje dodatnih pojasnil o zavrnilnem odgovoru iz četrtega odstavka 45. člena (osmi odstavek 45. člena).

(2) Z globo 120.000 tolarjev se kaznuje za prekršek odgovorna oseba organa iz drugega odstavka 45. člena tega zakona, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo 60.000 tolarjev se kaznuje za prekršek fizična oseba, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

148. člen

(1) Z globo od 500.000 do 10.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek Uradni list Republike Slovenije, če najpozneje v 15 dneh od prejema naročila za objavo ne objavi predpisanih podatkov iz prvega in drugega odstavka 64. člena tega zakona (tretji odstavek 64. člena).

(2) Z globo 120.000 tolarjev se kaznuje za prekršek odgovorna oseba Uradnega lista Republike Slovenije, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

148.a člen

(1) Z globo od 500.000 do 15.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek izdajatelj, če odgovorni urednik ne objavi popravka, ki ga je prejel v zakonitem roku, na predpisan način in v predpisanem roku, ali ga ni zavrnil v skladu z določbami tega zakona (27. in 31. člen).

(2) Z globo od 100.000 do 1.000.000 tolarjev se kaznuje odgovorni urednik, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

148.b člen

Globe, ki so v tem zakonu predpisane v razponu, se izrečejo v okviru razpona predpisanega po tem zakonu.

Zakon o medijih – ZMed (Uradni list RS, št. 35/01) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

Šesto poglavje

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

149. člen

(1) Vlada določi pogoje, merila in postopek izvedbe rednega letnega javnega razpisa za sofinanciranje ustvarjanja programskih vsebin in razvoja tehnične infrastrukture iz 4. člena tega zakona v šestih (6) mesecih od njegove uveljavitve.

(2) Republika Slovenija zagotovi za izvedbo javnega razpisa za sofinanciranje ustvarjanja programskih vsebin in razvoja tehnične infrastrukture iz 4. člena tega zakona najmanj tristo (300) milijonov tolarjev sredstev iz državnega proračuna na leto.

150. člen

(1) Izdajatelji medijev, ki so v skladu z določbami zakona o javnih glasilih (Uradni list RS, št. 18/94 in 36/00 – ZPDZC), vpisani v evidenco javnih glasil pri Ministrstvu za kulturo Republike Slovenije, morajo v skladu s tem zakonom prijaviti medije v razvid iz 12. člena tega zakona najpozneje v enem letu od dneva njegove uveljavitve.

(2) Ime medija, ki je bilo vpisano v evidenco javnih glasil, lahko pri vpisu v razvid medijev do izteka roka iz prejšnjega odstavka uporabi le oseba, ki je predlagala vpis v evidenco javnih glasil ali njen pravni naslednik.

151. člen

Minister, pristojen za kulturo, na podlagi petega odstavka 14. člena tega zakona določi način vodenja ter postopek za vpis in posredovanje podatkov iz razvida medijev v treh (3) mesecih od uveljavitve tega zakona.

152. člen

(1) Vlada na podlagi 22. člena tega zakona sprejme uredbo o postopku in podrobnejših merilih za pridobitev statusa samostojnega novinarja v treh (3) mesecih od uveljavitve tega zakona.

(2) Novinarje, ki imajo na dan uveljavitve tega zakona status samostojnega novinarja na podlagi zakona o javnih glasilih se vpiše v razvid iz 22. člena tega zakona po uradni dolžnosti, če izpolnjujejo predpisane pogoje.

153. člen

Javne osebe iz 45. člena tega zakona s pravnimi akti uredijo način dajanja informacij za javnost, ter določijo odgovorno osebo, ki zagotavlja javnost dela, ter sporočijo ime in priimek te osebe pristojnemu ministrstvu najpozneje v devetih (9) mesecih od uveljavitve tega zakona.

154. člen

Izdajatelji morajo lastninske deleže in upravljske oziroma glasovalne pravice ter premoženjska razmerja glede na določbe o povezanih osebah (9. oddelek prvega poglavja tega zakona) uskladiti s tem zakonom v osemnajstih (18) mesecih od njegove uveljavitve.

155. člen

(1) Vlada na predlog pristojnega ministra sprejme akt, s katerim določi natančnejša merila oziroma pogoje za določitev del iz petega odstavka 68. člena tega zakona v treh (3) mesecih od njegove uveljavitve.

(2) Vlada na predlog Sveta za radiodifuzijo sprejme akt, v katerem določi način in kriterije za oblikovanje seznama najpomembnejših dogodkov, ter postopek obveznih posvetovanj med zainteresiranimi stranmi iz petega odstavka 75. člena tega zakona v treh (3) mesecih od njegove uveljavitve.

156. člen

Izdajatelji televizijskih in radijskih programov, ki so povezani v programsko mrežo iz 83. člena tega zakona, pošljejo pristojnemu ministru skupno programsko zasnovo, pisni pravni akt o načinu njenega izvajanja ter akt o imenovanju odgovornega urednika skupnega programa najpozneje v treh (3) mesecih od uveljavitve tega zakona.

157. člen

(1) Programi izdajateljev televizijskih programov morajo doseči delež lastne produkcije iz 85. člena tega zakona do konca leta 2002.

(2) Programi izdajateljev televizijskih programov morajo v skladu s 87. členom tega zakona v letnem oddajnem času obsegati najmanj pet (5) odstotni delež slovenskih avdiovizualnih del najpozneje v letu 2003.

158. člen

Programi izdajateljev televizijskih programov iz 90. člena tega zakona morajo v letnem oddajnem času obsegati najmanj deset (10) odstotni delež evropskih avdiovizualnih del neodvisnih producentov najpozneje v letu 2003.

159. člen

(1) Državni zbor Republike Slovenije sprejme akt o ustanovitvi Sveta za radiodifuzijo v dveh (2) mesecih od uveljavitve tega zakona in imenuje njegove člane.

(2) Delavci strokovnih služb Sveta za radiodifuzijo, ki je bil oblikovan na podlagi zakona o javnih glasilih, nadaljujejo delo v okviru agencije.

(3) Zadeve, ki jih je opravljal Svet za radiodifuzijo iz prejšnjega odstavka, se v petnajstih (15) dneh od uveljavitve akta o ustanovitvi prenesejo na Svet za radiodifuzijo iz prvega odstavka tega člena.

(4) Sredstva, ki so bila namenjena za delo Sveta za radiodifuzijo iz drugega odstavka tega člena, se prenesejo na agencijo.

160. člen

(1) Pristojno ministrstvo, na predlog Sveta za radiodifuzijo, izda podzakonski akt, s katerim določi podrobnejša merila za vsebine lastne produkcije iz šestega odstavka 67. člena tega zakona, ter merila za opredelitev vsebin iz tretjega odstavka 82. člena tega zakona, v devetih (9) mesecih od njegove uveljavitve.

(2) Pristojno ministrstvo, na predlog Sveta za radiodifuzijo, sprejme podzakonski akt iz četrtega odstavka 82. člena tega zakona, v katerem se v skladu s tem zakonom podrobneje določijo postopek in pogoji za pridobitev oziroma odvzem statusa programov posebnega pomena, v devetih (9) mesecih od uveljavitve tega zakona.

161. člen

Pristojni minister na podlagi šestega odstavka 106. člena tega zakona določi postopek za izdajo, spremembo ali razveljavitev odločbe o izdaji dovoljenja za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti ter podrobnejše določbe o vsebini tega dovoljenja iz 105. člena tega zakona v treh (3) mesecih od njegove uveljavitve.

162. člen

(1) Vlada določi način, postopek, pogoje in merila za izvedbo rednega letnega javnega razpisa za sofinanciranje projektov iz proračunskega sklada za avdiovizualne medije iz 110. člena tega zakona v treh (3) mesecih od dneva uveljavitve tega zakona.

(2) Republika Slovenija zagotovi za delovanje proračunskega sklada za avdiovizualne medije najmanj štiristo (400) milijonov tolarjev sredstev iz državnega proračuna na leto.

163. člen

Operaterji, ki na dan uveljavitve tega zakona izvajajo telekomunikacijske storitve in radijsko ali televizijsko dejavnost, morajo uskladiti svoje delovanje s 61. členom tega zakona najpozneje v osemnajstih (18) mesecih od uveljavitve tega zakona.

164. člen

Vlada določi višino pristojbin, ki jih plačujejo izdajatelji radijskih in televizijskih programov za razširjanje programskih vsebin iz 107. člena tega zakona, in pristojbine, ki jo plačujejo operaterji za tehnično razširjanje programskih vsebin iz tega zakona do posameznega uporabnika iz šestega in sedmega odstavka 112. člena tega zakona, najpozneje v šestih (6) mesecih od uveljavitve tega zakona.

165. člen

Operater pošlje kopijo vseh sklenjenih in veljavnih pogodb oziroma dokumenta iz drugega in tretjega odstavka 113. člena tega zakona, ter notranji pravni akt in akt o imenovanju programskega sveta iz 114. člena tega zakona pristojnemu ministrstvu najpozneje v šestih (6) mesecih od uveljavitve tega zakona.

166. člen

Sklepi Sveta za radiodifuzijo, na podlagi katerih je bil v skladu z zakonom o javnih glasilih nekaterim RTV organizacijam dodeljen status lokalnega nekomercialnega programa, prenehajo veljati po preteku enega (1) leta od dne uveljavitve tega zakona.

167. člen

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati 10. člen Zakona o Radioteleviziji Slovenija (Uradni list RS, št. 18/94, 73/94, 88/99 in 102/99).

(2) Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Zakon o javnih glasilih (Uradni list RS, št. 18/94 in 36/00).

168. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o medijih – Zmed-A (Uradni list RS, št. 60/06) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

42. člen

(1) Vlada Republike Slovenije v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona izda uredbo iz 3. člena tega zakona.

(2) Vlada Republike Slovenije v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona izda uredbo iz 36. člena tega zakona. Republika Slovenija za financiranje avdiovizualne produkcije na področju medijev zagotovi najmanj štiristo (400) milijonov tolarjev sredstev iz državnega proračuna na leto.

43. člen

Organi iz 13. člena tega zakona najpozneje v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona pristojnemu ministrstvu sporočijo podatke iz 13. člena tega zakona oziroma ustrezno dopolnijo podatke, ki so jih že poslali pristojnemu ministrstvu v skladu s 153. členom Zakona o medijih (Uradni list RS, št. 35/01, 62/03, 113/03 – odločba US, 16/04 – odločba US, 123/04 – odločba US in 96/05 – ZRTVS-1).

44. člen

(1) Minister, pristojen za kulturo, izda podzakonski predpis iz 21. člena tega zakona v roku šestih mesecev od uveljavitve tega zakona.

(2) Izdajatelji televizijskih programov so dolžni sprejeti in objaviti pravila iz 21. člena tega zakona v roku šestih mesecev od uveljavitve tega zakona.

(3) Svet za radiodifuzijo v roku treh mesecev od uveljavitve tega zakona sprejme na podlagi strokovnih podlag agencije, smernice za pripravo internih pravil iz tretjega odstavka 21. člena in jih posreduje vsem izdajateljem televizijskih programov.

45. člen

(1) Agencija v treh mesecih od uveljavitve tega zakona izda akt iz 32. in 33. člena tega zakona.

(2) Agencija po uradni dolžnosti v enem letu od uveljavitve tega zakona imetnikom dovoljenja za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti, to dovoljenje nadomesti z odločbo o dovoljenju za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti iz 32. člena tega zakona.

(3) Imetniki dovoljenj za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti morajo agenciji posredovati podatke iz 32. člena tega zakona za izdajo odločbe iz prejšnjega odstavka v enem mesecu od prejema njene zahteve.

(4) Agencija v treh mesecih od uveljavitve tega zakona izda akt iz 34. člena tega zakona.

(5) Postopki strokovnega nadzorstva na podlagi 109. člena Zakona o medijih (Uradni list RS, št. 35/01, 62/03, 113/03 – odločba US, 16/04 – odločba US, 123/04 – odločba US in 96/05 – ZRTVS-1), ki do uveljavitve tega zakona še niso bili dokončani, se nadaljujejo na podlagi tega zakona ali se s sklepom agencije ustavijo in lahko ponovno začnejo.

46. člen

(1) Agencija izda predpis iz 14. člena tega zakona v 90 dneh od uveljavitve tega zakona.

(2) Agencija predlaga pristojnemu ministrstvu strategijo iz 34. člena tega zakona v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.

(3) Svet za radiodifuzijo da soglasje k strategiji iz 27. člena tega zakona v 30 dneh od dneva, ko mu agencija vroči predlog strategije.

47. člen

(1) Državni zbor Republike Slovenije imenuje Svet za radiodifuzijo v skladu s tem zakonom v 120 dneh od uveljavitve tega zakona.

(2) Do imenovanja Sveta za radiodifuzijo na podlagi tega zakona, nadaljuje z delom Svet za radiodifuzijo v sestavi, ki jo ima do začetka veljavnosti tega zakona.

48. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

4667. Zakon o plačilnem prometu (uradno prečiščeno besedilo) (ZPlaP-UPB3)

Na podlagi 153. člena Poslovnika državnega zbora je Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 29. septembra 2006 potrdil uradno prečiščeno besedilo Zakona o plačilnem prometu, ki obsega:

– Zakon o plačilnem prometu – ZPlaP (Uradni list RS, št. 30/02 z dne 5. 4. 2002),

– Zakon o javnih agencijah – ZJA (Uradni list RS, št. 52/02 z dne 14. 6. 2002),

– Zakon o dopolnitvi Zakona o plačilnem prometu – ZPlaP-A (Uradni list RS, št. 15/03 z dne 14. 2. 2003),

– Zakon o prenosu nalog nekaterih vladnih služb na ministrstva – ZPNNVSM (Uradni list RS, št. 2/04 z dne 15. 1. 2004),

– Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o plačilnem prometu – ZPlaP-B (Uradni list RS, št. 37/04 z dne 15. 4. 2004) in

– Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o plačilnem prometu – ZPlaP-C (Uradni list RS, št. 39/06 z dne 13. 4. 2006).

Št. 450-01/99-4/13

Ljubljana, dne 29. septembra 2006

EPA 821-IV

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
France Cukjati, dr. med., l.r.

ZAKON O PLAČILNEM PROMETU uradno prečiščeno besedilo (ZPlaP-UPB3)

1. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(Vsebina zakona)

(1) Ta zakon ureja:

1. opravljanje plačilnega prometa,

2. razmerja med izvajalcem plačilnega prometa in imetnikom transakcijskega računa,

3. razmerja med izvajalci plačilnega prometa in Banko Slovenije v plačilnem prometu,
4. opravljanje poravnav v plačilnem prometu,
5. izdajanje elektronskega denarja,
6. čezmejna plačila manjše vrednosti,
7. oblikovanje in upravljanje ter delovanje plačilnih sistemov,
8. nadzor nad opravljanjem plačilnega prometa,
9. statistiko in informiranje v zvezi s plačilnim prometom,
10. Agencijo Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve,
11. organ, pristojen za javna plačila.

(2) S tem zakonom se v pravni red Republike Slovenije prenašajo naslednje direktive Evropskih skupnosti:

- Direktiva 98/26/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. maja 1998 o dokončnosti poravnave pri plačilih in sistemih poravnave vrednostnih papirjev (UL L št. 166, 11. 6. 1998, str. 45, v nadaljnjem besedilu: Direktiva 98/26/ES);
- Direktiva 97/5/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. januarja 1997 o čezmejnih nakazilih (UL L št. 43, 14. 2. 1997, str. 25, v nadaljnjem besedilu: Direktiva 97/5/ES);
- Direktiva 2000/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. septembra 2000 o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti ter nadzoru skrbnega in varnega poslovanja institucij za izdajo elektronskega denarja (UL L št. 275, 27. 10. 2000, str. 39, v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2000/46/ES).

2. člen

(Načela zakona)

Pri izvajanju plačilnega prometa veljajo naslednja načela:

1. zakonitost pri opravljanju plačilnega prometa,
2. zaščita interesov lastnikov denarja,
3. prosta izbira izvajalca plačilne storitve,
4. enakopravnost udeležencev v plačilnem prometu,
5. učinkovitost, hitrost, varnost plačil ter obveščanje udeležencev v plačilnem prometu o stanju na računih in spremembah na računih,
6. racionalna tehnologija opravljanja plačilnega prometa, temelječo na sodobnih informacijskih tehnologijah in uporabo standardov pri plačilih,
7. uporaba baze podatkov o individualnih transakcijah plačilnega prometa za statistične in analitične namene ter kontinuiteta obstoječih podatkov.

3. člen

(Pomen uporabljenih pojmov)

Posamezni pojmi, uporabljeni v tem zakonu, imajo naslednji pomen:

1. transakcijski račun je evidenca o prometu in stanju denarnih terjatev posameznega imetnika transakcijskega računa do izvajalca plačilnega prometa, ki jo vodi izvajalec plačilnega prometa za imetnika transakcijskega računa, na podlagi pogodbe o vodenju transakcijskega računa;
2. poravnavalni račun je evidenca o prometu in stanju denarnih terjatev posameznega člana plačilnega sistema do Banke Slovenije oziroma izvajalcev plačilnega prometa v zvezi z izvršitvijo nalogov za poravnavo;
3. imetnik transakcijskega računa je fizična ali pravna oseba ter oseba civilnega prava, ki sklene z izvajalcem plačilnega prometa pogodbo o vodenju transakcijskega računa;
4. kritje fizične oziroma pravne osebe pri posameznem izvajalcu plačilnega prometa je:
 - vsota pozitivnega stanja in odobrene prekoračitve pozitivnega stanja na transakcijskem računu (kritje na transakcijskem računu) oziroma

- gotovinski polog, ki ga nalogodajalec zagotovi izvajalcu plačilnega prometa kot kritje za izvršitev nakazila;

5. dobroimetje fizične oziroma pravne osebe pri posameznem izvajalcu plačilnega prometa je:

- pozitivno stanje na njegovem transakcijskem računu pri tem izvajalcu oziroma

- dobroimetje pri tem izvajalcu, ki je bilo zagotovljeno v njegovo korist kot končnemu prejemniku plačila z izvršitvijo naloga v dobro računa tega izvajalca iz druge alinee 18. točke tega člena;

6. nalog za plačilo je nalog imetnika transakcijskega računa izvajalcu plačilnega prometa, ki vodi njegov transakcijski račun, da v breme tega transakcijskega računa opravi prenos denarnih sredstev v dobro drugega transakcijskega računa ali v dobro računa izvajalca plačilnega prometa in v korist prejemnika plačila;

7. nakazilo je nalog za plačilo, ki ga izvajalcu plačilnega prometa izda fizična ali pravna oseba (nalogodajalec), za izvršitev katerega izvajalcu plačilnega prometa zagotovi kritje z gotovinskim polgom;

8. izvajalec plačilnega prometa je oseba, ki v skladu s 4. členom tega zakona opravlja storitve plačilnega prometa;

9. izvajalec plačilnega prometa nalogodajalca je izvajalec plačilnega prometa, ki mu je nalogodajalec izdal nalog za plačilo ali nalog za gotovinski dvig v breme kritja, ki ga ima pri tem izvajalcu;

10. izvajalec plačilnega prometa prejemnika plačila je izvajalec plačilnega prometa, ki:

- vodi transakcijski račun prejemnika plačila, v dobro katerega je bil izvršen nalog za plačilo oziroma nakazilo ali

- prejme nalog za plačilo oziroma nakazilo, ki se izvrši v dobro tega izvajalca plačilnega prometa in v korist prejemnika plačila iz druge alinee 18. točke tega člena;

11. posredniški izvajalec plačilnega prometa je izvajalec plačilnega prometa, ki za druge izvajalce plačilnega prometa opravlja posamezne storitve v zvezi z izvršitvijo naloga za plačilo in ni niti izvajalec plačilnega prometa nalogodajalca niti izvajalec plačilnega prometa prejemnika plačila;

12. elektronski denar je plačilni instrument, ki predstavlja denarno terjatev imetnika do izdajatelja elektronskega denarja, ki ga izda izdajatelj v obliki elektronskega nosilca podatkov ali na način, ki imetniku omogoča z enostranskim pravnim poslom vzpostaviti denarno terjatev do izdajatelja v obliki elektronskega nosilca podatkov, proti prejemu plačila določenega denarnega zneska najmanj v višini izdanega elektronskega denarja, na katerem so shranjene vrednostne enote ter je s tem omogočeno, da imetnik elektronskega denarja s tem denarjem opravlja plačila pri osebah, ki niso izdajatelji elektronskega denarja;

13. klirinška družba po tem zakonu je družba, ki opravlja storitve upravljanja plačilnega sistema;

14. zasebnik po tem zakonu je fizična oseba, ki opravlja dejavnost v skladu z veljavnimi predpisi;

15. pojmi neposredni in posredni uporabnik državnega oziroma občinskega proračuna imajo enak pomen kot v zakonu, ki ureja javne finance;

16. enotni zakladniški sistem je sistem upravljanja z javnimi financami po enotnih pravilih za vse neposredne in posredne uporabnike državnega oziroma občinskega proračuna;

17. nalogodajalec je fizična ali pravna oseba, ki izda izvajalcu plačilnega prometa nalog za plačilo ali nakazilo v breme kritja, ki ga ima pri tem izvajalcu plačilnega prometa;

18. prejemnik plačila je fizična ali pravna oseba, ki je:

- upravičen razpolagati z dobroimetjem, na podlagi naloga za plačilo oziroma nakazila, izvršenega v dobro njegovega transakcijskega računa, ki ga zanj vodi izvajalec plačilnega prometa, ali

- upravičen razpolagati z dobroimetjem zagotovljenim v njegovo korist, na podlagi naloga za plačilo ali nakazila izvršenega v dobro računa izvajalca plačilnega prometa;

19. stranka izvajalca plačilnega prometa je nalogodajalec v razmerju do izvajalca plačilnega prometa nalogodajalca oziroma prejemnik plačila v razmerju do izvajalca plačilnega prometa prejemnika plačila;

20. sklep o izvršbi v tem zakonu pomeni sklep o izvršbi in sklep o zavarovanju v skladu z zakonom, ki ureja izvršbo in zavarovanje;

21. sklep o prisilni izterjavi ima enak pomen kot v zakonu, ki ureja davčni postopek;

22. kot elektronski nosilec podatkov se šteje vsak medij, ki lahko varno hrani podatke in ki ga lahko imetnik uporablja za plačevanje ne glede na dejstvo, ali je medij v fizični posesti imetnika ali ne;

23. čezmejno plačilo je plačilo, ki se izvrši na podlagi naloga za plačilo oziroma nakazila, ki se glasi na plačilo v evrih ali v drugi valuti države članice Evropske unije in ki ga izda nalogodajalec:

– izvajalcu plačilnega prometa v Republiki Sloveniji in v dobro prejemnika plačila pri izvajalcu plačilnega prometa v državi članici Evropske unije ali

– izvajalcu plačilnega prometa v državi članici Evropske unije in v dobro prejemnika plačila pri izvajalcu plačilnega prometa v Republiki Sloveniji. Nalogodajalec in prejemnik plačila je lahko ista oseba;

24. čezmejno plačilo manjše vrednosti je čezmejno plačilo, katerega znesek ne presega 50.000 evrov oziroma protivrednost 50.000 evrov;

25. nalog za čezmejno plačilo je nalog za plačilo oziroma nakazilo, katerega predmet je čezmejno plačilo;

26. nalog za plačilo v tujino je nalog za plačilo oziroma za nakazilo, ki ni nalog za čezmejno plačilo iz 25. točke tega člena ter ga izda nalogodajalec izvajalcu plačilnega prometa v Republiki Sloveniji in v dobro prejemnika plačila pri izvajalcu plačilnega prometa v tujini;

27. nalog za plačilo iz tujine je nalog za plačilo oziroma nakazilo, ki ni nalog za čezmejno plačilo iz 25. točke tega člena ter ga izda nalogodajalec izvajalcu plačilnega prometa v tujini in v dobro prejemnika plačila pri izvajalcu plačilnega prometa v Republiki Sloveniji;

28. postopki zaradi insolventnosti so postopki prisilne poravnave, stečaja in neprostovoljne likvidacije ter drugi ukrepi oziroma postopki, ki izključujejo ali omejujejo izvršitev nalogov za poravnavo.

3.a člen

(Veljavnost določb za podpisnice Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru)

Določbe 23. do 27. točke 3. člena, določbe 2.a poglavja, določba 53. člena, določba petega odstavka 56. člena, določba šestega odstavka 57. člena in določba 12. točke prvega odstavka 75. člena zakona, ki se nanašajo na države članice Evropske unije veljajo za vse države podpisnice Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru.

4. člen

(Opravljanje storitev plačilnega prometa)

(1) Storitve plačilnega prometa so storitve vodenja transakcijskega računa in druge storitve v zvezi z izvršitvijo nalogov za plačilo oziroma nakazil.

(2) Storitve plačilnega prometa lahko opravlja:

1. banka oziroma hranilnica, ki za opravljanje storitev plačilnega prometa pridobi dovoljenje Banke Slovenije po Zakonu o bančništvu (Uradni list RS, št. 127/03 – uradno prečiščeno besedilo, v nadaljnjem besedilu: ZBan);

2. podružnica tuje banke, ki pridobi dovoljenje Banke Slovenije za ustanovitev po ZBan;

3. banka države članice Evropske unije, ki v skladu z ZBan ustanovi podružnico na območju Republike Slovenije oziroma je v skladu z ZBan pooblaščen neposredno opravljati bančne storitve na območju Republike Slovenije;

4. hranilno kreditna služba, ki je usklajena po 241. členu ZBan in ki za opravljanje storitev plačilnega prometa pridobi dovoljenje Banke Slovenije po ZBan;

5. Banka Slovenije, če tako določa zakon.

(3) Posamezne storitve plačilnega prometa, razen storitev vodenja transakcijskih računov, lahko poleg izvajalcev plačilnega prometa iz drugega odstavka tega člena, opravljajo tudi druge pravne osebe, ki pridobijo dovoljenje Banke Slovenije.

(4) Banka Slovenije predpiše kriterije in pogoje, ki jih morajo izpolnjevati izvajalci plačilnega prometa za pridobitev dovoljenja za opravljanje storitev plačilnega prometa oziroma dovoljenja za opravljanje posameznih storitev plačilnega prometa. Banka Slovenije s predpisom določi tudi način in pogoje, pod katerimi lahko izvajalci plačilnega prometa iz tretjega odstavka tega člena opravljajo posamezne storitve plačilnega prometa, razen vodenja transakcijskih računov.

(5) Za pridobitev, prenehanje in odvzem dovoljenja drugi pravni osebi za opravljanje posameznih storitev plačilnega prometa se smiselno uporabljajo določbe ZBan o dovoljenju za opravljanje storitev plačilnega prometa.

(6) Storitve plačilnega prometa lahko opravljajo izvajalci plačilnega prometa iz drugega in tretjega odstavka tega člena, storitve vodenja transakcijskih računov pa lahko opravljajo izvajalci plačilnega prometa iz drugega odstavka tega člena.

5. člen

(Plačilni promet)

Plačilni promet je proces prenosa denarnih sredstev, izvajanja vplačil in izplačil ter izvajanja obračunov oziroma drugih poravnav v plačilnih sistemih.

6. člen

(Enotni način in postopki plačilnega prometa)

Enotno izvajanje plačilnega prometa pri opravljanju plačilnega prometa predpiše Banka Slovenije, ki tudi predpiše standarde opravljanja plačilnega prometa.

7. člen

(Nadzor nad zakonitostjo in pravilnostjo plačilnega prometa)

Zakonitost in pravilnost opravljanja plačilnega prometa nadzira Banka Slovenije, ki za zagotavljanje zakonitega in pravilnega plačilnega prometa sprejme potrebne ukrepe in lahko predpiše standarde opravljanja plačilnega prometa.

2. PLAČILNI PROMET

8. člen

(Transakcijski račun)

(1) Pravne in fizične osebe ter osebe civilnega prava (v nadaljevanju: imetniki transakcijskih računov) lahko prejemajo in nakazujejo denarna sredstva v plačilnem prometu le preko transakcijskega računa, če ni s tem ali drugim zakonom drugače določeno.

(2) Pogodbo o vodenju transakcijskega računa lahko sklene vsaka fizična oseba ali njen skrbnik oziroma zakoniti zastopnik, zasebnik, pravna oseba in oseba civilnega prava. Zasebnik mora imeti za namene v zvezi z opravljanjem dejavnosti ločen transakcijski račun.

(3) Osebe, ki so po veljavnih predpisih zavezane plačevati preko transakcijskega računa, morajo odpreti najmanj en transakcijski račun v rokih, določenih v prehodnih določbah tega zakona.

(4) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena lahko neposredni in posredni uporabniki državnega in občinskih proračunov, Zavod za zdravstveno zavarovanje

Slovenije in Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, ki so vključeni v sistem enotnega zakladniškega računa iz 61. člena zakona o javnih financah, prejemajo in nakazujejo denarna sredstva v plačilnem prometu le preko sistema enotnega zakladniškega računa.

(5) Računi neposrednih in posrednih uporabnikov državnega oziroma občinskih proračunov, Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije in Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, ki so vključeni v sistem enotnega zakladniškega računa, kot ga določa zakon o javnih financah, se odprejo kot podračuni enotnega zakladniškega računa države oziroma občin in imajo s statusnopravnega, obligacijskega, davčnega, računovodskega vidika in vidika predpisov o izvršbi in zavarovanju enak status kot transakcijski računi po tem zakonu.

(6) Izvršbe in zavarovanja na račune pravnih oseb, ki so vključene v sistem enotnega zakladniškega računa države oziroma občine, se lahko v skladu s predhodnim odstavkom izvršujejo le preko podračunov enotnega zakladniškega računa države oziroma občine, kot organizacija za plačilni promet pa se v tem primeru v smislu predpisov o izvršbi in zavarovanju šteje organ, pristojen za javna plačila.

(7) Izvajalec plačilnega prometa ne sme odpreti transakcijskega računa osebi, ki je imetnik transakcijskega računa, v zvezi s katerim je zaradi pomanjkanja sredstev na tem računu, na podlagi zakona, ki ureja izvršbo in zavarovanje ali zakona, ki ureja davčni postopek, vzpostavljena evidenca o neizvršenih sklepih za izvršbo ali prisilno izterjavo.

(8) Določbe prejšnjega odstavka tega člena se uporabljajo tudi za račune oseb iz petega odstavka tega člena.

9. člen

(Splošni pogoji vodenja transakcijskega računa)

(1) Splošni pogoji vodenja transakcijskega računa morajo obsegati:

1. roke, v katerih bo izvajalec plačilnega prometa izvrševal posamezne vrste nalogov imetnika transakcijskega računa za plačilo v breme računa, šteto od sprejema naloga imetnika transakcijskega računa;

2. rok, v katerem bo imetnik transakcijskega računa lahko razpolagal z dobroimetjem na računu iz naslova plačila v dobro njegovega računa, šteto od trenutka izvršitve tega plačila;

3. višino provizij in stroškov, ki jih izvajalec plačilnega prometa obračunava za storitve vodenja transakcijskega računa, osnovo, od katere obračunava provizije ter roke in način obračuna oziroma plačila teh provizij in stroškov;

4. navedbo, da se denarna sredstva na računu obrestujejo najmanj v višini obrestne mere, ki velja za depozite na vpogled;

5. načine, na katere lahko imetnik transakcijskega računa izdaja naloge za plačilo;

6. pogoje uporabe tehnične opreme, s katero lahko imetnik transakcijskega računa posreduje naloge za plačilo, če lahko te posreduje tudi elektronsko brez uporabe plačilne kartice;

7. uro, do katere mora izvajalec plačilnega prometa na delovni dan prejeti nalog za plačilo, da bi ga izvršil isti delovni dan;

8. uro, s katero izvajalec plačilnega prometa zaključi poslovanje, tako da se nalogi, ki jih prejme po tej uri štejejo za naloge, ki jih je prejel naslednji delovni dan;

9. način obveščanja imetnika transakcijskega računa o prejemu in o zavrnitvi sprejema naloga za plačilo;

10. način in roke obveščanja imetnika transakcijskega računa o stanju in prometu na transakcijskem računu.

(2) Kadar izvajalec plačilnega prometa na podlagi pogodbe o vodenju transakcijskega računa za imetnika transakcijskega računa opravlja tudi druge storitve (na primer izdaja čekov, trasiranih na banko, ali storitve v zvezi z izdajo

plačilne kartice), morajo splošni pogoji vodenja transakcijskega računa določati tudi medsebojne pravice in obveznosti v zvezi s temi storitvami.

10. člen

(Pogodba o vodenju transakcijskega računa)

(1) Izvajalci plačilnega prometa in imetniki transakcijskih računov določijo medsebojne pravice in obveznosti glede sredstev na računih in glede opravljanja plačilnega prometa s pisno pogodbo o vodenju transakcijskega računa v skladu s splošnimi pogoji o odprtju in vodenju transakcijskega računa. Pogodba o vodenju transakcijskega računa mora biti sklenjena v pisni obliki.

(2) Imetniki transakcijskih računov morajo predložiti izvajalcu plačilnega prometa, pri katerem odpirajo račun, vse potrebne podatke za vodenje transakcijskega računa in registra iz 28. člena tega zakona. Imetniki transakcijskih računov morajo izvajalca plačilnega prometa, ki vodi njihove transakcijske račune, redno najkasneje v roku petih dni, obveščati o statusnih spremembah in o drugih spremembah podatkov, potrebnih za vodenje računov in registra računov.

(3) Za pravno razmerje med imetnikom transakcijskega računa in izvajalcem plačilnega prometa, ki vodi ta račun, veljajo splošna pravila obligacijskega prava o pogodbi o naročilu (mandat), če ni v določbah 2. poglavja tega zakona drugače določeno.

(4) Določb 2. poglavja tega zakona s pogodbo ni mogoče izključiti oziroma omejiti, razen če je v zvezi s posamezno določbo izrecno dopusten drugačen dogovor pogodbenih strank oziroma je drugačen dogovor v očitnem interesu imetnika transakcijskega računa.

11. člen

(Vsebina pogodbe)

S pogodbo o transakcijskem računu prevzame izvajalec plačilnega prometa obveznost odpreti imetniku transakcijskega računa poseben račun, preko katerega bo za imetnika transakcijskega računa v okviru pooblastil, določenih v pogodbi o vodenju transakcijskega računa:

1. sprejemal vplačila in opravljal izplačila v njegovem imenu in za njegov račun v mejah njegovega kritja,

2. opravljal obračunsko poslovanje v negotovinskem plačilnem prometu,

3. opravljal poravnave njegovih finančnih obveznosti z njegovimi terjatvami v poravnalnih plačilnih sistemih,

4. vodil evidenco o stanju denarnih terjatev posameznega imetnika transakcijskega računa,

5. vodil obračun obresti,

6. opravljal druge storitve, določene v pogodbi o vodenju transakcijskega računa.

12. člen

(Obveznost izvrševanja plačil na podlagi odločb državnih organov)

(1) Izvajalec plačilnega prometa mora v breme kritja na transakcijskem računu imetnika transakcijskega računa, ki ga vodi, in dobroimetja iz druge alineje 5. točke 3. člena tega zakona, izvršiti plačilo na podlagi izvršljivega sklepa sodišča o izvršbi oziroma izvršljivega sklepa davčnega organa o prisilni izterjavi oziroma izvršljivega sklepa drugega državnega organa o rubežu denarnih sredstev na tem računu.

(2) Če ni v tem ali drugem zakonu drugače določeno, se določbe 14., 15., 16., 17., 24., 24.a, 25. in 26. člena tega zakona smiselno uporabljajo tudi za izvršitev plačil na podlagi odločb oziroma sklepov državnih organov iz prejšnjega odstavka tega člena.

(3) Pri smiselni uporabi določb iz prejšnjega odstavka tega člena:

1. se »nalog za plačilo« nadomesti z »odločbo oziroma sklepom iz prvega odstavka tega člena«,

2. se »nalogodajalec« pri uporabi določbe 24. člena tega zakona nadomesti z »osebo, v korist katere se mora po odločbi iz prvega odstavka tega člena izvršiti plačilo«, pri uporabi drugih določb tega zakona iz prejšnjega odstavka pa z »državnim organom, ki je izdal odločbo iz prvega odstavka tega člena«.

13. člen

(Nalog za plačilo)

(1) Nalog za plačilo mora obsegati:

1. ime in priimek oziroma firmo imetnika transakcijskega računa nalogodajalca,
2. številko imetnikovega transakcijskega računa v breme katerega naj se opravi plačilo,
3. denarni znesek plačila in valuto, v kateri naj se plačilo opravi,
4. ime in priimek oziroma firmo imetnika transakcijskega računa prejemnika plačila,
5. številko transakcijskega računa prejemnika plačila, v dobro katerega naj se plačilo opravi, in oznako izvajalca plačilnega prometa, ki vodi prejemnikov transakcijski račun,
6. druge podatke, določene s predpisom iz tretjega odstavka 68. člena tega zakona oziroma predpisi iz prvega odstavka 84. člena tega zakona, potrebne za zbiranje podatkov za statistične namene oziroma predpisom, izdanim na podlagi zakona o deviznem poslovanju (Uradni list RS, št. 23/99, v nadaljnjem besedilu: ZDP) in zakona o preprečevanju pranja denarja (Uradni list RS, št. 79/01) ter druge podatke, določene s predpisom iz tretjega odstavka 73. člena, potrebne za vplačevanje in razporejanje javnofinančnih prihodkov.

(2) Kadar imetnik transakcijskega računa izda pisni nalog za plačilo, mora biti na nalogu lastnoročni podpis imetnika transakcijskega računa oziroma pooblaščen osebe imetnika transakcijskega računa. Izvajalec plačilnega prometa se mora z uporabo legitimacijske kartice oziroma na drug zanesljiv način prepričati o identiteti nalogodajalca.

(3) Kadar po splošnih pogojih vodenja transakcijskega računa imetnik transakcijskega računa lahko izda elektronski oziroma telefonski nalog za plačilo, mora izvajalec plačilnega prometa zagotoviti, da je mogoče na zanesljiv način preveriti identiteto nalogodajalca, in sicer bodisi z uporabo enolične identifikacijske kode, ki jo dodeli imetniku transakcijskega računa, bodisi z uporabo drugega podobnega postopka preverjanja identitete.

(4) V nalogu za plačilo je lahko določen dan, na katerega mora izvajalec plačilnega prometa izvršiti nalog, oziroma namen oziroma referenčna oznaka namena plačila.

(5) Nalog za plačilo ne sme biti vezan na noben odložni oziroma razvezni pogoji. Če je v nalogu za plačilo zapisan odložni oziroma razvezni pogoji, nalog za plačilo nima pravnih učinkov.

(6) Določbe tega zakona o nalogu za plačilo se smiselno uporabljajo tudi za vplačilo na račun ali izplačilo iz računa.

14. člen

(Prejem naloga za plačilo)

(1) Šteje se, da je izvajalec plačilnega prometa prejel:

1. pisni nalog za plačilo: ko je ta izročen v poslovalnici izvajalca plačilnega prometa,
2. elektronski nalog za plačilo: ko izvajalec plačilnega prometa prejme nalog v elektronski obliki in na način, določen s splošnimi pogoji vodenja transakcijskega računa,
3. telefonski nalog za plačilo: ko so podatki o nalogu sporočeni na telefonsko številko, določeno v splošnih pogojih vodenja transakcijskega računa.

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena se v primeru, če izvajalec plačilnega prometa prejme nalog za plačilo po uri, s katero izvajalec plačilnega prometa zaključuje poslovanje (8. točka prvega odstavka 9. člena tega zakona) šteje, da je izvajalec plačilnega prometa nalog za plačilo prejel ob začetku naslednjega delovnega dne.

15. člen

(Sprejem naloga za plačilo)

(1) Izvajalec plačilnega prometa mora sprejeti nalog za plačilo:

1. če nalog obsega vse, kar mora obsegati po prvem, drugem oziroma tretjem odstavku 13. člena tega zakona in če ni v nasprotju s petim odstavkom 13. člena tega zakona, ter

2. če je na transakcijskem računu imetnika transakcijskega računa, v breme katerega naj se plačilo opravi, kritje v višini, ki je potrebna za izvršitev naloga.

(2) Izvajalec plačilnega prometa mora imetnika transakcijskega računa obvestiti o zavrnitvi sprejema naloga v roku, določenem v splošnih pogojih poslovanja, vendar ne kasneje kot naslednji delovni dan po datumu, ki ga je imetnik transakcijskega računa določil za datum izvršitve.

(3) Če izvajalec plačilnega prometa v roku iz drugega odstavka tega člena ne zavrne sprejema naloga za plačilo, se šteje, da je nalog za plačilo sprejel.

(4) S sprejemom naloga za plačilo nastane obveznost izvajalca plačilnega prometa nalogodajalca v razmerju do nalogodajalca izvršiti nalog za plačilo.

(5) Če se v skladu s posebnim zakonom v razmerju med nalogodajalcem in prejemnikom plačila šteje denarna obveznost za plačano z dnem, ko nalogodajalec svojemu izvajalcu plačilnega prometa izda nalog za plačilo, in če izvajalec plačilnega prometa nalogodajalca iz kateregakoli razloga tega naloga za plačilo, ki ga je sprejel, ne izvrši, nastane s sprejemom tega naloga za plačilo denarna terjatev prejemnika plačila do izvajalca plačilnega prometa nalogodajalca v višini denarnega zneska, na plačilo katerega se glasi ta nalog. Določba tega odstavka se uporablja le za plačilni promet v Republiki Sloveniji.

(6) V primeru iz prejšnjega odstavka tega člena se za razmerje med nalogodajalcem in njegovim izvajalcem plačilnega prometa ne uporabljajo določbe 24. člena tega zakona.

16. člen

(Izvršitev naloga za plačilo med imetniki transakcijskih računov pri istem izvajalcu plačilnega prometa)

(1) Kadar se nalog za plačilo nanaša na plačilo v dobro prejemnika plačila, ki je imetnik transakcijskega računa pri istem izvajalcu plačilnega prometa kot nalogodajalec, izvrši izvajalec plačilnega prometa nalog za plačilo tako, da za znesek plačila, ki je predmet naloga za plačilo, hkrati zmanjša kritje na transakcijskem računu nalogodajalca in poveča kritje na transakcijskem računu prejemnika.

(2) Izvajalec plačilnega prometa mora nalog za plačilo iz prvega odstavka tega člena izvršiti isti delovni dan, kot ga je sprejel.

17. člen

(Izvršitev naloga za plačilo med imetniki transakcijskih računov pri različnih izvajalcih plačilnega prometa)

(1) Kadar se nalog za plačilo nanaša na plačilo v dobro prejemnika plačila, ki je imetnik transakcijskega računa pri drugem izvajalcu plačilnega prometa kakor nalogodajalec, izvrši izvajalec plačilnega prometa nalog za plačilo tako:

1. da za znesek plačila, ki je predmet naloga za plačilo, zmanjša kritje na transakcijskem računu nalogodajalca,

2. da bodisi neposredno bodisi prek plačilnega sistema posreduje izvajalcu plačilnega prometa prejemnika nalog za odobritev prejemnikovega računa za znesek plačila, ki je predmet naloga in

3. da zagotovi, da izvajalec plačilnega prometa prejemnika plačila prejme kritje v višini zneska plačila, ki je predmet naloga.

(2) Nalog za plačilo iz prvega odstavka tega člena je izvršen, ko izvajalec plačilnega prometa prejemnika plačila sprejme nalog iz 2. točke prvega odstavka tega člena in ko

prejme kritje iz 3. točke prvega odstavka tega člena. Z izvršitvijo naloga nastane terjatev prejemnika plačila do izvajalca plačilnega prometa prejemnika plačila v višini zneska plačila, ki je predmet naloga.

(3) Če ni v nalogu določen kasnejši datum izvršitve, mora izvajalec plačilnega prometa izvršiti nalog za plačilo iz prvega odstavka tega člena:

1. če ima izvajalec plačilnega prometa prejemnika plačila sedež na območju Republike Slovenije: isti delovni dan kot ga je sprejel,

2. če ima izvajalec plačilnega prometa prejemnika plačila sedež izven območja Republike Slovenije: v rokih, določenih s splošnimi pogoji vodenja transakcijskega računa.

(4) Po 1. točki tretjega odstavka tega člena se šteje, da ima izvajalec plačilnega prometa prejemnika plačila sedež na območju Republike Slovenije tudi, kadar transakcijski račun prejemnika plačila vodi:

1. podružnica banke države članice Evropske unije na območju Republike Slovenije,

2. banka države članice Evropske unije, ki je po ZBan pooblaščená neposredno opravljati plačilni promet na območju Republike Slovenije,

3. podružnica tuje banke na območju Republike Slovenije.

18. člen (Nakazilo)

(1) Izvajalec plačilnega prometa mora izvršiti nakazilo, če nalogodajalec hkrati zagotovi kritje z gotovinskim pologom v višini zneska nakazila, povečanega za morebitne stroške izvršitve nakazila.

(2) Za nakazilo se smiselno uporabljajo določbe 13., 14., 15., 16., 17., 21., 24. in 24.b člena tega zakona o nalogu za plačilo.

19. člen (Urejanje plačil na podlagi odločb državnih organov)

(1) Izvajalci plačilnega prometa izvršujejo plačila po sklepu o prisilni izterjavi in v skladu z zakonom, ki ureja davčni postopek. Način ravnanja izvajalcev plačilnega prometa v zvezi z izvrševanjem sklepov o prisilni izterjavi in sklepov za zavarovanje izpolnitve davčne obveznosti, predpiše minister, pristojen za finance.

(2) Izvajalci plačilnega prometa izvršujejo plačila po sklepu o izvršbi in po zakonu, ki ureja izvršbo in zavarovanje.

20. člen (Dobroimetje na transakcijskem računu kot vpogledni depozit)

Dobroimetje imetnika transakcijskega računa na tem računu se šteje za vpogledni denarni depozit pri izvajalcu plačilnega prometa, ki vodi račun.

21. člen (Razpolaganje s kritjem na transakcijskem računu)

(1) Imetnik transakcijskega računa sme vsak trenutek v okviru poslovnega časa izvajalca plačilnega prometa razpolagati s svojim kritjem na transakcijskem računu s tem, da izvajalcu plačilnega prometa, ki ta račun vodi, v skladu s tem zakonom izda nalog za plačilo ali z računa dvigne gotovino.

(2) Izvajalec plačilnega prometa prejemnika plačila mora temu omogočiti razpolaganje s kritjem na transakcijskem računu v višini plačila, ki je predmet posameznega naloga za plačilo, izvršenega v dobro tega računa, zmanjšano za morebitno provizijo in stroške izvajalca plačilnega prometa nalogodajalca, ki bremenijo prejemnika plačila, takoj po izvršitvi naloga. Izvajalec plačilnega prometa prejemnika plačila mora temu omogočiti razpolaganje s plačilom na podlagi

naloga za čezmejno plačilo oziroma naloga za plačilo iz tujine v dogovorjenem roku; če ta rok ni dogovorjen, pa najkasneje naslednji delovni dan po dnevnu, ko je bil odobren račun izvajalca plačilnega prometa prejemnika plačila.

(3) Ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena izvajalec plačilnega prometa imetniku transakcijskega računa ne sme omogočiti razpolaganja s kritjem na transakcijskem računu, če bi bilo takšno razpolaganje v nasprotju s sklepom davčnega organa o prisilni izterjavi oziroma s sklepom davčnega organa o zavarovanju izpolnitve davčne obveznosti, oziroma sklepom sodišča o izvršbi oziroma zavarovanju oziroma z drugo odločbo pristojnega državnega organa, ki jo je izvajalec plačilnega prometa prejel pred sprejemom naloga za plačilo.

22. člen (Obresti na transakcijskem računu)

Če s pogodbo ni dogovorjeno drugače, plačuje izvajalec plačilnega prometa imetniku transakcijskega računa za pozitivno stanje do obresti v višini, ki jo izvajalec plačilnega prometa priznava za depozite na vpogled.

23. člen (črtan)

24. člen (Odškodninska odgovornost izvajalca plačilnega prometa nalogodajalca)

(1) Izvajalec plačilnega prometa nalogodajalca objektivno odgovarja nalogodajalcu za škodo, ki temu nastane zaradi neizvršitve oziroma nepravilne izvršitve naloga za plačilo oziroma zaradi zamude z izvršitvijo naloga za plačilo.

(2) Izvajalec plačilnega prometa se odškodninske odgovornosti iz prejšnjega odstavka do nalogodajalca ne more razbremeniti niti takrat, kadar je vzrok za neizvršitev oziroma nepravilno izvršitev naloga za plačilo oziroma za zamudo z izvršitvijo tega naloga ravnanje:

1. osebe, ki za izvajalca plačilnega prometa opravlja storitve obdelave in posredovanja nalogov za plačilo prek plačilnih sistemov,

2. posredniškega izvajalca plačilnega prometa, ali

3. osebe, ki vodi poravnalni račun izvajalca plačilnega prometa ali zanj opravlja druge storitve plačilnega prometa, potrebne za izvršitev naloga.

(3) Izvajalec plačilnega prometa se odškodninske odgovornosti iz prvega odstavka tega člena lahko razbremeni, če dokaže, da je vzrok za neizvršitev oziroma nepravilno izvršitev naloga za plačilo oziroma za zamudo z izvršitvijo naloga za plačilo:

– dogodek, ki je zunaj njegovega poslovanja, in ki ga ni mogel pričakovati niti se njegovim posledicam ni mogel izogniti ali jih odvrniti,

– ali napačen oziroma pomanjkljiv nalog za plačilo ali drugo ravnanje nalogodajalca, ki ga ni mogel pričakovati niti se njegovim posledicam ni mogel izogniti ali jih odvrniti.

(4) Če izvajalec zamudi z izvršitvijo naloga za plačilo, mora nalogodajalcu plačati nadomestilo v višini, ki je enaka obrestim, obračunanim od zneska zamujenega plačila po obrestni meri zamudnih obresti, ki jo določa zakon, za obdobje od dneva, ko bi nalog moral izvršiti, do dneva, ko je nalog izvršil.

(5) Če izvajalec plačilnega prometa ne izvrši naloga za plačilo ali ga izvrši v dobro napačnega prejemnika in če je bilo za znesek plačila, na katerega se je glasil ta nalog, in za znesek morebitnih stroškov izvršitve naloga, zmanjšano kritje na transakcijskem računu nalogodajalca, mora nalogodajalcu, na njegovo zahtevo,

1. povrniti znesek plačila in morebitne stroške, za katere je bilo zmanjšano kritje na transakcijskem računu, ter

2. plačati nadomestilo v višini, ki je enaka obrestim, obračunanim od zneska neizvršenega oziroma napačno izvršenega plačila po obrestni meri zamudnih obresti, ki jo določa zakon, za obdobje od dneva, ko je bilo zmanjšano kritje na njegovem transakcijskem računu do dneva ko nalogodajalcu plača znesek iz prejšnje točke.

(6) Če izvajalec plačilnega prometa ne izvrši naloga za plačilo in če za znesek neizvršenega plačila kritje na transakcijskem računu nalogodajalca ni bilo zmanjšano, mora izvajalec plačilnega prometa nalogodajalcu, na njegovo zahtevo, plačati nadomestilo v višini, ki je enaka obrestim, obračunanim od zneska neizvršenega plačila po obrestni meri zamudnih obresti, ki jo določa zakon, za obdobje od dneva, ko bi nalog moral izvršiti, do dneva prejema zahteve za plačilo nadomestila.

(7) Izvajalec plačilnega prometa mora nadomestilo iz četrtega odstavka, 2. točke petega odstavka oziroma šestega odstavka tega člena plačati tudi, če nalogodajalcu zaradi neizvršitve oziroma nepravilne izvršitve naloga za plačilo oziroma zamude z izvršitvijo naloga za plačilo ni nastala nikakršna škoda. Če je škoda, ki je nalogodajalcu nastala zaradi neizvršitve oziroma napačne izvršitve naloga za plačilo oziroma zaradi zamude z izvršitvijo naloga za plačilo, večja od zneska nadomestila po četrtem, petem oziroma šestem odstavku tega člena, ima nalogodajalec pravico zahtevati razliko do popolne odškodnine v skladu s splošnimi pravili obligacijskega prava.

(8) Odškodninske odgovornosti izvajalca plačilnega prometa po tem členu s pogodbo ni mogoče izključiti niti omejiti pod zneske nadomestil iz četrtega, petega oziroma šestega odstavka tega člena.

24.a člen

(Odškodninska odgovornost izvajalca plačilnega prometa prejemnika plačila)

(1) Izvajalec plačilnega prometa prejemnika plačila objektivno odgovarja prejemniku plačila za škodo, ki mu nastane zaradi kršitve obveznosti iz 21. člena tega zakona.

(2) Za odškodninsko odgovornost izvajalca plačilnega prometa prejemnika plačila do prejemnika plačila se smiselno uporabljajo določbe drugega do osmega odstavka 24. člena in 24.b člen tega zakona.

24.b člen

(Zagotavljanje jamstva za neizvršene naloge za plačilo)

Banka Slovenije lahko predpiše vsebino, način in postopke zagotavljanja jamstva za izplačilo neizvršenih nalogov za plačilo, ki ga morajo zagotavljati izvajalci plačilnega prometa po tem zakonu.

24.c člen

(Reševanje sporov)

Za reševanje sporov med nalogodajalcem in izvajalcem plačilnega prometa nalogodajalca oziroma med prejemnikom plačila in izvajalcem plačilnega prometa prejemnika plačila, se smiselno uporabljajo določbe 230.a člena ZBan.

25. člen

(Provizija in povračilo stroškov)

(1) Izvajalec plačilnega prometa ima pravico zaračunavati provizijo za opravljene storitve plačilnega prometa in tudi posebne stroške, ki jih je imel v zvezi z vodenjem transakcijskega računa.

(2) Izvajalec plačilnega prometa si poplača svojo provizijo in stroške vodenja transakcijskega računa iz kritja na transakcijskem računu, če s pogodbo ni dogovorjeno drugače. Izvajalec plačilnega prometa obračuna provizijo in stroške za svoje storitve po veljavni tarifi, ki jo sprejmejo njegovi organi upravljanja in je javno objavljena.

26. člen

(Pošiljanje obvestil)

(1) Izvajalec plačilnega prometa nalogodajalca mora nalogodajalca obvestiti o izvršitvi naloga za plačilo v breme njegovega transakcijskega računa najkasneje naslednji delovni dan po izvršitvi naloga. Obvestilo iz prejšnjega stavka mora obsegati:

1. podatke iz prvega odstavka 13. člena tega zakona,
2. referenčno oznako namena plačila za identifikacijo transakcije v breme nalogodajalčevega transakcijskega računa, vpisano na nalogu za plačilo,
3. datum izvršitve naloga in
4. znesek provizije in drugih stroškov, ki jih je banka obračunala za izvršitev naloga.

(2) Izvajalec plačilnega prometa prejemnika plačila mora tega obvestiti o izvršitvi naloga za plačilo v dobro njegovega transakcijskega računa najkasneje naslednji delovni dan po izvršitvi naloga. Obvestilo iz prejšnjega stavka mora obsegati:

1. podatke iz prvega odstavka 13. člena tega zakona,
2. referenčno oznako namena plačila za identifikacijo transakcije v dobro prejemnikovega računa, vpisano na nalogu za plačilo,
3. datum izvršitve naloga in
4. če je nalogodajalec v nalogu navedel, da provizija in drugi stroški, ki jih je njegov izvajalec plačilnega prometa obračunal za izvršitev naloga, v celoti oziroma delno bremenijo prejemnika naloga, tudi znesek te provizije in teh stroškov.

(3) Obvestilo iz prvega oziroma drugega odstavka tega člena mora biti pisno. V primerih, določenih s splošnimi pogoji vodenja transakcijskega računa, lahko izvajalec plačilnega prometa obvestilo iz prvega oziroma drugega odstavka tega člena posreduje v elektronski obliki.

(4) Ne glede na prvi oziroma drugi odstavek tega člena se lahko izvajalec plačilnega prometa in imetnik transakcijskega računa dogovorita:

1. da bo izvajalec plačilnega prometa imetnika transakcijskega računa obveščal o izvršitvi vseh nalogov za plačilo v breme oziroma v dobro njegovega transakcijskega računa v določenem obdobju, ki ne sme biti daljše od enega meseca, in v roku, ki ne sme biti daljši od petih delovnih dni po koncu obdobja, na katerega se nanaša obvestilo, oziroma
2. da bo izvajalec plačilnega prometa provizije in druge stroške obračunaval za določena obdobja.

27. člen

(Trajanje računa)

(1) Če v pogodbi o vodenju transakcijskega računa ni določeno njeno trajanje, jo sme vsaka stranka odpovedati s petnajstdnevni odpovedni rok.

(2) Če se transakcijski račun vodi za določen čas, izvajalec plačilnega prometa in imetnik transakcijskega računa opredelita v pogodbi odpovedni rok za odpoved pogodbe pred iztekom veljavnosti pogodbe.

28. člen

(Register transakcijskih računov)

(1) Register transakcijskih računov je enotna informatizirana baza podatkov o transakcijskih računih in o imetnikih transakcijskih računov ter o sistemu enotnega zakladniškega računa s podračuni neposrednih in posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov, Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije in Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, ki so vključeni v sistem enotnega zakladniškega računa, kot ga določa zakon o javnih financah.

(2) V registru transakcijskih računov se vodijo naslednji podatki o transakcijskih računih imetnikov:

1. podatki o imetniku transakcijskega računa:
 - ime, priimek in naslov prebivališča imetnika, ki je fizična oseba, oziroma firma, sedež in naslov imetnika tran-

sakcijskega računa, ki je pravna oseba, oziroma firma, sedež in naslov ter ime in priimek imetnika transakcijskega računa, ki je zasebnik, oziroma naziv in naslov drugega imetnika transakcijskega računa;

- davčna številka imetnika,
- matična številka imetnika, ki je pravna oseba ali zasebnik;

2. podatki o transakcijskem računu:

- številka računa,
- naziv in matična številka izvajalca plačilnega prometa, ki vodi transakcijski račun,
- podatek o vzpostavljeni evidenci iz sedmega in osmega odstavka 8. člena tega zakona,
- oznaka vrste računa, ki je določena s predpisom iz sedmega odstavka tega člena,
- podatek o zaprtju računa.

(3) Podatki o transakcijskih računih fizičnih oseb so osebni podatki, ki se obdelujejo v registru transakcijskih računov, zato da se z zagotovitvijo teh podatkov izvajalcem plačilnega prometa omogoči izpolnjevanje obveznosti iz sedmega odstavka 8. člena tega zakona in izvajanje kontrole obstoja transakcijskih računov prejemnikov plačil pri izvrševanju plačilnih nalogov s ciljem tekočega opravljanja plačilnega prometa v državi. Podatki o transakcijskih računih fizičnih oseb se obdelujejo v registru tudi z namenom, da se ti podatki zagotovijo osebam iz tretje alineje drugega odstavka 29. člena tega zakona.

(4) Izvajalec plačilnega prometa, ki vodi transakcijske račune, mora tekoče zagotavljati podatke za vzpostavitev in vodenje registra transakcijskih računov.

(5) Register transakcijskih računov vodi Banka Slovenije.

(6) Register transakcijskih računov mora biti vzpostavljen tako, da je mogoča enolična identifikacija imetnikov transakcijskih računov.

(7) Banka Slovenije predpiše podrobnejša pravila o vzpostavitvi in vodenju registra transakcijskih računov ter določi pravila odpiranja transakcijskih računov s posebnim statusom in njihovega vodenja v registru transakcijskih računov.

(8) Banka Slovenije lahko s predpisom iz sedmega odstavka tega člena za vodenje registra transakcijskih računov pooblasti Agencijo Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve.

29. člen

(Dostop do podatkov iz registra transakcijskih računov)

(1) Podatki o transakcijskih računih pravnih oseb, zasebnikov v delu, ki se nanaša na njihovo dejavnost, in drugih imetnikov, ki niso fizične osebe, so javni in jih lahko pridobi vsak, ne da bi moral za to izkazati pravni interes. Ti podatki so dostopni tudi na spletni strani Banke Slovenije.

(2) Podatke o transakcijskih računih fizičnih oseb lahko pridobijo:

- imetnik transakcijskega računa glede podatkov, ki se nanašajo nanj,
- izvajalci plačilnega prometa, ki jih pridobijo za name- ne iz tretjega odstavka 28. člena tega zakona,
- osebe in drugi subjekti, za katere zakon določa pravo- podlago in namen posredovanja osebnih podatkov.

(3) Zahteva za pridobitev podatkov iz registra transakcijskih računov o računih imetnikov, ki so fizične osebe, mora vsebovati ime in priimek oziroma firmo ter naslov prosilca in njegov podpis. Za identifikacijo imetnika transakcijskega računa mora prosilec v zahtevi navesti ime, priimek in davčno številko imetnika, katerega podatke zahteva. V primeru iz tretje alineje prejšnjega odstavka mora zahteva vsebovati navedbo pravne podlage in namen obdelave osebnih podatkov.

(4) Zahteva za pridobitev podatkov iz registra transakcijskih računov se vložijo v pisni ali elektronski obliki. Pogoje in način vložitve zahtev v elektronski obliki določi Banka Slovenije.

(5) Banka Slovenije se s posameznimi prosilci, ki so upravičeni do podatkov iz registra transakcijskih računov, lahko s pogodbo dogovori o elektronskem pošiljanju podatkov. Z državnimi organi in nosilci javnih pooblastil, ki so na podlagi posebnega zakona upravičeni pridobiti določene podatke v okviru izvrševanja svojih pristojnosti, lahko Banka Slovenije sklene pogodbo o neposrednem elektronskem dostopu do podatkov iz registra transakcijskih računov.

(6) Za posredovanje podatkov iz registra transakcijskih računov Banka Slovenije prosilcu zaračuna stroške v skladu s tarifo Banke Slovenije.

(7) Ne glede na prejšnji odstavek Banka Slovenije prosilcu, za katerega poseben zakon določa brezplačno pridobitev podatkov, ne zaračuna posredovanja podatkov iz registra transakcijskih računov.

30. člen

(Poslovanje z gotovino)

(1) Imetnik transakcijskega računa, ki je vpisan v poslovni register Republike Slovenije, sme za plačevanje v gotovini dvigniti z računa potrebno gotovino.

(2) Minister, pristojen za finance, predpiše pogoje in način vplačila, razpolaganja in plačevanja z gotovino za imetnike transakcijskega računa iz prvega odstavka tega člena.

2.a ČEZMEJNA PLAČILA MANJŠE VREDNOSTI

30.a člen

(Uporaba določb tega poglavja)

(1) Določbe 2.a poglavja tega zakona se uporabljajo za čezmejna plačila manjše vrednosti.

(2) Za nalog za čezmejno plačilo manjše vrednosti se uporabljajo določbe 13., 14., 15., 16., 17., 18., 21., 24., 24.a, 24.b in 24.c člena tega zakona, če ni v določbah 2.a poglavja tega zakona drugače določeno.

(3) Določbe 2.a poglavja tega zakona se ne uporabljajo za čezmejna plačila manjše vrednosti pri katerih je nalogo- dajalec:

- banka ali hranilnica,
- zavarovalnica,
- investicijski sklad ali upravitelj tega sklada,
- pokojninski sklad ali upravitelj tega sklada,
- borzno-posredniška družba,
- podjetje katerega dejavnost je podobna dejavnostim podjetij naštetih v prejšnjih alineah tega odstavka, ali katerih osnovna dejavnost je pridobivanje kvalificiranih deležev ali preoblikovanje finančnih terjatev.

30.b člen

(Ponudba za izvršitev čezmejnega plačila manjše vrednosti)

Ponudba, ki jo da izvajalec plačilnega prometa na zahtevo stranke, za izvršitev čezmejnega plačila manjše vrednosti, mora vsebovati navedbo časa, v katerem bo plačilo izvršeno in navedbo provizij in drugih stroškov, razen tistih, ki so povezani z uporabo tečaja. Ponudba veže izvajalca plačilnega prometa do izteka roka za sprejem ponudbe.

30.c člen

(Obveščanje pri čezmejnih plačilih manjše vrednosti)

(1) Izvajalec plačilnega prometa mora sedanji in bodoči stranki, v enostavno razumljivem besedilu pisno ali po elektronskem mediju, dati na voljo informacije o pogojih za izvršitev čezmejnega plačila manjše vrednosti in najmanj o:

1. času, ki je potreben, da bodo sredstva na računu izvajalca plačilnega prometa prejemnika plačila, pri čemer mora biti začetek tega obdobja jasno naveden,

2. času, ki je potreben, da izvajalec plačilnega prometa prejemnika plačila prejeta sredstva knjiži v dobro njegovega računa,

3. načinu izračunavanja provizij in stroškov plačila, ki bremenijo stranko, vključno z njihovimi stopnjami, če se te uporabljajo,

4. datumu valutacije, če ga izvajalec plačilnega prometa uporablja,

5. možnosti vložitve pritožbe in postopku reševanja sporov ter način dostopa do njih,

6. uporabljenih tečajih.

(2) Izvajalec plačilnega prometa mora stranki po izvršenem čezmejnem plačilu manjše vrednosti, razen če se na izrecno željo stranke dogovori drugače, v enostavno razumljivem besedilu pisno ali po elektronskem mediju posredovati najmanj naslednje informacije:

1. referenco, ki stranki omogoča identifikacijo plačila,

2. znesek plačila (brez stroškov),

3. znesek provizij in stroškov, ki bremenijo stranko,

4. datum valutacije, če ga izvajalec plačilnega prometa uporablja,

5. v primeru konverzije v drugo valuto uporabljeni tečaj.

(3) Če je nalogodajalec odredil, da stroški čezmejnega plačila delno ali v celoti bremenijo prejemnika plačila, mora prejemnika plačila o stroških obvestiti njegov izvajalec plačilnega prometa.

30.d člen

(Rok za izvršitev naloga za čezmejno plačilo manjše vrednosti)

Nalog za čezmejno plačilo manjše vrednosti mora izvajalec plačilnega prometa nalogodajalca izvršiti v dogovorjenem roku; če rok ni dogovorjen, pa v petih delovnih dneh po sprejemu naloga.

30.e člen

(Stroški čezmejnega plačila manjše vrednosti)

(1) Izvajalec plačilnega prometa nalogodajalca, morebitni posredniški izvajalec plačilnega prometa in izvajalec plačilnega prometa prejemnika plačila so dolžni po sprejemu naloga za čezmejno plačilo manjše vrednosti opraviti plačilo v polnem znesku, razen če je nalogodajalec odredil, da stroški čezmejnega plačila manjše vrednosti delno ali v celoti bremenijo prejemnika plačila.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka tega člena lahko izvajalec plačilnega prometa prejemnika plačila zaračuna prejemniku plačila stroške vodenja računa, če se s tem ne izogiba obveznostim iz prejšnjega odstavka tega člena.

(3) Če izvajalec plačilnega prometa nalogodajalca ali posredniški izvajalec plačilnega prometa krši določbo prvega odstavka tega člena, mora izvajalec plačilnega prometa nalogodajalca na zahtevo nalogodajalca, brez dodatnih stroškov, povrniti neutemeljeno znižani znesek prejemniku plačila, razen če je nalogodajalec zahteval povračilo v svojo korist. Če je kršitev nastala pri posredniškem izvajalcu plačilnega prometa, mora ta, brez dodatnih stroškov, povrniti neutemeljeno znižani znesek izvajalcu plačilnega prometa nalogodajalca; če je izvajalec plačilnega prometa nalogodajalca zahteval povračilo v korist prejemnika plačila, pa mora posredniški izvajalec plačilnega prometa ta znesek plačati prejemniku plačila.

(4) Če izvajalec plačilnega prometa prejemnika plačila krši določbo prvega odstavka tega člena, mora prejemniku plačila, brez dodatnih stroškov, povrniti neutemeljeno znižani znesek plačila.

30.f člen

(Posebna pravila o odškodninski odgovornosti izvajalca plačilnega prometa pri čezmejnih plačilih manjše vrednosti)

(1) Če izvajalec plačilnega prometa ne izvrši naloga za čezmejno plačilo ali ga izvrši v dobro napačnega prejemnika in če je bilo za znesek plačila, na katerega se je glasil ta nalog, in za znesek morebitnih stroškov izvršitve naloga, zmanjšano kritje na transakcijskem računu nalogodajalca, mora nalogodajalcu povrniti znesek plačila do višine 12.500 evrov oziroma do protivrednosti tega zneska po srednjem tečaju Banke Slovenije, veljavnem na dan povračila zneska, in:

– nadomestilo v višini, ki je enaka obrestim, obračunanim od zneska neizvršenega oziroma napačno izvršenega plačila po obrestni meri zamudnih obresti, ki jo določa zakon, za obdobje od dneva, ko je bilo zmanjšano kritje na njegovem transakcijskem računu do dneva povračila zneska,

– morebitne stroške, za katere je bilo zmanjšano kritje na transakcijskem računu nalogodajalca.

(2) Izvajalec plačilnega prometa mora nalogodajalcu poravnati obveznosti iz prejšnjega odstavka tega člena v roku 14 dni od prejema njegove zahteve, razen če niso bila sredstva medtem knjižena v dobro izvajalca plačilnega prometa prejemnika plačila. Zahteva iz prejšnjega stavka ne more biti vložena pred iztekom roka za izvršitev naloga iz 30.d člena tega zakona.

(3) Nalogodajalec ima pravico zahtevati od izvajalca plačilnega prometa, poleg povrnitve zneska plačila iz prvega odstavka tega člena, tudi razliko do celotnega zneska plačila v skladu z določbami o odškodninski odgovornosti na podlagi 24. člena tega zakona.

(4) Če je v primeru iz prvega odstavka tega člena, nalog za poravnavo zaradi izvršitve naloga za čezmejno plačilo manjše vrednosti že sprejel posredniški izvajalec plačilnega prometa, mora ta na lastne stroške znesek plačila skupaj z obrestmi in stroški povrniti izvajalcu plačilnega prometa, ki je za nalogodajalca izdal ta nalog. Če nalog za poravnavo iz prejšnjega stavka ni bil izvršen zato, ker je bil napačen ali pomanjkljiv, si mora posredniški izvajalec plačilnega prometa prizadevati, da se znesek, na katerega se je glasil ta nalog, povrne izvajalcu plačilnega prometa, ki je izdal nalog iz prejšnjega stavka.

(5) Če je vzrok za neizvršitev naloga za čezmejno plačilo manjše vrednosti neizpolnitev obveznosti posredniškega izvajalca plačilnega prometa, ki ga je izbral izvajalec plačilnega prometa prejemnika plačila, izvajalec plačilnega prometa nalogodajalca ne odgovarja nalogodajalcu za neizvršitev naloga. V primeru iz prejšnjega stavka mora izvajalec plačilnega prometa prejemnika plačila temu nakazati znesek, na katerega se je glasil nalog za plačilo, vendar največ do zneska 12.500 evrov oziroma do protivrednosti tega zneska po srednjem tečaju Banke Slovenije veljavnem na dan tega plačila.

(6) Izvajalec plačilnega prometa nalogodajalca se lahko razbremeni svoje odškodninske odgovornosti, če dokaže, da je do neizvršitve čezmejnega plačila manjše vrednosti prišlo zaradi napačnih ali pomanjkljivih navodil nalogodajalca ali zaradi neizpolnitve s strani posredniškega izvajalca plačilnega prometa, ki ga je izrecno določil nalogodajalec. Izvajalec plačilnega prometa nalogodajalca in drugi izvajalci plačilnega prometa, ki so sodelovali pri izvršitvi naloga, si morajo v tem primeru prizadevati za vračilo zneska plačila, in sicer brez obresti in stroškov, od zneska plačila pa si lahko poplačajo stroške, ki so jih imeli z vračilom sredstev, če so ti stroški specifični. Če je znesek vrnjen izvajalcu plačilnega prometa nalogodajalca, ga mora ta povrniti nalogodajalcu.

3. ELEKTRONSKI DENAR

31. člen

(Opravljanje storitev izdaje elektronskega denarja)

(1) Storitve izdaje elektronskega denarja lahko opravlja:

1. banka s sedežem v Republiki Sloveniji, ki za opravljanje storitev izdaje elektronskega denarja pridobi dovoljenje Banke Slovenije,

2. banka države članice Evropske unije, ki je v skladu z ZBan pooblaščená opravljati storitve izdaje elektronskega denarja kot druge finančne storitve bodisi prek podružnice bodisi neposredno,

3. podružnica tuje banke, ki je pridobila dovoljenje Banke Slovenije za ustanovitev po ZBan.

(2) Elektronski denar lahko izdaja, ne glede na določbe 3. člena ZBan, tudi:

1. družba za izdajo elektronskega denarja, ki je za opravljanje teh storitev pridobila dovoljenje Banke Slovenije,

2. družba za izdajo elektronskega denarja države članice Evropske unije, ki je po tem zakonu pooblaščená opravljati storitve izdaje elektronskega denarja,

3. podružnica tuje družbe za izdajo elektronskega denarja, ki je pridobila dovoljenje Banke Slovenije za ustanovitev po tem zakonu.

(3) Sprejemanje denarnih vplačil za izdajo elektronskega denarja se ne šteje za sprejemanje depozitov v smislu določb ZBan, če je za vplačana denarna sredstva takoj ob vplačilu izdan elektronski denar.

32. člen

(Prepoved opravljanja storitev izdaje elektronskega denarja)

Nihče drug razen oseb iz prvega oziroma drugega odstavka 31. člena tega zakona ne sme opravljati storitev izdaje elektronskega denarja.

33. člen

(Pogoji za opravljanje storitev izdaje elektronskega denarja)

(1) Banka Slovenije predpiše podrobnejše organizacijske, kadrovske in tehnične pogoje za opravljanje storitev izdaje elektronskega denarja in opravlja nadzor nad družbami za izdajo elektronskega denarja smiselno enako, kot opravlja nadzor nad bankami po določbah ZBan.

(2) Za stečaj družbe za izdajo elektronskega denarja se smiselno uporabljajo določbe 160., 161., 162., 164., 165., 167. in 168. člena ZBan.

34. člen

(Podružnica in prosto opravljanje storitev družb za izdajo elektronskega denarja držav članic Evropske unije)

(1) Družba za izdajo elektronskega denarja države članice Evropske unije, ki je na območju države članice upravičena opravljati storitve izdaje elektronskega denarja, lahko te storitve opravlja tudi na območju Republike Slovenije bodisi prek podružnice bodisi neposredno.

(2) Za opravljanje storitev izdaje elektronskega denarja družb za izdajo elektronskega denarja držav članic Evropske unije se smiselno uporabljajo določbe 48. do 51. člena ZBan.

35. člen

(Podružnica tuje družbe za izdajo elektronskega denarja)

(1) Tuja družba za izdajo elektronskega denarja lahko na območju Republike Slovenije opravlja storitve izdaje elektronskega denarja samo prek podružnice.

(2) Za opravljanje storitev izdaje elektronskega denarja tuje družbe za izdajo elektronskega denarja se smiselno uporabljata 53. in 54. člen ZBan.

36. člen

(Pravnoorganizacijska oblika družbe za izdajo elektronskega denarja)

(1) Družba za izdajo elektronskega denarja je lahko organizirana kot delniška družba ali kot družba z omejeno odgovornostjo.

(2) Za družbo za izdajo elektronskega denarja se uporabljajo določbe zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 30/93, 29/94, 82/94, 20/98, 84/98, 6/99, 54/99, 36/00 in 45/01, v nadaljnjem besedilu: ZGD), če ni s tem zakonom drugače določeno.

(3) Določbe 38., 40., 41. in 42. člena tega zakona, ki se nanašajo na delnice in delničarje družbe za izdajo elektronskega denarja, ki je organizirana kot delniška družba, se smiselno uporabljajo za poslovne deleže in družbenike družbe za izdajo elektronskega denarja, ki je organizirana kot družba z omejeno odgovornostjo.

37. člen

(Dejavnost)

(1) Družba za izdajo elektronskega denarja ne sme opravljati nobenih drugih dejavnosti razen storitev izdaje elektronskega denarja. Družba za izdajo elektronskega denarja zlasti ne sme opravljati v katerikoli obliki storitev kreditiranja.

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena lahko družba za izdajo elektronskega denarja opravlja tudi naslednje storitve:

1. finančne in nefinančne storitve, ki so povezane s storitvijo izdaje elektronskega denarja, kot so upravljanje elektronskega denarja z izvajanjem operativnih in drugih pomožnih storitev, povezanih z njegovo izdajo, in izdaja oziroma upravljanje drugih plačilnih instrumentov, in

2. storitve shranjevanje podatkov na elektronske naprave za druge osebe.

(3) Družba za izdajo elektronskega denarja je lahko bodisi sama bodisi skupaj z drugimi osebami, povezanimi z družbo za izdajo elektronskega denarja, imetnik poslovnega deleža, delnic oziroma drugih pravic, na podlagi katerih pridobi imetnik delež glasovalnih pravic ali delež v kapitalu določene pravne osebe samo, če ta pravna oseba kot edino dejavnost opravlja storitve iz drugega odstavka tega člena.

38. člen

(Osnovni kapital in delnice)

(1) Najnižji znesek osnovnega kapitala družbe za izdajo elektronskega denarja je 245.000.000 tolarjev.

(2) Za delnice družbe za izdajo elektronskega denarja, ki je organizirana kot delniška družba, se smiselno uporablja 16. in 17. člen ZBan.

(3) Denarni znesek iz prvega odstavka tega člena se zviša, če se razmerje tolarja proti euru po srednjem tečaju Banke Slovenije spremeni tako, da je ta znesek, preračunan v eure, nižji od zneska iz prvega odstavka 4. člena Direktive 2000/46/ES. Zvišanje, ki je sorazmerno s spremembo navedenega tečajnega razmerja, objavi Banka Slovenije v Uradnem listu Republike Slovenije.

39. člen

(Uprava)

(1) Za upravo družbe za izdajo elektronskega denarja se smiselno uporabljajo 22. do 28. člen ZBan.

(2) Banka Slovenije predpiše podrobnejše pogoje, ki jih mora izpolnjevati član uprave družbe za izdajo elektronskega denarja.

40. člen

(Dovoljenje za opravljanje storitev izdaje elektronskega denarja)

Za dovoljenje za opravljanje storitev izdaje elektronskega denarja se smiselno uporablja prvi odstavek 36. člena, 37. člen, 39. člen, 40. člen in 41. člen ZBan.

41. člen

(Obvladovanje tveganj)

(1) Za obvladovanje tveganj, ki jim je družba za izdajo elektronskega denarja izpostavljena, se smiselno uporabljajo 62. do 67. člen ZBan in predpisi, izdani na podlagi navedenih določb, če ni v drugem do četrtem odstavku tega člena oziroma v predpisu, izdanem na podlagi petega odstavka tega člena drugače določeno.

(2) Kapital družbe za izdajo elektronskega denarja mora biti vedno najmanj enak 2 odstotkoma tistega od naslednjih zneskov, ki je višji:

1. od tekočega stanja vseh obveznosti iz naslova izdaje elektronskega denarja ali

2. od povprečnega stanja vseh obveznosti iz naslova izdaje elektronskega denarja v obdobju zadnjih šestih mesecev.

(3) Ne glede na drugi odstavek tega člena kapital družbe za izdajo elektronskega denarja ne sme biti nikoli nižji od zneska iz prvega odstavka 38. člena tega zakona.

(4) Družba za izdajo elektronskega denarja mora imeti premoženje najmanj v vrednosti, ki je enaka skupnemu znesku njenih obveznosti iz naslova izdaje elektronskega denarja, v obliki naložb, katerih stopnja za tehtanje kreditnih tveganj je 0% in drugih naložb, ki so glede na kreditna tveganja, povezana z njimi, in njihovo likvidnost primerne za kritje obveznosti iz naslova izdaje elektronskega denarja.

(5) Banka Slovenije predpiše podrobnejši način obvladovanja tveganj družb za izdajo elektronskega denarja in poročanja o izpolnjevanju obvladovanj tveganj.

42. člen

(Uporaba drugih določb ZBan)

(1) Za kvalificirane deleže v družbi za izdajo elektronskega denarja se smiselno uporablja 19. do 21. člen ZBan.

(2) Za opravljanje storitev izdaje elektronskega denarja družbe za izdajo elektronskega denarja izven območja Republike Slovenije se smiselno uporablja 43. do 47. člen ZBan.

(3) Za družbo za izdajo elektronskega denarja se smiselno uporabljajo 29. do 31. člen, 95. do 110. člen, 112. do 120. člen ter prvi, tretji in četrti odstavek 121. člena ZBan.

(4) Banka Slovenije predpiše:

1. podrobnejša pravila o poslovnih knjigah in poslovnih poročilih družbe za izdajo elektronskega denarja,

2. podrobnejšo obliko in najmanjši obseg revizijskega pregleda in revizorjevega poročila.

42.a člen

(Obvezne rezerve)

(1) Družba za izdajo elektronskega denarja mora imeti na računu pri Banki Slovenije obvezne rezerve v višini, ki jo določi Banka Slovenije.

(2) Banka Slovenije predpiše način in roke za izračun, izpolnitev in uporabo obveznih rezerv družb za izdajo elektronskega denarja ter določa obrestovanje sredstev obveznih rezerv in nadomestilo za nedosežene ali nepravilno uporabljene obvezne rezerve.

43. člen

(Pogodba o izdaji elektronskega denarja – pojem)

(1) S pogodbo o izdaji elektronskega denarja se izdajatelj elektronskega denarja zaveže proti plačilu določenega

denarnega zneska izdati elektronski denar, ki omogoča imetniku elektronskega denarja opravljanje plačil v višini kritja izdanega elektronskega denarja, imetnik pa se zaveže, da bo izdajatelju za te storitve plačal provizijo.

(2) Kritje izdanega elektronskega denarja je znesek vplačila, opravljenega za izdajo elektronskega denarja, zmanjšan za zneske opravljenih plačil in obračunanih provizij.

44. člen

(Uporaba določb)

Če s tem zakonom ni določeno drugače, se za pravna razmerja med izdajateljem elektronskega denarja in imetnikom uporabljajo pravila obligacijskega zakonika (Uradni list RS, št. 83/01), ki urejajo pogodbo o naročilu.

45. člen

(Pravica imetnika zahtevati izplačilo kritja)

(1) Imetnik lahko kadarkoli zahteva, da mu izdajatelj izplača kritje izdanega elektronskega denarja bodisi v gotovini bodisi z nakazilom na njegov transakcijski račun, v roku, ki ne sme biti daljši od osmih dni, šteto od prejema zahteve za izplačilo.

(2) Izdajatelj elektronskega denarja imetniku za uresničitev pravice iz prvega odstavka tega člena nima pravice zaračunati provizije oziroma drugih stroškov, razen stroškov, ki so neposredno povezani z nakazilom na imetnikov transakcijski račun.

(3) Pravice imetnika iz prvega oziroma drugega odstavka tega člena s pogodbo ni mogoče niti izključiti niti omejiti.

(4) Ne glede na tretji odstavek tega člena lahko splošni pogoji poslovanja določijo najnižji znesek kritja, ki je lahko predmet zahteve iz prvega odstavka tega člena. Najnižji znesek iz prejšnjega stavka ne more biti višji od 2.000 tolarjev.

(5) Banka Slovenije uskladi denarni znesek iz predhodnega odstavka, če se za več kot 10% spremeni razmerje tolarja proti evru po tečaju Banke Slovenija.

46. člen

(Obveznost izdajatelja elektronskega denarja)

Izdajatelj elektronskega denarja mora imetniku omogočiti vpogled v stanje oziroma kritje izdanega elektronskega denarja.

47. člen

(Odgovornost izdajatelja elektronskega denarja)

(1) Izdajatelj elektronskega denarja objektivno odgovarja imetniku za izgubljeni znesek kritja in za napačno izvršitev plačila, tudi če je razlog za izgubo kritja oziroma napačno izvršitev plačila okvara medija na katerem je shranjen elektronski denar oziroma opreme, ki ni neposredno oziroma izključno pod nadzorom izdajatelja elektronskega denarja, razen če gre za sredstva oziroma opremo, katere uporabe izdajatelj elektronskega denarja ni odobril.

(2) Odgovornosti iz prejšnjega odstavka se izdajatelj elektronskega denarja lahko razbremeni, če dokaže, da je razlog za izgubo kritja oziroma napačno izvršitev plačila okvara, ki jo je povzročil imetnik iz hude malomarnosti oziroma namenoma.

4. PORAVNAVE V PLAČILNEM PROMETU

48. člen

(Poravnave)

(1) Poravnava je tisto dejanje, ki pomeni izpolnitev obveznosti med dvema ali več izvajalci plačilnega prometa v imenu in za račun udeležencev plačilnega prometa.

(2) Poravnavo po prvem odstavku tega člena lahko izvrši Banka Slovenije oziroma drug izvajalec plačilnega

prometa, ki ima dovoljenje Banke Slovenije za upravljanje plačilnega sistema (upravljavec plačilnega sistema).

49. člen

(Izvajanje poravnave)

Poravnava se izvaja s prenosom denarnega dobroimetja med izvajalci plačilnega prometa oziroma med izvajalci plačilnega prometa in Banko Slovenije, ali drugim upravljavcem plačilnega sistema:

1. bodisi zaradi izpolnitve obveznosti izvajalca plačilnega prometa nalogodajalca do imetnika transakcijskega računa izvršiti nalog tega imetnika transakcijskega računa iz prvega odstavka 17. člena tega zakona,

2. bodisi zaradi izpolnitve medsebojnih denarnih obveznosti med izvajalci plačilnega prometa oziroma med izvajalci plačilnega prometa in Banko Slovenije oziroma drugim upravljavcem plačilnega sistema.

50. člen

(Način poravnave)

Izvajalci plačilnega prometa, ki vodijo transakcijske račune imetnikov transakcijskih računov, lahko uredijo vsebino medsebojnih pravnih razmerij v zvezi z izvrševanjem nalogov imetnikov transakcijskih računov, bodisi z dvostransko pogodbo bodisi s pravili plačilnega sistema, če ni v tem zakonu oziroma predpisu, izdanem na podlagi 52. člena tega zakona, drugače določeno.

51. člen

(Nalog za poravnavo)

Nalog za poravnavo je nalog, s katerim se poravnava medsebojna plačila med člani plačilnega sistema. Nalog za poravnavo plačil storitev plačilnega prometa, ki jih član plačilnega sistema opravlja za stranke, se lahko nanaša na izvršitev posameznega ali izvršitev več nalogov za plačilo, ki so jih izdale fizične ali pravne osebe (nalogodajalci).

52. člen

(Predpis o poravnava)

(1) Banka Slovenije predpiše podrobnejša pravila o poravnava med izvajalci plačilnega prometa, s katerimi zlasti določi:

1. pogoje za opravljanje poravnave,

2. pravila o načinih obvladovanja kreditnih, likvidnostnih in sistemskih tveganj, ki jih morajo zagotavljati plačilni sistemi, in druge pogoje, ki jih morajo izpolnjevati plačilni sistemi,

3. poročanje izvajalcev plačilnega prometa v zvezi z opravljanjem poravnave,

4. pogoje za opravljanje storitev upravljanja plačilnih sistemov in druge pogoje, ki jih mora izpolnjevati klirinška družba.

(2) Za opravljanje storitev upravljanja plačilnega sistema mora klirinška družba izpolnjevati kapitalske in druge zahteve, ki zagotavljajo obvladovanje tveganj v plačilnem sistemu in pri poslovanju klirinške družbe, revidirati letna poročila, poročati Banki Slovenije, zagotavljati tehnične, kadrovske in organizacijske pogoje ter izpolnjevati druge pogoje za opravljanje storitev, ki jih predpiše Banka Slovenije.

5. PLAČILNI SISTEMI

53. člen

(Pojem)

(1) Plačilni sistem je pravno razmerje med tremi ali več člani plačilnega sistema v zvezi z medsebojno poravnavo denarnih obveznosti, urejeno s pravili tega sistema.

(2) Član plačilnega sistema je:

– upravljavec plačilnega sistema,

– klirinško-depotna družba glede poravnave denarnega dela poslov z vrednostnimi papirji,

– pravna oseba, ki je banka, hranilnica oziroma hranilno-kreditna služba, ki je v Republiki Sloveniji pridobila dovoljenje Banke Slovenije za opravljanje bančnih storitev v skladu z zakonom, ki ureja bančništvo,

– pravna oseba, ki opravlja storitve sprejemanja depozitov in drugih vračljivih sredstev od javnosti in odobravanja kreditov za svoj račun in je pridobila dovoljenje za opravljanje teh storitev v drugih državah članicah ali v tretji državi,

– družba, ki opravlja storitve izdaje elektronskega denarja v skladu s tem zakonom,

– institucija iz 3. točke 2. člena Direktive 2000/12/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. marca 2000 o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti kreditnih institucij (UL L št. 126, 26. 5. 2000, str. 1, s spremembami), za katero se omenjena direktiva ne uporablja,

– pravna oseba, ki je v Republiki Sloveniji pridobila dovoljenje Agencije za trg vrednostnih papirjev za opravljanje storitev v zvezi z vrednostnimi papirji v skladu z zakonom, ki ureja trg vrednostnih papirjev,

– investicijsko podjetje iz druge države članice, katerega redna dejavnost ali poslovanje je opravljanje storitev v zvezi z vrednostnimi papirji za tretje osebe in za katero je v tej drugi državi članici pridobilo dovoljenje nadzornega organa te države članice,

– investicijsko podjetje iz tretje države, ki bi, če bi bilo ustanovljeno v državi članici, sodilo v okvir opredelitve investicijskega podjetja iz prejšnje alinee in je pooblaščen v tretji državi ter za poslovanje katerega veljajo pravila, ki so vsaj tako stroga kot tista, določena v zakonu, ki ureja trg vrednostnih papirjev,

– državni organ in nosilec javnih pooblastil.

Oseba iz prejšnjega stavka je član plačilnega sistema, če je vključena v plačilni sistem in je odgovorna za izpolnjevanje finančnih obveznosti, ki izhajajo iz nalogov za poravnavo v tem sistemu. Pri številu članov iz prejšnjega odstavka se ne upoštevajo morebitni posredni člani in upravljavec plačilnega sistema.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek član plačilnega sistema niso institucije iz 2.a) do 2.k) točke 2. člena Direktive Sveta 93/22/EGS z dne 10. maja 1993 o investicijskih storitvah na področju vrednostnih papirjev (UL L št. 141, 11. 6. 1993, str. 27, s spremembami), za katere se omenjena direktiva ne uporablja.

(4) Posredni član plačilnega sistema je lahko oseba iz tretje do šeste alinee drugega odstavka tega člena, ki poravnava svoje denarne obveznosti v plačilnem sistemu prek člana tega sistema, kateri na podlagi pogodbenega razmerja zagotavlja izvršitev plačilnih nalogov oziroma prenehanje denarne obveznosti v skladu s pravili plačilnega sistema.

(5) Če ima najmanj en član plačilnega sistema sedež v državi članici Evropske unije, člani plačilnega sistema izberejo pravo države članice, ki naj se uporablja za plačilni sistem. Izberejo lahko samo pravo tiste države članice, v kateri ima vsaj eden od njih svoj sedež.

(6) Upravitelji plačilnega sistema iz drugega odstavka 59. člena tega zakona obveščajo Banko Slovenije o članih plačilnega sistema, vključno z morebitnimi posrednimi člani, in o spremembah v zvezi z njimi.

(7) Člani plačilnega sistema, ki imajo sedež v Republiki Sloveniji, za njihov plačilni sistem pa se uporablja pravo druge države članice Evropske unije ali pravo druge tuje države, morajo o takšnem članstvu obvestiti Banko Slovenije.

(8) Banka Slovenije s podzakonskim predpisom določi način in roke obveščanja iz šestega in sedmega odstavka tega člena.

54. člen

(Oblikovanje plačilnega sistema)

(1) Člani plačilnega prometa oblikujejo plačilni sistem s tem, da sprejmejo pravila plačilnega sistema.

(2) Član plačilnega prometa se vključi v že oblikovani plačilni sistem s tem, da pristopi k pravilom tega plačilnega sistema.

(3) Stranka izvajalca plačilnega prometa in vsak, ki želi pri izvajalcu plačilnega prometa opraviti plačilo na podlagi naloga za plačilo ali nakazila, lahko zahteva, da ga izvajalec plačilnega prometa obvesti o plačilnih sistemih, v katere je vključen in o poglavitnih pravilih delovanja teh sistemov.

55. člen

(Pravila plačilnega sistema)

(1) Pravila plačilnega sistema urejajo vsebino pravic in obveznosti med člani plačilnega sistema ter vsebino pravic in obveznosti med člani plačilnega sistema in upravljavcem plačilnega sistema.

(2) Pravila plačilnega sistema morajo določati:

1. pogoje za članstvo v plačilnem sistemu ter način in pogoje za vključitev novih članov v plačilni sistem oziroma za izključitev posameznega člana iz plačilnega sistema,

2. način opravljanja poravnave,

3. način posredovanja nalogov za poravnavo, način preverjanja pravilnosti nalogov in roke za obveščanje o zavrnitvi naloga za poravnavo,

4. trenutek sprejema naloga za poravnavo v sistem,

5. roke za izračunavanje in poravnavo (izpolnitev) medsebojnih denarnih obveznosti članov plačilnega sistema v poravnavi,

6. način izračuna in poravnave medsebojnih denarnih obveznosti članov plačilnega sistema v poravnavi,

7. pravila o obvladovanju kreditnih, likvidnostnih in sistemskih tveganj v plačilnem sistemu,

8. trenutek nepreklicnosti naloga za poravnavo,

9. pravo, ki se uporablja za plačilni sistem.

(3) Izračun in poravnava medsebojnih denarnih obveznosti članov v poravnavi med člani plačilnega sistema se lahko opravi:

1. bodisi na podlagi seštevka vseh obveznosti in vseh terjatev posameznega člana plačilnega sistema na podlagi nalogov za poravnavo v obračunskem obdobju (bruto poravnava),

2. bodisi na podlagi razlike med seštevkom vseh obveznosti in seštevka vseh terjatev posameznega člana plačilnega sistema na podlagi nalogov za poravnavo v obračunskem obdobju (neto poravnava).

(4) Neto poravnava iz 2. točke tretjega odstavka tega člena se lahko opravi:

1. bodisi na podlagi pobota vzajemnih terjatev in obveznosti med posameznima članoma plačilnega sistema,

2. bodisi z izravnavo vseh obveznosti in vseh terjatev posameznega člana plačilnega sistema do ostalih članov plačilnega sistema.

56. člen

(Dovoljenje za oblikovanje plačilnega sistema)

(1) Člani plačilnega sistema lahko začnejo opravljati poravnave prek plačilnega sistema, ko pridobijo dovoljenje Banke Slovenije za oblikovanje plačilnega sistema.

(2) Zahtevi za izdajo dovoljenja za oblikovanje plačilnega sistema morajo člani plačilnega sistema priložiti pravila plačilnega sistema in druge dokaze o tem, da plačilni sistem izpolnjuje pogoje, določene s tem zakonom oziroma predpisi, izdanimi na njegovi podlagi.

(3) Banka Slovenija izda dovoljenje za oblikovanje plačilnega sistema, če plačilni sistem izpolnjuje pogoje, dolo-

čene s tem zakonom oziroma predpisi, izdanimi na njegovi podlagi.

(4) Sprememba pravil plačilnega sistema začne veljati, ko člani plačilnega sistema pridobijo soglasje Banke Slovenije k spremembi teh pravil. Za soglasje iz prejšnjega stavka se smiselno uporabljata drugi in tretji odstavek tega člena.

(5) Banka Slovenije obvešča Evropsko komisijo o sistemih za katere je izdala dovoljenje za oblikovanje plačilnega sistema na podlagi tega člena.

57. člen

(Postopki zaradi insolventnosti člana plačilnega sistema)

(1) Začetek postopka zaradi insolventnosti člana plačilnega sistema ne vpliva na pravice in obveznosti članov v zvezi z udeležbo, ki so nastale pred začetkom tega postopka.

(2) V postopku zaradi insolventnosti člana plačilnega sistema so nalogi za poravnavo tega člana veljavni, če so bili sprejeti v plačilni sistem pred začetkom postopka zaradi insolventnosti. Veljavni so tudi nalogi za poravnavo, ki so bili sprejeti v plačilni sistem po začetku postopka zaradi insolventnosti in se izvršijo na dan začetka postopka zaradi insolventnosti, če upravljavec plačilnega sistema ni vedel in ni mogel vedeti za začetek postopka zaradi insolventnosti. Nalog za poravnavo je sprejet v sistem, ko so v skladu s pravili sistema izpolnjeni pogoji za vstop naloga za poravnavo v sistem.

(3) Za izračun in poravnavo medsebojnih denarnih obveznosti članov plačilnega sistema se v postopku zaradi insolventnosti člana plačilnega sistema ne uporabljajo določbe 118. in 119. člena Zakona o prisilni poravnavi, stečaju in likvidaciji (Uradni list RS, št. 67/93, 74/94 – odločba US, 8/96 – odločba US, 25/97 – ZJSRS, 39/97, 1/99 – ZNIDC, 52/99, 101/01 – odločba US, 42/02 – ZDR, 58/03 – ZZK-1, v nadaljnjem besedilu: ZPPSL) o prepovedi pobotanja.

(4) V postopku zaradi insolventnosti člana plačilnega sistema se za pravice in obveznosti v zvezi z udeležbo uporablja pravo, ki velja za ta sistem.

(5) Začetek postopka zaradi insolventnosti po tem zakonu je trenutek, ko sodišče izda sklep o začetku postopka zaradi insolventnosti. Sodišče mora v sklepu, s katerim je začelo postopek zaradi insolventnosti, navesti tudi dan, uro in minuto izdaje sklepa ter to objaviti v oklicu o začetku postopka.

(6) Sodišče o začetku postopka zaradi insolventnosti v skladu s prejšnjim odstavkom, takoj obvesti Banko Slovenije, Banka Slovenije pa upravljavca plačilnega sistema. Banka Slovenije o tem takoj obvesti tudi pristojne institucije drugih držav članic Evropske unije.

58. člen

(Nadzor nad delovanjem plačilnega sistema)

(1) Banka Slovenije opravlja nadzor nad delovanjem plačilnega sistema z namenom preverjanja, če plačilni sistem izpolnjuje pogoje, določene v tem zakonu in predpisi, izdanimi na njihovi podlagi.

(2) Za nadzor iz prvega odstavka tega člena se smiselno uporabljajo določbe 123. do 128. člena, 1., 2. in 4. točka 130. člena in 131. do 133. člen ZBan, pri čemer se ukrepi nadzora izrekajo članom plačilnega sistema in morebitnemu upravljavcu plačilnega sistema.

59. člen

(Storitve upravljanja plačilnega sistema)

(1) Storitve upravljanja plačilnega sistema obsegajo zlasti:

1. izvajanje izračuna medsebojnih terjatev in obveznosti članov plačilnega sistema v zvezi s poravnavo,

2. izvajanje poravnave,

3. vodenje poravnalnih računov, ali

4. upravljanje likvidnosti članom plačilnega sistema v zvezi s poravnavo.

(2) Storitve upravljanja plačilnega sistema opravlja Banka Slovenije, klirinška družba ali posamezen član plačilnega sistema pa lahko opravlja storitve upravljanja plačilnega sistema, če imata dovoljenje Banke Slovenije za upravljanje plačilnega sistema.

(3) Storitve vodenja poravnalnih računov lahko opravlja jo samo osebe iz drugega odstavka 4. člena tega zakona.

60. člen

(Dovoljenje za opravljanje storitev upravljanja plačilnega sistema)

(1) Klirinška družba mora pred začetkom opravljanja storitev upravljanja posameznega plačilnega sistema iz prvega odstavka predhodnega člena tega zakona dobiti dovoljenje Banke Slovenije za opravljanje teh storitev.

(2) Klirinška družba s sedežem v tujini lahko opravlja storitve upravljanja plačilnega sistema na območju Republike Slovenije samo preko podružnice v Republiki Sloveniji, na podlagi dovoljenja Banke Slovenije.

(3) Klirinška družba s sedežem v državi članici Evropske unije lahko opravlja storitve upravljanja plačilnega sistema na območju Republike Slovenije bodisi preko podružnice bodisi neposredno, na podlagi dovoljenja Banke Slovenije.

(4) Zahteva za izdajo dovoljenja za opravljanje storitev upravljanja plačilnega sistema iz prvega odstavka tega člena mora obsegati določno opredelitev vrst storitev iz prvega odstavka 59. člena, na katere se zahteva nanaša. Zahtevi za izdajo dovoljenja za opravljanje storitev upravljanja plačilnega sistema je potrebno priložiti dokumentacijo, ki jo predpiše Banka Slovenije, na podlagi katere je mogoče ugotoviti, ali je družba sposobna opravljati te storitve.

61. člen

(Nadzor nad opravljanjem storitev upravljanja plačilnih sistemov)

Za nadzor nad klirinškimi družbami se smiselno uporablja 123. do 128. člen, 1., 2., 4., 6. in 7. točka 130. člena, 131. do 136. člen, 147. do 152. člen ZBan, za njihov stečaj pa 160. do 162., 164., 165., 167. in 168. člen ZBan.

62. člen

(Plačilni sistem Banke Slovenije)

Ne glede na določbe 54. in 56. člena tega zakona lahko Banka Slovenije oblikuje in upravlja plačilni sistem tako, da sprejme pravila njegovega delovanja ter opredeli pogoje udeležbe v njem in način poravnave obveznosti med njegovimi člani.

63. člen

(črtan)

64. člen

(Nepreklicnost naloga za plačilo med imetniki transakcijskih računov pri isti banki)

Naloga za plačilo med imetniki računov pri istem izvajalcu plačilnega prometa ni več mogoče preklicati, ko je nalog izvršen po prvem odstavku 16. člena tega zakona.

65. člen

(Nepreklicnost naloga za plačilo med imetniki transakcijskih računov pri različnih bankah)

(1) Kadar banka nalogodajalca izpolnjuje svoje obveznosti do imetnika transakcijskega računa izvršiti nalog tega imetnika transakcijskega računa iz prvega odstavka 17. člena

tega zakona na podlagi dvostranske bančne poravnave z banko prejemnika plačila, naloga za plačilo ni mogoče več preklicati, ko je nalog izvršen po prvem odstavku 17. člena tega zakona.

(2) Kadar banka nalogodajalca izpolnjuje svoje obveznosti do imetnika transakcijskega računa izvršiti nalog tega imetnika iz prvega odstavka 17. člena tega zakona prek plačilnega sistema, naloga za plačilo ni več mogoče preklicati, ko je po pravilih plačilnega sistema nalog za poravnavo, ki ga je izdala banka nalogodajalca zaradi izvršitve naloga imetnika, nepreklicen.

66. člen

(Stečaj imetnika transakcijskega računa)

Ne glede na prvi odstavek 123. člena ZPPSL preneha veljati nalog za plačilo imetnika transakcijskega računa, nad katerim je bil začet stečajni postopek, z dnem začetka stečajnega postopka nad tem imetnikom transakcijskega računa, če je izvajalec plačilnega prometa obvestilo stečajnega upravitelja o začetku stečajnega postopka prejel do takrat, ko je nalog še mogoče preklicati po 64. oziroma 65. členu tega zakona.

6. NADZIRANJE

67. člen

(Izvajanje nadzora)

(1) Nadzor nad izvajanjem plačilnega prometa in nad izvajalci plačilnega prometa opravlja Banka Slovenije v skladu z določbami zakona o Banki Slovenije, ZBan in drugih predpisov s ciljem zagotoviti varen in zakonit plačilni promet v državi.

(2) Nadzor iz prvega odstavka tega člena izvaja Banka Slovenije po postopku, določenem v ZBan.

(3) Banka Slovenije opravlja tudi nadzor nad osebami, ki v nasprotju s tem zakonom opravljajo storitve vodenja transakcijskih računov, storitve izdaje elektronskega denarja in storitve upravljanja plačilnega sistema.

(4) Za nadzor iz prejšnjega odstavka se smiselno uporabljata 170. in 171. člen ZBan.

7. STATISTIKA IN INFORMIRANJE

68. člen

(Zbiranje in uporaba podatkov o plačilnem prometu za statistične in davčne namene)

(1) Izvajalci plačilnega prometa, ki vodijo transakcijske račune in Banka Slovenije, za račune, ki jih vodi v skladu s 4. členom tega zakona, zbirajo podatke o stanjih in prometu prek teh računov in druge podatke za statistične namene ter za druge, z zakoni predpisane namene.

(2) Izvajalci plačilnega prometa posredujejo podatke iz prvega odstavka tega člena Banki Slovenije, Agenciji Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve ter Davčni upravi Republike Slovenije in Carinski upravi Republike Slovenije.

(3) Banka Slovenije, Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve ob soglasju Banke Slovenije in minister, pristojen za finance, predpišejo vsebino, način in roke zbiranja podatkov iz prvega in četrtega odstavka tega člena, vsak za podatke, ki jih zbira po tem zakonu.

69. člen

(Varovanje skrivnosti)

Izvajalci plačilnega prometa morajo pri svojem delu varovati poslovne skrivnosti.

8. AGENCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA
JAVNOPRAVNE EVIDENCE IN STORITVE

70. člen

(Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve)

(1) Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve je pravna oseba, ki se ustanovi za vodenje javnopravnih evidenc in opravljanje drugih zadev javnega pomena, določenih s tem zakonom ali drugim predpisom.

(2) Do uveljavitve zakona, ki ureja javne agencije, se za pravni položaj Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja zavode, če ni v tem zakonu drugače določeno.

(3) Ustanovitelj Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve je Republika Slovenija.

(4) Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve ima sedež v Ljubljani, naloge iz 71. člena tega zakona pa opravlja tudi prek izpostav izven kraja sedeža v krajih podružnic Agencije Republike Slovenije za plačilni promet, ki jih določi Vlada Republike Slovenije v aktu o ustanovitvi Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve. Izpostave Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve se praviloma določijo v vsaki statistični regiji.

Opomba: Za Agencijo Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve se v celoti uporablja Zakon o javnih agencijah (drugi odstavek 50. člena ZJA, Uradni list RS, št. 52/02).

71. člen

(Naloge Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve)

(1) Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve opravlja naslednje naloge:

1. zbira, prevzema, vodi in pripravlja povezane evidenčne javnopravne podatke, v zvezi s poslovnim registrom Republike Slovenije za nadaljnjo evidenčno, analitsko in informativno uporabo v ministrstvih ter vladnih službah za potrebe državne statistike ter za raziskovalne namene,

2. vodi poslovni register Republike Slovenije,

3. vodi register zastavnih pravic na premičninah,

4. vodi druge registre, evidence in zbirke podatkov, določene z drugimi predpisi, za potrebe Republike Slovenije oziroma državnih organov,

5. zbira, obdeluje in posreduje podatke iz letnih poročil poslovnih subjektov v skladu z zakoni in javno objavlja letna poročila ter druge podatke gospodarskih družb, podjetnikov in drugih poslovnih subjektov v skladu z ZGD in drugimi zakoni,

6. zbira, obdeluje, objavlja in posreduje podatke iz letnih poročil o premoženjskem in finančnem položaju ter poslovnem izidu družb in podjetnikov ter drugih poslovnih subjektov za izdelavo uskupinjenih informacij o ekonomskih gibanjih,

7. izvaja statistično raziskovanje o prejemkih in izdatkih poslovnih subjektov,

8. opravlja druge statistične, informativne in druge naloge, določene z drugimi zakoni in predpisi,

9. sodeluje pri vodenju in obdelavi statističnih podatkov v zvezi z javnimi naročili za potrebe ministrstva, pristojnega za finance in Gospodarske zbornice Slovenije ter opravlja naloge pri presoji finančne in poslovne sposobnosti ponudnikov izvedbe javnih naročil,

10. opravlja posebne informacijsko-tehnološke naloge ter druge naloge, za katere jo pooblasti Republika Slovenija oziroma lokalna skupnost,

11. opravlja določene naloge pri vzpostavitvi evidenc o plačanih prispevkih za pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

(2) Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve lahko kot gospodarsko dejavnost opravlja tudi storitve izdelave bonitetnih poročil, storitve obdelave in posredovanja nalogov za poravnavo in druge podobne storitve.

(3) Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve ima pri opravljanju nalog iz prvega odstavka tega člena javna pooblastila določena s tem oziroma drugim zakonom in prevzame javna pooblastila, pristojnosti in naloge, ki jih je do uveljavitve tega zakona imela Agencija Republike Slovenije za plačilni promet, če s tem zakonom ni določeno drugače.

(4) Agenciji Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve morajo podatke o poslovnih subjektih za vodenje poslovnega registra Republike Slovenije posredovati vsi registrski organi, pri katerih se poslovni subjekti registrirajo v skladu s predpisi. Registrski organi posredujejo podatke o poslovnih subjektih Agenciji Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve z neposredno računalniško povezavo najpozneje v petih dneh po vpisu poslovnega subjekta oziroma po vpisu sprememb podatkov. Če registrski organi podatkov o poslovnih subjektih ne vodijo na elektronski način, jih Agenciji Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve posredujejo na papirju v istem roku.

(5) Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve v soglasju z Banko Slovenije in Ministrstvom za finance predpiše načine, postopke in udeležence za izvajanje statističnega raziskovanja o prejemkih in izdatkih poslovnih subjektov. Za izdajanje metodoloških navodil za izvajanje drugih javnih pooblastil iz tretjega odstavka tega člena je pristojna Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve.

(6) Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve mora Davčni upravi Republike Slovenije in Carinski upravi Republike Slovenije brezplačno posredovati podatke, ki so potrebni za izvajanje nalog davčne službe ter organu, pristojnemu za javna plačila brezplačno posredovati podatke, ki so potrebni za vodenje registra neposrednih in posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov ter drugih oseb javnega sektorja.

(7) Minister, pristojen za finance, predpiše vrste, vsebino, način in roke za pošiljanje poročil iz šestega odstavka tega člena.

71.a člen

(Odločanje Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve o prekršku)

(1) Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve odloča kot prekrškovni organ, v skladu z zakonom, ki ureja prekrške, o prekrških, storjenih z opustitvijo predložitve letnih poročil oziroma drugih poročil in podatkov po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, zakonu, ki ureja računovodstvo, zakonu, ki ureja društva, in drugih predpisih, če ti določajo Agencijo Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve kot prekrškovni organ.

(2) Postopek o prekršku vodi in v njem odloča pooblaščen uradna oseba Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve, ki izpolnjuje pogoje po zakonu, ki ureja prekrške in na njegovi podlagi sprejetih predpisih.

(3) Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve z notranjim aktom, ki ureja organizacijo in sistemizacijo delovnih mest, podrobneje določi pogoje in način podelitve in prenehanje pooblastila osebi, ki se šteje za pooblaščen uradno osebo agencije iz drugega odstavka tega člena.

72. člen

(Javnost dela Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve)

(1) Delo Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve je javno.

(2) Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve obvešča javnost o svojem delu z letnimi poročili.

(3) Vsebinsko letnega poročila in način obveščanja javnosti uredi akt o ustanovitvi Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve.

9. ORGAN, PRISTOJEN ZA JAVNA PLAČILA

73. člen

(Obveščanje organa, pristojnega za javna plačila)

(1) Banka Slovenije in banke, ki vodijo transakcijske račune neposrednih oziroma posrednih uporabnikov državnega oziroma občinskega proračuna, morajo organu, pristojnemu za javna plačila, sporočiti podatke o plačilih opravljenih v breme in v dobro teh računov.

(2) Minister, pristojen za finance, predpiše:

1. način in roke za pošiljanje podatkov iz prvega odstavka tega člena,

2. vrste podračunov, način plačevanja in razporejanja obveznih dajatev in drugih javnofinančnih prihodkov, obvezne podatke na nalogu za plačilo obveznih dajatev in drugih javnofinančnih prihodkov ter obliko in način sporočanja teh podatkov v skladu s tem zakonom in zakonom, ki ureja davčni postopek.

74. člen

(Naloge organa, pristojnega za javna plačila)

(1) Organ, pristojen za javna plačila, opravlja naslednje naloge za potrebe evidentiranja in izvajanja javnofinančnih tokov v okviru enotnega zakladniškega sistema:

1. vodi register neposrednih oziroma posrednih uporabnikov državnega oziroma občinskega proračuna,

2. vodi račune neposrednih in posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov, Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije in Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, ki so vključeni v sistem enotnega zakladniškega računa, kot ga določa zakon o javnih financah in so v skladu s petim odstavkom 8. člena tega zakona odprti kot podračuni enotnega zakladniškega računa države oziroma občin,

3. sprejema plačilna navodila neposrednih oziroma posrednih uporabnikov državnega oziroma občinskega proračuna in drugih oseb, ki poslujejo v okviru enotnega zakladniškega sistema,

4. izdaja naloge za plačilo v breme računov neposrednih in posrednih proračunskih uporabnikov, ki poslujejo v okviru enotnega zakladniškega sistema,

5. pripravlja in pošilja obvestila iz 26. člena tega zakona vsem neposrednim in posrednim uporabnikom državnega in občinskih proračunov, Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije in Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, ki so vključeni v sistem enotnega zakladniškega računa, kot ga določa zakon o javnih financah,

6. zbira in pošilja podatke iz 68. člena tega zakona za vse neposredne in posredne uporabnike državnega in občinskih proračunov, Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije in Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, ki so vključeni v sistem enotnega zakladniškega računa kot ga določa zakon o javnih financah,

7. po posebni pogodbi z Banko Slovenije lahko za Banko Slovenije izvaja storitve plačilnega prometa po tem zakonu,

8. zbira podatke iz tretjega odstavka 68. člena in iz drugega odstavka 73. člena tega zakona, vodi ustrezne evidence teh podatkov in na podlagi teh zagotavlja ustrezne informacije,

9. zagotavlja podatke in informacije o javnofinančnih vplačilih in izplačilih iz proračuna Republike Slovenije, Zavo-

da za zdravstveno zavarovanje Slovenije in Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije in drugih oseb, ki morajo po predpisih o enotnem zakladniškem sistemu poslovati prek organa, pristojnega za javna plačila v rokih, ki jih predpiše minister, pristojen za finance,

10. zagotavlja podatke o plačilih davkov, prispevkov, carin in drugih dajatev, ki jih davčna oziroma carinska uprava pobira oziroma izterjuje,

11. opravlja druge naloge določene z zakonom oziroma drugimi predpisi.

(2) Organ, pristojen za javna plačila, lahko za namen izvajanja kontrole obstoja transakcijskih računov prejemnikov plačil pri izvrševanju nalog iz 2., 3. in 4. točke prvega odstavka tega člena s ciljem tekočega opravljanja plačilnega prometa v državi pridobi podatke o transakcijskih računih fizičnih oseb.

(3) Minister, pristojen za finance, s posebnim predpisom določi pravne osebe (neposredne in posredne uporabnike državnega oziroma občinskega proračuna in druge osebe), ki so vključene v enotni zakladniški sistem ter pravila in zahteve, povezane z opravljanjem nalog organa, pristojnega za javna plačila.

(4) Organ, pristojen za javna plačila lahko za storitve, ki jih opravlja po tem zakonu, zaračunava provizijo in stroške storitev, v skladu z zakonskimi in podzakonskimi akti ter na podlagi posebnega predpisa ministra, pristojnega za finance.

10. KAZENSKÉ DOLOČBE

75. člen

(Kršitve izvajalcev plačilnega prometa)

(1) Z globo od 1.000.000 do 6.000.000 tolarjev se za prekršek kaznuje izvajalec plačilnega prometa:

1. ki opravlja storitve plačilnega prometa, ne da bi za opravljanje teh storitev pridobil dovoljenje Banke Slovenije (drugi in tretji odstavek 4. člena),

2. ki odpira račune v nasprotju s prepovedjo iz sedmega in osmega odstavka 8. člena tega zakona,

3. ki ne izvršuje nalogov za plačilo ali zamuja z izvršitvijo nalogov (16., 17., 18., 21., 24., 24.a, 30.d, 30.e in 30.f člen),

4. ki ne pošilja obvestil strankam v vsebini, kot jo določa ta zakon (26. in 30.c člen),

5. ki začne opravljati poravnavo prek plačilnega sistema, ne da bi za oblikovanje tega plačilnega sistema članice pridobile dovoljenje Banke Slovenije (prvi odstavek 56. člena),

6. ki ne obvešča Banke Slovenije v skladu s šestim in sedmim odstavkom 53. člena tega zakona,

7. ki tekoče ne zagotavlja podatkov za vzpostavitev in vodenje registra transakcijskih računov (drugi odstavek 28. člena) ali Banki Slovenije ne zagotavlja podatkov oziroma poročil določenih s predpisi izdanimi na podlagi 6., 7. in 52. člena tega zakona,

8. ki ne zbira podatkov o stanjih in prometu prek transakcijskih računov in drugih podatkov za statistične namene oziroma jih ne posreduje Banki Slovenije, Agenciji Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve, Davčni upravi Republike Slovenije in Carinski upravi Republike Slovenije, v skladu s prvim in drugim odstavkom 68. člena tega zakona oziroma predpisi, izdanimi po tretjem odstavku 68. člena tega zakona,

9. ki ne obvešča strank v skladu s tretjim odstavkom 54. člena tega zakona,

10. ki ne sporoča podatkov iz prvega odstavka 73. člena tega zakona Upravi Republike Slovenije za javna plačila oziroma jih ne sporoča na način in v rokih, določenih s predpisom, izdanim na podlagi drugega odstavka 73. člena tega zakona,

11. ki ne upošteva predpisanega vrstnega reda izvrševanja plačil,

12. ki ne obračunava stroškov in ne obvešča strank v skladu z Uredbo Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 2560/2001 z dne 19. decembra 2001 o čezmejnih plačilih v evrih.

(2) Z globo od 100.000 do 500.000 tolarjev se za prekršek kaznuje odgovorna oseba izvajalca plačilnega prometa, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(3) Z globo iz prvega oziroma drugega odstavka tega člena se za prekršek kaznuje klirinška družba oziroma odgovorna oseba klirinške družbe, ki opravlja storitve upravljanja plačilnega sistema, ne da bi pridobila dovoljenje Banke Slovenije (59. člen) ali Banki Slovenije ne zagotavlja podatkov oziroma poročil, določenih s predpisom iz 52. člena tega zakona.

(4) Za kršitve družbe za izdajo elektronskega denarja se uporabljajo določbe 231. in 232. člena ZBan.

(5) Ne glede na določbo 1. točke prvega odstavka tega člena se za banke in hranilnice, ki opravljajo storitve plačilnega prometa, ne da bi za opravljanje teh storitev pridobile dovoljenje Banke Slovenije, uporablja 1. točka prvega odstavka in drugi odstavek 231. člena ZBan, oziroma za hranilnice prvi in tretji odstavek 233. člena ZBan.

(6) Z globo od 1.000.000 do 6.000.000 tolarjev se za prekršek kaznuje upravljavec plačilnega sistema, ki ne obvešča Banke Slovenije v skladu s šestim odstavkom 53. člena tega zakona.

76. člen

(Kršitve drugih oseb)

(1) Z globo od 1.000.000 do 6.000.000 tolarjev se za prekršek kaznuje pravna oseba,

1. ki opravlja storitve plačilnega prometa v nasprotju s 4. členom tega zakona,

2. ki sprejema oziroma opravlja plačila v gotovini v nasprotju s 30. členom tega zakona oziroma predpisom, izdanim na njegovi podlagi,

3. ki opravlja storitve iz 31. člena tega zakona v nasprotju s prepovedjo iz 32. člena tega zakona,

4. ki opravlja storitve upravljanja plačilnega sistema iz prvega odstavka 59. člena tega zakona, ne da bi za opravljanje teh storitev dobila dovoljenje Banke Slovenije.

(2) Z globo od 100.000 do 500.000 tolarjev se za prekršek kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(3) Z globo od 100.000 do 500.000 tolarjev se za prekršek kaznuje zasebnik, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(4) Z globo od 100.000 do 500.000 tolarjev se za prekršek kaznuje imetnik transakcijskega računa, ki ni fizična oseba, če izvajalca plačilnega prometa ne obvesti oziroma ne obvesti pravočasno o statusnih spremembah oziroma drugih spremembah podatkov, potrebnih za vodenje računov in registra računov po tem zakonu (drugi odstavek 10. člena).

(5) Z globo od 10.000 do 100.000 tolarjev se za prekršek kaznuje fizična oseba, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka tega člena.

76.a člen

(Odločanje Banke Slovenije o prekršku)

(1) Banka Slovenije odloča o prekrških, storjenih po tem zakonu kot prekrškovni organ, v skladu z zakonom, ki ureja prekrške.

(2) Postopek o prekršku vodi in v njem odloča pooblaščen uradna oseba Banke Slovenije, ki izpolnjuje pogoje po zakonu, ki ureja prekrške in na njegovi podlagi sprejetih predpisih.

(3) Banka Slovenije z notranjim aktom, ki ureja organizacijo in sistemizacijo delovnih mest, podrobneje določi pogoje in način za podelitev in prenehanje pooblastila osebi, ki se šteje za pooblaščen uradno osebo Banke Slovenije iz

drugega odstavka tega člena. Banka Slovenije predpiše tudi program strokovnega usposabljanja in preverjanja znanja za vodenje in odločanje v postopku o prekršku.

Zakon o plačilnem prometu – ZPlaP (Uradni list RS, št. 30/02) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

11. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

77. člen

(Ustanovitev Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve)

(1) Vlada Republike Slovenije v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona sprejme akt o ustanovitvi Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve in imenuje člane organov Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve.

(2) Vlada Republike Slovenije v aktu o ustanovitvi Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve določi tudi prehod potrebnega števila delavcev iz Agencije Republike Slovenije za plačilni promet na Agencijo Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve.

(3) Vlada Republike Slovenije zagotovi pogoje za delo Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve s prenosom osnovnih sredstev in druge potrebne opreme, ki jo ob uveljavitvi tega zakona upravlja Agencija Republike Slovenije za plačilni promet, v upravljanje Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve.

78. člen

(Začetek dela Uprave Republike Slovenije za javna plačila)

(1) Minister, pristojen za finance, po predhodnem soglasju Vlade Republike Slovenije v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona sprejme akt o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest Uprave Republike Slovenije za javna plačila.

(2) V aktu iz prvega odstavka tega člena je treba zagotoviti prehod potrebnega števila delavcev iz Agencije Republike Slovenije za plačilni promet v Upravo Republike Slovenije za javna plačila.

(3) Pogoji za delo Uprave Republike Slovenije za javna plačila se zagotovijo s prenosom osnovnih sredstev in druge potrebne opreme, ki jo ob uveljavitvi tega zakona upravlja Agencija Republike Slovenije za plačilni promet, v upravljanje Uprave Republike Slovenije za javna plačila.

79. člen

(Prevzem opravljanja storitev plačilnega prometa in storitev vodenja transakcijskih računov)

(1) Banke do 30. junija 2002 postopoma prevzamejo od Agencije Republike Slovenije za plačilni promet opravljanje storitev plačilnega prometa in s tem povezane storitve na način, določen s Kriteriji za opravljanje plačilnega prometa za pravne osebe v državi (Uradni list RS, št. 37/00 in 39/00) in s predpisi, izdanimi na podlagi teh kriterijev.

(2) Agencija Republike Slovenije za plačilni promet konča vse storitve plačilnega prometa do 30. junija 2002, razen razporejanja javnofinančnih prihodkov in storitev iz prvega odstavka 82. člena tega zakona.

80. člen

(Prenos nalog Agencije Republike Slovenije za plačilni promet)

(1) Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve in Uprava Republike Slovenije za javna

plačila postopoma prevzameta naloge iz prvega odstavka 71. člena oziroma iz 74. člena tega zakona od Agencije Republike Slovenije za plačilni promet in drugih izvajalcev, ki ob uveljavitvi tega zakona opravljajo te naloge. Postopoma začneta opravljati tudi druge naloge po tem zakonu.

(2) Prevzem nalog po prvem odstavku tega člena se opravi na podlagi programov prevzema nalog, ki jih sporazumno v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona po predhodnem soglasju ministra, pristojnega za finance, določijo Agencija Republike Slovenije za plačilni promet oziroma drugi izvajalci iz prejšnjega odstavka z Agencijo Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve oziroma Upravo Republike Slovenije za javna plačila.

(3) V programih iz drugega odstavka tega člena se uredi tudi postopen prehod potrebnega števila delavcev iz drugega odstavka 77. člena oziroma iz drugega odstavka 78. člena tega zakona in postopen prevzem opreme iz tretjega odstavka 77. člena oziroma iz tretjega odstavka 78. člena tega zakona.

81. člen

(Sklenitev pogodb o vodenju transakcijskih računov)

(1) Po uveljavitvi tega zakona imetniki transakcijskih računov in novoustanovljene pravne osebe ne morejo več odpreti računov pri Agenciji Republike Slovenije za plačilni promet, če zakon ne določa drugače.

(2) Imetnik transakcijskega računa, ki ima ob uveljavitvi tega zakona odprt račun pri Agenciji Republike Slovenije za plačilni promet, mora do 30. junija 2002 z izvajalcem plačilnega prometa skleniti pogodbo o vodenju transakcijskega računa, prenesti denarno dobroimetje z računa, ki ga vodi Agencija Republike Slovenije za plačilni promet, na transakcijski račun pri izvajalcu plačilnega prometa in zapreti račun pri Agenciji Republike Slovenije za plačilni promet.

(3) Zasebniki lahko sprejemajo in opravljajo plačila prek žiro računov in tekočih računov pri izvajalcih plačilnega prometa dokler ne odprejo transakcijskega računa in najkasneje do 30. junija 2002.

(4) Zasebniki iz tretjega odstavka tega člena morajo do 30. junija 2002 pri banki odpreti transakcijski račun in najkasneje s 1. julijem 2002 začeti sprejemati plačila in opravljati plačila prek tega računa. S pogodbo o vodenju transakcijskega računa iz prejšnjega stavka se lahko imetnik transakcijskega računa in izvajalec plačilnega prometa dogovorita, da se žiro račun oziroma tekoči račun od datuma, določenega v pogodbi, vodi kot transakcijski račun po tem zakonu.

(5) Druge fizične osebe, ki niso zasebniki, lahko sprejemajo in opravljajo plačila prek žiro računov in tekočih računov pri izvajalcih plačilnega prometa dokler ne odprejo transakcijskega računa in najkasneje do 30. junija 2003.

(6) Izvajalci plačilnega prometa morajo uskladiti svoje splošne pogoje vodenja transakcijskega računa in poslovanje z določbami tega zakona do 30. junija 2002 za pravne osebe in zasebnike oziroma do 30. junija 2003 za druge fizične osebe.

82. člen

(Zapiranje računov po uradni dolžnosti)

(1) Račune, odprte pri Agenciji Republike Slovenije za plačilni promet, ki jih imetniki transakcijskih računov ne bodo zaprli po drugem odstavku 81. člena tega zakona, zapre Agencija Republike Slovenije za plačilni promet po uradni dolžnosti, denarno dobroimetje s teh računov pa prenese na poseben zbirni račun, ki ga odpre Banka Slovenije do 30. septembra 2002, in o tem obvesti imetnika transakcijskega računa.

(2) Banka Slovenije prenese denarno dobroimetje z zbirnega računa imetniku transakcijskega računa iz prvega odstavka tega člena na njegov transakcijski račun pri banki na podlagi naloga tega imetnika transakcijskega računa. Če

imetnik transakcijskega računa naloga iz prejšnjega stavka tega člena ne izda do 30. junija 2004, terjatev imetnika transakcijskega računa do Banke Slovenije glede denarnega dobroimetja, prenesenega na zbirni račun po prvem odstavku tega člena zastara. Banka Slovenije denarno dobroimetje, ki po 30. junija 2004 ostane na zbirnem računu, prenese v dobro proračuna Republike Slovenije.

(3) Agencija Republike Slovenije za plačilni promet mora vso dokumentacijo v zvezi z računi iz prvega odstavka tega člena izročiti Banki Slovenije najkasneje do 30. decembra 2002.

83. člen

(Zapiranje računov, v zvezi s katerimi je vzpostavljena evidenca dospelih neporavnanih obveznosti)

(1) Ne glede na drugi odstavek 81. člena tega zakona imetnik transakcijskega računa ne more zapreti računa pri Agenciji Republike Slovenije za plačilni promet, dokler je v zvezi s tem računom vzpostavljena evidenca dospelih neporavnanih obveznosti po 40.a oziroma 40.b členu Zakona o finančnem poslovanju podjetij (Uradni list RS, št. 54/99 in 110/99) in denarno dobroimetje na računu ne zadošča za plačilo vseh obveznosti, o katerih se vodi evidenca dospelih neporavnanih obveznosti.

(2) Račune, ki jih po prvem odstavku tega člena ni mogoče zapreti do 30. junija 2002, zapre Agencija Republike Slovenije za plačilni promet po uradni dolžnosti po stanju 30. junija 2002. Vse neizvršene podlage za plačila Agencija Republike Slovenije za plačilni promet vrne predlagateljem z napotilom, da uveljavijo svoje terjatve v rednih postopkih izterjave. Izvršljive sodne odločbe, sklepe o izvršbi, sklepe o prisilni izterjavi oziroma sklepe o zavarovanju izpolnitve davčne obveznosti ter izvršljive odločbe oziroma izvršljive naloge organizacij, ki so po zakonu pooblaščenice izdajati takšne odločbe in naloge, Agencija Republike Slovenije za plačilni promet vrne sodiščem oziroma drugim izdajateljem, o neplačanih davkih in prispevkih pa obvesti Davčno upravo Republike Slovenije.

84. člen

(Delovanje Agencije za plačilni promet v prehodnem obdobju)

(1) Agencija Republike Slovenije za plačilni promet v obdobju od uveljavitve tega zakona do 31. decembra 2002 nadaljuje z delom po zakonu o Agenciji Republike Slovenije za revidiranje lastninskega preoblikovanja podjetij in o Agenciji Republike Slovenije za plačilni promet, nadziranje in informiranje (Uradni list RS, št. 48/94, 18/95 – odločba US, 58/95, 18/96 – ZDS, – ZDavP, 87/97 – ZDS, – ZDavP; – v nadaljnjem besedilu: ZAPPNI), po predpisih, izdanih na njegovi podlagi, po drugih predpisih, ki urejajo njene naloge in pristojnosti ter po pogodbah, sklenjenih na podlagi teh predpisov.

(2) Postopki plačilnega prometa, ki tečejo na dan uveljavitve tega zakona, se do prevzema opravljanja storitev po 79. in 81. členu tega zakona nadaljujejo in končajo po predpisih, ki so veljali do uveljavitve tega zakona.

(3) Druge naloge iz 4. člena zakona o Agenciji Republike Slovenije za revidiranje lastninskega preoblikovanja podjetij in o Agenciji Republike Slovenije za plačilni promet, nadziranje in informiranje opravlja Agencija Republike Slovenije za plačilni promet po predpisih, ki so veljali do uveljavitve tega zakona, do prenosa teh nalog na Agencijo Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve oziroma na Upravo Republike Slovenije za javna plačila po 80. členu tega zakona.

(4) Agencija Republike Slovenije za plačilni promet konča svoje poslovanje do 31. decembra 2002 in 1. januarja 2003 preneha obstajati. Arhivska gradiva Agencije Republike Slovenije za plačilni promet prevzame Agencija Republike

Slovenije za javnopravne evidence in storitve. Vse pravice in obveznosti Agencije Republike Slovenije za plačilni promet prevzame Republika Slovenija.

85. člen

(Delovno razmerje razporejenih delavcev in delavcev, ki bodo delali v Agenciji Republike Slovenije za plačilni promet do 31. decembra 2002)

(1) Delavci Agencije Republike Slovenije za plačilni promet, ki so sporazumno po določbah zakona o delovnih razmerjih (Uradni list SRS, št. 14/90, in Uradni list RS, št. 5/91, 17/91, 29/92, 13/93, 71/93, 2/94, 38/94, 29/95, 12/99 in 36/00) začasno razporejeni na dela in naloge v drugih državnih organih, imajo pravico s 1. januarjem 2003 skleniti delovno razmerje za nedoločen čas za opravljanje teh nalog v organu Republike Slovenije, v katerem opravljajo dela in naloge na podlagi sporazumne začasne razporeditve.

(2) Organi Republike Slovenije, v katere so začasno razporejeni delavci Agencije Republike Slovenije za plačilni promet, morajo do 31. oktobra 2002 tem delavcem za dela in naloge, na katere so začasno razporejeni, ponuditi sklenitev delovnega razmerja za nedoločen čas s 1. januarjem 2003. Če delavec ponudbe za sklenitev delovnega razmerja za nedoločen čas v osmih dneh po prejemu ne sprejme, se šteje, da mu je delovno razmerje pri Agenciji Republike Slovenije za plačilni promet prenehalo z iztekom roka za sprejem ponudbe.

(3) Delavci Agencije Republike Slovenije za plačilni promet, ki bodo po tem zakonu razporejeni v Agencijo Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve, v Upravo Republike Slovenije za javna plačila in v Službo za informacijsko tehnologijo Ministrstva za finance, opravljajo dela in naloge in imajo sklenjeno delovno razmerje v Agenciji Republike Slovenije za plačilni promet v skladu z njenimi potrebami in možnostmi do 31. decembra 2002. Navedene institucije morajo tem delavcem najkasneje do 31. oktobra 2002 izdati sklepe o razporeditvi na ustrezna delovna mesta in sklenitev delovnega razmerja za nedoločen čas.

(4) Delavcem Agencije Republike Slovenije za plačilni promet, ki jih po veljavnih predpisih ni mogoče razvrstiti kot tehnološki višek in, ki bodo v delovnem razmerju v Agenciji Republike Slovenije za plačilni promet na dan 31. decembra 2002, pa nimajo zagotovljenih pravic iz prvega do tretjega odstavka tega člena, delovno razmerje preneha z dnem prenehanja Agencije Republike Slovenije za plačilni promet. Ti delavci imajo iz naslova delovnega razmerja in prenehanja delovnega razmerja enake pravice kot delavci, ki jim delovno razmerje preneha na podlagi stečaja ali prisilne poravnave po ZPPSL.

(5) Delavci, ki na dan 31. decembra 2002 ne bodo v Agenciji Republike Slovenije za plačilni promet imeli razrešenega delovnega razmerja po tem zakonu, se razrešujejo po programu razreševanja presežkov delavcev in se vključijo v druge ukrepe aktivne politike zaposlovanja v skladu z zakonom o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti (Uradni list RS, št. 5/91, 12/92, 71/93, 38/94 in 69/98). Ukrepi aktivne politike zaposlovanja se izvajajo v skladu s programom zaposlovanja in usposabljanja, ki ga v roku 30 dni po uveljavitvi zakona na predlog Agencije Republike Slovenije za plačilni promet potrdi Vlada Republike Slovenije. Sredstva za izvajanje aktivne politike zaposlovanja se zagotovijo v okviru sredstev Agencije Republike Slovenije za plačilni promet rezerviranih za izvedbo reforme plačilnega prometa. Agencija Republike Slovenije za plačilni promet lahko potrebna sredstva za aktivno politiko zaposlovanja vložijo tudi v poseben sklad dela iz katerega se zagotovijo potrebna finančna sredstva za aktivno politiko zaposlovanja tudi po 1. januarju 2003, tako da se zagotovijo sredstva za aktivno politiko zaposlovanja tudi v času, ko Agencija Republike Slovenije za plačilni promet po četrtem odstavku 84. člena tega zakona ne bo več obstajala.

86. člen

(Prenehanje veljavnosti predpisov)

(1) Z uveljavitvijo tega zakona nehajo veljati določbe ZAPPNI, ki urejajo delovanje Agencije Republike Slovenije za plačilni promet.

(2) Po uveljavitvi tega zakona se določbe iz prvega odstavka tega člena uporabljajo za delovanje Agencije Republike Slovenije za plačilni promet po 84. členu tega zakona.

(3) Z uveljavitvijo tega zakona se nehajo uporabljati določbe XXXIII. poglavja (1052. do 1060. člen) Zakona o obližcijskih razmerjih (Uradni list SFRJ, št. 29/78, 39/85 in 57/89) o bančnem tekočem računu.

87. člen

(Uporaba zakona za hranilnokreditne službe do njihove uskladitve z ZBan)

Za hranilno kreditne službe iz prvega odstavka 241. člena ZBan, ki še niso pridobile dovoljenja Banke Slovenije za opravljanje bančnih storitev po ZBan, veljajo določbe tega zakona s tem, da smejo opravljati storitve vodenja transakcijskih računov samo za druge fizične osebe in zasebnike.

88. člen

(Izdaja predpisov)

(1) Minister, pristojen za finance, in Banka Slovenije morata, če v tem zakonu ni drugače določeno, v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona izdati predpise na podlagi tega zakona.

(2) Do izdaje predpisov na podlagi tega zakona se smiselno uporabljajo predpisi izdani na podlagi ZAPPNI.

89. člen

(Začetek uporabe posameznih določb)

(1) Določbe 34. člena tega zakona se začnejo uporabljati s pristopom Republike Slovenije k Evropski uniji.

(2) Do začetka uporabe določb iz prvega odstavka tega člena se za opravljanje storitev izdaje elektronskega denarja družbe za izdajo elektronskega denarja države članice Evropske unije uporabljajo določbe 35. člena tega zakona.

90. člen

(Uveljavitev zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o dopolnitvi Zakona o plačilnem prometu – ZPlaP-A (Uradni list RS, št. 15/03) vsebuje naslednjo končno določbo:

2. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o plačilnem prometu – ZPlaP-B (Uradni list RS, št. 37/04) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA

40. člen

(Globe)

Globe, določene s tem zakonom, se do začetka uporabe Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 7/03) v postopku o prekršku izrekajo kot denarne kazni v mejah, ki so za globe določene v 75. in 76. členu zakona kot sta spremenjena s 37. in z 38. členom tega zakona.

41. člen

(Začetek uporabe posameznih določb zakona)

(1) Določbe 23. do 27. točke 3. člena, določbe 2.a poglavja, določba drugega odstavka 53. člena, določba petega odstavka 56. člena, določba šestega odstavka 57. člena in določba 12. točke prvega odstavka 75. člena zakona se začnejo uporabljati s pristopom Republike Slovenije k Evropski uniji.

(2) Določbe 2.a člena tega zakona (3.a člen zakona) se začnejo uporabljati z dnem vstopa Republike Slovenije v Evropsko unijo.

42. člen

(Začetek uporabe posameznih določb tega zakona)

(1) Določbi 34. in 39. člena tega zakona se začneta uporabljati 1. januarja 2005.

(2) Določbe tretjega odstavka 4. člena in določbe 20. člena tega zakona začnejo veljati s 1. oktobrom 2004.

43. člen

(Izdaja predpisov)

Banka Slovenije v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona izda predpise na podlagi tega zakona.

44. člen

(Uveljavitev zakona)

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o plačilnem prometu – ZPlaP-C (Uradni list RS, št. 39/06) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

21. člen

(Izdaja predpisov)

Banka Slovenije v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona izda predpise na podlagi tega zakona.

22. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

**4668. Zakon o obveznih zavarovanjih v prometu
(uradno prečiščeno besedilo) (ZOZP-UPB2)**

Na podlagi 153. člena Poslovnika državnega zbora je Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 29. 9. 2006 potrdil uradno prečiščeno besedilo Zakona o obveznih zavarovanjih v prometu, ki obsega:

– Zakon o obveznih zavarovanjih v prometu – ZOZP (Uradni list RS, št. 70/94 z dne 11. 11. 1994),

– Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o obveznih zavarovanjih v prometu – ZOZP-A (Uradni list RS, št. 67/02 z dne 26. 7. 2002),

– Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o obveznih zavarovanjih v prometu – ZOZP-B (Uradni list RS, št. 13/05 z dne 11. 2. 2005) in

– Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o obveznih zavarovanjih v prometu – ZOZP-C (Uradni list RS, št. 30/06 z dne 23. 3. 2006).

Št. 460-01/94-5/12

Ljubljana, dne 29. septembra 2006

EPA 774-IV

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
France Cukjati, dr. med., l.r.

Z A K O N

**O OBVEZNIH ZAVAROVANJIH V PROMETU
uradno prečiščeno besedilo
(ZOZP-UPB2)**

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Ta zakon ureja naslednja obvezna zavarovanja v prometu:

1. zavarovanje potnikov v javnem prometu proti posledicam nesreče, razen potnikov v zračnem prometu;

2. zavarovanje lastnika vozila proti odgovornosti za škodo, povzročeno tretjim osebam (zavarovanje avtomobilске odgovornosti);

3. zavarovanje lastnika čolna proti odgovornosti za škodo, povzročeno tretjim osebam;

4. zavarovanje lastnika zrakoplova proti odgovornosti za škodo, povzročeno tretjim osebam, potnikom, prtljaji in tovoru.

Obvezna zavarovanja lastnika zrakoplova iz 4. točke prejšnjega odstavka so urejena v Uredbi (ES) št. 785/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. aprila 2004 o zahtevah v zvezi z zavarovanjem za letalske prevoznike in operaterje (UL L št. 138, z dne 30. 4. 2004, str. 1, v nadaljnjem besedilu: Uredba 785/2004/ES), ta zakon pa vsebuje izvedbene določbe glede organov, organizacij in drugih pravnih oseb za nadzor ter izvedbene določbe glede odločanja o prekrških, glede škodnega sklada in drugih postopkovnih določb.

S tem zakonom se v pravni red Republike Slovenije prenašajo naslednje direktive Evropskih skupnosti:

– Direktiva Sveta 72/166/EGS z dne 24. aprila 1972 o približevanju zakonodaje držav članic o zavarovanju civilne odgovornosti pri uporabi motornih vozil in o izvajanju obveznosti zavarovanja takšne odgovornosti (UL L 103 z dne 2. 5. 1972);

– Direktiva Sveta 72/430/EGS z dne 19. decembra 1972 o spremembi Direktive Sveta 72/166/EGS z dne 24. aprila 1972 o približevanju zakonodaje držav članic o zavarovanju civilne odgovornosti pri uporabi motornih vozil in o izvajanju obveznosti zavarovanja takšne odgovornosti (UL L 291 z dne 28. 12. 1972);

– Druga direktiva Sveta 84/5/EGS z dne 30. decembra 1983 o približevanju zakonodaje držav članic o zavarovanju civilne odgovornosti pri uporabi motornih vozil (UL L 008 z dne 11. 1. 1984) – Druga direktiva Sveta 84/5/EGS;

– Tretja direktiva Sveta 90/232/EGS z dne 14. maja 1990 o približevanju zakonodaje držav članic o zavarovanju civilne odgovornosti pri uporabi motornih vozil (UL L 129 z dne 19. 5. 1990);

– Direktiva Sveta 90/618/EGS z dne 8. novembra 1990 o spremembah Direktive 73/239/EGS in Direktive 88/357/EGS o uskladihvi zakonov in drugih predpisov o neposrednem zavarovanju razen življenjskega zavarovanja, zlasti glede zavarovanja avtomobilске odgovornosti (UL L 330 z dne 29. 11. 1990);

– Direktiva Sveta 92/49/EGS z dne 18. junija 1992 o spremembah Direktiv 73/239/EGS in 88/357/EGS in o uskladihvi zakonov in drugih predpisov o neposrednem zavarovanju razen življenjskega zavarovanja (UL L 228 z dne 11. 8. 1992) – Tretja direktiva o premoženjskem zavarovanju;

– Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2000/26/ES z dne 16. maja 2000 o približevanju zakonodaje držav članic o zavarovanju avtomobilске odgovornosti, ki spreminja Direktivi Sveta 73/239/EGS in 88/357/EGS (UL L 181 z dne 20. 7. 2000) – Četrta direktiva o zavarovanju avtomobilске odgovornosti;

– Direktiva 2001/17/ES Evropskega parlamenta in Sveta 2001/17/ES z dne 19. marca 2001 o reorganizaciji in prenehanju zavarovalnic (UL L 110 z dne 20. 4. 2001).

1.a člen

Posamezni izrazi v tem zakonu imajo naslednji pomen:

1. nesreča je dogodek, pri katerem je nastala škoda zaradi uporabe prometnega sredstva;
2. prometno sredstvo je vozilo, zrakoplov in druga letalna naprava ter čoln;
3. vozila so motorna in priklopna vozila, kakor jih opredeljuje zakon, ki ureja varnost cestnega prometa, za katera je predpisano prometno dovoljenje;
4. zrakoplov je zrakoplov ali druga letalna naprava, za katero se uporablja Uredba 785/2004/ES;
5. čoln je plovilo, opredeljeno v 15. točki 3. člena Pomorskega zakonika (Uradni list RS, št. 26/01, 21/02 in 2/04);
6. odgovornostna zavarovalnica je zavarovalnica, pri kateri je imel sklenjeno zavarovanje avtomobilske odgovornosti lastnik vozila, s katerim je bila povzročena nesreča.

Drugi izrazi in kratice, uporabljeni v tem zakonu v določbah, ki se nanašajo na zavarovanja v letalstvu, imajo enak pomen, kakor je določen v Uredbi 785/2004/ES.

2. člen

Lastnik prometnega sredstva mora zavarovanje, ki je po tem zakonu obvezno, skleniti, predno začne prometno sredstvo uporabljati v prometu in zavarovanje obnavljati, dokler je prometno sredstvo v uporabi.

Če je za prometno sredstvo predpisana registracija, sme organ, pristojen za registracijo, izdati prometno dovoljenje ali drugo ustrezno listino šele potem, ko lastnik prometnega sredstva, na ime katerega se bo prometno sredstvo registriralo, predloži dokaz, da je sklenil zavarovanje, ki je obvezno po tem zakonu.

Če je vozilo v skladu z določbami zakona, ki ureja varnost cestnega prometa, registrirano na uporabnika vozila, se določbe tega zakona, ki veljajo za lastnika vozila, smiselno uporabljajo tudi za uporabnika vozila.

Določbe tega zakona, ki veljajo za lastnika zrakoplova, se smiselno uporabljajo tudi za zakupnika ali uporabnika zrakoplova, letalskega prevoznika in operatorja zrakoplova.

V postopku izdaje operativne licence letalskega prevoznika, spričevala letalskega prevoznika in v postopku izdaje drugega spričevala oziroma dovoljenja, s katerim se dovoljuje opravljanje različnih komercialnih letalskih dejavnosti oziroma nekomercialnih letalskih aktivnosti, ki se izda v skladu z letalskimi predpisi, mora vložnik zahteve, ki želi pridobiti ustrezno listino, pred izdajo take listine predložiti pristojnemu organu dokazilo o ustreznem zavarovanju v skladu z Uredbo 785/2004/ES.

2.a člen

Z zavarovanjem lastnika prometnega sredstva proti odgovornosti za škodo, povzročeno tretjim osebam, so krite tudi škode, ki jih povzročijo osebe, ki po volji lastnika sodelujejo pri uporabi prometnega sredstva.

3. člen

Voznik mora imeti zavarovalno polico ali drugo potrdilo o sklenjenem zavarovanju, kadar uporablja prometno sredstvo v prometu, pri sebi in ga mora pokazati na zahtevo uradne osebe s policijskimi pooblastili oziroma policista.

Če se voznik ne izkaže s potrdilom, mu mora uradna oseba iz prvega odstavka tega člena preprečiti nadaljnjo uporabo prometnega sredstva v prometu. Voznik mora sam poskrbeti za varnost prometnega sredstva in tovora.

Ob nesreči mora voznik dati osebne podatke in podatke o zavarovanjih, ki so obvezna po tem zakonu, vsem udeležencem v nesreči, ki bi lahko imeli odškodninske zahtevke iz teh zavarovanj.

Voditelj čolna mora imeti zavarovalno polico ali drugo potrdilo o sklenjenem zavarovanju, kadar uporablja čoln v po-

morski plovbi, pri sebi in ga mora pokazati na zahtevo uradne osebe s policijskimi pooblastili oziroma policista, pristaniškega nadzornika ali uradne osebe, ki opravlja inšpekcijski ali upravno-strokovni nadzor po predpisih o pomorstvu.

Vodja zrakoplova ali druga oseba, ki jo pooblasti lastnik zrakoplova, mora imeti zavarovalno polico ali drugo potrdilo o sklenjenem zavarovanju oziroma dokazilo o ustreznem zavarovalnem kritju v skladu z Uredbo 785/2004/ES pred začetkom leta in med letom pri sebi in ga mora pokazati na zahtevo uradne osebe, ki opravlja inšpekcijski ali upravno-strokovni nadzor po predpisih o letalstvu.

Določba drugega odstavka tega člena se smiselno uporablja tudi v primerih iz četrtega in petega odstavka tega člena.

4. člen

Če zavarovalnica ugotovi, da je lastnik prometnega sredstva prenehal izpolnjevati obveznosti iz zavarovalne pogodbe in je ta zato prenehala veljati, obvesti o tem pristojno upravno enoto oziroma drug pristojen organ, ki mora lastniku, če se ne izkaže z zavarovanjem, sklenjenim pri drugi zavarovalnici, odvzeti registrske tablice oziroma druge registrske oznake.

Zavarovalnica obvesti o prenehanju zavarovalne pogodbe tudi informacijski center pri Slovenskem zavarovalnem združenju (v nadaljnjem besedilu: Združenje).

Rok za obvestilo iz prvega in drugega odstavka tega člena je 30 dni, razen za zavarovanja v letalstvu.

Ne glede na določbo drugega odstavka tega člena zavarovalnica obvesti o prenehanju zavarovalne pogodbe glede zavarovanj v letalstvu hkrati z obvestilom, ki ga pošlje Združenju, tudi ministrstvo, pristojno za promet, in prometni inšpektorat v njegovi sestavi (v nadaljnjem besedilu: prometni inšpektorat).

Zavarovalnice in Združenje obveščajo ministrstvo, pristojno za promet, in prometni inšpektorat o zavarovanjih v letalstvu mesečno, z zbirnim obvestilom o sklenjenih zavarovanjih po Uredbi 785/2004/ES. Poleg tega morajo zavarovalnica in Združenje obvestiti navedena pristojna organa tudi o vsaki predčasni prekinitvi zavarovanj v letalstvu, o spremembi zavarovalnih kritij glede navedenih zavarovanj, o spremembi lastništva in o spremembah drugih bistvenih sestavin zavarovalne pogodbe glede teh zavarovanj.

Zavarovalnice in Združenje posredujejo ministrstvu, pristojnemu za promet, na zahtevo tudi podatke oziroma informacije o izvajanju Uredbe 785/2004/ES, ki jih zahteva Komisija Evropske unije.

Obvestilo iz petega odstavka tega člena mora zajemati tudi podatke o morebitnem dvomu o ustreznosti zavarovanja glede na zahteve iz Uredbe 785/2004/ES, skupaj z ustreznimi podatki.

Ne glede na določbo petega odstavka tega člena lahko minister, pristojen za promet, v soglasju z ministrom, pristojnim za finance, predpiše natančnejše pogoje glede obveščanja in o načinu obveščanja, kolikor se v zvezi z izvajanjem Uredbe 785/2004/ES to izkaže za potrebno.

5. člen

Zavarovalnica mora skleniti pogodbo o zavarovanju v skladu z zakonom in zavarovalnimi pogoji, za zavarovanja v letalstvu pa tudi skladno z Uredbo 785/2004/ES.

Zavarovalnica mora omogočiti sklepanje pogodb o zavarovanju avtomobilske odgovornosti tudi preko svetovnega spleta oziroma interneta.

Vlada z uredbo določi način identifikacije strank v primeru sklepanja pogodb o zavarovanju avtomobilske odgovornosti preko svetovnega spleta oziroma interneta.

6. člen

Določbe zavarovalnih pogojev za zavarovanja, ki so obvezna po tem zakonu in Uredbi 785/2004/ES, s katerimi

se zmanjšujejo pravice oškodovancev in potnikov v javnem prometu, določene s tem zakonom ali Uredbo 785/2004/ES, so brez pravnega učinka. Smiselno enako velja za zavarovalne pogoje za zavarovanja, ki so obvezna po Uredbi 785/2004/ES.

Zavarovalnica mora Agencijo za zavarovalni nadzor (v nadaljnjem besedilu: Agencija) obvestiti o novih ali spremenjenih zavarovalnih pogojih, preden jih začne uporabljati. Če Agencija ugotovi, da zavarovalni pogoji niso skladni z zakonom ali Uredbo 785/2004/ES, izreče ukrep nadzora v skladu z določbo 3. točke prvega odstavka 181. člena Zakona o zavarovalništvu (Uradni list RS, št. 102/04 – uradno prečiščeno besedilo in 76/05), pri čemer se lahko prepoved sklepanja novih zavarovalnih pogodb nanaša samo na vrste obveznih zavarovanj, navedene v 1. členu tega zakona ali v Uredbi 785/2004/ES. Ukrep prepovedi sklepanja novih zavarovalnih pogodb se lahko nanaša le na tisto vrsto obveznega zavarovanja po tem zakonu ali po Uredbi 785/2004/ES, na katero se nanašajo zavarovalni pogoji, za katere je Agencija ugotovila, da niso skladni z zakonom ali Uredbo 785/2004/ES.

7. člen

Zavarovalnica nasproti oškodovancu ali potniku v javnem prometu ne more uveljavljati ugovorov, ki jih ima proti svojemu zavarovancu, ker ta ni ravnal po zakonu, zavarovalni pogodbi, zavarovalnih pogojih ali Uredbi 785/2004/ES.

V primerih, določenih z zakonom ali zavarovalnimi pogoji, ima zavarovalnica, ki je poravnala škodo oškodovancu ali plačala zavarovalnino, pravico uveljavljati povračilo izplačanih zneskov skupaj z obrestmi in stroški od zavarovalca oziroma od odgovorne osebe.

Pri zavarovanju avtomobilske odgovornosti ima zavarovalnica pravico uveljavljati povračilo iz prejšnjega odstavka od zavarovalca oziroma od odgovorne osebe samo v primerih:

1. če je voznik vozilo uporabljal za drugačen namen, kot je to določeno v zavarovalni pogodbi;

2. če voznik ni imel veljavnega vozniškega dovoljenja tiste oziroma tistih kategorij, v katero spada vozilo, ki ga je vozil, razen če je vozilo vozil kandidat za voznika motornih vozil ali skupine vozil pri učenju vožnje ob upoštevanju vseh predpisov, ki urejajo ta pouk;

3. če je bilo vozniku odvzeto ali začasno odvzeto vozniško dovoljenje oziroma se mu je izvrševala izrečena kazen ali varstveni ukrep prepovedi vožnje vozila določene vrste ali kategorije, oziroma varstveni ukrep prepovedi uporabe tujega vozniškega dovoljenja na ozemlju Republike Slovenije, varnostni ukrep odvzema vozniškega dovoljenja ali kazen prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja;

4. če je voznik vozilo upravljal pod vplivom alkohola, mamil, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi, in sicer nad dovoljeno mejo;

5. če je voznik škodo povzročil namenoma;

6. če vozilo, ki ga je voznik vozil, ni bilo tehnično brezhibno;

7. če je voznik po nesreči zapustil kraj dogodka, ne da bi posredoval svoje osebne podatke in podatke o zavarovanju.

Če je z zavarovalnimi pogoji za povečano nevarnost določena dodatna premija, pa ta ni bila plačana, ima zavarovalnica pravico uveljavljati povračilo izplačanih zneskov, skupaj z obrestmi in stroški od zavarovanca oziroma odgovorne osebe, v sorazmerju med plačano premijo in premijo, ki bi morala biti plačana zaradi povečane nevarnosti.

Zavarovalnica nima pravice od zavarovanca uveljavljati povračila iz drugega odstavka tega člena za del škode, za katero je odgovoren oškodovanec, ki je pristal, da se prevaža z vozilom pod okoliščinami iz 2., 3., 4. in 6. točke tretjega odstavka tega člena, kljub temu, da so mu bile te okoliščine znane.

Zavarovalnica ima pravico uveljavljati povračilo v primerih iz tretjega odstavka tega člena največ v znesku 2.000.000 tolarjev. V primeru iz 5. točke tretjega odstavka tega člena zavarovalnica uveljavlja povračilo v celoti.

8. člen

Zavarovalnice in Združenje obdelujejo osebne podatke, potrebne za sklepanje zavarovanj in za obravnavanje odškodninskih zahtevkov, ki izvirajo iz zavarovanj, obveznih po tem zakonu ali po Uredbi 785/2004/ES, v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov, in posebnimi predpisi o zbirkah podatkov s področja zavarovanja.

Zavarovalnice in Združenje vzpostavijo, vodijo in vzdržujejo:

1. zbirko podatkov o zavarovancih;
2. zbirko podatkov o škodnih dogodkih;
3. zbirko podatkov za presojo zavarovalnega kritja in višine odškodnine.

V zbirki podatkov iz 1. točke drugega odstavka tega člena se zbirajo naslednji osebni podatki:

1. ime in priimek, datum in kraj rojstva, stalno ali začasno prebivališče zavarovanca, enotna matična številka občana in davčna številka;

2. ime zavarovalnice, številka police, trajanje zavarovanja, zavarovalni predmet in zavarovalno kritje.

V zbirki podatkov iz 2. točke drugega odstavka tega člena se zbirajo naslednji osebni podatki:

1. ime in priimek, datum in kraj rojstva, stalno ali začasno prebivališče, državljanstvo v škodnem dogodku udeleženi oseb in prič;

2. kazniva dejanja in prekrški v zvezi s škodnim dogodkom;

3. vrsta škodnega dogodka;

4. kraj, čas in potek škodnega dogodka;

5. opis škode v škodnem dogodku.

V zbirki podatkov iz 3. točke drugega odstavka tega člena se zbirajo naslednji podatki:

1. ime in priimek, datum in kraj rojstva, stalno ali začasno prebivališče zavarovanca, za katerega se ugotavlja zavarovalno kritje, in oškodovanca;

2. predhodne poškodbe in zdravstveno stanje, vrsta telesnih poškodb, trajanje zdravljenja in posledice za oškodovanca;

3. dohodki zavarovanca in oškodovanca;

4. upokojitve (redne in invalidske), prekvalifikacije in stopnje invalidnosti;

5. stroški za medicinsko oskrbo, zdravila in ortopedske pripomočke;

6. prekrški po zakonu, ki ureja varnost v cestnem prometu, kazniva dejanja zoper varnost cestnega prometa ter kazniva dejanja goljufije na področju zavarovalništva.

Osebni podatki iz tretjega, četrtega in petega odstavka tega člena se zbirajo na naslednji način:

1. neposredno od posameznika, na katerega se nanašajo;

2. od drugih oseb (prič škodnega dogodka);

3. podatki iz tretjega odstavka tega člena se lahko zbirajo tudi iz zbirk podatkov posameznih zavarovalnic in Združenja ter iz evidence registriranih prometnih sredstev in iz centralnega registra prebivalstva, ki jih vodi ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, ali iz zbirk podatkov Davčne uprave Republike Slovenije. Zavarovalnice in Združenje lahko podatke iz tega odstavka uporabljajo zgolj za namen, za katerega so bili podatki pridobljeni;

4. podatki iz 1., 3., 4. in 5. točke četrtega odstavka tega člena se lahko zbirajo tudi iz zbirk podatkov ministrstva, pristojnega za notranje zadeve;

5. podatki iz 2. točke četrtega odstavka tega člena se lahko zbirajo tudi iz zbirk pravosodnih organov ter ministrstva, pristojnega za pravosodje, in sicer iz kazenske eviden-

ce ali evidence pravnomočnih sodb ali sklepov o prekrških ter skupne evidence kazenskih točk v cestnem prometu;

6. podatki iz petega odstavka tega člena se lahko zbirajo tudi:

– podatki iz 2. in 5. točke iz zbirk podatkov zdravstvenih ustanov;

– podatki iz 3. točke iz zbirk podatkov delodajalca, Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje in centrov za socialno delo občin;

– podatki iz 4. točke iz zbirk podatkov Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje;

– podatki iz 6. točke petega odstavka se zbirajo iz zbirk ministrstva, pristojnega za pravosodje in notranje zadeve, ter prekrškovnih organov, ki obravnavajo prekrške s področja prometa, in sicer iz evidence pravnomočnih sodb ali sklepov o prekrških, skupne evidence kazenskih točk v cestnem prometu ali iz kazenske evidence.

Kadar zavarovalnica oziroma Združenje zbira podatke o posamezniku iz že obstoječih zbirk podatkov, o tem ni dolžna predhodno obvestiti posameznika, na katerega se podatki nanašajo.

Organi, organizacije in posamezniki, ki imajo podatke oziroma zbirke podatkov iz prejšnjih odstavkov, morajo te podatke na zahtevo posredovati zavarovalnici oziroma Združenju. Zavarovalnice ali Združenje pa lahko brez posebne zahteve pridobijo podatke oziroma zbirke podatkov o prometnih nesrečah z vpogledom v elektronske zapisnike policije o prometnih nesrečah, pri čemer mora biti zagotovljena možnost preverjanja pravne podlage in namena posredovanja osebnih podatkov, in sicer za obdobje, ko je mogoče zakonsko varstvo posameznika zaradi nedopustnega posredovanja osebnih podatkov.

Podatki iz 1. točke drugega odstavka tega člena se shranjujejo deset let po prenehanju zavarovalne pogodbe, v primeru nastanka škodnega dogodka pa deset let po koncu obdelave škodnega dogodka. Podatki iz 2. in 3. točke drugega odstavka tega člena se shranjujejo deset let po koncu obdelave škodnega dogodka. Po preteku roka za shranjevanje se podatki iz zbirk podatkov iz drugega odstavka tega člena zbrišejo.

Ne glede na prejšnji odstavek se podatki iz 2. točke četrtega odstavka in 6. točke petega odstavka tega člena shranjujejo ob upoštevanju rokov, ki so določeni za zakonsko in sodno rehabilitacijo v Kazenskem zakoniku (Uradni list RS, št. 95/04 – uradno prečiščeno besedilo).

Zavarovalnice in Združenje lahko podatke iz tretjega, četrtega in petega odstavka tega člena posredujejo tuji zavarovalnici ali tujemu zavarovalnemu biroju, če je bil v nesreči udeležen tuj državljan.

Podatke iz tretjega, četrtega in petega odstavka tega člena lahko uporablja tudi oškodovanec za uveljavljanje odškodninskih zahtevkov in zahtevkov iz zavarovanja potnikov v javnem prometu.

8.a člen

Denarni zneski iz 7., 12., in 33.b člena tega zakona se zvišajo, če se za več kot 10% spremeni razmerje tolarja proti evru po srednjem tečaju Banke Slovenije. Zvišanje, ki je sorazmerno s spremembo tečajnega razmerja, objavi minister, pristojen za finance, v Uradnem listu Republike Slovenije.

Denarni zneski iz 19. člena tega zakona se zvišajo, če se razmerje tolarja proti evru po srednjem tečaju Banke Slovenije spremeni tako, da so ti zneski preračunani v evre nižji od zneskov iz drugega odstavka 1. člena Druge direktive Sveta 84/5/EGS. Zvišanje, ki je sorazmerno s spremembo navedenega tečajnega razmerja, objavi minister, pristojen za finance, v Uradnem listu Republike Slovenije.

Način zvišanja zavarovalnih vsot v primerih iz prvega in drugega odstavka tega člena, razen v primerih iz 12. člena tega zakona, velja tudi za neizkoriščene dele zavarovalnih vsot.

Določbe prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena se ne uporabljajo za obvezna zavarovanja iz 4. točke prvega odstavka 1. člena tega zakona.

II. ZAVAROVANJE POTNIKOV V JAVNEM PROMETU PROTI POSLEDICAM NESREČE

9. člen

Lastniki prometnih sredstev, ki se uporabljajo za prevoz potnikov v javnem prometu, morajo skleniti pogodbo o zavarovanju potnikov v javnem prometu proti posledicam nesreče.

Pogodbo iz prvega odstavka tega člena morajo skleniti lastniki:

1. avtobusov, s katerimi se opravlja javni prevoz v domačem in mednarodnem linijskem ali izvenlinijskem – prostem prometu;

2. avtobusov, s katerimi se opravlja prevoz na delo in z dela, ter avtobusov turističnih organizacij za prevoz turistov;

3. taksi vozil;

4. tirnih prometnih sredstev za prevoz potnikov;

5. plovil, s katerimi se opravlja javni prevoz potnikov po morju in notranjih vodah na rednih in posebnih linijah ali z izrednimi prevozi;

6. drugih prometnih sredstev, ne glede na vrsto pogona, s katerimi se opravlja javni prevoz proti plačilu.

V primeru, da lastnik prometnega sredstva in prevoznik nista ista oseba, mora pogodbo iz prvega odstavka tega člena skleniti prevoznik.

10. člen

Za potnika v javnem prometu se šteje oseba, ki potuje v katerem od prometnih sredstev iz 9. člena tega zakona, ne glede na to, ali ima za potovanje veljavno vozovnico ali ne, kakor tudi oseba, ki ima pravico do brezplačne vožnje, razen oseb, ki so zaposlene na prometnem sredstvu.

Za potnika se šteje tudi oseba, ki vstopa v prometno sredstvo ali med potovanjem ali po njem izstopa iz njega, kakor tudi oseba, ki je pred vstopom ali po izstopu poškodovana zaradi obratovanja prometnega sredstva.

11. člen

Potnik v javnem prometu oziroma upravičenec v primeru potnikove smrti ima pravico zahtevati plačilo zavarovalnine neposredno od zavarovalnice. Njena obveznost se določa v skladu z določili zavarovalne pogodbe, sklenjene na podlagi zavarovalnih pogojev za nezgodno zavarovanje. Obveznost je omejena z zavarovalnimi vsotami, ki veljajo na dan zavarovalnega primera, če niso v zavarovalni pogodbi dogovorjene višje vsote.

12. člen

Najnižje zavarovalne vsote, na katere mora biti sklenjeno zavarovanje potnikov v javnem prometu, so:

– za primer smrti 1.000.000 tolarjev;

– za primer trajne izgube splošne zmožnosti (invalidnosti) 2.000.000 tolarjev;

– za primer začasne nezmožnosti za delo za povračilo izgubljenega dohodka in nujno potrebnih stroškov zdravljenja 500.000 tolarjev.

13. člen

Če je potnik ali drugi upravičenec utrpel večjo škodo, kot je znašala zavarovalnina, ki jo je prejel iz tega zavarovanja, ima proti osebi, ki je odgovorna za škodni dogodek, ali njeni odgovornostni zavarovalnici, pravico le do odškodninskega zahtevka za preostanek pravno priznane škode. Potniku ali drugemu upravičencu, kateremu je odgovorna oseba ali njena zavarovalnica povrnila vso škodo, ugasne pravica do

zavarovalnine iz zavarovanja potnikov v javnem prometu do višine izplačane odškodnine.

14. člen

Če lastnik ni sklenil zavarovanja potnikov po tem zakonu, odgovarja za plačilo zavarovalnine potniku ali drugemu upravičencu Združenje v skladu z zavarovalnimi pogoji, po katerih sklepajo ta zavarovanja zavarovalnice. Združenje ima od lastnika nezavarovanega prometnega sredstva pravico zahtevati povračilo izplačane zavarovalnine z zamudnimi obrestmi in stroški.

III. ZAVAROVANJE LASTNIKA VOZILA PROTI ODGOVORNOSTI ZA ŠKODO, POVZROČENO TRETJIM OSEBAM

15. člen

Lastnik vozila mora skleniti pogodbo o zavarovanju odgovornosti za škodo, ki jo z uporabo vozila povzroči tretjim osebam zaradi smrti, telesne poškodbe, prizadetega zdravja, uničenja in poškodovanja stvari (v nadaljnjem besedilu: zavarovanje avtomobilske odgovornosti), razen proti odgovornosti za škodo na stvareh, ki jih je sprejel v prevoz. Zavarovanje avtomobilske odgovornosti pri uporabi vozil, registriranih v Republiki Sloveniji, mora biti sklenjeno v skladu z določbami tega zakona.

16. člen

Vozila po tem zakonu so vozila za prevoz oseb, za prevoz stvari in za vleko ter delovna vozila in traktorji, ki morajo imeti po predpisih o registraciji prometno dovoljenje.

Registracija se lahko opravi in izda prometno dovoljenje oziroma druga ustrezna listina, ki se zahteva po zakonu, ki ureja varnost cestnega prometa, po predložitvi dokaza o sklenjeni zavarovalni pogodbi za zavarovanje avtomobilske odgovornosti. Zavarovanje mora biti sklenjeno tudi pred izdajo preizkusnih tablic za čas njihove veljavnosti.

Zavarovalnica ali Združenje mora takoj ob sklenitvi zavarovalne pogodbe za zavarovanje avtomobilske odgovornosti o tem obvestiti organ, pristojen za vodenje evidence registriranih vozil.

Obvestilo iz prejšnjega odstavka mora vsebovati naslednje podatke:

- naziv zavarovalnice, pri kateri je sklenjena zavarovalna pogodba;
- ime in priimek oziroma firma, naziv, datum in kraj rojstva, naslov stalnega ali začasnega prebivališča oziroma sedeža zavarovanca;
- registrsko označbo, vrsto, znamko, tip, leto izdelave, številko šasije oziroma karoserije, moč in prostornino motorja, število sedežev in stojišč vozila;
- številko zavarovalne police, ki krije zavarovanje avtomobilske odgovornosti.

Način obveščanja iz prejšnjega odstavka predpiše minister, pristojen za notranje zadeve.

Določbe tega zakona o zavarovanju avtomobilske odgovornosti se nanašajo tudi na vozila oboroženih sil, ki se uporabljajo v cestnem prometu.

17. člen

Pravice do odškodnine iz zavarovanja avtomobilske odgovornosti nimajo:

1. voznik vozila, s katerim je bila povzročena škoda;
2. zavarovalec, lastnik, solastnik in skupni lastnik vozila, s katerim je bila povzročena škoda, in sicer za škodo na stvareh;
3. oškodovanci, katerim je škoda nastala:
 - zaradi uporabe vozila na športnih prireditvah, za katere so bila izdana uradna dovoljenja, pri katerih je pomembno, da se doseže največja hitrost, ali pri vadbenih vožnjah;

– zaradi delovanja jedrske energije, nastale med prevozom jedrskega materiala;

– zaradi vojnih operacij, uporov ali terorističnih dejanj, pri čemer mora zavarovalnica dokazati, da je škodo povzročil tak dogodek.

18. člen

Z zavarovanjem avtomobilske odgovornosti so kriti tudi odškodninski zahtevki zavodov za zdravstveno, pokojninsko in invalidsko zavarovanje za stroške zdravljenja in druge nujne stroške, nastale v skladu s predpisi o zdravstvenem zavarovanju, ter za sorazmeren del prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, kar se določi v kapitaliziranem znesku glede na preostalo delovno dobo in starost poškodovanca, ki sta potrebni za pridobitev pravice do starostne pokojnine, vendar šele po poplačilu odškodninskih zahtevkov ostalih oškodovancev in do višine zavarovalne vsote.

Pod pogoji iz prejšnjega odstavka so kriti tudi subrogacijski zahtevki zavarovalnic za izplačane stroške iz dodatnega zdravstvenega zavarovanja.

Kritje zahtevkov po prvem in drugem odstavku tega člena se nanaša na izplačane stroške osebe, kateri mora zavarovalnica na podlagi tega zakona povrniti škodo in sicer v deležu odškodninske odgovornosti svojega zavarovanca.

Ne glede na določbo prvega in tretjega odstavka tega člena so zavarovalnice dolžne plačati Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije vnaprejšnjo pavšalno odškodnino za škodo, ki nastane zavodu zaradi smrti ali poškodb zavarovanih oseb v prometnih nesrečah.

Vnaprejšnja pavšalna odškodnina iz prejšnjega odstavka znaša 6,5% od obračunane kosmate zavarovalne premije za obvezno avtomobilsko zavarovanje.

Zavarovalnice plačajo pavšalno odškodnino iz prejšnjega odstavka Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije najpozneje do 15. v mesecu, za zavarovalne premije, ki so bile obračunane v predhodnem mesecu.

S plačilom vnaprejšnje pavšalne odškodnine iz prejšnjega odstavka se šteje za poravnano vsa škoda, ki nastane Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije zaradi smrti ali poškodb zavarovanih oseb v prometnih nesrečah.

19. člen

Obveznost zavarovalnice iz zavarovanja avtomobilske odgovornosti je omejena z zavarovalno vsoto, veljavno na dan škodnega dogodka, če z zavarovalno pogodbo ni dogovorjena višja vsota. Najnižja zavarovalna vsota, na katero mora biti sklenjeno zavarovanje, znaša:

- a) za škodo zaradi smrti, telesne poškodbe in prizadetega zdravja, ki izvira iz posameznega škodnega dogodka ne glede na število oškodovancev,

– za avtobuse in tovorna vozila	245,000.000 tolarjev
– za druga vozila	122,500.000 tolarjev
– za vozila, ki prevažajo nevarne snovi	490,000.000 tolarjev
- b) za škodo zaradi uničenja ali poškodovanja stvari, ki izvira iz posameznega škodnega dogodka ne glede na število oškodovancev,

– za avtobuse in tovorna vozila	49,000.000 tolarjev
– za druga vozila	24,500.000 tolarjev
– za vozila, ki prevažajo nevarne tovore	98,000.000 tolarjev

20. člen

Oškodovanec lahko zahteva povrnitev škode, ki jo krije zavarovanje avtomobilske odgovornosti, neposredno od zavarovalnice.

Zavarovalnica odgovarja za škodo do višine zavarovalne vsote nerazdelno skupaj z ostalimi odgovornimi osebami.

21. člen

Zavarovanje avtomobilske odgovornosti krije tudi škodo, povzročene z vozilom, ki ga je uporabljala nepooblaščen oseba, oseba brez predpisanega voznškega dovoljenja tiste oziroma tistih kategorij, v katero spada vozilo, ki ga je vozila, in oseba, ki je kršila tehnične zahteve glede varnosti vozila.

Zavarovalnica, ki v primeru iz prejšnjega odstavka povrne škodo, vstopi v pravice oškodovanca nasproti osebi, ki je odgovorna za škodo, in sicer do višine izplačane odškodnine z obrestmi in stroški.

22. člen

Če se med trajanjem zavarovanja spremeni lastnik vozila, zavarovalna pogodba preneha veljati, ko novi lastnik vozila sklene pogodbo o zavarovanju avtomobilske odgovornosti. To pogodbo mora novi lastnik skleniti najkasneje pred registracijo vozila na svoje ime. Prejšnjemu lastniku se vrne sorazmerni del neizkoriščene premije, če iz tega zavarovanja ni bila izplačana odškodnina.

23. člen

Zavarovanje avtomobilske odgovornosti krije tudi škodo, ki je bila povzročena na ozemlju držav članic Evropskih skupnosti, ki delujejo v okviru Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: države članice EU), in držav, katerih nacionalni zavarovalni biro je podpisnik Multilateralnega garancijskega sporazuma z dne 15. marca 1991 (v nadaljnjem besedilu: Multilateralni garancijski sporazum) oziroma Londonskega sporazuma, in sicer brez plačila dodatne premije.

Zavarovalnica, pri kateri je zavarovana avtomobilska odgovornost, mora škodo, ki je bila povzročena v državah članicah EU in državah, katerih nacionalni zavarovalni biro je podpisnik Multilateralnega garancijskega sporazuma oziroma Londonskega sporazuma, plačati do višine, določene s predpisi o zavarovanju avtomobilske odgovornosti tiste države, kjer je nastal škodni dogodek. V primeru, da so najnižje zavarovalne vsote v tej državi nižje od vsot iz 19. člena tega zakona, je zavarovalnica dolžna povrniti škodo do vsot iz 19. člena tega zakona.

Za škodo, ki jo povzroči voznik nezavarovanega vozila, ki izvira iz ozemlja Republike Slovenije, na ozemlju držav članic EU ali držav, katerih nacionalni zavarovalni biro je podpisnik Multilateralnega garancijskega sporazuma, ali države, v kateri nadomešča veljavno mednarodno listino o sklenitvi zavarovanja avtomobilske odgovornosti registrska tablica, odgovarja Združenje s sredstvi škodnega sklada.

Združenje odgovarja s sredstvi škodnega sklada za plačilo škod, ki jih v državah članicah EU in državah, katerih nacionalni zavarovalni biro je podpisnik Multilateralnega garancijskega sporazuma oziroma Londonskega sporazuma, povzročijo vozniki vozil, zavarovanih pri zavarovalnici, ki je registrirana za sklepanje zavarovanj, ki so po tem zakonu obvezna, kolikor članica Združenja ni izpolnila svoje obveznosti na podlagi sklenjenega zavarovanja.

Ozemlje, iz katerega izvira vozilo, pomeni:

- ozemlje države, s katere registrsko tablico je vozilo označeno,
- če vozilo ne potrebuje registrske tablice, pa vozilo nosi označbo o sklenjenem zavarovanju oziroma drugo označbo, ki je analogna registrski tablici, ozemlje države, kjer je bila označba izdana,
- če vozilo ne potrebuje registrske tablice niti druge analogne označbe, ozemlje države, kjer ima stalno prebivališče uporabnik vozila.

24. člen

Voznik vozila, za katero mora biti po tem zakonu sklenjeno zavarovanje avtomobilske odgovornosti in ki izvira z ozemlja države, katere nacionalni zavarovalni biro ni podpi-

snik Multilateralnega garancijskega sporazuma, mora pred vstopom v Republiko Slovenijo pokazati veljavno mednarodno listino o sklenitvi zavarovanja avtomobilske odgovornosti, ki velja za območje držav članic EU. Mednarodno listino lahko nadomešča registrska tablica. Mednarodne listine, ki se štejejo za veljavne, in vozila s tujo registracijo, pri katerih nadomešča veljavno mednarodno listino registrska tablica, določi Združenje.

25. člen

Če voznik vozila, ki izvira iz ozemlja države, katere nacionalni zavarovalni biro ni podpisnik Multilateralnega garancijskega sporazuma, ob vstopu v Republiko Slovenijo ne pokaže veljavne mednarodne listine o sklenjenem zavarovanju avtomobilske odgovornosti ali na vozilu ni registrske tablice, ki nadomešča mednarodno listino, mora tako zavarovanje, z veljavnostjo za čas bivanja v državah članicah EU, vendar ne za manj kot 15 dni, skleniti pri zavarovalnici, ki je registrirana za sklepanje zavarovanj, ki so po tem zakonu obvezna. Če voznik te obveznosti ne opravi pred vstopom v državo, se ga z vozilom na meji zavrne.

Nadzor nad izpolnjevanjem obveznosti voznikov vozil s tujo registracijo po tem in prejšnjem členu izvaja policija.

Če policija pri nadzoru v državi ugotovi, da voznik nima veljavne mednarodne listine ali potrdila o sklenjenem zavarovanju pri zavarovalnici, ki je registrirana za sklepanje zavarovanj, ki so po tem zakonu obvezna, ukrepa po določilih 3. člena tega zakona.

26. člen

Za škodo na ozemlju Republike Slovenije, ki je povzročena z vozilom, ki izvira iz držav članic EU in držav, katerih nacionalni zavarovalni biro je podpisnik Multilateralnega garancijskega sporazuma oziroma Londonskega sporazuma, odgovarja Združenje. To lahko za obravnavanje odškodninskih zahtevkov pooblasti eno od zavarovalnic, svojih članic.

Kadar članica Združenja, ki je obravnavala škodo za tujo zavarovalnico na podlagi sklenjenih mednarodnih sporazumov, ne dobi povrnjenih sredstev, do katerih je po mednarodnih sporazumih upravičena, povrne ta sredstva članici Združenja iz škodnega sklada, na način, ki ga določi Združenje.

27. člen

Oškodovanec, kateremu je bila povzročena škoda z uporabo vozila, registriranega v tujini, lahko odškodninski zahtevek za povrnitev škode vloži pri Združenju ali pri katerikoli zavarovalnici, članici Združenja.

Če o odškodninskem zahtevku ni odločeno v treh mesecih po vložitvi, lahko oškodovanec vloži tožbo proti Združenju.

28. člen

Za škodo, ki jo povzroči voznik vozila s tujo registracijo, za katero je bilo sklenjeno zavarovanje ob vstopu v Republiko Slovenijo pri zavarovalnici, članici Združenja, odgovarja zavarovalnica, pri kateri je bilo zavarovanje sklenjeno.

29. člen

Za škodo, ki jo povzroči voznik vozila s tujo registracijo, ki ni zavarovano, odgovarja Združenje s sredstvi škodnega sklada.

29.a člen

Zavarovalnica države članice EU, ki namerava v Republiki Sloveniji neposredno opravljati zavarovalne posle zavarovanja avtomobilske odgovornosti, mora imenovati pooblaščenca, ki ima sedež ali stalno prebivališče v Republiki Sloveniji. Ime in naslov pooblaščenca mora sporočiti Agenciji in informacijskemu centru pri Združenju.

Pooblaščenec iz prejšnjega odstavka v imenu in za račun zavarovalnice države članice EU zbira informacije in sprejema ukrepe, potrebne za reševanje odškodninskih zahtevkov, in izvrši ustrezno plačilo odškodnin iz naslova teh zavarovalnih pogodb, ki krijejo nevarnosti v Republiki Sloveniji.

Pooblaščenec mora biti sposoben obravnavati odškodninske zahtevke v slovenskem jeziku.

IV. ZAVAROVANJE LASTNIKA ZRAKOPLOVA PROTI ODGOVORNOSTI ZA ŠKODO, POVZROČENO POTNIKOM, PRTLJAGI, TOVORU IN TRETJIM OSEBAM

30. člen

Lastnik zrakoplova mora skleniti pogodbo o zavarovanju odgovornosti za škodo, povzročeno potnikom, prtljagi, tovoru in tretjim osebam, ki jo povzroči zrakoplov, registriran v Republiki Sloveniji, v letu ali na tleh, v skladu z določbami tega zakona in Uredbo 785/2004/ES.

Pogodbo o zavarovanju iz prejšnjega odstavka sklene lastnik zrakoplova glede na dovoljene komercialne letalske dejavnosti letalskega prevoznika ali operatorja zrakoplova oziroma glede na dovoljene nekomercialne letalske aktivnosti operatorja zrakoplova v času izvedbe leta. Pri tem se glede potnikov upošteva certificirano oziroma dovoljeno število potniških sedežev, glede tovara pa certificirana oziroma dovoljena masa koristnega tovara za posamezen zrakoplov, kolikor odbor iz 9. člena Uredbe 785/2004/ES ne odloči drugače. Smiselno enako se upošteva mnenje Komisije Evropske unije, dano v zvezi z izvajanjem navedene uredbe.

Obveznost zavarovanja odgovornosti v skladu z Uredbo 785/2004/ES velja tudi za letalskega prevoznika in operatorja tujega zrakoplova, ki prihaja v zračni prostor Republike Slovenije.

Obveznost iz prvega odstavka tega člena ne velja za zrakoplove oboroženih sil Republike Slovenije in za druge državne zrakoplove ter za naprave, za katere se ne uporablja Uredba 785/2004/ES.

V dokazilu o zavarovanju iz prvega odstavka 5. člena Uredbe 785/2004/ES mora zavarovalnica navesti tudi, katera zavarovanja so zajeta in v kakšnem obsegu ter da je zavarovanje sklenjeno v skladu z navedeno uredbo.

31. člen

Obveznost zavarovalnice iz zavarovanja odgovornosti po 30. členu tega zakona je omejena z zavarovalno vsoto, veljavno na dan škodnega dogodka, če z zavarovalno pogodbo ni dogovorjena višja vsota.

Najnižja zavarovalna vsota iz posameznega škodnega dogodka ne glede na število oškodovancev, na katero mora biti sklenjeno zavarovanje iz tega poglavja, je določena z Uredbo 785/2004/ES.

V zvezi z izvajanjem prvega odstavka 6. člena Uredbe 785/2004/ES je za nekomercialne operacije zrakoplovov z MTOM, ki znaša 2700 kg ali manj, določena najnižja zavarovalna vsota za zavarovanje odgovornosti do potnikov, in sicer v višini, ki ne sme biti nižja od 100.000 SDR za posameznega potnika.

32. člen

Če je škoda povzročena z nezavarovanim zrakoplovom, za katerega velja obvezno zavarovanje po tem zakonu ali Uredbi 785/2004/ES, razen pri zavarovanju odgovornosti za škodo, povzročeno tovoru, odgovarja Združenje tako, kakor bi odgovarjala zavarovalnica, če bi bilo sklenjeno zavarovanje, in sicer največ do zavarovalne vsote, ki je bila predpisana na dan škodnega dogodka.

Združenje ne odgovarja za škodo, ki jo povzroči neznan zrakoplov ali druga letalna naprava.

33. člen

Za škode, ki jih povzročijo nezavarovani zrakoplovi ali druge letalne naprave, se uporabljata določbi 40. in 41. člena.

IV.a ZAVAROVANJE LASTNIKA ČOLNA PROTI ODGOVORNOSTI ZA ŠKODO, POVZROČENO TRETJIM OSEBAM

33.a člen

Lastnik čolna oziroma uporabnik čolna na motorni pogon z močjo večjo kot 3.7 kW, ki je vpisan v vpisnik morskih čolnov, ki ga vodi Uprava Republike Slovenije za pomorstvo, mora skleniti pogodbo o zavarovanju odgovornosti za škodo, ki jo z uporabo čolna povzroči tretjim osebam zaradi smrti, telesne poškodbe in prizadetega zdravja (v nadaljnjem besedilu: zavarovanje odgovornosti za škodo povzročeno tretjim osebam z uporabo čolna), razen proti odgovornosti za škodo na stvareh, ki jih je sprejel v prevoz.

Zahtevi za vpis čolna v vpisnik morskih čolnov je potrebno priložiti dokaz o sklenjeni zavarovalni pogodbi, ki mora biti sklenjena za najmanj toliko časa, kolikor bo veljalo dovoljenje za plovbo.

Osebe, ki se prevažajo s čolnom, se ne štejejo za tretje osebe po tem zakonu.

Lastnik tujega čolna, ki prihaja v teritorialno morje ali notranje morske vode Republike Slovenije, mora imeti sklenjeno veljavno zavarovalno pogodbo o zavarovanju odgovornosti za škode iz prvega odstavka tega člena, če ni dana druga varščina za povrnitev škode ali če z mednarodno pogodbo ni drugače določeno.

Obveznost iz prvega odstavka tega člena ne velja za čolne oboroženih sil Republike Slovenije.

33.b člen

Obveznost zavarovalnice iz zavarovanja odgovornosti po prejšnjem členu je omejena z zavarovalno vsoto, veljavno na dan škodnega dogodka, če z zavarovalno pogodbo ni dogovorjena višja vsota.

Najnižja zavarovalna vsota za škode iz posameznega škodnega dogodka ne glede na število oškodovancev, na katero mora biti sklenjeno zavarovanje, znaša 50.000.000 tolarjev.

33.c člen

Združenje ne odgovarja za škodo, ki je povzročena z neznanim čolnom.

33.č člen

Za škode, ki so povzročene z nezavarovanim čolnom, se uporabljata določbi 40. in 41. člena tega zakona.

33.d člen

Za zavarovanje odgovornosti za škodo, povzročeno tretjim osebam z uporabo čolna, se smiselno uporabljajo določbe 17., 20. in 22. člena tega zakona.

V. ŠKODNI SKLAD

34. člen

Za plačilo škod, ki jih oškodovancem povzročijo vozniki nezavarovanih in neznanih vozil, nezavarovanih zrakoplovov ali drugih letalnih naprav in nezavarovanih čolnov, se pri Združenju ustanovi škodni sklad. Iz škodnega sklada se plačujejo tudi zavarovalnine potnikom v javnem prometu zaradi posledic nesreče, če lastnik javnega prometnega sredstva ni sklenil zavarovalne pogodbe.

Odškodnina se iz sredstev škodnega sklada izplača tudi v primeru, ko je bil uveden stečajni postopek nad zava-

rovalnico, ki je dolžna plačati odškodnino. V tem primeru se iz sredstev škodnega sklada izplača le tisti del odškodnine, ki ni bil izplačan iz stečajne mase zavarovalnice.

35. člen

V škodni sklad, namenjen za plačilo obveznosti iz prejšnjega člena, plačujejo prispevek vse zavarovalnice, ki so registrirane za sklepanje zavarovanj, obveznih po tem zakonu. Višino najnižjih začetnih sredstev sklada določi minister, pristojen za finance, nato pa sklad dopolnjuje sredstva glede na tekoče potrebe, ki jih Združenje sporoča zavarovalnicam. Prispevek posamezne zavarovalnice je sorazmeren njenemu deležu v prejšnjem letu sklenjenih zavarovanj avtomobilske in letalske odgovornosti, odgovornosti lastnikov čolnov ter zavarovanj potnikov v javnem prometu proti posledicam nesreče v Republiki Sloveniji. Zavarovalnice so dolžne prispevke nakazati v 15 dneh po prejemu sporočila Združenja.

36. člen

Za obveznosti iz 34. člena tega zakona odgovarja Združenje s sredstvi škodnega sklada. Ta lahko obravnavanje odškodninskih zahtevkov prepusti eni od zavarovalnic, ki plačujejo prispevek v sklad. Zavarovalnica ima v tem primeru pravico zahtevati od Združenja povračilo stroškov obravnavanja.

37. člen

Oškodovanec, ki mu je bila povzročena škoda, in potnik v javnem prometu, ki je utrpel nesrečo s prometnim sredstvom iz 34. člena tega zakona, imata pravico vložiti odškodninski zahtevek pri Združenju.

Oškodovanec ali potnik imata pravico vložiti proti Združenju tožbo, če odškodnina ali zavarovalnina ni bila plačana v treh mesecih, ko je bil odškodninski zahtevek vložen.

Združenje za poplačilo odškodnine iz škodnega sklada od oškodovanca ne sme zahtevati dokazila o tem, da oseba, odgovorna za škodo, noče oziroma ni zmožna plačati.

V primeru spora med Združenjem in zavarovalnico glede vprašanja, kdo od njiju je dolžan izplačati odškodnino oškodovancu, pripade ta dolžnost tistemu, pri katerem je oškodovanec najprej vložil svoj odškodninski zahtevek. Ta mora oškodovanca poplačati brez odlašanja. V primeru, ko je kasneje pravnomočno odločeno, da je za izplačilo odškodnine zavezana nasprotna stranka, ima stranka, ki je poravnala škodo oškodovancu, pravico uveljavljati povračilo izplačanih zneskov skupaj z obrestmi in stroški.

38. člen

Če povzroči škodo voznik nezavarovanega vozila, zrakoplova ali druge letalne naprave oziroma čolna ali potnik utрпи nesrečo pri prevozu z nezavarovanim javnim prometnim sredstvom, odgovarja Združenje tako, kot bi odgovarjala zavarovalnica, če bi bilo sklenjeno zavarovanje, in sicer največ do zavarovalne vsote, ki je bila kot najnižja predpisana na dan škodnega dogodka.

39. člen

Če povzroči škodo voznik neznanega vozila, odgovarja Združenje za škodo, ki je nastala zaradi smrti, telesne poškodbe ali telesne okvare, vendar največ do zavarovalne vsote, ki je bila kot najnižja predpisana na dan škodnega dogodka za druga vozila.

40. člen

Zavodi zdravstvenega, invalidskega in pokojninskega zavarovanja, zavarovalnice s subrogacijskimi zahtevki, kakor tudi druge organizacije, ki so neposrednemu oškodovancu kakorkoli povrnile škodo ali njen del, nimajo pravice do povračilnega zahtevka proti Združenju iz škodnega sklada, če je škodni dogodek povzročil voznik neznanega ali nezavarova-

nega vozila ter nezavarovanega zrakoplova ali druge letalne naprave in nezavarovanega čolna.

41. člen

Združenje ima pravico izplačano odškodnino ali zavarovalnino, skupaj z obrestmi in stroški, izterjati od lastnika vozila, zrakoplova, čolna ter lastnika javnega prometnega sredstva, za katero ta ni sklenil zavarovalne pogodbe po določiteli tega zakona ali Uredbe 785/2004/ES in od povzročitelja škodnega dogodka. Lastnik in povzročitelj škodnega dogodka odgovarjata Združenju nerazdelno.

42. člen

Če neznano vozilo po izplačilu odškodnine izsledijo in je lastnik ob škodnem dogodku imel sklenjeno zavarovanje avtomobilske odgovornosti, ima Združenje pravico od zavarovalnice, pri kateri je bila sklenjena zavarovalna pogodba, izterjati izplačano odškodnino skupaj z obrestmi in stroški.

V.a POSEBNOSTI V IZVAJANJU ZAVAROVANJA AVTOMOBILSKE ODGOVORNOSTI

1. Pooblaščenec za obravnavanje odškodninskih zahtevkov

42.a člen

Pooblaščenec za obravnavanje odškodninskih zahtevkov iz naslova zavarovanja avtomobilske odgovornosti (v nadaljnjem besedilu: pooblaščenec) je oseba, ki v imenu in za račun odgovornostne zavarovalnice zbira informacije, sprejema ukrepe, potrebne za reševanje odškodninskih zahtevkov, in izvrši ustrezno plačilo odškodnine v državi stalnega bivališča oškodovanca, iz naslova škod:

– nastalih kot posledica nesreče v državi članici EU, ki ni država stalnega bivališča oškodovanca oziroma v tretjih državah, katerih nacionalni zavarovalni biro je član sistema zelene karte, brez vpliva na zakonodajo s področja civilne odgovornosti in mednarodnega zasebnega prava tretjih držav in

– povzročenih z uporabo vozil, katerih lastniki so zavarovani v državi članici EU in izvirajo z njenega ozemlja.

Pooblaščenec mora imeti vsa potrebna pooblastila, da zastopa zavarovalnico v odnosu do oškodovancev in državnih organov.

Pooblaščenec mora biti sposoben obravnavati odškodninske zahtevke v uradnem jeziku države, za katero je imenovan.

Pooblaščenec lahko dela za eno ali več zavarovalnic.

Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena ima oškodovanec oziroma njegova zavarovalnica pravico do neposrednega uveljavljanja odškodninskega zahtevka proti povzročitelju nesreče ali proti odgovornostni zavarovalnici.

Pravne osebe, na katere so na podlagi zakona prešle oškodovančeve pravice do odškodnine proti povzročitelju nesreče ali njegovi odgovornostni zavarovalnici, in pravne osebe iz 18. člena tega zakona niso upravičene do uveljavljanja zahtevkov za povračilo škode pri pooblaščenju.

42.b člen

Zavarovalnica, ki ima sedež na območju Republike Slovenije, mora za pridobitev dovoljenja Agencije za opravljanje poslov zavarovanja avtomobilske odgovornosti imenovati pooblaščenca v drugih državah članicah EU.

Zavarovalnica preko informacijskega centra pri Združenju obvesti informacijske centre drugih držav članic EU o imenu in naslovu pooblaščenca.

42.c člen

Sistem imenovanja pooblaščenca v državah članicah EU ne vpliva na materialno pravo, ki se uporablja pri obrav-

navanju konkretnih odškodninskih zahtevkov, in ne spreminja sodne pristojnosti.

42.č člen

Odgovornostna zavarovalnica ali njen pooblaščenec mora v treh mesecih od dneva, ko je oškodovanec vložil svoj odškodninski zahtevek na odgovornostno zavarovalnico ali na njenega pooblaščenca:

- v primeru, če odgovornost ni sporna in je bila škoda v celoti ocenjena, dati utemeljeno ponudbo za odškodnino,
- v primeru, da je odgovornost sporna ali odgovornost ni bila natančno ugotovljena oziroma če škoda ni bila v celoti ocenjena, dati utemeljen odgovor na odškodninski zahtevek.

Če zavarovalnica v primeru iz prve alineje prejšnjega odstavka ne predloži ponudbe v treh mesecih od dneva, ko je oškodovanec vložil svoj odškodninski zahtevek na odgovornostno zavarovalnico ali na njenega pooblaščenca, pride le-ta v zamudo.

2. Informacijski center

42.d člen

Za učinkovitejše uveljavljanje odškodninskih zahtevkov iz naslova škod, nastalih v nesrečah z uporabo vozil, se v okviru Združenja oblikuje informacijski center.

42.e člen

Informacijski center iz prejšnjega člena:

1. zbira podatke in vodi register podatkov,
2. posreduje podatke iz registra iz prejšnje točke,
3. nudi pomoč oškodovancem pri pridobivanju podatkov iz registra iz 1. točke tega odstavka in pri pridobivanju podatkov iz registrov informacijskih centrov drugih držav članic EU.

Register iz 1. točke prejšnjega odstavka vsebuje podatke o:

1. registrskih označbah registrskih tablic, vrstah, znamkah, tipih, številkah šasij oziroma karoserij vozil, registriranih v Republiki Sloveniji,
2. številkah zavarovalnih polic, ki krijejo zavarovanje avtomobilske odgovornosti vozil iz prejšnje točke,
3. datum prenehanja veljavnosti zavarovalne pogodbe zavarovanja avtomobilske odgovornosti,
4. imenih in sedežih zavarovalnic, ki nudijo zavarovalno kritje na podlagi zavarovalnih polic iz prejšnje točke,
5. imenu in priimku, datumu in kraju rojstva, stalnem in začasnem prebivališču zavarovanca,
6. imenih in naslovih ali sedežih pooblaščenecv, ki so jih imenovali zavarovalnice drugih držav članic EU v Republiki Sloveniji,
7. seznamu vozil, za katera v Republiki Sloveniji velja izjema od obveznosti zavarovanja avtomobilske odgovornosti.

Podatki iz prejšnjega odstavka se zbirajo iz zbirk podatkov zavarovalnic in evidence registriranih vozil v Republiki Sloveniji.

Na zahtevo oškodovanca se podatki iz drugega odstavka tega člena pridobijo tudi iz registrov informacijskih centrov drugih držav članic EU.

42.f člen

Podatke iz 1., 2., 3., 4. in 5. točke drugega odstavka prejšnjega člena hrani informacijski center najmanj sedem let po prijavi registracije vozila ali po prenehanju zavarovalne police.

42.g člen

Informacijski center zaradi nudenja pomoči pri pridobivanju podatkov iz 3. točke prvega odstavka 42.e člena tega zakona sodeluje z informacijskimi centri drugih držav članic EU.

42.h člen

Informacijski center je dolžan oškodovancem sedem let po nesreči bodisi iz svojega registra bodisi iz registra informacijskega centra druge države članice EU nemudoma posredovati:

1. ime in naslov zavarovalnice, ki nudi zavarovalno kritje na podlagi zavarovalne police vozila, s katerim je bila povzročena nesreča,
2. številko zavarovalne police iz prejšnje točke in
3. ime in naslov pooblaščenca v Republiki Sloveniji, ki ga je imenovala zavarovalnica države članice EU, ki nudi zavarovalno kritje na podlagi zavarovalne police vozila, s katerim je bila povzročena nesreča.

Informacijski center priskrbi oškodovancu na njegovo zahtevo podatek o imenu in naslovu lastnika ali običajnega voznika ali registriranega imetnika vozila, če je oškodovanec izkazal pravni interes za pridobitev takšne informacije. Navedene podatke pridobiva informacijski center zlasti od zavarovalnice ali iz zbirk podatkov ministrstva, pristojnega za notranje zadeve.

Informacijski center priskrbi oškodovancu podatek o imenu osebe, ki mu odgovarja za škodo, povzročeno z vozilom, za katero velja izjema od obveznosti sklenitve zavarovanja avtomobilske odgovornosti.

42.i člen

Obdelava, shranjevanje, posredovanje in uporaba podatkov iz tega poglavja, ki imajo naravo osebnih podatkov, morajo potekati skladno z določbami 8. člena tega zakona.

3. Odškodninski urad

42.j člen

V okviru Združenja se oblikuje odškodninski urad.

Odškodninski urad zagotavlja odškodnine oškodovancem s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji:

- če je bila nesreča povzročena v drugi državi članici EU oziroma v tretjih državah, katerih nacionalni zavarovalni biro je član sistema zelene karte,
- če je bila škoda povzročena z vozilom, ki je zavarovano v tej državi članici EU in izvira z njenega ozemlja,
- le v izjemnih primerih, ko odgovornostna zavarovalnica oziroma njen pooblaščenec ni izpolnil svojih dolžnosti, določenih s tem zakonom.

Oškodovanci iz prejšnjega odstavka lahko naslovijo svoj odškodninski zahtevek na odškodninski urad če:

1. v treh mesecih od dneva, ko je oškodovanec vložil svoj odškodninski zahtevek na odgovornostno zavarovalnico ali njenega pooblaščenca, odgovornostna zavarovalnica ali njen pooblaščenec ni rešil njegovega odškodninskega zahtevka,

2. odgovornostna zavarovalnica v Republiki Sloveniji ni imenovala pooblaščenca; v takšnem primeru oškodovanec ne sme vložiti odškodninskega zahtevka pri odškodninskem uradu, kolikor je odškodninski zahtevek uveljavljal že neposredno nasproti odgovornostni zavarovalnici in je oškodovanec prejel v roku treh mesecev od vložitve odškodninskega zahtevka od odgovornostne zavarovalnice utemeljen odgovor.

42.k člen

Odškodninski urad mora o odškodninskem zahtevku odločiti najkasneje v dveh mesecih od dneva, ko je prejel odškodninski zahtevek. Odškodninski urad ustavi postopek, če zavarovalnica ali njen pooblaščenec reši odškodninski zahtevek.

Odškodninski urad o prejemu odškodninskega zahtevka in o tem, da bo ustrezno ukrepal, nemudoma obvesti:

- a) odgovornostno zavarovalnico ali njenega pooblaščenca,

- b) odškodninski urad v državi članici EU, v kateri je sedež zavarovalnice, pri kateri je sklenjena zavarovalna pogodba zavarovanja avtomobilske odgovornosti,
- c) osebo, ki je povzročila nesrečo, kolikor je znana.

42.l člen

Če je oškodovanec iz 42.j člena tega zakona sprožil sodni postopek neposredno proti odgovornosti zavarovalnici, odškodninskega zahtevka ne sme nasloviti na odškodninski urad.

Pravne osebe, na katere so na podlagi zakona prešle oškodovančeve pravice do odškodnine proti povzročitelju nesreče ali njegovi zavarovalnici, in pravne osebe iz 18. člena tega zakona niso upravičene do uveljavljanja zahtevkov za povračilo škode pri odškodninskem uradu.

Če je odškodninski urad oškodovancu iz 42.j člena tega zakona izplačal odškodnino, ima pravico zahtevati povračilo izplačane odškodnine od odškodninskega urada tiste države članice EU, pri kateri zavarovalnici je sklenjena zavarovalna pogodba zavarovanja avtomobilske odgovornosti, skladno s sklenjenimi mednarodnimi sporazumi.

Odškodninski urad je dolžan povrniti izplačano odškodnino odškodninskemu uradu države članice EU, v kolikor gre za obveznost iz naslova zavarovalne pogodbe zavarovanja avtomobilske odgovornosti zavarovalnice, ki ima sedež na območju Republike Slovenije, skladno s sklenjenimi mednarodnimi sporazumi.

42.m člen

Če ni mogoče identificirati vozila, ki je povzročilo škodo, oziroma se v roku dveh mesecev od nesreče ne da ugotoviti odgovornostne zavarovalnice, lahko oškodovanec iz 42.j člena tega zakona uveljavlja svoj odškodninski zahtevek pri odškodninskem uradu. Odškodninski urad, ki je poravnal škodo oškodovancu, ima pravico uveljavljati povračilo izplačanih zneskov in stroškov, skladno s sklenjenimi mednarodnimi sporazumi:

1. v primeru, ko odgovornostne zavarovalnice ni mogoče ugotoviti, od škodnega sklada v tisti državi članici EU, s katere ozemlja vozilo izvira,
2. v primeru, ko ni mogoče identificirati vozila, od škodnega sklada v tisti državi članici EU, v kateri se je zgodila nesreča,
3. v primeru vozil iz tretjih držav, od škodnega sklada v tisti državi članici EU, v kateri se je zgodila nesreča.

42.n člen

Odškodninski urad oblikuje sredstva za izplačilo obveznosti iz 42.j člena tega zakona iz prispevkov zavarovalnic, ki so registrirane za sklepanje zavarovanj avtomobilske odgovornosti. Višino najnižjih začetnih sredstev določi Agencija, nato pa odškodninski urad dopolnjuje sredstva glede na tekoče potrebe, ki jih sporoča zavarovalnicam. Prispevek posamezne zavarovalnice za začetna sredstva in tekoče potrebe odškodninskega urada je sorazmeren njenemu deležu v prejšnjem letu sklenjenih zavarovanj avtomobilske odgovornosti v Republiki Sloveniji.

Zavarovalnice so dolžne prispevke nakazati v 15 dneh po sprejemu sporočila odškodninskega urada.

Sredstva odškodninskega urada za izplačilo obveznosti iz 42.j člena tega zakona se vodijo v okviru škodnega sklada Združenja.

VI. KAZENSKÉ DOLOČBE

43. člen

Z globo od 20.000.000 do 90.000.000 tolarjev se za prekršek kaznuje zavarovalnica, če ne sklene zavarovalne pogodbe v skladu z zakonom, zavarovalnimi pogoji in Uredbo 785/2004/ES (5. člen).

Z globo od 600.000 do 3.000.000 tolarjev se kaznuje tudi odgovorna oseba zavarovalnice, ki stori dejanje iz prejšnjega odstavka tega člena.

44. člen

Z globo od 500.000 do 1.000.000 tolarjev se za prekršek kaznuje zavarovalnica, če v 15 dneh po sporočilu Združenja ne nakaže prispevka v škodni sklad (35. člen).

Z globo od 50.000 do 100.000 tolarjev se kaznuje tudi odgovorna oseba zavarovalnice, ki stori dejanje iz prejšnjega odstavka.

44.a člen

Z globo od 300.000 do 6.000.000 tolarjev se za prekršek kaznuje zavarovalnica, ki ne obvesti pristojne upravne enote oziroma drugega pristojnega organa o prenehanju veljavnosti zavarovalne pogodbe v skladu s 4. členom tega zakona.

Z globo od 300.000 do 6.000.000 tolarjev se za prekršek kaznuje zavarovalnica iz tretjega odstavka 8. člena Uredbe 785/2004/ES, ki ne obvesti ministrstva, pristojnega za promet, in prometnega inšpektorata o sklenitvi ali prenehanju zavarovalne pogodbe glede zavarovanj v letalstvu (četrti, peti in sedmi odstavek 4. člena).

Z globo od 100.000 do 300.000 tolarjev se kaznuje odgovorna oseba zavarovalnice, ki stori prekršek iz prejšnjih odstavkov tega člena.

44.b člen

Z globo od 3.000.000 do 30.000.000 tolarjev se za prekršek kaznuje zavarovalnica, ki ne obvesti Agencije o novih ali spremenjenih zavarovalnih pogojih v skladu z drugim odstavkom 6. člena tega zakona.

Z globo od 100.000 do 1.000.000 tolarjev se kaznuje odgovorna oseba zavarovalnice, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

44.c člen

Z globo od 200.000 do 2.000.000 tolarjev se za prekršek kaznuje odgovornostna zavarovalnica, ki:

1. oškodovancu sama ali po svojem pooblaščenju v državi članici EU ne predloži ponudbe iz prve alineje prvega odstavka 42.č člena tega zakona v treh mesecih od dneva, ko je oškodovanec vložil svoj odškodninski zahtevek na odgovornostno zavarovalnico ali na njenega pooblaščenca,

2. oškodovancu sama ali po svojem pooblaščenju v državi članici EU ne da utemeljenega odgovora iz druge alineje prvega odstavka 42.č člena tega zakona v treh mesecih od dneva, ko je oškodovanec vložil svoj odškodninski zahtevek na odgovornostno zavarovalnico ali na njenega pooblaščenca.

Z globo 100.000 tolarjev se kaznuje odgovorna oseba zavarovalnice, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

44.č člen

Z globo od 500.000 do 1.000.000 tolarjev se za prekršek kaznuje zavarovalnica, če v 15 dneh po sporočilu Združenja ne nakaže prispevka za odškodninski urad, skladno z 42.n členom tega zakona.

Z globo od 50.000 do 100.000 tolarjev se kaznuje tudi odgovorna oseba zavarovalnice, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

45. člen

Z globo od 300.000 do 6.000.000 tolarjev se za prekršek kaznuje letalski prevoznik ali operator zrakoplova oziroma oseba iz četrtega odstavka 2. člena tega zakona, ki je pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, če:

a) ne zavaruje svoje odgovornosti do potnikov, prtljage, tovora in tretjih oseb za vsa določena zavarovalna tveganja po Uredbi 785/2004/ES (prvi odstavek 4. člena Uredbe 785/2004/ES),

b) ne zagotovi, da je v skladu z Uredbo 785/2004/ES zavarovan vsak let, ne glede na to, ali je zrakoplov, ki se uporablja, njegova last ali ga uporablja na podlagi pogodbe o leasingu, franšizi, o skupni dejavnosti ali o skupnih letih z izbranim partnerjem (code sharing flights) ali kateregakoli drugega podobnega sporazuma (drugi odstavek 4. člena Uredbe 785/2004/ES),

c) sklene zavarovalno pogodbo glede odgovornosti do potnikov, prtljage ali tovora v komercialnih operacijah z zavarovalno vsoto, ki je nižja od najnižje določene zavarovalne vsote v skladu z Uredbo 785/2004/ES (6. člen Uredbe 785/2004/ES),

d) ne zagotovi, da se na zrakoplovu iz 2. člena Uredbe 785/2004/ES na vsakem letu nahaja ustrezno potrdilo o sklenjenem zavarovanju v skladu z Uredbo 785/2004/ES (8. člen Uredbe 785/2004/ES),

e) na zahtevo prometnega inšpektorja ali druge upravičene osebe za nadzor ne predloži dokazila o sklenjenem zavarovanju v skladu z Uredbo 785/2004/ES (8. člen Uredbe 785/2004/ES).

Z globo od 150.000 do 300.000 tolarjev se kaznuje operator zrakoplova v nekomercialnem zračnem prometu, ki je fizična oseba, če stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

Z globo od 100.000 do 300.000 tolarjev se kaznuje:

1. odgovorna oseba letalskega prevoznika oziroma operatorja zrakoplova, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena;

2. vodja zrakoplova oziroma druga odgovorna oseba, ki jo določi letalski prevoznik ali operator, če na zahtevo inšpektorja ali druge pooblaščen osebe za nadzor odkloni predložitev dokazila o sklenjenem ustreznem zavarovanju odgovornosti v skladu z Uredbo 785/2004/ES (8. člen Uredbe 785/2004/ES);

3. operator zrakoplova v nekomercialnem zračnem prometu, ki je fizična oseba, če stori prekršek iz prejšnje točke.

Z globo 150.000 tolarjev se za prekršek kaznuje pravna oseba in samostojni podjetnik posameznik, če kot lastnik vozila ali čolna ne sklene zavarovanja, ki je po tem zakonu obvezno, in če tega zavarovanja ne obnavlja (prvi odstavek 2. člena).

Z globo 15.000 tolarjev se kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika in odgovorna oseba v državnem organu ali samoupravnih lokalnih skupnostih, ki stori dejanje iz prejšnjega odstavka tega člena.

46. člen

Z globo 15.000 tolarjev se za prekršek kaznuje posameznik, če kot lastnik vozila ali čolna ne sklene zavarovanja, ki je po tem zakonu obvezno, in če tega zavarovanja ne obnavlja (prvi odstavek 2. člena).

47. člen

Nadzor nad izvajanjem tega zakona v delu, ki se nanaša na zavarovalnice, izvaja Agencija za zavarovalni nadzor, nad izvajanjem drugih določb tega zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov pa izvajajo v delu, ki se nanaša na zavarovanja:

– v cestnem prometu: inšpektorji za upravne zadeve prometa pri ministrstvu, pristojnem za notranje zadeve, in Policija;

– v letalstvu: ministrstvo, pristojno za promet, in prometni inšpektorat;

– v pomorski plovbi: ministrstvo, pristojno za promet, Uprava Republike Slovenije za pomorstvo v njegovi sestavi.

Organi iz prejšnjega odstavka izvajajo nadzor vsak na svojem delovnem področju in v skladu s pooblastili, ki jih imajo po predpisih, ki urejajo inšpekcijski in upravno strokovni nadzor v letalstvu, pomorstvu in cestnem prometu.

Organi iz prve in tretje alineje prvega odstavka tega člena ter prometni inšpektorat in Agencija za zavarovalni

nadzor iz prvega odstavka tega člena odločajo o prekrških za kršitve tega zakona in Uredbe 785/2004/ES kot prekrškovni organi v skladu z zakonom, ki ureja prekrške, vsak na svojem področju, ki ga nadzorujejo.

V zvezi z izvajanjem Uredbe 785/2004/ES imata organa iz druge alineje prvega odstavka tega člena v okviru pooblastil o izvajanju nadzora po določbah zakona, ki ureja letalstvo, tudi pravico, da:

1. pristojni inšpektor prometnega inšpektorata:

– prepove vzlet zrakoplova za čas, dokler letalski prevoznik ali operator zrakoplova prometnemu inšpektoratu in ministrstvu, pristojnemu za promet, ne predloži dokazila o ustreznem zavarovanju;

– predlaga ministrstvu, pristojnemu za promet, da do predložitve dokazila o ustreznem zavarovanju umakne, to je odvzame operativno licenco letalskega prevoznika, spričevalo letalskega prevoznika ali drugo ustrezno spričevalo, dovoljenje ali posebno dovoljenje, ki se izda letalskemu prevozniku oziroma operatorju zrakoplova po predpisih o letalstvu, če letalski prevoznik ali operator zrakoplova več kot enkrat krši določbe Uredbe 785/2004/ES;

2. ministrstvo, pristojno za promet:

– ne dovoli vzleta zrakoplova, če oceni, da pogoji iz Uredbe 785/2004/ES niso izpolnjeni, dokler zadevni letalski prevoznik ali operator zrakoplova temu ministrstvu in prometnemu inšpektoratu ne predloži dokazila o ustreznem zavarovanju (sedmi odstavek 8. člena Uredbe 785/2004/ES);

– začasno oziroma trajno odvzame spričevalo letalskega prevoznika ali drugo ustrezno spričevalo ali dovoljenje, ki ga je izdalo to ministrstvo oziroma pristojni organ v njegovi sestavi, če ugotovi, da zavezanec ni ustrežno zavarovan;

– umakne, to je začasno oziroma trajno odvzame operativno licenco, ki jo je izdalo to ministrstvo oziroma pristojni organ v njegovi sestavi, če ugotovi, da zavezanec ni ustrežno zavarovan (peti odstavek 8. člena Uredbe 785/2004/ES);

– zavrne let v slovenskem zračnem prostoru za zrakoplov, za katerega niso izpolnjeni pogoji glede zavarovanja odgovornosti v skladu z Uredbo 785/2004/ES;

– lahko naloži pristojnemu izvajalcu navigacijskih služb zračnega prometa, da v postopku sprejema plana letenja od letalskega prevoznika oziroma operatorja zrakoplova zahteva, da navede tudi ustrezne podatke o zavarovanju v skladu z Uredbo 785/2004/ES in o tem predloži dokazilo. Kolikor pogoji glede zavarovanja niso izpolnjeni, ima pristojna služba navigacijskih služb zračnega prometa pooblastilo, da zavrne vzlet, pristanek oziroma let v slovenskem zračnem prostoru;

– skladno z drugim odstavkom 10. člena Uredbe 785/2004/ES na zahtevo Komisije Evropske unije pošlje le-tej podatke o izvajanju Uredbe 785/2004/ES.

Ministrstvo, pristojno za promet, in prometni inšpektorat se o izrečenih ukrepih in o predložitvi dokazil o ustreznem zavarovanju iz prejšnjega odstavka tekoče obveščata.

Zakon o obveznih zavarovanjih v prometu – ZOZP (Uradni list RS, št. 70/94) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

VII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

48. člen

Škodni sklad pri Slovenskem zavarovalnem biuroju se oblikuje v 90 dneh po uveljavitvi zakona.

49. člen

Zavarovalnice uskladijo zavarovalne pogoje z določili tega zakona v 45 dneh po uveljavitvi zakona in jih v istem roku predložijo ministru za finance v odobritev.

50. člen

Določbe tega zakona o najnižjih zavarovalnih vsotah se začnejo uporabljati 90. dan po uveljavitvi zakona.

51. člen

Z dnem uveljavitve tega zakona se prenehajo uporabljati 83. do 110. člen ter 7. in 8. točka prvega odstavka 117. člena, 1., 2., 3. in 4. točka prvega odstavka 118. člena in 2. točka 119. člena Zakona o temeljnih sistema premoženjskega in osebnega zavarovanja (Uradni list SFRJ, št. 17/90 in 82/90).

52. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o obveznih zavarovanjih v prometu – ZOZP-A (Uradni list RS, št. 67/02) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

38. člen

Zavarovalnice uskladijo zavarovalne pogoje z določili tega zakona v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

39. člen

Z uskladitvijo zavarovalnih pogojev za zavarovanje potnikov v zračnem prometu z določbami tega zakona oziroma najkasneje 6 mesecev po njegovi uveljavitvi preneha veljati določba 21. člena Zakona o obligacijskih in stvarnopравnih razmerjih v letalstvu (Uradni list RS, št. 12/2000 – v nadaljnjem besedilu: ZOSRL).

Do uskladitve določbe prvega odstavka 138. člena ZOSRL s 27. členom tega zakona je odgovornost oseb za škodo iz 130. člena ZOSRL omejena na zneske, ki so enaki zavarovalnim vsotam iz 27. člena tega zakona.

40. člen

Določbe 7. člena, prvega odstavka 8. člena, 20. člena, 21. člena, prvega odstavka 22. člena, 23. člena in 25. člena tega zakona ter določbe, ki se nanašajo na pooblaščenca za obravnavanje odškodninskih zahtevkov (42.a do 42.č člen zakona), na informacijski center (42.d do 42.i člen zakona) in na odškodninski urad (42.j do 42.n člen zakona), začnejo veljati z dnem članstva Republike Slovenije v EU.

41. člen

Združenje ustanovi informacijski center iz 42.d člena zakona najkasneje do 31. 12. 2002.

42. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o obveznih zavarovanjih v prometu – ZOZP-B (Uradni list RS, št. 13/05) vsebuje naslednjo končno določbo:

KONČNA DOLOČBA

5. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o obveznih zavarovanjih v prometu – ZOZP-C (Uradni list RS, št. 30/06) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

29. člen

V Zakonu o jamstvu Republike Slovenije za obveznosti domačega prevoznika za kritje škod, nastalih kot posledica vojne oziroma terorizma in o pogojih jamstva za tuje letalske prevoznike (Uradni list RS, št. 18/03 – uradno prečiščeno besedilo) se črta 3. člen.

30. člen

Do uskladitve določb Zakona o obligacijskih in stvarnopравnih razmerjih v letalstvu (Uradni list RS, št. 12/00 in 67/02 – ZOZP-A; v nadaljnjem besedilu: ZOSRL) z Uredbo 785/2004/ES:

- predplačilo, določeno v drugem odstavku 22. člena ZOSRL, ne sme biti manjše od 16.000 SDR po potniku v tolarški protivrednosti;
- je odgovornost letalskega prevoznika za škodo zaradi izgube ali poškodbe ročne prtljage iz 30. člena ZOSRL omejena na največ 1.000 SDR v tolarški protivrednosti na potnika;
- se za odgovornost letalskega prevoznika za registrirano prtljago iz 35. člena ZOSRL smiselno uporabljajo določbe ZOSRL, ki veljajo za prevoz ročne prtljage;
- odgovorna oseba za škodo iz 138. člena ZOSRL odgovarja največ do zneskov, kot jih določa 7. člen Uredbe št. 785/2004/ES.

31. člen

Zavarovalnice in Združenje dopolnijo zbirke podatkov s podatki iz petega odstavka 4. člena zakona najkasneje v roku enega meseca od dneva uveljavitve tega zakona.

Najkasneje v roku osmih dni od izteka roka iz prejšnjega odstavka zavarovalnice in Združenje z zbirnim obvestilom obvestijo ministrstvo, pristojno za promet, in prometni inšpektorat o vseh sklenjenih zavarovanjih v letalstvu.

Do predložitve zbirnega obvestila iz prejšnjega odstavka zavarovalnice obveščajo ministrstvo, pristojno za promet, in prometni inšpektorat o sklenjenih zavarovanjih v letalstvu takoj po sklenitvi in prenehanju, pri čemer pošlje zavarovalnica poziv zavarovancu na sklenitev ali podaljšanje zavarovanja v vednost tudi ministrstvu, pristojnemu za promet, in prometnemu inšpektoratu najmanj 15 dni pred iztekom zavarovanja, ki se sklene po Uredbi 785/2004/ES.

32. člen

Z dnem, ko začne veljati ta zakon, preneha veljati Uredba o izvajanju Uredbe (ES) o zahtevah v zvezi z zavarovanjem za letalske prevoznike in operatorje (Uradni list RS, št. 74/05).

33. člen

Zavarovalnice morajo sklepanje pogodb o zavarovanju avtomobilske odgovornosti preko svetovnega spleta oziroma interneta iz 5. člena zakona vzpostaviti tako, da najkasneje do 1. 3. 2007 omogočijo obnovo oziroma podaljšanje obstoječih zavarovanj avtomobilske odgovornosti pri isti zavarovalnici in najkasneje do 1. 6. 2008 omogočijo sklepanje zavarovanj avtomobilske odgovornosti pri katerikoli zavarovalnici.

34. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

4669. Zakon o nadzoru državne meje (uradno prečiščeno besedilo) (ZNDM-1-UPB2)

Na podlagi 153. člena Poslovnika državnega zbora je Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 29. septembra 2006 potrdil uradno prečiščeno besedilo Zakona o nadzoru državne meje, ki obsega:

- Zakon o nadzoru državne meje – ZNDM-1 (Uradni list RS, št. 87/02 z dne 17. 10. 2002),
- Zakon o spremembah Zakona o nadzoru državne meje – ZNDM-1A (Uradni list RS, št. 126/03 z dne 18. 12. 2003),
- odločbo Ustavnega sodišča Republike Slovenije o razveljavitvi četrtega odstavka 21. člena ter delni razveljavitvi tretjega odstavka 21. člena Zakona o nadzoru državne meje, št. U-I-196/03-21 (Uradni list RS, št. 69/05 z dne 22. 7. 2005),
- popravni sklep k odločbi Ustavnega sodišča Republike Slovenije št. U-I-196/03 z dne 7. 7. 2005 (Uradni list RS, št. 83/05 z dne 12. 9. 2005) in
- Zakon o dopolnitvah Zakona o nadzoru državne meje – ZNDM-1B (Uradni list RS, št. 69/06 z dne 3. 7. 2006).

Št. 212-08/91-3/61

Ljubljana, dne 29. septembra 2006

EPA 954-IV

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
France Cukjati, dr. med., l.r.

Z A K O N
O NADZORU DRŽAVNE MEJE
uradno prečiščeno besedilo
(ZNDM-1-UPB2)

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(vsebina zakona)

Ta zakon določa organizacijo in način izvajanja nadzora državne meje, izvajanje policijskih ukrepov v notranjosti in mednarodno policijsko sodelovanje.

Za nadzor državne meje po tem zakonu se štejejo ukrepi za varovanje državne meje in mejna kontrola.

Za policijske ukrepe v notranjosti po tem zakonu se štejejo ukrepi za preprečevanje oziroma odkrivanje ilegalnega bivanja in prekomejne kriminalitete.

Mednarodno policijsko sodelovanje obsega dejavnost tujih policijskih organov na državnem ozemlju Republike Slovenije oziroma organov Republike Slovenije na tujem državnem ozemlju, sodelovanje s tujimi varnostnimi organi in izmenjavo uradnikov za zveze.

Izvajanje nadzora državne meje po tem zakonu ne posega v izvajanje pooblastil, ki jih imajo v skladu z veljavno zakonodajo drugi državni organi.

2. člen

(namen nadzora državne meje)

Nadzor državne meje se opravlja z namenom, da se:

- zavaruje življenje in zdravje ljudi;
- preprečujejo in odkrivajo kazniva dejanja in prekrški ter odkrivajo in prijemajo njihovi storilci;
- preprečujejo nedovoljene migracije;
- zagotavlja varnost ljudi, premoženja in okolja na ozemlju Republike Slovenije;
- preprečujejo in odkrivajo druge nevarnosti za javno varnost in red.

3. člen

(pomen posameznih izrazov)

Posamezni izrazi, uporabljeni v tem zakonu, imajo naslednji pomen:

1. Mejna črta razmejuje območje Republike Slovenije od območij sosednjih držav.

2. Državna meja po tem zakonu so kopenska in morska meja ter letališča in pristanišča, preko katerih poteka mednarodni promet.

3. Mejni prehod je kraj, na katerem lahko v času obratovanja mejo prehaja določen krog oseb.

4. Mejna kontrola je kontrola, ki se izvaja izključno ob nameravanem ali neposredno po izvedenem prestopu državne meje.

5. Konvencija o izvajanju Schengenskega sporazuma je konvencija z dne 19. junija 1990 o izvajanju Schengenskega sporazuma z dne 14. junija 1985 med vladami Gospodarske unije Beneluxa, Zvezne republike Nemčije in Republike Francije o postopni odpravi kontrol na skupnih mejah.

6. Država pogodbenica po tem zakonu je vsaka država, za katero veljajo določila Konvencije o izvajanju Schengenskega sporazuma.

7. Zunanja meja je po uveljavitvi Konvencije o izvajanju Schengenskega sporazuma v Republiki Sloveniji državna meja Republike Slovenije z državo, ki ni država pogodbenica in letališča in pristanišča, preko katerih poteka mednarodni promet, v kolikor niso notranja meja.

8. Notranja meja je po uveljavitvi Konvencije o izvajanju Schengenskega sporazuma v Republiki Sloveniji skupna državna meja Republike Slovenije z državo pogodbenico kot tudi letališča ter pristanišča, preko katerih se odvija neposredni trajektni promet izključno z ozemlja in na ozemlja držav pogodbenic.

9. Za notranji let se po uveljavitvi Konvencije o izvajanju Schengenskega sporazuma v Republiki Sloveniji šteje neposredni let, med državami, za katere veljajo določbe konvencije o izvajanju Schengenskega sporazuma.

10. Za notranjo plovbo se po uveljavitvi Konvencije o izvajanju Schengenskega sporazuma v Republiki Sloveniji štejejo neposredne redne trajektne in potniške plovbe med državami, za katere veljajo določbe Konvencije o izvajanju Schengenskega sporazuma.

11. Mednarodni običaji so pravila splošne prakse in splošno sprejeta pravila, ki se nanašajo na vsebino in zadeve, urejene s tem zakonom.

12. Mejna prometna komunikacija je nekategorizirana cesta ali pot, po kateri je možno prehajati državno mejo izven mejnih prehodov.

II. ORGAN, KI OPRAVLJA NADZOR DRŽAVNE MEJE IN POOBLASTILA

4. člen

(organ, ki opravlja nadzor državne meje)

Za izvajanje nadzora državne meje je pristojna policija.

Če to dopuščajo varnostne razmere, lahko Vlada Republike Slovenije iz razlogov ekonomičnosti z uredbo določi, na katerih mejnih prehodih lahko mejno kontrolo opravlja carina.

5. člen

(pooblastila)

Za izvajanje nalog nadzora državne meje imajo policisti pooblastila, ki jih predpisuje ta zakon in pooblastila, ki jih predpisujejo drugi zakoni.

Če naloge nadzora državne meje izvaja drug državni organ, imajo delavci tega državnega organa poleg svojih

pooblastil tudi pooblastila policistov, potrebna za izvajanje nalog, določenih z uredbo iz drugega odstavka prejšnjega člena.

Če s tem ali drugim predpisom ni določeno drugače, morajo policisti in drugi delavci, kadar izvajajo naloge po tem zakonu, upoštevati mednarodne običaje.

6. člen

(ukrepi za preprečevanje nevarnosti)

Policija lahko za izvajanje nadzora državne meje, če ta ali drugi zakoni posebej ne urejajo posebnih pooblastil, sprejema in izvaja tudi druge nujne ukrepe za preprečevanje nevarnosti, ki v konkretnem primeru pomenijo neposredno ogrožanje javne varnosti in reda, še zlasti življenja in zdravja ljudi ter premoženja.

7. člen

(načelo sorazmernosti)

Policija mora pri izvajanju nalog nadzora državne meje uporabiti tisto izmed pooblastil, ki posameznika ali skupnost najmanj prizadene, vendar še vedno zagotavlja doseg konitega cilja.

Izvrševanje pooblastil ne sme povzročiti škode, ki bi bila v očitnem nesorazmerju z njihovim namenom in zastavljenimi cilji njihove uporabe.

Posamezno pooblastilo se sme uporabljati le, dokler ni dosežen cilj, zaradi katerega je bilo uporabljeno, ali do trenutka, ko se izkaže, da se s tem pooblastilom cilja ne da doseči.

8. člen

(omogočanje nadzora državne meje)

Policija sme postaviti table z opozorilnimi napisi in drugo signalizacijo ali namestiti in uporabljati tehnična sredstva za izvajanje nadzora državne meje ali postaviti ovire, s katerimi se preprečuje nedovoljeno prehajanje državne meje. Za vzdrževanje tabel in druge signalizacije po tem členu je zadolžena policija.

Policisti lahko, če je to potrebno za uspešno izvedbo nalog po tem zakonu, vstopajo na in vozijo po zemljiščih ne glede na lastništvo.

Lastniki in posestniki zemljišč morajo pustiti prosto pot za nemoteno izvajanje nalog nadzora državne meje.

9. člen

(uporaba vozil in plovil)

Za izvajanje nalog nadzora državne meje smejo policisti, ne glede na določbe drugih predpisov, uporabljati vse vrste vozil, vodna plovila in zrakoplove v širšem območju ob državni meji, na drugih območjih pa le, če je to potrebno, da se pride do takšnega območja.

III. MEJNA ČRTA

10. člen

(označitev mejne črte)

Vlada Republike Slovenije na predlog posameznih ministrstev imenuje člane delegacij v meddržavnih komisijah za označevanje in vzdrževanje državnih meja, ustanovljenih na podlagi obstoječih mednarodnih pogodb. Ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve, z ostalimi pristojnimi ministrstvi koordinira izvajanje nalog, povezanih z označevanjem mejne črte ter razmejitvijo.

Strokovno-tehnična opravila v zvezi z označevanjem mejne črte opravlja upravni organ, pristojen za geodetske zadeve.

Ob cestah, ki vodijo proti mejni črti, ter na letališčih in pristaniščih, preko katerih poteka mednarodni promet, se s

tablami na primeren način opozori na članstvo Republike Slovenije, in po potrebi sosednjih držav, v Evropski uniji.

Če potek mejne črte ni dovolj razpoznaven, je potrebno bližino mejne črte na cestnih in drugih komunikacijah označiti s posebnimi opozorilnimi tablam, zapornicami ali z drugo primerno signalizacijo, ki opozarja na neposredno bližino mejne črte.

Na opozorilne table in drugo signalizacijo je prepovedano pritrjevati ali namestiti karkoli, prepovedana pa so tudi druga ravnanja, s katerimi bi se zakrivala vidnost teh tabel ali druge signalizacije.

Oznake iz prvega odstavka 8. člena tega zakona se vpišejo v evidenco državne meje, ki jo vodi upravni organ, pristojen za geodetske zadeve. Vpis ali spremembo vpisa oznak iz prvega odstavka 8. člena tega zakona izvede upravni organ, pristojen za geodetske zadeve, na predlog policije.

Lastniki in upravitelji cest, poti in drugih zemljišč morajo brezplačno dovoliti prehod in so dolžni brezplačno omogočiti postavitve mejnih oznak, opozorilnih tabel in druge signalizacije.

Minister, pristojen za notranje zadeve, s pravilnikom podrobneje uredi izvajanje tretjega in četrtega odstavka tega člena.

10.a člen

(zapiranje mejnih prometnih komunikacij)

Mejne prometne komunikacije se zaprejo z zapornicami ali na druge načine, ki preprečujejo nedovoljen prehod državne meje.

Na zemljiščih, na katerih se mejne prometne komunikacije zaprejo na način iz prejšnjega odstavka, se za namene dostopa, gradnje in postavitve ter za čas postavitve zapornic ali drugih načinov zapiranja ustanovi služnost v javno korist v skladu s predpisi, ki urejajo stvarnopravna razmerja, ter v skladu s predpisi, ki urejajo razlastitev in omejitev lastninske pravice.

Seznam mejnih prometnih komunikacij določi Vlada Republike Slovenije.

Izvedba del, s katerimi se mejne prometne komunikacije, ki jih opredeljuje seznam iz prejšnjega odstavka, zaprejo na način iz prvega odstavka tega člena, se šteje za dela v javno korist, za katera v skladu s predpisi, ki urejajo graditev objektov, ni potrebno gradbeno dovoljenje in s katerimi se lahko začne brez pridobitve lokacijske informacije.

Služnost v javno korist iz drugega odstavka tega člena mora biti ustanovljena pred začetkom izvedbe del iz prejšnjega odstavka.

11. člen

(vidnost mejne črte in prepoved dejavnosti ob mejni črti)

Če mora biti mejna črta na podlagi mednarodne pogodbe prosta drevja, grmičevja in drugega rastlinja, ki zmanjšuje vidnost mejnih oznak ali poteka mejne črte, in mednarodna pogodba ne določa drugače, je za zagotovitev vidnosti pristojen upravni organ, pristojen za geodetske zadeve.

Minister, pristojen za notranje zadeve, lahko iz razlogov javnega reda z odredbo prepove plovbo, lov, ribolov, lete letal in drugih naprav za letenje, gibanje ali zadrževanje oseb ob mejni črti. Prepoved traja, dokler trajajo razlogi javnega reda.

Zaradi vidnosti mejne črte lahko policija z odločbo prepove sajenje in setev določenih vrst drevja in drugih rastlin ob mejni črti. O pritožbi odloča ministrstvo, pristojno za notranje zadeve.

Prizadeti po drugem odstavku tega člena nimajo pravice do odškodnine zaradi izvajanja potrebnih ukrepov po tem členu.

12. člen

(urejanje prostora ob mejni črti)

Kadar se s prostorskim aktom občine ureja tudi območje, ki sega 50 metrov od mejne črte, pri pripravi in sprejemanju prostorskega akta v skladu z zakonom, ki ureja urejanje prostora, v delu, ki se nanaša na 50-metrski pas, kot udeleženec sodeluje tudi policija.

13. člen

(mejni incident)

V primerih, ko policija ugotovi ravnanje tujih državnih organov na ozemlju Republike Slovenije, ki ni dovoljeno z mednarodnimi pogodbami ali s predpisi Republike Slovenije, oziroma nedovoljeno poseganje v okolje in prostor ob mejni črti Republike Slovenije, ki ga izvršijo državni organi ali druge osebe tujih držav, o tem obvesti ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve.

Minister, pristojen za notranje zadeve, s pravilnikom podrobneje uredi izvajanje tega člena.

IV. PRESTOP DRŽAVNE MEJE IN MEJNI PREHOD

14. člen

(prestop državne meje)

Prestop državne meje je vsako človekovo gibanje preko državne meje.

Državno mejo, po uveljavitvi Konvencije o izvajanju Schengenskega sporazuma pa državno mejo, ki ni notranja meja, se sme prestopiti samo na za to določenih mejnih prehodih, v skladu z namembnostjo mejnih prehodov, v času, ki je za to določen in v obsegu, kot je določen.

Ne glede na določbe prejšnjega odstavka se sme v primeru višje sile ali če je z mednarodno pogodbo drugače določeno, državna meja prestopiti kjerkoli in kadarkoli. Tisti, ki državno mejo prestopi zaradi višje sile, mora takoj, ko je to mogoče, o tem obvestiti policijo.

15. člen

(prestop notranje meje)

Notranje meje se lahko prestopajo brez mejne kontrole kadarkoli in na kateremkoli mestu.

Če je potrebno zaradi zagotavljanja javnega reda ali nacionalne varnosti, lahko minister, pristojen za notranje zadeve, z odredbo določi, da se določeni deli notranje meje, za določen čas smejo prestopati le na za to določenih začasnih mejnih prehodih in da se izvaja mejna kontrola. Odredba se objavi v sredstvih javnega obveščanja.

Minister, pristojen za notranje zadeve, s pravilnikom podrobneje uredi izvajanje drugega odstavka tega člena.

16. člen

(tranzitni promet)

Za osebe, ki državno mejo prečkajo v zračnem prometu, ne velja obveznost mejne kontrole:

- če po pristanku na letališču brez odlašanja znova odletijo in v tem vmesnem času ne zapustijo zračnega plovila ali prostorov, ki so namenjeni za tranzit potnikov;
- če gre za prelet zračnega plovila brez vmesnega pristanka.

Določbe prejšnjega odstavka se smiselno uporabljajo tudi za pomorski promet.

17. člen

(določitev mejnih prehodov)

Mejne prehode, v soglasju s sosednjo državo, z uredbo določi Vlada Republike Slovenije.

Minister, pristojen za notranje zadeve, v soglasju z ministrom, pristojnim za finance, in pristojnimi organi sosednje države z odredbo določi obratovalni čas in obseg uporabe mejnih prehodov.

18. člen

(določitev mejnih prehodov za določen krog oseb)

Policija lahko ob izkazanem upravičenem interesu, v soglasju z upravnim organom, pristojnim za carinske zadeve, z odločbo ustanovi mejni prehod za poimensko določene osebe. V primeru, da se ustanovi začasni mejni prehod na letališču ali vzletišču, policija izda odločbo v soglasju z upravnim organom, pristojnim za carinske zadeve, in upravnim organom, pristojnim za letalstvo. O pritožbi odloča ministrstvo, pristojno za notranje zadeve.

Mejni prehod po tem členu se lahko ustanovi za največ tri leta.

V odločbi se poleg kraja odprtja mejnega prehoda za določen krog oseb navede tudi poimenski seznam oseb, ki jim je dovoljen prehod, čas obratovanja mejnega prehoda, obseg uporabe mejnega prehoda in druge pogoje.

19. člen

(določitev začasnih mejnih prehodov)

Policija lahko v soglasju z upravnim organom, pristojnim za carinske zadeve, z odločbo ustanovi začasni mejni prehod, če je to potrebno za smotno izvajanje kratkotrajnih čezmejnih dejavnosti, kot so:

- vaje za primer naravnih nesreč;
- športne prireditve;
- ukrepi za preusmerjanje prometa;
- kulturne, znanstvene, strokovne in turistične prireditve in aktivnosti;
- izvajanje aktivnosti, ki izhajajo iz mednarodnih pogodb;
- kmetijska, gozdarska dela in druga dela ter opravila, za katera obstaja širši javni interes.

V primeru, da se ustanovi začasni mejni prehod na letališču, vzletišču ali železniški progi, policija izda odločbo v soglasju z upravnim organom, pristojnim za carinske zadeve, in ministrstvom, pristojnim za promet.

Začasni mejni prehod po tem členu se lahko ustanovi za največ šest mesecev v dvanajstih mesecih, razen zaradi razlogov iz šeste alineje prvega odstavka tega člena, za katere se mejni prehod ustanovi za čas trajanja teh del oziroma za čas, dokler obstaja širši javni interes.

V odločbi se poleg kraja odprtja začasnega mejnega prehoda navede tudi čas obratovanja mejnega prehoda, obseg uporabe mejnega prehoda in drugi pogoji.

O pritožbi v zadevah iz prvega in drugega odstavka tega člena odloča ministrstvo, pristojno za notranje zadeve.

20. člen

(stroški ustanovitve mejnega prehoda)

Stroške ustanovitve in obratovanja začasnega mejnega prehoda in mejnega prehoda za določen krog oseb krije pobudnik ustanovitve takšnega mejnega prehoda. Stroški se v tem primeru smejo obračunati pavšalno, glede na predvidene stroške za nadzor državne meje. Stroški se določijo v odločbi o določitvi takšnega mejnega prehoda.

21. člen

(ureditev mejnega prehoda)

Mejni prehodi morajo biti urejeni tako, da omogočajo smotno, preprosto in s čim manjšimi stroški povezano izvajanje mejne kontrole.

Upravljalci letališč, pristanišč in železniških postaj morajo z ustreznimi objekti in organizacijskimi ukrepi poskrbeti, da se lahko mejna kontrola izvaja skladno z določbami tega

zakona. Na letališčih, če na njih ne potekajo le notranji poleti, je potrebno postaviti objekte, ki omogočajo, da se potnike na notranjih letih loči od drugih potnikov.

Upravitelji iz prejšnjega odstavka so dolžni policiji oziroma organu iz drugega odstavka 4. člena tega zakona, če ta opravlja katere izmed oblik nadzora državne meje, zagotoviti ustrezne službene prostore in zadostno število parkirnih mest, brezplačno omogočiti dostop do svojih objektov in naprav, nuditi brezplačen prevoz pri opravljanju nalog in takoj, ko je to mogoče, brezplačno sporočiti vozne rede, rede letenja in vsa dejanska prometna gibanja.

22. člen

(območje mejnega prehoda)

Vsakemu mejnemu prehodu, razen mejnim prehodom, določenim v drugem odstavku 15. člena tega zakona ter v 18. in 19. členu tega zakona, pripada območje, ki je potrebno za opravljanje mejne kontrole ter neposredna okolica z objekti, ki so potrebni za smotno in varno odvijanje prometa in opravljanje mejne kontrole.

V območje mejnega prehoda za železniški promet spada tudi železniški tir s pripadajočim funkcionalnim zemljiščem od mejne črte do mejnega prehoda.

Območje mejnega prehoda z odločbo določi direktor policijske uprave. Območje mejnega prehoda na letališču v soglasju z direktorjem Uprave Republike Slovenije za civilno letalstvo z odločbo določi direktor pristojne policijske uprave.

Na območju mejnega prehoda je gibanje in zadrževanje dovoljeno le osebam, ki nameravajo prestopiti državno mejo ali so jo že prestopile in se na mejnem prehodu zadržujejo zaradi mejne kontrole ter drugim osebam, ki imajo upravičen razlog.

Minister, pristojen za notranje zadeve, s pravilnikom podrobneje uredi izvajanje prvega in drugega odstavka tega člena.

23. člen

(označitev mejnega prehoda in njegovega območja)

Mejni prehod in njegovo območje se označita z opozorilnimi in dopolnilnimi tablam.

Obliko, vsebino in način postavitve opozorilnih in dopolnilnih tabel v soglasju z ministrom, pristojnim za promet, določi minister, pristojen za notranje zadeve, s pravilnikom.

Postavitev opozorilnih in dopolnilnih tabel ni potrebna na:

– začasnih mejnih prehodih, ustanovljenih na podlagi drugega odstavka 15. člena tega zakona in 19. člena tega zakona;

– mejnih prehodih, na katerih je prestop državne meje dovoljen poimensko določenim osebam.

24. člen

(obveznost potnikov in drugih oseb, ki se nahajajo na območju mejnega prehoda)

Potniki in druge osebe, ki se nahajajo na mejnem prehodu oziroma območju mejnega prehoda, morajo upoštevati navodila in odredbe uradnih oseb organa, ki opravlja mejno kontrolo.

25. člen

(gradnja in postavitve objektov na območju mejnega prehoda)

Za gradnjo, postavitve oziroma spremembo namembnosti objektov in naprav na območju mejnega prehoda je potrebno soglasje, ki ga izda direktor policijske uprave.

Soglasje iz prejšnjega odstavka se ne izda, če bi objekt, naprava ali dejavnost ovirala izvajanje mejne kontrole in varnostnih ukrepov na državni meji.

Soglasje velja do izdaje ustreznega gradbenega ali drugega dovoljenja, vendar najdlje eno leto.

26. člen

(obveznost poveljnika plovila)

Poveljnik plovila mora ob prihodu iz tujine oziroma pred odhodom v tujino izročiti policistu prepis seznama članov posadke in seznam potnikov na plovilu ter mu dati na vpogled potne listine članov posadke.

Določbe prejšnjega odstavka ne veljajo za seznam potnikov v trajektnem prometu.

Ob prihodu iz tujine mora poveljnik plovila zagotoviti, da člani posadke in potniki ne zapustijo plovila, preden ni opravljena mejna kontrola, če se mejna kontrola opravlja na plovilu.

Poveljnik ladje ali zastopnik ladjarja mora, še preden pripluje ladja v pristanišče ali najkasneje ob pristanku v pristanišču, policiji naznaniti vse potnike, ki nimajo veljavnega dokumenta za prestop državne meje.

Poveljnik plovila mora storiti vse potrebno, da se potniki, ki nimajo veljavnega dokumenta za prestop državne meje ali jim je bil vstop v Republiko Slovenijo zavrnjen, ne izkrcajo z ladje v pristanišče, brez dovoljenja policije.

Določbe prvega, tretjega, četrtega in petega odstavka tega člena se smiselno uporabljajo tudi v zračnem prometu, določbe tretjega in četrtega odstavka tega člena pa se smiselno uporabljajo tudi v avtobusnem prometu.

V. MEJNA KONTROLA

27. člen

(obveznost podreditve mejni kontroli)

Oseba, ki namerava prestopiti ali je že prestopila mejno črto, razen mejne črte na notranji meji po uveljavitvi Konvencije o izvajanju Schengenskega sporazuma, je dolžna izročiti veljavni dokument za prestop državne meje in se podrediti mejni kontroli ter ne sme zapustiti območja mejnega prehoda, dokler ni mejna kontrola opravljena, ali se kako drugače izmakniti mejni kontroli.

Oseba iz prejšnjega odstavka mora policistu, ki izvaja mejno kontrolo, pojasniti vse okoliščine, pomembne za prehod državne meje.

Oseba iz prvega odstavka tega člena se je dolžna ravnati po navodilih in odredbah uradnih oseb, ki izvajajo mejno kontrolo.

28. člen

(mejna kontrola)

Policist, ki izvaja mejno kontrolo, sme:

- zahtevati predložitev veljavnih dokumentov, ki so potrebni za prestop državne meje za osebe in stvari;
- vnesti v dokumente za prestop državne meje podatke o pomembnih okoliščinah za vstop ali izstop iz države;
- opraviti osebno kontrolo, kontrolo prevoznega sredstva in kontrolo stvari, ki jih ima oseba s seboj;
- zadržati osebo za nujno potreben čas.

V kolikor opravlja na mejnem prehodu policist kontrolo v neposredni bližini carinskega delavca, policist, praviloma pred izvedbo kontrole po tretji alineji prejšnjega odstavka, omogoči osebi, pri kateri izvaja mejno kontrolo, predložitev blaga pri carinskem organu.

Minister, pristojen za notranje zadeve, s pravilnikom podrobneje uredi izvajanje druge alineje prvega odstavka tega člena.

29. člen

(osebna kontrola, kontrola prevoznega sredstva in kontrola stvari)

Osebna kontrola je kontrola, ki obsega preverjanje dokumentov za prestop državne meje z ugotavljanjem identitete osebe, ki namerava prestopiti državno mejo, in drugih

pogojev za prestop in tiralično-tehnično preverjanje osebe z odvzemom prstnih odtisov in odtisov dlani ter preverjanje drugih telesnih identifikacijskih značilnosti.

Policist sme zahtevati od osebe, naj pokaže, kaj ima pri sebi. V primeru suma posedovanja prepovedanih stvari, predmetov ali zaradi ugotavljanja identitete, sme policist pregledati ali preiskati osebo. Preiskava po tem členu ne obsega preiskave telesnih votlin.

Kontrola prevoznega sredstva je kontrola, ki obsega zunanji in notranji vizualni pregled prevoznega sredstva in preiskavo prevoznega sredstva.

V primeru suma, da oseba v prevoznem sredstvu prevaža prepovedane predmete ali stvari, ki bi pripomogle k ugotavljanju njene identitete ali identitete drugih potnikov, ter zaradi preprečevanja nedovoljenega vstopa v Republiko Slovenijo, sme policist preiskati prevozno sredstvo, kar pomeni podroben pregled vseh delov, vključno z razstavljanjem posameznih delov prevoznega sredstva.

Kontrola stvari obsega kontrolo predmetov in stvari, ki jih ima oseba, ki namerava prestopiti državno mejo, s seboj ali v prevoznem sredstvu.

Pri izvajanju osebne kontrole, kontrole prevoznega sredstva in kontrole stvari sme policist uporabljati ustrezne tehnične pripomočke.

30. člen

(pravica prisotnosti)

Lastnik prevoznega sredstva in lastnik stvari oziroma oseba, ki jih ima v posesti, ima pravico biti prisoten pri pregledu oziroma preiskavi.

31. člen

(uporaba drugih predpisov)

Če policist med pregledom ali preiskavo osebe, stvari ali prevoznega sredstva najde predmete, ki se smejo odvzeti po določbah kazenskega zakonika, ali predmete, ki utegnejo biti pomembni za kazenski postopek ali postopek o prekršku, policist nadaljuje postopek po določilih zakona, ki ureja kazenski postopek, in zakona, ki ureja postopek o prekršku.

Če policist med pregledom ali preiskavo osebe, stvari ali prevoznega sredstva najde predmete, ki ne spadajo med predmete iz prejšnjega odstavka, pa v skladu s predpisi, ki urejajo področje carine, pomenijo carinsko blago, jih v nadaljnji postopek prepusti carinskemu delavcu.

32. člen

(zadržanje osebe)

Policist sme za nujno potreben čas, vendar za največ 48 ur, zadržati osebo, ki namerava ali je že prestopila mejno črto in obstaja utemeljen sum, da je oseba nedovoljeno prestopila državno mejo in je zadržanje potrebno zaradi ugotovitve vseh potrebnih dejstev in okoliščin prehajanja državne meje ali zaradi zavrnitve tujca, ki ne izpolnjuje pogojev za vstop v državo in ga zaradi utemeljenih razlogov iz države ni možno napotiti takoj.

Zadržano osebo je potrebno o razlogih za zadržanje obvestiti takoj. Če zadržanje iz prejšnjega odstavka traja več kot 6 ur, mora policist v pisni obliki z odločbo takoj obvestiti osebo, ki je zadržana, o razlogih za zadržanje. Zadržana oseba ima, dokler traja zadržanje, pravico do pritožbe zoper odločbo o zadržanju. O pritožbi mora odločiti pristojno okrožno sodišče v roku 48 ur. Pritožba ne zadrži izvršitve zadržanja.

33. člen

(območje opravljanja mejne kontrole)

Mejno kontrolo opravi policist praviloma na mejnem prehodu oziroma območju mejnega prehoda. V primeru, da

je oseba zalotena pri nezakonitem prestopu državne meje, policist opravi mejno kontrolo na območju, kjer je takšno osebo zalotil.

Mejna kontrola ali del mejne kontrole se sme opraviti, če tako določa mednarodna pogodba, tudi na ozemlju druge države ali med vožnjo na vlaku, ki je ali bo prevozil državno mejo.

34. člen

(delna opustitev mejne kontrole)

Če iz posebnih razlogov ni mogoče izvajati mejne kontrole v celoti, ker bi kljub temu, da so izkoriščene vse kadrovske in organizacijske možnosti, prišlo do nesprejemljivih čakalnih dob za prestop meje ali drugih nesprejemljivih motenj pri odvijanju prometa preko mejnega prehoda, sme policist, odgovoren za organizacijo in vodenje mejne kontrole, začasno odrediti delno opustitev mejne kontrole.

V primerih iz prejšnjega odstavka policist, odgovoren za organizacijo in vodenje mejne kontrole, določi prednostne cilje mejne kontrole, ki se morajo prilagajati konkretnim razmeram tako, da je mejna kontrola čim bolj učinkovita.

Pri določanju prednostnih ciljev mejne kontrole ima kontrola vstopa v državo praviloma prednost pred kontrolo izstopa iz države.

Če je promet preko posameznega mejnega prehoda majhen in če to dopuščajo varnostne razmere, sme generalni direktor policije, v kolikor to ni v nasprotju z mednarodnimi obveznostmi Republike Slovenije ali javnim interesom, odrediti, da se sme mejna kontrola opravljati v obliki policijskih patrulj.

VI. UKREPI V NOTRANJOSTI DRŽAVE

35. člen

(ukrepi v notranjosti)

Policisti lahko z namenom preprečevanja nedovoljenega vstopa in bivanja na ozemlju Republike Slovenije ter preprečevanja in odkrivanja čezmejne kriminalitete na mednarodnih prometnih povezavah in objektih, pomembnih za čezmejni promet, če to opravičujejo varnostne razmere, ugotavljajo identiteto oseb ter opravijo osebno kontrolo, kontrolo prevoznega sredstva in kontrolo stvari.

VII. MEDNARODNO SODELOVANJE

36. člen

(tuj varnostni organi)

Vstop v Republiko Slovenijo se lahko dovoli pripadnikom tujih varnostnih organov v uniformi, z orožjem in z vozili, ki so označeni z njihovimi znaki in emblemi.

Dovoljenje za vstop tujih varnostnih organov na ozemlje Republike Slovenije izda policija pod pogojem, da to ni v nasprotju z interesi Republike Slovenije.

V dovoljenju se lahko določijo posebni pogoji za vstop. Ob pogoju vzajemnosti smejo pripadniki tujih varnostnih organov, ki so člani uradnih delegacij na službenih obiskih, vstopiti v Republiko Slovenijo in brez posebnega dovoljenja nositi uniformo in osebno orožje, če je to del njihove uniforme.

Pripadniki tujih varnostnih organov, ki spremljajo predstavnika te države na uradnem obisku v Republiki Sloveniji, lahko vnesejo in nosijo kratkocevno orožje in pripadajoče strelivo s soglasjem policije.

O pritožbi v zadevah iz drugega in petega odstavka tega člena odloča ministrstvo, pristojno za notranje zadeve.

37. člen

(sodelovanje s tujimi varnostnimi organi)

Ne glede na določbe prejšnjega člena smejo vstopiti v Republiko Slovenijo in izvajati z mednarodnim sporazumom določene ukrepe za nadzor državne meje in druge naloge mednarodnega policijskega sodelovanja pooblaščen osebe drugih držav, prav tako pa smejo, v skladu z mednarodnimi sporazumi, tovrstne ukrepe in naloge izvajati tudi policisti Republike Slovenije v tujini.

Ob pogoju vzajemnosti smejo na ozemlju Republike Slovenije pripadniki tujih varnostnih organov, ki izvajajo naloge in ukrepe iz prejšnjega odstavka tega člena, brez posebnega dovoljenja nositi uniformo, osebno orožje ali druga prisilna sredstva, če je to del njihove službene opreme, vendar smejo orožje in druga prisilna sredstva uporabiti le, če je to potrebno, da bi odvrnili od sebe ali koga drugega istočasen protipravljen napad.

38. člen

(uradnik za zvezo)

Uradnika za zvezo lahko v tujino napoti Vlada Republike Slovenije, ki podrobneje določi naloge in pristojnosti uradnika za zvezo.

VIII. POGLAVJE – ZBIRANJE OSEBNIH PODATKOV IN EVIDENCE

39. člen

(avtomatske fotografske in snemalne naprave)

Policija sme na območjih mejnih prehodov in na drugih območjih ob državni meji namestiti avtomatske fotografske in snemalne naprave.

Avtomatske fotografske in snemalne naprave, ki so nameščene na območjih mejnih prehodov, morajo biti nameščene tako, da so vidne. Osebe, ki se nahajajo na takšnem območju, morajo biti na takšne naprave opozorjene.

Če se pri tem snemajo osebni podatki, je potrebno te posnetke uničiti v roku enega leta, razen, če se ne potrebujejo za pregon kaznivnega dejanja ali prekrška.

Minister, pristojen za notranje zadeve, s pravilnikom podrobneje uredi izvajanje prvega in drugega odstavka tega člena.

40. člen

(avtomatsko zbiranje podatkov)

Policija sme od oseb, pri katerih se opravlja mejna kontrola, neposredno zbirati osebne podatke, ki se hranijo v evidencah po tem zakonu, pri tem pa lahko za zbiranje osebnih podatkov uporablja tudi ustrezna tehnična sredstva, uporabi pa lahko tudi druge podatke iz že obstoječih evidenc.

41. člen

(evidence)

Policija lahko za potrebe učinkovitega varovanja državne meje vodi:

- evidenco oseb, zoper katere je bila izvedena mejna kontrola;
- evidenco oseb, za katere se izvede postopek ugotavljanja identitete po 35. členu tega zakona;
- evidenco oseb, ki jim je dovoljen prehod državne meje na mejnih prehodih za poimensko določen krog oseb.

42. člen

(osebni podatki)

V evidenci iz prve alineje prejšnjega člena se smejo zbirati in hraniti naslednji osebni podatki: ime in priimek,

rojstni podatki, bivališče, državljanstvo, podatki o listini, s katero oseba prestopa državno mejo, kraj, čas in smer prestopa državne meje ter prstni odtisi, odtisi dlani in podatki o drugih telesnih identifikacijskih značilnostih, če so bili osebi odvzeti.

V evidenci iz druge alineje prejšnjega člena se smejo zbirati in hraniti naslednji podatki: ime in priimek, rojstni podatki, bivališče, državljanstvo, podatki o listini, na podlagi katere je bila ugotovljena identiteta in okoliščine ugotavljanja identitete ter prstni odtisi, odtisi dlani in podatki o drugih telesnih identifikacijskih značilnostih, če so bili osebi odvzeti.

V evidenci, vodeni na podlagi tretje alineje prejšnjega člena, se smejo zbirati in hraniti naslednji podatki: ime in priimek, rojstni podatki, bivališče, državljanstvo, kraj dovoljenega prehoda, čas dovolitve prehajanja državne meje.

Podatki, zbrani na podlagi prvega in drugega odstavka tega člena, se smejo hraniti deset let po vnosu v evidenco. Podatki, zbrani na podlagi prejšnjega odstavka, pa se smejo hraniti še pet let po preteku časa, za katerega je bilo posamezniku dovoljeno prehajanje državne meje na mejnem prehodu za določen krog oseb.

IX. KAZENSKÉ DOLOČBE

43. člen

Z denarno kaznijo najmanj 100.000 tolarjev se za prekršek kaznuje fizična oseba, ki:

- ne pusti proste poti za nemoteno izvajanje nalog nadzora državne meje (tretji odstavek 8. člena);
- seje ali sadi določene vrste drevja ali rastlin v nasprotju z odločbo (tretji odstavek 11. člena);
- prestopi državno mejo izven mejnega prehoda ali v nasprotju z namembnostjo mejnega prehoda, izven časa ali izven obsega mejnega prehoda (drugi odstavek 14. člena);
- prestopi državno mejo zaradi višje sile, pa o tem takoj ne obvesti policije (tretji odstavek 14. člena);
- na območju mejnega prehoda ne upošteva navodil in odredb uradne osebe organa, ki opravlja mejno kontrolo (24. člen);
- brez soglasja kakorkoli spremeni namembnost objekta ali naprave, ki je na območju mejnega prehoda (prvi odstavek 25. člena);
- poveljnik plovila ali druga oseba, ki ne izpolni obveznosti poveljnika plovila (prvi, tretji, četrti in peti odstavek 26. člena);
- se izmakne mejni kontroli (prvi odstavek 27. člena);
- se poskuša izmakniti mejni kontroli, samovoljno zapusti območje mejnega prehoda, dokler mejna kontrola ni opravljena ali se kako drugače izmakniti mejni kontroli (prvi odstavek 27. člena);
- ne pojasni okoliščin, pomembnih za prehod državne meje, ali ne upošteva navodil in odredb policistov, ki izvajajo mejno kontrolo (drugi in tretji odstavek 27. člena);
- se pri mejni kontroli izkaže s tujo ali neveljavno listino za prestop državne meje (prvi odstavek 27. člena).

44. člen

Z denarno kaznijo 50.000 tolarjev se na kraju prekrška kaznuje fizična oseba, ki:

- na opozorilne table in drugo signalizacijo, postavljen po tem zakonu ali predpisih, izdanih na podlagi tega zakona pritruje kakršne koli druge table, napise, lepake in podobno (peti odstavek 10. člena);
- pluje, izvaja lov, ribolov, se giblje ali zadržuje ob mejni črti, kadar je to z odredbo prepovedano (drugi odstavek 11. člena);

– prestopi notranjo mejo v nasprotju z odredbo (drugi odstavek 15. člena);
– se giblje ali zadržuje na območju mejnega prehoda, pa za to nima upravičenega razloga (četrti odstavek 22. člena).

45. člen

Z denarno kaznijo najmanj 500.000 tolarjev se za prekršek kaznuje pravna oseba, ki:

- ne pusti proste poti za nemoteno izvajanje nalog nadzora državne meje (tretji odstavek 8. člena);
- ne poskrbi, da bi se mejna kontrola lahko izvajala skladno z določbami tega zakona (drugi odstavek 21. člena);
- ne zagotovi službenih prostorov, parkirnih mest, dostopa do objektov in prostorov, brezplačen prevoz, vozni redov, ne obvešča ali ne obvešča pravočasno o dejanskih prometnih gibanjih (tretji odstavek 21. člena);
- brez soglasja kakorkoli spremeni namembnost objekta ali naprave, ki je na območju mejnega prehoda (prvi odstavek 25. člena);
- pravna oseba, katere poveljnik plovila ali druga oseba ne izpolni obveznosti poveljnika plovila (prvi, tretji, četrti in peti odstavek 26. člena).

Z denarno kaznijo najmanj 150.000 tolarjev se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, ki stori prekršek po tem členu.

Zakon o nadzoru državne meje – ZNDM-1 (Uradni list RS, št. 87/02) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

X. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

46. člen

Minister, pristojen za notranje zadeve, v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona izda predpise iz tretjega in četrtega odstavka 10. člena, drugega odstavka 11. člena, 13. člena, drugega odstavka 15. člena, prvega in drugega odstavka 22. člena, drugega odstavka 23. člena, druge alinee prvega odstavka 28. člena ter prvega in drugega odstavka 39. člena tega zakona.

Do izdaje predpisov iz prejšnjega odstavka tega člena se smiselno uporabljajo določbe Pravilnika o nadzoru državne meje (Uradni list RS, št. 19/91 in 9/98), kolikor niso v nasprotju s tem zakonom.

47. člen

Določbe 15. člena in tretja alineja prvega odstavka 44. člena tega zakona se začnejo uporabljati šele po uveljavitvi Konvencije o izvajanju Schengenskega sporazuma v Republiki Sloveniji.

Po uveljavitvi Konvencije o izvajanju Schengenskega sporazuma v Republiki Sloveniji se na notranjih mejah prenehajo uporabljati določbe IV. in V. poglavja tega zakona.

Po uveljavitvi Konvencije o izvajanju Schengenskega sporazuma v Republiki Sloveniji preneha veljati drugi odstavek 4. člena tega zakona.

Določba tretjega odstavka 10. člena tega zakona se prične uporabljati šele po vstopu Republike Slovenije v Evropsko unijo.

48. člen

Z uveljavitvijo tega zakona preneha veljati Zakon o nadzoru državne meje (Uradni list RS, št. 1/91), razen določb od 34. do 42. člena, 44. do 46. člena, 6. in 7. točke prvega odstavka, drugega in tretjega odstavka 58. člena,

13. in 14. točke prvega odstavka in drugega odstavka 59. člena.

49. člen

Ta zakon začne veljati devetdeseti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah Zakona o nadzoru državne meje ZNDM-1A (Uradni list RS, št. 126/03) vsebuje naslednjo končno določbo:

KONČNA DOLOČBA

6. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o dopolnitvah Zakona o nadzoru državne meje – ZNDM-1B (Uradni list RS, št. 69/06) vsebuje naslednjo končno določbo:

3. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

4670. Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (uradno prečiščeno besedilo) (ZSPJS-UPB6)

Na podlagi 153. člena Poslovnika državnega zbora je Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 29. septembra 2006 potrdil uradno prečiščeno besedilo Zakona o sistemu plač v javnem sektorju, ki obsega:

– Zakon o sistemu plač v javnem sektorju – ZSPJS (Uradni list RS, št. 56/02 z dne 28. 6. 2002),

– Zakon o dopolnitvi Zakona o sistemu plač v javnem sektorju – ZSPJS-A (Uradni list RS, št. 72/03 z dne 25. 7. 2003),

– Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o sistemu plač v javnem sektorju – ZSPJS-B (Uradni list RS, št. 126/03 z dne 18. 12. 2003),

– Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o sistemu plač v javnem sektorju – ZSPJS-C (Uradni list RS, št. 70/04 z dne 28. 6. 2004),

– Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o sistemu plač v javnem sektorju – ZSPJS-D (Uradni list RS, št. 53/05 z dne 31. 5. 2005),

– Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o sistemu plač v javnem sektorju – ZSPJS-E (Uradni list RS, št. 14/06 z dne 14. 2. 2006) in

– Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o sistemu plač v javnem sektorju – ZSPJS-F (Uradni list RS, št. 68/06 z dne 30. 6. 2006).

Št. 430-03/02-17/75

Ljubljana, dne 29. septembra 2006
EPA 953-IV

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
France Cukjati, dr. med., l.r.

Z A K O N

O SISTEMU PLAČ V JAVNEM SEKTORJU

uradno prečiščeno besedilo (ZSPJS-UPB6)

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(Vsebina in cilji zakona)

(1) Ta zakon ureja sistem plač funkcionarjev in javnih uslužbencev v javnem sektorju, pravila za njihovo določanje, obračunavanje in izplačevanje ter pravila za določanje obsega sredstev za plače. Zakon opredeljuje tudi postopek za spremembe razmerij med plačnimi skupinami in plačnimi podskupinami v javnem sektorju.

(2) Zakon določa skupne temelje sistema plač v javnem sektorju, in sicer za uveljavitev načela enakega plačila za delo na primerljivih delovnih mestih, nazivih in funkcijah, za zagotovitev preglednosti sistema plač ter stimulativnosti plač.

2. člen

(Pomen izrazov)

Posamezni izrazi imajo po tem zakonu naslednji pomen:

1. Javni sektor po tem zakonu sestavljajo:
 - državni organi in samoupravne lokalne skupnosti (v nadaljnjem besedilu: lokalne skupnosti),
 - javne agencije, javni skladi, javni zavodi in javni gospodarski zavodi ter
 - druge osebe javnega prava, ki so posredni uporabniki državnega proračuna ali proračuna lokalne skupnosti.

Javna podjetja in gospodarske družbe, v katerih ima večinski delež oziroma prevladujoč vpliv država ali lokalna skupnost, niso del javnega sektorja po tem zakonu.

2. Uporabniki proračuna po tem zakonu so državni organi in lokalne skupnosti, javne agencije, javni skladi, javni zavodi in javni gospodarski zavodi ter druge osebe javnega prava, ki so posredni uporabniki državnega proračuna ali proračuna lokalne skupnosti.

3. Funkcionarji so osebe, ki pridobijo mandat za izvrševanje funkcije s splošnimi volitvami, osebe, ki pridobijo mandat za izvrševanje funkcije izvršilne in sodne oblasti z izvolitvijo ali imenovanjem v Državnem zboru Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: državni zbor) ali predstavniskem telesu lokalne skupnosti ter druge osebe, ki jih skladno z zakonom kot funkcionarje izvolijo ali imenujejo nosilci zakonodajne, izvršilne ali sodne oblasti.

4. Javni uslužbenec je zaposleni, razen funkcionarja, ki sklene delovno razmerje v javnem sektorju iz 1. točke tega člena.

5. Katalog funkcij, delovnih mest in nazivov je spisek funkcij, sistemiziranih delovnih mest in nazivov v javnem sektorju.

6. Sistemizacija delovnih mest je akt, v katerem so v skladu z notranjo organizacijo določena delovna mesta, potrebna za izvajanje nalog državnega organa, uprave lokalne skupnosti oziroma osebe javnega prava, z opisom pogojev za zasedbo delovnih mest in nalog na posameznih delovnih mestih ter plačni razredi.

7. Delovno mesto je v organizacijski strukturi najnižja organizacijska enota, ki ima v okviru delovnega ali poklicnega področja opredeljene glavne naloge.

8. Naziv je poimenovanje, ki ga javni uslužbenec pridobi z imenovanjem, izvolitvijo, podelitvijo ali napredovanjem v skladu z zakonom.

9. Zahtevnost delovnega mesta, naziva in funkcije je prвина za določanje osnovnih plač na plačni lestvici. Določa se z zahtevnostjo nalog in iz njih izhajajočo zahtevano usposobljenostjo (zahtevana strokovna izobrazba, potrebna dodatna

znanja in izkušnje), odgovornostjo, pooblastili in omejitvami, psihofizičnimi in umskimi naporji ter vplivi okolja.

10. Plačno skupino sestavljajo funkcije oziroma delovna mesta in nazivi značilni za dejavnost oziroma istovrstna delovna mesta v vseh dejavnostih. Plačna skupina se glede na skupne značilnosti funkcij, delovnih mest in nazivov deli na plačne podskupine.

11. Plačna lestvica je sestavljena iz plačnih razredov.

12. Plačni razred je del plačne lestvice, ki ima vrednost izraženo v tolaškem znesku.

13. Osnovna plača je tisti del plače, ki ga prejema javni uslužbenec ali funkcionar na posameznem delovnem mestu, nazivu ali funkciji za opravljeno delo v polnem delovnem času in za pričakovane rezultate dela v posameznem mesecu. V osnovni plači je všteto tudi napredovanje javnega uslužbenca ali funkcionarja.

14. Del plače za delovno uspešnost je tisti del plače, ki ga lahko prejme javni uslužbenec in funkcionar za nadpovprečno uspešno opravljeno delo v določenem obdobju.

15. Dodatki so del plače javnega uslužbenca in funkcionarja za posebne pogoje, nevarnost in obremenitve, ki niso upoštevane pri vrednotenju zahtevnosti delovnega mesta, naziva ali funkcije.

16. V zakonu uporabljeni izrazi javni uslužbenec, funkcionar, predstojnik, direktor, ravnatelj, tajnik univerze in drugega visokošolskega zavoda (v nadaljnjem besedilu: tajnik) in drugi izrazi, zapisani v moški spolni slovnični obliki, so uporabljeni kot nevtralni za moške in ženske.

3. člen

(Določitev plač)

- (1) Po tem zakonu se določajo plače javnih uslužbencev in funkcionarjev pri uporabnikih proračuna. Plače javnih uslužbencev za delo v tujini se določijo z uredbo vlade.

- (2) Plača se določi s pogodbo o zaposlitvi, tako da se v pogodbi določi plačni razred in druge sestavine plače v skladu s tem zakonom, predpisi in drugimi akti, izdanimi na njihovi podlagi ter kolektivnimi pogodbami. Ob izročitvi pisnega predloga pogodbe o zaposlitvi je delodajalec dolžan javnemu uslužbencu ali funkcionarju podati pisno obrazložitev, ki pojasnjuje podlago za določitev njegove plače ter višino njenih posameznih delov.

- (3) V pogodbi o zaposlitvi se javnemu uslužbencu in funkcionarju ne sme določiti plače v drugačni višini, kot je določena z zakonom, predpisi in drugimi akti, izdanimi na njihovi podlagi ter kolektivnimi pogodbami.

- (4) O spremembah plače, ki so posledica spremembe zakona, predpisa in drugega akta, izdanega na njihovi podlagi ali kolektivne pogodbe, obvesti delodajalec javnega uslužbenca oziroma funkcionarja s pisnim obvestilom in mu hkrati izroči pisni predlog ustreznega aneksa k pogodbi o zaposlitvi, najkasneje v petnajstih dneh po uveljavitvi tega akta ali kolektivne pogodbe.

- (5) Če je določilo o plači v pogodbi o zaposlitvi v nasprotju s tretjim odstavkom tega člena, se uporabljajo določbe zakonov, predpisov in drugih aktov, izdanih na njihovi podlagi ter kolektivnimi pogodbami, s katerimi je določena plača javnega uslužbenca ali funkcionarja, kot sestavni del te pogodbe.

3.a člen

(Ravnanje v primeru nezakonitosti)

- (1) O ugotovitvi neskladnosti določb o plači v pogodbi o zaposlitvi javnega uslužbenca ali funkcionarja s tretjim odstavkom 3. člena tega zakona mora delodajalec nemudoma pisno obvestiti prizadetega javnega uslužbenca ali funkcionarja in obrazložiti svoje ugotovitve in mu izročiti pisni predlog ustreznega aneksa k pogodbi o zaposlitvi.

- (2) Če delodajalec ugotovi, da je bila javnemu uslužbencu ali funkcionarju v nasprotju s tretjim odstavkom 3. člena tega zakona določena in izplačana nižja plača, kot bi mu pripadala, se mu razlika z zakonitimi zamudnimi obrestmi med

izplačano in zakonito določeno plačo izplača skupaj s prvim izplačilom plače po ugotovitvi nastale nezakonitosti.

(3) Če delodajalec ugotovi, da je bila javnemu uslužbencu ali funkcionarju v nasprotju s tretjim odstavkom 3. člena tega zakona določena in izplačana višja plača, kot bi mu pripadala, se z javnim uslužbenecem ali funkcionarjem dogovori o načinu vrnitve preveč izplačanega zneska. V primeru, da med delodajalcem in delojemalcem v enem mesecu od pisnega poziva delodajalca ne pride do soglasja, mora delodajalec preveč izplačani znesek zahtevati s tožbo pred pristojnim sodiščem.

(4) Če javni uslužbenec ali funkcionar ugotovi, da mu je bila plača določena in izplačana v nasprotju s tretjim odstavkom 3. člena tega zakona, lahko od delodajalca pisno zahteva, da ugotovi to nezakonitost in ravna v skladu s tem zakonom. Če delodajalec v roku osmih delovnih dni od vlozene pisne zahteve ne izda obvestila iz prvega odstavka tega člena, lahko javni uslužbenec s tožbo zahteva od pristojnega sodišča ugotovitev te nezakonitosti ter izplačilo razlike med izplačano in zakonito določeno plačo.

(5) Če za dejstvo iz tretjega odstavka tega člena izve minister, pristojen za področje na katerem deluje proračunski uporabnik, Računsko sodišče ali pristojni inšpektor, lahko od delodajalca zahteva, da ugotovi to nezakonitost in ravna v skladu s tem zakonom, če pa delodajalec v roku enega meseca od vlozene zahteve ne izda obvestila iz prvega odstavka tega člena in v nadaljnjem roku enega meseca ne ravna po tretjem odstavku tega člena, lahko tudi s tožbo zahteva pred pristojnim sodiščem vračilo preveč izplačanega zneska.

(6) Delodajalec po splošnih pravilih civilnega prava in določbah zakona, ki ureja delovna razmerja, odškodninsko odgovarja za škodo, ki je javnemu uslužbencu oziroma funkcionarju povzročena s kršenjem pravic iz delovnega razmerja, ki se nanašajo na določitev in izplačilo plač.

II. DOLOČANJE OBSEGA SREDSTEV IN USKLAJEVANJE PLAČ

4. člen

(Določanje obsega sredstev za plače)

Obseg sredstev za plače za posamezno proračunsko leto se v finančnih načrtih uporabnikov proračuna, upošte-

vaje število javnih uslužbencev in funkcionarjev v skladu s sprejetim programom dela, njihove osnovne plače vključno s predvidenimi napredovanji, obseg sredstev za plačilo delovne uspešnosti in obseg sredstev za dodatke po zakonih, podzakonskih predpisih in kolektivnih pogodbah, določa v skladu z določili tega zakona.

5. člen

(Sestava plače, osnovna plača in usklajevanje osnovnih plač)

(1) Plača je sestavljena iz osnovne plače, dela plače za delovno uspešnost in dodatkov.

(2) Znesek osnovne plače se določi z uvrstitvijo v posamezen plačni razred iz plačne lestvice.

(3) Plačna lestvica je določena v prilogi 1 tega zakona.

(4) Vrednosti plačnih razredov se usklajujejo praviloma enkrat letno. Višina uskladitve se dogovori s kolektivno pogodbo za javni sektor. Pogajanja se pričnejo najkasneje do 1. maja in se praviloma zaključijo najkasneje 30 dni pred rokom, določenim za predložitev predloga državnega proračuna državnemu zboru.

(5) Vsakokratna vrednost plačnih razredov iz plačne lestvice, usklajena v skladu s prejšnjim odstavkom, se določi z zakonom.

6. člen

(Prostovoljno pokojninsko zavarovanje)

(1) Socialni partnerji se lahko dogovorijo, da se del sredstev iz naslova uskladitve osnovnih plač nameni za vplačilo premij kolektivnega dodatnega ali prostovoljnega pokojninskega zavarovanja.

(2) Za vplačilo premij prostovoljnega pokojninskega zavarovanja se lahko uporabijo tudi sredstva iz tretjega in četrtega odstavka 21. člena tega zakona.

III. PLAČNE SKUPINE, PLAČNE PODSKUPINE IN TARIFNI RAZREDI

7. člen

(Določitev plačnih skupin in plačnih podskupin)

(1) Plačne skupine in plačne podskupine so:

Plačne skupine	Plačne podskupine
A – Funkcije v državnih organih in lokalnih skupnostih	A1 – Predsednik republike in funkcionarji izvršilne oblasti A2 – Funkcionarji zakonodajne oblasti A3 – Funkcionarji sodne oblasti A4 – Funkcionarji v drugih državnih organih A5 – Funkcionarji v lokalnih skupnostih
B – Poslovodni organi pri uporabnikih proračuna	B1 – Ravnatelji, direktorji in tajniki
C – Uradniški nazivi v državni upravi in v upravah lokalnih skupnosti ter v drugih državnih organih	C1 – Uradniki v drugih državnih organih C2 – Uradniki v državni upravi, sodni upravi in upravah lokalnih skupnosti C3 – Policisti C4 – Vojaki C5 – Cariniki C6 – Inšpektorji, pazniki in drugi uradniki s posebnimi pooblastili

Plačne skupine	Plačne podskupine
D – Delovna mesta na področju vzgoje, izobraževanja in športa	D1 – Visokošolski učitelji in visokošolski sodelavci D2 – Predavatelji višjih strokovnih šol, srednješolski in osnovnošolski učitelji in drugi strokovni delavci D3 – Vzgojitelji in ostali strokovni delavci v vrtcih
E – Delovna mesta na področju zdravstva	E1 – Zdravniki in zobozdravniki E2 – Farmacevtski delavci E3 – Medicinske sestre, babice in tehniki zdravstvene nege E4 – Zdravstveni delavci in zdravstveni sodelavci
F – Delovna mesta na področju socialnega varstva	F1 – Strokovni delavci F2 – Strokovni sodelavci
G – Delovna mesta na področju kulture in informiranja	G1 – Umetniški poklici G2 – Drugi poklici na področju kulture in informiranja
H – Delovna mesta in nazivi na področju znanosti	H1 – Raziskovalci H2 – Strokovni sodelavci
I – Delovna mesta v javnih agencijah, javnih skladih, drugih javnih zavodih in javnih gospodarskih zavodih ter pri drugih uporabnikih proračuna	I1 – Strokovni delavci
J – Spremljajoča delovna mesta (velja za ves javni sektor)	J1 – Strokovni delavci J2 – Administrativni delavci J3 – Ostali strokovno tehnični delavci

(2) Razponi plačnih razredov za plačne podskupine A1 do J3 so določeni v prilogi 2 tega zakona.

(3) V najvišje plačne razrede iz priloge 2 se lahko uvrstijo le najzahtevnejše funkcije, najzahtevnejša delovna mesta, najvišji nazivi in najvišji vodstveni položaji.

(4) Katalog funkcij, delovnih mest in nazivov v plačnih podskupinah od A1 do J3, v skladu z zakonom, podzakonskim predpisom, splošnim aktom organa ali kolektivno pogodbo, objavi vlada. Spremembe in dopolnitve kataloga funkcij, delovnih mest in nazivov vlada objavi najkasneje v tridesetih dneh od objave sprememb in dopolnitev aktov, ki so podlaga za pripravo kataloga.

(5) Uporabnik proračuna v aktu o sistemizaciji ne sme sistemizirati delovnega mesta in naziva, ki ni naveden v aktih iz prejšnjega odstavka in povzet v katalogu.

8. člen

(Tarifni razredi)

(1) Osnovne plače javnih uslužbencev se določajo tudi na podlagi uvrstitve delovnih mest in nazivov v tarifne razrede. Najnižji možni plačni razred brez napredovanja za posamezen tarifni razred se določi s kolektivno pogodbo za javni sektor.

(2) Tarifni razredi so:

Tarifni razred	Uspešno končano izobraževanje oziroma pridobljena usposobljenost, ki je praviloma potrebna za opravljanje delovnih nalog
I.	– najmanj šest razredov 8-letnega osnovnošolskega izobraževanja oziroma sedem razredov 9-letnega – uspešno končano 8- ali 9-letno osnovnošolsko izobraževanje
II.	– poklicno usposabljanje po osnovnošolskem izobraževanju
III.	– nižje poklicno izobraževanje oziroma poklicno izobraževanje, ki je trajalo manj kot tri leta
IV.	– srednje poklicno izobraževanje oziroma poklicno izobraževanje v trajanju tri leta ali več

Tarifni razred	Uspešno končano izobraževanje oziroma pridobljena usposobljenost, ki je praviloma potrebna za opravljanje delovnih nalog
V.	– srednje splošno izobraževanje – poklicno izobraževanje z opravljenim mojstrskim ali temu ekvivalentnim izpitom – maturitetni tečaj z opravljenim maturi – poklicni tečaj z opravljenim poklicno matri – srednje tehniško in drugo strokovno izobraževanje ali – srednje poklicno-tehniško izobraževanje
VI.	– višje strokovno izobraževanje – višješolsko izobraževanje, ki omogoča prehodnost v univerzitetnih programih – višješolsko specialistično izobraževanje
VII.	– visokošolsko strokovno izobraževanje – univerzitetno izobraževanje
VIII.	– podiplomsko specialistično izobraževanje – specializacija v zdravstvu – pravniški državni izpit – podiplomsko magistrsko izobraževanje
IX.	– doktorat znanosti

IV. DOLOČANJE OSNOVNE PLAČE

9. člen

(Določanje osnovne plače)

(1) Osnovna plača javnega uslužbenca je določena s plačnim razredom, v katerega je uvrščeno delovno mesto oziroma naziv, na katerega je javni uslužbenec razporejen oziroma, ki ga je pridobil z napredovanjem.

(2) Osnovna plača funkcionarja je določena s plačnim razredom, v katerega je uvrščena posamezna funkcija oziroma s plačnim razredom, ki ga je funkcionar pridobil z napredovanjem, če funkcionar lahko napreduje v skladu z zakonom.

(3) V aktih o sistemizaciji delovnih mest in nazivov pri uporabnikih proračuna je pri določanju in obračunu plač obvezna uporaba plačnih razredov po tem zakonu.

10. člen

(Določitev osnovne plače funkcionarjev)

(1) Osnovne plače funkcionarjev se določijo z uvrstitvijo v plačni razred.

(2) Uvrstitev posameznih funkcij v plačne razrede določi državni zbor z odlokom.

11. člen

(Določitev osnovne plače ravnateljev, direktorjev in tajnikov)

(1) Osnovne plače ravnateljev, direktorjev in tajnikov, zaposlenih pri proračunskih uporabnikih iz 2. točke 2. člena tega zakona, upoštevajo zahtevnost delovnega mesta ter pomen proračunskega uporabnika, ki ga vodijo, se določijo z uvrstitvijo v plačni razred.

(2) Uvrstitev v plačne razrede določi vlada z uredbo, pri čemer se lahko za posamezne vrste delovnih mest uvrstitev določi v razponu plačnih razredov; v tem primeru morajo biti določeni tudi kriteriji za določitev plačnega razreda.

(3) Plačni razred za določitev osnovne plače ravnatelja, direktorja in tajnika pri proračunskih uporabnikih iz 2. točke 2. člena tega zakona, katerih ustanovitelj je država, predpiše minister, pristojen za posamezno področje (v nadaljnjem besedilu: pristojni minister).

(4) Plačni razred za določitev osnovne plače ravnatelja in direktorja pri proračunskih uporabnikih iz 2. točke 2. člena tega zakona, katerih ustanovitelj je lokalna skupnost, in se plače financirajo iz državnega proračuna ali iz obveznega zdravstvenega zavarovanja, predpiše pristojni minister.

(5) Plačni razred za določitev osnovne plače ravnatelja in direktorja pri proračunskih uporabnikih iz 2. točke 2. člena tega zakona, katerih ustanovitelj je lokalna skupnost, in se plače financirajo iz proračuna lokalne skupnosti, predpiše pristojni organ lokalne skupnosti s soglasjem pristojnega ministra.

(6) Direktorjem, imenovanim v naziv, se plača, ne glede na naziv, določi v skladu z uredbo iz tega člena.

12. člen

(Orientacijska delovna mesta in nazivi ter skupna metodologija)

(1) Orientacijska delovna mesta in nazivi so izbrana delovna mesta in nazivi, ki omogočajo primerjavo v plačnih skupinah in med plačnimi skupinami. Ovrednotijo se z uporabo skupne metodologije.

(2) Skupna metodologija opredeljuje navodila za uvrščanje delovnih mest in nazivov v plačne razrede, pri čemer se upoštevajo predvsem naslednji kriteriji:

- zahtevnost delovnih nalog oziroma pogojev za pridobitev naziva,
- zahtevana usposobljenost (zahtevana strokovna izobrazba, potrebna dodatna znanja in izkušnje),
- odgovornost in pooblastila,
- psihofizični in umski napor ter
- vplivi okolja.

(3) Skupna metodologija se določi s posebno kolektivno pogodbo, ki jo sklenejo vlada in reprezentativni sindikati javnega sektorja.

(4) Orientacijska delovna mesta in nazivi se določijo s kolektivno pogodbo za javni sektor.

13. člen

(Način uvrščanja v plačne razrede)

(1) Uvrstitev delovnih mest in nazivov v plačne razrede se opravi upoštevaje uvrstitev orientacijskih delovnih mest in nazivov. Uvrstitev ovrednotenih orientacijskih delovnih mest in nazivov v plačne razrede se določi s kolektivno pogodbo za javni sektor.

(2) Delovna mesta oziroma nazivi v plačnih skupinah C, D, E, F, G, H in J se uvrščajo v plačne razrede s kolektivno pogodbo dejavnosti, v plačni skupini I pa z uredbo ali s kolektivnimi pogodbami.

(3) Ne glede na določbo drugega odstavka tega člena se delovna mesta oziroma nazivi v plačni podskupini C1,

razen v državnem tožilstvu in državnem pravobranilstvu, uvrščajo v plačne razrede z aktom državnega organa, upoštevaje uvrstitev primerljivih delovnih mest in nazivov plačne skupine C v kolektivni pogodbi dejavnosti.

(4) Delovna mesta oziroma nazivi se v sistemizacijah uvrščajo v plačne razrede v skladu z uvrstitvijo v kolektivni pogodbi za javni sektor in kolektivno pogodbo, ki velja za uporabnika proračuna. Če je v sistemizaciji predvideno delovno mesto oziroma naziv, ki ga ureja kolektivna pogodba za drugo dejavnost, se v sistemizaciji upošteva uvrstitev v plačni razred iz te kolektivne pogodbe.

(5) Delovna mesta javnih uslužbencev v javnem zavodu RTV Slovenija se uvrščajo v plačne razrede s posebno kolektivno pogodbo, ki jo skleneta v imenu delodajalca generalni direktor javnega zavoda in v imenu delojemalcev reprezentativni sindikati v javnem zavodu.

(6) Ne glede na določbe tega člena se delovna mesta in nazivi v obveščevalnih in varnostnih službah, ki niso uvrščeni v plačne razrede s kolektivno pogodbo dejavnosti, uvrščajo v plačne razrede s splošnim aktom organa, h kateremu da soglasje vlada. Akt se ne objavi.

14. člen

(Zmanjšanje osnovne plače oziroma plače)

(1) V primeru, da javni uslužbenec opravlja delo na delovnem mestu, na katerem lahko opravlja to delo z eno stopnjo nižjo strokovno izobrazbo od zahtevane, mu pripada osnovna plača, ki je za tri plačne razrede nižja od osnovne plače delovnega mesta, na katerem opravlja delo.

(2) Učitelju ali drugemu strokovnemu delavcu, kateremu je v okviru tedenskega polnega delovnega časa določena zmanjšana tedenska učna obveznost v skladu z zakonom, ki ureja organizacijo in financiranje vzgoje in izobraževanja, se plača obračuna v skladu z opravljeno učno obveznostjo.

15. člen

(Določitev osnovne plače za določen čas)

V primerih, določenih s posebnim zakonom, se lahko osnovna plača javnega uslužbenca, ki sklene delovno razmerje za določen čas, poveča.

V. NAPREDOVANJE

16. člen

(Napredovanje v višji plačni razred)

(1) Javni uslužbenec lahko na podlagi tega zakona na delovnem mestu oziroma v nazivu napreduje v višji plačni razred. O tem napredovanju odloča pristojni organ oziroma predstojnik.

(2) Javni uslužbenci na delovnih mestih, kjer je mogoče tudi napredovanje v višji naziv, lahko v posameznem nazivu napredujejo največ za pet plačnih razredov, javni uslužbenci, kjer ni mogoče napredovati v naziv, lahko na delovnem mestu napredujejo največ za deset plačnih razredov.

(3) V skladu s prvim odstavkom tega člena ne more napredovati javni uslužbenec, ki prejema višjo osnovno plačo skladno s 15. členom tega zakona.

(4) Javni uslužbenec lahko na podlagi tega zakona napreduje vsaka tri leta za en plačni razred, če izpolnjuje predpisane pogoje. Javni uslužbenec, ki izpolnjuje predpisane pogoje, lahko ob svojem prvem in drugem napredovanju napreduje za največ dva plačna razreda. Kot napredovalno obdobje se šteje čas od zadnjega napredovanja v višji plačni razred. Za napredovalno obdobje se upošteva čas, ko je javni uslužbenec delal na delovnih mestih, za katere je predpisana enaka stopnja strokovne izobrazbe. Pristojni organ oziroma predstojnik najmanj enkrat letno preveri izpolnjevanje pogojev za napredovanje.

(5) V primeru, da ima javni uslužbenec osnovno plačo določeno v skladu z drugim odstavkom 14. člena tega zakona, napreduje v skladu z določbami tega zakona.

(6) Funkcionarji ne morejo napredovati v višji plačni razred, razen sodnikov, državnih tožilcev in državnih pravobranilcev.

(7) Javni uslužbenci, ki so z uredbo ali aktom državnega organa razvrščeni na delovna mesta v plačni skupini B, ne napredujejo v višji plačni razred.

17. člen

(Pogoji za napredovanje javnih uslužbencev v višji plačni razred)

(1) Pogoj za napredovanje javnih uslužbencev v višji plačni razred je delovna uspešnost, izkazana v napredovalnem obdobju. Delovna uspešnost se ocenjuje glede na:

- rezultate dela,
- samostojnost, ustvarjalnost in natančnost pri opravljanju dela,
- zanesljivost pri opravljanju dela,
- kvaliteto sodelovanja in organizacijo dela ter
- druge sposobnosti v zvezi z opravljanjem dela.

(2) Postopek in način preverjanja izpolnjevanja pogojev za napredovanje po tem zakonu se za javne uslužbence v organih državne uprave, v upravah lokalnih skupnosti, v pravosodnih organih, v javnih zavodih in drugih uporabnikih proračuna določi z uredbo vlade.

(3) Za javne uslužbence v drugih državnih organih se postopek in način preverjanja izpolnjevanja pogojev za napredovanje določi s splošnim aktom, ki ga izda predstojnik državnega organa.

(4) Za javne zavode s področja zdravstvenega zavarovanja, zaposlovanja in zavarovanja za primer brezposelnosti ter pokojninskega in invalidskega zavarovanja izda splošni akt direktor javnega zavoda v soglasju s pristojnim ministrom in ministrom, pristojnim za finance, za visokošolske zavode pa pristojni organ univerze oziroma samostojnega visokošolskega zavoda s soglasjem Sveta za visoko šolstvo Republike Slovenije.

(5) Za javne uslužbence v javnih zavodih s področja raziskovalne in razvojne dejavnosti, se postopek in način preverjanja izpolnjevanja pogojev za napredovanje določi s splošnim aktom, ki ga izda minister, pristojen za znanost, v soglasju z ministrom, pristojnim za finance.

(6) Splošni akti iz tretjega, četrtega in petega odstavka tega člena se objavijo v Uradnem listu Republike Slovenije.

(7) Pred izdajo uredbe in splošnih aktov je potrebno pridobiti mnenje reprezentativnih sindikatov.

18. člen

(Napredovanje v višji plačni razred v višjem tarifnem razredu)

Z napredovanjem na delovnem mestu oziroma v nazivu se lahko javni uslužbenec uvrsti v plačni razred, ki je uvrščen v višji tarifni razred kot plačni razred za določitev osnovne plače delovnega mesta oziroma naziva, na katerem napreduje, vendar ne višje kot je določen najvišji plačni razred plačne podskupine.

19. člen

(Določitev plačnega razreda ob prvi zaposlitvi javnega uslužbenca)

Ob prvi zaposlitvi v javnem sektorju se javni uslužbenec praviloma uvrsti v plačni razred, v katerega je uvrščeno delovno mesto oziroma naziv, za katerega je javni uslužbenec sklenil delovno razmerje, oziroma na katerega je bil razporejen oziroma imenovan. Če pristojni organ ugotovi, da javni uslužbenec izpolnjuje pogoje za uvrstitev v višji plačni razred, ga že ob prvi zaposlitvi uvrsti v plačni razred, ki ga je možno doseči z napredovanjem.

20. člen

(Varovanje in prenos plačnega razreda
javnega uslužbenca)

(1) Če bi bil javni uslužbenec zaradi napredovanja na bolj zahtevno delovno mesto v višjem tarifnem razredu uvrščen v nižji plačni razred, obdrži plačni razred, ki ga je dosegel pred tem napredovanjem.

(2) Če je javni uslužbenec premeščen na drugo delovno mesto oziroma je sklenil pogodbo o zaposlitvi o delu na drugem delovnem mestu v nižjem ali istem tarifnem razredu, obdrži število plačnih razredov napredovanja, ki jih je dosegel na prejšnjem delovnem mestu, razen če pristojni organ ugotovi, da na prejšnjem delovnem mestu ni dosegal pričakovanih delovnih rezultatov (razlog nesposobnosti) ali da plačni razredi za napredovanje na prejšnjem delovnem mestu niso bili doseženi v skladu z zakonom ali na njegovi podlagi izdanimi predpisi. Ohranitev plačnih razredov napredovanja je možna pri istem ali drugem delodajalcu v isti plačni podskupini ali na istovrstnih oziroma sorodnih delovnih mestih v različnih plačnih podskupinah.

(3) Javni uslužbenec, ki napreduje v naziv ali višji naziv, preneša že dosežena napredovanja v plačne razrede na delovnem mestu ali v nižjem nazivu v nov naziv tako, da se doseženi plačni razred pred napredovanjem v naziv ali višji naziv poveča za največ tri plačne razrede.

(4) Pravici iz drugega in tretjega odstavka tega člena se izključujeta.

VI. DELOVNA USPEŠNOST

21. člen

(Obseg sredstev za plačilo delovne uspešnosti)

(1) Skupen obseg sredstev za plačilo delovne uspešnosti znaša največ 5% letnih sredstev za osnovne plače. Skupen obseg sredstev za delovno uspešnost za plačilo ravnateljev, direktorjev in tajnikov, se oblikuje in izkazuje ločeno.

(2) Skupen obseg sredstev za vsako leto se določi s kolektivno pogodbo za javni sektor.

(3) Uporabniki proračuna, ki pridobivajo del sredstev s prodajo blaga in storitev na trgu ali pa iz nejavnih prihodkov za opravljanje javne službe, lahko del sredstev, pridobljenih na trgu, uporabijo za plačilo povečane delovne uspešnosti ali za plačilo povečanega obsega dela in s tem povečajo obseg sredstev iz prvega odstavka tega člena.

(4) Uporabnikom proračuna, ki z uresničitvijo programa racionalizacije dosežejo prihranke pri obsegu sredstev za plače, določenem po 4. členu tega zakona, se zagotovi del tako privarčevanih sredstev za izplačilo delovne uspešnosti v naslednjem proračunskem obdobju nad omejitvijo iz prvega odstavka tega člena v njegovem finančnem načrtu.

(5) Vlada z uredbo določi prihodke, ki se štejejo kot sredstva, pridobljena na trgu ali iz nejavnih prihodkov za opravljanje javne službe in predpiše merila za delitev sredstev iz tretjega in četrtega odstavka tega člena.

22. člen

(Del plače za delovno uspešnost)

(1) Del plače za delovno uspešnost pripada javnemu uslužbencu, ki je pri delu v tekočem letu dosegel nadpovprečne delovne rezultate. Ta del plače lahko letno znaša največ dve osnovni mesečni plači javnega uslužbenca, pri čemer se upošteva višina osnovne plače javnega uslužbenca v mesecu decembru preteklega leta.

(2) Del plače za delovno uspešnost se javnemu uslužbencu določi na podlagi meril in kriterijev, dogovorjenih s kolektivno pogodbo za javni sektor.

(3) Javnemu uslužbencu pri uporabniku proračuna iz tretjega in četrtega odstavka 21. člena tega zakona, pripada

iz naslova uspešnosti pri prodaji blaga in storitev oziroma učinkov racionalizacije dodatna delovna uspešnost največ v višini treh osnovnih mesečnih plač, pri čemer se upošteva višina osnovne plače javnega uslužbenca v decembru preteklega leta. Del plače za delovno uspešnost iz naslova učinkov racionalizacije ne pripada javnim uslužbencem za izvajanje tistih nalog, zaradi katerih jim je bil izplačan del plače za delovno uspešnost za povečan obseg dela na podlagi 22.a člena tega zakona.

(4) Višino dela plače za delovno uspešnost ravnatelja, direktorja in tajnika določi organ, pristojen za njihovo imenovanje na podlagi meril, ki jih določi pristojni minister.

(5) Del plače za delovno uspešnost ne pripada funkcionarjem, razen sodnikom, državnim tožilcem in državnim pravobranilcem, če tako določa zakon.

22.a člen

(Povečan obseg dela)

(1) Javnemu uslužbencu se lahko izplača del plače za delovno uspešnost tudi za povečan obseg opravljenega dela, ki presega pričakovane rezultate dela v posameznem mesecu, če je na ta način mogoče zagotoviti racionalnejše izvajanje nalog uporabnika proračuna. Pisno odločitev o povečanem obsegu dela ter plačilu za povečan obseg dela sprejme predstojnik oziroma direktor uporabnika proračuna za posamezni mesec na podlagi pisnega dogovora med javnim uslužbencem in predstojnikom oziroma direktorjem ali javnim uslužbencem, pooblaščenim za organizacijo dela, ki ga lahko skleneta za daljše obdobje.

(2) Javnim uslužbencem v javnih vzgojno-izobraževalnih zavodih in visokošolskih zavodih se lahko, v okviru povečanega obsega dela iz prejšnjega odstavka, določi obseg dodatne tedenske učne obveznosti oziroma obseg dodatne tedenske pedagoške obveznosti le v obsegu in pod pogoji, določenimi z zakoni, ki urejajo organizacijo in financiranje vzgoje in izobraževanja oziroma visokošolskega izobraževanja.

(3) Določbe prvega in drugega odstavka 21. člena ter prvega in drugega odstavka 22. člena tega zakona se ne uporabljajo za določanje obsega sredstev in obsega dela plače za izplačilo delovne uspešnosti v skladu s prvim in drugim odstavkom tega člena.

(4) Vlada z uredbo določi pogoje in obseg dela plače za plačilo delovne uspešnosti iz prvega odstavka tega člena, razen za javne uslužbenke v drugih državnih organih, kot jih določa Zakon o javnih uslužbencih, za katere se pogoje in obseg dela plače za plačilo delovne uspešnosti določi z zakonom oziroma s splošnim aktom, izdanim na podlagi zakona.

(5) Del plače za delovno uspešnost za povečan obseg dela iz drugega odstavka tega člena se obračuna enako kot redna učna oziroma pedagoška obveznost.

VII. DODATKI

23. člen

(Vrste dodatkov)

(1) Javnim uslužbencem pripadajo:

- položajni dodatek,
- dodatek za delovno dobo,
- dodatek za mentorstvo,
- dodatek za specializacijo, magisterij ali doktorat, če to ni pogoj za zasedbo delovnega mesta,
- dodatek za dvojezičnost,
- dodatki za manj ugodne delovne pogoje, ki niso upoštevani v vrednotenju delovnega mesta, naziva oziroma funkcije,
- dodatki za nevarnost in posebne obremenitve, ki niso upoštevane v vrednotenju delovnega mesta, naziva oziroma funkcije in
- dodatki za delo v manj ugodnem delovnem času.

(2) Funkcionarjem ne pripadajo dodatki, razen dodatka za delovno dobo.

(3) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka sodnikom, državnim tožilcem in državnim pravobranilcem pripadajo dodatki iz prvega odstavka tega člena, če tako določa zakon.

(4) V primeru, da dodatek ni določen v nominalnem znesku, je osnova za obračun dodatka osnovna plača javnega uslužbenca ali funkcionarja.

(5) Dodatki iz prvega in drugega odstavka tega člena se izplačujejo v višini določeni z zakonom, uredbo vlade ali kolektivno pogodbo za javni sektor.

24. člen

(Položajni dodatek)

(1) Položajni dodatek je del plače, ki pripada javnemu uslužbencu ali funkcionarju iz tretjega odstavka prejšnjega člena, ki izvršuje pooblastila v zvezi z vodenjem, usklajevanjem in izvajanjem dela, vrednotenje teh nalog pa ni vključeno v osnovno plačo delovnega mesta, naziva ali funkcije.

(2) Višina položajnega dodatka znaša najmanj 5% osnovne plače in največ 20% osnovne plače.

(3) Višina položajnega dodatka za funkcionarje iz tretjega odstavka prejšnjega člena se določi z zakonom, za javne uslužbence pa kriterije za določitev njihove višine določi vlada z uredbo.

25. člen

(Dodatek za delovno dobo)

(1) Dodatek za delovno dobo je del plače, s katerim se vrednotijo delovne izkušnje, pridobljene v celotni delovni dobi javnega uslužbenca ali funkcionarja.

(2) Višina dodatka za delovno dobo za vsako zaključeno leto delovne dobe se določi s kolektivno pogodbo za javni sektor.

(3) Funkcionarjem pripada dodatek za delovno dobo v višini, kot je za javne uslužbence dogovorjena s kolektivno pogodbo za javni sektor.

26. člen

(Dodatek za mentorstvo)

Višina dodatka za mentorstvo se določi s kolektivno pogodbo za javni sektor.

27. člen

(Dodatek za specializacijo, magisterij ali doktorat)

Znesek dodatka za specializacijo, magisterij ali doktorat se določi s kolektivno pogodbo za javni sektor.

28. člen

(Dodatek za dvojezičnost)

(1) Dodatek za dvojezičnost pripada javnim uslužbencem in sodnikom, sodnikom za prekrške, državnim tožilcem ter državnim pravobranilcem, ki delajo na območjih občin, v katerih živita italijanska ali madžarska narodna skupnost, kjer je italijanski ali madžarski jezik tudi uradni jezik, če je znanje jezika narodne skupnosti pogoj za opravljanje dela oziroma funkcije.

(2) Višina dodatka iz prejšnjega odstavka znaša:

- od 12% do 15% osnovne plače za učitelje in ostale strokovne delavce v osnovnem in srednjem šolstvu ter vzgojitelje in ostale strokovne delavce v vrtcih,
- od 3% do 6% osnovne plače za ostale javne uslužbence,
- do 6% osnovne plače za sodnike, sodnike za prekrške, državne tožilce ter državne pravobranilce.

(3) Višino dodatka iz prve in druge alineje prejšnjega odstavka določijo predstojnik, iz tretje alineje prejšnjega odstavka pa sodni svet za sodnike, svet sodnikov za prekrške za sodnike za prekrške, personalna komisija za državne tožilce ter generalni državni pravobranilec za državne pravobranilce, in sicer na osnovi zahtevane stopnje znanja jezika narodne skupnosti ter dejanske uporabe tega jezika pri opravljanju dela.

29. člen

(Dodatki za manj ugodne delovne pogoje)

(1) Dodatki za manj ugodne delovne pogoje pripadajo javnim uslužbencem in funkcionarjem iz tretjega odstavka 23. člena tega zakona le, če opravljajo delo v takih pogojih in manj ugodni delovni pogoji niso upoštevani v osnovni plači.

(2) Dodatki za manj ugodne delovne pogoje se za javne uslužbence določijo s kolektivno pogodbo za javni sektor.

30. člen

(Dodatki za nevarnost in posebne obremenitve)

(1) Dodatki za nevarnost in posebne obremenitve pripadajo javnim uslužbencem in funkcionarjem iz tretjega odstavka 23. člena tega zakona le, če opravljajo delo v takih pogojih ter nevarnost in posebne obremenitve niso upoštevane v osnovni plači.

(2) Dodatki za nevarnost in posebne obremenitve se določijo za javne uslužbence s kolektivno pogodbo za javni sektor.

31. člen

(Skupni dodatki in njihova določitev)

Višina vseh dodatkov iz 29. in 30. člena tega zakona ne sme presegati 20% osnovne plače. Dodatki iz navedenih členov so določeni z zakonom oziroma s kolektivno pogodbo za javni sektor.

32. člen

(Dodatki za delo v manj ugodnem delovnem času)

(1) Javnim uslužbencem pripadajo za delo v delovnem času, ki je zanje manj ugoden, dodatki za:

- izmensko delo,
- delo v deljenem delovnem času,
- delo v neenakomerno razporejenem delovnem času,
- delo ponoči, v nedeljo in na dan, ki je z zakonom določen kot dela prost dan ali praznik ter
- za delo preko polnega delovnega časa.

(2) Dodatki iz prve, druge in tretje alineje prejšnjega odstavka se med seboj izključujejo.

(3) Javnim uslužbencem pripadajo tudi dodatki za čas pripravljenosti na domu, delovnem mestu ali določenem kraju ter za dežurstvo.

(4) Dodatki iz prvega in tretjega odstavka tega člena pripadajo javnemu uslužbencu ali funkcionarju iz tretjega odstavka 23. člena tega zakona le za čas, ko dela v času, ki je manj ugoden.

(5) Višina dodatkov iz tega člena se za funkcionarje iz tretjega odstavka 23. člena tega zakona določi z zakonom, za javne uslužbence pa s kolektivno pogodbo za javni sektor.

VIII. POSTOPEK SPREMINJANJA RAZPONOV MED NAJVIŠJO IN NAJNIŽJO PLAČO OZIROMA RAZMERIJ MED PLAČNIMI SKUPINAMI IN PLAČNIMI PODSKUPINAMI

33. člen

(Spremembe plačne lestvice in razmerij med plačami)

Število plačnih razredov na plačni lestvici, razmerja med plačnimi razredi ter najvišji in najnižji plačni razred za posamezno plačno podskupino (prilogi 1 in 2 tega zakona) se lahko spreminjajo le po postopku, ki ga določa ta zakon.

34. člen

(Svet za sistem plač v javnem sektorju)

(1) Za spremljanje izvajanja tega zakona ter za spremljanje politike plač v javnem sektorju se ustanovi Svet za sistem plač v javnem sektorju (v nadaljnjem besedilu: svet), ki ga sestavljajo predstavniki državnih organov in združenj lokalnih skupnosti ter sindikatov javnega sektorja.

(2) Predstavnike državnih organov in združenj lokalnih skupnosti v svet imenujejo:

- Državni zbor Republike Slovenije,
- Ustavno sodišče Republike Slovenije,
- Vrhovno sodišče Republike Slovenije,
- Vrhovno državno tožilstvo Republike Slovenije,
- Varuh človekovih pravic,
- Vlada Republike Slovenije in
- reprezentativna združenja lokalnih skupnosti.

(3) Predstavnike sindikatov v svet imenujejo reprezentativni sindikati javnega sektorja.

(4) Akt o ustanovitvi sveta sprejme državni zbor, administrativne in druge pogoje za delo sveta pa zagotavlja vlada.

(5) Svet sprejema odločitve s soglasjem obeh strani. Podrobnejša vprašanja glede dela in odločanja sveta se določijo s poslovnikom sveta.

35. člen

(Pridobitev mnenja sveta)

(1) Predlagatelj predloga zakona, ki se nanaša na vprašanja iz 33. člena tega zakona, mora pred vložitvijo predloga v obravnavo državnemu zboru pridobiti mnenje sveta.

(2) Svet poda mnenje iz prejšnjega odstavka najkasneje v 30 dneh od prejema navedenega predloga zakona. Če svet svojega mnenja v predpisanem roku ne poda, lahko predlagatelj vloži predlog zakona tudi brez tega mnenja.

(3) Če je bilo pri razpravi o predlogu zakona iz prvega odstavka tega člena svetu predloženo mnenje ministrstva, pristojnega za področje, na katerega se spremembe nanašajo, mnenje ministrstva, pristojnega za sistem plač v javnem sektorju, mnenje ministrstva, pristojnega za finance, oziroma mnenje reprezentativnega sindikata dejavnosti, se ta mnenja priložijo mnenju sveta.

36. člen

(Pobuda za spremembe plačne lestvice ali razmerij)

(1) Pobudo za pripravo predloga zakona, ki bi uveljavil spremembe plačne lestvice in razmerij med plačami iz 33. člena tega zakona, lahko pripravi in svetu predloži katerikoli od članov sveta.

(2) Pobuda mora vsebovati vse sestavine, ki jih mora vsebovati predlog zakona skladno s poslovnikom državnega zbora.

(3) Pobudo iz prvega odstavka tega člena je svet dolžan obravnavati in najkasneje v 90 dneh od prejema pobude podati svoje mnenje.

(4) Če so bila pri obravnavi pobude svetu podana mnenja iz tretjega odstavka prejšnjega člena, se ta mnenja priložijo mnenju sveta.

37. člen

(Odločanje sveta o pobudi za spremembo plačne lestvice ali razmerij med plačami)

(1) V primeru, da svet pobudo za spremembo podpre, jo posreduje vladi, ki mora pobudo obravnavati in najkasneje v 30 dneh ustrezen predlog zakona posredovati državnemu zboru ali pa pobudo zavrniti.

(2) V primeru, da svet pobude ne podpre ali da v predpisanem roku ne poda mnenja k tej pobudi, se postopek obravnave pobude zaključuje.

IX. ZAGOTAVLJANJE JAVNOSTI, PREGLEDNOSTI IN PRIMERLJIVOSTI PLAČ V JAVNEM SEKTORJU

38. člen

(Javnost plač v javnem sektorju)

(1) Plače v javnem sektorju so javne, pri čemer so javnosti dostopni podatki o delovnem mestu, nazivu ali funkciji, o

osnovnih plačah, o dodatkih ter delu plače za delovno uspešnost, razen dodatka za delovno dobo.

(2) Uporabniki proračuna so podatke o plačah dolžni posredovati ministrstvu, pristojnemu za sistem plač v javnem sektorju.

(3) Uporabniki proračuna lokalne skupnosti so dolžni podatke o plačah posredovati tudi pristojnemu organu lokalne skupnosti.

(4) Podatki se posredujejo skladno z metodologijo, ki jo predpiše minister, pristojen za sistem plač v javnem sektorju.

(5) Določba prvega odstavka tega člena ne velja za podatke o plačah javnih uslužbencev v obveščevalnih in varnostnih službah.

(6) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena so javnosti po postopku, ki ga ureja Zakon o dostopu do informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 24/03), dostopni individualni podatki o znesku celotne bruto plače vsakega javnega uslužbenca in vsakega funkcionarja brez zmanjšanja za morebitne odbitke iz naslova izvršbe, kreditov ali drugih osebnih obveznosti.

39. člen

(Primerljivost osnovnih plač v javnem sektorju)

(1) Ministrstvo, pristojno za sistem plač v javnem sektorju, je dolžno o podatkih iz prejšnjega člena voditi evidenco, enkrat letno v skladu s predpisano metodologijo pripraviti analizo ter jo v pisni, elektronski ali drugi primerni obliki posredovati javnosti.

(2) Podatke iz prejšnjega odstavka, ki se nanašajo na uporabnike proračuna države, je vlada dolžna predložiti državnemu zboru skupaj z zaključnim računom državnega proračuna Republike Slovenije.

40. člen

(Obračun plač)

(1) Vsi izplačevalci plač obračunavajo in izplačujejo plače na podlagi enotne metodologije in obrazcev, ki jih z uredbo predpiše vlada.

(2) Plače javnih uslužbencev se obračunavajo in izplačujejo na podlagi povprečne mesečne delovne obveznosti, ki izhaja iz sprejetega letnega delovnega koledarja.

X. SKLEPANJE KOLEKTIVNIH POGODB

41. člen

(Pristojnost za sklepanje kolektivnih pogodb na strani delodajalca)

(1) Na strani delodajalcev sklepa kolektivne pogodbe vlada.

(2) V imenu vlade kot delodajalca vodi postopek za sklenitev kolektivnih pogodb ministrstvo, pristojno za sistem plač v javnem sektorju, skupaj z ministrstvom, pristojnim za finance in ministrstvom, pristojnim za dejavnost ter reprezentativnim združenjem lokalnih skupnosti.

(3) Če ministrstva, pristojna za sistem plač v javnem sektorju, za finance in za posamezno dejavnost, zastopajo v zvezi s sklenitvijo kolektivne pogodbe različna stališča, odloči o spornih vprašanjih vlada.

(4) V imenu vlade podpiše kolektivno pogodbo predsednik vlade ali po pooblastilu vlade ministri: minister, pristojen za sistem plač v javnem sektorju, minister, pristojen za finance in minister, pristojen za posamezno področje.

(5) Vlada natančneje določi pristojnosti in naloge posameznih ministrstev in služb pri sklepanju kolektivne pogodbe.

42. člen

(Sklenitev kolektivnih pogodb in roki za njihovo uveljavitev)

(1) Kolektivna pogodba za javni sektor je sklenjena, ko jo podpišejo Vlada Republike Slovenije in reprezentativni

sindikati javnega sektorja najmanj štirih različnih dejavnosti, katerih skupno število članstva presega 40% zaposlenih v javnem sektorju.

(2) Reprezentativni sindikat omogoči ugotavljanje števila članov v sindikatu. Vlada in reprezentativni sindikati se dogovorijo o načinu ugotavljanja števila članov.

(3) Uveljavitev kolektivnih pogodb, ki pomenijo povečanje finančnih obveznosti, razen za kolektivno pogodbo iz četrtega odstavka 5. člena tega zakona, mora biti dogovorjena najkasneje 30 dni pred rokom, določenim za predložitev predloga državnega proračuna državnemu zboru.

XI. NADZOR

43. člen

(Pristojnost za nadzor)

Nadzor nad izvajanjem tega zakona opravlja ministristvo, pristojno za sistem plač v javnem sektorju, ministristvo, pristojno za posamezno področje ter ministristvo, pristojno za finance v okviru proračunskega nadzora.

XII. KAZENSKÉ DOLOČBE

44. člen

(1) Z globo najmanj 250.000 tolarjev se kaznuje za prekršek odgovorna oseba uporabnika proračuna, če:

- določi in izplača plačo na podlagi drugačnih plačnih razredov in dodatkov, kot so določeni s tem zakonom,
- sklene pogodbo o zaposlitvi v nasprotju z drugim odstavkom 3. člena tega zakona,
- ne izroči pisnega predloga aneksa k pogodbi o zaposlitvi v roku iz četrtega odstavka 3. člena tega zakona,
- ne izroči aneksa k pogodbi o zaposlitvi iz prvega odstavka 3.a člena tega zakona,
- določi plačne razrede za osnovne plače v nasprotju z določbami 9., 10. in 11. člena tega zakona,
- izvede napredovanje javnega uslužbenca v nasprotju z določbami 16. člena tega zakona,
- določi obseg sredstev za plačilo delovne uspešnosti v nasprotju z 21. členom tega zakona,
- določi del plače za delovno uspešnost v nasprotju z 22. členom tega zakona,
- ne izroči pisnega predloga aneksa k pogodbi o zaposlitvi iz drugega odstavka 48. člena tega zakona,
- izvede prevedbo v nasprotju z določbami 49.a do 49.c člena tega zakona,
- izplača plačo v nasprotju z določbami šestega in sedmega odstavka 52. člena tega zakona.

(2) Z globo najmanj 500.000 tolarjev se kaznuje za prekršek odgovorna oseba financerja, če ne izvaja vplačil v skladu z določbami 50.b člena tega zakona.

Zakon o sistemu plač v javnem sektorju – ZSPJS (Uradni list RS, št. 56/02) spremenjen in dopolnjen z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o sistemu plač v javnem sektorju – ZSPJS-B (Uradni list RS, št. 126/03), Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o sistemu plač v javnem sektorju – ZSPJS-C (Uradni list RS, št. 70/04), Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o sistemu plač v javnem sektorju – ZSPJS-D (Uradni list RS, št. 53/05), Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o sistemu plač v javnem sektorju – ZSPJS-E (Uradni list RS, št. 14/06) in Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o sistemu plač v javnem sektorju – ZSPJS-F (Uradni list RS, št. 68/06) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

XIII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

45. člen

Metodologija iz 40. člena tega zakona mora biti sprejeta najkasneje v dvanajstih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

46. člen

(1) Pogajanja za usklajitev kolektivnih pogodb s tem zakonom oziroma sklenitev novih kolektivnih pogodb za javni sektor, posebne kolektivne pogodbe in kolektivnih pogodb dejavnosti oziroma poklicev, se pričnejo najkasneje v 30 dneh po uveljavitvi tega zakona.

(2) Ne glede na določbe drugega, tretjega, četrtega in petega odstavka 13. člena tega zakona se lahko s kolektivnimi pogodbami poklicev uvrščajo v plačne razrede delovna mesta in nazivi za področje visokega šolstva, znanosti in tistih poklicev, za katere je bila ob sprejemu tega zakona že sklenjena poklicna kolektivna pogodba.

(3) Kolektivna pogodba za javni sektor iz 8. člena in četrtega odstavka 12. člena ter posebna kolektivna pogodba iz tretjega odstavka 12. člena tega zakona velja, ko so izpolnjeni pogoji, ki jih določa zakon, ki ureja kolektivne pogodbe.

(4) Svet lahko v skladu z zakonom, ki ureja kolektivne pogodbe, predlaga splošno veljavnost kolektivne pogodbe iz prejšnjega odstavka tega člena.

(5) Če kolektivna pogodba iz tretjega odstavka 12. člena tega zakona ni sklenjena do 30. 11. 2002, sprejme skupno metodologijo vlada po predhodnem mnenju sveta.

(6) Če kolektivna pogodba iz četrtega odstavka 12. člena tega zakona ni sklenjena do 30. 3. 2003, se uporabijo postopki za reševanje sporov, določeni v veljavni kolektivni pogodbi za negospodarske dejavnosti. Če tudi do 30. 6. 2003 niso določena orientacijska delovna mesta in nazivi, jih določi vlada po predhodnem mnenju sveta.

47. člen

(1) Pregled uporabnikov proračuna iz 2. točke 2. člena tega zakona sprejme vlada na predlog ministra, pristojnega za finance, v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona.

(2) Uredbo iz 3. člena tega zakona sprejme vlada v enem letu po uveljavitvi tega zakona.

(3) Katalog delovnih mest in nazivov iz petega odstavka 7. člena tega zakona objavi vlada najkasneje v treh mesecih po uveljavitvi zakona. Po uveljavitvi kolektivne pogodbe za javni sektor vlada izda dopolnjen katalog delovnih mest in nazivov.

(4) Odlok iz drugega odstavka 10. člena tega zakona sprejme državni zbor najkasneje eno leto po uveljavitvi tega zakona na predlog vlade in na podlagi mnenja sveta.

(5) Uredbo iz drugega odstavka 11. člena tega zakona sprejme vlada v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.

(6) Predpisi iz tretjega, četrtega in petega odstavka 11. člena tega zakona morajo biti sprejeti v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

(7) Uredba vlade iz drugega odstavka, splošni akti iz tretjega odstavka ter kolektivne pogodbe iz četrtega in petega odstavka 13. člena tega zakona morajo biti sprejeti oziroma sklenjene najkasneje do 30. 11. 2003.

(8) Uredba vlade iz drugega odstavka ter splošni akti iz tretjega in četrtega odstavka 17. člena tega zakona morajo biti sprejeti najkasneje do 30. 6. 2003.

(9) Uredba vlade in merila iz petega odstavka 21. člena tega zakona ter uredba vlade iz tretjega odstavka 24. člena tega zakona morajo biti sprejeti najkasneje do 30. 6. 2003.

(10) Metodologijo iz četrtega odstavka 38. člena tega zakona predpiše minister, pristojen za sistem plač v javnem sektorju, najkasneje do 30. 9. 2003.

48. člen

(1) Po uveljavitvi predpisov in kolektivnih pogodb, usklajenih s tem zakonom, se javni uslužbenci in funkcionarji uvr-

stijo v plačne razrede v skladu s temi predpisi in kolektivnimi pogodbami.

(2) Delodajalec izda javnemu uslužbencu oziroma funkcionarju pisno obvestilo in mu hkrati izroči pisni predlog ustreznega aneksa k pogodbi o zaposlitvi, v katerem so podatki oziroma določbe o plačnem razredu na osnovi prevedbe, plačnem razredu na osnovi odprave nesorazmerij, plačnem razredu, ki ga je javni uslužbenec oziroma funkcionar dosegel z napredovanjem in dodatkih ter datumu, ko se bo plača pričela izplačevati v skladu s prvim odstavkom tega člena. Obvestilo in predlog aneksa je delodajalec dolžan izročiti javnemu uslužbencu oziroma funkcionarju najmanj trideset dni pred datumom prvega izplačila plač po tem zakonu.

(3) Po tem zakonu lahko javni uslužbenci napredujejo samo za razliko med številom plačnih razredov, v katere se je mogoče uvrstiti z napredovanjem po tem zakonu in številom že doseženih plačnih razredov s prevedbo.

49. člen

(1) Če bi javni uslužbenec po določitvi plače v skladu z določbami tega zakona prejel plačo v nižjem znesku, kot je znesek plače, določene po predpisih, ki se uporabljajo do začetka uporabe tega zakona, se mu do izenačitve obeh zneskov izplačuje višji znesek plače.

(2) Pri primerjavi obeh zneskov iz prejšnjega odstavka se upoštevajo osnovna plača in dodatki, razen dela plače za delovno uspešnost, dodatka za mentorstvo, dela plače za povečan obseg dela oziroma nadpovprečno obremenjenost in dodatkov za delo v manj ugodnem delovnem času.

(3) Ne glede na višino dodatka za delovno dobo, določenega v 238. členu Zakona o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 42/02), pripada vsem javnim uslužbencem dodatek za delovno dobo v višini, določeni s Kolektivno pogodbo za javni sektor.

(4) Ne glede na določbo drugega odstavka 14. člena tega zakona se javnemu uslužbencu, ki opravlja delo na delovnem mestu, na katerem lahko opravlja to delo z eno stopnjo nižjo strokovno izobrazbo od zahtevane in ima najmanj 25 let delovne dobe, obračunava osnovna plača, ki je za dva plačna razreda nižja od osnovne plače delovnega mesta, na katerem opravlja delo.

1. PREVEDBA OSNOVNE PLAČE JAVNEGA USLUŽBENCA IN FUNKCIONARJA TER NJENA UVRSTITEV V PLAČNI RAZRED

49.a člen

(1) Za določitev plačnega razreda javnega uslužbenca in funkcionarja na podlagi tega zakona se opravi prevedba nominalnih zneskov osnovnih plač, določenih za delovna mesta oziroma nazive in nominalnih zneskov osnovnih plač javnih uslužbencev in funkcionarjev po predpisih in kolektivnih pogodbah, ki se uporabljajo do izplačila plače po tem zakonu.

(2) Nominalni znesek osnovne plače delovnega mesta oziroma naziva, ki je podlaga za prevedbo, se določi tako, da se seštevek količnika delovnega mesta in dodatkov iz 49.b člena tega zakona, pomnoži z vrednostjo osnove za obračun plač iz četrtega odstavka tega člena.

(3) Nominalni znesek osnovne plače javnega uslužbenca in funkcionarja, ki je podlaga za prevedbo, se določi tako, da se seštevek količnika, ki ga je javni uslužbenec oziroma funkcionar dosegel z napredovanjem na delovnem mestu ali v nazivu in dodatkov iz 49.b člena tega zakona, pomnoži z vrednostjo osnove za obračun plač iz četrtega odstavka tega člena.

(4) Osnova za obračun plač iz drugega in tretjega odstavka tega člena, je za javne uslužbenke in funkcionarje, za katere se uporablja izhodiščna plača po Kolektivni pogodbi za negospodarske dejavnosti, znesek izhodiščne plače za I. tarifni razred, veljavne na dan, ko se opravi prevedba. Osnova za obračun plač za javne uslužbenke in funkcionar-

je, za katere se ne uporablja izhodiščna plača po Kolektivni pogodbi za negospodarske dejavnosti, je znesek, določen po predpisih in kolektivnih pogodbah, ki se je na dan prevedbe uporabljal za določitev njihovih plač.

(5) Na način iz tega člena se prevedejo tudi nominalni zneski osnovnih plač javnih uslužbencev, ki imajo v skladu z zakonom, aktom pristojnega organa ali pogodbo o zaposlitvi, pravico do vrnitve na delovno mesto. Pri tem se jim upošteva zadnji količnik, ki so ga dosegli z napredovanjem in dodatki, ki bi jih prejeli na delovnem mestu, na katerega se imajo pravico vrniti.

(6) Prevedba osnovnih plač funkcionarjev se določi z odlokom, ki ureja uvrščanje funkcij v plačne razrede.

(7) Prevedba se opravi trideset dni po sprejetju vseh podzakonskih aktov in kolektivnih pogodb, potrebnih za obračun plač po tem zakonu. Informativno prevedbo opravijo delodajalci v roku treh mesecev po začetku uporabe tega zakona in jo sporočijo ministrstvu, pristojnemu za sistem plač v javnem sektorju.

49.b člen

(1) Za določitev osnovnih plač, ki so podlaga za prevedbo v skladu s tem zakonom, se upoštevajo dodatki, določeni z zakoni in drugimi predpisi ter kolektivnimi pogodbami, in sicer:

Plačne skupine C do J

Kolektivna pogodba za negospodarske dejavnosti v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 18/91, 53/92, 34/93, 15/94, 27/94, 59/94, 80/94, 64/95, 37/97, 3/98, 39/99, 40/99, 99/01 in 73/03):

– 2. člen Aneksa h kolektivni pogodbi za negospodarske dejavnosti (Uradni list RS, št. 34/93 in Uradni list RS, št. 64/95), objavljen 10. 11. 1995, ki velja od 11. 11. 1995 (dodatek na tarifno skupino).

Plačna skupina C – Uradniški nazivi v državni upravi in v upravah lokalnih skupnosti ter v drugih državnih organih

Uredba o količnikih za določitev osnovne plače in dodatkih zaposlenim v službah Vlade Republike Slovenije in v upravnih organih (Uradni list RS, št. 35/96, 57/98, 33/00, 1/01, 63/01, 37/02, 60/02, 61/02 in 105/02):

– 6. člen (dodatek za delavce s posebnimi pooblastili in odgovornostmi),

– 8. člen (dodatek za vrednotenje omejitev in posebnih obremenitev),

– 9. člen (dodatek za vrednotenje posebnih obremenitev in prepovedi),

– 10. člen (dodatek za omejitve, ki izhajajo iz dela),

– 10.a člen (dodatek za omejitev pravice do stavke),

– 14. člen (dodatek za psihofizične obremenitve in delo s strankami),

– 16. člen (dodatek za delo v upravi),

– 16.a člen (dodatek v skladu z dogovorom o načinu usklajevanja plač v javnem sektorju v letu 2001) in

– 20. člen (dodatek za posebno nevarnost in ogroženost).

Uredba o določitvi dodatkov strokovnim in administrativno-tehničnim ter drugim delavcem na sodiščih, državnih tožilstvih, državnem pravobranilstvu in v organih za postopek o prekrških (Uradni list RS, št. 38/96, 39/99, 33/00, 36/00, 1/01, 63/01, 37/02, 60/02, 61/02, 105/02):

– 2. člen (dodatek za posebnost dela v pravosodju),

– 2.a člen (dodatek v skladu z dogovorom o načinu usklajevanja plač v javnem sektorju v letu 2001),

– 3. člen (dodatek za odločanje) in

– 8.a člen (dodatek za omejitev pravice do stavke).

Zakon o izvrševanju kazenskih sankcij (ZIKS-1, Uradni list RS, št. 22/00 in 52/02):

– 259. člen (dodatek za pooblaščenice uradne osebe).

Zakon o policiji (ZPol) – Uradni list RS, št. 49/98, 66/98, 93/01, 48/03, 79/03):

– 130. člen (dodatek za policiste).

Zakon o carinski službi (ZCS-1, Uradni list RS, št. 56/99):

– 53. člen (dodatek za nezdružljivost) in

– 62. člen (dodatek za posebne pogoje dela in pooblaščenost ter za vrednotenje posebnih odgovornosti).

Zakon o obrambi in zaščiti (ZOZ) – Uradni list RS-stari, št. 15/91 in 18/91):

– 135. člen (dodatek za vrednotenje posebnih pogojev dela in odgovornosti).

Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (ZVNDN, Uradni list RS, št. 64/94 in 33/00):

– 106. člen (dodatek za vrednotenje dela v posebnih delovnih razmerah).

Plačna skupina D – Delovna mesta na področju vzgoje, izobraževanja in športa

Kolektivna pogodba za dejavnost vzgoje in izobraževanja v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 52/94, 49/95, 34/96, 45/96, 51/98, 28/99, 39/00, 56/01, 64/01, 78/01 in 56/02):

– 2. člen Aneksa h kolektivni pogodbi za dejavnost vzgoje in izobraževanja v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 64/01), objavljen 3. 8. 2001, ki velja od 4. 8. 2001 (dodatek zaposlenim v javnih vzgojno-izobraževalnih zavodih in višjem ter visokošolskem šolstvu),

– 3. člen Aneksa h kolektivni pogodbi za dejavnost vzgoje in izobraževanja v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 64/01), objavljen 3. 8. 2001, ki velja od 4. 8. 2001 (dodatek za posamezna delovna mesta v visokošolskem zavodu),

– 4. člen Aneksa h kolektivni pogodbi za dejavnost vzgoje in izobraževanja v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 64/01), objavljen 3. 8. 2001, ki velja od 4. 8. 2001 (dodatek za strokovne delavce in sodelavce),

– 1. člen Aneksa h kolektivni pogodbi za dejavnost vzgoje in izobraževanja v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 56/02), objavljen 28. 6. 2002, ki velja od 28. 6. 2002 (povišanje dodatkov do leta 2006),

– 80. člen (dodatek za eksterno preverjanje in poučevanje maturitetnih predmetov),

– 80.b člen (dodatek za pomočnike ravnateljev),

– 80.c člen (dodatek za usposobljenost za mentorstvo pripravnikov),

– 80.d člen (dodatek za delo z otroki, mladostniki oziroma študenti),

– 80.e člen (dodatek za obveznost izvolitve v naziv),

– 80.f člen (psihofizične obremenitve in odgovornosti),

– 80.g člen (povečanje dodatka iz 80.e člena),

– 81.a člen (dodatek za vodenje kuhinje),

– 81.b člen (dodatek za delo s finančnimi in materialnimi sredstvi),

– 81.c člen (dodatek za laborante),

– 81.d člen (dodatek zaposlenim v tajništvu univerze).

Plačna skupine E – Delovna mesta na področju zdravstva

Kolektivna pogodba za dejavnost zdravstva in socialnega varstva Slovenije (Uradni list RS, št. 15/94, 57/95, 19/96, 56/98, 76/98, 102/00 in 62/01):

– 2. člen Aneksa h kolektivni pogodbi za dejavnost zdravstva in socialnega varstva Slovenije (Uradni list RS, št. 62/01), objavljen 27. 7. 2001, ki velja od 27. 7. 2001 (korekcijski dodatek),

– 76. člen (dodatek za vplive delovnega okolja in obremenitev pri delu),

– 77. člen (dodatek za delo s citostatiki),

– 78. člen (dodatek za delo s psihično motenimi osebami),

– 79. člen (dodatek za ionizirajoče sevanje),

– 89.b člen (dodatek za zahtevnost in izpostavljenost dela) in

– 89.c člen (dodatek za posebne obremenitve in odgovornosti).

Kolektivna pogodba za zaposlene v zdravstveni negi (Uradni list RS, št. 60/98, 73/98, 39/99, 63/99 in 73/00):

– 104.a in 104.b člen (dodatek za zdravstveno nego) iz priloge Aneksa h kolektivni pogodbi za zaposlene v zdravstveni negi (Uradni list RS, št. 73/98), objavljen 30. 10. 1998, velja od 7. 11. 1998, Aneks h kolektivni pogodbi za zaposlene v zdravstveni negi (Uradni list RS, št. 63/99), objavljen 6. 8. 1999, velja od 7. 8. 1999 in Aneks h kolektivni pogodbi za zaposlene v zdravstveni negi (Uradni list RS, št. 73/00), objavljen 19. 8. 2000, velja od 27. 8. 2000,

– 87. člen (vplivi delovnega okolja in obremenitev pri delu),

– 88. člen (dodatek za delo s citostatiki),

– 89. člen (dodatek za delo s psihično motenimi osebami),

– 90. člen (dodatek za ionizirajoče sevanje) in

– 103. člen (posebne obremenitve in odgovornosti).

Kolektivna pogodba za zdravnike in zobozdravnike v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 14/94, 15/94, 22/96, 23/96, 15/94, 22/96, 23/96, 39/98, 46/98 in 79/00):

– 1., 2. in 3. člen Aneksa h kolektivni pogodbi za zdravnike in zobozdravnike v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 15/94, objavljen 18. 3. 1994, velja od 26. 3. 1994 in Uradni list RS, št. 22/96, objavljen 19. 4. 1996, velja od 27. 4. 1996 in Uradni list RS, št. 39/98, objavljen 22. 5. 1998, velja od 30. 5. 1998 in Uradni list RS, št. 97/00, objavljen 20. 10. 2000, velja od 28. 10. 2000 in se uporablja od 1. 1. 2000 (zdravniški dodatek) in

– 70. člen (dodatek za občasne težje delovne pogoje).

Plačna skupina F – Delovna mesta na področju socialnega varstva

Kolektivna pogodba za dejavnost zdravstva in socialnega varstva Slovenije (Uradni list RS, št. 15/94, 57/95, 19/96, 56/98, 76/98, 102/00 in 62/01):

– 2. člen Aneksa h kolektivni pogodbi za dejavnost zdravstva in socialnega varstva Slovenije (Uradni list RS, št. 62/01), objavljen 27. 7. 2001, ki velja od 27. 7. 2001 (korekcijski dodatek),

– 76. člen (dodatek za vplive delovnega okolja in obremenitev pri delu),

– 78. člen (dodatek za delo s psihično motenimi osebami),

– 88.a člen (dodatek za vodenje v delu, ki se nanaša na računovodje),

– 89.b člen (dodatek za zahtevnost in izpostavljenost dela) in

– 89.c člen (dodatek za posebne obremenitve in odgovornosti).

Kolektivna pogodba za zaposlene v zdravstveni negi (Uradni list RS, št. 60/98, 73/98, 39/99, 63/99 in 73/00):

– 104.a in 104.b člen (dodatek za zdravstveno nego) iz priloge Aneksa h kolektivni pogodbi za zaposlene v zdravstveni negi (Uradni list RS, št. 73/98), objavljen 30. 10. 1998, velja od 7. 11. 1998, Aneks h kolektivni pogodbi za zaposlene v zdravstveni negi (Uradni list RS, št. 63/99), objavljen 6. 8. 1999, velja od 7. 8. 1999 in Aneks h kolektivni pogodbi za zaposlene v zdravstveni negi (Uradni list RS, št. 73/00), objavljen 19. 8. 2000, velja od 27. 8. 2000,

– 87. člen (vplivi delovnega okolja in obremenitev pri delu),

– 89. člen (dodatek za delo s psihično motenimi osebami) in

– 103. člen (posebne obremenitve in odgovornosti).

Plačna skupina G – Delovna mesta na področju kulture in informiranja

Kolektivna pogodba za kulturne dejavnosti v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 45/94, 39/96, 82/99 102/00, 52/01 in 64/01):

- 65.a člen (dodatek za posebne obremenitve in odgovornosti – za nosilne poklice),
- 66. člen (dodatek za vodenje organizacijskih ali delovnih enot),
- 76.a člen (dodatek za stalno delo v neenakomerno razporejenem delovnem času),
- 78.c člen (dodatek za obremenitve pri delu z gradivom) in
- 78.d člen (dodatek v zvezi dogovorom zaradi rasti cen življenjskih potrebščin).

Kolektivna pogodba Javnega zavoda RTV Slovenija:

- od 100. člena do vključno 116. člena,
- 121. člen in
- 122. člen.

Aneks k tej pogodbi z dne 29. 3. 1996.

Plačna skupina H – Delovna mesta in nazivi na področju znanosti

Kolektivna pogodba za raziskovalno dejavnost (Uradni list RS, št. 45/92, 50/92, 5/93, 50/94, 45/96, 51/98, 73/98, 106/99, 107/00, 64/01, 84/01 in 85/01):

- 3. člen Aneksa h kolektivni pogodbi za raziskovalno dejavnost (Uradni list RS, št. 45/92 in naslednji) (dodatek na delovno mesto),
- 54.a člen (dodatek zaposlenim za delo v raziskovalni dejavnosti),
- 54.b člen (dodatek za posebne obremenitve in odgovornosti),
- 54.c člen (dodatek za izvolitev v naziv) in
- 54.d člen (povečanje dodatka).

Plačna skupina I – Delovna mesta v javnih agencijah, javnih skladih, drugih javnih zavodih in javnih gospodarskih zavodih ter pri drugih uporabnikih proračuna

Uredba o količnikih za določitev osnovne plače in dodatkih zaposlenim v službah Vlade Republike Slovenije in v upravnih organih (Uradni list RS, št. 35/96, 5/98, 33/00, 1/01, 63/01, 37/02, 60/02, 61/02 in 105/02):

- 8. člen (dodatek za vrednotenje omejitev in posebnih obremenitev),
 - 9. člen (dodatek za vrednotenje posebnih obremenitev in prepovedi),
 - 10.a člen (dodatek za omejitev pravic do stavke),
 - 14. člen (dodatek za psihofizične obremenitve in delo s strankami),
 - 15. člen (dodatek za posebne obremenitve za strokovno tehnične delavce),
 - 16. člen (dodatek za delo v upravi) in
 - 16.a člen (dodatek v skladu z dogovorom o načinu usklajevanja plač v javnem sektorju za leto 2001).
- Kolektivna pogodba delavcev zdravstvenega zavarovanja Slovenije (23. 12. 1992, spremembe: 1. 5. 1994, 1. 7. 1995, 1. 7. 1996, 1. 1. 1998, 2. 7. 1998, 27. 11. 2000, 25. 9. 2001 in 18. 12. 2002 in 18. 12. 2002):*
- 210. člen (dodatek za vpliv okolja),
 - 213. člen, tretji odstavek (dodatek za delo v Zavodu),
 - 214. člen – točka d (dodatek za opravljanje funkcije nadzora),
 - 216. člen (zdravniški dodatek),
 - 217. člen (dodatek za socialne stike),
 - 218. člen (dodatek za posebne obremenitve in odgovornosti) in
 - 218.a člen (korekcijski dodatek).

Kolektivna pogodba za dejavnost zdravstva in socialnega varstva Slovenije (Uradni list RS, št. 15/94, 57/95, 19/96, 56/98, 76/98, 102/00 in 62/01):

- 2. člen Aneksa h kolektivni pogodbi za dejavnost zdravstva in socialnega varstva Slovenije (Uradni list RS,

št. 62/01), objavljen 27. 7. 2001, ki velja od 27. 7. 2001 (korekcijski dodatek),

- 76. člen (dodatek za vplive delovnega okolja in obremenitev pri delu),
- 89.b člen (dodatek za zahtevnost in izpostavljenost dela) in
- 89.c člen (dodatek za posebne obremenitve in odgovornosti).

Kolektivna pogodba Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije:

- 12. člen (dodatek za delo v Zavodu) in
- 14. člen (dodatek za posebnost dela na področju pokojninskega in invalidskega zavarovanja).

Kolektivna pogodba Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje Slovenije podpisana dne 17. 5. 1995, s spremembami in dopolnitvami z dne 23. 10. 2003 ter aneksi k tej pogodbi: št. 1 z dne 20. 7. 1999, št. 2 z dne 8. 11. 2000, št. 3 z dne 16. 1. 2001, št. 4 z dne 24. 10. 2002:

- 126. člen (dodatek za fizične obremenitve, posebne obremenitve pri delu s strankami),
 - 127. člen (dodatek za omejitve, ki izhajajo iz dela).
- Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (ZVNDN) – Uradni list RS, št. 64/94 in 33/00)*
- 106. člen (dodatek za vrednotenje dela v posebnih delovnih razmerah).

Plačna skupina J – Spremljajoča delovna mesta

Pri posameznem delovnem mestu se uporabljajo dodatki iz uredb in kolektivnih pogodb, glede na to, v katero plačno skupino spada posamezno delovno mesto.

(2) Uporabniki proračuna, ki so izplačevali dodatke na podlagi svojih splošnih aktov, pri prevedbi upoštevajo vse dodatke, ki ne bodo kot dodatki določeni v Kolektivni pogodbi za javni sektor. Uporabnik proračuna je dolžan spisak dodatkov, ki bodo upoštevani ob prevedbi, poslati v vednost ministrstvu, pristojnemu za sistem plač v javnem sektorju.

(3) Dodatki, ki so upoštevani pri prevedbi, ne morejo biti določeni v Kolektivni pogodbi za javni sektor.

49.c člen

(1) Nominalni znesek vrednosti delovnega mesta oziroma naziva, izračunan v skladu z 49.a in 49.b členom tega zakona se prevede v plačni razred po tem zakonu z uvrstitvijo v po vrednosti najbližji plačni razred iz priloge 1 tega zakona. Prevedba orientacijskih delovnih mest in nazivov je priloga Kolektivne pogodbe za javni sektor, prevedba vseh delovnih mest in nazivov pa je priloga uredb oziroma aneksov h kolektivnim pogodbam dejavnosti in poklicev. Če prevedba delovnih mest in nazivov ni določena v navedenih aktih, se določi z aktom organa uporabnika proračuna, ki je pristojen za urejanje pravic in obveznosti iz delovnih razmerij.

(2) Nominalni znesek osnovne plače javnega uslužbenca, izračunan v skladu z 49.a in 49.b členom tega zakona, se prevede v osnovno plačo po tem zakonu z uvrstitvijo v po vrednosti najbližji plačni razred iz priloge 1, vendar ne nižje, kot v plačni razred, ki je za toliko razredov višji od plačnega razreda delovnega mesta javnega uslužbenca, kot jih je dosegl z napredovanjem do dneva prevedbe.

2. ODPRAVA NESORAZMERIJ V OSNOVNIH PLAČAH FUNKCIONARJEV IN JAVNIH USLUŽBENCEV

49.č člen

(1) Javni uslužbenec, ki je bil s prevedbo uvrščen v višji plačni razred od prevedenega plačnega razreda njegovega delovnega mesta oziroma naziva, se zaradi odprave nesorazmerja uvrsti v plačni razred, ki je od plačnega razreda delovnega mesta oziroma naziva, določenega v skladu s tem

zakonom, višji za razliko med prevedenim plačnim razredom javnega uslužbenca v skladu z drugim odstavkom 49.c člena in prevedenim plačnim razredom delovnega mesta oziroma naziva v skladu s prvim odstavkom 49.c člena tega zakona.

(2) Če je v Kolektivni pogodbi za javni sektor, kolektivni pogodbi dejavnosti oziroma poklicev ali uredbi za delovno mesto oziroma naziv, na katerega je razvrščen javni uslužbenec, določen višji plačni razred od prevedenega plačnega razreda, določenega na podlagi prvega odstavka 49.c člena tega zakona, se javnemu uslužbencu zaradi odprave nesorazmerja v osnovni plači določi višji plačni razred, kot je zanj ugotovljen na podlagi drugega odstavka 49.c člena tega zakona, vendar pri tem osnovno plačo višjega plačnega razreda doseže postopoma.

(3) V skladu s prejšnjim odstavkom javni uslužbenec ne more biti uvrščen v višji plačni razred od plačnega razreda delovnega mesta oziroma naziva, ki ga je možno doseči z napredovanjem.

(4) Javni uslužbenec ki je s prevedbo uvrščen v plačni razred, ki dosega ali presega najvišji plačni razred, ki ga je možno doseči z napredovanjem na delovnem mestu oziroma v nazivu, obdrži plačni razred, v katerega je bil uvrščen.

(5) Javni uslužbenec doseže osnovno plačo, ki pripada višjemu plačnemu razredu zaradi odprave nesorazmerja, najkasneje do 31. 12. 2009.

(6) Postopna odprava razlike med osnovno plačo višjega plačnega razreda in osnovno plačo plačnega razreda, v katerega je bil javni uslužbenec uvrščen s prevedbo, se izvede v rokih in na način, dogovorjen s Kolektivno pogodbo za javni sektor. Za zaposlene v dejavnostih in poklicih, kjer pred uveljavitvijo tega zakona ni bil uveljavljen sistem napredovanja v plačne razrede ali nazive in ni bilo izravnalnih dodatkov, bodo merila za njihovo uvrstitev v plačni razred, ki vključujejo tudi pravico do preteklega napredovanja in izravnalnih dodatkov, opredeljena v Kolektivni pogodbi za javni sektor.

(7) Na način in v rokih iz tega člena se odpravijo tudi nesorazmerja v osnovnih plačah funkcionarjev.

49.d člen

(1) V obdobju odprave nesorazmerij napreduje javni uslužbenec na delovnem mestu oziroma v nazivu v skladu s tem zakonom in na njegovi podlagi izdanimi predpisi. Napredovanje javnega uslužbenca se ne šteje kot odprava nesorazmerja v osnovni plači, ampak sta oba postopka med seboj ločena. Plačni razredi, ki jih javni uslužbenec pridobi z napredovanjem na delovnem mestu oziroma v nazivu, se prištejejo k že doseženemu plačnemu razredu.

(2) Če je bil javni uslužbenec s prevedbo uvrščen v plačni razred, ki dosega ali presega najvišji plačni razred, ki ga je možno z napredovanjem na delovnem mestu oziroma v nazivu doseči po odpravi nesorazmerja, ne more napredovati, dokler ne pridobi višjega naziva ali je razporejen na višje uvrščeno delovno mesto.

49.e člen

V primeru, da javni uslužbenec v času odprave nesorazmerja napreduje na višje delovno mesto ali v višji naziv, se uvrsti v plačni razred novega delovnega mesta oziroma naziva v skladu s predpisi, ki veljajo za napredovanje na višje delovno mesto oziroma v višji naziv.

3. PRIMERJAVA MED PLAČO JAVNEGA USLUŽBENCA PRED IN PO ZAČETKU UPORABE TEGA ZAKONA

49.f člen

(1) V skladu z 49. členom tega zakona se izvede primerjava med plačo, določeno na podlagi predpisov in kolektivnih pogodb, ki se uporabljajo do začetka izplačila plač po tem zakonu in plačo, izplačano po tem zakonu.

(2) Primerljivi znesek plače, določen po predpisih in kolektivnih pogodbah, ki se uporabljajo do začetka izplačila plač

po tem zakonu, je plača za mesec pred prvim izplačilom plač po tem zakonu, izračunana za polni delovni čas (174 delovnih ur oziroma manj, če tako določa posebni zakon za določeno delovno mesto). Pri izračunu se ne upošteva dela plače za delovno uspešnost, dodatka za mentorstvo, dela plače za povečan obseg dela oziroma nadpovprečno obremenjenost in dodatkov za delo v manj ugodnem delovnem času.

(3) Primerljivi znesek plače, določen po tem zakonu, je plača, obračunana za polni delovni čas (174 delovnih ur oziroma manj, če tako določa posebni zakon za določeno delovno mesto). Pri izračunu se ne upošteva dela plače za delovno uspešnost, dodatka za mentorstvo, dela plače za povečan obseg dela oziroma nadpovprečno obremenjenost in dodatkov za delo v manj ugodnem delovnem času.

(4) Kolikor je primerljivi znesek plače, izračunan v skladu z drugim odstavkom tega člena, višji od primerljivega zneska plače, obračunanega v skladu s tretjim odstavkom tega člena, se javnemu uslužbencu obračuna plača po predpisih in kolektivnih pogodbah, ki so se uporabljali do izplačila plač po tem zakonu.

50. člen

(1) V letu 2003 znašajo sredstva za delovno uspešnost 2% letnih sredstev za plače.

(2) V naslednjih letih se obseg sredstev za delovno uspešnost povečuje v skladu s proračunskimi možnostmi in v skladu s tem zakonom.

(3) Uskladitev razmerij med posameznimi plačnimi podskupinami, ki so določena v prilogi 2 tega zakona, se uveljavi postopoma v obdobju do leta 2009.

(4) Razpon med najvišjo in najnižjo osnovno plačo se bo z ustrezno določitvijo vrednosti plačnih razredov zmanjševal sorazmerno v obdobju 2004 do 2009 tako, da za leto 2009 ne bo znašal več kot 1:10.

(5) Vrednost plačnih razredov iz priloge 1 tega zakona se po postopku, določenem v 5. členu tega zakona, prvič uskladi za leto 2004.

(6) Od leta 2004 do dokončne odprave nesorazmerij v javnem sektorju najkasneje do 31. 12. 2009 se vsako leto polovica uskladitve oziroma obseg sredstev iz naslova dogovorjene uskladitve in sredstva iz drugih virov nameni za odpravo ugotovljenih nesorazmerij med osnovnimi plačami v javnem sektorju in za zmanjšanje razpona med najnižjo in najvišjo osnovno plačo v javnem sektorju v razmerju 1:10.

(7) Sredstva za odpravo ugotovljenih nesorazmerij se zbirajo na posebni proračunski postavki državnega proračuna in proračunov lokalnih skupnosti. Za področje zdravstva se sredstva za odpravo ugotovljenih nesorazmerij zagotovijo s splošnim dogovorom za izvedbo programa zdravstvenega varstva v skladu z zakonom, ki ureja področje zdravstvenega varstva in zdravstvenega zavarovanja.

(8) Sredstva, namenjena za odpravo nesorazmerij, predstavljajo del neizplačane uskladitve plač, ki pripadajo javnim uslužbencem. Če vsi podzakonski akti in kolektivne pogodbe, potrebne za obračun in izplačilo plač po tem zakonu niso sprejeti do 1. 4. 2006, se vlada in reprezentativni sindikati uskladijo o načinu odprave nesorazmerij v obsegu, ki ga omogočajo sredstva iz 50.b člena tega zakona iz naslova nižje uskladitve plač, ali o dodatni uskladitvi plač, o obsegu nesorazmerij, o nadaljnjem zbiranju sredstev za njihovo odpravo in o uskladitvi plač v letu 2006.

4. NAMENSKA SREDSTVA ZA ODPRAVO NESORAZMERIJ V PLAČAH

50.a člen

(1) Za zagotavljanje namenskih sredstev iz 50.b člena tega zakona se odprejo namenske postavke v državnem proračunu Republike Slovenije, proračunih lokalnih skupnosti in pri Zavodu za zdravstveno zavarovanje Republike Slove-

nije (v nadaljnjem besedilu: financer). Zbrana sredstva so namenjena za odpravljanje nesorazmerij v osnovnih plačah v skladu z določbo 49.č člena tega zakona.

(2) Neporabljena sredstva namenskih postavk v tekočem letu se prenesejo v naslednje leto.

(3) Ko vlada in reprezentativni sindikati ugotovijo, da so nesorazmerja v plačah odpravljena, se s kolektivno pogodbo za javni sektor dogovorijo, da preneha obveznost zbiranja sredstev na namenskih postavkah in se morebitna neporabljena sredstva iz naslova nižje uskladitve plač prenesejo v dodatno uskladitev plač.

50.b člen

(1) Na namenski postavki financer zbira sredstva dogovorjenega dela uskladitve plač, ki so namenjena odpravi nesorazmerij v skladu s šestim odstavkom 50. člena tega zakona, in sicer v obsegu pripadajočih sredstev za proračunske uporabnike, za katere sredstva za plače zagotavlja financer.

(2) Obveznost zbiranja sredstev na namenskih postavkah nastopi s 1. 7. 2005 v višini uskladitve plač za 0,5% (uskladitev za leto 2005) in v višini uskladitve plač za 0,2% (uskladitev za leto 2004) od zneska izhodiščne plače oziroma osnove za obračun plač za junij 2005, razen za namensko postavko državnega proračuna Republike Slovenije, na kateri se zagotovijo sredstva tudi za obdobje od 1. 7. 2004 do 30. 6. 2005 v višini uskladitve plač za 0,2% od zneska izhodiščne plače oziroma osnove za obračun plač za julij 2004, in sicer v obsegu pripadajočih sredstev za proračunske uporabnike, za katere sredstva za plače zagotavlja državni proračun.

(3) Do sprejema Kolektivne pogodbe za javni sektor se delež sredstev za odpravo nesorazmerij določi v skladu s tem zakonom in Dogovorom o načinu in višini uskladitve osnovnih plač in določitvi regresa za letni dopust za leti 2004 in 2005 (Uradni list RS, št. 73/03), po sprejemu Kolektivne pogodbe za javni sektor pa s to pogodbo v skladu s tem zakonom.

(4) Obseg zbranih sredstev ne vpliva na obveznost delodajalca za izplačilo plač javnim uslužbencem v višini in dinamično v skladu s kolektivnimi pogodbami in podzakonskimi akti.

50.c člen

Namenska sredstva se pričnejo uporabljati za svoj namen, ko uporabniki proračuna pričnejo izplačevati plače po tem zakonu.

50.č člen

Navodilo za izračun višine obveznosti financerja iz 50.b člena tega zakona, način vplačila in način poročanja izda minister, pristojen za sistem plač v javnem sektorju, v soglasju z ministrom, pristojnim za finance.

50.d člen

(1) Za evidenco stanja sredstev na namenskih proračunskih postavkah iz 50.a člena tega zakona je pristojno ministrstvo, pristojno za sistem plač v javnem sektorju.

(2) Ministrstvo, pristojno za sistem plač v javnem sektorju, enkrat letno o višini zbranih in izplačanih sredstev namenskih postavk obvesti reprezentativne sindikate javnega sektorja.

(3) Za nadzor nad pravilnostjo izračuna sredstev za odpravo nesorazmerij je pristojna Proračunska inšpekcija Urada za nadzor proračuna pri ministristvu, pristojnem za finance.

51. člen

Svet iz 34. člena tega zakona se ustanovi najkasneje v 30 dneh po uveljavitvi tega zakona.

52. člen

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati vse določbe zakonov in drugih predpisov, ki urejajo plače

zaposlenih v javnih zavodih, državnih organih in lokalnih skupnostih ter drugih osebah javnega prava, ki se urejajo s tem zakonom, razen določb področnih predpisov, ki urejajo napredovanje oziroma pridobitev nazivov, in določb področnih zakonov, ki določajo dodatek za stalnost uradnikom s posebnimi pooblastili.

(2) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena, znaša dodatek za stalnost uradnikom s posebnimi pooblastili, pod pogoji, določenimi v posebnih predpisih, po začetku izplačila plač po tem zakonu, enak odstotek, kot bo določen za dodatek za delovno dobo.

(3) Višina uskladitve izhodiščne plače za I. tarifni razred za mesec avgust 2003 in januar 2004 se lahko spremeni samo z aneksom h kolektivni pogodbi za negospodarske dejavnosti v Republiki Sloveniji.

(4) Izplačilo plač po tem zakonu mora biti zagotovljeno najkasneje tri mesece po sprejetju vseh podzakonskih aktov in kolektivnih pogodb, potrebnih za obračun plač v skladu s tem zakonom.

(5) Do začetka izplačila plač po tem zakonu, se javnim uslužbencem izplačujejo plače po predpisih in kolektivnih pogodbah, veljavnih do uveljavitve tega zakona.

(6) Ne glede na določbo petega odstavka tega člena je možno javnemu uslužbencu iz plačne skupine B v obdobju do pričetka izplačevanja plač v skladu s tem zakonom, s pogodbo o zaposlitvi določiti oziroma izplačati plačo največ v višini, ki brez dodatka za delovno dobo pri uporabnikih proračuna, katerih ustanovitelj je država, ne presega višine bruto plače 65. plačnega razreda, pri uporabnikih proračuna, katerih ustanovitelj je lokalna skupnost, pa ne presega višine bruto plače 59. plačnega razreda iz Priloge 1 tega zakona.

(7) Izjeme od omejitve iz šestega odstavka tega člena so dopustne le v primeru plačila dela v dežurstvu, če uporabnik proračuna pridobi soglasje pristojnega ministra, ker je delo javnega uslužbenca iz plačne skupine B v dežurstvu nujno potrebno zaradi zagotavljanja nemotenega opravljanja dejavnosti.

(8) V obdobju uporabe šestega odstavka tega člena je možno javnemu uslužbencu iz plačne skupine B poleg plače izplačati enkratno letno nagrado za uspešno poslovanje le s soglasjem ustanovitelja, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

- ugotovitev organa upravljanja, pristojnega za sprejem letnega poročila, da so preseženi cilji letnega programa dela,

- pozitiven poslovni izid,
- več kot 10% prihodkov doseženih s prodajo blaga in storitev na trgu in

- izplačilo povečane delovne uspešnosti za zaposlene s soglasjem ustanovitelja, kadar je v skladu s predpisi takšno soglasje potrebno.

(9) Sklenjene pogodbe o zaposlitvi se uskladijo z določbami prejšnjih treh odstavkov najkasneje v treh mesecih od uveljavitve Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sistemu plač v javnem sektorju – ZSPJS-D (Uradni list RS, št. 53/05).

(10) Ne glede na določbo četrtega odstavka tega člena se pričnejo plače funkcionarjev, ravnateljev, direktorjev in tajnikov izplačevati po določbah tega zakona najkasneje s 1. 3. 2006. Če do 31. 12. 2005 ni sprejeta Kolektivna pogodba za javni sektor, vlada z uredbo določi višino dodatkov, ki se začasno uporabljajo za izplačilo plač ravnateljem, direktorjem in tajnikom, do pričetka uporabe Kolektivne pogodbe za javni sektor. Ne glede na druge določbe tega zakona se dinamika odprave nesorazmerij v osnovnih plačah določi z uredbo o plačah direktorjev v javnem sektorju. Za izplačilo plač funkcionarjev in direktorjev se ne uporabljajo določbe prvega odstavka 49. člena in 49.f člena tega zakona.

(11) Izhodiščna plača za negospodarske dejavnosti za I. tarifni razred od 1. julija 2004 znaša 53.748 SIT.

52.a člen

(1) Izhodiščna plača za negospodarske dejavnosti za I. tarifni razred od 1. julija 2005 znaša 54.823 SIT.

(2) Plačna lestvica iz Priloge 1 tega zakona se spremeni tako, da se osnovne plače plačnih razredov povišajo za 2%. Usklajena Priloga 1 se objavi v prilogi tega zakona.

(3) Ne glede na določbe VIII. poglavja tega zakona se razpon plačnih razredov v plačni podskupini A3 spremeni v skladu s Prilogo 2 tega zakona brez pridobitve predhodnega mnenja sveta.

53. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne 1. julija 2004, razen prvega odstavka 50. člena tega zakona.

Zakon o dopolnitvi Zakona o sistemu plač v javnem sektorju – ZSPJS-A (Uradni list RS, št. 72/03) vsebuje naslednjo končno določbo:

2. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o sistemu plač v javnem sektorju – ZSPJS-B (Uradni list RS, št. 126/03) vsebuje naslednjo prehodno in končno določbo:

1. PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

4. člen

Ne glede na roke za sprejem podzakonskih aktov in kolektivnih pogodb, ki so določeni v 46. in 47. členu zakona, morajo biti sprejeti vsi podzakonski akti in sklenjene vse kolektivne pogodbe najkasneje 45 dni pred začetkom uporabe zakona.

5. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o sistemu plač v javnem sektorju – ZSPJS-C (Uradni list RS, št. 70/04) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

19. člen

Plačna lestvica iz Priloge I zakona se spremeni tako, da se osnovne plače plačnih razredov povišajo za 2,50%. Usklajena priloga I se objavi v prilogi tega zakona.

20. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne 1. julija 2004.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o sistemu plač v javnem sektorju – ZSPJS-D (Uradni list RS, št. 53/05) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

17. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne s 1. julijem 2005.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o sistemu plač v javnem sektorju – ZSPJS-E (Uradni list RS, št. 14/06) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

9. člen

Do uveljavitve kolektivne pogodbe za javni sektor se za funkcionarje začasno določi dodatek za delovno dobo v višini 0,3% od osnovne plače za vsako zaključeno leto delovne dobe.

10. člen

Funkcionarjem, ki jim pripada višja osnovna plača od prevedene osnovne plače, določene v skladu s predpisi, ki so se uporabljali do začetka uporabe tega zakona, se nastalo nesorazmerje odpravi na naslednji način:

– nesorazmerja v osnovnih plačah, ki so večja od štirih plačnih razredov, se odpravijo z začetkom uporabe tega zakona v višini nesorazmerja nad štirimi plačnimi razredi,

– preostala nesorazmerja v osnovnih plačah se odpravijo v obdobju od leta 2006 do leta 2009, pri čemer se pri obračunu plač za mesec december vsakega leta odpravi 25% nesorazmerja v osnovnih plačah.

Funkcionarjem, ki jim pripada nižja osnovna plača od prevedene, določene v skladu s predpisi, ki so se uporabljali do začetka uporabe tega zakona, se nastalo nesorazmerje odpravi z začetkom uporabe tega zakona.

11. člen

Plače funkcionarjev po tem zakonu se obračunavajo skladno z veljavno uredbo, ki ureja enotno metodologijo in obrazce za obračun ter izplačilo plač v javnem sektorju.

12. člen

Plače funkcionarjev se začnejo obračunavati v skladu z zakonom z dnem začetka uporabe tega zakona.

13. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne 1. marca 2006.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o sistemu plač v javnem sektorju – ZSPJS-F (Uradni list RS, št. 68/06) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

6. člen

(1) Prvi odstavek 96. člena Zakona o javnih uslužbencih (Uradni list RS, št. 32/06 – uradno prečiščeno besedilo) ter četrti, peti in šesti odstavek 41.c člena Zakona o zdravniški službi (Uradni list RS, št. 36/04 – uradno prečiščeno besedilo in 47/06) prenehajo veljati z dnem uveljavitve tega zakona in se uporabljajo do prvega izplačila plač po zakonu, ko se začne uporabljati 22.a člen zakona.

(2) Ne glede na določbo petega odstavka 52. člena Zakona o sistemu plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 32/06 – uradno prečiščeno besedilo) se določba 22.a člena zakona za javne uslužbenke, ki do uveljavitve tega zakona niso imeli določenih pravic iz naslova povečanega obsega dela, začne uporabljati pet mesecev od uveljavitve tega zakona.

(3) Vlada sprejme uredbo iz 22.a člena zakona najkasneje v štirih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

7. člen

(1) Izhodiščna plača za negospodarske dejavnosti za I. tarifni razred od 1. julija 2006 znaša 55.536 tolarjev.

(2) Plačna lestvica iz priloge 1 tega zakona se spremeni tako, da se osnovne plače plačnih razredov povišajo za 1,30%.

(3) Usklajena plačna lestvica iz priloge 1 se objavi v prilogi tega zakona.

(4) Minister, pristojen za sistem plač v javnem sektorju, z dnem začetka uporabe eura kot denarne enote Republike Slovenije, v skladu s posebnim zakonom, ki bo uredil način spremembe tolarja v euro, objavi v Uradnem listu Republike Slovenije usklajeno izhodiščno plačo za negospodarske dejavnosti za I. tarifni razred in plačno lestvico iz priloge 1, ki se uporablja od 1. januarja 2007 dalje.

(5) Za odpravo nesorazmerij v plačah se od 1. julija 2006 dalje nameni 1,05% od zneska izhodiščne plače oziroma osnove za obračun plač za mesec junij 2006.

8. člen

Če se Vlada Republike Slovenije in reprezentativni sindikati do 31. 10. 2006 ne dogovorijo o načinu ugotavljanja števila članov po drugem odstavku 42. člena zakona, se ne glede na določbo prvega odstavka 42. člena zakona šteje, da je kolektivna pogodba za javni sektor sklenjena, ko jo podpišejo Vlada Republike Slovenije in večina reprezentativnih sindikatov javnega sektorja.

9. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Priloga 1: Plačna lestvica s plačnimi razredi za javne uslužbenke in funkcionarje v javnem sektorju

Plačni razred	Osnovna plača (v tolarjih)
1	105.403,96
2	109.620,12
3	114.004,93
4	118.565,12
5	123.307,73
6	128.240,04
7	133.369,64
8	138.704,43
9	144.252,60
10	150.022,71
11	156.023,61
12	162.264,56
13	168.755,14
14	175.505,35
15	182.525,56
16	189.826,58
17	197.419,65
18	205.316,43
19	213.529,09
20	222.070,25

21	230.953,06
22	240.191,19
23	249.798,83
24	259.790,79
25	270.182,42
26	280.989,71
27	292.229,30
28	303.918,48
29	316.075,21
30	328.718,22
31	341.866,95
32	355.541,63
33	369.763,30
34	384.553,83
35	399.935,98
36	415.933,42
37	432.570,76
38	449.873,59
39	467.868,53
40	486.583,27
41	506.046,60
42	526.288,47
43	547.340,01
44	569.233,61
45	592.002,95
46	615.683,07
47	640.310,39
48	665.922,81
49	692.559,72
50	720.262,11
51	749.072,59
52	779.035,49
53	810.196,91
54	842.604,79
55	876.308,98
56	911.361,34
57	947.815,80
58	985.728,43
59	1.025.157,56
60	1.066.163,87
61	1.108.810,42
62	1.153.162,84
63	1.199.289,35
64	1.247.260,93
65	1.297.151,36

NAJNIŽJI IN NAJVIŠJI PLAČILNI RAZREDI PO POSAMEZNIH PLAČILNIH PODSKUPINAH ZA FUNKCIONARJE IN JAVNE USLUŽBENCE S PREDLOGOM KLJUČNIH HORIZONTALNIH USKLADITEV

Plačne skupine	A-Funkcije v državnih organih in lokalnih skupnostih					B-Posl. organi	C-Uradniški nazivi v drž. upravi, lok. skupnostih in v dr. drž. organih						D-Delovna mesta na področju vzgoje, izobraže		
PLAČNI RAZREDI	Predsednik Republike in funkcionarji izvršilne oblasti	Funkcionarji zakonodajne oblasti	Funkcionarji sodne oblasti	Funkcionarji v drugih državnih organih	Funkcionarji v lokalnih skupnostih	Ravnatelji, direktorji in tajniki	Uradniki v drugih državnih organih	Uradniki v državni upravi, sodni upravi in upravah lokalnih skupnosti	Policisti	Vojaki	Cariniki	Inšpektorji, pazniki in drugi uradniki s posebnimi pooblastili	Visokošolski učitelji in visokošolski sodelavci	Predavatelji višjih strokovnih šol, srednješolski in osnovnošolski učitelji in ostali strokovni delavci	Vzgojitelji in ostali strokovni delavci v vrtcih
	A1	A2	A3	A4	A5	B1	C1	C2	C3	C4	C5	C6	D1	D2	D3
65	65	65	65	65											
64															
63															
62						62									
61															
60															
59					59										
58															
57															
56															
55							55	55					55		
54															
53		53													
52	52														
51															
50															
49															
48									48	48	48	48		48	
47															
46															
45															
44															
43															43
42															
41															
40															
39															
38															
37			37	37											
36															
35															
34															
33						32									
32															
31															
30						29									
29															
28															
27															
26															
25															
24															
23															
22															
21															
20															
19															
18													18		
17															
16															
15											15				
14									14					14	
13															13
12							12					12			
11															
10															
9															
8															
7															
6															
5								5							
4										4					
3															
2															
1															

[illegible]

4671. Zakon o starševskem varstvu in družinskih prejemkih (uradno prečiščeno besedilo) (ZSDP-UPB2)

Na podlagi 153. člena Poslovnika državnega zbora je Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 29. septembra 2006 potrdil uradno prečiščeno besedilo Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih, ki obsega:

– Zakon o starševskem varstvu in družinskih prejemkih – ZSDP (Uradni list RS, št. 97/01 z dne 4. 12. 2001),

– Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih – ZSDP-A (Uradni list RS, št. 76/03 z dne 4. 8. 2003) in

– Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih – ZSDP-B (Uradni list RS, št. 47/06 z dne 9. 5. 2006).

Št. 541-01/98-2/23

Ljubljana, dne 29. septembra 2006

EPA 859-IV

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
France Cukjati, dr. med., l.r.

ZAKON
O STARŠEVSKEM VARSTVU IN DRUŽINSKIH
PREJEMKIH
uradno prečiščeno besedilo
(ZSDP-UPB2)

SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(vsebina zakona)

S tem zakonom se ureja zavarovanje za starševsko varstvo in pravice, ki iz tega izhajajo, družinske prejemke, pogoje in postopek za uveljavljanje posameznih pravic ter druga vprašanja glede izvajanja tega zakona.

2. člen

(vrste pravic)

Pravice po tem zakonu so:

– pravice iz naslova zavarovanja za starševsko varstvo in

– pravice do družinskih prejemkov.

Pravice po tem zakonu uveljavlja eden od staršev, če zakon ne določa drugače.

Pravice iz tega zakona so vezane na otroka. Pravice po tem zakonu prenehajo s smrtjo otroka.

3. člen

(pomen posameznih pojmov)

Pojmi, uporabljeni v tem zakonu, imajo naslednji pomen:

1. starševski dopust je pravica do odsotnosti z dela zaradi poroda oziroma nege in varstva otroka po tem zakonu,

2. starševsko nadomestilo je nadomestilo plače oziroma osebni prejemek, ki izhaja iz zavarovanja za starševsko varstvo po tem zakonu,

3. druga oseba je oseba, ki neguje in varuje otroka na podlagi odločbe centra za socialno delo (v nadaljnjem besedilu: center) oziroma sodbe ali začasne odredbe sodišča, izdane v skladu s predpisi, ki urejajo družinska razmerja,

4. samozaposleni so osebe, ki opravljajo katerokoli samostojno dejavnost, kot so samostojni podjetniki posamezni-

ki po zakonu o gospodarskih družbah, osebe, ki z osebnim delom samostojno opravljajo umetniško ali kakšno drugo kulturno dejavnost, osebe, ki samostojno opravljajo dejavnost s področja zdravstva, socialne varnosti, znanosti ali zasebno veterinarsko dejavnost, osebe, ki opravljajo odvetniško ali notarsko dejavnost, osebe, ki opravljajo duhovniško oziroma drugo versko službo,

5. kmetje so osebe, ki opravljajo kmetijsko dejavnost in so vključene v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje po posebnih predpisih,

6. za daljše obdobje se šteje najmanj 30 koledarskih dni,

7. polna odsotnost z dela je odsotnost v obsegu tedenske delovne obveznosti zavarovanca, ne glede na to ali gre za polni ali krajši delovni čas,

8. delna odsotnost z dela je odsotnost v obsegu, krajšem od obsega tedenske delovne obveznosti zavarovanca. Delna odsotnost z dela ne more biti daljša od polovičnega obsega tedenske delovne obveznosti. Delna odsotnost z dela se izračuna tako, da se pripadajoče število dni dopusta pomnoži s količnikom, ki je razmerje med polno delovno obveznostjo in številom ur dopusta na teden,

9. strnjen niz je odsotnost z dela v polnem trajanju posamezne vrste starševskega dopusta na enkrat brez prekinitve,

10. otrok, ki potrebuje posebno nego in varstvo, je otrok z motnjami v duševnem razvoju, slep in slaboviden otrok, gluhi in naglušni otrok, otrok z odpovedjo funkcije vitalnih organov, gibalno oviran otrok, dolgotrajno hudo bolan otrok, ki zaradi svojega zdravstvenega stanja potrebuje skrbnejšo nego in varstvo,

11. zunajzakonski partner je oseba, ki živi z drugo osebo najmanj eno leto v zunajzakonski skupnosti, ki je po zakonu o zakonski zvezi in družinskih razmerjih v pravnih posledicah izenačena z zakonsko zvezo,

12. velika družina je družina, ki ima v koledarskem letu vsaj en dan tri ali več otrok, ki izpolnjujejo pogoje iz prvega odstavka 70. člena tega zakona,

13. prispevki za socialno varnost so prispevki za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, prispevki za obvezno zdravstveno zavarovanje, prispevki za zavarovanje za primer brezposelnosti in prispevki za starševsko varstvo.

3.a člen

(zdravniške komisije)

Zdravniške komisije so komisije, ki dajejo mnenja centrom za socialno delo oziroma ministrstvu v postopkih za uveljavljanje pravic za otroke, ki potrebujejo posebno nego in varstvo. Zdravniške komisije imenuje minister, pristojen za družino (v nadaljnjem besedilu: minister), na predlog Pediatrice klinike v Ljubljani. Minister imenuje zdravniške komisije prve stopnje in zdravniške komisije druge stopnje.

4. člen

(sredstva za izvajanje zakona)

Sredstva za izvajanje tega zakona se zagotavljajo v proračunu Republike Slovenije.

A) PRVI DEL

5. člen

(splošna določba)

Prvi del zakona ureja sistem zavarovanja za starševsko varstvo in pravice, ki iz tega izhajajo ter postopek uveljavljanja teh pravic.

Z zavarovanjem se zavarovancem po načelih vzajemnosti in solidarnosti zagotavljajo pravice vezane na starševske obveznosti.

Če vplačani prispevki iz naslova starševskega varstva ne zadoščajo za pokrivanje obveznosti za pravice, ki izhajajo iz zavarovanja, se sredstva zagotavljajo iz drugih proračunskih virov.

I. ZAVAROVANJE ZA STARŠEVSKO VARSTVO

6. člen

(zavarovanci za starševsko varstvo)

Zavarovanci za starševsko varstvo so:

1. osebe, ki so v delovnem razmerju v Republiki Sloveniji,
2. osebe v delovnem razmerju pri delodajalcu s sedežem v Republiki Sloveniji, poslane na delo ali na strokovno izpopolnjevanje v tujino, če niso obvezno zavarovane v državi, v katero so bile poslane,
3. osebe, zaposlene pri tujih in mednarodnih organizacijah in ustanovah, tujih konzularnih in diplomatskih predstavništvih s sedežem v Republiki Sloveniji, če ni z mednarodno pogodbo drugače določeno,
4. osebe, ki na območju Republike Slovenije samostojno opravljajo pridobitno ali poklicno dejavnost kot edini ali glavni poklic,
5. poslovodne osebe gospodarskih družb in direktorji zasebnih zavodov v Republiki Sloveniji, ki niso zavarovane na drugi podlagi,
6. kmetje, člani njihovih gospodarstev in druge osebe, ki v Republiki Sloveniji opravljajo kmetijsko dejavnost kot edini ali glavni poklic in so vključeni v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje,
7. brezposelne osebe, ki prejemajo na Zavodu za zaposlovanje Republike Slovenije nadomestilo ali denarno pomoč, po predpisih, ki urejajo zavarovanje za primer brezposelnosti,
8. osebe, ki po prenehanju delovnega razmerja prejemajo nadomestilo med začasno zadržanostjo od dela od Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, po predpisih, ki urejajo zdravstveno zavarovanje,
9. osebe, ki prejemajo starševsko nadomestilo po tem zakonu in niso zavarovane na drugi podlagi,
10. osebe, ki imajo pravico do plačila prispevkov za socialno varnost zaradi dela s krajšim delovnim časom zaradi starševstva po tem zakonu,
11. osebe, ki imajo pravico do delnega plačila za izgubljeni dohodek po tem ali drugem zakonu
12. brezposelne osebe, ki so vključene v javna dela.

7. člen

(pravice iz zavarovanja)

Pravice iz zavarovanja so:

1. starševski dopust,
2. starševsko nadomestilo,
3. pravica do krajšega delovnega časa in pravica do plačila prispevkov za socialno varnost zaradi starševstva.

8. člen

(prispevki za starševsko varstvo)

Za starševsko varstvo se plačuje prispevek zavarovanca in prispevek delodajalca.

Višina prispevka se določi z zakonom.

Prispevki se vplačujejo v proračun Republike Slovenije.

9. člen

(osnova za plačilo prispevkov)

Prispevki se obračunavajo od osnove za plačilo prispevkov, ki je enaka osnovi za plačilo prispevkov, od katere zavarovanci iz 6. člena tega zakona plačujejo prispevke za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

10. člen

(zavezanci za plačilo prispevkov zavarovanja)

Zavezanci za plačilo prispevkov zavarovanja za starševsko varstvo so zavarovanci iz 6. člena tega zakona, razen zavarovancev iz 10. točke, za katere plačuje prispevek zavarovanja Republika Slovenija.

11. člen

(zavezanci za plačilo prispevkov delodajalcev)

Zavezanci za plačilo prispevkov delodajalcev za starševsko varstvo so:

1. delodajalci – za zavarovance iz 1., 2. in 3. točke 6. člena tega zakona;
2. zavarovanci iz 4., 5. in 6. točke 6. člena tega zakona;
3. Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije za zavarovance iz 8. točke 6. člena tega zakona;
4. Republika Slovenija za zavarovance iz 7., 9., 10. in 11. točke 6. člena tega zakona.

Podjetjem, zavodom in drugim organizacijam za zaposlovanje invalidov, ki so zavezanci za plačilo prispevkov za starševsko varstvo in osebam, ki so pri njih v delovnem razmerju, se prispevki za starševsko varstvo obračunavajo in odvedejo na poseben račun in kot odstopljena sredstva uporabljajo za materialni razvoj teh podjetij oziroma organizacij v skladu z zakonom.

12. člen

(splošno o prispevkih)

Glede obračunavanja prispevka za starševsko varstvo, rokov za plačilo, izterjave, vračila preveč plačanega prispevka, zamudnih obresti, odpisa zaradi neizterljivosti, poročila, zastaranja in kaznovanja se uporabljajo posebni predpisi, ki urejajo davčni postopek in plačevanje prispevkov za socialno varnost.

II. PRAVICA DO STARŠEVSKEGA DOPUSTA

1. Splošne določbe o starševskem dopustu

13. člen

(vrste starševskega dopusta)

Vrste starševskega dopusta so:

1. poročniški dopust,
2. očetovski dopust,
3. dopust za nego in varstvo otroka,
4. posvojiteljski dopust.

Starševski dopust je določen v koledarskih dnevih za polno odsotnost z dela.

14. člen

(pravica do starševskega dopusta)

Starši ali druge osebe imajo pravico do starševskega dopusta, če so zavarovanci po tem zakonu.

15. člen

(dolžnosti delodajalcev)

Delodajalci so dolžni delavcem zagotoviti odsotnost z dela zaradi izrabe starševskega dopusta v skladu s tem zakonom.

16. člen

(obveščanje delodajalca)

Delavec mora obvestiti delodajalca o nameri izrabe starševskega dopusta 30 dni pred predvidenim nastopom dopusta, če ta zakon ne določa drugače.

Center o priznanju posamezne vrste starševskega dopusta obvesti delodajalca oziroma pristojni organ za registra-

cijo samostojne dejavnosti, če začasno preneha z opravljanjem dejavnosti, v 15 dneh po priznanju pravice.

2. Porodniški dopust

17. člen

(trajanje porodniškega dopusta)

Mati ima pravico do porodniškega dopusta v trajanju 105 dni.

18. člen

(prenehanje pravice do porodniškega dopusta)

Če mati rodi mrtvega otroka ima pravico do porodniškega dopusta še 42 dni od dneva poroda.

Če otrok umre v času porodniškega dopusta ima mati pravico do porodniškega dopusta v obsegu kot ga je do dneva smrti otroka že izrabila, vendar najmanj 42 dni od rojstva otroka. Po smrti otroka pripada materi največ 10 dni porodniškega dopusta.

Če mati zapusti otroka ob rojstvu oziroma po rojstvu otroka ima pravico do porodniškega dopusta še 42 dni od dneva poroda.

Če mati zapusti otroka v času porodniškega dopusta, pa je že izrabila 42 dni porodniškega dopusta, nima več pravice do porodniškega dopusta od naslednjega dne, ko je zapustila otroka.

19. člen

(način izrabe porodniškega dopusta)

Porodniški dopust se izrabí v strnjem nizu v obliki polne odsotnosti z dela.

Mati mora nastopiti porodniški dopust 28 dni pred predvidenim datumom poroda, ki ga določi ginekolog. Če mati ne nastopi porodniškega dopusta v tem roku, neizrabljenega dela porodniškega dopusta ne more izrabiti po otrokovem rojstvu, razen v primeru, če je porod nastopil pred predvidenim datumom.

Če mati na dan poroda še ni nastopila porodniškega dopusta, nastopi porodniški dopust z dnem rojstva otroka.

20. člen

(pravica očeta do porodniškega dopusta)

Oče ima pravico do porodniškega dopusta, če mati:

1. umre,

2. zapusti otroka,

3. na podlagi mnenja pristojnega zdravnika, trajno oziroma začasno ni sposobna za samostojno življenje in delo.

Oče ima pravico do porodniškega dopusta v obsegu kot ga ima mati, zmanjšanim za toliko dni, kolikor je mati to pravico že izrabila, najmanj pa za 28 dni.

Pravico do porodniškega dopusta ima v soglasju z materjo tudi oče otroka v primerih, ko rodi otroka mati, mlajša od 18 let in ima status vajeke, učenke, dijakinje oziroma študentke. V tem primeru porodniški dopust traja 77 dni in se skrajša še za toliko dni, kolikor je otrok star, ko oče nastopi porodniški dopust. Oče ima pravico do porodniškega dopusta, če dejansko neguje in varuje otroka.

21. člen

(pravica druge osebe do porodniškega dopusta)

Druga oseba ima pravico do porodniškega dopusta v obsegu kot ga ima mati, zmanjšanim za toliko dni, kolikor sta mati in oče to pravico že izrabila.

Pravico do porodniškega dopusta ima v soglasju z materjo tudi eden od starih staršev otroka v primerih, ko rodi otroka mati, mlajša od 18 let in ima status vajeke, učenke, dijakinje oziroma študentke. V tem primeru porodniški dopust traja 77 dni in se skrajša še za toliko dni, kolikor je otrok star, ko druga oseba nastopi porodniški dopust.

22. člen

(obveščanje delodajalca)

Če mati rodi otroka preden je o izrabi porodniškega dopusta obvestila delodajalca, mora delodajalca o tem obvestiti v 3 dneh po rojstvu otroka, razen če njeno zdravstveno stanje tega ne dopušča. V tem primeru je treba zagotoviti zdravniško dokazilo.

Če mati sklepa delovno razmerje v 58 dneh pred predvidenim datumom poroda, mora delodajalca obvestiti o nastopu porodniškega dopusta ob sklenitvi delovnega razmerja.

Oče mora obvestiti delodajalca o izrabi porodniškega dopusta najkasneje v 3 dneh od nastopa razloga za izrabo porodniškega dopusta.

Druga oseba mora obvestiti delodajalca o izrabi porodniškega dopusta najkasneje v 3 dneh od nastopa razloga za izrabo porodniškega dopusta iz drugega odstavka prejšnjega člena.

3. Očetovski dopust

23. člen

(trajanje očetovskega dopusta)

Oče ima pravico do očetovskega dopusta ob rojstvu otroka oziroma otrok, in sicer v trajanju 90 dni. Pravica je neprenosljiva.

24. člen

(oče nima pravice do očetovskega dopusta)

Oče nima pravice do očetovskega dopusta, če:

1. mati rodi mrtvega otroka,

2. mu je odvzeta roditeljska pravica oziroma so prepovedani stiki z otrokom skladno s posebnim zakonom,

3. otrok živi pri materi ali pri drugi osebi ter oče ne varuje in ne neguje otroka.

Če oče izrabí očetovski dopust pred nastopom razlogov iz prejšnjega odstavka, mu pripada pravica v obsegu, kolikor ga je že izrabil preden so nastopili razlogi za prenehanje pravice.

25. člen

(način izrabe očetovskega dopusta)

Oče mora izrabiti očetovski dopust do dopolnjenega šestega meseca otrokove starosti v trajanju najmanj 15 dni v obliki polne odsotnosti z dela. Oče nima pravice do izrabe tega dela dopusta, če koristi porodniški dopust.

Oče lahko izrabí očetovski dopust v trajanju 75 dni v obliki polne odsotnosti z dela najdalj do 3. leta starosti otroka. Evidenco o izrabi tega dela dopusta vodi delodajalec in center.

Kadar oče izrabí očetovski dopust po dnevih, se trajanje pravice določi v delovnih dnevih tako, da se upošteva 70% pripadajočih koledarskih dni.

4. Dopust za nego in varstvo otroka

26. člen

(trajanje dopusta za nego in varstvo otroka)

Eden od staršev ima pravico do dopusta za nego in varstvo otroka v trajanju 260 dni neposredno po preteku porodniškega dopusta.

Ob rojstvu dvojčkov se dopust za nego in varstvo otroka podaljša za dodatnih 90 dni.

Ob rojstvu več hkrati živih rojenih otrok se dopust za nego in varstvo otroka podaljša za vsakega nadaljnjega otroka za dodatnih 90 dni.

Ob rojstvu nedonošenčka se dopust za nego in varstvo otroka podaljša za toliko dni, kolikor dni je bila nosečnost krajša kot 260 dni.

Ob rojstvu otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo, se dopust za nego in varstvo otroka podaljša za dodatnih 90 dni na podlagi mnenja zdravniške komisije.

Dopust za nego in varstvo otroka se podaljša v primeru, ko starša že ob rojstvu otroka varujeta in vzgajata najmanj dva otroka do starosti 8 let, za 30 dni, za tri otroke za 60 dni in za štiri ali več otrok za 90 dni.

Pravice iz prejšnjih odstavkov tega člena se seštevajo.

Del dopusta za nego in varstvo otroka v trajanju največ 75 dni se lahko prenese in izrabi najdalj do 8. leta starosti otroka.

27. člen

(prenehanje pravice do dopusta za nego in varstvo otroka)

Starša nimata pravice do dopusta za nego in varstvo otroka, če je otrok oddan v vzgojo in varstvo drugi osebi oziroma v zavod.

Eden od staršev nima pravice do dopusta za nego in varstvo otroka, če je otrok dodeljen v varstvo in vzgojo drugemu od staršev ter sam ne varuje in ne neguje otroka.

Če razlog za prenehanje pravice iz prejšnjih dveh odstavkov nastopi v času trajanja dopusta, starša nimata pravice do neizrabljenega dela dopusta za nego in varstvo otroka.

V primerih, ko je razlog za pravico do daljšega dopusta za nego in varstvo otroka rojstvo dveh ali več hkrati rojenih otrok, pa eden od otrok umre, staršema preneha pravica do pripadajočega dela daljšega dopusta za nego in varstvo otroka.

28. člen

(kasneje ugotovljeno zdravstveno stanje otroka)

Če je motnja v telesnem ali duševnem razvoju oziroma dolgotrajna hujša bolezen otroka ugotovljena po uveljavitvi pravice do dopusta za nego in varstvo otroka, otrok pa še ni dopolnil starosti osemnajst mesecev, ima eden od staršev pravico do dopusta za nego in varstvo otroka 90 dni od dneva priznanja pravice.

29. člen

(dogovor o izrabi dopusta za nego in varstvo otroka)

Starša se pisno dogovorita o izrabi dopusta za nego in varstvo otroka 30 dni pred potekom porodniškega dopusta. Dogovor predložita centru skupaj z zahtevo za uveljavljanje pravice in z njim seznanita svoja delodajalca.

Pisni dogovor preneha veljati, če:

1. nastopi smrt enega od staršev,
2. eden od staršev zapusti otroka,
3. postane eden od staršev na podlagi mnenja pristojnega zdravnika, trajno oziroma začasno nesposoben za samostojno življenje in delo.

Pisni dogovor se spremeni, če:

1. nastopi razlog za podaljšanje dopusta za nego in varstvo otroka v času dopusta za nego in varstvo otroka,
2. se pričakuje rojstvo drugega otroka,
3. nastopijo druge okoliščine, ki vplivajo na predhodno odločitev staršev (kot je bolezen, ki traja daljše obdobje, napotitev enega od staršev na delo v tujino, izobraževanje, izguba oziroma sprememba zaposlitve).

Če se starša ne moreta dogovoriti o izrabi dopusta za nego in varstvo otroka ali je njuna odločitev v nasprotju s koristjo otroka, odloči o tem center, ki pri tem upošteva koristi otroka.

Če izrabi dopust za nego in varstvo otroka samo eden od staršev, se ne sklene pisnega dogovora iz prvega odstavka tega člena.

30. člen

(način izrabe dopusta za nego in varstvo otroka)

Dopust za nego in varstvo otroka se izrabi v strnjem nizu v obliki polne ali delne odsotnosti z dela.

Časovno razporeditev delne odsotnosti z dela medsebojno dogovorita starša in delodajalca. Če ne pride do dogovora, odloči o pravici do izrabe dopusta center, ki pri tem upošteva koristi otroka.

31. člen

(omejitve načina izrabe dopusta za nego in varstvo otroka)

Oba starša ne moreta hkrati izrabljati dopusta za nego in varstvo otroka v obliki polne odsotnosti z dela, razen ob rojstvu:

1. dveh ali več hkrati živo rojenih otrok,
2. otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo,
3. otroka v družini, v kateri starša že ob rojstvu otroka varujeta in vzgajata najmanj dva otroka do starosti 8 let oziroma, če varujeta in negujeta otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo.

32. člen

(način izrabe prenesenega dopusta za nego in varstvo otroka)

Starša, ki sta prenesla del dopusta za nego in varstvo otroka, lahko le-tega izrabita v strnjem nizu v obliki polne ali delne odsotnosti z dela ali po dnevih v obliki polne odsotnosti z dela. Kadar starša izrabita dopust za nego in varstvo otroka po dnevih, se trajanje pravice določi v delovnih dnevih tako, da se upošteva 70% pripadajočih koledarskih dni prenesenega dopusta za nego in varstvo otroka.

Delodajalec mora o izrabi prenesenega dopusta za nego in varstvo otroka obvestiti pristojni center najkasneje 15 dni po nastopu dopusta. Obvestilu o izrabi dopusta mora priložiti tudi podatke za izračun osnove iz tretjega odstavka 42. člena tega zakona.

Evidenco o izrabi prenesenega dopusta za nego in varstvo otroka vodi delodajalec in center. Delodajalec mora na zahtevo centra, staršev ali druge osebe izdati potrdilo o neizrabljenem prenesenem dopustu za nego in varstvo otroka.

33. člen

(rok obveščanja delodajalca)

Delavca morata obvestiti svojega delodajalca o spremembi izrabe dopusta za nego in varstvo otroka v 3 dneh, ko je nastopil razlog za spremembo pisnega dogovora po tem zakonu.

V primeru izrabe prenesenega dopusta mora delavec obvestiti svojega delodajalca o svoji odsotnosti v 3 dneh pred nastopom le-tega, kadar ga izrabi po dnevih, v 15 dneh pred nastopom pa, če ga izrabi v strnjem nizu.

34. člen

(pravica druge osebe do dopusta za nego in varstvo otroka)

Druga oseba ima pravico do dopusta za nego in varstvo otroka v obsegu kot ga imata mati oziroma oče, zmanjšanim za toliko dni, kolikor sta mati in oče to pravico že izrabila.

Pravico do dopusta za nego in varstvo otroka ima v soglasju z materjo tudi eden od starih staršev otroka v primerih, ko rodi otroka mati, mlajša od 18 let in ima status vajenke, učenke, dijakinje oziroma študentke.

5. Posvojiteljski dopust

35. člen

(trajanje posvojiteljskega dopusta)

Posvojitelj oziroma oseba, ki ji je otrok zaupan v vzgojo in varstvo z namenom posvojitve v skladu s posebnim predpisom, ima pravico do posvojiteljskega dopusta, ki ga nastopi najpozneje 30 dni po namestitvi otroka v družino z namenom posvojitve:

- za otroka starega od 1 do 4 let v trajanju 150 dni,
- za otroka starega od 4 do 10 let v trajanju 120 dni.

Posvojitelj oziroma oseba, ki ji je otrok zaupan v vzgojo in varstvo z namenom posvojitve v skladu s posebnim predpisom nima pravice do posvojiteljskega dopusta, če je za istega otroka izrabila pravico do porodniškega dopusta, očetovskega dopusta oziroma dopusta za nego in varstvo otroka ali pravico do starševskega dodatka.

Če je bil dopust za nego in varstvo otroka izrabljen v manjšem obsegu kot 150 dni, se prizna dopust v obsegu iz prvega odstavka tega člena, zmanjšan za dneve izrabe dopusta za nego in varstvo otroka in očetovskega dopusta.

Pravice do posvojiteljskega dopusta nima oseba, če posvoji otroka svojega zakonca.

36. člen

(način izrabe posvojiteljskega dopusta)

Posvojiteljski dopust se lahko izrabi v strnjenem nizu ob polni ali delni odsotnosti z dela, enega ali obeh staršev hkrati, pri čemer skupno trajanje dopusta ne sme presegati 150 dni oziroma 120 dni.

37. člen

(obveščanje delodajalca)

Posvojitelj oziroma oseba, ki ji je otrok zaupan v vzgojo in varstvo z namenom posvojitve, mora obvestiti delodajalca o izrabi posvojiteljskega dopusta najkasneje v 3 dneh od nastopa razloga za izrabo posvojiteljskega dopusta.

III. PRAVICA DO STARŠEVSKEGA NADOMESTILA

38. člen

(vrste starševskega nadomestila)

Pravica do starševskega nadomestila obsega:

- porodniško nadomestilo,
- očetovsko nadomestilo,
- nadomestilo za nego in varstvo otroka,
- posvojiteljsko nadomestilo.

39. člen

(pravica do starševskega nadomestila)

Pravico do starševskega nadomestila imajo tiste osebe, ki imajo pravico do starševskega dopusta in so bile zavarovane po tem zakonu pred dnevom nastopa posamezne vrste starševskega dopusta.

Pravico do starševskega nadomestila imajo tudi osebe, ki nimajo pravice do starševskega dopusta, če so bile zavarovane po tem zakonu najmanj dvanajst mesecev v zadnjih treh letih pred uveljavljanjem pravice do starševskega nadomestila.

Enemu od staršev, ki mu je bila priznana pravica iz prejšnjega odstavka, ne more biti naknadno priznana pravica do starševskega dopusta za istega otroka.

Pravica do starševskega nadomestila po tem zakonu izključuje prejemanje drugih nadomestil po predpisih, ki urejajo zdravstveno zavarovanje in zavarovanje za primer brezposelnosti ter plačilo prispevkov za socialno varnost zaradi dela s krajšim delovnim časom zaradi starševstva in prejemanje delnega plačila za izgubljeni dohodek po tem zakonu.

40. člen

(trajanje pravice do starševskega nadomestila)

Ob izpolnjevanju pogojev iz prejšnjega člena pripada zavarovancu:

1. v času porodniškega dopusta pravica do porodniškega nadomestila;
2. v času očetovskega dopusta v trajanju 15 dni pravica do očetovskega nadomestila, za 75 dni pa mu Republika

Slovenija zagotavlja plačilo prispevkov za socialno varnost od minimalne plače;

3. v času dopusta za nego in varstvo otroka pravica do nadomestila za nego in varstvo otroka;

4. v času posvojiteljskega dopusta pravica do posvojiteljskega nadomestila.

Če se posamezna vrsta starševskega dopusta izrabi v obliki delne odsotnosti z dela, zavarovancu pripada pravica do starševskega nadomestila za toliko časa, kot traja delna odsotnost z dela v skladu s tem zakonom.

Starševsko nadomestilo po tem zakonu pripada za delovne dni oziroma delovne ure, ko je zavarovanec na starševskem dopustu, kot tudi za praznične in druge proste dni, določene z zakonom.

41. člen

(osnova za izračun starševskega nadomestila)

Osnova za posamezno vrsto starševskega nadomestila je povprečna osnova, od katere so bili obračunani prispevki za starševsko varstvo v skladu z 9. členom tega zakona v zadnjih 12 mesecih pred vložitvijo prve vloge za starševski dopust.

Za izračun osnove za posamezno vrsto starševskega nadomestila se ne glede na obračunane prispevke, ne štejejo:

- prejemki za delo, ki ga je delavec opravil zunaj okvira rednega dela (na primer delo preko polnega delovnega časa, ki presega omejitve, določene z zakonom, sodelovanje v izpitni komisiji, predavanja izven redne zaposlitve);
- prejemki, ki pomenijo povračilo materialnih stroškov (na primer dnevnice, kilometrine, terenski dodatki, dodatek za ločeno življenje, dodatek za prehrano, potni stroški, prevoz na delo);
- regres za letni dopust;
- nagrade ob delovnih jubilejih;
- prejemki v naravi, razen kadar pomenijo sestavni del plače po pogodbi o zaposlitvi in so od njih plačani prispevki;
- odpravnine, prejemki zaradi upokojitve ali priprave na upokojitve;
- prejemki v obliki delnic, obveznic in drugih vrednostnih papirjev;
- drugi prejemki, ki so bili delavcu izplačani poleg plače.

Če so bili za zavarovanca obračunani prispevki za starševsko varstvo za krajše obdobje kot je to določeno v prvem odstavku tega člena, se mu za manjkajoče mesece kot osnova upošteva 55% minimalne plače.

Za zavarovanca iz drugega odstavka 39. člena tega zakona se kot osnova upošteva 55% minimalne plače. Tako določena osnova se za vsak mesec zavarovanja za starševsko varstvo, ki ga je imel v zadnjih treh letih pred uveljavitvijo pravice do starševskega nadomestila, poveča za 2% minimalne plače, vendar največ za 50% minimalne plače.

42. člen

(izjeme pri določitvi osnove za izračun starševskega nadomestila)

Če zavarovanec izrabi posamezne vrste starševskega dopusta v strnjenem nizu brez prekinitve oziroma je prekinitve krajša kot 365 dni, je osnova enaka osnovi, ki je bila določena ob izrabi prve vrste starševskega dopusta.

Prejšnji odstavek se smiselno uporablja tudi pri določitvi osnove za izračun starševskega nadomestila iz drugega odstavka 39. člena tega zakona.

Če zavarovanec izrabi posamezne vrste starševskega dopusta v več delih in je prekinitve daljša kot 365 dni, se osnova za izračun starševskega nadomestila določi na novo v skladu s prvim odstavkom prejšnjega člena.

Osnova za določitev starševskega nadomestila v času prenesenega dopusta je enaka osnovi, ki se takrat uporablja za izračun nadomestila zaradi začasne odsotnosti od dela zaradi bolezni, po predpisih, ki urejajo zdravstveno zavarovanje.

42.a člen

(plačevanje prispevkov za socialno varnost v času prejetja starševskih nadomestil)

Upravičenci do starševskih nadomestil, ki jim je prenehalo delovno razmerje v času trajanja starševskega dopusta, so obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovani, obvezno zdravstveno zavarovani ter zavarovani za primer brezposelnosti in za starševsko varstvo. Prispevek zavarovanca plačuje upravičenec, prispevek delodajalca pa plačuje Republika Slovenija v skladu z zakonom, ki ureja posamezno področje.

V času prejetja starševskih nadomestil so upravičenci do starševskih nadomestil po drugem odstavku 39. člena tega zakona obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovani ter zavarovani za primer brezposelnosti in za starševsko varstvo. Prispevek zavarovanca plačuje upravičenec, prispevek delodajalca pa plačuje Republika Slovenija v skladu z zakonom, ki ureja posamezno področje. Navedeni upravičenci so zdravstveno zavarovani za primer bolezni in poškodbe izven dela, in sicer za plačilo zdravstvenih storitev, za povračilo potnih stroškov, pogrebno in posmrtnino. Prispevek plačuje upravičenec.

Prispevki iz prvega in drugega odstavka tega člena se plačujejo od starševskega nadomestila po stopnjah, določenih z zakonom, ki določa stopnje prispevkov za socialno varnost.

43. člen

(najvišje in najnižje izplačilo nadomestila)

Izplačilo starševskega nadomestila, razen porodniškega nadomestila, ne more biti višje od dvainpolkratnika povprečne mesečne plače v Republiki Sloveniji na podlagi zadnjih znanih uradnih podatkov o mesečnih plačah.

Izplačilo starševskega nadomestila ne more biti nižje od 55% minimalne plače.

44. člen

(višina starševskega nadomestila)

Starševsko nadomestilo za polno odsotnost z dela znaša 100% osnove.

Starševsko nadomestilo za delno odsotnost z dela je enako sorazmernemu delu delne odsotnosti z dela kot je določeno v 8. točki 3. člena tega zakona.

45. člen

(prenehanje pravice do starševskega nadomestila)

Pravica do starševskega nadomestila preneha, če pristojna inšpekcija za delo ugotovi, da oseba v času izrabe starševskega dopusta dela.

Pravica do starševskega nadomestila preneha, če oseba iz drugega odstavka 39. člena tega zakona začne delati oziroma začne opravljati samostojno dejavnost.

Če nastopi katerikoli razlog iz prvega ali drugega odstavka tega člena mora oseba, ki prejema starševsko nadomestilo, vrniti neupravičeno prejeti znesek starševskega nadomestila, skupaj s pripadajočimi obrestmi.

46. člen

(črtan)

47. člen

(črtan)

IV. PRAVICA STARŠEV DO KRAJŠEGA DELOVNEGA ČASA IN DO PLAČILA PRISPEVKOV ZA SOCIALNO VARNOST ZARADI STARŠEVSTVA

48. člen

(pravica staršev do krajšega delovnega časa)

Eden od staršev, ki neguje in varuje otroka do tretjega leta starosti, ima pravico delati krajši delovni čas.

Eden od staršev, ki neguje in varuje težje gibalno oviranega otroka ali zmerno ali težje duševno prizadetega otroka, ima pravico delati krajši delovni čas tudi po tretjem letu starosti otroka, vendar ne dlje kot do 18. leta starosti otroka.

V primerih iz prvega in drugega odstavka tega člena delodajalec delavcu zagotavlja pravico do plače po dejanski delovni obveznosti, Republika Slovenija pa mu zagotavlja do polne delovne obveznosti plačilo prispevkov za socialno varnost od sorazmernega dela minimalne plače. Republika Slovenija plačuje prispevke zavarovanca in delodajalca za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, zavarovanje za primer brezposelnosti, za starševsko varstvo, za zdravstveno zavarovanje pa prispevke za primer bolezni in poškodbe izven dela, za pravice do zdravstvenih storitev, povračila potnih stroškov, pogrebno in posmrtnino. Republika Slovenija plačuje prispevke po stopnjah, določenih z zakonom, ki določa stopnje prispevkov za socialno varnost.

Krajši delovni čas mora obsegati najmanj polovično tedensko delovno obveznost.

48.a člen

(pravica do plačila prispevkov za socialno varnost)

Eden od staršev, ki si na podlagi svoje dejavnosti plačuje prispevke za socialno varnost za najmanj 20 ur tedensko, ter neguje in varuje otroka do tretjega leta starosti, ima pravico do plačila prispevkov za socialno varnost od sorazmernega dela minimalne plače.

Eden od staršev, ki si na podlagi svoje dejavnosti plačuje prispevke za socialno varnost za najmanj 20 ur tedensko, ter neguje in varuje težje gibalno oviranega otroka ali zmerno ali težje duševno prizadetega otroka, ima pravico do plačila prispevkov za socialno varnost od sorazmernega dela minimalne plače tudi po tretjem letu starosti otroka, vendar ne dlje kot do 18. leta starosti otroka.

Plačilo prispevkov za socialno varnost zaradi starševstva po tem členu zagotavlja Republika Slovenija. Republika Slovenija plačuje prispevke zavarovanca in delodajalca za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, zavarovanje za primer brezposelnosti, za starševsko varstvo, za zdravstveno zavarovanje pa prispevke za primer bolezni in poškodbe izven dela, za pravice do zdravstvenih storitev, povračila potnih stroškov, pogrebno in posmrtnino. Republika Slovenija plačuje prispevke po stopnjah, določenih z zakonom, ki določa stopnje prispevkov za socialno varnost.

48.b člen

(pravica pri negi in varstvu dveh otrok)

Eden od staršev, ki neguje in varuje dva otroka, ima pravico iz prvega odstavka 48. člena oziroma iz prvega odstavka 48.a člena tega zakona podaljšati do dopolnjenega šestega leta starosti mlajšega otroka.

48.c člen

(plačilo prispevkov v primeru štirih ali več otrok)

Eden od staršev, ki zapusti trg dela zaradi nege in varstva štirih ali več otrok, ima pravico do plačila prispevkov za socialno varnost iz tretjega odstavka 48.a člena od minimalne plače do dopolnjenega desetega leta starosti najmlajšega otroka.

V smislu določb tega člena oseba zapusti trg dela, če ji preneha delovno razmerje s sporazumno razveljavitvijo ali

odpovedjo pogodbe o zaposlitvi z njene strani, oziroma, če je na lastno zahtevo izbrisana iz registra brezposelnih oseb.

49. člen
(uveljavljanje pravice)

Pravica iz drugega odstavka 48. člena in drugega odstavka 48.a člena tega zakona se uveljavlja pri centru za socialno delo na podlagi mnenja zdravniške komisije.

49.a člen
(krajši delovni čas oziroma plačilo prispevkov ne pripada)

Pravica iz drugega odstavka 48. člena oziroma drugega odstavka 48.a člena tega zakona ne pripada, če je otrok zaradi zdravljenja, usposabljanja, vzgoje ali šolanja v zavodu, v katerem ima celodnevno brezplačno oskrbo, razen če je to obdobje krajše od 30 dni v letu.

Pravica iz prejšnjega odstavka ne pripada tudi v primeru, če je otrok v rejništvu.

V. POSTOPEK UVELJAVLJANJA PRAVIC IZ
ZAVAROVANJA ZA STARŠEVSKO VARSTVO

50. člen
(uporaba zakona o splošnem upravnem postopku)

Pravice iz zavarovanja za starševsko varstvo se uveljavljajo v skladu z zakonom o splošnem upravnem postopku, če ta zakon ne določa drugače.

51. člen
(odločanje o pravicah)

O pravicah iz zavarovanja za starševsko varstvo odloča na prvi stopnji center, ki ga določi minister.

O pritožbah zoper odločbe centra odloča ministrstvo, pristojno za varstvo družine (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo).

Pritožba na odločbo centra ne zadrži izvršitve odločbe.

V sporih zoper odločbe ministrstva odloča pristojno delovno in socialno sodišče.

52. člen
(krajevna pristojnost)

Pravice se uveljavljajo pri centru, ki je krajevno pristojen po:

1. materinem stalnem prebivališču,
2. materinem začasnem prebivališču, če v Republiki Sloveniji nima stalnega prebivališča,
3. sedežu materinega delodajalca oziroma dejavnosti, če nima materinega niti začasnega prebivališča v Republiki Slovenije,
4. kraju rojstva otroka,
5. po stalnem prebivališču posvojitelja oziroma osebe, ki ji je otrok zaupan v vzgojo in varstvo z namenom posvojitve.

53. člen
(izvršilni predpis)

Zahteva za uveljavljanje posameznih vrst pravic se vložijo na posebnih obrazcih, katerim morajo biti priložena dokazila o izpolnjevanju pogojev za pridobitev posamezne pravice.

Natančnejši postopek za uveljavljanje posameznih vrst pravic, vsebino obrazcev in vrste dokazil predpiše minister.

Natančnejše pogoje za pridobitev pravice do dopusta za nego in varstvo otroka iz petega odstavka 26. člena tega zakona in pravice do krajšega delovnega časa iz 48. člena tega zakona ter za delo in plačilo zdravniških komisij, predpiše minister.

54. člen
(roki za uveljavljanje pravic)

Pravico do porodniškega dopusta, očetovskega dopusta in porodniškega ter očetovskega nadomestila se uveljavlja 30 dni pred predvidenim nastopom porodniškega oziroma očetovskega dopusta ali 60 dni pred predvidenim datumom poroda na podlagi potrdila ginekologa. Center v ta namen izroči stranki vse obrazce in jo opozori na obveznosti do delodajalca ter jo seznani z nadaljnjim postopkom uveljavljanja posameznih pravic ter tudi s posledicami zamude rokov iz 16., 22., 29., 33. in 37. člena tega zakona.

Pravica do dopusta za nego in varstvo otroka in nadomestilo za nego in varstvo otroka se uveljavlja 30 dni pred iztekom porodniškega dopusta.

Pravica do posvojiteljskega dopusta in posvojiteljskega nadomestila se uveljavlja najkasneje 30 dni po nastopu posvojiteljskega dopusta. Po tem roku se pravice ne more uveljaviti.

Roki iz tega člena ne veljajo v primerih, kjer ta zakon določa krajše roke za obveščanje delodajalca.

55. člen
(odločanje centra)

Center odloči o pravici do starševskega dopusta v 15 dneh od prejema vloge.

B) DRUGI DEL

56. člen
(splošna določba)

Ta del zakona ureja pravice do družinskih prejemkov.

I. PRAVICA DO DRUŽINSKIH PREJEMKOV

57. člen
(vrste družinskih prejemkov)

Družinski prejemki so denarni prejemki, ki obsegajo:

1. starševski dodatek,
2. pomoč ob rojstvu otroka,
3. otroški dodatek,
4. dodatek za veliko družino,
5. dodatek za nego otroka,
6. delno plačilo za izgubljeni dohodek.

1. Starševski dodatek

58. člen
(definicija in višina starševskega dodatka)

Starševski dodatek je denarna pomoč staršem, kadar po rojstvu otroka le-ti niso upravičeni do starševskega nadomestila.

Starševski dodatek znaša 37.520 tolarjev mesečno.

59. člen
(pravica do starševskega dodatka)

Pravico do starševskega dodatka ima mati 77 dni od rojstva otroka, če imata mati in otrok stalno prebivališče v Republiki Sloveniji in sta državljana Republike Slovenije. Po 77. dnevu od rojstva otroka pa ima pravico do starševskega dodatka smiselno pod enakimi pogoji eden od staršev, o čemer se starša pisno dogovorita pred uveljavljanjem pravice.

Oče ima v obdobju 77 dni od rojstva otroka pravico do starševskega dodatka pod enakimi pogoji kot mati, če je mati:

1. umrla,
2. zapustila otroka,
3. na podlagi mnenja pristojnega zdravnika trajno oziroma začasno nesposobna za samostojno življenje in delo.

Pravica do starševskega dodatka iz prejšnjega odstavka se skrajša za toliko dni, kolikor je otrok star, ko oče pridobi pravico do starševskega dodatka.

Glede prenehanja in spremembe pisnega dogovora iz prvega odstavka tega člena, se smiselno uporabljajo določbe 29. člena tega zakona, razen določbe prvega odstavka in 1. točke tretjega odstavka.

Če se starša v skladu s prvim odstavkom tega člena ne moreta dogovoriti o izrabi starševskega dodatka ali je njuna odločitev v nasprotju s koristjo otroka, odloči o tem center, ki pri tem upošteva koristi otroka.

Druga oseba ima pravico do starševskega dodatka pod enakimi pogoji kot starša, če dejansko neguje in varuje otroka, zmanjšano za toliko dni, kolikor sta starša to pravico že izrabila.

Mati, oče ali druga oseba, ki prejema pokojnino, lahko izbira med pokojnino ali starševskim dodatkom.

60. člen

(ni pravice do starševskega dodatka)

Pravice do starševskega dodatka nima mati, oče ali druga oseba, ki prejema nadomestilo plače po tem in drugih zakonih oziroma delno plačilo za izgubljeni dohodek po tem zakonu.

Pravice do starševskega dodatka tudi nima mati, katere zakonec oziroma zunaj zakonski partner prejema nadomestilo za nego in varstvo otroka za istega otroka.

61. člen

(trajanje pravice do starševskega dodatka)

Pravica do starševskega dodatka traja 365 dni od rojstva otroka.

Oče ali druga oseba ima pravico do starševskega dodatka v trajanju kot ga ima mati, zmanjšanim za toliko dni, kolikor je mati to pravico že izrabila.

62. člen

(prenehanje pravice do starševskega dodatka)

Pravica do starševskega dodatka preneha z naslednjim dnem, ko niso več izpolnjeni pogoji po tem zakonu.

2. Pomoč ob rojstvu otroka

63. člen

(definicija in višina pomoči ob rojstvu otroka)

Pomoč ob rojstvu otroka je enkratni denarni prejemek, namenjen nakupu opreme za novorojenca. Pomoč znaša 53.600 tolarjev.

Namesto denarnega prejema se lahko v enaki vrednosti zagotovi oprema za novorojenca v obliki zavitka. Število različnih vrst zavitkov in minimalno opremo, ki mora biti vsebovana v zavitku, predpiše minister.

Minister po postopku oddaje javnega naročila izbere izvajalca, ki bo zagotavljal opremo in distribucijo opreme za novorojenca.

64. člen

(pravica do pomoči ob rojstvu otroka)

Pravico do pomoči ob rojstvu otroka ima vsak otrok, katerega mati ali oče imata stalno prebivališče v Republiki Sloveniji.

3. Otroški dodatek

65. člen

(definicija in višina otroškega dodatka)

Z otroškim dodatkom se staršem oziroma otroku zagotovi dopolnilni prejemek za preživljanje, vzgojo in izobraževanje, kadar dohodek na družinskega člana ne presega zgornje meje dohodkovnega razreda po tem zakonu.

Otroški dodatek znaša mesečno v tolarjih:

Dohodek na družinskega člana v % povprečne plače RS	Znesek otroškega dodatka za posameznega otroka		
	1. otrok	2. otrok	3. in naslednji otrok
Do 15%	17.639	19.403	21.167
nad 15% do 25%	15.081	16.669	18.256
nad 25% do 30%	11.495	12.848	14.200
nad 30% do 35%	9.055	10.349	11.642
nad 35% do 45%	7.409	8.644	9.878
nad 45% do 55%	4.704	5.880	7.056
nad 55% do 75%	3.528	4.704	5.880
nad 75% do 99%	3.058	4.234	5.410

Dohodkovni razred je določen v odstotku od povprečne mesečne plače vseh zaposlenih v Republiki Sloveniji za koledarsko leto pred vložitvijo zahteve. Minister vsako leto v mesecu marcu določi nominalne meje dohodkovnih razredov za preteklo koledarsko leto.

Višina otroškega dodatka se določi glede na uvrstitev družine v dohodkovni razred. Glede na število otrok se skupna višina otroškega dodatka določi za vse otroke, ki so upravičeni do otroškega dodatka tako, da se seštejejo posamezni zneski otroških dodatkov za vsakega otroka.

66. člen

(izjemna višina otroškega dodatka)

Kadar otrok živi v eno starševski družini, se posamezni znesek otroškega dodatka iz prejšnjega člena poveča za 10%. Eno starševska družina je skupnost enega od staršev z otroki, kadar roditeljsko pravico, skladno s posebnim zakonom, izvršuje sam.

Če predšolski otrok ni vključen v predšolsko vzgojo v skladu s predpisi, ki urejajo vrčce, se posamezni znesek otroškega dodatka iz prejšnjega člena poveča za 20%.

Kadar otrok po 18 letu starosti sam uveljavlja pravico do otroškega dodatka, mu pripada otroški dodatek v višini, ki velja za prvega otroka iz prejšnjega člena.

67. člen

(pravica do otroškega dodatka)

Pravico do otroškega dodatka ima eden od staršev oziroma druga oseba za otroka s prijavljenim prebivališčem v Republiki Sloveniji.

68. člen

(izjemna pravica do otroškega dodatka)

Pravico do otroškega dodatka ima, pod pogoji iz prejšnjega člena, tudi otrok starejši od 18 let, ki je brez staršev ali ne živi s starši v skupnem gospodinjstvu, če tako na podlagi okoliščin odloči center.

69. člen

(otroški dodatek ne pripada za otroka)

Pravice do otroškega dodatka nima eden od staršev oziroma druga oseba za otroka, ki:

1. je v delovnem razmerju oziroma opravlja kmetijsko oziroma drugo samostojno dejavnost,

2. je zaradi zdravljenja, vzgoje, šolanja ali usposabljanja v zavodu, v katerem ima celodnevno brezplačno oskrbo v trajanju več kot 30 dni,

3. je oddan v rejništvo,

4. je sklenil zakonsko zvezo oziroma živi v zunajzakonski skupnosti,

5. ima pravico do otroškega dodatka na podlagi mednarodne pogodbe,

6. ne živi z obema staršema in nad katerim izvršuje roditeljsko pravico v celoti samo eden od staršev, če preživnina ni dogovorjena na centru ali določena s sodbo sodišča, razen v primerih, ko očetovstvo ni urejeno.

Ne glede na 2. in 3. točko prejšnjega odstavka se prizna pravica do otroškega dodatka, če se dokaže, da tudi v tem času starši materialno skrbijo za otroka. Center v tem primeru lahko prizna pravico za dobo 3 mesecev do 6 mesecev na leto. Za koliko časa se prizna pravica do otroškega dodatka, je odvisno od tega, kolikšno je letno število dni, ki jih je otrok preživel v družini v zadnjih 12 mesecih pred vložitvijo vloge za uveljavitev pravice do otroškega dodatka.

Ne glede na 6. točko prvega odstavka tega člena se prizna pravica do otroškega dodatka, če se dokaže, da se preživnine ne da uradno določiti oziroma dogovoriti.

70. člen

(trajanje pravice do otroškega dodatka)

Otrok, ki je upravičen do otroškega dodatka, je oseba do dopolnjenega 18. leta starosti, starejša oseba pa, če se šola, dokler ima status učenca, dijaka, vajenca ali študenta, vendar najdalj do dopolnjenega 26. leta starosti. Izjemoma se za otroka šteje tudi oseba po tej starosti, če traja njeno šolanje na visoki stopnji pet ali šest let, ali če oseba zaradi daljše bolezni ali poškodbe ali služenja vojaškega roka med šolanjem ni končala šolanja v predpisanem roku. Status otroka se podaljša za toliko časa, kolikor se je šolanje zaradi teh razlogov podaljšalo.

Pravica do otroškega dodatka se prizna za dobo enega leta.

71. člen

(določitev dohodkovnega razreda)

Za uvrstitev družine v posamezni dohodkovni razred se upošteva povprečni mesečni dohodek na družinskega člana v preteklem koledarskem letu. Povprečni mesečni dohodek na družinskega člana se izračuna tako, da se skupni dohodek družine deli s številom mesecev, na katere se dohodek nanaša in s številom družinskih članov po tem zakonu.

Kadar se otroški dodatek uveljavlja v mesecu januarju, februarju ali marcu se upošteva povprečni mesečni dohodek na družinskega člana v predpreteklem koledarskem letu.

Kadar otrok po 18. letu starosti sam uveljavlja pravico do otroškega dodatka se za uvrstitev v posamezni dohodkovni razred upošteva skupni bruto dohodek njegovega samskega gospodinjstva v skladu s prvim in drugim odstavkom tega člena. Otrok je dolžan v teh primerih predložiti sodbo ali dogovor o preživljanju.

Če preživnina v koledarskem letu pred vložitvijo zahtevka ni bila določena oziroma dogovorjena, se v skupni dohodek družine upošteva preživnina iz tekočega leta, preračunana na raven dohodkov preteklega oziroma predpreteklega koledarskega leta.

Če družina v koledarskem letu pred vložitvijo zahtevka ni imela dohodkov, se upoštevajo skupni dohodki družine iz tekočega leta. Za uvrstitev družine v dohodkovni razred se tekoče dohodke preračuna na povprečno raven dohodkov preteklega leta na način, ki ga določi minister.

Natančnejši način izračuna povprečnega mesečnega dohodka na družinskega člana predpiše minister.

72. člen

(skupni dohodek družine)

Skupni dohodek družine je vsota vseh bruto dohodkov vseh družinskih članov za isto koledarsko leto, razen:

1. pomoči ob rojstvu otroka,
2. otroškega dodatka,
3. dodatka za nego otroka,
4. dodatka za veliko družino,
5. dodatka za pomoč in postrežbo ter varstvenega dodatka,
6. dohodkov, ki jih prejema oseba za oskrbo otroka v rejniški družini (materialni stroški za rejenca),
7. dohodkov od občasnega dela invalidov, ki so vključeni v institucionalno varstvo in jih pridobivajo zunaj oblik redne zaposlitve,
8. solidarnostna pomoč.

73. člen

(vštevavanje bruto dohodkov)

Med bruto dohodke se vštevajo vsi dohodki, ki so vir dohodnine, transferni dohodki in vsi drugi dohodki.

Dohodek od kmetijske dejavnosti se všteva v skladu z metodologijo, ki jo podrobneje predpiše minister, pristojen za socialno varstvo, v soglasju z ministrom, pristojnim za kmetijstvo in ministrom, pristojnim za finance.

Med bruto dohodek se vštevajo transferni naslednji dohodki:

1. denarne dajatve po zakonu o socialnem varstvu,
2. (črtana)
3. nadomestila za brezposelnost,
4. denarna pomoč za brezposelnost,
5. štipendije,
6. starševski dodatek s prispevki,
7. delno plačilo za izgubljeni dohodek s prispevki,
8. plačani prispevki za rejnice,
9. plačani prispevki za samostojne ustvarjalce na področju kulture,
10. plačani prispevki za vrhunske športnike in šahiste,
11. nadomestila preživnin,
12. denarne dajatve vojnim invalidom, veteranom in žrtvam vojnega nasilja.

Med bruto dohodke se vštevajo tudi vsi drugi naslednji dohodki:

1. nagrade vajencev,
2. prejemki učencev in študentov, prejeti preko pooblaščenih organizacij in delodajalcev za posredovanje dela dijakom in študentom, zmanjšani za normirane stroške po zakonu o dohodnini,
3. preživnine v višini pravnega izvršilnega naslova, razen v primerih, ko se dokaže, da je storjeno vse, da bi preživninski upravičenec preživnino izterjal. V ta namen je treba priložiti predlog za izvršbo s potrdilom sodišča o njegovi vložitvi ali sklep o izvršbi ali dokazilo o neuspeli izvršbi ali potrdilo pristojnega ministrstva, da je pričel teči postopek za izterjavo preživnine iz tujine,
4. dediščine in darila, razen dediščine po pokojnem zakoncu,
5. dohodki od iger na srečo, rente od zavarovanj, odškodnine pri nezgodnem zavarovanju.

74. člen

(družinski člani)

Pri ugotavljanju povprečnega mesečnega dohodka na družinskega člana se upoštevajo naslednji člani družinskega gospodinjstva, ki imajo v odnosu do vlagatelja zahtevka za otroški dodatek položaj:

1. zakonca ali zunajzakonskega partnerja;
2. otroka, pastorka, otroka zunajzakonskega partnerja ali posvojenca, ki živi z vlagateljem v skupnem gospodinj-

stvu in ga je ta ali njegov zakonec ali zunajzakonski partner dolžan preživljati v skladu s predpisi, ki urejajo družinska razmerja;

3. vnuka, nečaka, varovanca, ki nima staršev, ali je staršem odvzeta roditeljska pravica, kadar živi z vlagateljem v skupnem gospodinjstvu in ga je ta dolžan preživljati;

4. starša vlagatelja, zakonca ali zunajzakonskega partnerja, če sta ga dolžna preživljati v skladu s predpisi, ki urejajo družinska razmerja.

75. člen

(prenehanje pravice do otroškega dodatka)

Pravica do otroškega dodatka preneha s prvim dnem naslednjega meseca, ko niso več izpolnjeni pogoji po tem zakonu.

4. Dodatek za veliko družino

76. člen

(definicija in višina dodatka za veliko družino)

Dodatek za veliko družino je letni prejemek namenjen družini z več otroki.

Dodatek za družino s tremi otroki znaša 82.000 tolarjev.

Dodatek za družino s štirimi ali več otroki znaša 100.000 tolarjev.

77. člen

(pravica do dodatka za veliko družino)

Pravico do dodatka za veliko družino ima eden od staršev, če imajo eden od staršev in otroci skupno stalno prebivališče v Republiki Sloveniji.

Pravico do dodatka ima tudi eden od otrok, kadar trije ali več otrok iz iste družine živijo brez staršev.

78. člen

(črtan)

79. člen

(črtan)

5. Dodatek za nego otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo

80. člen

(definicija in višina dodatka za nego otroka)

Dodatek za nego otroka je denarni dodatek za otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo in je namenjen kritju povečanih življenjskih stroškov, ki jih ima družina zaradi nege in varstva takega otroka.

Mesečna višina dodatka za nego otroka zaradi povišanih življenjskih stroškov je 19.300 tolarjev.

Za otroke s težko motnjo v duševnem razvoju (otrok se lahko usposobi le za sodelovanje pri aktivnostih; potrebuje stalno nego, varstvo, pomoč in vodenje; je omejen v gibanju, prisotne so težke dodatne motnje, bolezni in obolenja; razumevanje in upoštevanje navodil je hudo omejeno; orientacijski rezultat na testu inteligentnosti je pod 20 IQ, mentalna starost do 2 let) ali težko gibalno ovirane otroke (otrok ima malo uporabnih gibov, samostojno gibanje ni možno; v celoti je odvisen od tuje pomoči; otrok je lahko težko moten v komunikaciji, sporazumeva se s pomočjo neverbalne komunikacije oziroma nadomestne komunikacije), ki potrebujejo posebno nego in varstvo, znaša dodatek 38.590 tolarjev.

81. člen

(pravica do dodatka za nego otroka)

Pravico do dodatka za nego otroka ima eden od staršev ali druga oseba, če ima otrok stalno prebivališče v Republiki Sloveniji.

Pravica iz prejšnjega odstavka se uveljavlja na podlagi mnenja zdravniške komisije.

82. člen

(dodatek za nego otroka ne pripada za otroka)

Pravice do dodatka za nego otroka nima eden od staršev za otroka, ki je zaradi zdravljenja, usposabljanja, vzgoje ali šolanja v zavodu, v katerem ima celodnevno brezplačno oskrbo, ali v rejništvu.

Ne glede na prejšnji odstavek se prizna pravica do dodatka za nego otroka, če se dokaže, da tudi v tem času materialno skrbi za otroka. Center mu v tem primeru lahko prizna pravico za dobo od 3 mesecev do 6 mesecev na leto. Za koliko časa se prizna pravica do dodatka za nego otroka, je odvisno od tega, kolikšno je letno število dni, ki jih je otrok preživel v družini v zadnjih 12 mesecih.

83. člen

(trajanje pravice)

Pravica do dodatka za nego otroka traja za obdobje, ko se otroku zagotavlja posebno varstvo zaradi zdravstvenih razlogov, oziroma do 18. leta, po tej starosti pa, če so izpolnjeni pogoji iz 70. člena tega zakona.

6. Delno plačilo za izgubljeni dohodek

84. člen

(definicija in višina delnega plačila za izgubljeni dohodek)

Delno plačilo za izgubljeni dohodek je osebni prejemek, ki ga prejme eden od staršev, kadar prekine delovno razmerje ali začne delati krajši delovni čas zaradi nege in varstva otroka s težko motnjo v duševnem razvoju ali težko gibalno oviranega otroka (v nadaljnjem besedilu tega podglavlja: otroci, ki potrebujejo posebno nego in varstvo).

Pravico iz prejšnjega odstavka ima tudi eden od staršev, ki neguje in varuje dva ali več otrok z zmerno oziroma težjo motnjo v duševnem razvoju ali zmerno oziroma težjo gibalno oviranostjo.

Mesečna višina delnega plačila za izgubljeni dohodek je minimalna plača. Če eden od staršev dela s krajšim delovnim časom, mu pripada sorazmerni del delnega plačila za izgubljeni dohodek.

Upravičenci do delnega plačila za izgubljeni dohodek so obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovani, zavarovani za primer brezposelnosti in za starševsko varstvo. Prispevek zavarovanca plačuje upravičenec, prispevek delodajalca plačuje Republika Slovenija.

Upravičenci do delnega plačila za izgubljeni dohodek so obvezno zdravstveno zavarovani za primer bolezni in poškodbe izven dela za pravice do zdravstvenih storitev, povračila potnih stroškov, pogrebno in posmrtnino. Prispevek plačuje upravičenec.

Prispevki iz tretjega in četrtega odstavka tega člena se plačujejo po stopnjah, določenih z zakonom, ki določa stopnje prispevkov za socialno varnost.

85. člen

(pravica do delnega plačila za izgubljeni dohodek)

Pravico do delnega plačila za izgubljeni dohodek ima eden od staršev, če imata otrok in eden od staršev stalno prebivališče v Republiki Sloveniji in sta državljana Republike Slovenije.

O pravici iz prejšnjega odstavka se odloči na podlagi mnenja zdravniške komisije.

Delno plačilo za izgubljeni dohodek lahko uveljavi oseba iz prvega odstavka tega člena, če se odloči, da bo zaradi skrbi za otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo zapustila trg dela oziroma začela delati s krajšim delovnim časom.

V smislu določb tega člena oseba zapusti trg dela, če ji preneha delovno razmerje s sporazumno razveljavitvijo ali odpovedjo pogodbe o zaposlitvi z njene strani, oziroma če je na lastno zahtevo izbrisana iz registra brezposelnih oseb.

Šteje se, da oseba dela s krajšim delovnim časom tudi v primeru, če je že pred uveljavljanjem pravice do delnega plačila za izgubljeni dohodek delala krajši delovni čas od polnega.

86. člen

(delno plačilo za izgubljeni dohodek ne pripada)

Pravice do delnega plačila za izgubljeni dohodek nima eden od staršev, če je otrok zaradi zdravljenja, usposabljanja, vzgoje ali šolanja v zavodu, v katerem ima celodnevno brezplačno oskrbo, razen če je to obdobje krajše od 30 dni v letu.

Pravice do delnega plačila za izgubljeni dohodek nima eden od staršev, če je otrok v rejništvu.

87. člen

(trajanje pravice)

Pravico do delnega plačila za izgubljeni dohodek ima eden od staršev, dokler so izpolnjeni pogoji oziroma najdalj do 18. leta starosti otroka. Če otrok umre, upravičenec obdrži pravico še 3 mesece po smrti otroka.

Kadar zdravniška komisija iz 85. člena tega zakona na podlagi mnenja pristojnega centra ugotovi, da prejemnik plačila za izgubljeni dohodek otroku ne zagotavlja primerne nege in varstva na domu, mu pravica preneha s prvim dnem naslednjega meseca po ugotovitvi.

II. POSTOPEK UVELJAVLJANJA PRAVIC DO DRUŽINSKIH PREJEMKOV

88. člen

(uporaba zakona o splošnem upravnem postopku)

Pravice do družinskih prejemkov se uveljavljajo v skladu z zakonom o splošnem upravnem postopku, če ta zakon ne določa drugače.

89. člen

(odločanje o pravicah)

O pravicah o družinskih prejemkih odloča na prvi stopnji center, ki ga določi minister.

O pritožbah zoper odločbe centra odloča ministrstvo.

Pritožba na odločbo centra ne zadrži izvršitve odločbe.

V sporih zoper odločbe ministrstva odloča pristojno delovno in socialno sodišče.

90. člen

(krajevna pristojnost)

Pravica do starševskega dodatka se uveljavlja pri centru, ki je krajevno pristojen po materinem stalnem prebivališču.

Pravica do pomoči ob rojstvu otroka se uveljavlja pri centru, ki je krajevno pristojen po materinem stalnem prebivališču. Če mati nima stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji, pravico uveljavlja oče pri centru, ki je krajevno pristojen po njegovem stalnem prebivališču.

Pravica do otroškega dodatka se uveljavlja pri centru, ki je krajevno pristojen glede na otrokovo stalno prebivališče.

Če otrok nima stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji, se pravica do otroškega dodatka uveljavlja pri centru, ki je krajevno pristojen glede na otrokovo začasno prebivališče.

Če otrok nima ne stalnega ne začasnega prebivališča v Republiki Sloveniji, se uveljavlja pravica do otroškega dodatka pri centru, ki je krajevno pristojen glede na sedež delodajalca enega od staršev.

Za otroke, ki ne živijo s starši, center, kjer ima otrok stalno prebivališče, po uradni dolžnosti uvede postopek za uveljavljanje pravice do otroškega dodatka, pomoči ob rojstvu otroka, dodatka za veliko družino in dodatka za nego otroka. V primeru, da otrok nima stalnega prebivališča, je krajevno pristojen center, kjer je nastal povod za postopek.

Otrok po 18 letu starosti, ki sam uveljavlja pravico do otroškega dodatka, uveljavlja pravico pri centru, ki je krajevno pristojen glede na njegovo stalno prebivališče.

Pravica do dodatka za veliko družino se uveljavlja pri centru, ki je krajevno pristojen glede na stalno prebivališče družine.

Pravica do dodatka za nego otroka in delno plačilo za izgubljeni dohodek se uveljavlja pri centru, ki je krajevno pristojen glede na otrokovo stalno prebivališče.

91. člen

(izvršilni predpis)

Zahteva za uveljavljanje posameznih vrst pravic se vloži na posebnih obrazcih, ki jim morajo biti priložena dokazila o izpolnjevanju pogojev za pridobitev posamezne pravice.

Natančnejši postopek za uveljavljanje posameznih vrst pravic, vsebino obrazcev in vrste dokazil predpiše minister.

Natančnejše pogoje za pridobitev pravice do dodatka za nego otroka iz 81. člena tega zakona in pravice do delnega plačila za izgubljeni dohodek iz 85. člena tega zakona ter za delo in plačilo zdravniških komisij, predpiše minister.

Roki za uveljavljanje posameznih pravic

92. člen

(rok za uveljavljanje pravice do starševskega dodatka)

Mati uveljavlja pravico do starševskega dodatka 30 dni pred predvidenim datumom poroda, vendar najkasneje 30 dni po rojstvu otroka. Oče uveljavlja pravico najkasneje 30 dni po nastanku dogodka, ki je razlog, da oče pridobi pravico. Če mati ali oče ne uveljavljata pravice v tem roku, pripada pravica do starševskega dodatka od prvega dne naslednjega meseca. Trajanje pravice se skrajša, sorazmerno zamujenemu roku za uveljavljanje pravice.

93. člen

(rok za uveljavljanje pravice do pomoči ob rojstvu otroka)

Pomoč ob rojstvu otroka uveljavlja eden od staršev najkasneje 60 dni po rojstvu otroka. Po tem roku pravice ni mogoče uveljaviti.

94. člen

(rok za uveljavljanje pravice do otroškega dodatka)

Pravica do otroškega dodatka se uveljavlja v 90 dneh po rojstvu otroka in se prizna z mesecem otrokovega rojstva. Če se uveljavlja po tem roku, se pravica prizna s prvim dnem naslednjega meseca po vložitvi zahtevka.

95. člen

(rok za uveljavljanje dodatka za veliko družino)

Pravico do dodatka za veliko družino določi center po uradni dolžnosti za vse prejemnike otroškega dodatka. Center po uradni dolžnosti preverja upravičenost do dodatka za veliko družino vsako leto, pri obravnavi vloge za pridobitev otroškega dodatka ali vloge ob povečanju števila otrok v družini. Če je bila upravičencu v tekočem letu že priznana pravica do dodatka za veliko družino v višini za družino s tremi otroki in se mu število otrok pozneje v tem letu poveča,

je upravičen do izplačila razlike do dodatka za družine s štirimi ali več otroki. Center o tem odloči pri obravnavi vloge ob povečanju števila otrok.

Kdor ni uveljavil pravice do otroškega dodatka ali mu ta ne pripada, mora v tekočem letu vložiti vlogo za uveljavitev pravice do dodatka za veliko družino za tekoče leto. Če je bila upravičencu v tekočem letu že priznana pravica do dodatka za veliko družino v višini za družino s tremi otroki in se mu število otrok pozneje v tem letu poveča, je upravičen do izplačila razlike do dodatka za družine s štirimi ali več otroki. Vlogo mora vložiti najpozneje v roku treh mesecev od dneva povečanja števila otrok.

96. člen

(rok za uveljavljanje pravice do dodatka za nego otroka)

Pravica do dodatka za nego otroka se uveljavlja v 90 dneh po rojstvu otroka in se prizna z mesecem otrokovega rojstva. Če se uveljavlja po tem roku, se pravica prizna s prvim dnevom naslednjega meseca po vložitvi zahtevka.

97. člen

(rok za uveljavljanje pravice do delnega plačila za izgubljeni dohodek)

Pravica do delnega plačila za izgubljeni dohodek se uveljavlja 30 dni pred prenehanjem delovnega razmerja oziroma najkasneje 60 dni po prenehanju delovnega razmerja. Po tem roku pravice ni mogoče uveljaviti.

C) TRETJI DEL

98. člen

(splošna določba)

Ta del zakona ureja izplačevanje nadomestil in družinskih prejemkov, usklajevanje zneskov posameznih pravic, nadzor, zbirke podatkov in evidence ter kazenske določbe.

I. IZPLAČEVANJE NADOMESTIL IN DRUŽINSKIH PREJEMKOV

99. člen

(rok izplačevanja)

Ministrstvo izplačuje:

1. posamezne vrsto starševskega nadomestila,
2. starševski dodatek,
3. otroški dodatek,
4. dodatek za nego otroka,
5. delno plačilo za izgubljeni dohodek,

najkasneje do 15. v mesecu za pretekli mesec.

Varstvo otroka plačuje ministrstvo mesečno na podlagi izstavljenega računa pravne ali fizični osebe, ki ima dovoljenje za opravljanje dejavnosti varstva otrok. Izplačilo se opravi v rokih, ki veljajo za izplačila iz proračuna.

Plačilo najemnine plačuje ministrstvo na podlagi sklenjene najemniške pogodbe. Izplačilo se opravi v rokih, ki veljajo za izplačila iz proračuna.

Sredstva za reševanje stanovanjskega problema izplača ministrstvo v enkratnem znesku na podlagi pri notarju overjene kupoprodajne pogodbe ali na podlagi veljavnega gradbenega dovoljenja oziroma priglasitve del, ki se glasi na ime osebe, ki ji je bila priznana pravica do nadomestila za nego in varstvo otroka.

Pomoč ob rojstvu otroka se izplača do 15. v naslednjem mesecu po vložitvi zahtevka.

Dodatek za veliko družino se izplača do 15. v naslednjem mesecu po izvršljivosti odločbe.

100. člen

(materialna oblika družinskih prejemkov)

Kadar obstaja velika verjetnost, da družina posamezne denarne oblike družinskega prejemka ne bo namenila za namene, ki so s tem zakonom predvideni in bo zato ogrožena socialnoekonomska varnost otroka, lahko center odloči, da se posamezni prejemek ne izplača v denarju ampak v obliki konkretnih dobrin, na podlagi naročilnice za konkretno blago, plačila posameznih računov in podobno.

Center odloči v skladu s prejšnjim odstavkom, kadar njegovo domnevo o nenamenski porabi prejemka potrjuje poznavanje razmer v posamezni družini. Razlogi za to so lahko: alkoholizem in druge oblike zasvojenosti, zanemarjanje otroka, težave pri izvajanju starševskih dolžnosti in podobno.

II. USKLAJEVANJE PREJEMKOV

101. člen

(usklajevanje zneskov)

Starševska nadomestila se usklajujejo z rastjo izhodiščne plače za negospodarske dejavnosti. O usklajitvah odloča minister.

Družinski prejemki, razen delnega plačila za izgubljeni dohodek, se usklajujejo enkrat letno z indeksom rasti cen življenjskih potrebščin. Uskladitev se opravi januarja, pri čemer se upošteva kumulativna rast cen življenjskih potrebščin v predhodnem obdobju. Usklajeni zneski se zaokrožijo na desetice in se objavijo v Uradnem listu Republike Slovenije.

Delno plačilo za izgubljeni dohodek se usklajuje z rastjo minimalne plače.

Uskladitev velja od prvega dne meseca, v katerem se opravi uskladitev.

III. POVRNITEV ŠKODE

102. člen

(obveznost sporočanja sprememb)

Pogoji za pridobitev pravic po tem zakonu morajo biti izpolnjeni ves čas prejemanja pravic.

Vsako mora sporočiti centru dejstva in okoliščine oziroma vse spremembe, ki vplivajo na priznane pravice, njihovo višino in obdobje prejemanja, v 8 dneh od dne, ko je taka sprememba nastala oziroma je zanjo zvedel.

Spremembe, ki jih je treba sporočiti centru so: sprememba števila družinskih članov, zaposlitev ali izguba zaposlitve enega od vzdrževalcev družine, začetek opravljanja samostojne dejavnosti ali zaposlitev otroka po 15. letu starosti, namestitvev otroka v rejniško družino ali drugo obliko institucionalnega varstva.

Če se ugotovi, da so nastopile okoliščine, zaradi katerih bi bilo treba izdati drugačno odločbo o pravici oziroma odločbo o spremembi priznanja pravice iz tega zakona, center začne postopek po uradni dolžnosti.

103. člen

(dolžnost povračila stroškov)

Če se v času priznanja pravic ugotovi, da so bili posredovani neresnični podatki ob vložitvi zahteve za uveljavljanje posamezne pravice po tem zakonu, center izda odločbo o prenehanju te pravice oziroma o njeni spremembi.

Center zahteva vračilo neupravičeno pridobljenih denarnih sredstev po tem zakonu.

Če center ne izterja neupravičeno pridobljenih denarnih sredstev v 90 dneh od pravnomočne odločbe, mora vso dokumentacijo v treh izvodih poslati ministrstvu. Le-ta preko državnega pravobranilstva začne postopek zaradi vračila

neupravičeno pridobljene premoženjske koristi z zamudnimi obrestmi.

Ministrstvo lahko na predlog posameznika odloži plačilo dolga, dovoli obročno odplačevanje dolga ali odpiše dolg v skladu s predpisi, ki urejajo javne finance.

Ministrstvo lahko odobri obročno odplačevanja dolga ali dovoli, da se opravi poračun dolga z drugo priznano pravico po tem zakonu tako, da se le-ta začne izplačevati šele, ko je dolg poravnan.

IV. NADZOR

104. člen

(nadzor nad izvajanjem zakona)

Nadzor nad izvajanjem določb zakona o izrabi starševskega dopusta in o pravici do dela s krajšim delovnim časom zaradi starševstva opravlja pristojna inšpekcija za delo.

Nadzor nad izvajanjem določb zakona o priznanju pravic do starševskega nadomestila in družinskih prejemkov opravlja ministrstvo.

V. EVIDENCE IN VARSTVO OSEBNIH PODATKOV

105. člen

(namen zbiranja podatkov)

Za potrebe spremljanja, načrtovanja in vodenja družinske politike, za znanstveno raziskovalne namene in za statistične namene, določene v programu statističnih raziskovanj, vodi ministrstvo zbirke podatkov, ki opredeljujejo socialni in ekonomski položaj družin.

Za potrebe odločanja o višini in trajanju pravic iz tega zakona vodijo centri zbirke podatkov.

106. člen

(vrste evidenc)

Ministrstvo in centri vodijo evidence o:

1. porodniškem dopustu,
2. očetovskem dopustu,
3. dopustu za nego in varstvo otroka,
4. posvojiteljskem dopustu,
5. prenesenem dopustu,
6. porodniškem nadomestilu,
7. očetovskem nadomestilu,
8. nadomestilu za nego in varstvo otroka,
9. posvojiteljskem nadomestilu,
10. dobroimetju,
11. krajšem delovnem času zaradi nege in varstva otroka,
12. starševskem dodatku,
13. pomoč ob rojstvu otroka,
14. otroškem dodatku,
15. dodatku za veliko družino,
16. dodatku za nego otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo,
17. delnem plačilu za izgubljeni dohodek,
18. zavarovancih za starševsko varstvo.

107. člen

(zbirke podatkov)

Evidence iz prejšnjega člena vsebujejo naslednje osebne podatke za posameznika oziroma njegove družinske člane:

1. ime in priimek,
2. rojstne podatke (datum in kraj rojstva),
3. spol,
4. enotno matično številko občana,
5. podatke o državljanstvu,

6. podatke o prebivališču,
7. podatke o šolanju,
8. podatke o zdravstvenem stanju,
9. podatke o zaposlitvi,
10. podatke o plačah in osnovah za plačevanje prispevka,
11. podatke o dohodkih in premoženju,
12. davčno številko,
13. podatke o gospodinjstvu,
14. številko tekočega računa, hranilne knjižice ali nerezidenčnega računa tujca.

Ministrstvo vzpostavi, vodi, vzdržuje in nadzoruje zbirke osebnih podatkov.

108. člen

(dolžnost sporočanja podatkov)

Podatki se zbirajo neposredno od posameznika za njega in njegove družinske člane ter iz drugih uradnih zbirk, ki jih v Republiki Sloveniji vodijo za to pooblaščen organi in organizacije.

Ministrstvo in centri pridobivajo osebne podatke iz obstoječih zbirk osebnih podatkov od naslednjih upravljavcev:

1. Ministrstva za notranje zadeve – podatke o številu družinskih članov in skupnem gospodinjstvu iz centralnega registra prebivalstva (ime in priimek, podatke o rojstvih in smrti, enotno matično številko občana, podatke o državljanstvu, podatke o prebivališču);
2. Ministrstva za šolstvo in šport in izvajalcev vzgojne in izobraževalne dejavnosti – podatke o vključitvi v vzgojni ali izobraževalni zavod;
3. Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije – podatke o zavarovancih vključenih v pokojninsko in invalidsko zavarovanje, podatke o izplačani pokojnini, varstvenem dodatku, dodatku za pomoč in postrežbo, nadomestilu iz naslova pokojninskega in invalidskega zavarovanja;
4. Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije – podatke o zavarovancih vključenih v zdravstveno zavarovanje, podatke o izplačanem nadomestilu iz naslova zdravstvenega zavarovanja;
5. izvajalcev zdravstvenih dejavnosti – podatke o zdravstvenem stanju družinskih članov;
6. Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje – podatke o brezposelnih osebah, izplačanem nadomestilu iz naslova zavarovanja za primer brezposelnosti, denarni pomoči, štipendijah in drugih materialnih pravicah iz tega naslova;
7. Jamstvenega in preživninskega sklada Republike Slovenije – podatke o izplačanem nadomestilu preživnine;
8. Davčne uprave Republike Slovenije – podatke o dohodkih in premoženju davčnih zavezancev ter podatke o obračunanih prispevkih za socialno varnost iz registrov in evidenc, ki jih vodi davčni organ;
9. Geodetske uprave – podatke o višini katastrskega dohodka;
10. centrov – podatki o izplačani denarni socialni pomoči, rejnini, prispevkih za rejnice ter o višini preživnine;
11. izvajalcev socialno varstvene dejavnosti – podatke o vključitvi v socialno varstveni zavod;
12. delodajalcev – podatke o zaposlitvi, podatke o izplačilih plač in nadomestil, podatke o drugih izplačilih;
13. visokošolski zavodi – podatke o vpisanih študentih (ime in priimek, enotno matično številko občana, način študija).

Upravljalci zbirk osebnih podatkov iz prejšnjega odstavka posredujejo podatke brezplačno.

109. člen

(varstvo podatkov)

Ministrstvo in centri lahko podatke, ki jih dobijo od zavezancev iz prejšnjega člena, uporabijo samo za potrebe postopka odločanja in za vodenje evidenc po tem zakonu.

Drugim uporabnikom lahko ministrstvo in centri posredujejo podatke samo, če so za njihovo uporabo pooblaščen z zakonom ali na podlagi pisne zahteve ali privolitve osebe, na katero se podatki nanašajo.

110. člen

(hramba podatkov)

Podatki iz evidenc iz 106. člena tega zakona se hranijo 5 let po prenehanju pravice, razen podatkov iz evidenc pod 6., 7., 8., 9., 11., 12. in 17. točko 106. člena tega zakona, ki se hranijo trajno.

VI. KAZENSKES DOLOČBE

111. člen

Z globo od 50.000 tolarjev do 150.000 tolarjev se za prekršek kaznuje oseba upravičena do denarnih prejemkov po tem zakonu, ki v 15 dneh po nastanku spremembe centru ne sporoči vsake spremembe, ki ima za posledico prenehanje pravice.

Z globo od 50.000 tolarjev do 150.000 tolarjev se za prekršek kaznujeta starša, če izrabljata starševski dopust v nasprotju z določbami tega zakona in podzakonskega predpisa, izdanega na podlagi tega zakona.

112. člen

Z globo najmanj 200.000 tolarjev se za prekršek kaznuje delodajalec, pri katerem je oseba upravičena do denarnih prejemkov zaposlena, ter upravljavce zbirk podatkov iz drugega odstavka 108. člena tega zakona, ki na zahtevo ministrstva oziroma centra ne posredujejo podatkov.

Z globo najmanj 50.000 tolarjev se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje odgovorna oseba pravne osebe.

113. člen

Delodajalec – pravna oseba se kaznuje za prekršek z globo od 100.000 tolarjev do 1.000.000 tolarjev, če ne omogoči:

- materi pravice do odsotnosti v skladu z določbami tega zakona;
- očetu pravice do odsotnosti v skladu z določbami tega zakona;
- drugi osebi pravic v skladu z določbami tega zakona.

Delodajalec – samostojni podjetnik posameznik ali fizična oseba, ki samostojno opravlja dejavnost kot poklic, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka, se kaznuje za prekršek z globo od 100.000 tolarjev do 250.000 tolarjev.

Z globo od 25.000 tolarjev do 250.000 tolarjev se kaznuje tudi odgovorna oseba delodajalca – pravne osebe, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

114. člen

Z globo do 300.000 tolarjev se kaznuje takoj na kraju prekrška delodajalec – pravna oseba, ki stori prekršek iz prvega odstavka prejšnjega člena.

Z globo do 200.000 tolarjev se kaznuje takoj na kraju prekrška delodajalec – samostojni podjetnik posameznik ali fizična oseba, ki samostojno opravlja dejavnost kot poklic, ki stori prekršek iz prvega odstavka prejšnjega člena.

Z globo do 100.000 tolarjev se kaznuje takoj na kraju prekrška tudi odgovorna oseba delodajalca – pravne osebe, ki stori prekršek iz prvega odstavka prejšnjega člena.

Zakon o starševskem varstvu in družinskih prejemkih – ZSDP (Uradni list RS, št. 97/01) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

VII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

115. člen

(postopki uveljavljanja pravic)

Postopek za uveljavitev pravic iz delovnega razmerja, ki se je začel pred uveljavitvijo tega zakona, se dokonča po predpisih, ki so veljali do uveljavitve tega zakona.

Postopek za uveljavitev pravic iz družinskih prejemkov, ki se je začel pred uveljavitvijo tega zakona, se dokonča po predpisih, ki so veljali do uveljavitve tega zakona.

116. člen

(pravice do starševskega dopusta in nadomestila za čas njegove izrabe)

Oseba, ki je uveljavila pravico do porodniškega dopusta, dopusta za nego in varstvo otroka oziroma podaljšane dopusta za nego in varstvo otroka na podlagi zakona o delovnih razmerjih, in prejema denarno nadomestilo za porodniški dopust na podlagi zakona o družinskih prejemkih, do uveljavitve tega zakona zadrži te pravice v obsegu in trajanju, kot je veljalo po predpisih, ki so veljali do uveljavitve tega zakona.

117. člen

(pravica do krajšega delovnega časa zaradi starševstva)

Delavka, ki uveljavlja pravico delati polovico polnega delovnega časa na dan v skladu s 84. členom zakona o delovnih razmerjih do uveljavitve tega zakona in eden od staršev, ki neguje in varuje težje telesno ali zmerno ali težko duševno prizadetega otroka, in je uveljavil pravico delati polovico polnega delovnega časa na dan v skladu s 85. členom zakona o delovnih razmerjih do uveljavitve tega zakona, zadrži to pravico v obsegu in trajanju, kot je veljalo po predpisu, ki je veljal do uveljavitve tega zakona. Center na zahtevo stranke odloči o pravici v skladu s tem zakonom.

118. člen

(pravica do očetovskega dopusta)

Ne glede na določbo 23. člena tega zakona se s 1. 1. 2003 prizna pravica do očetovskega dopusta v trajanju 15 dni, ki ga oče izrabi v skladu s prvim odstavkom 25. člena tega zakona.

Od 1. 1. 2004 se pravica iz prejšnjega odstavka podaljša za 30 dni in se mu v skladu z 2. točko prvega odstavka 40. člena tega zakona zagotavlja plačilo prispevkov za socialno varnost od minimalne plače.

Od 1. 1. 2005 se pravica prizna v trajanju 90 dni.

119. člen

(pravica do nadomestila)

Prvi odstavek 39. člena tega zakona se začne uporabljati po enem letu od uveljavitve tega zakona, drugi odstavek pa po treh letih od uveljavitve.

Do uveljavitve določb iz prejšnjega odstavka se šteje, da so izpolnjeni pogoji, če je bila oseba zavarovana za pravico do nadomestila za čas zadržanosti z dela po predpisih o zdravstvenem zavarovanju kot to določa veljavni zakon o družinskih prejemkih.

120. člen

(pravica do starševskega dodatka)

Oseba, ki je uveljavila pravico do starševskega dodatka do uveljavitve tega zakona, zadrži to pravico v obsegu in trajanju, kot je veljalo po predpisu, ki je veljal do uveljavitve tega zakona.

121. člen

(pravica do otroškega dodatka)

Oseba, ki je uveljavila pravico do otroškega dodatka do uveljavitve tega zakona, zadrži to pravico v obsegu in trajanju kot ji je bila priznana z odločbo centra.

Ne glede na določbo prvega odstavka 66. člena tega zakona se posamezni znesek otroškega dodatka iz 65. člena tega zakona poveča za 10% od 1. 1. 2004 dalje.

Ne glede na določbo drugega odstavka 66. člena tega zakona se posamezni znesek otroškega dodatka iz 65. člena tega zakona poveča za 20% od 1. 1. 2003.

Do uveljavitve zakona, ki bo urejal izvrševanje rejniške dejavnosti, se 3. točka prvega odstavka 69. člena tega zakona ne uporablja.

122. člen

(pravica do dodatka za veliko družino)

Ne glede na določbo drugega odstavka 76. člena tega zakona znaša dodatek za veliko družino v letu 2002 25.000 tolarjev, v letu 2003 50.000 tolarjev in v letu 2004 70.000 tolarjev.

123. člen

(pravica do dodatka za nego otroka)

Oseba, ki je uveljavila pravico do dodatka za nego otroka do uveljavitve tega zakona, zadrži to pravico v obsegu in trajanju, kot je veljalo po predpisu, ki je veljal do uveljavitve tega zakona. Center po uradni dolžnosti izvede postopek za uveljavljanje pravice do dodatka za nego otroka po tem zakonu in izda novo odločbo o priznanju pravice do dodatka za nego otroka. Center izda nove odločbe najkasneje v 6 mesecih od uveljavitve tega zakona.

124. člen

(delo zdravniških komisij)

Do uveljavitve izvršilnega predpisa iz tega zakona, najdalj pa do 31. 12. 2002, o pravici iz petega odstavka 26. člena tega zakona odločajo zdravniške komisije Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, o pravici iz 81. člena tega zakona pa zdravniške komisije, imenovane s sklepi ministra za delo, družino in socialne zadeve, na podlagi 43.b člena zakona o družinskih prejemkih.

125. člen

(pravica do delnega plačila za izgubljeni dohodek)

Pravica do delnega plačila za izgubljeni dohodek po tem zakonu se prizna od 1. 1. 2003 dalje.

126. člen

(prenehanje veljavnosti podzakonskih predpisov)

Do sprejema izvršilnih predpisov, določenih v 53. in 91. členu tega zakona, se uporabljata pravilnik o izvajanju dopusta za nego in varstvo otroka (Uradni list RS, št. 2/97) in pravilnik o kriterijih za uveljavljanje dodatka za nego otroka (Uradni list RS, št. 26/96 in 19/99), razen določb, ki so v nasprotju s tem zakonom.

Minister izda izvršilne predpise po tem zakonu v treh mesecih od dneva, ko začne veljati ta zakon.

S tem zakonom se pojem »prispevek za porodniško varstvo«, ki je določen v posameznih zakonih in podzakonskih predpisih nadomešča s pojmom »prispevek za starševsko varstvo«.

127. člen

(prenehanje veljavnosti zakonov)

Z dnem začetka uporabe tega zakona se prenehajo uporabljati določbe zakona o temeljnih pravicah iz delovnega

razmerja (Uradni list SFRJ, št. 60/89 in 42/90) ter prenehajo veljati določbe zakona o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 14/90, 5/91, 29/92, 71/93, 19/94, 12/99 in 36/00), ki urejajo varstvo materinstva in starševstva v zvezi z odsotnostjo z dela ter zakon o družinskih prejemkih (Uradni list RS, št. 65/93, 71/94, 73/95 in 26/99).

128. člen

(uveljavitev zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporablja pa se od 1. 1. 2002 dalje.

Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih – ZSDP-A (Uradni list RS, št. 76/03) vsebuje naslednje prehodne in končno določbo:

29. člen

Z dnem pristopa Republike Slovenije k Evropski uniji za državljane držav članic državljanstvo Republike Slovenije ni več pogoj za pridobitev pravic iz 9. in 20. člena tega zakona (59. in 85. člen zakona).

30. člen

21. člen tega zakona (spremenjeni prvi odstavek 87. člena zakona) se začne uporabljati z uveljavitvijo zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o socialnem varstvu, ki bo pravico iz omenjenega člena urejal za osebe po 18. letu starosti.

Do začetka uporabe 21. člena tega zakona (spremenjeni prvi odstavek 87. člena zakona) ima pravico do delnega plačila za izgubljeni dohodek eden od staršev, dokler niso izpolnjeni pogoji za uveljavljanje pravic iz naslova pokojninskega in invalidskega zavarovanja oziroma največ tri mesece po smrti otroka.

31. člen

V postopkih za uveljavljanje posameznih pravic, ki so jih začeli upravičenci po določbah zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih pred uveljavitvijo tega zakona, se te pravice priznajo tem upravičencem v skladu z določbami navedenega zakona.

32. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih – ZSDP-B (Uradni list RS, št. 47/06) vsebuje naslednjo prehodno in končno določbo:

36. člen

Postopki za uveljavljanje posameznih pravic, ki so jih upravičenci začeli pred uveljavitvijo tega zakona, se končajo po določbah Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih.

37. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, določbe 3., 16. (48.b), 21., 25. in 29. člena pa se začnejo uporabljati 1. januarja 2007.

4672. Zakon o vračanju vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje (uradno prečiščeno besedilo) (ZVVJTO-UPB3)

Na podlagi 153. člena Poslovnika državnega zbora je Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 29. septembra 2006 potrdil uradno prečiščeno besedilo Zakona o vračanju vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje, ki obsega:

– Zakon o vračanju vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje – ZVVJTO (Uradni list RS, št. 58/02 z dne 4. 7. 2002),

– Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o vračanju vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje – ZVVJTO-A (Uradni list RS, št. 55/03 z dne 9. 6. 2003),

– Zakon o spremembah Zakona o vračanju vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje – ZVVJTO-B (Uradni list RS, št. 86/04 z dne 5. 8. 2004) in

– Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o vračanju vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje – ZVVJTO-C (Uradni list RS, št. 60/06 z dne 9. 6. 2006).

Št. 326-08/02-13/5

Ljubljana, dne 29. septembra 2006

EPA 926-IV

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
France Cukjati, dr. med., i.r.

Z A K O N
O VRAČANJU VLAGANJ V JAVNO
TELEKOMUNIKACIJSKO OMREŽJE
uradno prečiščeno besedilo
(ZVVJTO-UPB3)

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(vsebina zakona)

Ta zakon določa upravičence, zavezanca, višino vračila, način in pogoje vračanja vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje.

2. člen

(upravičenci)

Upravičenci do vračila vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje Telekom Slovenije, d.d. so fizične osebe, organizacije fizičnih oseb, lokalne skupnosti in njihovi pravniki nasledniki, ki so z namenom pridobitve telefonskega priključka za sebe ali za druge sklepale pravne posle s pravnimi predniki Telekom Slovenije, d.d. (v nadaljnjem besedilu: PTT organizacije) in Samoupravnimi interesnimi skupnostmi za poštni, telegrafski in telefonski promet (v nadaljnjem besedilu: SIS).

3. člen

(zavezanec)

Zavezanec za vračilo vlaganj iz prejšnjega člena tega zakona je Republika Slovenija.

4. člen

(višina vračila)

(1) Osnova za vračilo vlaganj je vrednost, navedena v listinah, ki dokazujejo pravni posel iz 2. člena tega zakona.

(2) Višina vračila se določi tako, da se od osnove za vračilo vlaganj, povečane za vrednost vloženega dela in ma-

teriala, odštejejo priključnina in prispevek SIS-u, namenska sredstva iz državnega proračuna ter stroški hišne inštalacije in terminalske opreme, v kolikor so namenska sredstva iz državnega proračuna, stroški hišne inštalacije in terminalske opreme tudi vključeni v znesku zahtevka. Priključnina in prispevek SIS-u se odštejeta tudi, če nista bila plačana ali če je bil upravičenec oproščen plačila.

(3) Kot priključnina in prispevek SIS-u iz prejšnjega odstavka se upošteva manjša od naslednjih vrednosti:

– vsota vrednosti priključnine in prispevka SIS-u, navedenih v pravnem poslu iz 2. člena tega zakona, če je ta vsota različna od 0, ali

– vsota vrednosti priključnine in prispevka SIS-u iz tabele iz 5. člena tega zakona, ki sta v obdobju sklenitve pravnega posla veljala na tem geografskem območju, če je ta vsota različna od 0, ali

– povprečna vrednost priključnin in prispevkov SIS-u, izraženih v nemških markah (v nadaljnjem besedilu: DEM), na vseh geografskih območjih in v vseh obdobjih, ki znaša 1.388 DEM.

(4) Količina in vrednost vloženega dela in materiala se ugotavljata na podlagi predloženih računov ali drugih listin. Če vrednost ni razvidna iz predloženih računov ali drugih listin, jo je mogoče ugotavljati na podlagi povprečnih cen, navedenih v tabeli iz 5. člena tega zakona.

(5) Znesek iz drugega odstavka tega člena se vrne tako, da se višina izračunanega vračila preračuna v DEM po srednjem tečaju Banke Slovenije oziroma njene pravne predhodnice na dan sklenitve pravnega posla. Dobljeni znesek v DEM se preračuna v EUR po nepreklicno določenem menjalnem razmerju na dan 1. januarja 1999, ki znaša 1,95583 DEM za 1 EUR, in se nato preračuna v slovenske tolarje po srednjem tečaju Banke Slovenije na dan izplačila vračila.

5. člen

(komisija)

(1) Svet Agencije Republike Slovenije za prestrukturiranje in privatizacijo (v nadaljnjem besedilu: agencija) najkasneje v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona na podlagi drugega odstavka 12. člena zakona o Agenciji Republike Slovenije za prestrukturiranje in privatizacijo (Uradni list RS, št. 7/93) ustanovi posebno komisijo (v nadaljnjem besedilu: komisija), ki opravlja strokovne in tehnične naloge na podlagi tega zakona.

(2) Po ustanovitvi komisije lahko minister oziroma ministrica, pristojen oziroma pristojna za elektronske komunikacije (v nadaljnjem besedilu: minister), imenuje še dodatne člane komisije. Če član komisije odstopi, minister v enem mesecu po njegovem odstopu imenuje novega člana komisije.

(3) Komisija na podlagi podatkov iz četrtega odstavka 8. člena tega zakona sestavi predlog tabele, iz katere so razvidni podatki, ki so podlaga za ugotavljanje višine vračila iz prejšnjega člena tega zakona, kot so vrednosti priključnin in prispevkov SIS-u v posameznih časovnih obdobjih in na posameznih geografskih območjih PTT organizacij, srednji tečaji Banke Slovenije oziroma njene pravne predhodnice za preračun zneskov v DEM ter povprečne cene tipičnih del in materialov.

(4) Minister, pristojen za elektronske komunikacije, sprejme tabelo iz prejšnjega odstavka tega člena in jo objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

(5) Minister s sklepom razpusti komisijo najkasneje eno leto po začetku vračanja zneskov iz naslova izvajanja tega zakona.

6. člen

(lokalne skupnosti kot upravičenci)

(1) Lokalna skupnost, ki nastopa kot upravičenec iz 2. člena tega zakona, v roku dveh mesecev po sklenitvi pisne poravnave iz drugega odstavka 8. člena tega zakona ali

pravnomočno končanem nepravdnem postopku za določitev odškodnine iz petega odstavka 8. člena objavi na krajevno običajen način seznam fizičnih in pravnih oseb, ki nastopajo kot dejanski končni upravičenci.

(2) Lokalna skupnost s predpisom, ki ga izda v roku dveh mesecev od uveljavitve zakona, podrobneje določi način sestave seznama, način ugotavljanja sorazmernih deležev vračila ter pogoje in roke vračanja teh deležev.

(3) Prejeto vračilo vrne lokalna skupnost v celoti v deležih, sorazmernih vlaganjem oseb, navedenih na seznamu iz prejšnjega odstavka tega člena. Lokalna skupnost začne vračati v roku 30 dni po prejemu vračila iz sklada za vračanje vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje (v nadaljnjem besedilu: sklad).

(4) Sorazmerni del vračil, ki pripadajo lokalni skupnosti iz naslova namenskih sredstev samoprispevka, mora lokalna skupnost nameniti izključno za investicije v infrastrukturo na območju, na katerem so bila zbrana sredstva samoprispevka.

II. POSTOPEK VRAČANJA VLAGANJ

7. člen

(vlaganje zahtevka)

(1) Zahtevek lahko vloži upravičenec iz 2. člena tega zakona v roku desetih mesecev od objave poziva, ki ga komisija iz 5. člena tega zakona objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, sicer se zahtevek ne upošteva.

(2) Zahtevek se s priloženimi dokazili vloži pri krajevno pristojnem državnem pravobranilstvu glede na sedež PTT organizacije oziroma SIS, v katera so bila opravljena vlaganja.

8. člen

(postopek pri državnem pravobranilcu)

(1) Vlagatelj zahtevka lahko dokazuje obstoj pravice do vračila vlaganj ter vrednost pravnega posla, vloženega dela in materiala z listinami, ki dokazujejo pravni posel iz 2. člena tega zakona, z računi in drugimi verodostojnimi listinami ali dokumenti.

(2) Če vlagatelj zahtevka ne razpolaga z listinami ali dokumenti iz prejšnjega odstavka, predloži državnemu pravobranilcu notarsko overjeno izjavo o vrsti in obsegu vlaganja v javno telekomunikacijsko omrežje. Telekom Slovenije, d.d. je dolžan državnemu pravobranilcu na podlagi pisne zahteve brezplačno in v roku največ 30 dni od prejema zahteve predložiti:

- podatek o datumu vključitve vlagatelja zahtevka kot naročnika v javno telekomunikacijsko omrežje, ter
- izjavo, ali se navedbe vlagatelja zahtevka o vrsti in obsegu njegovega vlaganja v javno telekomunikacijsko omrežje ujemajo s podatki iz dokumentacije Telekoma Slovenije, d.d. oziroma njegovih pravnih prednikov.

(3) Če se iz podatkov in izjav iz prejšnjega odstavka ne da ugotoviti dejanskega stanja, je Telekom Slovenije, d.d. dolžan državnemu pravobranilcu na podlagi dodatne pisne zahteve brezplačno in v roku, ki ga določi državni pravobranilec, v pisni ali elektronski obliki predložiti opis takrat nastalega in priključenega omrežja.

(4) V primeru nepopolnih podatkov iz drugega in tretjega odstavka tega člena državnemu pravobranilcu poda mnenje sodni izvedenec ali po potrebi sodni cenilec, čigar stroški se krijejo iz sklada iz 11. člena tega zakona. Listine in dokumenti iz drugega in tretjega odstavka tega člena ali mnenje izvedenca ali cenilca so podlaga za izračun višine vračila v skladu s 4. členom tega zakona.

(5) Državni pravobranilec na podlagi priloženih dokazov in tabele iz četrtega odstavka 5. člena tega zakona sestavi predlog za sklenitev pisne poravnave, ki se vroči vlagatelju

zahtevka po določbah zakona, ki ureja pravdni postopek, za osebno vročitev stranki, in z navedbo roka, v katerem se lahko sklene pisna poravnava, pri čemer rok ne sme biti daljši od treh mesecev. Predlogi za sklenitev pisne poravnave morajo biti pripravljeni do 30. novembra 2006.

(6) Pisna poravnava, ki jo podpišeta vlagatelj zahtevka in državni pravobranilec, je izvršilni naslov za sodno izvršbo v breme sklada.

(7) Telekom Slovenije, d.d. je dolžan komisiji in upravičencu, ki izkaže pravni interes, predložiti vse podatke, s katerimi razpolaga, in omogočiti vpogled v dokumentacijo, ki se nanaša na vračila vlaganj, ki so predmet tega zakona.

(8) Če vlagatelj zahtevka in državni pravobranilec ne skleneta pisne poravnave v roku, določenem v petem odstavku tega člena, lahko vlagatelj zahtevka v dveh mesecih po preteku navedenega roka začne postopek pred pristojnim sodiščem. Pri odločanju glede vračila vlaganj se smiselno uporabljajo določbe glede določitve odškodnine, določene v zakonu, ki ureja nepravdni postopek.

8.a člen

(reševanje zahtevkov pred sodiščem)

(1) Če državni pravobranilec zavrne zahtevek za vračilo vlaganj, lahko vlagatelj zahtevka v dveh mesecih po zavrnitvi zahtevka vloži predlog za rešitev zahtevka na pristojno okrajno sodišče, ki odloča o zahtevku po splošnih določbah zakona, ki ureja nepravdni postopek.

(2) Če državni pravobranilec ne pripravi predloga za sklenitev pisne poravnave v predpisanem roku ali ne odgovori vlagatelju zahtevka, ali je upravičenec po tem zakonu, lahko vlagatelj zahtevka v dveh mesecih po izteku predpisanega roka za pripravo predloga za sklenitev pisne poravnave vloži predlog za rešitev zahtevka na pristojno okrajno sodišče, ki odloča o zahtevku po splošnih določbah zakona, ki ureja nepravdni postopek.

9. člen

(pravno nasledstvo)

(1) Če vlagatelj zahtevka ni pogodbeni stranka iz 2. člena tega zakona, mora državnemu pravobranilcu predložiti dokaz o pravnem nasledstvu.

(2) V kolikor ga mora vlagatelj zahtevka še pridobiti, državni pravobranilec odloži sklenitev pisne poravnave do pridobitve dokaza o pravnem nasledstvu.

10. člen

(pristojni organ za zbiranje zakonitih izvršilnih naslovov)

(1) Upravičenec mora v 30 dneh od dneva sklenitve pisne poravnave le to dostaviti komisiji.

(2) Komisija o upravičencih, ki so ji dostavili zakonit izvršilni naslov, mesečno pripravlja seznam, ki vsebuje vse podatke, ki so potrebni, da se vračilo izvede ter ta seznam zadnji dan tekočega meseca posreduje organu, ki upravlja s skladom iz 11. člena tega zakona.

11. člen

(sklad za vračanje vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje)

(1) Z namenom izvajanja tega zakona ustanovi Republika Slovenija na podlagi tega zakona sklad kot evidenčni račun v okviru državnega proračuna.

(2) Vir financiranja sklada je kupnina od prodaje državnega deleža v Telekomu Slovenije, d.d.

(3) Sklad se ustanovi za čas do dokončne izvedbe vračil vlaganj tistim upravičencem, ki so v roku iz drugega odstavka 12. člena tega zakona komisiji dostavili zakonit izvršilni naslov.

(4) Upravitelj sklada je ministrstvo, ki je pristojno za elektronske komunikacije.

12. člen

(začetek vračanja)

(1) Kupnina od prodaje državnega deleža v Telekomu Slovenije, d.d. se v višini, ki je potrebna za izvedbo tega zakona, izloči v sklad.

(2) Zneski iz tretjega in petega odstavka 8. člena tega zakona se začnejo vračati upravičencem v roku enega meseca po prvem vplačilu kupnine od privatizacije državnega deleža v Telekomu Slovenije, d.d.

(3) Začetek vračanj komisija objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

(4) Po poteku roka iz drugega odstavka tega člena upravitelj sklada na podlagi seznamov iz drugega odstavka 10. člena tega zakona začne vračati zneske iz 4. člena tega zakona, in sicer po vrstnem redu prispetja zakonitega izvršilnega naslova na komisijo.

13. člen

(neporabljena sredstva)

Po poteku časa obstoja sklada se sredstva, ki so v skladu ostala neporabljena, vplačajo v proračun in se porabijo v namen vračil upravičencem z zakonitim izvršilnim naslovom.

III. NADZOR

14. člen

(pristojnosti za nadzor)

Nadzorstvo nad izvajanjem tega zakona opravljajo inšpektorji, ki so pristojni za proračun.

IV. KAZENSKA DOLOČBA

15. člen

(prekrški)

Z denarno kaznijo 500.000 tolarjev se za prekršek kaznuje odgovorna oseba lokalne skupnosti, če:

1. v roku ne objavi na krajevno običajen način seznama fizičnih in pravnih oseb, ki nastopajo kot dejanski končni upravičenci (prvi odstavek 6. člena),

2. v roku ne izda predpisa in ne vrača v skladu z določili predpisa (drugi in tretji odstavek 6. člena),

3. v roku ne začne vračati v deležih sorazmernih vlaganjem oseb, navedenih na seznamu (tretji odstavek 6. člena).

Zakon o vračanju vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje – ZVVJTO (Uradni list RS, št. 58/02) vsebuje naslednjo končno določbo:

V. KONČNA DOLOČBA

16. člen

(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o vračanju vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje – ZVVJTO-A (Uradni list RS, št. 55/03) vsebuje naslednjo končno določbo:

4. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah Zakona o vračanju vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje – ZVVJTO-B (Uradni list RS, št. 86/04) vsebuje naslednjo prehodno in končno določbo:

2. člen

Zahtevki, vloženi po roku, ki ga je določal prvi odstavek 7. člena Zakona o vračanju vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje (Uradni list RS, št. 83/03 – uradno prečiščeno besedilo), in pred uveljavitvijo tega zakona, se štejejo kot pravočasno vloženi.

3. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o vračanju vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje – ZVVJTO-C (Uradni list RS, št. 60/06) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

8. člen

Komisija v enem mesecu po uveljavitvi tega zakona pripravi predlog dopolnitve tabele, tako da ta vsebuje vse podatke iz 3. člena tega zakona.

9. člen

Ne glede na pretečeni rok iz prvega odstavka 7. člena Zakona o vračanju vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje (Uradni list RS, št. 26/05 – uradno prečiščeno besedilo) lahko upravičenec vloži zahtevek v 90 dneh od objave novega poziva, ki ga komisija objavi v Uradnem listu Republike Slovenije v dveh mesecih po uveljavitvi tega zakona.

10. člen

Postopki vračanja vlaganj, ki do uveljavitve tega zakona še niso bili zaključeni, se dokončajo po določbah tega zakona.

Za zahtevke, vložene pred uveljavitvijo tega zakona, morajo biti predlogi za sklenitev pisne poravnave pripravljeni do 30. septembra 2006.

11. člen

Državno pravobranilstvo preračuna višine vračil v že sklenjenih pisnih poravnah ob upoštevanju določb tega zakona.

V primerih, ko je preračunana vrednost vračila ugodnejša za vlagatelja zahtevka, državni pravobranilec pripravi predlog aneksa k pisni poravnavi, ki se vroči vlagatelju zahtevka v skladu s petim odstavkom 8. člena Zakona o vračanju vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje (Uradni list RS, št. 26/05 – uradno prečiščeno besedilo).

Predlogi aneksov morajo biti pripravljeni do 30. novembra 2006.

12. člen

Državno pravobranilstvo ponovno pregleda zavrnjene zahtevke in jih obravnava v skladu z določbami tega zakona.

13. člen

V obdobju do ustanovitve sklada iz 11. člena Zakona o vračanju vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje (Uradni list RS, št. 26/05 – uradno prečiščeno besedilo) stroške sodnega izvedenca oziroma sodnega cenilca začasno pokriva ministrstvo, pristojno za elektronske komunikacije.

14. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

4673. Zakon o izobraževanju odraslih (uradno prečiščeno besedilo) (ZIO-UPB1)

Na podlagi 153. člena Poslovnika državnega zbora je Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 29. septembra 2006 potrdil uradno prečiščeno besedilo Zakona o izobraževanju odraslih, ki obsega:

- Zakon o izobraževanju odraslih – ZIO (Uradni list RS, št. 12/96 z dne 29. 2. 1996),
- Zakon o višjem strokovnem izobraževanju – ZVSI (Uradni list RS, št. 86/04 z dne 5. 8. 2004) in
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o izobraževanju odraslih – ZIO-A (Uradni list RS, št. 69/06 z dne 3. 7. 2006).

Št. 602-10/94-2/5

Ljubljana, dne 29. septembra 2006

EPA 948-IV

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
France Cukjati, dr. med., l.r.

ZAKON O IZOBRAŽEVANJU ODRASLIH uradno prečiščeno besedilo (ZIO-UPB1)

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(vsebina zakona)

Izobraževanje odraslih po tem zakonu obsega izobraževanje, izpopolnjevanje, usposabljanje in učenje oseb, ki so izpolnile osnovnošolsko obveznost in si želijo pridobiti, posodobiti, razširiti in poglobiti znanje, pa pri tem izobraževanju nimajo statusa učenca, dijaka ali študenta.

Izobraževanje odraslih po programih osnovnošolskega, poklicnega, srednjega strokovnega, gimnazijskega ter višjega strokovnega izobraževanja se ureja z zakoni, ki urejajo ta področja izobraževanja, in s tem zakonom.

Izobraževanje odraslih v visokem šolstvu se ureja z zakonom, ki ureja področje visokega šolstva.

2. člen

(načela)

Izobraževanje odraslih temelji na naslednjih načelih:

- vseživljenjskost izobraževanja,
- dostopnost izobraževanja pod enakimi pogoji,
- svoboda in avtonomnost pri izbiri poti, vsebine, oblik, sredstev in metod izobraževanja,
- laičnost izobraževanja odraslih, ki se opravlja kot javna služba,

- strokovna in etična odgovornost izobraževalcev,
- spoštovanje osebnosti in dostojanstva vsakega udeleženca in
- v izobraževanju odraslih, ki daje javno veljavno izobrazbo, doseganje enakih standardov kot v izobraževanju mladine.

II. UDELEŽENCI IZOBRAŽEVANJA ODRASLIH

3. člen

(udeleženec izobraževanja)

Oseba, ki se vključi v izobraževalni program za odrasle, pridobi status udeleženca izobraževanja odraslih.

V izobraževanje po javno veljavnih izobraževalnih programih za odrasle se lahko vključijo odrasli, ki izpolnjujejo pogoje glede predhodne izobrazbe ali posebnih psihofizičnih sposobnosti, predpisanih za vključitev.

4. člen

(pravice)

Udeleženci izobraževanja odraslih imajo pravico do strokovno organiziranega izobraževanja, do sodelovanja pri upravljanju organizacije, v kateri se izobražujejo, če je z aktom o njeni ustanovitvi tako določeno, pravico do izobraževalnega dopusta in druge pravice, določene z drugimi predpisi ali kolektivnimi pogodbami.

Udeleženci izobraževanja odraslih, ki se izobražujejo po javno veljavnih programih osnovnošolskega, poklicnega, srednjega in višjega strokovnega izobraževanja, imajo pravico do zdravstvenega varstva iz obveznega zdravstvenega zavarovanja v skladu z zakonom, ki ureja zdravstveno varstvo in zdravstveno zavarovanje, in pravico do drugih ugodnosti ter pravic (na primer: prevozi, štipendiranje, opravljanje začasnih ali občasnih del prek pooblaščenice organizacije za posredovanje dela) v skladu s posebnimi predpisi, če niso v delovnem razmerju, prijavljeni kot brezposelne osebe ali se ne izobražujejo v skladu s predpisi o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti. Omenjene pravice je mogoče uveljavljati do dopolnjenega 27. leta starosti.

5. člen

(prenehanje statusa)

Status udeleženca izobraževanja odraslih preneha, ko udeleženec uspešno konča izobraževanje ali z izpisom iz tega izobraževanja.

III. IZOBRAŽEVALNI PROGRAMI

6. člen

(vsebina izobraževanja)

V izobraževanju odraslih si udeleženci izobraževanja odraslih pridobivajo posamezna znanja, spretnosti in veščine, lahko pa tudi javno veljavno izobrazbo.

7. člen

(izobraževalni programi)

Udeleženci izobraževanja odraslih si pridobivajo znanja, spretnosti in veščine po posebnih izobraževalnih programih za odrasle in po delih izobraževalnih programov za mladino.

Programi iz prejšnjega odstavka so programi za zviševanje splošno izobraževalne in kulturne ravni prebivalstva, funkcionalno opismenjevanje, spopolnjevanje znanja za delo in poklic, za izobraževanje in usposabljanje brezposelnih, izobraževanje za demokracijo, učenje tujih jezikov, učenje slovenskega jezika za tujce, izobraževanje za kvaliteto življenja, izobraževanje za uveljavljanje posebnih pravic manjšin in

odraslih s posebnimi potrebami in posebnih skupin ter drugo splošno izobraževanje odraslih.

Znanja, spretnosti in veščine, pridobljene po izobraževalnih programih za odrasle in drugih izobraževalnih programih, sprejetih po predpisih, ki ne urejajo področja vzgoje in izobraževanja, za katere je pristojni strokovni svet ugotovil enakovredni izobražbeni standard, ali po delih izobraževalnih programov za mladino, po katerih se pridobi javno veljavna izobrazba, imajo javno veljavnost, ki se izkazuje z javno listino.

8. člen

(javno veljavna izobrazba)

Javno veljavna izobrazba se pridobi po javno veljavnih izobraževalnih programih za odrasle.

Javno veljavna izobrazba se lahko pridobi tudi z ugotavljanjem in potrjevanjem znanja, z izpiti ali na podlagi javnih listin iz tretjega odstavka 7. člena tega zakona.

9. člen

(dokazovanje znanja z izpiti)

Odrasli lahko z izpiti dokazujejo znanje, ne glede na način njegovega pridobivanja, pri državnem izpitnem centru.

Kadar se v primerih iz prejšnjega odstavka dokazuje znanje iz izobraževalnih programov, po katerih se pridobi javno veljavna izobrazba, oziroma njihovih delov, odloči o enakovrednosti standarda znanja, ki se ugotavlja in potrjuje z izpiti, pristojni strokovni svet, v drugih primerih pa Strokovni svet Republike Slovenije za izobraževanje odraslih.

10. člen

(izobraževalni programi)

Javno veljavni izobraževalni program za odrasle ima splošni in posebni del:

1. Splošni del vsebuje:

- ime programa,
- obseg izobraževanja po programu in
- pogoje za vključitev v izobraževanje, za napredovanje in dokončanje izobraževanja.

2. Posebni del vsebuje predmetne kataloge znanj in izpitne kataloge, v katerih se navedejo:

- standardi in vsebine znanj, spretnosti in veščin,
- oblike in načini preverjanja znanja,
- znanja, ki se preverjajo,
- minimalno število ur organiziranega izobraževalnega dela in obseg obveznih oblik izobraževalnega dela za udeležence izobraževanja,
- znanja, ki jih morajo imeti izvajalci programa in
- javna veljavnost znanj, spretnosti in veščin, ki se pridobijo z izobraževanjem po programu.

Obseg in vsebina izobraževalnih programov za odrasle na področju osnovnošolskega izobraževanja, nižjega in srednjega poklicnega izobraževanja, srednjega strokovnega in tehničnega izobraževanja, srednjega splošnega izobraževanja in višjega strokovnega izobraževanja se določita v skladu z zakoni, ki urejajo ta področja.

11. člen

(objava)

Izobraževalni program za izobraževanje odraslih mora biti objavljen do razpisa za vpis.

IV. POGOJI ZA OPRAVLJANJE IZOBRAŽEVANJA ODRASLIH

12. člen

(opravljanje dejavnosti)

Izobraževanje odraslih opravljajo učitelji, predavatelji višjih strokovnih šol, organizatorji izobraževanja odraslih in

drugi strokovni delavci v ljudskih univerzah, šolah oziroma njihovih enotah, specializiranih organizacijah za izobraževanje odraslih, in drugih organizacijah, ki so registrirane za izobraževanje odraslih (v nadaljnjem besedilu: organizacije za izobraževanje odraslih), v podjetniških izobraževalnih centrih in zasebniki, ki imajo status zasebnega učitelja.

Statusna vprašanja organizacij za izobraževanje odraslih in pogoji za strokovne delavce se urejajo v skladu z zakonom, ki ureja organizacijo vzgoje in izobraževanja, če s tem zakonom ni drugače določeno.

13. člen

(pogoji za opravljanje dejavnosti)

Organizacije za izobraževanje odraslih, ki izvajajo izobraževalne programe, financirane iz javnih sredstev, morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- da ima strokovni delavec, ki organizira izobraževanje, visokošolsko izobrazbo ustrezne smeri, pedagoško-andragoško izobrazbo in strokovni izpit, predpisan za področje izobraževanja (v nadaljnjem besedilu: strokovni izpit),
- da ima zagotovljene učitelje in druge strokovne delavce, ki izpolnjujejo pogoje, predpisane za posamezna področja izobraževanja in
- da razpolaga s prostori in opremo, predpisano za izvedbo posameznega izobraževalnega programa.

Smer visokošolske izobrazbe in minimalne standarde prostorov in opreme, določi minister, pristojen za izobraževanje odraslih (v nadaljnjem besedilu: minister). V postopku priprave si mora minister pridobiti mnenje pristojnega strokovnega sveta.

14. člen

(vpis v razvid)

Organizacije za izobraževanje odraslih, ki bodo izvajale javno veljavne programe ali programe, ki se financirajo iz javnih sredstev, lahko začnejo opravljati izobraževalno dejavnost po vpisu v razvid, ki ga vodi ministrstvo, pristojno za izobraževanje odraslih.

V. JAVNE ORGANIZACIJE ZA IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH

15. člen

(ustanavljanje)

Javne organizacije za izobraževanje odraslih ustanovi lokalna skupnost, lahko pa tudi država.

Javna organizacija za izobraževanje odraslih se lahko ustanovi kot javni zavod ali organizira kot organizacijska enota vzgojnoizobraževalnega zavoda, zavoda ali druge pravne osebe.

Javna organizacija za izobraževanje odraslih se lahko ustanovi, če je izkazana potreba in zagotovljeno financiranje oziroma sofinanciranje programov, ki naj bi jih izvajala.

16. člen

(direktor, ravnatelj, vodja enote)

Poslovodni organ in andragoški vodja organizacije za izobraževanje odraslih je direktor.

Javno organizacijo za izobraževanje odraslih, ki se organizira kot organizacijska enota, vodi ravnatelj ali vodja enote. Funkcijo ravnatelja lahko opravlja tudi pooblaščen osebna pravne osebe, v okviru katere se organizira organizacijska enota.

Direktor, pomočnik direktorja, ravnatelj oziroma vodja enote morajo imeti visokošolsko izobrazbo, pedagoško-andragoško izobrazbo, strokovni izpit in najmanj pet let delovnih izkušenj, od tega najmanj tri leta v izobraževanju odraslih.

17. člen

(strokovni organi)

Strokovni organi v javni organizaciji za izobraževanje odraslih so:

- andragoški zbor,
- strokovni aktiv in
- vodja izobraževalnega področja.

18. člen

(andragoški zbor)

Andragoški zbor sestavljajo strokovni delavci in učitelji javnega zavoda za izobraževanje odraslih, ki izvajajo izobraževalne programe za odrasle.

Andragoški zbor:

- obravnava in odloča o strokovnih vprašanjih, povezanih z izobraževalnim delom,
- daje mnenje o letnem delovnem načrtu,
- odloča o posodobitvah izobraževalnega dela,
- daje mnenje o imenovanju direktorja, ravnatelja oziroma vodje enote,
- daje pobude za napredovanje strokovnih delavcev in mnenje o predlogih poslovnega organa in
- opravlja druge naloge v skladu z zakonom.

19. člen

(strokovni aktiv)

Strokovni aktiv sestavljajo strokovni delavci – organizatorji izobraževanja in učitelji na posameznem izobraževalnem področju.

Strokovni aktiv obravnava problematiko posameznega izobraževalnega področja, usklajuje merila za preverjanje in ocenjevanje znanja udeležencev ter za evalvacijo izobraževalnega in drugega dela, daje andragoškemu zboru predloge za izboljšanje izobraževalnega dela, obravnava pripombe udeležencev izobraževanja ter opravlja druge strokovne naloge, določene z letnim delovnim načrtom.

20. člen

(vodja izobraževalnega področja)

Vodja izobraževalnega področja vodi delo strokovnega aktiva, načrtuje in organizira izobraževanje, analizira izobraževalno delo in njegove rezultate, spremlja napredovanje udeležencev izobraževanja, opravlja in organizira svetovalno delo in opravlja druge naloge, določene z letnim delovnim načrtom.

21. člen

(zveza organizacij za izobraževanje odraslih)

Organizacije za izobraževanje odraslih, ki izvajajo izobraževalne programe, ki se financirajo iz javnih sredstev, se za uresničevanje skupnih nalog pri razvoju in pospeševanju izobraževanja odraslih, ki je v javnem interesu, za medsebojno usklajevanje in sodelovanje ter za sodelovanje z drugimi organizacijami, strokovnimi in upravnimi organi, lahko združujejo v zveze.

VI. NACIONALNI PROGRAM
IZOBRAŽEVANJA ODRASLIH

22. člen

(nacionalni program)

Javni interes v izobraževanju odraslih se določi z nacionalnim programom, ki ga sprejme Državni zbor na predlog Vlade Republike Slovenije.

Pred določitvijo predloga nacionalnega programa iz prejšnjega odstavka tega člena si mora vlada pridobiti mnenje Strokovnega sveta Republike Slovenije za izobraževanje odraslih.

23. člen

(vsebina)

Nacionalni program za izobraževanje odraslih:

- opredeli cilje izobraževanja odraslih,
- določi prednostna področja izobraževanja odraslih,
- opredeli dejavnosti, potrebne za izvajanje izobraževanja odraslih in
- določi globalni obseg javnih sredstev.

VII. LETNI PROGRAM IZOBRAŽEVANJA ODRASLIH

24. člen

(letni program)

Izvajanje nacionalnega programa se določi z letnim programom, ki ga sprejme Vlada Republike Slovenije.

Letni program določa izobraževalne programe, ki se financirajo iz javnih sredstev, obseg in vrsto dejavnosti, potrebnih za njegovo uresničevanje, obseg sredstev, ki se zagotovijo v državnem proračunu, in ministrstva, pristojna za izvedbo programa (v nadaljnjem besedilu: pristojna ministrstva).

Pred sprejemom letnega programa iz prejšnjega odstavka tega člena si mora vlada pridobiti mnenje Strokovnega sveta Republike Slovenije za izobraževanje odraslih.

Med izobraževalne programe in dejavnosti iz drugega odstavka tega člena spadajo:

– izobraževalni programi osnovnošolskega izobraževanja za odrasle, ki niso zaključili tega izobraževanja, izobraževalni programi za pridobitev prvega poklica za odrasle, ki so zaključili samo osnovnošolsko izobraževanje, program desetega leta, ki obsega enoletno dopolnjevanje osnovnošolske izobrazbe za odrasle, ki ne nadaljujejo izobraževanja, in izobraževalni programi iz drugega odstavka 7. člena tega zakona in

– infrastrukturne dejavnosti v izobraževanju odraslih, ki obsegajo raziskovalno, razvojno in svetovalno delo, razvoj in vzdrževanje informacijskega sistema, publicistično dejavnost, pripravo in spremljanje standardov in normativov, mednarodno sodelovanje, razvoj javne službe, izpopolnjevanje in usposabljanje andragoških delavcev in druge naloge, pomembne za razvoj dejavnosti izobraževanja odraslih.

Letne programe lahko sprejmejo tudi lokalne skupnosti.

25. člen

(izvajalci)

Izobraževalne programe iz prejšnjega člena tega zakona izvajajo javne in druge organizacije za izobraževanje odraslih.

Izobraževalne programe za pridobitev prvega poklica izvajajo šole, lahko pa tudi javne in druge organizacije za izobraževanje odraslih, če izpolnjujejo pogoje, predpisane za izvajanje teh programov.

Infrastrukturne dejavnosti, določene z letnim programom, izvajajo raziskovalno-razvojne organizacije za izobraževanje odraslih, visokošolski zavodi in druge organizacije ali posamezniki, ki izpolnjujejo predpisane pogoje.

26. člen

(izvajanje letnega programa)

Izvajanje letnega programa omogočajo pristojna ministrstva oziroma skladi. V ta namen:

- odločajo o razmestitvi programov,
- objavljajo javne razpise za izvajanje letnih programov in sklepajo pogodbe,
- spremljajo izvajanje letnega programa in sprejemajo ukrepe, ki so potrebni za njegovo izvajanje,
- dodeljujejo sredstva za financiranje izobraževalnih programov in infrastrukturnih dejavnosti in

– opravljajo druge naloge, določene z letnim programom.

27. člen
(razmestitev programov)

Pri razmestitvi programov iz prejšnjega člena se upoštevata zlasti načeli racionalne izrabe izobraževalnih zmogljivosti ter krajevnosti bližine in dostopnosti izobraževanja.

VIII. FINANCIRANJE

28. člen
(viri)

Sredstva za izvajanje letnega programa se zagotavljajo iz državnega proračuna, lahko pa tudi iz sredstev lokalnih skupnosti (v nadaljnjem besedilu: javna sredstva), in drugih virov.

a) *Državni proračun*

29. člen
(obseg sredstev)

Iz državnega proračuna se v skladu z normativi in standardi ter obsegom izobraževanja zagotavljajo sredstva:

- za investicije v javne organizacije za izobraževanje odraslih, katerih ustanoviteljica je država,
- za materialne stroške ter za investicijsko vzdrževanje in obnovo nepremičnin in opreme v javnih organizacijah za izobraževanje odraslih, katerih ustanoviteljica je država,
- javnim organizacijam za izobraževanje odraslih za plače s prispevki in davki za andragoške in druge strokovne delavce organizatorje izobraževanja, na podlagi sistemizacije in zasedbe delovnih mest v skladu z zakonom ter kolektivno pogodbo, odvisno od obsega izobraževanja po izobraževalnih programih, določenih z letnimi programi izobraževanja odraslih,
- za kritje stroškov za izvajanje izobraževalnih programov, ki obsegajo sredstva za plače, avtorske honorarje in materialne stroške za izvedbo programov oziroma dela teh stroškov, kadar za posamezne izobraževalne programe ni zagotovljeno financiranje iz javnih sredstev v celoti, in za izobraževalne programe, ki se sofinancirajo najmanj do tretjine iz drugih virov,
- za opravljanje infrastrukturnih dejavnosti, ki obsegajo sredstva za plače, avtorske honorarje in materialne stroške in
- za druge namene, določene z letnim programom.

b) *Sredstva lokalne skupnosti*

30. člen
(obseg sredstev)

Iz sredstev lokalnih skupnosti se zagotavljajo sredstva:

- za investicije v organizacije za izobraževanje odraslih, katerih ustanoviteljica je lokalna skupnost,
- za kritje neprogramskih stalnih stroškov organizacijam za izobraževanje odraslih, katerih ustanoviteljica je lokalna skupnost, in ki obsegajo najmanj materialne stroške za obratovanje in investicijsko vzdrževanje, odvisno od obsega izobraževanja in
- za izvedbo programov, določenih z letnim programom izobraževanja odraslih, ki ga sprejme lokalna skupnost.

31. člen
(standardi in normativi)

Standarde in normative iz 29. člena tega zakona določi minister. V postopku priprave si minister pridobi mnenje pristojnega strokovnega sveta.

32. člen
(javni razpis)

Izvajalce letnega programa izberejo pristojna ministrstva na podlagi javnega razpisa.

Za izvedbo izobraževalnega programa za odrasle se lahko iz državnega proračuna dodelijo sredstva organizaciji za izobraževanje odraslih, če le ta izkaže, da ima vsaj eno tretjino sredstev, potrebnih za izvedbo programa, zagotovljeno iz drugih virov.

Določba prejšnjega odstavka ne velja za financiranje izobraževalnih programov osnovnošolskega izobraževanja in izobraževalnih programov, za katere je z letnim programom tako določeno.

33. člen
(pogodba)

Z izvajalcem letnega programa pristojno ministrstvo sklene pogodbo.

S pogodbo o izvedbi izobraževalnih programov se določijo:

- vrste in število izobraževalnih programov in število udeležencev oziroma oddelkov in izobraževalnih skupin,
- število učiteljev in drugih strokovnih delavcev, potrebnih za izvedbo programa,
- višina sredstev, ki se zagotavljajo iz državnega proračuna in dinamika zagotavljanja,
- način spremljanja izpolnjevanja pogodbenih obveznosti in
- druge medsebojne pravice in obveznosti.

S pogodbo o zagotavljanju izobraževalne infrastrukture se določijo:

- obseg storitev izobraževalne infrastrukture in način njene uporabe,
- obseg sredstev, ki se zagotavljajo iz republiškega proračuna,
- spremljanje uresničevanja pogodbenih obveznosti in
- druge medsebojne pravice in obveznosti.

S pogodbo za pripravo razvojnega projekta pa tudi:

- vsebina in obseg naloge oziroma projekta,
- čas izdelave,
- pričakovani rezultati,
- obseg sredstev, ki se zagotovijo iz državnega proračuna in
- druge medsebojne pravice in obveznosti.

34. člen

(prispevki udeležencev izobraževanja)

Za izobraževanje odraslih, ki se v celoti financira iz javnih sredstev, organizacija za izobraževanje odraslih ne more zahtevati od udeležencev izobraževanja njihovega prispevka za kritje stroškov tega izobraževanja.

Za izobraževanje odraslih, ki se sofinancira iz javnih sredstev, se prispevki udeležencev znižajo za sorazmerni delež.

35. člen
(podzakonski predpis)

Način in postopke javnega razpisa in izbora izvajalcev, financiranje, sofinanciranje oziroma subvencioniranje in spremljanje izvajanja izobraževalnih programov in infrastrukturnih dejavnosti podrobneje določi minister.

IX. SKLADI

36. člen
(skladi)

Za financiranje letnega programa lahko država ustanovi sklad za izobraževanje odraslih (v nadaljnjem besedilu: sklad).

Akt o ustanovitvi sklada določi vire, način in pogoje pridobivanja sredstev za uresničevanje namena, za katerega je sklad ustanovljen.

Na sklad se prenesejo sredstva za financiranje izobraževalnih programov iz državnega proračuna. V sklad se lahko združujejo tudi sredstva iz drugih virov.

Javna sredstva se skladu zagotavljajo v skladu z normativi in standardi, ki jih določi minister.

Sklade lahko ustanovijo tudi lokalne skupnosti in druge pravne in fizične osebe.

37. člen (upravni odbor)

Poslovanje sklada iz prvega odstavka prejšnjega člena vodi upravni odbor, ki ga sestavlja deset članov. Člane imenuje vlada na predlog ministra, pristojnega za izobraževanje odraslih. V upravni odbor se imenujejo predstavniki ministrstev, delodajalcev, sindikatov in strokovne javnosti.

Način upravljanja skladov iz petega odstavka prejšnjega člena določijo ustanovitelji z ustanovitvenim aktom.

38. člen (status sklada)

Sklad je pravna oseba javnega prava.

Sklad posluje v skladu z zakoni in drugimi predpisi, ki veljajo za javne zavode.

S statutom sklada se podrobneje določijo organizacija, naloge, način odločanja in druga vprašanja, pomembna za opravljanje dejavnosti in poslovanje javnega sklada.

39. člen (namenska poraba sredstev)

Sredstva sklada se lahko uporabljajo le za namene, za katere je bil sklad ustanovljen.

40. člen (poročilo)

Sklad mora vsako leto do konca februarja predložiti ustanovitelju poročilo o svojem delu v preteklem letu.

41. člen (nadzor)

Revizijo in nadzor nad skladi opravlja računsko sodišče.

X. ORGANIZACIJA IZOBRAŽEVANJA

42. člen (letni delovni načrt)

V organizacijah za izobraževanje odraslih, ki izvajajo javno veljavne izobraževalne programe in programe, ki so financirani, sofinancirani ali subvencionirani iz javnih sredstev, se izvaja izobraževalno delo po letnem delovnem načrtu, ki vsebuje:

- predviden obseg in razporeditev izobraževalnega in drugega dela v posameznem letu,
- roke za opravljanje izpitov,
- delo poslovnega organa in strokovnih organov,
- sodelovanje z drugimi organizacijami za izobraževanje odraslih, s šolami, društvi in združenji ter
- druge naloge.

43. člen

Organizacije iz prejšnjega člena morajo v posebni publikaciji predstaviti izobraževalne programe, ki jih izvajajo, ter svojo organizacijo dela. Te organizacije vodijo tudi kroniko o svojem delu.

44. člen (vpis)

V izobraževanje po izobraževalnih programih, določenih z letnim programom, se odrasli vključujejo na podlagi javnega razpisa.

Z razpisom se objavijo:

- pogoji za vpis v skladu s tem zakonom, izobraževalnim programom in pravili organizacije za izobraževanje odraslih,
- število prostih vpisnih mest,
- način in pogoji izvedbe izobraževanja ter pogoji za uspešno dokončanje izobraževanja,
- javna veljavnost izobraževalnega programa in
- višina prispevka na posameznega odraslega udeleženca izobraževanja, če izobraževanje ni v celoti financirano iz javnih sredstev oziroma je le sofinancirano ali subvencionirano.

Razpis iz prejšnjega odstavka mora biti objavljen najkasneje en mesec pred začetkom izobraževanja.

Podrobnejše določbe o vpisu in izvedbi razpisa določi minister.

45. člen (omejitev vpisa)

Če se na razpis prijavi več kandidatov, kot jih je v izobraževalni program mogoče vpisati, se pri izbiri kandidatov upošteva stopnja izpolnjevanja pogojev, pomembnih za izobraževanje, v katerega se vključujejo in ki so določeni v razpisu za vpis.

46. člen (vpis po pogodbi)

Odrasli se lahko v izobraževalne programe, ki se ne financirajo, subvencionirajo ali sofinancirajo iz javnih sredstev, vključujejo tudi na podlagi pogodbe, ki jo sklenejo z izobraževalno organizacijo za odrasle.

47. člen

(druge posebnosti organizacije izobraževanja)

Časovna razporeditev izobraževanja v šolskem oziroma študijskem letu in izobraževalno delo v posameznem dnevu in tednu se v izobraževanju odraslih lahko razporeja drugače, kot je to sicer določeno s šolskim koledarjem.

Izobraževalna organizacija mora najmanj dvakrat letno objaviti roke za izpite iz izobraževalnih programov, ki jih izvaja.

Značilnostim, potrebam in možnostim udeležencev izobraževanja odraslih se prilagajajo tudi trajanje izobraževanja, zaporedje pouka posameznih predmetov ali predmetnih področij, načini in oblike preverjanja in ocenjevanja znanja in njihovo napredovanje.

XI. DRŽAVNI IZPITNI CENTER

48. člen (pristojnosti)

Državni izpitni center:

1. pripravlja kataloge in standarde znanj, spretnosti in veščin, katerih obvladovanje je pogoj za pridobitev javne listine;
2. organizira preizkuse znanja in v ta namen:
 - oblikuje izpitne komisije za posamezna izobraževalna področja in organizira usposabljanje njihovih članov,
 - razpisuje roke, kraj in pogoje za preizkuse znanja ter vodi evidenco o teh preizkusih in
 - izdaja listine o uspešno opravljenih preizkusih znanja;

3. skrbi za vključevanje in povezovanje sistema pridobivanja javno priznane izobrazbe oziroma posameznih znanj v mednarodne certifikatne sisteme in za usklajevanje izobrazbenih standardov s standardi teh sistemov.

49. člen

(podzakonski predpis)

Način vodenja evidence, obliko in vsebino listin o preizkusih znanja podrobneje določi minister, pristojen za izobraževanje odraslih.

XII. EVIDENCE IN DOKUMENTACIJA TER VARSTVO OSEBNIH PODATKOV

50. člen

(uporaba predpisov o varstvu osebnih podatkov)

Organizacije za izobraževanje odraslih zbirajo, obdelujejo, shranjujejo, posredujejo in uporabljajo podatke, vsebovane v zbirkah podatkov, ki jih vodijo v skladu s predpisi o varstvu osebnih podatkov, če s tem zakonom ni določeno drugače.

51. člen

(vrsta zbirk)

Organizacije za izobraževanje odraslih vodijo naslednje zbirke podatkov:

1. zbirko podatkov o udeležencih izobraževanja;

2. zbirko podatkov o napredovanju udeležencev izobraževanja, izdanih spričevalih in drugih listinah.

Zbirka podatkov iz 1. točke prejšnjega odstavka obsega podatke o udeležencu izobraževanja: ime in priimek, spol, datum, kraj in državo rojstva, prebivališče in državljanstvo ter telefonsko številko, na katero je mogoče posredovati nujna sporočila.

Zbirka podatkov iz 2. točke prvega odstavka tega člena obsega poleg podatkov iz prejšnjega odstavka še podatke o napredovanju posameznega udeleženca izobraževanja in o izdanih spričevalih in drugih listinah.

Evidence iz tega člena se hranijo trajno.

52. člen

(način zbiranja podatkov)

Podatki iz prejšnjega člena se zbirajo neposredno od posameznikov, na katere se podatki nanašajo.

53. člen

(namen in uporaba zbirk podatkov)

Osební podatki udeležencev izobraževanja iz zbirk podatkov iz 51. člena se zbirajo, obdelujejo, shranjujejo in uporabljajo za potrebe izobraževalnega dela in posredujejo pristojnim ministrstvom za izvajanje z zakonom določenih nalog.

Za potrebe znanstvenoraziskovalnega dela in pri izdelavi statističnih analiz se smejo osebni podatki uporabljati in objavljati tako, da identiteta udeleženca izobraževanja ni razvidna.

54. člen

(dokumentacija)

Organizacije za izobraževanje odraslih vodijo naslednjo dokumentacijo:

- evidenco o opravljenih učnih obveznostih,
- zapisnike izpitov,
- zapisnike sej izpitnih odborov in
- javne listine.

55. člen

(podzakonski predpis)

Podrobnejša navodila o načinu zbiranja podatkov, o strokovnih delavcih organizacije za izobraževanje odraslih, ki so pooblaščení za uporabo podatkov, vsebovanih v posameznih zbirkah, o načinu evidentiranja uporabe in posredovanja osebnih podatkov in o načinu njihovega uničenja po poteku roka uporabe, druge postopke in ukrepe zavarovanja podatkov predpiše minister.

XIII. KAZENSKÉ DOLOČBE

56. člen

(prekrški in kazni za prekrške)

Z globo od 500.000 do 2.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba, ki izobražuje po javno veljavnih izobraževalnih programih za odrasle, čeprav ni vpisana v razvid v skladu z zakonom.

Z globo od 250.000 do 1.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek iz prejšnjega odstavka odgovorna oseba pravne osebe.

Z globo od 250.000 do 1.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba, ki izvaja javno veljavni izobraževalni program za odrasle, če:

– izobraževalno delo opravljajo strokovni delavci, ki ne izpolnjujejo pogojev, določenih z zakonom in drugimi predpisi,

– se izobraževalno delo ne izvaja v obsegu, določenem z izobraževalnim programom,

– troši javna sredstva v nasprotju s pogodbo iz 33. člena tega zakona,

– terja od udeležencev izobraževanja njihov prispevek za kritje stroškov izobraževanja v nasprotju z določbami 34. člena tega zakona,

– ne zagotovi priprave letnega delovnega načrta organizacije za izobraževanje odraslih in če dela ne organizira v skladu s tem načrtom,

– vpisuje odrasle v nasprotju z določbami tega zakona o vpisu v izobraževanje odraslih,

– ne vodi dokumentacije in evidenc v skladu z določbami tega zakona.

Z globo od 50.000 do 300.000 tolarjev se kaznuje za prekršek iz prejšnjega odstavka odgovorna oseba pravne osebe.

XIV. NADZOR

57. člen

(nadzor)

Nadzor v izobraževanju odraslih se opravlja v skladu z zakonom, ki ureja šolsko inšpekcijo.

Zakon o izobraževanju odraslih – ZIO (Uradni list RS, št. 12/96) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

XV. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

58. člen

(strokovni delavci)

Strokovni delavec, ki ob uveljavitvi tega zakona ne izpolnjuje s tem zakonom predpisanih pogojev o izobrazbi, lahko še naprej opravlja delo v izobraževanju odraslih, če si v petih letih po njegovi uveljavitvi pridobi predpisano izobrazbo.

Ne glede na določbo prejšnjega odstavka tega člena, lahko delavec, ki ima za eno stopnjo nižjo izobrazbo, kot je predpisana s tem zakonom, pa ob uveljavitvi tega zakona opravlja delo delavca v vzgoji in izobraževanju že najmanj 20 let, še naprej opravlja delo v izobraževanju odraslih.

Strokovni delavec, ki si do uveljavitve tega zakona ni pridobil pedagoško-andragoške izobrazbe ali opravil strokovnega izpita, lahko še naprej opravlja delo v izobraževanju odraslih, če si v dveh letih pridobi pedagoško-andragoško izobrazbo oziroma opravi strokovni izpit.

59. člen

Ne glede na določbo tretjega odstavka 16. člena tega zakona je lahko do 1. 9. 2000 imenovan za direktorja, pomočnika direktorja, ravnatelja oziroma vodjo enote tudi, kdor ne izpolnjuje s tem zakonom določenih pogojev o izobrazbi.

Kdor je imenovan za direktorja, pomočnika direktorja, ravnatelja oziroma vodjo enote v skladu s prejšnjim odstavkom, si mora pridobiti z zakonom zahtevano izobrazbo najkasneje do 1. 9. 2002.

Direktorjem, pomočnikom direktorjev, ravnateljem oziroma vodjem enot, ki ne opravijo obveznosti v roku iz prejšnjega odstavka, preneha mandat na podlagi zakona.

60. člen

(podzakonski predpisi)

Minister izda podzakonske predpise iz tega zakona v enem letu po njegovi uveljavitvi.

61. člen

(uveljavitev zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o višjem strokovnem izobraževanju – ZVSI (Uradni list RS, št. 86/04) vsebuje tudi naslednjo prehodno določbo:

64. člen

(prenehanje določb)

Z uveljavitvijo tega zakona prenehajo veljati določbe Zakona o poklicnem in strokovnem izobraževanju (Uradni list RS, št. 12/96 in 44/2000) ter Zakona o izobraževanju odraslih (Uradni list RS, št. 12/96), ki se nanašajo na višje strokovne šole.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o izobraževanju odraslih – ZIO-A (Uradni list RS, št. 69/06) vsebuje naslednjo končno določbo:

3. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, 1. člen pa se začne uporabljati 1. septembra 2006.

MINISTRSTVA

4674. Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o prometni signalizaciji in prometni opremi na javnih cestah

Na podlagi tretjega odstavka 6. člena Zakona o javnih cestah (Uradni list RS, št. 33/06 – uradno prečiščeno besedilo) izdaja minister za promet v soglasju z ministrom za notranje zadeve in ministrom za okolje in prostor

P R A V I L N I K

o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o prometni signalizaciji in prometni opremi na javnih cestah

1. člen

V Pravilniku o prometni signalizaciji in prometni opremi na javnih cestah (Uradni list RS, št. 46/00) se v drugem odstavku 1. člena besedilo »danih v uporabo za« nadomesti z besedilom »ki se uporabljajo za javni«.

2. člen

V šesti alineji 1. točke 2. člena se za besedo »ovir« doda besedilo »v cestnem prometu«.

V deveti alineji 1. točke se besedilo »v cestnem prometu« nadomesti z besedilom »cestnega prometa«.

Prva alineja 2. točke se spremeni tako, da se glasi:

»znaki za obveščanje o kulturnih spomenikih, varovanih območjih narave in pomembnejših turističnih znamenitostih.«.

Druga alineja 2. točke se nadomesti z novo drugo alinejo, ki se glasi:

»znaki za obveščanje o smeri, v kateri so kulturni spomenik, varovano območje narave, pomembnejša turistična znamenitost ter objekt ali naprava znotraj znamenitosti ali naselja.«.

V četrti alineji 2. točke se beseda »podajanje« nadomesti z besedo »dajanje«.

3. člen

V 3. členu se doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»Kadar je ime dvojezičnega prometnega cilja ali prometnega cilja, ki je kraj zunaj Republike Slovenije izjemno dolgo, sme biti napisano tudi v dveh vrstah, in sicer tako, da je višina pisave v obeh vrstah enaka.«.

4. člen

V prvem odstavku 4. člena se beseda »stalna« nadomesti z besedo »nespremenljiva«.

Za drugim odstavkom se doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»Ne glede na določbe prejšnjega odstavka mora biti površina prometnih znakov I-14, I-15, I-36, I-37, I-38, I-38.1, I-39, I-40, II-1, II-2, II-4, II-33, III-1, III-3, III-4, III-5, III-6, III-120, III-120.1 in VI-8 izdelana iz svetlobnoodsevnih materialov najmanj tipa II.«.

V dosedanjem tretjem odstavku, ki postane četrti odstavek, se črta besedilo »s posebnimi svetilkami«, na koncu odstavka pa se doda nov stavek, ki se glasi: »Osvetlitev prometnih znakov ne sme slepiti udeležencev cestnega prometa.«.

Za dosedanjim tretjim odstavkom, ki postane četrti odstavek, se doda nov peti odstavek, ki se glasi:

»Na avtocestah, na hitrih cestah, na cestah, na katerih povprečni letni dnevni promet (PLDP) presega 10.000 vozil, ter na krožnih križiščih morajo biti vzdolžne in prečne označbe na vozišču izdelane iz materialov za debeloslojne označbe. Iz materialov za debeloslojne označbe morajo biti izdelane tudi označbe za zaznamovanje mest na vozišču, na katerih so izvedene trajne fizične ovire za umirjanje prometa.«.

Besedilo dosedanjega četrtega odstavka, ki postane šesti odstavek, se spremeni tako, da se glasi:

»Površina turistične in druge obvestilne signalizacije mora biti izdelana iz svetlobno odsevnih materialov tipa I, vsebina pa ne sme biti spremenljiva.«.

Besedilo dosedanjega petega odstavka, ki postane sedmi odstavek, se spremeni tako, da se glasi:

»Površina prometne opreme cest, ki se uporablja za vodenje in kanaliziranje prometa na območju del na cesti,

drugih ovir v cestnem prometu in poškodb vozišča, mora biti v celoti ali deloma izdelana iz svetlobno odsevnih materialov ali označena s svetlobno odsevnimi telesi.«.

Besedilo šestega odstavka, ki postane osmi odstavek, se spremeni tako, da se glasi:

»Na opremi za označevanje bližine roba vozišča oziroma roba robnega ali odstavnega pasu in na varnostnih ograjah morajo biti nameščena svetlobna ali svetlobno odsevna telesa.«.

V dosedanjem sedmem odstavku, ki postane deveti odstavek, se na koncu odstavka doda nov stavek, ki se glasi: »Znaki s spremenljivo vsebino morajo biti dobro vidni in ne smejo slepiti (prilagajanje svetilnosti) udeležencev cestnega prometa.«.

5. člen

Besedilo 6. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Grafični prikazi prometnih znakov ter simbolov za turistično in drugo obvestilno signalizacijo, določeni v tem pravilniku, so njegov sestavni del. Grafični prikazi prometne opreme cest, določeni v tem pravilniku, so približni in zgolj informativne narave.«.

6. člen

V 7. členu se grafični prikazi prometnih znakov I-16, I-23, I-30, I-38 in I-38.1 nadomestijo z novimi grafičnimi prikazi I-16, I-23, I-30, I-38 in I-38.1 iz priloge 1 k temu pravilniku.

V 1. točki prvega odstavka se besedilo »po svojih značilnostih ali zaradi pomanjkljive« nadomesti z besedilom »zaradi svojih značilnostih ali zaradi slabše«.

Besedilo 2. točke prvega odstavka se spremeni tako, da se glasi:

»znak **»nevaren spust«** (I-3) in znak **»nevaren vzpon«** (I-4), ki označujeta približevanje nevarnemu spustu oziroma nevarnemu vzponu, če pomeni višinska razlika ali naklon kakšno nevarnost, ki izhaja iz tega;«.

V 3. točki prvega odstavka se besedilo »utegne pomeniti« nadomesti z besedo »pomeni«.

Besedilo 7. točke prvega odstavka se spremeni tako, da se glasi:

»znak **»spolzko vozišče«** (I-11), ki označuje bližino dela ceste, na katerem je vozišče v določenih okoliščinah spolzko;«.

V 8. točki prvega odstavka se črta celotno besedilo za besedo »podlagi«.

V 9. točki prvega odstavka se besedilo »na cesti« nadomesti z besedilom »padlo na cesto«.

V 19. točki prvega odstavka se črta besedilo »stalno ali zaradi del na cesti začasno«.

V 22. točki prvega odstavka se besedilo »nima nobene prednosti« nadomesti z besedilom »ni nobena prednostna«.

V 24. točki prvega odstavka se besedilo **»križišče s krožnim prometom«** nadomesti z besedilom **»krožno križišče«**.

Besedilo 25. točke prvega odstavka se spremeni tako, da se glasi:

»znak **»tramvajska proga«** (I-31), ki označuje bližino mesta, na katerem pripelje tramvajska proga na vozišče ali ga prečka;«.

V 29. točki prvega odstavka se črta beseda »na-stanka«.

Zadnji stavek drugega odstavka 32. točke prvega odstavka se spremeni tako, da se glasi:

»Kadar na cesti ni dovolj prostora smeta biti znaka postavljena pokončno;«.

7. člen

V 1. točki prvega odstavka 10. člena se črta besedilo »za vožnjo vozil v isti smeri«.

8. člen

V podtočki e) 2. točke 12. člena se za besedo »ovir« doda besedilo »v cestnem prometu«.

9. člen

V 14. členu se grafični prikazi prometnih znakov II-11, II-12, II-13, II-16, II-17, II-18, II-19 in II-33 nadomestijo z novimi grafičnimi prikazi II-11, II-12, II-13, II-16, II-17, II-18, II-19 in II-33 iz priloge 1 k temu pravilniku.

V 1. točki prvega odstavka se črta beseda »vsem«.

V 2. točki prvega odstavka se črta beseda »vsem«.

V 5. točki prvega odstavka se beseda »prikolice« nadomesti z besedilom »stranskega priklopnika«.

V 7. točki prvega odstavka se za besedo **»določeno«** črta beseda **»maso«**.

V 20. točki prvega odstavka se za besedo **»določeno«** črta beseda **»širino«**.

V 21. točki prvega odstavka se za besedo **»določeno«** črta beseda **»višino«**.

V 22. točki prvega odstavka se za besedo **»določeno«** črta beseda **»maso«**.

Besedilo 29. točke prvega odstavka se spremeni tako, da se glasi: »znak **»prepovedano prehitivanje vseh motornih vozil, razen enoslednih«** (II-28), ki označuje cesto ali tisti njen del, na katerem je prepovedano prehiteti vsa dvosledna motorna vozila;«.

Besedilo 30. točke prvega odstavka se spremeni tako, da se glasi: »znak **»prepovedano prehitivanje za tovorna vozila«** (II-29), ki označuje cesto oziroma tisti njen del, na katerem je prepovedano s tovornimi vozili, katerih največja dovoljena masa presega 3,5 t, prehiteti vsa dvosledna motorna vozila«.

V drugem odstavku 30. točke prvega odstavka se črta beseda »pri« in beseda »maso«.

Za drugim odstavkom 30. točke prvega odstavka se doda nov odstavek, ki se glasi: »Voznik vozila, ki na kraju, od katerega je prepovedano prehitivanje z znakom II-28 ali znakom II-29 že prehiteva dvosledno motorno vozilo in je že najmanj vzporedno z njim, sme nadaljevati in končati prehitivanje, če to lahko stori varno.«.

V 32. točki prvega odstavka se besedilo »v cestnem prometu« nadomesti z besedilom »cestnega prometa«.

Besedilo 34. točke prvega odstavka se spremeni tako, da se glasi:

»znak **»prednost vozil z nasprotno smeri«** (II-33), ki prepoveduje zapeljati z vozilom na zoženi del ceste, preden ne pridejo čezenj vozila z nasprotno smeri;«.

V 37. točki prvega odstavka se besedilo **»izmenično parkiranje«** nadomesti z besedilom **»izmenično parkiranje I«**.

V 38. točki prvega odstavka se besedilo **»izmenično parkiranje«** nadomesti z besedilom **»izmenično parkiranje II«**.

10. člen

V 15. členu se grafični prikazi prometnih znakov II-41, II-42, II-42.1, II-43, II-45, II-45.1, II-45.2, II-45.3, II-45.4, II-46, II-46.1, II-46.2, II-47, II-47.1 in II-48 nadomestijo z novimi grafičnimi prikazi II-41, II-42, II-42.1, II-43, II-45, II-45.1, II-45.2, II-45.3, II-45.4, II-46, II-46.1, II-46.2, II-47, II-47.1 in II-48 iz priloge 1 k temu pravilniku.

V 6. točki se besedilo **»steza za pešce in kolesarje«** nadomesti z besedilom **»steza za mešani promet pešcev in kolesarjev«**.

V 7. točki se beseda »oziroma« nadomesti z besedo »in«.

11. člen

Besedilo 16. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Znaki za izrecne odredbe imajo obliko kroga, razen znaka II-1 (križišče s prednostno cesto), ki ima obliko enakostraničnega trikotnika, pri katerem je zgornja stranica vo-

doravna, njej nasprotni vrh pa obrnjen navzdol, in znaka II-2 (Ustavi!), ki ima obliko pravilnega osmerokotnika.«.

12. člen

V 1. točki prvega odstavka 18. člena se črta besedilo »za vožnjo vozil v isti smeri«.

13. člen

V podtočki a) 1) in v podtočki b) 1) 3. točke 20. člena se črta besedilo »za vožnjo vozil v isti smeri«.

14. člen

V 22. členu se grafični prikazi prometnih znakov III-1, III-2, III-5, III-7, III-24, III-25, III-25.1, III-31, III-32, III-39, III-40, III-41, III-42, III-43, III-44, III-45, III-46, III-47, III-48, III-49, III-50, III-51, III-52, III-52.1, III-53, III-54, III-55, III-56, III-57, III-59, III-60, III-61, III-62, III-78, III-83, III-88, III-89, III-90.1, III-92, III-94, III-95, III-96, III-97, III-102, III-105.4, III-108, III-112, III-112.1, III-113, III-113.1, III-114, III-114.1, III-114.2, III-114.3 in III-118 nadomestijo z novimi grafičnimi prikazi III-1, III-2, III-5, III-7, III-24, III-25, III-25.1, III-31, III-32, III-39, III-40, III-41, III-42, III-43, III-44, III-45, III-46, III-47, III-48, III-49, III-50, III-51, III-52, III-52.1, III-53, III-54, III-55, III-56, III-57, III-59, III-60, III-61, III-62, III-78, III-83, III-88, III-89, III-90.1, III-92, III-94, III-95, III-96, III-97, III-102, III-105.4, III-108, III-112, III-112.1, III-113, III-113.1, III-114, III-114.1, III-114.2, III-114.3 in III-118 iz priloge 2 k temu pravilniku.

V prvem in drugem odstavku 1. točke se besedilo »iz nasprotne smeri« nadomesti z besedilom »z nasprotne smeri«.

Besedilo 2. točke se spremeni tako, da se glasi:

»znak **»enosmerna cesta«** (III-2 in III-2.1), ki obvešča udeležence v cestnem prometu, da je cesta enosmerna. V puščici znaka III-2.1 je lahko napis: »enosmerna cesta«;«.

Besedilo 14. točke se spremeni tako, da se glasi: »znak **»naselje«** (III-14), ki označuje naselje, v katero vodi cesta, in mesto na cesti, od katerega morajo vozniki ravnati v skladu s pravili vožnje v naselju;«.

Besedilo 15. točke se spremeni tako, da se glasi:

»znak **»bližina naseljenega območja«** (III-14.1), ki označuje naseljeno območje, po obrobju katerega vodi cesta. Na delu ceste, označenem s tem znakom, se ne uporabljajo pravila vožnje v naselju;«.

V 23. točki se besedilo **»«konec mešane steze za pešce in kolesarje«** (III-25.1) nadomesti z besedilom **»«konec steze za mešani promet pešcev in kolesarjev«** (III-25.1)«.

Besedilo 30. točke se spremeni tako, da se glasi:

»znak **»območje umirjenega prometa«** (III-33), ki označuje mesto v naselju, od koder se začenja območje, v katerem imajo pešci prednost pred vozili in v katerem je dovoljena igra otrok, vozniki pa morajo voziti posebno previdno in s hitrostjo največ 10 km/h;«.

V 36. do 48. točki se na koncu prvega stavka pika zamenja s podpičjem. Ostalo besedilo 36. do 48. točke, ki sledi piki na koncu prvega stavka, se črta.

V 37. točki se za prvim stavkom doda nov stavek, ki se glasi:

»Kadar znak označuje bližino mesta, kjer se nahaja telefon za klic v sili, je znaku dodana dopolnilna tabla z napisom »S.O.S.««.

V 45. točki se beseda »prikolicah« na koncu prvega stavka zamenja z besedilom »bivalnih priklopnikov«.

V 46. točki se besedilo »pod šotori in v prikolicah« na koncu prvega stavka zamenja z besedilom »v šotorih in bivalnih priklopnikov«.

Besedilo 49. točke se spremeni tako, da se glasi:

»znak **»gasilska služba«** (III-53), ki označuje mesto, kjer je gasilni aparat oziroma bližino mesta, kjer je gasilska služba. Kadar znak označuje gasilsko službo, je znaku doda-

na dopolnilna tabla z napisom »gasilci« in telefonska številka na kateri je ta služba dosegljiva 24 ur na dan;«.

V 52., 53. in 55. do 58. točki se na koncu prvega stavka pika zamenja s podpičjem. Ostalo besedilo 52., 53. in 55. do 58. točke, ki sledi piki na koncu prvega stavka, se črta.

V 79. točki se v drugem stavku za besedo »smučišča« črta vejica in beseda »toplic«.

V 80. točki se črta besedilo »(na portalu)«.

V 83. točki se za besedo **»voziščem«** črta besedilo **»na portalu«**.

V 84. točki se črta besedilo **»- na portalu«**.

V 85. točki se podpičje zamenja z vejico in doda besedilo **»znak »ime izvoza«** (III-92.1), ki označuje številko in ime izvoza z avtoceste oziroma hitre ceste in znak **»ime razcepa«** (III-92.2), ki označuje številko in ime razcepa avtoceste oziroma hitre ceste;«.

Za grafičnim prikazom znaka III-92 se dodata nova grafična prikaza znakov III-92.1 in III-92.2 iz priloge 2 k temu pravilniku.

V drugem stavku 86. točke se besedilo »naravne, kulturne ali zgodovinske znamenitosti ali spomenika« nadomesti z besedilom »kulturnega spomenika, varovanih območij narave ali pomembnejše turistične znamenitosti«.

V prvem stavku 97. točke se črta besedilo »na delu avtoceste ali na hitri cesti, ki nima odstavnega pasu,«.

V 98. točki se za besedilom »(III-105.4), ki označuje številko« doda besedilo »kolesarske poti, številko«.

V prvem stavku 104. točke se za besedo »ovire« doda besedilo »v cestnem prometu«.

Besedilo 107. točke se spremeni tako, da se glasi:

»znak **»predznak za preusmeritev prometa na cesti s fizično ločenima smernima voziščema«** (III-114 in III-114.1), ki označujeta smer in način preusmeritve prometa, kadar je zaradi del na cesti, ovire v cestnem prometu ali poškodbe vozišča promet v celoti ali delno preusmerjen z enega smernega vozišča na smerno vozišče, ki je sicer namenjeno prometu vozil z nasprotne smeri, in je zaradi tega začasno vzpostavljen dvosmerni promet in obratno, pri prehodu iz začasno dvosmernega prometa (III-114.2 in III-114.3) v prometno ureditev, ki je veljala. Število puščic na znaku mora ustrezati številu prometnih pasov, po katerih poteka promet. V puščici mora biti vstavljen ustrezen prometni znak, kadar je prometni pas, ki ga puščica označuje, namenjen le določeni vrsti vozil;«.

Besedilo 108. točke se spremeni tako, da se glasi:

»znaki **»predznak za preusmeritev prometa«** (III-115, III-115.1 in III-115.2), ki označujejo smer in način preusmeritve prometa, kadar je zaradi del na cesti, ovire v cestnem prometu ali poškodbe vozišča promet preusmerjen na posebej za to zgrajeno obvozno cesto, na drugo obstoječo cesto ali na začasne prometne površine. Število puščic na znaku mora ustrezati številu prometnih pasov, po katerih poteka promet. V puščici mora biti vstavljen ustrezen prometni znak, kadar je prometni pas, ki ga puščica označuje, namenjen le določeni vrsti vozil;«.

Za grafičnim prikazom znaka III-115.1 se doda grafični prikaz novega znaka III-115.2 iz priloge 2 k temu pravilniku.

V 109. točki se za besedo »ovire« doda besedilo »v cestnem prometu«.

V 110. točki se za besedo »ovire« doda besedilo »v cestnem prometu«.

Za grafičnim prikazom znaka III-117.1 se doda grafični prikaz novega znaka III-117.1 iz priloge 2 k temu pravilniku.

Za 112. točko se doda nova 113. točka in grafični prikaz novih znakov III-120 in III-120.1 iz priloge 2 k temu pravilniku, nova 114. točka in grafični prikaz novih znakov III-121, III-121.1, III-122 in III-122.1 iz priloge 2 k temu pravilniku ter nova 115. točka in grafični prikaz novega znaka III-123 iz priloge 2 k temu pravilniku:

»113) znaka **»šola«** (III-120 in III-120.1), ki voznika obveščata, da se približuje mestu na cesti ali delu ceste, kjer je

v bližini šola, in je zato ob cesti pogostejše več otrok, ki cesto prečkajo, hodijo po njej ali čakajo na prevoz;«.

»114) znaki »**izhod v sili**«, ki označujejo mesto, kjer je izhod v sili (III-121 in III-121.1), in ki označujejo smer, v kateri se nahaja izhod v sili ter oddaljenosti do mesta, kjer je izhod v sili (III-122 in III-122.1);«.

»115) znak »**samodejno merjenje hitrosti**« (III-123), ki označuje bližino mesta, na katerem se stalno ali občasno opravljajo samodejne meritve hitrosti.«.

15. člen

V 1. točki prvega odstavka, 1. točki drugega odstavka ter v 1. točki tretjega odstavka 25. člena se črta besedilo »za vožnjo vozil v isti smeri«.

V četrtem odstavku se beseda »do« med šiframa »III-111« in »III-118« nadomesti z besedo »in«.

16. člen

V podtočki i) 2. točke 26. člena se za besedilom »pomoh« doda besedilo »in znak III-53 (gasilska služba)«.

Podtočka z) 2. točke se preimenuje v podtočko v), za njo pa se doda nova podtočka z), ki se glasi:

»z) znak III-120 in III-120.1 (šola), ki ima vstavljen posebni znak;«.

Dosedanja podtočka f) postane nova podtočka j).

Za podtočko e) 3. točke se dodajo nove podtočke f) do i), ki se glasijo:

»f) znak III-112 in III-112.1 (zapiranje prometnega pasu), znak III-117 in III-117.1 (prometni pasovi namenjeni določeni vrsti vozil), ki so veliki 120 x 150 cm in 80 x 120 cm;

g) znak III-113 in III-113.1 (predznak za zapiranje prometnega pasu), znak III-114, III-114.1, III-114.2 in III-114.3 (predznak za preusmeritev prometa na cesti s fizično ločenima smernima voziščema), znak III-115 in III-115.1 (predznak za preusmeritev prometa) in znak III-117.1 (prometni pasovi namenjeni določeni vrsti vozil), ki so veliki 120 x 180 cm in 80 x 150 cm;

h) znak III-120 in III-120.1 (šola), ki je velik 90 x 60 cm;

i) znak III-121 in III-121.1, ki je velik 60 x 60 cm in 40 x 40 cm, znak III-122 in III-121.1 (izhod v sili), ki je velik 30 x 90 cm in 20 x 60 cm;

17. člen

V 28. členu se grafični prikaz znaka IV-5 nadomesti s štirimi novimi grafičnimi prikazi znaka IV-5 iz priloge 2 k temu pravilniku.

18. člen

V 34. členu se v zadnjem stavku prvega odstavka beseda »odbojna« nadomesti z besedo »odsevalna«.

Doda se nov drugi odstavek, ki se glasi:

»Neprekinjene vzdolžne označbe, izdelane iz materialov za debeloslojne označbe, se lahko izvedejo tudi na način, da v primeru vožnje po njih z zvočnim učinkom opozarjajo voznika na nepravilno vožnjo.«.

19. člen

Besedilo drugega odstavka 1. točke 37. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Neprekinjena ločilna črta prepoveduje vozniku vožnjo po njej ali preko nje, kadar ločuje smerni vozišči pa tudi vožnjo po smernem vozišču za nasprotni promet.«.

Za prvim stavkom 3. točke se doda nov stavek, ki se glasi:

»Dvojna neprekinjena črta prepoveduje vozniku vožnjo po njej ali preko nje, kadar ločuje smerni vozišči pa tudi vožnjo po smernem vozišču za nasprotni promet. Enak pomen ima dvojna kombinirana črta s strani, na kateri je neprekinjena črta.«.

20. člen

Besedilo prve alineje 40. člena se spremeni tako, da se glasi:

»široke prečne črte«.

21. člen

V 41. členu se sliki 22 in 23 nadomestita z novima slikama 22 in 23 iz priloge 3 k temu pravilniku.

V podtočki b) 2. točke se besedi »pospeševalnega« nadomestita z besedama »zaviralnega«.

22. člen

V 42. členu se slike 35 do 45 nadomestijo z novimi slikami 35 do 45 iz priloge 3 k temu pravilniku.

Črta se podtočka j) 1. točke, podtočka k), ki postane podtočka j), pa se spremeni tako, da se glasi:

»j) smer vožnje na kolesarskih pasovih, kolesarskih stezah in kolesarskih poteh (V-25, V-26, V-27, V-28, V-28.1 in V-29) (slika 36).«.

23. člen

V 43. členu se sliki 62 in 63 nadomestita z novima slikama 62 in 63 iz priloge 3 k temu pravilniku.

24. člen

Besedilo 44. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Preglednost ceste in elemente za njeno določitev določa predpis o projektiranju cest.«.

25. člen

Besedilo 45. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Dolžina L opozorilne črte (V-3), ki opozarja na bližino neprekinjene črte, znaša za hitrost, večjo od 50 km/h, najmanj 100 m, za hitrost do 50 km/h, pa najmanj 50 m.«.

26. člen

Besedilo 1. točke 46. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Dolžina označenega dela ločilne prekinjene črte (V-2) mora meriti 1 m, 3 m, 5 m ali 6 m.«.

Besedilo 2. točke se spremeni tako, da se glasi:

»Dolžina označenega dela opozorilne črte (V-3) mora meriti 10 m ali 12 m.«.

Črta se 17. točka.

Besedilo 18. točke, ki postane 17. točka, se spremeni tako, da se glasi:

»17) Dolžina puščic (V-25) do (V-29) meri 1,6 m.«.

Besedilo 19. točke, ki postane 18. točka, se spremeni tako, da se glasi:

»18) Višina napisov na vozišču meri 1,6 m ali 4 m.«.

27. člen

V besedilu naslova šestega podpoglavja pred 47. členom se za besedo »ovir« doda besedilo »v cestnem prometu«.

28. člen

V celotnem besedilu 47. člena se za besedo »ovire« v ustreznem sklonu doda besedilo »v cestnem prometu«.

Za grafičnim prikazom prometnega znaka VI-3 in VI-3.1 se doda nov grafični prikaz prometnega znaka VI-3 in VI-3.1 iz priloge 4 k temu pravilniku.

Grafični prikaz prometnega znaka VI-5 in VI-6 se nadomesti z novim grafičnim prikazom prometnega znaka VI-5 in VI-6 iz priloge 4 k temu pravilniku.

29. člen

Besedilo prvega odstavka 48. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Svetlobni prometni znaki so: svetlobni znaki za urejanje prometa vozil, svetlobni znaki za urejanje prometa pešcev, svetlobni znaki za označevanje prehoda ceste čez železniško progo, svetlobni znaki za urejanje prometa tirnih vozil, svetlobni znaki za označevanje del na cesti, drugih ovir v cestnem prometu in poškodb vozišča, ki pomenijo nevarnost za udeležence v cestnem prometu.«.

30. člen

Besedilo 50. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Naprave za dajanje svetlobnih prometnih znakov za urejanje prometa vozil s tribarvnimi lučmi (semaforji) se uporabljajo za urejanje prometa vozil za posamezno smer in za dve ali več smeri hkrati.

Kadar se s semaforji ureja promet vozil za vsako smer posebej ali za dve smeri hkrati in eno smer posebej, morajo biti luči na vseh semaforjih v obliki puščice.

Ne glede na določbo 5. člena tega pravilnika mora biti semafor, s katerim se ureja promet vozil, ki zavijajo na levo, postavljen na cesti ob levi strani vozišča ali smernega vozišča. Na enak način mora biti postavljen semafor, s katerim se hkrati ureja promet vozil, ki zavijajo na levo in vozil, ki vozijo naravnost.

Kadar se s semaforjem za urejanje prometa vozil, ponovljenim nad voziščem, ureja promet za vsako smer posebej, mora biti semafor ponovljen nad vsakim prometnim pasom. V primeru, ko se z enim prometnim znakom za vodenje prometa (kažipotna tabla) označuje isto smer vožnje po dveh prometnih pasovih, sme biti skupaj s takim znakom postavljen le en semafor, s katerim se ureja promet na obeh prometnih pasovih hkrati.«.

31. člen

Besedilo prvega odstavka 51. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Luči na napravah za dajanje svetlobnih prometnih znakov za urejanje prometa vozil so:

- a) rdeča luč,
- b) rdeča in rumena luč, ki gorita hkrati,
- c) zelena luč,
- d) rumena luč,
- e) rumena utripajoča luč,
- f) zelena puščica kot dodaten znak,
- g) rumena puščica kot dodatni znak ob izhodu s križišča.«.

Drugi in tretji odstavek se črtata.

Dosedanji četrti odstavek postane drugi odstavek.

Slika 1 se nadomesti z novo Sliko 1 iz priloge 4 k temu pravilniku.

Besedilo dosedanjega petega odstavka, ki postane tretji odstavek, se spremeni tako, da se glasi:

»Na napravah za dajanje svetlobnih prometnih znakov za urejanje prometa vozil iz drugega odstavka prejšnjega člena, morajo biti v lučeh puščice, ki kažejo smer ali smeri, na katere se svetlobni prometni znaki nanašajo. Vrsta in barva puščic ter ozadja sta prikazani na sliki 3.«

V dosedanjem šestem odstavku, ki postane četrti odstavek, se besedilo »svetlobnih znakov« nadomesti z besedilom »svetlobnih prometnih znakov«, besedilo »svetlobni znak« pa se nadomesti z besedilom »svetlobni prometni znak«.

V dosedanjem sedmem odstavku, ki postane peti odstavek, se besedilo »tribarvnih svetlobnih« nadomesti z besedilom »svetlobnih prometnih«.

Dosedanji osmi odstavek postane šesti odstavek.

32. člen

V prvem stavku 58. člena se za besedo »ovir« doda besedilo »v cestnem prometu«.

Slika 15 se nadomesti z novo Sliko 15 iz priloge 4 k temu pravilniku.

33. člen

Za prvim odstavkom 62. člena se doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»Kadar vsebina prometnega znaka, ki je izveden na način naveden v točkah e) in f) prejšnjega člena, stalno gori, ima znak ves čas dokler gori enak pomen kot znaki, izvedeni iz svetlobno odsevnih materialov, če pa vsebina znaka utripa ali se izmenjuje z vsebino drugega prometnega znaka, pa ima tak znak spremenljive vsebine le obvestilni oziroma opozorilni pomen (opozarja na prisotnost stalnih znakov).«.

34. člen

V prvem odstavku 63. člena se besedilo »kulturnih, zgodovinskih in naravnih znamenitostih ali spomenikih ter pomembnejših objektih« nadomesti z besedilom »kulturnih spomenikih, varovanih območjih narave in pomembnejših turističnih znamenitostih ter objektih«.

Za prvim odstavkom se doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»Za turistične znamenitosti po tem pravilniku štejejo:

- naravna zdravilišča,
- smučišča, katerih dolžina prog je 10 km in več ali zmogljivost žičniških naprav 5000 smučarjev na uro in več.«.

Za novim drugim odstavkom se doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»Za varovana območja narave po tem pravilniku štejejo:

- naravne vrednote,
- zavarovana območja narave,
- območja Nature 2000.«.

V 1. točki dosedanjega drugega odstavka, ki postane četrti odstavek, se besedilo »kulturnih, zgodovinskih in naravnih znamenitostih ter spomenikih« nadomesti z besedilom »kulturnih spomenikih, varovanih območjih narave ter pomembnejših turističnih znamenitostih«.

V 2. točki dosedanjega drugega odstavka se besedilo »kulturna, zgodovinska in naravna znamenitost ali spomenik ter pomembnejši objekt« nadomesti z besedilom »kulturni spomenik, varovano območje narave ali pomembnejša turistična znamenitost ter objekt«.

35. člen

V naslovu prvega podpoglavja pred 64. členom se besedilo »**kulturnih, zgodovinskih in naravnih znamenitostih ter spomenikih**« nadomesti z besedilom »**kulturnih spomenikih, varovanih območjih narave ter pomembnejših turističnih znamenitostih**«.

36. člen

V prvem stavku 64. člena se besedilo »kulturnih, zgodovinskih in naravnih znamenitostih ter spomenikih« nadomesti z besedilom »kulturnih spomenikih, varovanih območjih narave ter pomembnejših turističnih znamenitostih«.

V 1. točki se besedilo »označena kulturna, zgodovinska ali naravna znamenitost ali spomenik« nadomesti z besedilom »označeni kulturni spomenik, varovano območje narave ali pomembnejša turistična znamenitost«.

Grafični prikaz znaka VII-1 se nadomesti z novim grafičnim prikazom znaka VII-1 iz priloge 4 k temu pravilniku.

Besedilo 2. točke se spremeni tako, da se glasi:

»znak »**označitev varovanega območja narave**« (VII-2), ki označuje mesto na cesti, od koder cesta poteka po varovanem območju narave;«.

37. člen

V naslovu drugega podpoglavja pred 65. členom se besedilo »**kulturna, zgodovinska in naravna znamenitost ali spomenik ter pomembnejši objekt**« nadomesti z besedilom »**kulturni spomenik, varovano območje narave ali pomembnejša turistična znamenitost ter objekt**«.

38. člen

V prvem stavku 65. člena se besedilo »kulturna, zgodovinska in naravna znamenitost ali spomenik ter pomembnejši objekt« nadomesti z besedilom »kulturni spomenik, varovano območje narave ali pomembnejša turistična znamenitost ter objekt«.

Besedilo 1. točke se spremeni tako, da se glasi:

»znak **»lamela za kulturni spomenik ali objekt v naselju«** (VII-4), ki označuje smer, v kateri je spomenik ali objekt;«.

V 3. točki se za besedo **»hotele«** doda besedilo **»in motele«**.

Besedilo 6. točke se spremeni tako, da se glasi:

»znak **»lamela za cilje, ki so znotraj varovanega območja narave«** (VII-5), ki označuje smer, v kateri so specifično področje, objekt ali naprava v varovanem območju narave;«.

V 7. točki se na koncu besedila črta pika in doda besedilo **»in znak »lamela za nastanitvene in prehrabene objekte v naselju«** (VII-6.1), ki označuje smer, v kateri je nastanitveni ali prehrabeni objekt razen hotel, motel in bar.«.

Grafični prikazi znakov VII-4, VII-4.1, VII-4.2 in VII-4.3 razen znaka za avtobusno postajo in znaka za splošno bolnišnico, se nadomestijo z novimi grafičnimi prikazi znakov VII-4, VII-4.1, VII-4.2 in VII-4.3 iz priloge 4 k temu pravilniku, za grafičnim prikazom znaka VII-6 pa se doda grafični prikaz novega znaka VII-6.1 iz priloge 4 k temu pravilniku.

39. člen

V 4. točki 66. člena se na koncu besedila črta podpičje in doda besedilo **»in jim s simboli in besedami ali z likovnim prikazom in besedami podaja informacijo o občini;«**.

Grafični prikazi znakov VII-7.4 se nadomesti z novim grafičnim prikazom znaka VII-7.4 iz priloge 4 k temu pravilniku.

40. člen

V 1. točki drugega odstavka 68. člena se besedilo »površina znakov za obveščanje o kulturnih, zgodovinskih in naravnih znamenitostih ter spomenikih, kadar so postavljeni na avtocestah in hitrih cestah – največ 10 m²« nadomesti z besedilom »površina znakov za obveščanje o kulturnih spomenikih, varovanih območjih narave ter pomembnejših turističnih znamenitostih, kadar so postavljeni na avtocestah in hitrih cestah – največ 15 m² oziroma največ 25 m² v primeru, kadar znak obvešča o dveh kulturnih spomenikih, varovanih območjih narave ali pomembnejših turističnih znamenitostih«.

V 2. točki se besedilo »kulturna, zgodovinska in naravna znamenitost ali spomenik ter pomembnejši objekt« nadomesti z besedilom »kulturni spomenik, varovano območje narave ali pomembnejša turistična znamenitost ter objekt«.

41. člen

V četrti alineji 69. člena se na koncu besedila beseda **»in«** nadomesti z vejico.

V peti alineji se na koncu besedila pika nadomesti z besedo **»in«**.

Za peto alinejo se doda nova šesta alineja, ki se glasi:

»– bela z rjavimi simboli in napisi.«.

42. člen

V 2. točki 70. člena se na koncu besedila črta podpičje in doda besedilo **», razen kadar usmerja k lekarnam, ko je simbol zelene barve;«**.

V 3. točki se beseda **»zavarovanega«** nadomesti z besedo **»varovanega«**.

43. člen

V 2. točki 71. člena se za besedo **»ovir«** doda besedilo **»v cestnem prometu«**.

44. člen

Besedilo 2. točke 72. člena se spremeni tako, da se glasi:

»cestni smerniki za predore, ki označujejo bližino roba vozišča v predoru. Telo cestnega smernika za predore mora, kadar smernik ni izdelan iz svetlobnih teles (LED), v celoti odsevati svetlobo, razen na tistih delih, ki predstavljajo nosilni del smernika. Cestni smerniki za predore morajo sevati oziroma odsevati rdečo svetlobo na desni strani in belo svetlobo na levi strani, gledano v smeri vožnje vozil (slika 2);«.

Slika 2 se nadomesti z novo Sliko 2 iz priloge 4 k temu pravilniku.

45. člen

V besedilu naslova drugega podpoglavja pred 73. členom se za besedo **»ovir«** doda besedilo **»v cestnem prometu«**.

46. člen

V prvem stavku 73. člena se za besedo **»ovir«** doda besedilo **»v cestnem prometu«**.

47. člen

Za prvim odstavkom 75. člena se doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»Na varnostne ograje smejo biti pritrjene naprave ali elementi, ki v primeru padca motorista zmanjšujejo možnost trka motorista v steber varnostne ograje.«.

48. člen

V petem odstavku 90. člena se beseda **»ogrožata«** nadomesti z besedo **»ovirata«**.

Za petim odstavkom se doda nov šesti odstavek, ki se glasi:

»Ne glede na določbo prvega odstavka 5. člena so prometni znaki III-2.1, III-86 in III-15 lahko postavljeni na levi strani ceste v smeri vožnje vozil, prometni znaki II-27, II-47, III-105 in III-105.3 so lahko postavljeni na sredini ceste (na sredinskem ločilnem pasu ali otoku) v smeri vožnje vozil, prometni znaki III-90 do III-91, III-101 do III-103 so postavljeni nad voziščem ceste v smeri vožnje vozil, prometni znak II-45.1 pa na otoku krožnega križišča.«.

49. člen

V 91. členu se beseda **»opaznosti«** nadomesti z besedo **»vidnosti«**.

50. člen

Črta se prvi stavek 1. točke 98. člena.

51. člen

V 1. točki 102. člena se črta besedilo **»(drugi odstavek 80. člena zakona o varnosti cestnega prometa)«**.

52. člen

V uvodnem stavku 104. člena se besedilo **»znak III-14 (ime naselja), znak III-14.1 (ime naselja)«** nadomesti z besedilom **»znak III-14 (naselje), znak III-14.1 (bližina naseljenega območja)«, za besedilom »znak III-92 (številka izvoza)« pa se doda besedilo »znak III-92.1 (ime izvoza), znak III-92.2 (ime razcepa),«**.

V 6. točki se besedilo prvega in drugega stavka spremeni tako, da se glasi:

»znak III-14 (naselje) – na začetku naselja v katerega vodi cesta.«.

V 7. točki se besedilo prvega stavka spremeni tako, da se glasi:

»znak III-14.1 (bližina naseljenega območja) – na začetku naseljenega območja, po obrobju katerega vodi cesta.«.

Črtata se 8. in 9. točka.

Dosedanje 10., 11. in 12. točka postanejo 8., 9. in 10. točka.

V dosedanji 13. točki, ki postane 11. točka, se za besedo »nanaša« doda besedilo »in sicer tako, da voznik zavije na to cesto pred kašipotom«.

Dosedanje 14., 15. in 16. točka postanejo 12., 13. in 14. točka.

V dosedanji 17. in 18. točki, ki postaneta 15. in 16. točka, se črta besedilo »na portalu«.

V dosedanji 19. točki, ki postane 17. točka, se črta besedilo », ki stoji na določeni razdalji pred zaviralnim pasom«.

Za dosedanjo 19. točko, ki postane 17. točka, se doda nova 18. točka, ki se glasi:

»18) znak III-92.1 (ime izvoza) in znak III-92.2 (ime razcepa) – na razdalji 1500 do 2000 m pred zaviralnim pasom;«.

Dosedanje 20., 21., 22., 23. in 24. točka postanejo 19., 20., 21., 22. in 23. točka.

Črta se dosedanja 25. točka.

Dosedanje 26., 27. in 28. točka postanejo 24., 25. in 26. točka.

Za dosedanjo 29. točko, ki postane 27. točka, se doda nova 28. točka, ki se glasi:

»28) znaka III-121, III-121.1 (izhod v sili) neposredno na mestu, kjer je izhod v sili pravokotno na os ceste za obe smeri rešitve, znaka III-122 in III-122.1 (izhod v sili) pa na medsebojni razdalji 100 m, razen v predorih, ko se postavljajo na medsebojni razdalji 50 m. Kadar je za reševanje namenjenih več izhodov, mora biti smer rešitve na mestu med dvema izhodoma označena proti obema izhodoma. Kadar so znaki postavljeni v predorih, morajo biti izvedeni z lastnim virom svetlobe.«.

53. člen

Besedilo 5. točke 106. člena se spremeni tako, da se glasi:

»označba V-9 (neprekinjena široka prečna črta) mora biti označena kot podaljšek roba prečnega vozišča pod pogojem, da ima voznik s tega mesta zagotovljeno najmanjše polje preglednosti (pregledni trikotnik). Najmanjše polje preglednosti (pregledni trikotnik) je prikazano na sliki 1. Vrednosti pregledne razdalje A in B določa predpis o projektiranju cest;«.

54. člen

V besedilu naslova šestega podpoglavja pred 107. členom se za besedo »ovir« doda besedilo »v cestnem prometu«.

55. člen

V 107. členu se za besedo »ovir« v različnih sklonih doda besedilo »v cestnem prometu«.

56. člen

V 108. členu se črtajo vse besede »prometnih«.

57. člen

V prvem stavku prvega odstavka 109. člena se besedilo »Kulturne, zgodovinske in naravne znamenitosti ter spomeniki, območja« nadomesti z besedilom »Kulturni spomeniki, varovana območja narave ter pomembnejše turistične znamenitosti«.

Besedilo prve alineje prvega odstavka 109. člena se spremeni tako, da se glasi:

»znamenitost, spomenik, območje, objekt ali naprava, do katerih se usmerja na avtocesti in hitri cesti, morajo biti razglašeni za varovano območje narave ali kulturni spomenik državnega pomena; znamenitost, spomenik, območje, objekt ali naprava, do katere se usmerja na ostalih javnih cestah, morajo biti razglašeni za varovano območje narave ali kulturni spomenik najmanj lokalnega pomena,«.

58. člen

V prvem odstavku 110. člena se besedilo »splošno znani ali mednarodni simboli« nadomesti z besedilom »simboli iz tega pravilnika«.

Za drugim odstavkom se doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»Na eni lokaciji je lahko v enem sklopu lamel največ sedem posameznih lamel. Barve lamel v posameznem sklopu si sledijo od zgoraj navzdol: bela, rjava, modra, zelena, bela z rjavimi simboli in napisi, siva. Znotraj posameznega barvnega sklopa lamel se lamele razvrstijo glede na smer puščice od zgoraj navzdol: naravnost, levo, desno.«.

59. člen

V besedilu naslova prvega podpoglavja pred 114. členom se besedilo »kulturnih, zgodovinskih in naravnih znamenitostih in spomenikih« nadomesti z besedilom »kulturnih spomenikih, varovanih območjih narave ter pomembnejših turističnih znamenitostih«.

60. člen

V prvem stavku prvega odstavka 114. člena se besedilo »kulturnih, zgodovinskih in naravnih znamenitostih ter spomenikih« nadomesti z besedilom »kulturnih spomenikih, varovanih območjih narave ter pomembnejših turističnih znamenitostih«.

Besedilo 2. točke se spremeni tako, da se glasi:

»na avtocestah in hitrih cestah sme biti postavljen za en izvoz z avtoceste oziroma hitre ceste samo en znak VII-1 oziroma VII-1.1 (obvestilna tabla). Kulturni spomenik, varovano območje narave ter pomembnejša turistična znamenitost, na katero se znak nanaša, praviloma ne sme biti oddaljena več kot 30 km od mesta, na katerem stoji znak. H kulturnemu spomeniku, varovanemu območju narave ter pomembnejši turistični znamenitosti, na katero se znak VII-1 oziroma VII-1.1 nanaša, sme biti v nadaljevanju promet voden s prometnimi znaki za vodenje prometa na območju križišča, bodisi z imenom kulturnega spomenika, varovanega območja narave ter pomembnejše turistične znamenitosti ali simbolom, ki je dodan imenu kraja, ki vodi v smeri, v kateri je kulturni spomenik, varovano območje narave ter pomembnejša turistična znamenitost;«.

V drugem odstavku 114. člena se besedilo »znamenitost ali spomenik« nadomesti z besedilom »kulturni spomenik, varovano območje narave ter pomembnejšo turistično znamenitost«.

61. člen

V besedilu naslova drugega podpoglavja pred 115. členom se besedilo »kulturna, zgodovinska in naravna znamenitost in spomenik ter pomembnejši objekt« nadomesti z besedilom »kulturni spomenik, varovano območje narave in pomembnejša turistična znamenitost ter objekt«.

62. člen

V prvem stavku prvega odstavka 115. člena se besedilo »kulturna, zgodovinska in naravna znamenitost in spomenik ter pomembnejši objekt« nadomesti z besedilom »kulturni spomenik, varovano območje narave in pomembnejša turistična znamenitost ter objekt«.

Besedilo drugega odstavka 115. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Izjemoma se smejo znaki VII-4 (lamela za kulturni spomenik ali objekt v naselju), VII-4.1 (lamela za naravno znamenitost ali objekt v naselju), VII-4.4 (lamela za pomembna poslovno – trgovska središča in objekte v naselju) in VII-6.1 (lamela za nastanitvene in prehranske objekte v naselju) uporabiti tudi na cestah zunaj naselja, če v smeri, v kateri se ti prometni cilji nahajajo, ni kraja ali značilnega objekta, ki bi ga bilo mogoče označiti z znaki za vodenje prometa na območju križišča.«.

63. člen

V besedilu naslova drugega podpoglavja pred 121. členom se za besedo »ovir« doda besedilo »v cestnem prometu«.

64. člen

V 121. členu se za vsako besedo »ovir« doda besedilo »v cestnem prometu«.

65. člen

Za 126. členom se doda novo VI-A poglavje in nova 126.a in 126.b člen, ki se glasita:

»VI-A. SIMBOLI ZA PROMETNO SIGNALIZACIJO

126.a člen

Na prometnih znakih je dovoljeno uporabljati samo simbole, določene s tem pravilnikom. Simboli, določeni v 126.b členu tega pravilnika se smejo uporabljati le na dopolnilnih tablah in prometnih znakih III-84, III-85.1 do III-87, III-89 do III-91 in znakih III-93 do III-97.

Na turistični in drugi obvestilni signalizaciji se smejo poleg simbolov, določenih s tem pravilnikom, uporabljati tudi splošno znani ali mednarodno uveljavljeni simboli.

Osnovna barva simbolov, ki se uporabljajo na prometnih znakih, je odvisna od osnovne barve prometnega znaka, na katerem je simbol uporabljen.

126.b člen

Simboli, ki se uporabljajo na prometni signalizaciji na način iz prejšnjega člena, so:

- sakralna zgradba,
- grad,
- razvalina,
- dvorec,
- arheološki spomenik,
- muzej,
- gledališče,
- lutkovno gledališče,
- knjižnica,
- koncertna dvorana ali glasbena šola,
- podzemna jama,
- slap,
- živalski vrt,
- akvarij,
- park ali botanični vrt,
- skakalnica,
- turistična kmetija,
- vinska cesta,
- industrijska cona,
- nakupovalno središče,
- naravno zdravilišče,
- lekarna,
- razgledna točka,
- avtovlak,
- tovorni avtovlak,
- avtobusna postaja,
- železniška postaja,
- pokopališče,
- center,
- pošta,
- kongresni center,
- kazino (igralnica),
- stadion,
- nogometno igrišče,
- športna dvorana,
- igrišče za golf,
- igrišče za tenis ali badminton,
- pokrito igrišče za tenis ali badminton,

- plavalni bazen,
- pokrit plavalni bazen,
- jahanje ali hipodrom,
- sprehajalne ali planinske poti,
- veslanje, rafting,
- strelišče,
- dvorana za hokej,
- gondola manjše zmogljivosti,
- gondola večje zmogljivosti,
- sedežnica,
- vlečnica,
- naravna vrednota.

Oblika simbolov je razvidna iz priloge 5 k temu pravilniku.

66. člen

Besedilo 132. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Lastnosti materialov, ki se uporabljajo za izdelavo prometne signalizacije in prometne opreme cest, način izdelave, natančna oblika, barve, dimenzije ter način in merila za postavljanje prometne signalizacije in prometne opreme cest, ki niso določeni s tem pravilnikom, določajo slovenski standardi in tehnične specifikacije za javne ceste.«.

67. člen

Besedilo 136. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Do izdaje slovenskih standardov in tehničnih specifikacij se za izdelavo in postavljanje prometne signalizacije in prometne opreme uporabljajo JUS standardi, ki so bili izdani pred letom 1990, in sicer tiste določbe, ki niso v nasprotju s tem pravilnikom.

V primeru, da slovenski standardi in tehnične specifikacije ne obstajajo, določbe JUS standardov pa so v nasprotju z določbami tega pravilnika, se za izdelavo in postavljanje prometne signalizacije in prometne opreme cest uporabljajo ustrezni evropski oziroma drugi nacionalni standardi.«.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

68. člen

Prometne znake, ki so postavljeni na podlagi določb Pravilnika o prometni signalizaciji in prometni opremi na javnih cestah (Uradni list RS, št. 46/00), je treba prilagoditi določbam tega pravilnika najkasneje v desetih letih po uveljavitvi tega pravilnika.

69. člen

Ta pravilnik začne veljati trideseti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 2640-5/2005/91-0032074

Ljubljana, dne 20. julija 2006

EVA 2005-2411-0005

mag. Janez Božič l.r.

Minister
za promet

Soglašam!

Dragutin Mate l.r.

Minister
za notranje zadeve

Soglašam!

Janez Podobnik l.r.

Minister
za okolje in prostor

priloga 1

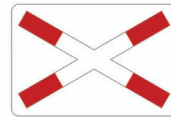
I-16

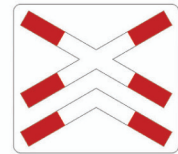
I-23

I-30

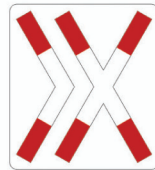
I-38

I-38.1

I-38

I-38.1

II-11

II-12

II-13

II-16

II-17

II-18

II-19

II-33

II-41

II-42

II-42.1

II-43

II-45

II-45.1

II-45.2

II-45.3

II-45.4

II-46

II-46.1

II-46.2

II-47

II-47.1

II-48

priloga 2

III-1

III-2

III-5

III-7

III-24

III-25

III-25.1

III-31

III-32

III-39

III-40

III-41

III-42

III-43

III-44

III-45

III-46

III-47

III-48

III-49

III-50

III-51

III-52

III-52.1

III-53

III-54

III-55

III-56

III-57

III-59

III-60

III-61

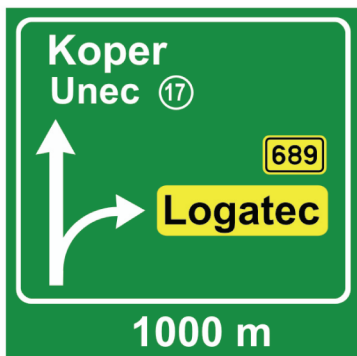

III-62

III-78

priloga 2

III-88

III-83

III-89

III-90.1

III-92

III-92.1

III-92.2

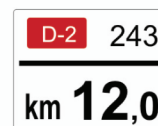
III-94

III-95

III-97

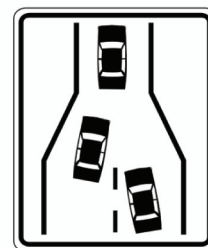
III-105.4

III-96

III-102

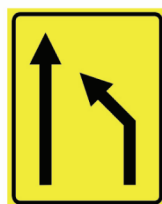
III-108

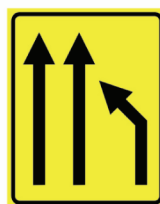
III-112

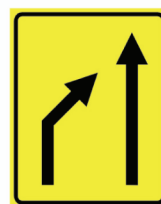
III-112

III-112.1

III-112.1

III-113

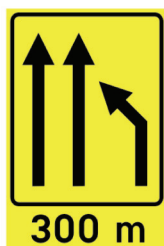

III-113

priloga 2

III-113.1

III-113.1

III-114

III-114

III-114.1

III-114.2

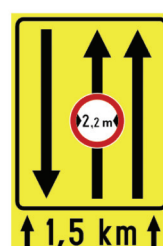
III-114.2

III-114.3

III-115.2

III-117.1

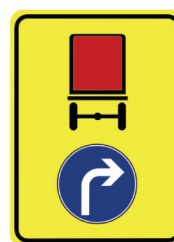
III-120

III-120.1

III-118

III-118

III-121

III-121.1

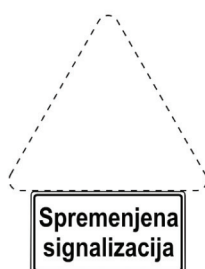
III-122

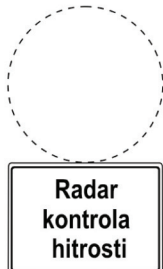
III-122.1

III-123

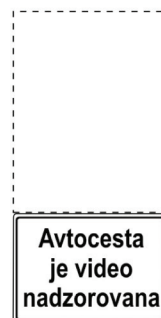
IV-5

IV-5

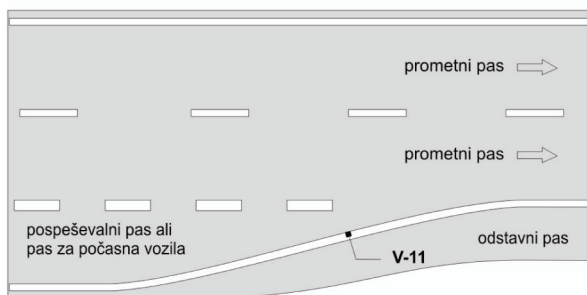

IV-5

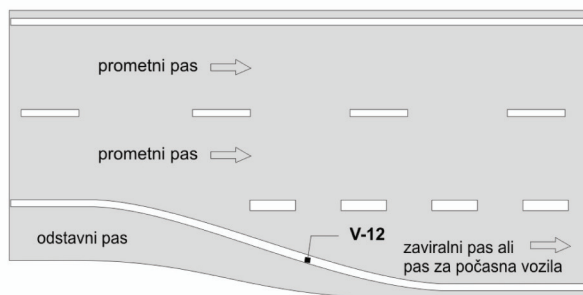

IV-5

priloga 3

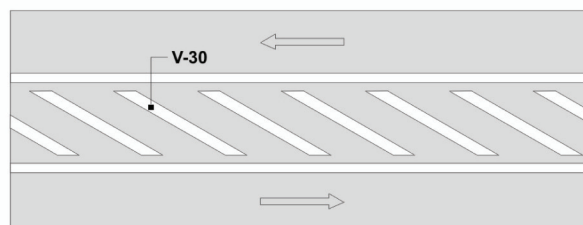
Slika 22

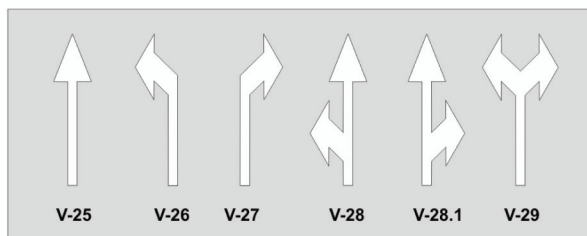
Slika 23

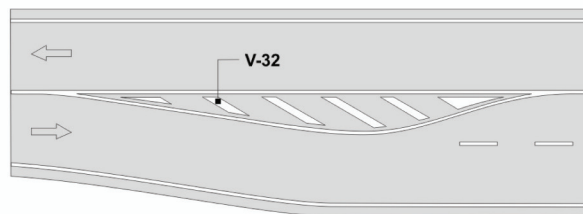
Slika 35

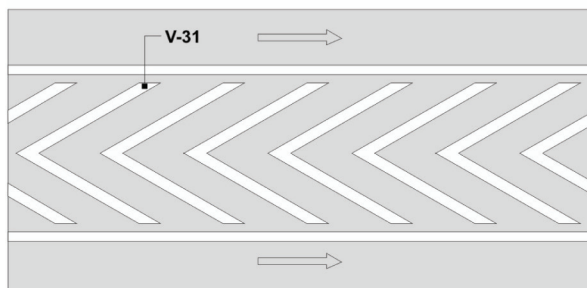
Slika 37

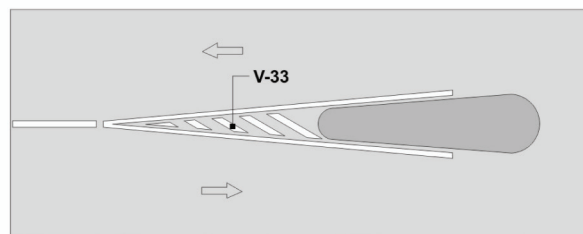
Slika 36

Slika 39

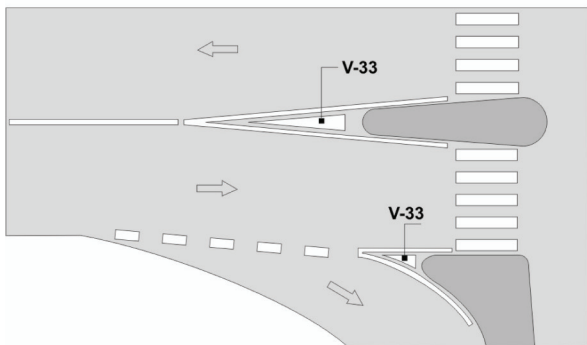

Slika 38

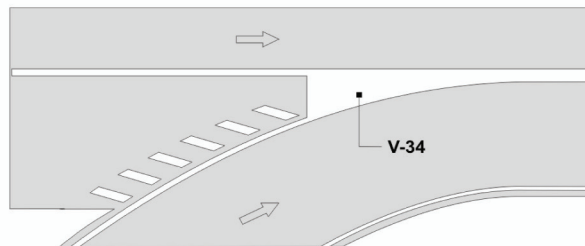

Slika 41

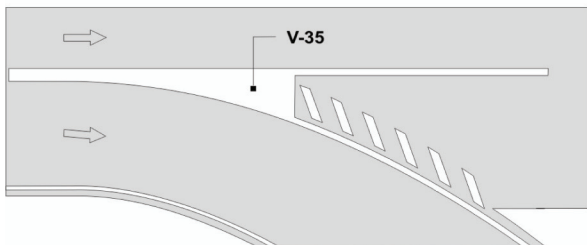
priloga 3

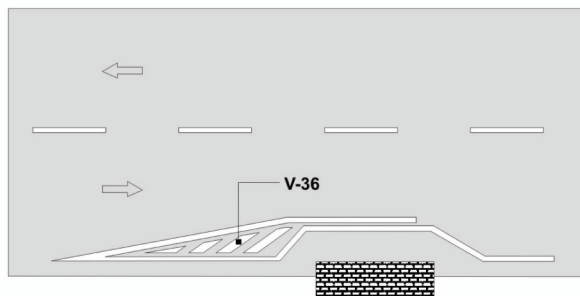
Slika 40

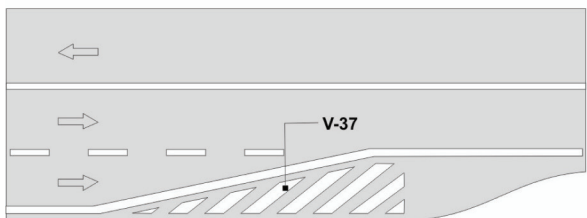
Slika 42

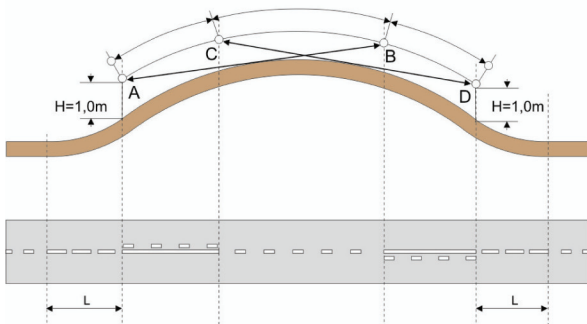
Slika 43

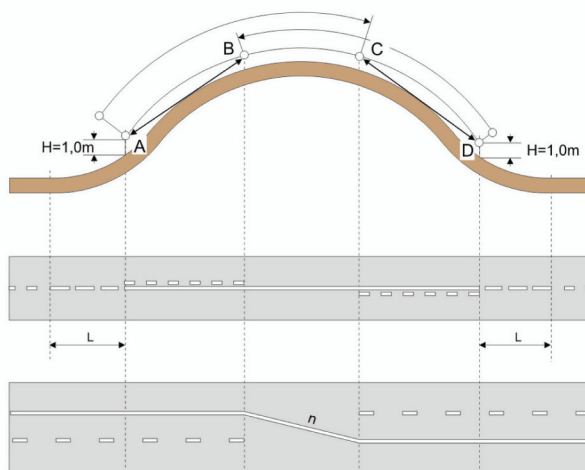
Slika 44

Slika 45

Slika 63

Slika 62

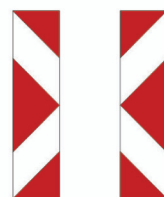
priloga 4

VI-5

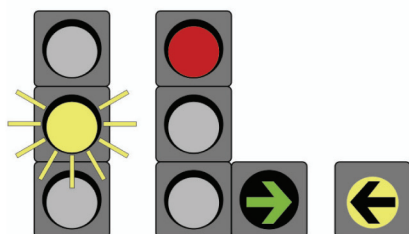

VI-6

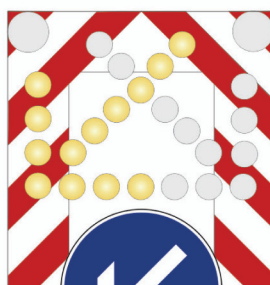

VI-3

VI-3.1

Slika 1

Slika 15

VII-1

VII-4

VII-4.2

VII-4

VII-4.3

VII-4.1

VII-6.1

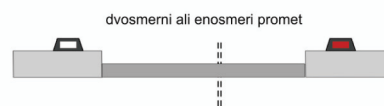
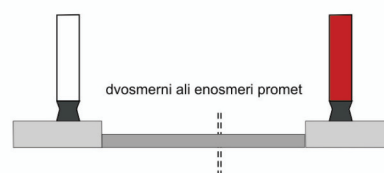
VII-4.2

VII-4.2

VII-7.4

Slika 2

priloga 5

OBČINE**HORJUL****4675. Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o proračunu Občine Horjul za leto 2006**

Na podlagi Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93 in dopolnitve), 29. člena Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 79/99, 124/00 in 79/01) in 15. člena Statuta Občine Horjul (Uradni list RS, št. 18/99 in 12/01) je Občinski svet Občine Horjul na 30. seji dne 19. 10. 2006 sprejel

ODLOK**o spremembah in dopolnitvah Odloka o proračunu Občine Horjul za leto 2006**

1. člen

V Odloku o proračunu Občine Horjul za leto 2006 (Uradni list RS, št. 19/06 in 87/06) se spremeni 2. člen tako, da se glasi:

»Splošni del proračuna na ravni podskupin kontov se določa v naslednjih zneskih (v tisoč SIT):

A)	BILANCA PRIHODKOV IN ODHODKOV	
Skupina/Podskupina kontov		Proračun leta 2006
	I. SKUPAJ PRIHODKI (70+71+72+73+74)	609.451
	TEKOČI PRIHODKI (70+71)	285.005
70	DAVČNI PRIHODKI	212.811
	700 Davki na dohodek in dobiček	174.067
	703 Davki na premoženje	22.654
	704 Domači davki na blago in storitve	14.790
71	NEDAVČNI PRIHODKI	72.194
	710 Udeležba na dobičku in dohodki od premoženja	36.110
	711 Takse in pristojbine	496
	712 Denarne kazni	158
	714 Drugi nedavčni prihodki	35.430
72	KAPITALSKI PRIHODKI	12.430
	720 Prihodki od prodaje osnovnih sredstev	300
	722 Prihodki od prodaje zemljišč in neopred.dolg.sredstev	12.130
73	PREJETE DONACIJE	0
	730 Prejete donacije iz domačih virov	0
74	TRANSFERNI PRIHODKI	313.316
	740 Transferni prihodki iz drugih javnofinančnih institucij	313.316
	II. SKUPAJ ODHODKI (40+41+42+43)	1.071.507
40	TEKOČI ODHODKI	106.350
	400 Plače in drugi izdatki zaposlenim	23.070
	401 Prispevki delodajalcev za socialno varnost	3.670
	402 Izdatki za blago in storitve	78.610
	409 Rezerve	1.000
41	TEKOČI TRANSFERI	134.451
	410 Subvencije	3.350

	411 Transferi posameznikom in gospodinjstvom	86.745
	412 Transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam	15.446
	413 Drugi tekoči domači transferi	28.910
	414 Tekoči transferi v tujino	0
42	INVESTICIJSKI ODHODKI	784.996
	420 Nakup in gradnja osnovnih sredstev	784.996
43	INVESTICIJSKI TRANSFERI	45.710
	431 Investicijski transferi neprof. org., javnim podjetjem	45.410
	432 Investicijski transferi pror. uporabnikom	300
	III. PRORAČUNSKI PRESEŽEK (I.-II.) (PRORAČUNSKI PRIMANJLJAJ)	-462.056
B)	RAČUN FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB	
Skupina/Podskupina kontov		Proračun leta 2006
	IV. PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL IN PRODAJA KAPITALSKIH DELEŽEV (750+751+752)	0
75	PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL	0
	750 Prejeta vračila danih posojil	0
	751 Prodaja kapitalskih deležev	0
	752 Kupnine iz naslova privatizacije	0
	V. DANA POSOJILA IN POVEČANJE KAPITALSKIH DELEŽEV (440+441+442)	0
44	DANA POSOJILA IN POVEČANJE KAPITAL. DELEŽEV	0
	440 Dana posojila	0
	441 Povečanje kapitalskih deležev in naložb	0
	442 Poraba sredstev kupnin iz naslova privatizacije	0
	443 Povečanje namenskega premoženja v javnih skladih in drugih osebah javnega prava, ki imajo premoženje v svoji lasti	0
	VI. PREJETA MINUS DANA POSOJILA IN SPREMEMBE KAPITALSKIH DELEŽEV (IV.-V.)	0
C)	RAČUN FINANCIRANJA	
Skupina/Podskupina kontov		Proračun leta 2006
	VII. ZADOLŽEVANJE (500)	0
50	ZADOLŽEVANJE	0
	500 Domače zadolževanje	0
	VIII. ODPLAČILA DOLGA	0
55	ODPLAČILA DOLGA	0
	550 Odplačila domačega dolga	0
	IX. POVEČANJE (ZMANJSANJE) SREDSTEV NA RAČUNIH (I.+IV.+VII.-II.-V.-VIII.)	-462.056
	X. NETO ZADOLŽEVANJE (VII.-VIII.)	0
	XI. NETO FINANCIRANJE (VI.+VII.-VIII.-IX.)	462.056
	STANJE SREDSTEV NA RAČUNIH DNE 31.12. PRETEKLEGA LETA	
	9009 Splošni sklad za drugo	462.056

Posebni del proračuna sestavlja finančni načrt neposrednega uporabnika kot enovitega uporabnika in je razdeljen na naslednje programske dele: področja proračunske porabe, glavne programe in podprograme, predpisane s programsko klasifikacijo izdatkov občinskih proračunov. Podprogram je razdeljen na proračunske postavke, te pa na konte, določne s predpisanim kontnim načrtom.

Prosebn del proračuna do ravni proračunskih postavk in Načrt razvojnih programov sta prilogi k temu odloku in na vpogled v upravi občine.κ.

2. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu RS.

Št. 410-0002/2006

Horjul, dne 19. oktobra 2006

Župan
Občine Horjul
mag. Daniel Fortuna l.r.

KOBARID**4676. Odlok o rebalansu proračuna Občine Kobarid za leto 2006**

Na podlagi 57. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93, 57/94, 14/95, 26/97, 70/97, 10/98, 74/98), Zakona o financiranju občin (Uradni list RS, št. 80/94, 45/97, 56/98, 1/99, 59/99, 61/99, 79/99 in 89/99) Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 79/99, 124/00, 79/01, 30/02, 56/02 in 110/02) in 9., 10., 18., in 35. člena Statuta Občine Kobarid (Uradni list RS, št. 8/00, 79/00, 53/02, 74/02, 80/03) je Občinski svet Občine Kobarid na 37. redni seji dne 20. 9. 2006 sprejel

ODLOK**o rebalansu proračuna Občine Kobarid za leto 2006**

1. člen

V Odloku o proračunu Občine Kobarid za leto 2006 (v nadaljnjem besedilu: občinski proračun) (Uradni list RS, št. 34/06) se 2. člen spremeni tako, da se glasi:

»Splošni del proračuna Občine Kobarid za leto 2006 se določa v naslednjih zneskih v SIT:

A)	BILANCA PRIHODKOV IN ODHODKOV	Predlog rebalansa 2006
Skup. podsku. /Konto, podkon. NAZIV KONTA		
I.	SKUPAJ PRIHODKI (70+71+72+73+74)	1.225.929.595
	TEKOČI PRIHODKI (70+71)	476.601.656
70	DAVČNI PRIHODKI (700+701+702+703+704+705+706)	325.253.156
	700 DAVEK NA DOHODEK IN DOBIČEK	244.613.000
	703 DAVEK NA PREMOŽENJE	36.081.640
	704 DOMAČI DAVKI NA BLAGO IN STORITVE	44.558.516
71	NEDAVČNI PRIHODKI (710+711+712+713+714)	151.348.500

	710 UDELEŽBA NA DOBIČKU IN DOHODKI OD PREMOŽENJA	140.584.500
	711 TAKSE IN PRISTOJBINE	1.585.000
	712 DENARNE KAZNI	179.000
	DRUGI NEDAVČNI PRIHODKI	9.000.000
72	KAPITALSKI PRIHODKI (720+721+722)	64.000.000
	720 PRIHODKI OD PRODAJE STAVB	23.000.000
	722 PRIHODKI OD ZEMLJIŠČ	41.000.000
73	PREJETE DONACIJE (730+731)	5.100.000
74	TRANSFERNI PRIHODKI	680.227.939
II.	SKUPAJ ODHODKI (40+41+42+43)	1.216.401.850
40	TEKOČI ODHODKI (400+401+402+403+404+409)	216.419.973
	400 PLAČE IN DRUGI IZDATKI ZAPOSLENIM	62.541.580
	401 PRISPEVKI DELODAJALCEV ZA SOCIALNO VARNOST	7.976.000
	402 IZDATKI ZA BLAGO IN STORITVE	141.023.393
	403 PLAČILA DOMAČIH OBRESTI	4.029.000
	409 REZERVE	850.000
41	TEKOČI TRANSFERI (410+411+412+413+414)	308.846.421
	410 SUBVENCije	2.912.500
	411 TRANSFERI POSAMEZNIKOM IN GOSPODINJSTVOM	87.011.264
	412 TRANSFERI NEPROFITNIM ORGANIZACIJAM IN USTANOVAM	43.314.354
	413 DRUGI TEKOČI DOMAČI TRANSFERI	175.608.303
42	INVESTICIJSKI ODHODKI (420)	589.195.456
	420 NAKUP IN GRADNJA OSNOVNIH SREDSTEV	589.195.456
43	INVESTICIJSKI TRANSFERI (430)	101.940.000
	430 INVESTICIJSKI TRANSFERI	101.940.000
III.	PRORAČUNSKI PRESEŽEK-PRIMANJKLJAJ (I.-II.)	9.527.745
B)	RAČUN FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB	500.000
IV.	PREJETA VRAČILA DANIH POS. IN PRODAJE KAP.D. (750+751+752)	500.000
V.	DANA POSOJILA IN POVEČ. KAPITAL. DELEŽEV (440+441+442)	18.475.255
	SPREMEMBE KAPITALSKIH DELEŽEV (IV.-V.)	0
	SKUPNI PRESEŽEK (PRIMANJKLJAJ) (I.+IV.) – (II.+V.)	–8.447.510
C)	RAČUN FINANCIRANJA	
VII.	ZADOLŽEVANJE (500)	49.500.000
VIII.	ODPLAČILO DOLGA (551)	0
IX.	NETO ZADOLŽEVANJE (VII.-VIII.)	2.430.000
X.	POVEČANJE (ZMANJŠANJE) SREDSTEV NA RAČUNIH (I.+IV.+VIII.)-(II.+V.+IX.)	–6.017.510
XI.	STANJE SREDSTEV NA RAČUNU KONEC PRETEKLEGA LETA	6.051.530
XII.	STANJE SREDSTEV NA RAČUNU KONEC LETA	34.020

Splošni del občinskega proračuna – odhodki po ekonomski klasifikaciji in poseben del proračuna – prihodki in odhodki

ter razvojni programi (dvoletni program investicij), načrt delovnih mest in plan nabave osnovnih sredstev uprave so sestavni del proračuna.«.

2. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu RS, uporablja pa se od 1. 1. 2006.

Št. 40302-1/04

Kobarid, dne 20. septembra 2006

Župan
Občine Kobarid
Pavel Gregorčič l.r.

RIBNICA**4677. Odlok o zaključnem računu proračuna Občine Ribnica za leto 2005**

Na podlagi 29. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS št. 72/93, 57/94, 14/95, 26/97, 70/97, 10/98, 74/98), 98. člena Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 79/99, 124/00, 79/01, 30/02) in 16. člena Statuta Občine Ribnica (Uradni list RS, št. 37/00) je Občinski svet Občine Ribnica na 20. redni seji dne 12. 10. 2006 sprejel

ODLOK**o zaključnem računu proračuna Občine Ribnica za leto 2005**

1. člen

Sprejme se zaključni račun o izvršitvi proračuna Občine Ribnica za leto 2005.

2. člen

Po bilanci proračuna Občine Ribnica so bili doseženi in razporejeni prihodki in odhodki v naslednjih višinah:

A. BILANCA PRIHODKOV IN ODHODKOV		
Skupina/podskupina kontov		
	I. SKUPAJ PRIHODKI (70+71+72+73+74)	1.228.565.512
	TEKOČI PRIHODKI (70+71)	735.857.905
70	DAVČNI PRIHODKI (700+703+704+705)	640.671.008
700	Davki na dohodek in dobiček	511.066.793
703	Davki na premoženje	73.199.406
704	Domači davki na blago in storitve	56.404.809
71	NEDAVČNI PRIHODKI (710+711+712+713+714)	95.186.897
710	Udeležba na dobičku in dohodki od premoženja	61.362.820
711	Takse in pristojbine	3.713.505
712	Denarne kazni	87.480
713	Prihodki od prodaje blaga in storitev	6.684.296
714	Drugi nedavčni prihodki	23.338.796
72	KAPITALSKI PRIHODKI (720+721+722)	46.680.234

720	Prihodki od prodaje osnovnih sredstev	17.594.707
722	Prihodki od prodaje zemljišč	29.085.527
74	TRANSFERNI PRIHODKI (740)	446.027.373
740	Transferni prihodki iz drugih javnofinančnih institucij	446.027.373
	II. SKUPAJ ODHODKI (40+41+42+43)	1.206.299.145
40	TEKOČI ODHODKI	372.459.108
400	Plače in drugi izdatki zaposlenim	97.149.256
401	Prispevki delodajalca za socialno varnost	15.642.815
402	Izdatki za blago in storitve	248.592.123
403	Plačilo domačih obresti	8.459.615
409	Rezerve	2.615.299
41	TEKOČI TRANSFERI	500.911.923
410	Subvencije	5.806.915
411	Transferi posameznikom in gospodinjstvom	168.593.780
413	drugi domači transferi	326.511.228
42	INVESTICIJSKI ODHODKI	274.908.213
420	Nakup in gradnja osnovnih sredstev	274.908.213
43	INVESTICIJSKI TRANSFERI	58.019.900
430	Investicijski transferi	58.019.900
	III. PRORAČUNSKI PRESEŽEK (I-II)	22.266.367
	PRORAČUNSKI PRIMANJLJAJ	
B. RAČUN FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB		
Skupina kontov		
	IV. PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL (75)	3.722.263
75	PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL	3.722.263
	V. DANA POSOJILA (44)	1.306.490
44	DANA POSOJILA	1.306.490
	VI. PREJETA MINUS DANA POSOJILA (IV-V)	2.415.773
C. RAČUN FINANCIRANJA		
Skupina kontov		
	VII. ZADOLŽEVANJE (50)	0
50	ZADOLŽEVANJE	0
	VIII. ODPLAČILO DOLGA	24.555.853
55	ODPLAČILO DOLGA	24.555.853

	IX. SPREMEMBA STANJA SREDSTEV NA	
	RAČUNU (I + IV +VII -II – V – VIII)	126.287
	X. NETO FINANCIRANJE (VI + VII – VIII – IX)	-22.266.367
	XI. STANJE SREDSTEV NA RAČUNIH OB KONCU	
	PRETEKLEGA LETA	3.574.000

3. člen

Bilanca prihodkov in odhodkov, račun finančnih terjatev in naložb, račun financiranja in posebni del proračuna so sestavni del tega odloka.

4. člen

Odlok začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 41-8/2006 6 630

Ribnica, dne 12. oktobra 2006

Župan
Občine Ribnica
Alojz Marn l.r.

4678. Odlok o spremembi Odloka o proračunu Občine Ribnica za leto 2006

Na podlagi 40. člena Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 79/99, 124/00, 79/01, 30/02), in 16., 96., 97. in 102. člena Statuta Občine Ribnica (Uradni list RS, št. 37/00 in 58/03) je Občinski svet Občine Ribnica na 20. redni seji dne 12. 10. 2006 sprejel

**ODLOK
o spremembi Odloka o proračunu Občine
Ribnica za leto 2006**

1. člen

2. člen Odloka o proračunu Občine Ribnica za leto 2006 (Uradni list RS, št. 32/06) se spremeni tako, da se glasi:

»Splošni del proračuna na ravni podskupin kontov se določa v naslednjih zneskih:

A) BILANCA PRIHODKOV IN ODHODKOV		
Skupina/podskupina kontov		Znesek 000 SIT
I.	SKUPAJ PRIHODKI (70+71+72+73+74)	1.485.018
	TEKOČI PRIHODKI (70+71)	804.692
70	DAVČNI PRIHODKI (700+703+704)	692.716
	700 Davki na dohodek in dobiček	514.000
	703 Davki na premoženje	75.416
	704 Domači davki na blago in storitve	103.300
71	NEDAVČNI PRIHODKI (710+711+712+713+714)	111.976
	710 Udeležba na dobičku in dohodki od premoženja	53.815
	711 Takse in prisojbine	4.204
	712 Denarne kazni	800
	713 Prihodki od prodaje blaga in storitev	7.120

	714 Drugi nedavčni prihodki	46.037
72	KAPITALSKI PRIHODKI (720+722)	93.000
	720 Prihodki od prodaje osnovnih sredstev	73.000
	722 Prihodki od prodaje zemljišč	20.000
74	TRANSFERNI PRIHODKI (740)	587.326
	740 Transferni prihodki iz drugih javnofinančnih institucij	587.326
II.	SKUPAJ ODHODKI (40+41+42+43)	1.673.121
40	TEKOČI ODHODKI	527.080
	400 Plače in drugi izdatki zaposlenim	112.902
	401 Prispevki delodajalca za socialno varnost	16.790
	402 Izdatki za blago in storitve	380.725
	403 Plačilo domačih obresti	8.163
	409 Rezerve	8.500
41	TEKOČI TRANSFERI	506.248
	410 Subvencije	18.742
	411 Transferi posameznikom in gospodinjstvom	207.482
	412 Transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam	5.270
	413 Drugi tekoči domači transferi	274.754
42	INVESTICIJSKI ODHODKI	595.823
	420 Nakup in gradnja osnovnih sredstev	595.823
43	INVESTICIJSKI TRANSFERI	43.970
	430 Investicijski transferi	43.970
III.	PRORAČUNSKI PRESEŽEK (I-II)	
	PRORAČUNSKI PRIMANJKLJAJ	-188.103
B)	RAČUN FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB	
IV.	PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL (75)	33.800
75	PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL	33.800
V.	DANA POSOJILA (44)	1.140
44	DANA POSOJILA	1.140
VI.	PREJETA MINUS DANA POSOJILA (IV-V)	32.660
C)	RAČUN FINANCIRANJA	
VII.	ZADOLŽEVANJE (50)	180.000
50	ZADOLŽEVANJE	180.000
VIII.	ODPLAČILO DOLGA	24.557
55	ODPLAČILO DOLGA	24.557
IX.	SPREMEMBA STANJA SREDSTEV NA RAČUNU (I + IV +VII -II – V – VIII)	0
X.	NETO FINANCIRANJE (VI + VII – VIII – IX)	188.103
XI.	STANJE SREDSTEV NA RAČUNIH OB KONCU LETA	6.115

Splošni del občinskega proračuna, ki je sestavljen iz bilance prihodkov in odhodkov, računa finančnih terjatev in naložb ter računa financiranja, posebni del proračuna ter načrt razvojnih programov so priloga k temu odloku.◀

2. člen

Ta odlok začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporablja pa se za leto 2006.

Št. 410-0030/2005

Ribnica, dne 12. oktobra 2006

Župan
Občine Ribnica
Alojz Marn l.r.

VSEBINA

DRŽAVNI ZBOR

4664.	Zakon o izvršbi in zavarovanju (uradno prečiščeno besedilo) (ZIZ-UPB3)	11265
4665.	Zakon o izvrševanju kazenskih sankcij (uradno prečiščeno besedilo) (ZIKS-1-UPB1)	11305
4666.	Zakon o medijih (uradno prečiščeno besedilo) (ZMed-UPB1)	11328
4667.	Zakon o plačilnem prometu (uradno prečiščeno besedilo) (ZPlaP-UPB3)	11356
4668.	Zakon o obveznih zavarovanjih v prometu (uradno prečiščeno besedilo) (ZOZP-UPB2)	11375
4669.	Zakon o nadzoru državne meje (uradno prečiščeno besedilo) (ZNDM-1-UPB2)	11387
4670.	Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (uradno prečiščeno besedilo) (ZSPJS-UPB6)	11393
4671.	Zakon o starševskem varstvu in družinskih prejemkih (uradno prečiščeno besedilo) (ZSDP-UPB2)	11412
4672.	Zakon o vračanju vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje (uradno prečiščeno besedilo) (ZVVJ-TO-UPB3)	11427
4673.	Zakon o izobraževanju odraslih (uradno prečiščeno besedilo) (ZIO-UPB1)	11430

MINISTRSTVA

4674.	Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o prometni signalizaciji in prometni opremi na javnih cestah	11436
-------	---	-------

OBČINE

HORJUL

4675.	Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o proračunu Občine Horjul za leto 2006	11452
-------	---	-------

KOBARID

4676.	Odlok o rebalansu proračuna Občine Kobarid za leto 2006	11453
-------	---	-------

RIBNICA

4677.	Odlok o zaključnem računu proračuna Občine Ribnica za leto 2005	11454
4678.	Odlok o spremembi Odloka o proračunu Občine Ribnica za leto 2006	11455

MEDNARODNE POGODBE

107.	Zakon o ratifikaciji Konvencije med Republiko Slovenijo in Bosno in Hercegovino o izogibanju dvojnega obdavčevanja in preprečevanju davčnih utaj v zvezi z davki od dohodka in premoženja (BBHIDO)	1477
108.	Zakon o ratifikaciji Konvencije med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Moldove o izogibanju dvojnega obdavčevanja in preprečevanju davčnih utaj v zvezi z davki od dohodka in premoženja, s protokolom (BMDIDO)	1491
109.	Zakon o ratifikaciji Sporazuma med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Hrvaške o medsebojni pomoči pri carinskih zadevah (BHRPCZ)	1506
110.	Zakon o ratifikaciji Sporazuma med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Poljske o sodelovanju in medsebojni pomoči pri carinskih zadevah (BPLPCZ)	1514

Obvestila o začetku oziroma prenehanju veljavnosti mednarodnih pogodb

111.	Obvestilo o prenehanju veljavnosti Sporazuma med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Bolgarije o sodelovanju na področju veterinarske medicine	1522
112.	Obvestilo o prenehanju veljavnosti Sporazuma med Vlado Socialistične federativne republike Jugoslavije in Vlado Socialistične republike Romunije o sodelovanju na področju zdravstva in medicinskih ved	1522
113.	Obvestilo o začetku veljavnosti Sporazuma med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Uzbekistan o mednarodnem cestnem prevozu potnikov in blaga	1522
114.	Obvestilo o začetku veljavnosti Šestega dodatnega protokola k Ustavu Svetovne poštne zveze	1522
115.	Obvestilo o začetku veljavnosti Sporazuma o sodelovanju med Ministrstvom za delo, družino in socialne zadeve Republike Slovenije in Ministrstvom za delo in zaposlovanje Velikega vojvodstva Luksemburg	1523
116.	Obvestilo o začetku veljavnosti Sporazuma med Ministrstvom za obrambo Republike Slovenije in Ministrstvom za narodno obrambo Romunije o sodelovanju na obrambnem področju	1523

